PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

SYVENDE RÆKKE

3. BIND.

(39TE AARGANG.)

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI OG PERSONALHISTORIE.

VED

PAUL HENNINGS.

I KOMMISSION HOS

H. HAGERUP, KJØBENHAVN. OG MARIUS LUND, CHRISTIANIA.

TRYKT I UNIVERSITETSBOGTRYKKERIET (J. H. SCHULTZ A/S).

1919.

BIBL. UNIV.
HAFNIENSIS

INDHOLD

Side

Om Personregistre. Af Oberst *H. W. Harbou* 1
Genealogiske Oplysninger om Slægter af Navnet Klaumann. Ved Arkivsekretær *Holger Hansen* 23
Gehejmeraad Christian Wilhelm Langes Autobiografi. Ved Underbibliotekar *R. Paulli* 41
Jørgen Seefeldts Kisteplade. (Med Illustr.). Ved Museumsdirektør, Dr. phil. *M. Mackeprang* 56
Personalhistoriske Bidrag til dansk Teaterhistorie i det 17. og 18. Aarhundrede. Ved Dr. phil. *Louis Bobé* 58
Seminarist J. P. Andersens skriftlige Udarbejdelser til Jonstrup Seminarium. (Med Portræt). Ved Ingeniør *O. Weberg* 63
De ældste Led af Skelskørslægten Harboe. Af Stadsingeniør *V. G. F. Bryndum* 68
Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden 70
Spørgsmaal og Svar 74
Samfundets Anliggender 76
Arkivar Thisets Samlinger til den danske Adels Historie. Af Underarkivar *Axel Linvald* 81
Abraham Lehns Selvbiografi 1643—73. Efter Originalen i Arkivet paa Orebygaard, meddelt af Dr. phil. *Louis Bobé* 84
Kommandanter paa Færøerne 1632—1865. Ved fhv. Bibliotekar *Chr. Heilskov* 88
Danske og norske immatrikulerede ved Universitetet i Königsberg 1544—1829. Ved fhv. Kredslæge *K. Carøe* 103
Carl Waldemar, Greve af Danneskiold-Løvendahls Selvbiografi. Gengivet efter hans egenhændige Manuskript ved Kammerjunker *O. v. Munthe af Morgenstjerne* 108
Endnu lidt om Familien Dyssel. Ved Postmester *C. Klitgaard* 116
Peder Nielsen Gad, Herredsfoged i Bjeverskov Herred. Af stud. mag. *Albert Olsen* 120
Mogens Sehested. Af Stiftsdame, Frøken *Thyra Sehested* 129
Et autobiografisk brev fra Jens Johan Vangensteen til Christopher Hammer paa Melbostad. Af fhv. Bibliotekar, Frk. *Aagaat Daae* 145
Fortegnelse over den danske og norske Stamtavlelitteratur i Aaret 1916 (Norge) 151
Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden 152
Spørgsmaal og Svar 159
Uddrag af Kancelliets Registranter. Kgl. konfirmerede Testamenter o. l. 1660—70. Af Underarkivar, cand. jur. *H. C. Roede* 161
Familieoptegnelser af Johannes og Christian Friedenreich, Fader og Søn, Apothekere i Aalborg. Meddelt af Frøken *Inger Klüver* 177
Lidt om Lagmand Gjert Lange og hans Slægt. Af Arkivar *E. A. Thomle*. 189

Side

Bidrag til Johan Lorens Mosheims biographi. Af Underarkivar, Dr. phil. *William Norvin* 196
Optegnelser av Toldforvalter i Bergen Niels Lindgaard og dennes Søn, Præsident i Trondhjem, Rasmus Lindgaard. Af *Olaus Schmidt* 211
Boganmeldelser 216
Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden 219
Spørgsmaal og Svar 223
Depechesekretær Laurits Klingbergs Selvbiografi. Med nogle Notitser om hans Slægt. Ved Underarkivar *E. Marquard* 225
Bidrag til en dansk Familie Behr's Personalhistorie. Af Proprietær *F. Hjort* 245
Nogle Bidrag til Studentermatriklen før 1611. Af fhv. Kredslæge *K. Carøe* 251
Hr. Torgor Reierssøns Børn. Meddelt af Stiftsarkivar *E. A. Thomle* ... 258
Nekrologer:
Dr. med. J. V. C. Ingerslev. Af fhv. Kredslæge *K. Carøe* 262
Professor C. Nyrop 263
Boganmeldelser 264
Fortegnelse over den danske og norske Stamtavlelitteratur i Aaaret 1917 270
Spørgsmaal og Svar 272
Samfundets Anliggender 274
Samfundets Regnskab for 1917 276
Register. Ved Underarkivar, cand. jur. *H. C. Roede* 277

Tillæg.

Dødsfald i Danmark 1917. Af Postekspedient *H. Hjorth-Nielsen.*
Dødsfald i Norge 1917. Af Arkivamanuensis *A. W. Rasch.*

Om Personregistre.

Af **H. W. Harbou.**

I. Principper for Udarbejdelsen af Personregistre.

For ikke ret længe siden kom det paa Tale i den danske Bestyrelse for Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie at faa udarbejdet et Hovedregister til Personalhistorisk Tidsskrifts 6 første Rækker, men Planen strandede bl. a. paa, at der ved Affattelsen af Registrene til de 36 Bind (1880—1915) ikke var fulgt ganske de samme Principper, og at følgelig et Hovedregister, som man kunde være bekendt, ikke kunde sammenstilles med de ældre Registre som Grundlag, men maatte udarbejdes saa at sige fra nyt. Dette gav Anledning til, at jeg kom til at tale noget nærmere om Sagen med Bestyrelsens daværende Formand, Arkivar Thiset. Ved gennem henimod et halvt Aarhundrede at samle Materiale til Stamtavler havde Thiset haft rigere Lejlighed end de allerfleste til at lære Fortrin og Mangler ved en Mængde Registre at kende og havde dannet sig sine, selvfølgelig vel grundede, Meninger om, hvorledes de bør affattes; men desværre var Arkivaren allerede dengang for svag til at følge min Opfordring til at sætte Resultatet af sine Erfaringer og Overvejelser paa Papiret, og den Samtale, jeg havde med ham derom, kunde langtfra blive saa udtømmende, som jeg havde ønsket. Den har imidlertid givet Stødet til, at jeg, der selv har nogen Erfaring i baade at bruge og at lave Registre, har ment at burde tage Sagen op.

Jeg har herved bestræbt mig for at se Sagen fra flere Sider, men jeg er klar over, at der vil være delte, paa nogle Punkter endog skarpt delte, Meninger om Resultaterne, og ligesaa, at der kan være Sider af Sagen, jeg har overset. Det vilde derfor glæde mig, om det, jeg fremsætter, kunde give Stødet til frugtbringende Diskussion om et Spørgsmaal, der har sin store Betydning for enhver, hvis Interesse for Historie og især for Personalhistorie og Genealogi naar videre end til Morskabslæsning.

Før man gaar i Gang med at udarbejde et Register, maa man klare sig, hvorledes man vil gribe Sagen an. Man maa have Svar paa følgende Spørgsmaal:

Skal jeg medtage alle Navne, Rub og Stub, eller kan jeg udelade nogle og da hvilke?

Skal jeg nøjes med at gengive Navnene kort og godt som de staar i Teksten, rigtige eller gale, eller skal jeg, saa godt jeg kan, rette Fejlene, maaske nærmere søge at bestemme, hvem det drejer sig om, eller endog tilføje nye Oplysninger?

Hvilke Regler skal jeg følge ved Retskrivningen?

Hvorledes skal jeg ordne Navnene f. Eks. af Personer uden egentligt Slægtsnavn i ældre og nyere Tid, med Dobbeltnavne, o. s. v., o. s. v.?

Ved at granske forskellige Registre vil man herpaa faa Svar, der indbyrdes afviger ikke saa lidt, Svar, der hver for sig kan være fornuftige, men derfor ikke alle lige gode, og navnlig ikke lige anvendelige paa alle Tilfælde. For nogle af Spørgsmaalene gælder det ganske vist, at man blot skal tage sit Parti og saa gennemføre det konsekvent, men uden Konsekventmageri; de praktiske Hensyn bør stadig haves for Øje. For andre af Spørgsmaalene er Sagen derimod den, at det vilde være umuligt at give faste Tømmermandsregler, hvorefter enhver kunde sætte sig hen og ganske mekanisk lave Register til Publikationer af hvilken som helst Art: Bøger med ensartet og Tidsskrifter med blandet Indhold, videnskabelige og populære, almindelige og specielle, f. Eks. lokal- eller faghistoriske. Man maa i nogen Grad nøjes med, hvad man i Militærsproget — modsat Befalinger, der skal adlydes, ganske som de er givne — kalder Direktiver, d. e. almindelige Synspunkter, som det overlades til vedkommendes Konduite at anvende efter Omstændighederne. Direktivet indrømmer altsaa en vis Frihed, men stiller til Gengæld større Fordringer til Kundskaber og Dømmekraft.

Før jeg gaar over til Enkeltheder, turde det være rettest at fastslaa et Grundprincip, som vel egentlig er umiddelbart indlysende, men som der dog undertiden syndes imod, nemlig at et Register laves ikke for Forfatterens Skyld, end mindre for Registrators egen, men for deres Skyld, som kan tænkes at faa Brug for det i biografisk, genealogisk eller andet Øjemed; personlige Liebhaverier bør man lægge Baand paa. Man bør stadig arbejde med det rent praktiske Maal for Øje, at de søgende let og sikkert skal kunne se, om og da hvor i Værket de kan finde Oplysninger om den Person eller Slægt, som de interesserer sig for. Ud fra dette Hovedsynspunkt skal jeg da søge at udlede, hvilke Principper der bør være bestemmende for de Regler og Direktiver, som en Registrator bør have slaaet fast, før han tager fat paa Arbejdet, og som selv for Værker i mange Bind, der ser Lyset med lange Mellemrum, kun maa skifte efter moden Overvejelse. Ved Tidsskrifter og lign. er det Redaktionen, som er den ansvarlige,

og som derfor, naar der skiftes Registrator, bør træffe fornøden Aftale med denne. Regler og Direktiver bør følgelig foreligge skriftlig, og det er ønskeligt, at Registret indledes med et Uddrag til Vejledning for dem, der faar Brug for det.

Paa Spørgsmaalet om, hvilke Personer der bør medtages, vil det utvivlsomt for mange ligge nær at svare, at selvfølgelig skal alle Navne med, og dermed vil man unægtelig med eet Slag være ud over Vanskeligheden. Sagen er dog ikke saa lige til[1]), og undersøger man den nærmere ud fra det ovenfor angivne Hovedsynspunkt, vil man se, at det langt fra altid er den Omstændighed, om en Person staar højere eller lavere paa Samfundsstigen, der bliver afgørende; et Par Eksempler vil bedst oplyse dette. I et Værk om Danmarks Deltagelse i den Store Nordiske Krig forekommer selvfølgelig Frederik IV's og Carl XII's Navne Masser af Gange; men søger man Bidrag til Kongernes Krigs- eller Regeringshistorie, slaar man ikke op i Personregistret, man gaar lige til Teksten; i Registret bør Kongernes Navne derfor kun optages, hver Gang der er oplyst noget af Betydning for deres personlige Historie eller Karakteristik. Siges der om en Mand, at hans Slægt er kommen til Danmark i Christian III's Regeringstid, at han har hørt Forelæsninger af Caspar Bartholin, tjent som Ritmester i Henrik Bielke Kaas' Regiment eller været Indenrigsminister under Estrup, vilde det kun blive en Skuffelse for den, der af Registret lod sig forlede til at slaa Kongens, Professorens Regimentschefens eller Konseilpræsidentens Navne efter i Teksten; det vilde ikke føje en Tøddel til, hvad man, hvis man ikke ved det i Forvejen, heller maa søge andet Steds. Folk i jævne Stillinger med et ikke helt almindeligt Navn kan der derimod være Grund til at medtage, hvor man vilde vrage andre, der er højere paa Straa: optræder f. Eks. en Bonde eller Borger, lad os kalde ham Lars Kring, som Fadder eller Vitterlighedsvidne, kan det give et vigtigt genealogisk eller personalhistorisk Vink, hvor det vilde være ganske uden Betydning at medtage Stedets i lignende Egenskab optrædende Sognepræst eller Herremand, der er vel kendte andet Steds fra. Vanskeligere bliver det at afgøre, om man skal medtage Personer af Almuen, om hvem der i Teksten ikke meddeles noget

[1]) Jeg er bleven gjort opmærksom herpaa gennem den omtalte Samtale med Thiset, der selv holdt paa at vrage mellem Navnene, men nævnede, at hans Forgænger som Formand for Pers-hist. Samfunds Bestyrelse, Rigsarkivar Bricka, var af modsat Mening — vel ud fra den Betragtning, at man hellere maa tage 10 Navne for meget med end 1 for lidt. Det maa indrømmes, at der her er en Fare, desto større jo mindre dreven Registrator er, men dog ikke større end, at den maa kunne overvindes.

af større Interesse for Almenheden, og som enten intet egentligt Slægtsnavn har eller et, der er saa almindeligt (Møller, Kjær, Bruun), at det ikke kan siges at tilhøre bestemte Slægter. Afdøde Raadstuearkivar Dr. Oluf Nielsen, en Mand, som ingen vilde mistænke for Snobbethed, og en af dem, der ved Affattelsen af Registre har gjort udførlig Rede for de Principper, han har fulgt, skriver foran Registret til Kjøbenhavns Diplomatariums I—IV Bind, at han har medtaget alle Personer, der har haft Ejendom i Kjøbenhavn, og alle Adelspersoner, hvorimod Bønders Navne i Reglen er udeladt, og han tilføjer: »Man vil maaske mene, at Antallet af de medtagne er for stort; men det er vanskeligt at trække en Grænse, og selv den ubetydeligste Person kan ved en topografisk eller kronologisk Undersøgelse faa Betydning«. Man maa sikkert give Raadstuearkivaren Ret i, at man i Registret til Kjøbenhavns Diplomatarium ikke forgæves bør lede efter, om et Navn findes i Bogens Liste over kjøbenhavnske Grundejere eller ej, hvorimod man sammesteds fornuftigvis ikke vil gaa paa Jagt efter Bønder. Og man vil heller ikke med Føje kunne anke over, at der i Registret til samme Værks V—VIII Bind er udeladt de i et Skattemandtal opregnede »smaa Haandværkere uden Husstand, Tjenestetyende, Logerende og i Almindelighed ogsaa Kvinder, for saa vidt disse Personer har almindelige Navne«. Tvivlsommere forekommer det mig, om samme Forfatter i Registret til »Harsyssels Diplomatarium« har gjort Ret i kun »paa Grund af Navnenes Særegenhed« at medtage Borgere og Bønder; hele Bogen er ikke paa mere end 108 Sider, og den omhandler kun en bestemt Landsdel i et begrænset Tidsrum (indtil ca. 1523). Men — hvor skal man trække Grænsen mellem almindelige og særegne Navne? vil man spørge. Ja! det er og maa blive en Skønssag, delvis forskelligt i forskellige Værker, en Prøvesten paa, om den, der udarbejder Registret, er sin Opgave voksen. Ud fra det ovenfor angivne Hovedsynspunkt bør man i Registret til et Værk, der omhandler særlige Emner eller henvender sig til en snævrere Læsekres, f. Eks. et historisk Amtssamfunds Aarbog, en Regimentshistorie eller en gammel Forretnings Jubilæumsskrift, medtage Navne, som man i Historisk Tidsskrift som Regel med rolig Samvittighed kan lade ligge — simpelthen fordi ingen vil falde paa at lede efter dem der. Jeg siger »som Regel«, fordi der kan være Undtagelser, nemlig saafremt Titlen paa den Afhandling, hvori Navnet forekommer, opfordrer til at søge efter det — altsaa et nyt Eksempel paa, at en Registrator maa bruge sin Konduite og ikke gaa efter Tømmermandsregler. Og for at slutte med, hvad man lige har for Øje, saa er der i Registret ikke Grund til at optage de Navne, der i nærværende Afhandling forekommer som Eksempler paa, hvem

man bør give Plads i et Register eller ej, ligesaa lidt som Forfatterne til citerede Værker.

Moralen bliver da den, at Registrator ved hvert enkelt Navn bør tænke over, om der er Rimelighed for, først at nogen vil slaa Navnet efter, og dernæst at den, der gør det, i Teksten vil finde nogen Oplysning af Værdi. Er man i Tvivl, turde det være indlysende, at man hellere bør tage et Par Navne for mange med end for faa; men for at spare sig selv for Ulejligheden ved at tænke sig om, har man ikke Lov til at belemre Registret med mange overflødige Navne. Det spilder Tid for de søgende, ligesom det spilder Plads i Bogen og følgelig Penge for den, der udgiver den[1]).

Skal en habil Registrator kunne vrage mellem Tekstens Navne, kan der paa den anden Side ogsaa blive Tale om, at han bør medtage Personer, der forekommer uden Navns Nævnelse, men dog saaledes at man kan se, hvem det er. Er vedkommende paa nogle Steder betegnet ved Navn, paa andre ved Stilling eller Slægtsforhold, bør ogsaa de sidste Sider anføres i Registret. Men det kan ogsaa ske, at Navnet slet ikke forekommer i Teksten, men at Personen dog er saa tydelig betegnet, at der ikke kan være Tvivl om, hvem det drejer sig om, og at Navnet uden større Besvær kan findes i en Embedsetat eller anden Haandbog, f. Eks. Wiberg eller Trap. Især i Slægtebøger, Dagbøger eller lignende personalhistoriske Optegnelser er sligt ikke ualmindeligt, og ret beset er det ikke Registrators, men Meddelerens Sag at forklare Teksten ved Noter under eller efter denne[2]). Men har Meddeleren ikke givet fornøden Oplysning, er der her en Opgave for en Registrator, der af Interesse for Sagen vil yde noget mere, end han strengt taget er pligtig til — saafremt da det, der meddeles i Teksten, har Interesse for en videre Kreds og ikke er almindelig kendt.

Ogsaa for, hvorledes man skal betegne de Personer, der skal optages i Registret, kan man udlede Direktiver af vort Grundprincip, og atter kan et Par Eksempler tjene til at belyse dette. Naar man f. Eks. i et Register (til en meget gammel Aargang af Personalhistorisk Tidsskrift) finder Angivelsen »Christian, Prins« med 4 Sidetal, og det viser sig, at det første af Tallene gælder den senere Kong Christian VIII (der tilmed længere nede i samme Register genfindes som »Christian Frederik, Konge i Norge«), at de 2 næste Tal gælder den »udvalgte Prins«, Christian IV's ældste Søn, og det fjerde den senere

[1]) Da et Registers Brugbarhed altsaa ikke beror paa dets Vidtløftighed, bør det honoreres med et fast Beløb og ikke med saa og saa meget pr. Side.

[2]) At Navne, der forekommer i Noterne, bør medtages i Registret, er det vel egentlig ufornødent udtrykkelig at gøre opmærksom paa.

Christian V, saa er det klart, at Navnene burde haft hvert sin Plads i Registret med tydelig Angivelse af, hvem der er Tale om. Og anføres i et andet Register (til et Bind af Historisk Tidsskrift) »Ahrensdorf, Slægt«, medens der i Teksten staar »Ahrensdorpherne«, d. e. Christian V's 2 bekendte Generaler Carl og Frederik Arenstorff, saa er Registrets Betegnelse vildledende (og Retskrivningen for den Sags Skyld med; en Registrator bør helst vide Besked med kendte danske Slægtsnavnes Stavemaade). Skal et Register opfylde sin Bestemmelse, kan man ikke nøjes med en blot og bar Udskrivning af Tekstens Navne; som Minimum kræves, at man har benyttet de Oplysninger, som Sammenhængen i selve Tekst og Noter giver, til at klare, hvem der er Tale om, og til i Registret at betegne vedkommende saaledes, at andre kan forstaa det.

Heraf følger, at Betegnelsen ikke behøver at være lige vidtløftig for alle. De danske Konger er med Undtagelse af Niels og Hans kendelige ved Tilnavn eller Nummer, og af Dronningerne er der kun nogle faa, som foruden med »Dronning« behøver at betegnes med deres Ægtefælles Navn. Gælder det historiske Personer som Niels Juel, Ludvig Holberg eller Joh. Hartvig Ernst Bernstorff, taler Navnene jo paa en Maade ogsaa for sig selv; men da der ogsaa har eksisteret mindre berømte Mænd med samme For- og Efternavne, gør man vist bedst i at tilføje et Admiral, Digter, Minister. Nødvendig bliver en saadan Tilføjelse ved Navne som Carl Bruun, H. C. Andersen eller Ole Hansen; og for de fleste Mænd med Navne som de 3 sidste kræves der, hvis Optagelsen af Registret skal gøre den tilsigtede Gavn, en yderligere Tilføjelse, det være sig af Sted, Aarstal eller begge Dele, for militære Regiment eller Vaabenart o. s. fr.

Adelige fra før Enevælden bør, hvor der kan være Tvivl, udtrykkelig betegnes som saadanne ved Ridder (Hr.), Væbner, Fru, Jomfru eller et »til« med Sædegaardens Navn. Bedst vil det være, om man kan henføre en saadan Mand eller Kvinde til en bestemt Slægt, selv om vedkommende i Teksten ikke er betegnet med dennes Navn og maaske aldrig har baaret det, men hertil vil der som Regel kræves en mere indgaaende Undersøgelse, end man kan forlange af en Registrator, tilmed da den jævnlig vil føre til et negativt Resultat. Indtil for kort siden havde man Thiset at ty til, altid rede som han var, til med største Elskværdighed at give andre Del i sin enestaaende Viden; men blandt hans efterladte Samlinger, der nu er skænkede til Rigsarkivet, findes der desværre intet Register, hvor man han være sikker paa at finde Vejledning i slige Tilfælde. Nogen Hjælp kan man dog finde i Registrene til hans store Værk »Danske adelige Sigiller fra det XV, XVI og XVII Aarhundrede« og til Henry Petersens Forgænger til dette, ligesom

ogsaa i 3. Udgave af Traps »Danmark«, hvis Oplysninger om gamle Herregaardes Ejere netop skyldes Thiset. Har man konstateret Slægtsnavnet, turde det være lettest for Brugeren, at Personen sættes i Registret paa det Navn, hvormed han findes i Teksten, men med Slægtens Navn i Parentes, og desuden det sidste paa sin Plads med Henvisning til det første. For at have noget bestemt at gaa efter kan man anvende Adelsaarbogens og »Nyt dansk Adelsleksikons« Slægtsbetegnelser baade i det nys omtalte Tilfælde og til at skelne mellem Slægter af samme Navn, men forskellig Stamme, eller man kan sætte Vaabnet i Parentes efter Navnet: Friis (1 r. Egern), (3 s. Egern) eller (Skaktavl), vilde f. Eks for mange være lettere at huske end Friis fra Vadskærgaard, fra Hesselager eller fra Haraldskær.

Af gamle Borger- og især Præsteslægter er der ogsaa nogle, hvis Stamtræ naar længere tilbage i Tiden end Slægtsnavnet, og som der følgelig er Anledning til at behandle efter lignende Regler som Adelen. Men i det ene som i det andet Tilfælde gælder det om at skelne mellem, hvad der er sikkert og hvad der blot er Formodning, og i sidste Fald at tilføje et ?.

Det at betegne Personerne rigtigt efter de Oplysninger, der findes i Bogen (Tekst og Noter), er, hvad man efter min Mening kan f o r l a n g e af en Registrator; men helst bør han yde noget mere. »Kaas, Kaptajn« eller »Krarup, Præst« er temmelig magert; dem har der været saa mange af. Af et virkelig godt Register kan man vente, at enhver Person er betegnet netop saa udførlig, at man kan se, hvem det drejer sig om; hvad der ydes derudover, er en Tilgift, der strengt taget ikke vedrører Registret. Som Eksempel paa saadan Tilgift kan anføres, at i »Meddelelser fra det kongelige Geheimearchiv« benyttede Arkivets Registratorer (det var deres Embedstitel) Kall Rasmussen og Plesner Lejligheden til i Registret at nedlægge en Del af deres fra utrykte Kilder samlede, rige Fond af personal- og lokalhistorisk Viden, som derved blev reddet fra at gaa i Graven med dem. Og i Generalstabens »Bidrag til den Store Nordiske Krigs Historie« har man foretrukket at gøre Registrets Data fyldigere (fulde Navn, Fødsels- og Dødsaar, sidste Embedsstilling) fremfor at give slige Oplysninger i Noter under Teksten.

Hvad N a v n e n e s S t a v e m a a d e angaar, da er det i første Række S l æ g t s n a v n e n e, det kommer an paa, og for at begynde med endnu blomstrende Familier, skulde man tro, at disse havde et almindelig anerkendt Krav paa at faa deres Navn stavet saaledes, som de selv skriver det og maaske en lang Række Forfædre før dem har skrevet det. Ikke desto mindre skrives der i Registret

til »Danmarks Riges Historie« Rosenkrans, følgende Værkets II—IV Bind, og ikke Rosenkrantz, som Navnet skrives ikke blot af Familien selv, men ogsaa i Historiens V—VI Bind. I samme Register skrives Brokkenhus, der er ortografisk, men ikke traditionelt, og Hvitfeld, der ikke er nogen af Delene (hverken Forled eller Efterled), men hvad da? Juel, Skeel, Thott o. fl. Navne derimod har faaet Lov til at staa uantastede. Det er mig ikke klart, hvilket System der her er fulgt. Af uddøde Slægters Navne mærkes Gjøe som Hovedform, hvortil Gø maa nøjes med en Henvisning — heldigvis maa man vel have Lov til at sige, efter at Thiset har paavist, at alt tyder paa, at Navnet har været et Tostavelsesord[1]), saa at Stavemaaden Gø ikke er bedre, end om man skrev Du for Due eller Bra for Brahe. Jeg maa her have Lov til varmt at slutte mig til den Henstilling, Thiset engang har gjort[2]), at saadanne historiske Navne behandles med Skaansomhed og Skønsomhed. At pine gamle Slægtsnavne ind under moderne Retskrivningsregler bliver alligevel kun Stykværk, saalænge man ikke vil gaa til f. Eks. at skrive Løgstrup for Luxdorph eller Fællesskov for Velschow.

Hos Befolkningen i Almindelighed raader der paa Navneomraadet ubestridelig endnu en ikke ringe Konservatisme. Udviklingen af vort Skriftsprog er jo gaaet langsomt, og Navnenes Retskrivning er fulgt efter i et endnu langsommere Tempo; mange Navne er blevne stikkende et eller andet Sted paa Vejen, og Forskelligheder i Slægtsnavnes Stavemaade, til Dels ret uortografiske, benyttes i stor Udstrækning som genealogisk Skelnemærke. I Biografisk Leksikon bestemte man sig af praktiske Grunde til for Navnenes Vedkommende at følge »den Retskrivning, der for en Menneskealder eller to siden saa at sige var den eneraadende«[3]). Siden da er der forløbet endnu en Menneskealder, og endnu er Forholdet ikke anderledes end, at der f. Eks. i Telefonhaandbogen 1917 for Kjøbenhavns Kreds er opført henved 1700 Abonnenter af Navnene Carlsen, Christensen, Christiansen, Christoffersen og Clausen, men kun 44, d. e. 3 pCt., der skriver samme Navn med K. Af Filipsen'er, Tomsen'er eller Torsen'er findes ikke en eneste. Af Navne, som med Nutidens Retskrivning skulde begynde med Ke, Kæ eller Kø, har ca. 70 indskudt et i, ca. 250 et j, kun eet (Kærsted) har intet Indskud; og selv om G'erne synes noget frem-

---

[1])Danm. Ad. Aarb. XIII, S. 141. De der anførte ældre Skrivemaader er vel ogsaa Tegn paa, at Navnet har været udtalt med en Diftong, og at der følgelig er saa meget større Grund til at foretrække den af Thiset som den oprindelige anbefalede Stavemaade Gøye for Gjøe.

[2]) Hist. Tidsskr. 7. R. I, S. 534, Fodnoten.

[3]) Forord S. XIV.

skridtsvenligere[1]), turde yderligere Eksempler være unødige for at vise, at Forholdene ikke har forandret sig synderlig, siden Bricka planlagde sit store Værk. Tilbøjeligheden til at modernisere Navnene er stadig ringe, og, da det siden Navneloven af 1904 ikke er tilladeligt at gøre det uden Bevilling, vil der neppe foreløbig foregaa større Forskydninger i vore Efternavnes Stavemaade. Ved at lave om paa ældre Navne kommer man i langt højere Grad til at skille Personer, der hører sammen, end ved at følge den Bricka'ske Regel, og af Hensyn til dem, der skal benytte Registret, mener jeg derfor, at man bør holde paa denne, hvor man ikke har noget bedre at gaa efter.

Fornavne bør nulevende Personer ogsaa have Lov til at faa stavet, som de selv skriver dem, altsaa J. C. Christensen, men Kr. Erslev; det er en Kendsgerning, hvad man saa vil ræsonnere derover, at faa Ting irriterer Folk i Almindelighed mere end at se deres eget Navn stavet forkert. Dette sidste Argument gælder ganske vist ikke de afdøde; men alligevel forekommer det mig rigtigt ogsaa at udvide Reglen til saadanne, der har levet indenfor den Periode, da man skrev som »for en Menneskealder eller to siden«. Stavemaader som H. K. Ørsted eller H. K. Andersen, for at vælge et Par af vore faa Verdensberømtheder, gør det i hvert Fald ikke lettere at forstaa, hvem der er Tale om; jfr. ogsaa H. C. Ørstedsvej og H. C. Andersensgade. I Registret til Danmarks Riges Historie har man ganske vist fulgt en anden Regel og begrundet den saaledes: »Fremmede Navne er optagne under den tilsvarende danske Form, selv om den fremmede Form benyttes i Teksten; altsaa Frederik for Friedrich, Karl for Carl eller Charles, Kristian for Christian, Filip for Philip(pe)«. Da Registrator har benyttet den Retskrivning, der er den langt overvejende i det Værk, han har registreret, forekommer det mig unægtelig, at ingen Begrundelse havde været at foretrække for en Sammenstilling af Former som Friedrich og Philippe med Christian, som i henved 400 Aar har været den officielle Skrivemaade for hveranden af de danske Kongers Navn.

Endnu skal nævnes, at Registrator bør have Opmærksomheden henvendt paa mulige Uagtsomhedsfejl i Tekstens Navne. Naar f. Eks. i et nyere krigshistorisk Værk den samme Fyrste nævnes som Filip af Glücksborg(!) og Philip af Lyksborg(!!), saa er det utilladeligt at lade sligt gaa igen i Registret uden at opdage, at det er samme Person, der er Tale om. Og naar i en anden Bog den bekendte svensk-russiske General og Politiker

[1]) Blandt Telefonens Provinsabonnenter er Forholdet ikke synderlig forskelligt, men maaske det blandt Landbefolkningen i Jylland stiller sig noget anderledes.

G. M. Armfelt i Teksten ved en Trykfejl er bleven til Arnfelt, ser det heller ikke godt ud, at Registrator ikke har rettet Fejlen.

Ordningen af Registret sker selvfølgelig i Hovedsagen efter Alfabet og Efternavne, hvad der dog lyder simplere, end det i Virkeligheden er. I begge Henseender er der nemlig flere Veje at gaa.

For den alfabetiske Ordnings Vedkommende ligger det lige for konsekvent at holde sig til Bogstavernes engang vedtagne Rækkefølge paa samme Maade, som det bruges i Vejviseren og lignende Haandbøger. Det er »rationelt«, men det forudsætter rigtignok, baade at Navnene er rigtigt stavede i Teksten eller at indløbne Fejl i hvert Fald er rettede af Registrator, og at de søgende er kendt med deres Stavemaade. Metoden egner sig derfor bedst for mere eller mindre videnskabelige Skrifter med vel kendte og ikke for talrige Navne. Anderledes stiller det sig ved Publikationer med mange Navne, angaaende hvis Stavemaade der ikke har været anstillet særlige Undersøgelser; eksempelvis kan nævnes saa forskellige Ting som en Aktstykkesamling eller en større Stamtavle, medtagende Kvindelinier, hvortil Oplysninger er tilvejebragt ved Brevveksling; her og mange andre Steder vil det være formaalstjenligt at samle ligelydende Navne i Grupper uden smaaligt Hensyn til Tekstens Stavemaade.

Et enkelt Skridt henad denne Vej er ret almindeligt baade i Arbejder af den ene og den anden Art[1]), nemlig at *i*, naar det udtales som *j* eller er stumt, (Bielke, Boisen, Kiær) sættes i Flæng med *j*, og har man brudt Princippet, bliver det en Skønssag, hvor vidt man bør gaa. En af Hovedgrundene til at holde sig strengt til Stavemaaden skulde jo være at holde sammen paa Medlemmer af samme Slægt, men dette naar man alligevel ikke altid. Hr. Arkivsekretær S. Nygård, der har stor Erfaring paa dette Omraade, har været saa elskværdig at henlede min Opmærksomhed paa denne Side af Sagen og har bl. a. oplyst, at der indenfor hans egen nære Slægt bruges 4 forskellige Navneformer (Nyegaard, der er den oprindelige, Nyegård, Nygaard og Nygård). Af det gamle jydske Navn Kjærulf findes der i Kjøbenhavns Telefonbog 8 Skrivemaader, med i og j, e og æ, f og ff — og Navnenes Bærere skal alle, om end for en stor Del kognatisk, høre til samme Slægt, uden bestemte Stavemaader for forskellige Linier[2]). Et Navn som Schiødt, der over en halv Snes Varianter eller mere vender tilbage til sit Udspring Skytt(e), skal jeg ikke komme nærmere ind

[1]) Den er f. Eks. benyttet saavel i Biogr. Leksikon som i Personalhist. Bibliografi.

[2]) Jfr. Postmester C. Klitgaards omfangs- og indholdsrige Værk »Kjærulfske Studier«.

paa; her betegner endel af Formerne formodentlig endda flere Slægter, der intet har med hinanden at gøre; ved slige Navne bliver der, naar de forekomme i større Antal, næppe andet for end at samle dem i en Gruppe og saa enten at lade de søgende om Resten, eller at udfinde et eller andet System til Vejledning for disse. Af saadanne Systemer har Hr. Nygård opstillet hele to, nemlig eksempelvis:

Nyegaard, [2]Nyegård, [3]Nygaard, [4]Nygård, [3]Anders 17 — Bertram 12 — [4]Erik 120 — [3]Frederik 53 — Georg 232 — [2]Henrik 11 — Jens 25 — o. s. v., eller:

Nyegaard, Nyegård, Nygaard, Nygård, Bertram 12 — Georg 232 — Jens 25.

Nyegård, Henrik 11.

Nygaard, Anders 17 — Frederik 53.

Nygård, Erik 120.

Men han har rigtignok tilføjet, at han vilde foretrække at lade dem, der bruger Registret, selv finde ud af, hvad de har Brug for. Jeg selv er, her som paa andre Punkter, tilbøjelig til at lade vedkommende Registrator bruge sin Konduite til at finde ud af, hvorledes han bedst tjener sine Klienter. Og een Ting vil jeg slaa fast, at det gør man især, hvor der ikke, som for de fleste Slægtsnavne, foreligger en bestemt Stavemaade, ved at samle enslydende Navne saa meget som muligt; saaledes bør Ribe-Ulf, Ulf Jarl og »Ulv, svensk Kriger« ikke staa paa 3 Steder i et Register, men samlede under Ulf.

Endnu skal for Fuldstændigheds Skyld nævnes, at svensk å ligesom tysk ü (ue), ä (ae) og ö (oe) naturlig anbringes sammen med de tilsvarende danske Lydbetegnelser, w i Flæng med v.

Ved Spørgsmaalet Efternavne er det første, man maa overveje, de usalige Patronymika, der for Størstedelen af det danske og vel ogsaa af det norske Folk har taget Slægtsnavnenes Plads. I Dansk biografisk Leksikon siges herom følgende:[1] »Ved Efternavn forstaas det, vi nu kalder saaledes, selv om det egentlig ikke er noget Navn (Hansen, Petersen). At ordne den ældre Tids Navne efter det, vi nu kalder Fornavne, hvor der intet Slægtnavn bruges (altsaa Jacob Erlandsen under Jacob, Hans Tausen under Hans), er ganske vist i og for sig det rationelt rigtige, men aldeles upraktisk i et Værk, der henvender sig til den større Almenhed, og har desuden den Ulempe, at en bestemt, af alle godkendt Grænse mellem ældre og nyere Tid ikke lader sig drage. Derfor er hin mere simple Regel foretrukken.«

Denne Regel ar adopteret i den af B. Erichsen og Alfr. Krarup 1917 udgivne »Dansk personalhistorisk Bibliografi«, hvorimod

---

[1]) Forord S. XIV.

man i Registret til »Danmarks Riges Historie«, som dog endnu mere, i hvert Fald end Bibliografien, henvender sig til »den større Almenhed«, kun har fulgt Reglen for saadanne Personer, der nævnes første Gang efter 1536; for Tiden før dette Aar er man gaaet den Vej, som i Leksikonnet et betegnet som den rationelt rigtige. Hvorfor man har sat Skellet ved Aar 1536 (Reformationens Indførelse i Danmark??), er mig ikke klart; det varede dog over 100 Aar, før man i de højere Samfundslag begyndte at bruge de mere almindelige Fadersnavne som Slægtsbetegnelse, næsten 300 Aar, før denne Navneskik blev gjort obligatorisk (Forordning af 30. Maj 1828), og endnu meget længere, før den kunde siges at være ført ud i Livet. Personalhistorisk Tidsskrifts nuværende Registrator skelner mellem »Landboer« og andre, saaledes at de sidste er sat paa Fadersnavnet indtil omtrent Aar 1700, Landboerne indtil 1828; dog er der for begge Klasser gjort Undtagelser, naar det af Teksten kunde ses, at -sen Navnet er et virkeligt Slægtsnavn og ikke blot et Fadersnavn (antagelig ogsaa omvendt). I andre Værker har man fulgt andre Regler under Hensyn dels til Indholdets mere eller mindre videnskabelige Karakter, dels til, om Emnet væsentlig tilhører ældre eller nyere Tider — og med Rette; i det foran nævnte »Harsyssels Diplomatarium« vilde det være meningsløst at opføre Personer uden Slægtsnavn paa Fadersnavnet, medens det f. Eks. i et Memoireværk fra Tiden omkring 1800 vilde være Pedanteri, om man, fordi der forekommer enkelte Almuesfolk, vilde anstille Overvejelser over, hvorvidt de rettest burde føres paa For- eller Efternavn.

I øvrigt skal jeg henstille til Overvejelse, om det ikke ofte vilde være en Nemhed for dem, der bruger et Register, at Personer uden Slægtsnavn samles i en Gruppe for sig, maaske med Underinddelinger efter Stand eller Tid.

Ogsaa med Hensyn til sammensatte Navne følges der forskellige Principper. I Biografisk Leksikon[1]) har man valgt »den Regel, at Slægtens oprindelige Navn er det afgørende, saa at f. Eks. Bille-Brahe henføres til Bille, Paludan-Müller til Müller. Til Vejledning erindre man, at i adelige sammensatte Navne det første, i borgerlige derimod det sidste som oftest er Hovednavnet. Henvisninger tænkes desuden i visse Tilfælde anvendte for at lede paa rette Spor. De sammensatte Navne holdes samlede for sig efter de enkelte Navne, hvilket bedst forstaas ved et Eksempel: Personer af Navnet Paludan-Müller opføres ikke som i Erslews bekendte Forfatterleksikon midt imellem andre af Navnet Müller, men bag efter disse.« I Bibliografien har man derimod ført alle

[1]) Forord S. XIII.

sammensatte Navne under den første Del af Sammensætningen, f. Eks. Paludan-Müller efter alle Personer af Navnet Paludan. Dette forekommer mig i hvert Fald naturligt, naar man ved -s e n Navnene har valgt den »populære« Regel; og i det hele er jeg, selv om jeg som gammel Genealog har min Sympati paa den modsatte Side, tilbøjelig til af Hensyn til Brugerne at anbefale Bibliografiens Regel fremfor Leksikonnets om »Hovednavnet«, der vel for Resten rettere burde hedde Stamnavnet. Hvad er f. Eks. Hovednavn i Krag-Juel-Vind-Frijs? Slægtens Stamnavn er Vind, men det, der bruges »til daglig«, er Frijs[1]); »Grev Emil Frijs«, Konseilspræsident 1865—70, findes da ogsaa i Registret til Danmarks Riges Historie og formodentlig forskellige andre Steder under »Friis«. Navnet er en af Undtagelserne fra Reglen om, at Stamnavnet i adelige sammensatte Navne er Nr. 1, og med forholdsvis lige saa faa Undtagelser kan man opstille den Regel, at Stamnavnet i borgerlige Dobbeltnavne er uden Interesse — en ganske naturlig Følge af den Maade, hvorpaa disse er opstaaede. De adelige er optagne i Henhold til et Patent for at skelne mellem Hovedlinier af samme Slægt (Danneskiold-Samsøe, D.-Laurwigen og D.-Løvendal; Wedell-Wedellsborg og Wedel-Jarlsberg) eller ved Overtagelsen af Majorater (Bille-Brahe-Selby, Zytphen-Adeler) eller ogsaa uden dette for at bevare Mindet om en Slægt, der er udgaaet paa Mandssiden (Brockenhuus-Løwenhielm). De borgerlige hidrører derimod før Navneloven af 22. April 1904 i hvert Fald i det overvejende Antal Tilfælde fra, at vedkommende uden Bevilling eller anden Formalitet har sat en Bindestreg mellem et af sine Fornavne (i Reglen et mødrene Slægtsnavn, men undertiden et ganske vilkaarligt) og sit oprindelige Efternavn, og hvorfor? Fordi det sidste hører til dem, der »egentlig intet Navn er« eller til de meget almindelige Navne, der bæres af mangfoldige Slægter (Mourier-Petersen, Budde-Lund)[2]). I enkelte af den Slags Navne er de 2 Led slaaet helt sammen (Waagepetersen, Blicherolsen); men heller ikke for de andres Vedkommende er der, det jeg da skønner, vundet noget ved at konstatere, at vedkommende Familie er en Gren af »Slægten Petersen« o. s. v.; der er dannet en ny Slægt, og dennes Navn er

---

[1]) I Familien Brockenhuus's 2 Hovedlinier, B.-Løwenhielm og B.-Schack, gaar det ligesaa, selv om Stamnavnet ligeledes bruges, men k u n i Forening med det tilknyttede.

[2]) Jeg vil dog værge mig mod den Mistanke, at jeg skulde sympatisere med Systemet, men jeg finder i alt Fald det forstaaeligere end, at Folk, der h a r e t v i r k e l i g t S l æ g t s n a v n, pynter sig ved at slaa det sammen med et andet, maaske noget »fornemmere« — uden vægtig Grund. Som en saadan vilde jeg f. Eks. regne, at sidste Mand af en Slægt ønsker at faa dennes Navn ført videre af en kognatisk Descendent; men det bør da ske efter Bevilling og Stamnavnet bør staa først.

det mest praktisk at opføre under Navnets første Bogstav. Upraktisk er det ganske vist, naar Slægten paa denne Maade spaltes som f. Eks. Falbe-Hansen og Clod-Hansen, Holten-Nielsen og Busck-Nielsen, der stammer fra Halvbrødre; men til at fastslaa Sammenhørigheden hjælper det kun lidt at opføre dem begge under Hansen og Nielsen. I nyere Tid er der opstaaet en ny Klasse borgerlige Dobbeltnavne, hvis sidste Led er taget fra Hjemstavnen (Jensen-Sønderup, Kristensen-Randers), og her passer Reglen ikke, at det oprindelige Navn kommer sidst; men det bekræfter kun den Sætning, at Antallet af Slægter, for hvis Skyld der er Grund til at bryde sit Hoved med, hvad der er Stamnavnet, er saa ringe, at det kan lades ude af Betragtning. Er Stamnavnet et virkeligt Slægtsnavn og ikke det første i Rækken, bør det dog rettest optages paa sin Plads i Registret med Henvisning til det sammensatte Navn.

En særlig Klasse Dobbeltnavne tilhører franske adelige Familier, der er indvandrede dels efter det Nantiske Edikts Ophævelse (af et i sin Tid ret stort Antal er vistnok kun le Sage de Fontenay tilbage her i Landet), dels under den store Revolution (le Normand de Bretteville, de Sérène d'Acqueria). Omvendt af hvad der er Reglen paa Dansk, er det her den sidste Del, der bruges i daglig Tale; men til at opstille en særlig Regel for deres Skyld synes der saa meget mindre at være Anledning, som den første Del er Stamnavnet, den sidste antaget efter en Besiddelse.

I Bibliografien er anført en Regel (som ogsaa er fulgt i Leksikonnet og formodentlig overalt) nemlig, at der ikke tages Hensyn til Præpositioner og Artikler, med mindre de skrives i eet med Navnet; de Coninck, du Plat, von der Weyde og la Cour skal altsaa søges under C, P, W og C, von Dernath (skønt det oprindelig hed von der Nath) under D. Reglen kan (ligesom den om de sammensatte Navne) udtrykkes saaledes, at Navnets Plads i Registret bestemmes af det første »store« Bogstav, eftersom vi her hjemme altid skriver saadanne Smaaord med »lille«[1]).

Gifte Kvinder med eget Slægtsnavn er der vistnok Enighed om indtil omkring Aar 1700 at føre under dette, senere under Mandens med Henvisning til Pigenavnet, saafremt dette da har nogen Interesse.

Fremmede fyrstelige Personer indføres i Biogr. Leksikon, Bibliografien og de fleste Registre ligesom vort eget Kongehus's Medlemmer under deres Døbenavne, ikke under deres Landes (Albert af Orlamünde under Albert, Bernhard af Pløn under Bernhard); men denne Regels Formaalstjenlighed forekommer

[1]) Modsat i Sverig, hvor man f. Eks. skriver baade De la Gardie (Præposition, fransk) og De Geer (Artikkel, hollandsk) og anbringer Navnene under D.

mig noget tvivlsom. »Landets« Navn (det burde vel rettere hedde »Husets«) er jo dog ret beset ogsaa et Slægtsnavn og kan staa paa egne Ben, hvad Fornavne ikke altid kan. Hvor mange kender Fornavnene paa »Vores Hertug af Württemberg«, som Christian V i sine Dagbøger kalder Føreren for de danske Auxiliærtropper i Sømagternes Sold 1689—98? eller paa Enkefystinden af Ostfriesland, der som Dronning Sophie Magdalenes Søster tog Ophold i Danmark? eller blot paa Hertugen af Augustenborg og Prinsen af Nør i 1848? De har alle 4 spillet en Rolle herhjemme, og alligevel mindes jeg kun yderst sjældent at have set dem nævnt ved deres Døbenavne. Mon Grunden til alligevel at vælge det sidste skulde staa i Forbindelse med Vanskeligheden ved at afgøre, om f. Eks. for en Prins af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenborg Nr. 1, 2, 3 eller 4 af Navnets Led eller maaske Oldenborg skal regnes for »Landets« Navn? Holder man sig til »Huset«, kan man følge Reglen om de sammensatte Navne. Ogsaa for den danske Kongeslægts Vedkommende forekommer det mig, at praktiske Hensyn taler for at samle alle Medlemmer i en Gruppe for sig i Stedet for at sprede dem over hele Registret.

En Inddeling af Navnene i Grupper vil i det hele ofte lette Brugen (jfr. ogsaa ovenfor under Personer uden Slægtsnavn). I en Slægtshistorie kan man f. Eks. skelne mellem 1) Slægtens egne Medlemmer, 2) indgiftede Personer og 3) andre; i et Regiments eller et Lavs Historie kan man udskille Regimentets eget Personale, resp. Lavets Medlemmer. I »Harsyssels Diplomatarium« er »Adelige«, »Prælater« og »Borgere og Bønder« holdt hver for sig, o. s. v.

Forkortelser kan det for at spare Plads ofte være rigtigt at anvende f. Eks. ved Fornavne (undtagen naar Personen er sat i Registret paa dette), Stilling, Stedsbetegnelser o. l., naar blot man passer paa, at det ikke gaar ud over Tydeligheden. Mulig kunde man blive enig om bestemte Forkortelser, men disse maa da ikke være af den Beskaffenhed, at Brugeren skal slaa op i et andet Register for at se, hvad Navnene betyder i det egentlige. Endel Personer vil være tilstrækkelig betegnede ved deres Forbogstaver og Stilling (Andersen, H. C., Digter; Læssøe, W. H. F. A., Oberst). For Personer, der er velkendte under eet af deres Fornavne, kan det endog være formaalstjenligt at udelade de andre, især naar Efternavnet hører til de meget almindelige og »Kaldenavnet« ikke er det første; Historikeren, Professor Peter Edvard Holm vil f. Eks. være kendeligere som Holm, Edv., end som Holm, P. E.

Af tekniske Detailler turde det være velkendt, at *f.* og *ff.* efter et Sidetal betyder, at Navnet ogsaa forekommer paa næste Side, henholdsvis paa 1 eller flere følgende Sider, 2 Tal med

en Bindestreg imellem, at det forekommer hyppigt paa de mellemliggende Sider. At man ved en Asterisk * foran Sidetallet kan angive det Sted, hvor en Person omtales udførligt, ved en Indeks foroven til højre (137³), hvor mange Gange Navnet forekommer paa Siden, og ved et n for neden til højre, at det findes i en Fodnote, er Finesser, som kan være ganske nyttige, men som kræver megen Tid og Omhu baade ved Udarbejdelsen og ved Korrekturlæsningen.

Efter denne Diskussion af Problemets forskellige Sider skal jeg slutte med en kortfattet Oversigt over, hvad der i Overensstemmelse med mine ovenfor udtalte Meninger bør iagttages ved Udarbejdelsen af et Register — en Huskeseddel for dem, der, efter at have gennemlæst Diskussionen med Kritik, har dannet sig en Mening om, hvorledes Direktiver og Regler skal tilpasses paa deres særlige Tilfælde.

Grundprincippet bør være, at man under Arbejdet bestandig har for Øje, at de, til hvis Brug Registret er bestemt, let og sikkert kan se, om og da hvor i Værket der findes Oplysning om de Personer eller Slægter, som de interesserer sig for.

Foran et Register er det nyttigt at sætte en kort Forklaring af de Regler, der er anvendt ved Udarbejdelsen og som ikke følger af sig selv.

I Registret optages kun de Navne, om hvilke man efter omhyggelig Overvejelse af hvert enkelt Tilfælde skønner, at der er Rimelighed for, at nogen vil slaa dem op i Værket, og at den, der gør det, vil finde Oplysninger af Interesse. Andre Navne udelades; dog bør man hellere tage for mange Navne med end for faa.

Personerne bør man tilstræbe at betegne netop saa udførlig, at den søgende for hver af dem kan se, hvem det drejer sig om. Som Minimum kan kræves, at Registrator herved har benyttet de Oplysninger, der findes i Tekst og Noter, men det er ønskeligt, at han er saa meget Personalhistoriker, at han, hvor det gøres fornødent, kan supplere dem i det angivne Omfang. For Personer, der omtales uden Slægtsnavn, er det ønskeligt, om man kan tilføje, hvilken Slægt de hører til.

Navnenes Stavemaade retter sig i Skrifter, hvor der for Navnene er gennemført en bestemt Retskrivning, efter denne, i andet Fald er det Registrators (Redaktionens) Sag, hvorved iagttages: at nulevende Personers Navne skrives saaledes, som de selv staver dem, at der for endnu blomstrende Slægters Navne ligeledes anvendes den Stavemaade, som Slægten selv bruger, og at der for gamle bekendte Slægtsnavne benyttes den traditionelle Stavemaade. Det anbefales i det hele at tage Hensyn til, at vore

Personnavnes Retskrivning gennemgaaende er ret gammeldags, for mange Slægtsnavnes Vedkommende uortografisk.

Ordningen af Registret sker alfabetisk og, hvor Efternavne haves, efter disse. Fra den alfabetiske Ordning kan der være Grund til at afvige, for til Lettelse for Brugerne at samle enslydende Navne i Grupper, især naar man kan skønne, at Tekstens Stavemaader er vilkaarlige eller ukorrekte. — Til Efternavne taler praktiske Hensyn for at regne oprindelige Fadersnavne (Navne paa -sen), dog ikke ved Publikationer, især videnskabelige, hvor man maa gaa ud fra, at -sen Navnene er virkelige Fadersnavne, der endnu ikke er blevne til Slægtsnavne. — Sammensatte Navne er det praktisk, ligesom det maa siges at være forsvarligt, altid at sætte paa det første Navn i Sammensætninger, selv om det ikke er Slægtens Stamnavn. Dette gælder ogsaa Navne af fremmed Oprindelse, der ikke er knyttede sammen med Bindestreg, men med et de, von eller lign. Til Artikler og Præpositioner tages i det hele kun Hensyn, naar de skrives i eet med Navnet. Reglen kan derfor ogsaa udtrykkes saaledes, at Pladsen i Registret bestemmes af Navnets første store Bogstav. — Fyrstelige Personer er det almindeligt at sætte paa Døbenavnet; mest praktisk forekommer det mig at sætte fremmede Fyrster paa deres Hus's (Land's) Navn, og ligeledes at samle det danske Kongehus's Medlemmer i en Gruppe for sig.

Gifte Kvinder sættes for Tiden indtil omtrent 1700 paa deres eget Slægtsnavn, senere paa deres Ægtefælles.

Henvisninger bør benyttes overalt, hvor der kan være Tvivl om, hvor vedkommende skal søges; Sparsommelighed er her ikke paa sin Plads.

En Inddeling af Navnene i Grupper kan ofte være formaalstjenlig.

I Tilslutning til foranstaaende skal jeg endnu give nogle Anvisninger til Udarbejdelsen af Registre, saaledes som den efter min Erfaring foregaar lettest og sikrest:

1. Til Registrering benyttes Rentryk (»Udhængsark«), ikke Korrektur, da Rettelser og Ombrækning kan give Anledning til Fejl, især i Sidetallene.
2. Samtidig med at man gennemgaar Teksten for at bestemme, hvilke Navne der skal medtages, afmærker man disse.
3. Navnene skrives ud med vedføjet Sidetal, hvert Navn paa sin Seddel, idet man passer at betegne dem saaledes, at Personer med samme eller lignende Navn ikke sammenblandes.
4. Sedlerne ordnes alfabetisk.
5. Alt, hvad der vedrører samme Person, samles paa een Seddel;

de Sedler, som ikke skal medtages, udskydes, men for Kontrollens Skyld er det bedst at opbevare dem, indtil Registret er rentrykt.

6. De for Personernes Bestemmelse nødvendige Data tilføjes.
7. Det hele gennemgaas kritisk for at sikre sig, at alt stemmer med Arbejdets Plan.
8. Sedlerne nummereres og Trykningen foregaar efter disse for at undgaa de Fejl, der følger med enhver Afskrivning.
9. Arbejdet bør, for at det kan foregaa med tilbørlig Ro uden at forsinke Bogens Udgivelse, gaa Haand i Haand med Rentrykningen. Ved Værker, der udkommer i Hefter, bør man forud for Trykningen af sidste Hefte have fremmet Registerarbejdet med de foregaaende saa meget som muligt.

En Hovedbetingelse for et Registers Brugbarhed er dets Nøjagtighed, og Udarbejdelsen kræver derfor en ret anspændt Opmærksomhed. Maaske vil derfor nogen spørge: Er Registrator tvungen til at gøre hele Arbejdet selv, eller kan han »tage Hjælp til det grovere«? Ja! vilde jeg dertil svare, man har ganske vist en Anekdote om, at Matematikeren Jerôme de Lalande ved Udregningen af sin bekendte Logaritmetabel som Hjælpere benyttede Parykmagere, som netop paa den Tid var blevne brødløse, fordi det under Revolutionen igen var bleven Brug at bære eget Haar. Men — matematiske Beregninger stilles saaledes op, at man kan kontrollere (gøre Prøve paa) Resultatets Rigtighed, og det kan man ikke gøre ved et Register. Alligevel! lad gaa! naar blot man er absolut klar over, at kun een kan have Ansvaret for hele Arbejdet. Man kan, efter at have afmærket de Navne, der skal med, lade en paalidelig »Parykmager« skrive dem ud paa Sedlerne. Men det kan ikke gøres uden Kontrol, og bagefter kræver Sammendragningen og den videre Behandling et saa betydeligt Arbejde, at det bliver et stort Spørgsmaal, om ikke baade Registret og Registrator selv havde staaet sig ved, at han havde gjort Arbejdet alene. Bedst lader det sig gøre at bruge Hjælp, hvis Registrator er Forfatteren selv eller er Medarbejder, for hvem hver enkelt af de forekommende Personer f. Eks. gennem Korrekturlæsning er saa at sige en personlig bekendt. Hvad der derimod altid er fortræffeligt, er, om man kan faa kyndig Hjælp til den sidste, kritiske Gennemgang, før Registret gaar i Trykken, og ligeledes ved Korrekturlæsningen, der som Følge af Emnets Beskaffenhed kræver særlig Agtpaagivenhed og Forstaaelse.

Til Afslutning maa jeg have Lov til at henvende en Bemærkning til dem, der enten som Arbejdere eller Arbejdsgivere har særlig

Interesse for det i Artiklen fremdragne Spørgsmaal. De vil forhaabentlig have faaet det Indtryk, at det at udarbejde et 1ste Klasses Register ikke er noget, som er lige at løbe til: det kræver Tid og det kræver Kundskaber, men Tid er Penge, og Kundskaber er en opsparet Kapital, som har Krav paa at blive forrentet og afdraget; vil man til et Standardværk have et Register, der svarer dertil, maa man derfor være forberedt paa at ofre noget paa dette Register. Men Hensigten med Afhandlingen er ikke at forbeholde Retten til Register for Standardværker. Ogsaa beskednere historiske og topografiske Arbejder har deres Berettigelse, ogsaa for saadanne Værkers Vedkommende kan et Register være til Nytte selv for Videnskaben, forudsat at det er udarbejdet med Nøjagtighed og Omtanke; og de, der paatager sig dette Arbejde, vil forhaabentlig ogsaa kunne have Gavn af at gøre sig bekendt med de her opstillede Principper og deres Begrundelse, for saa at overveje, hvorledes de bedst skal gribe Sagen an. De vil have set, at der paa flere Steder netop ogsaa er tænkt paa deres særlige Forhold.

II. Haandskrevne Personregistre paa det Kongelige Bibliotek.

Det er aabenbart først efterhaanden, som den historiske Litteratur og maaske ogsaa dens Publikum er vokset til, at Registrenes Betydning ret er gaaet op for Forfattere og Udgivere. Ganske vist kan man finde Registre saa langt tilbage som i Pontoppidans »Den danske Atlas« (1763—81) og maaske endnu længere; men for Historisk Tidsskrift begynder Registrene først med 3die Række, samlet for alle 6 Bind, for derefter at fortsættes Bind for Bind. I nyere Tid er det blevet almindeligt at medgive ikke blot Tidsskrifter og Samlinger, men i det hele tidshistoriske, topografiske og specialhistoriske Publikationer Registre. Jeg skal blot nævne Danmarks Riges Historie, Traps Danmark, 3. Udgave, Edv. Holms Danmark-Norges Historie 1720—1814 og de mange betydelige Memoireværker og Brevsamlinger, der har set Lyset i de senere Aar. Men i andre Værker, til Dels saadanne, hvor man nødigst savner dem, findes de ikke. Jeg skal derfor henlede Opmærksomheden paa, hvad der ikke turde være almindelig bekendt for alle interesserede, at der paa det Kongelige Biblioteks Læsesal til Afbenyttelse for de besøgende er henstillet haandskrevne Registre til nogle Værker, i hvilke trykte Registre savnes, nemlig:

1) Etatsraad, fhv. Kontorchef i Krigsministeriet A. P. Møllers Register til Erslews Forfatterleksikon; det indeholder

dog ikke alle i Værket forekommende Navne, men foruden Forfatterne kun »de til dem ved Slægtskabsbaand knyttede Personer«. Tallet løber alligevel op til omtrent 40,000, eftersom Erslew jævnlig gaar ret vidt i sin Redegørelse for Slægtskabsforholdene, og da Oplysningerne for en stor Del er tilvejebragt ved en omfattende Brevveksling, findes der iblandt dem mangfoldige, ellers utilgængelige, genealogiske Data.

2) Sammes Hovedregister til de af Chr. Bruun, O. Nielsen og A. Petersen udgivne, som Prof. Edv. Holm engang har kaldt dem, forbavsende righoldige »Danske Samlinger«.

3) Pastor H. V. Olsens Navne- og Sagregister til »Samlinger til Fyens Historie og Topographi«.

4) Sammes Register til det i »Copenhagen und Leipzig« 1738—47 udkomne »Dänische Bibliothec«.

5) Sammes Hovedregister til Suhms »Samlinger til den danske Historie« (1779—95).

Til de under 2) og 5) nævnte Samlinger findes der Registre i de enkelte Bind, men ved Brugen er det jo en stor Lettelse at slaa op i eet Register i Stedet for i 6 eller 12.

Til disse er der i den seneste Til kommet:

6) Oberstlt. Joh. Lessers Personregister til Brickas »Dansk biografisk Leksikon«, efter hans Død 1916 skænket Biblioteket af hans efterladte. Det omfatter alle i Leksikonnet forekommende Personnavne, i alt op imod 140,000, og er da ogsaa indbundet i 4 Folianter. Der er herved lukket op for meget, som ellers i Hovedsagen vilde ligge hen som en død Skat, idet Leksikonnets Artikler om en Mængde lejlighedsvis forekommende Mænd og Kvinder indeholder Oplysninger, som man vanskelig eller slet ikke finder i andre trykte Kilder.

7) Pastor S. V. Wibergs Personregister til hans »Almindelig dansk Præstehistorie«, renskrevet af afdøde Lærer A. Petersen, Valløby, skænket af Overretssagfører Paul Hennings paa Foranledning af nærværende Artikkel.

Stud. mag. Kai Uldall arbejder paa et Seddelregister til »Kjøbenhavns Adresse-Contoirs Efterretninger« hvoraf er udarbejdet Register for 1759, 60, 63, 78 og 87. (Jfr. Hr. Uldalls Artikkel i »Dansk Adel og Borgerstand« Nr. 11/1917).

Hverken paa Universitetsbiblioteket eller i Rigsarkivet findes der, saa vidt jeg har kunnet faa at vide, haandskrevne Registre til trykte Værker. Derimod er det ikke usandsynligt, at der findes nogle i privat Eje, enten hos Udarbejderne selv eller hos andre, der ved Arv eller Køb er kommet i Besiddelse af dem. Jeg skal tillade mig at henstille til ærede vedkommendes velvillige Overvejelse nu eller senere at lade Registrene havne i Biblioteket til Gavn og

Glæde for den historiske, specielt personalhistoriske Forskning. Personalhistorisk Tidsskrifts Redaktion vil ogsaa gerne modtage Meddelelse om saadanne Registre, som Medlemmer af dets Læsekreds allerede nu kan faa Lov tli at laane.

Maaske denne Artikkel ogsaa giver Stødet til, at en og anden kunde faa Lyst til at anvende sit Otium paa lignende almennyttigt Arbejde. I saa Fald turde der særlig være Grund til at fæste Opmærksomheden paa det berørte Savn af Register til Historisk Tidsskrifts 2 ældste Rækker. Det vilde ogsaa være særdeles nyttigt at faa et Sidestykke til Otto Bergstrøms Register til Anreps »Svenska Adelns Ättartaflor«, der indeholder de i Værket forekommende, men ikke »såsom medlemmer af introducerad ätt angifna personer, födde med ättens namn«, altsaa navnlig Personer, som ikke hører til den svenske Adel, men enten er Ascendenter til eller gifte med svenske adelige[1]). Og maaske endnu kærkomnere vilde et Register være over dem af den gamle danske Adels Mænd og Kvinder, som i deres Levetid intet Slægtsnavn har brugt, henførte til deres Slægt, (jfr. hvad ovenfor Side 6 f. er sagt om saadanne Adelspersoners Betegnelse i et Navneregister). Hvad om »Foreningen til Udgivelse af Danmarks Adels Aarbog« tog disse Opgaver op, foreløbig for de udkomne Bind! Er saadanne Registre først udarbejdede, skulde man ikke tro, at det vilde være vanskeligt henholdsvis for Den danske historiske Forening og for Adels-Aarbogs Foreningen at faa de fornødne Midler til Raadighed til at lade dem trykke.

I Tilknytning hertil skal jeg gøre opmærksom paa nogle rent praktiske Hensyn, som ikke har været tagne ved alle de nævnte haandskrevne Registre, men som ikke er uden Betydning.

Formatet maa hellere være Kvart end Folio, for at Registret i Læsesalens Haandbibliotek kan stilles paa samme Hylde som selve Værket. Arkene (Halvarkene) bør, før de beskrives, af Hensyn til Indbindingen samles i Læg paa 6 Ark, og, hvad der af samme Hensyn er endnu vigtigere, man bør paa den indvendige Side lade staa en Margen paa c. 2 cm; undlades dette, fordyres Indbindingen ganske uforholdsmæssigt. Endelig bør de skrives med Normalblæk paa Normalpapir, for at det store Arbejde ikke om nogen Tid skal være ødelagt.

Endnu skal jeg omtale et haandskrevet Arbejde, der ligesom Oberstløjtnant Lessers for nylig er skænket til Biblioteket og som, om det end ikke er noget egentligt Register, dog paa lignende Maade kan komme Forskningen til Nytte. Det skyldes Oberst

[1]) Ogsaa Udlændinge, bl. a. adskillige Danske.

P. F. Rist, som, da han i yngre Aar i sin Provinsgarnison anvendte en stor Del af sine Fritimer til historisk Læsning, skrev alle de Officersnavne, som han stødte paa, ud paa Sedler og foruden Navn og Henvisning til Kilderne opnoterede en Del Uddrag af de fundne Oplysninger om vedkommende Officers Slægts-, Tjeneste- og andre Livsforhold. Alle Data om samme Person er samlede paa een Seddel.

Oberst Rist har til forskellige Tider med kammeratlig Elskværdighed stillet Samlingen til min Raadighed ved Udarbejdelsen af Artikler til Biografisk Leksikon og lignende Arbejder, og jeg kan ikke noksom paaskønne den Hjælp, jeg har haft af den Kyndighed og Nøjagtighed, hvormed de er affattede. Paa Biblioteket, hvor man har Adgang til de paa Sedlerne anførte Kilder, vil Samlingen være et ypperligt Supplement til Overstløjtnant J. C. W. Hirsch's samme Steds opstillede, i Personalhistorisk Tidsskrift jævnlig citerede »Fortegnelse over danske og norske Officerer m. fl. 1648—1814«. Man vil paa Rist's Sedler bl. a. finde Henvisninger til en Mængde ældre historiske Værker, hvor man ellers ikke let vilde falde paa at søge og til hvilke der maaske ikke findes Register. Men man maa erindre, at Optegnelserne slutter med Aar 1888, da Rist, efter at være forsat til Kjøbenhavn, kom ind paa at gøre sine historiske Interesser frugtbringende paa andre Maader. Heldigvis er det jo i vor Tid blevet almindeligere at medgive historiske Publikationer mere eller mindre udførlige Registre; men for Resten vilde ogsaa en Fortsættelse af Rist's Samling være en udmærket Opgave for den, der har Tid og Lyst dertil.

Genealogiske Oplysninger om Slægter af Navnet Klauman.

Ved **Holger Hansen.**

Der er ikke, som hidtil har været almindelig ment, kun een Slægt af Navnet Klauman, men flere, mindst 2 danske og 2 norske, som dog synes at være forbundne ved Svogerskab, og alle har de rimeligvis optaget Navnet efter den bekendte Slægt af Købmænd i 16.—17. Aarhundrede.

Navnet staves i den ældre Tid snart Klauman, snart Klouman, undertiden med C, undertiden med nn eller nd. Senere fæstnedes Stavemaaden saaledes, at den yngre danske Slægt stavede: Klauman, og den yngre norske Slægt: Kloumann. Ogsaa Formen Klomand forekommer i ældre Tid og angiver formodentlig en almindelig Udtale af Navnet. Ud fra denne Tydning af Navnet er dannet det Segl, som bruges af Gregorius Klauman og andre af hans Slægt, og som indeholder en Fuglefod og et Mandehovede.

Den ældre danske Slægt.

Denne Slægt bestod af fremtrædende Købmænd i København og var vandret ind fra Tyskland i Slutningen af 16. Aarhundrede. Da de ældste Led af Slægten til Dels ligger forud for de fra København bevarede Kirkebøger og Skifter, er den genealogiske Sammenhæng vanskelig at fastslaa; nogen sikker Stamtavle for denne Slægt er det derfor ikke lykkedes at opstille; men den følgende Opstilling er vistnok hovedsagelig rigtig.

Verner Klauman er den ældste, som forekommer; han nævnes allerede 1595[1]); om ham vides, at han var født i Hertugdømmet Lüneburg og døde i København 1640 2. Marts, 66 Aar gammel. Han var Købmand og drev Handel paa Island; han boede paa Amagertorv, var Kirkeværge for Nikolaj Kirke og betroet med mange Tillidshverv, hvorfor hans Navn ofte forekommer i Københavns Diplomatarium[2]).

Han var gift med Magdalene Winckelmann, der ligeledes var fra Lüneburg og begravedes i København 1645 20. Juni. — De synes at have haft 6 Sønner, 1.—6. (sikkert er det dog ikke, at alle disse 6 er Brødre):

---

[1]) Københavns Diplomatarium VI, 166.

[2]) Da næsten alt, hvad vi ved om denne Slægts ældste Led, stammer fra Aktstykker, som er trykte i Københavns Diplomatarium, hvor det let vil kunne findes efter Registrene, citeres dette Værk ikke yderligere her.

2) Jens Klauman, døbt 1686 30. Marts[1]). Var ved Faderens Død Fændrik ved Prins Frederiks Regiment. Faldt i Slaget ved Oudenarde 1708 11. Juli[2]).

3) Verner Klauman, døbt 1688 10. April[3]), død før Faderen.

4) Leonhardt Klauman, døbt 1691 7. Novbr.[3]), † i København 1757 28. Juli[4]), saa vidt vides, som den sidste af sin Slægt. Kadet 1706 23. Marts, Kommandørkaptajn 1732 31. Decbr., afskediget paa Grund af Sindssyge 1755 20. Febr.[5]). Han var gift med Agnete Christine Höserich, Datter af Justitsraad Johan Georg Höserich.

5) Peter Klauman, døbt 1694 12. Febr.[3]).

6) Ulrich Christian Klauman, døbt 1698 7. Decbr.[3]), † 1750[6]) i Norge. Landkadet 1714 1. Januar, Premierløjtnant i Frölichs gevorbne Infanteriregiment 1733 9. Decbr.[7]). Gift med Rachel Schultz[8]).

c. Magdalene Klauman, † 1709; gift 2 Gange, 1) 1656 med Caspar Jørgen Hammermüller, f. 1613, † 1682, Sognepræst til St. Peters Kirke i Slagelse; 2) 1687 med Johan Brunsman, f. 1637, † 1707, Præst ved Vartov Hospital, tidligere Rektor paa Herlufsholm.

d. Marie Klauman, f. 1633, † 1718; gift 2 Gange, 1) med Henrik Matthiessen, f. 1633, † 1688, Købmand i København, Søn af Stadskaptajn Jørgen Matthiessen († 1656); 2) med Niels Sørensen Adeler, f. 1628, † 1694, Amtmand i Norge, en Broder til Kort Adeler.

3. Abraham Klauman, Købmand i København, boede 1645 paa Amagertorv.

4. Leonhard Klauman, † 1666 13. Januar, 47 Aar gammel, Raadmand i København; gift med Margrethe Rosenmeyer, begravet 1693 10. Novbr. i Nikolaj Kirke.[9])

5. Villum Klauman, Købmand i København, begravet 1667 i Nikolaj Kirkes Taarn. Var 1657 Medlem af Silke- og Klæde-

---

[1]) Holmens Kbg.
[2]) Hirsch.
[3]) Holmens Kbg.
[4]) Skifte efter ham i Underadmiralitetsrettens Skifteprotokol 1758—61.
[5]) Søetatens kgl. Resolutioner.
[6]) Refererede Sager 1750 31. Oktbr. Nr. 18.
[7]) Hirsch.
[8]) Lengnick: Stamtavlen Brorson, Tilskrift af Lengnick i Rigsarkivets Eksemplar.
[9]) Pers. Tidsskr. I, 197.

magerlavet. Gift med Anna Kohlen, som anden Gang blev gift med Peter Schønfeld[1]), Borger i København.

6. Isak Klauman, islandsk Købmand i København, begravet 1675 22. Juni. Gift med Anna Marie Fleischer, Datter af Apoteker Esajas Fleischer.

De synes at have haft to Sønner, a.—b.:

a. Isak Klauman, Barber i København, begravet 1699 9. Febr. i Nikolaj Kirke[2]).

b. Esajas Klauman, f. i København 1656, † 1719 i Visby; Feltpræst, senere Sognepræst til Visby og Heltborg Sogne i Hassing Herred, Provst. Gift 1) med Else Jensdatter Søndberg, f. 1685; 2) med Else Nielsdatter, f. 1685, † 1781 21. August[3]).

Synes kun at have haft et Barn, 1):

1) Else Marie Klauman, døbt 1719 7. Juli, † 1720 14. Marts[4]).

Til den ældre Slægt hører formodentlig:

Christopher Hans Klauman, hvis Enke boede i Christen Bernikovs Stræde i 1661[5]).

Hans Klauman, boende 1668 paa Købmagergade[6]); gift 1680 med Karen Madsdatter[7]).

Matthias Klauman, boede 1633 paa Amagertorv[8]), begravet 1644 1. December; fik 1625 og følgende Aar 6 Børn begravede i Nikolaj Kirke[9]).

Elisabeth Klauman, begravet 1717 20. Decbr. i Nikolaj Kirke[10]); og hendes Søster,

Anna Marie Klauman, gift med Philip Julius Kieldsen; hun ansøgte 1720 31. Maj Rentekammeret om Skattenedsættelse[11]).

Christian Klauman, 1696 Præst i Batteriet Prins Georg i engelsk Sold i Flandern[12]).

---

[1]) Ægteskabsbrev i Sjæll. Reg. 1668 12. Febr. Nr. 43 a; Villum Klauman »var geraaden i stor Gæld og Vidtløftighed«, se Peter Schønfeldts og Hustrus indbyrdes Forskrivelse 1668 27. Juni, Sjæll. Reg. Nr. 200.

[2]) Pers. Tidsskr. I, 203.

[3]) Wibergs Præstehistorie.

[4]) Lengnicks Kirkebogsuddrag.

[5]) Københavns Diplom. I, 762.

[6]) a. St. II, 832.

[7]) Ægteskabsbrev 1680 28. Septbr., Sjæll. Reg. Nr. 319.

[8]) Københavns Diplom. II, 722 og VI, 215.

[9]) Pers. Tidsskr. I, 223.

[10]) Rentek. Worms Ekstrakter ang. Egekister 1717–19.

[11]) Rentek. Pk. ang. Krigsstyr.

[12]) Hirsch.

Elias Klauman, 1693 Feltpræst ved Hjælpetropperne i engelsk Sold i Flandern[1]).

Peter Klauman, forrige Købmand fra Lille Kongensgade, begravet i Nikolaj Kirke 1718 11. Marts[2]).

Marie Klauman, gift med den svenske Ambassadørs Hofmester Claus Schade, fik 1695 17 Decbr. en Datter Sitzel døbt i Frue Kirke.

Ligeledes følgende Nakskov-Familie:

Peter Klauman, Raadmand i Nakskov 1674 6. Oktbr.[3]), afgaaet 1684 28. Maj paa Grund af Magistratens Reduktion[4]), men fik Lov til at beholde Rangen og være fritaget for borgerlige Bestillinger. Han var gift 2 Gange: 1) 1671 4. Januar med Birgitte Christophersdatter, † 1678; 2) 1680 19. Juni[5]) med Marie Lauritsdatter Rode, begravet 1700 23. Novbr.[6]).

Foruden to Børn, som døde spæde, og som i Kirkebogen ikke opgives med Navn, havde Peter Klauman 7 Børn, 1.—7.:

1. Birthe Marie Klauman, gift 1695 19. Maj med Organist Johan Flor i Nakskov.
2. Birthe Klauman, gift 1700 2. Novbr. med Anders Pedersen Friis.
3. Ester Klauman, døbt 1685 19. Marts.
4. Maren Klauman, døbt 1687 8. Maj; stod Fadder hos Broderen i Aarhus 1729.
5. Laurits Klauman, døbt 1689 22. Marts, † s. A.
6. Magdalene Klauman, døbt 1691 18. Oktbr.
7. Laurits Rode Klauman, døbt 1697 23. Marts, † 1740 16. April[7]). Ridefoged paa Gammelgaard, Prokurator 1728, fra ca. 1733 bosat i Nakskov. Han boede i nogen Tid i Aarhus, hvor han 1727 16. Oktbr. blev viet til sin første Hustru Marie Rhus (eller Rhud); en kort Tid boede han i Odense. Hans anden Hustru, som overlevede ham, hed Görel Cathrine Andersdatter Lund; de blev viede i Ryde paa Laaland 1736 24. April. Han efterlod sig 2 Børn af første og 2 af andet Ægteskab, a.—d.:

---

[1]) Hirsch.
[2]) Rentek. Worms Ekstrakter ang. Egekister 1717—19.
[3]) Fy. og Smaalandske Reg. Nr. 83.
[4]) a. St. Nr. 38.
[5]) Ægteskabsbrev 1680 10. Maj, Sjæll. Reg. Nr. 150.
[6]) Kirkebogen.
[7]) Skifte i Nakskov Skifteprotokol 1736—43.

a. Ester Margrethe Klauman, døbt 1729 12. Maj i Aarhus Domkirke.
b. Peter Larsen Klauman, f. ca. 1732.
c. Dorthe Marie Klauman, f. ca. 1736[1]).
d. Birthe Kirstine Klauman, døbt 1738 15. Aug. i Nakskov[2]).

Den yngre danske Slægt.

Dennes Stamfader er Etatsraad Gregorius Klauman, som egentlig hed Gørris Gørrissen og var en Søn af Gørris Tillufsen og Marie Seenders.

Gørris Tillufsen eller Tjellufsen, Thellesen, Tillesen — der forekommer mange Former af Navnet — var Købmand i København og ejede en Gaard i Magstræde paa den nørre Side ved Siden af Lars Tillufsens Gaard[3]). Om hans Herkomst vides intet; han maa have været en velhavende Mand, ved hans Død arvede Børnene over 7000 Rdl. og Enken ligesaa meget efter ham[4]). Hans Hustru hed Marie Frederiksdatter Seenders og døde 1683; hun giftede sig i Slutningen af Aaret 1679 med Brygger Peter Klauman, med hvem hun havde 2 Børn; med Gørris Tillufsen havde hun 8 Børn, 1.—8.:

1. Johanne Cathrine Gørrisdatter, der ved Skiftet efter Moderen var 24 Aar gammel, altsaa født ca. 1659; ellers er hun ubekendt.
2. Margrethe Gørrisdatter, gift med Købmand Samuel Bischoff i København.
3. Anne Gørrisdatter, f. ca. 1662, gift med Købmand Hans Pedersen Trellov i Roskilde.
4. Frederik Gørrissen, f. ca. 1664, var Sømand om Bord paa Skibet »Havmanden«. Under Skiftet efter Moderen kom der Efterretning om, at han var bleven myrdet i Vestindien sammen med andre af Skibets Folk og kastet overbord. Han efterlod ingen Livsarvinger.
5. Tilluf Gørrissen, f. 1666, død uden Livsarvinger senest 1698, i hvilket Aar Broderen Gørris arvede ham[5]).

---

[1]) Ifølge Vor Frue Kbg. blev Marie Dorothea Klauman 1762 20. Oktbr. viet til Fuldmægtig Niels Holm; det er maaske denne Laurits Klaumans Datter.

[2]) En Del af Oplysningerne om Laurits R. Klauman skyldes velvillig Meddelelse fra Hr. Postekspedient Hjorth-Nielsen.

[3]) Københavns Diplom. II, 8.

[4]) Skifte efter ham er ikke bevaret, men omtales i Skiftet efter Marie Seenders, som findes i Afskrift bl. Skiftedok. efter Peter Klauman.

[5]) Skiftet efter Peter Klauman.

6. Cornelia Gørrisdatter, f. ca. 1670, † i København 1745[1]); hun kaldes ogsaa Cornelia Thillesen. Gift med kgl. færøsk Købmand i København Peter Petersen Ramshart, der døde 1732 16. Maj.

7. Pernille Gørrisdatter, f. ca. 1671, † paa Tjöttö i Norge 1719 4. Aug. Hun maa være identisk med den Petronelle Thillen (d. v. s. Thillesen), som ifølge Krog Steffens[2]) var gift med Jørgen Matthiessen, Stamfaderen til den norske Slægt Matthiessen paa Linderud. Jørgen Matthiessen var en Søn af Købmand Henrik Matthiessen († 1668) i København og Peter Klaumans Søster Marie; selv var han først Købmand i København, blev senere Foged paa Helgeland i Norge og døde 1742. I en Forskrivning[3]) kalder han Peter Klauman for sin Svigerfader, d. v. s. han var gift med hans Stedatter.

8. Gørris Gørrissen var yngste Barn af Gørris Tillufsen og Marie Seenders; han var født 1678 30. Novbr.[4]) og saaledes kun 1 Aar gammel, da han kom i Huset hos Stefaderen Peter Klauman, hvor han forblev, saa længe denne levede. Han gik ind i hans Forretning og overtog Kongens Bryghus efter hans Død. Det var derfor naturligt, at han optog den Mands Navn, som han var vant til at betragte som sin Fader: han kaldte sig Gregorius Thellesen Klauman, og Seglet med Mandehovedet og Fuglekloen bærer tillige Bogstaverne G T K. Han blev en fremragende og rig Mand; Hovedpunkterne i hans Liv er følgende: 1711 16. Januar sluttede han Kontrakt om Forpagtningen af Kongens Bryghus[5]), 1713 2. Aug. blev han Assessor i Borgretten[6]), 1730 var han med at danne det asiatiske Kompagni og var en af dets Direktører 1730—39, 1736 var han Medstifter af Danmarks første Bank, Kurantbanken, og beklædte Stillingen som Bankkommissær til sin Død; 1740 22. Jan. blev han Justitsraad[7]) og 1749 29. Jan. Etatsraad[8]). Han var Ejer af Byens smukkeste Privatgaard, den af Borgmester Mat-

---

[1]) Begravelsesbrev 1745 15. Septbr., Sjæll. Reg. Nr. 338.

[2]) Linderud S. 199, 204. – Krog Steffens' Formodning om hendes Herkomst er urigtig.

[3]) I Skiftet efter Peter Klauman.

[4]) Saaledes staar der paa hans Epitafium i Holmens Kirkes Kapel. Bertouch (Korrespondance med Adelen, i Rigsarkivet) har 1677, men den Korrespondent, han har haft, Gregorius Klaumans Sønneson, F. W. de Klauman, har ikke været dygtig til at skaffe sig Oplysninger om Familien, han kan ikke naa længere tilbage end til Bedstefaderen Gregorius Klauman, og hans Aarstal er upaalidelige.

[5]) Kopi blandt Rentekammerets Instruktioner.

[6]) Sjæll. Tegn. Nr. 330.

[7]) Sjæll. Reg. Nr. 29.

[8]) Sjæll. Reg. Nr. 20.

thias Hansen opførte Gaard paa Amagertorv Nr. 6, nu den kgl. Porcelænsfabriks Ejendom, som han købte 1740 for 10,000 Rdl. kurant[1]), og han ejede i Søllerød Sogn Lystgaarden Aggershvile (opkaldt efter hans Hustrus Slægt), som skal være bygget af ham 1733[2]). Han blev 1711 2. Jan. gift i Helliggejst Kirke[3]) med Maren Aggers, f. 1676 9. Jan., † 1749 3. Jan. i København, en Datter af Købmand i København Knud Agger († 1678) og Ingeborg Ludvigs[4]). Da Hustruen døde, gav Klauman hende en prægtig Begravelse[5]) og stiftede til hendes Minde to Legater, for Sognets Fattige og dets Skole[6]). Gregorius Klauman døde i 1752 og blev begravet 20. Septbr. I Holmens Kirkes Kapel staar hans prægtige Marmormindesmærke[7]). Gregorius Klauman havde 7 Børn, a.—g., alle døbte i Holmens Kirke:

a. Knud Gregorius Klauman, f. 1711 2. Oktbr., † 1762 23. Decbr., begravet 30. Decbr. i Holmens Kirke. 1734 8. Oktbr. Sekretær i Danske Kancelli[8]), 1741 3. Febr. Assessor i Hofretten[9]), 1744 24. Juli Assessor i Højesteret[10]), 1747 4. Septbr. Justitsraad[11]) og 1760 22. Febr. afskediget i Naade fra sine Embeder[12]). Ved kgl. Brev 1749 18. Decbr. optoges han og hans Efterkommere i den danske Adel med Navnet de Klauman. Han arvede Faderens Gaard paa Amagertorv i København, i Lyngby havde han et Landsted, som han gav Navnet Ulrikkenborg. Han blev 1741 27. Oktbr. gift i Holmens Kirke med Ulrikke Sophie Mouritzen, † 1790 9. Juni, en Datter af Vigant Mouritzen, der var en Søn af Stadskaptajn Morten Mouritzen[13]) og Hustru Ingeborg Ludvigs (Knud Aggers Enke). Ulrikke Sophie Mouritzen giftede sig 2den Gang 1764 29. Maj med Kaptajn Carl

---

[1]) Nyt hist. Tidsskr. V, 265 ff.

[2]) E. Nystrøm: Søllerød Sogn S. 109.

[3]) Kirkebogen.

[4]) Kall Rasmussen: Optegnelser om den Schoustrupske Gaard. Rigsarkivet.

[5]) Begravelsesbrev 1749 10. Jan., Sjæll. Reg. Nr. 7.

[6]) Hofmans Fundatser IX, 341, 363, 404; Hjorth-Lorenzen og Salicath: Repertorium I, 141, 221.

[7]) F. Thaarup: Beskrivelse af Holmens Kirke, S. 30.

[8]) Sjæll. Reg. Nr. 293.

[9]) ibdm. Nr. 234.

[10]) ibdm. Nr. 250.

[11]) ibdm. Nr. 378.

[12]) ibdm. Nr. 92.

[13]) Morten Mouritzen var Broder til Elisabeth Mouritzen, der var gift med Vinhandler Claus Biehl og med ham Moder til Charlotte Dorothea Biehls Fader, Akademisekretær Chr. Æmilius Biehl.

Henrik v. Ellebracht, f. 1730, † 1789. Knud Gregorius de Klauman havde 12 Børn, 1)—12), alle døbte i Nikolaj Kirke:

1) Gregorius Klauman, døbt 1742 17. Febr., begr. 1743 25. Septbr.

2) Vigant Klauman, døbt 1743 4. Febr., begr. s. A. 5. Aug.

3) Gregorius de Klauman, f. 1744 24. Novbr., † 1788 20. Decbr., Kaptajn og Kompagnichef. Gift 1771 21. Oktbr. i Næstved St. Petri Kirke med Anna Barbara Charlotte Thye, døbt 1754 23. Aug. i Ondløse, † 1798 29. Jan., Datter af Sognepræst Martin Matthiessen Thye og Agnete Cathrine Brorson i Ondløse. De havde 3 Børn, a)—c):

a) Gregorius Martinus de Klauman, f. 1780 8. Aug., døbt i Ondløse 11. Septbr., † 1840 30. Juni i Sorø. Blev i 8 Aars Alderen Page hos Enkedronning Juliane Marie[1]), senere Officer; 1807 Sekondritmester; han var som Sekondritmester med de allieredes Tropper i Frankrig 1815; omtales i General F. G. v. Müllers Erindringer, (Museum 1894 II, 169, 176, 228); afskediget af Krigstjenesten 1816 15. Marts, da han udnævntes til Konsumptionsforvalter i Sorø; 1818 18. Jan. Majors Karakter. Gift 1. 1809 26. Aug. i Garnisons Kirke i København med Sophie Margrethe Louise v. Beck, f. paa Eskildstrup i Sneslev Sogn 1784 9. Juli, † i København 1829 24. Juli, Datter af Generalløjtnant Christian Frederik v. Beck og Ingeborg Astrup[2]); de separeredes 1811 24. Septbr. og blev skilte 1821 26. Juni[3]). — Gift 2. med Anna Gram, f. ca. 1780, † i Sorø 1862 16. Septbr.[4]). Han havde en Søn:

1. Frederik Gregorius Christian de Klauman, f. 1823, † 1836 22. Maj i Sorø.

b) Ulricha Henrietta de Klauman, f. 1781 8. Decbr., † 1841 29. Decbr. Gift 1804 14. Decbr. med Peter Steenfeldt Brorson, f. 1766 23. Oktbr., † 1836 20. Marts, Kammerraad og Konsumptionskasserer i Holbæk[5]).

c) Martinus Christian de Klauman, f. 1784 5. Febr., † 1837 9. Marts, Kaptajn i Marinen. Bekendt

---

[1]) Anna Grams Ansøgning i Naadessekretariatet Nr. 3008.
[2]) E. Nystrøm: Chr. Fr. v. Beck og hans Slægt, S. 41 ff.
[3]) Danske Kanc. 2. Dept. Reg. Nr. 1059.
[4]) Skifte efter hende i Sorø Byfogedarkiv i Landsarkivet.
[5]) Lengnicks Stamtavle Brorson.

af Søtræfningen ved Büsum 1813 3. Septbr. mod nogle engelske Kanonbaade; 1810 28. Jan. Ridder af Dannebrog, 1813 Dannebrogsmand[1]). — Gift 1812 25. Jan. med Emilie Dorothea Drewsen, f. 1793 13. Septbr. † 1833 25. Decbr., Datter af Papirfabrikant Christian Drewsen. De separeredes 1813 9. Marts[2]) og blev skilte 1816 14. Juni[3]). (Hun giftede sig 2den Gang 1816 12. Sept. med daværende Underkancellist Jes Fæster, senere Justitsraad og Justitiarius i den vestindiske Overret).

4) Christian Ludvig Klauman, døbt 1746 14. Marts i Nikolaj Kirke i København, begr. s. A. 21. Marts.

5) Christian Carl de Klauman, f. 1747 18. April, † i Bengalen 1792 4. Aug.[4]). Førte et uroligt Liv: 1764 13. Juni Sekondløjtnant, købte sig 1766 en Kaptajnsplads uden at have været Premierløjtnant, hvilket approberedes af Kongen 28. Juni[5]). I Aaret 1771 ses han at have ejet og drevet 2 Bøndergaarde i Borsholm i Tikøb Sogn[6]); 1774 8. Juni blev han Kompagnichef i norske Livregiment; 1776 18. Decbr. afrejste han til Ostindien, hvorefter han 1777 26. Marts dimitteredes af Krigstjenesten[7]). Om der var Efterkommere af ham vides ikke.

6) Mariane Margrethe de Klauman, f. 1748 11. Oktbr., † 1762 31. Decbr. i København.

7) Frederikke Sophie de Klauman, f. 1750 24. April, † 1784 19. Marts i København. Gift i 1770 med Kaptajn (senere Oberstløjtnant) Christian Ludvig von Holten, f. i Christianssand 1734, † 1802 i København.

8) Engelke Charlotte de Klauman, døbt 1751 20. Novbr., begr. 1754 1. Juni i København.

9) Wilhelm August de Klauman, døbt 1753 30. Aug., begr. s. A. 17. Novbr. i København.

10) Frederik Wilhelm de Klauman, f. 1755 28. Febr. † 1826 9. Novbr. i Nyborg. Han købte sig i en Alder af 15 Aar en Officersstilling og blev ved kgl. Approbation 1770 7. Marts Sekondløjtnant[8]); han naaede paa Officersvejen at blive Major 1803 10. Juni, dimitteredes af Krigstjenesten

[1]) Garde: Den danske Sømagts Historie. Biografisk Leksikon.
[2]) Danske Kanc. 2. Dept. Reg. Nr. 334.
[3]) A. St. Nr. 904.
[4]) Richter.
[5]) Gen. Krigsdirektoriets kgl. Res. 1766 Nr. 353.
[6]) Danske Kammer 4. Bur. Journal A. Nr. 41–42.
[7]) Hirsch.
[8]) Gen. og Kommissariatskollegiets kgl. Res. 1770 Nr. 108.

1808 15. Januar med Titel af Generalkrigskommissær. Den 14. Febr. 1806 var han bleven udnævnt til Told- og Konsumptionskasserer i Nyborg[1]). — Gift 1790 4. Novbr. med Dorothea Albech, f. 1760 20. Febr., † 1818 11. April, Datter af Sognepræst i Munkebjærgby Niels Jensen Albech og Christine Sophie Brorson; hun var Kusine til hans Broder Gregorius de Klaumans Hustru, Anna Barbara Charlotte Thye[2]), F. W. de Klauman havde 7 Børn, a)—g), alle døbte i Garnisons Kirke i København:

a) Gregorius Nicolai de Klauman, f. 1791 19. Septbr., † 1863 1. Oktbr. i Odense. Hofjunker 1812, cand. jur. 1815, Regimentskvartermester og Auditør 1820, Overauditør 1825, afskediget 1828, da han 1828 4. Juni udnævntes til Byfoged, Politimester og 1ste Raadmand i Odense samt Herredsskriver i Bjærge og Aasum Herreder[3]); 1840 28. Juni R. af D., 1854 14. Decbr. Kammerherre. — Gift med Jacobine Margrethe Caroline Tvermoes, f. 1792 26. Decbr., † 1880 21. Juli, Datter af Hørkræmmer i København, Agent Mads Jacobsen Tvermoes og Anna Catharina Mohr[4]). De havde 3 Børn, (1—3):

1) Jacob Wilhelm Matthias de Klauman, f. 1820 27. Maj, † 1837 26. Decbr.

2) Theodor Ferdinand de Klauman, f. 1824, † 1828.

3) Annette Dorothea Vilhelmine Theodore de Klauman, f. 1828 6. Januar, † 1902 1. Septbr. — Gift 1851 19. Juli med Johan Adolph v. Bardenfleth, f. 1825 25. Aug., † 1874 28. April, Kammerherre, Ritmester, Adjutant hos Christian IX.

b) Sophus Christian de Klauman, f. 1794 30. Januar, † 1852 17. Januar. Blev 1816 Kopist ved Guvernementsbureauet i Odense, 1839 Fuldmægtig sammesteds med Titel af Overkrigskommissær, 1843 4. Maj Amtsforvalter i Assens Amtstuedistrikt[5]); 10. Juni s. A. tillagt Rang i 5. Klasse Nr. 3[6]). — Gift 1831 1. Oktober

[1]) Gen. Toldk. Danske Forest. og Resol. 1806 Nr. 9.

[2]) Lengnick: Stamtavlen Brorson.

[3]) Danske Kanc. 3. Dept. Reg. Nr. 305.

[4]) Stamtavle over Descendenterne efter Hørkræmmer i København Agent Mads Jacobsen Tvermoes, R. af Dbg., og Hustru Anna Catharina, f. Mohr, K. 1894.

[5]) Rentekammerets Bestallingsbog.

[6]) Danske Kanc. 3. Dept. Reg. Nr. 307 a.

med Marie Cathrine Tvermoes, f. 1797 30. August, † 1887 31. Decbr. i Taarnby, en Søster til hans Broders Hustru[1]). — Fra Amtsforvalter S. C. de Klauman stammer de nulevende Medlemmer af den adelige Linie af Slægten[2]).

c) Sophie Nicoline Margrethe de Klauman, f. 1795 5. Oktbr., † 1804 30. Marts.

d) Hedevig Mathiane Charlotte de Klauman, f. 1797 30. Aug., † 1847 22. April. — Gift med Mægler Henrik Nicolai Erichsen, f. 1793, † 1832.

e) Frederikke Vilhelmine Dorothea de Klauman, f. 1799 9. Febr., † 1885 26. Novbr. — Gift 1825 med Broder Severin Frederik Brorson, f. 1793, † 1856, Justitsraad, Borgmester og Byfoged i Køge, fra 1849 Herredsfoged og Skriver i Hasle, Vesterlisbjærg og Sabro Herreder (han var en Sønnesøns Søn af Salmedigteren Biskop H. A. Brorson).

f) Elisabeth Sophie Magdalene de Klauman, f. 1800 30. April.

g) Engelke Charlotte Amalie de Klauman, f. 1803 21. Febr., † 1877 16. Febr. i Horsens. — Gift med Peter Nicolai Dahlstrøm, f. 1818 19. April, † 1898 5. Maj, Overførster paa Friisenborg.

11) Sophia Amalia de Klauman, f. 16. Oktbr. 1757, † i Lyngby 1. Oktbr. 1767 og begr. i Holmens Kirke 1768 26. April[3]).

12) Engelke Charlotte de Klauman, f. 1759 18. Decbr., † 1851 10. April. — Gift 1783 med Premierløjtnant i Marinen Jacob Arenfeldt, f. 1755 30. Septbr., † 1820 17. Febr., der i 1815 blev Kontreadmiral.

b. Ingeborg Marie Klauman, døbt 1712 23. Oktbr.[4]), begr. 1713 9. Febr. i Helliggejst Kirke[5]).

c. Christian Lucassen Klauman, døbt 1713 24. Oktbr., † 1748 20. Decbr.[6]), Kontrollør i Banken. Navnet Lucassen er ikke anført i Kirkebogen ved hans Daab, men ellers nævnes han flere Gange med det; maaske har han selv

---

[1]) Stamtavlen over Mads Tvermoes's Descendenter.

[2]) Se Adelsaarbogen.

[3]) Disse Data er de sandsynlige, men Opgivelserne om hende, Broderens til Bertouch og Kirkebøgernes, er meget forskellige.

[4]) Holmens Kbg.

[5]) Kirkebogen kalder hende her Dorothea Marie, men det maa være en Fejltagelse.

[6]) Militære Enkekasse Nr. 943.

antaget det. — Gift 1744 12. Maj med Anna Margrethe Beck, Datter af Klaus Beck[1]). (Hun blev 2den Gang gift 1750 med David Fenwick i Helsingør, der døde 1765 16. Decbr. 39 Aar gl.). Chr. L. Klauman havde 3 Børn, 1)—3):

1) Gregorius Klauman, døbt 1745 3. Marts, begravet 11. Maj s. A. i Holmens Kirkes Urtegaard.

2) Claus Christian Klauman, døbt 1746 10. Juni. Reserveassistent Claus Chr. K. afrejste 1776 18. Decbr. til Ostindien paa Skibet »Prins Frederik«[2]); senere kaldes han Assistent ved Kompagniet, og 1777 3. Novbr. udnævntes han til By- og Skifteskriver, Auditør og Fiskal i Trankebar[3]); han synes imidlertid ikke at have tiltraadt Embedet; da Udnævnelsen kom, var han just rejst til Madras; Embedet stod ledigt og ventede paa ham, men et Par Aar efter beklædtes det af en anden. Han er da formodentlig død og rimeligvis uden Livsarvinger. Hans Hustru var formodentlig den Md. Johanne Lovise Klauman, der sammen med ham var Fadder i 1769 i Holmens Kirke.

3) Frederik Klauman, døbt 24. Januar 1748, † 1785 i Ostindien. Han var en kort Tid Sekondløjtnant ved Prins Frederiks Regiment, tog sin Afsked 1767 10. Januar for at gaa i civil Tjeneste; udnævnt til Kancelliraad 1767 9. Januar[4]), efter egen Ansøgning, mod at han betalte 300 Rdl. til Prins Frederiks Regiments Kasse; 1771 gik han i russisk Krigstjeneste og avancerede til Ritmester, udtraadte atter af russisk Tjeneste i Slutningen af 1773 og forsøgte forgæves at komme i dansk Militærtjeneste igen[5]); gik senere i det engelske ostindiske Kompagnis Tjeneste. — Gift 1768 26. April i Holmens Kirke med Marie Catharine Werring, døbt 1747 22. Septbr., † i København 1836 25. Septbr.[6]), Datter af forhenværende Rektor paa Herlufsholm Mag. Rasmus Werring og Hustru Charlotte Amalie Halmann[7]); da hun døde, havde hun ingen Livsarvinger; men de havde haft en Datter:

---

[1]) Hans Enke boede 1762 paa Kongens Nytorv og havde da i Huset 7 Døtrebørn, deriblandt Claus og Frederik Klauman og David Fenwicks to Børn, Elisabeth og Vilhelm Fenwick (Københavns Skattemandtal 1762, St. Anne Østre Kv. Nr. 162).

[2]) Asiatisk Kompagnis Rullebog 1775—81.

[3]) Kommercekoll. ostindiske Bestallingsbog.

[4]) Sjæll. Reg. Nr. 24.

[5]) Hans Ansøgning herom afsloges ved kgl. Res. 1774 28. Septbr. Nr. 471.

[6]) Hof- og Stadsrettens Skifter Nr. 13/394.

[7]) G. L. Wad: Rektorer paa Herlufsholm S. 208. Pers. Tidsskr. 2. R. I, 238.

a) Charlotte Amalie Klauman, døbt 1769 20. Decbr., † 1784 14. Juni.

d. Marie Dorothea Klauman, døbt 1713 24. Oktbr., † 1737 i København. Gift 1733 17. Juni i Holmens Kirke med Jørgen Thomsen, Regimentskvartermester ved Garden, 1754 11. Januar udnævnt til virkelig Justitsraad[1]).

e. Frederikke Louise Klauman, døbt 1714 28. December, begravet 1715 6. December.

f. Peter Gregorius Klauman, døbt 1716 11. Maj, † 1779 15. Marts paa Vodrofgaard ved København, ugift[2]).

g. Anna Sophia Klauman, døbt 1716 11. Maj, begravet 1753 29. Decbr.[3]). Gift med Bogholder ved Admiralitets- og Kommissariats-Kollegiet Terkel Brügman, der døde som Etatsraad 1756 21. Maj, 63 Aar gammel, efterfulgt i Embedet af sin Svigersøn Hans Peter Top.

Den nuværende norske Slægt[4]).

Denne Slægt nedstammer fra Raadmand i Skien Giert Hansen[5]), f. 1652, † 1733. Han blev 1681 2. Decbr. gift med Mechtele Matthiessen, f. 1660 22. Febr. i København, † 1740 i Skien, begr. 3. Juni, Datter af Købmand Henrik Matthiessen, f. 1633, † 1668, og Marie Klauman, f. 1633, † 1718, der atter var en Datter af den store Kobmand Nicolai Klauman († 1646) og Mechtilde Motzfeldt. Giert Hansens Bryllup foregik i Huset hos Brudens Stefader, Amtmand Niels Adeler.

En Gren af denne Slægt kom til Danmark: Giert Hansens Søn hed

Peter Gerhard Klouman, f. 1694 24. Maj, † 1745 24. Maj, Købmand, Vejer og Maaler i Skien. — Gift med Giertrud Catharine Bagge, f. 1699, † 1755, Datter af Sognepræst Mag. Laurits Jørgensen Bagge og Marie Strangesdatter Trøner. Blandt flere Børn havde de Sønnen:

Lauritz Petersen Klouman, f. 1722 3. Septbr. i Skien, † 1766 17. Novbr. i Kristiania, Købmand og Trælasthandler. Med sin 2den Hustru Christence Jensdatter, døbt

---

[1]) Sjæll. Reg. Nr. 9.

[2]) Se Skifte efter Etatsraad H. P. Top († 1776) i Hof- og Stadsrettens Arkiv og efter P. G. Klauman i Stiftamtmandens Arkiv.

[3]) Holmens Kbg.

[4]) En Stamtavle er trykt i Norsk Tidsskr. for Genealogi etc. udg. v. E. A. Thomle og S. H. Finne-Grønn. Kria. 1911, I, 362 ff.

[5]) Om ham og hans Slægt se ogsaa I. A. Schneider: Fra det gamle Skien, 1914, I, 80.

1739 30. Januar, begr. 1759 23. Febr., Datter af Raadmand Jens Jacobsen og Sara Corneliusdatter Michelsen i Kristiania, havde han 2 Sønner, den yngre hed:

Peter Klaumann[1]), f. i Kristiania 1759 6. Febr., † i Køge 1828 24. Septbr. 1781 25. Juli Sekondløjtnant i Arveprins Frederiks Regiment, 1793 19. April Afsked med Majors Karakter; 1804 4. Maj Major i Landeværnet og Kompagnichef i nordre sjællandske Landeværns-Regiment; 1808 14. Januar Afsked med 300 Rdl.s Pension[2]). Gift 1801 16. Novbr. i Garnisons Kirke i København med Ester Hammer, † 1849 4. Febr. i Strandegaards (Fakse) Ladeplads, 85 Aar gammel. De havde to Børn, 1.—2.:

1. Christian Frederik Klaumann, døbt 1802 2. April, † 1843 30. Marts, ugift, sindssyg[3]).
2. Hans Laurids Klauman, f. 1805, † 1888, Forvalter ved Baroniet Gavnøs Kalkstenshandel i Strandegaards Ladeplads. — Gift med Ottilie Grum. 2 Børn, a.—b.:
   a. Peter Otto Karl Klaumann, f. 1846 4. April i Hylleholt Sogn, Præstø Amt, † 1903 10. Novbr. i Vindbyholt, Roholte Sogn, Fuldmægtig paa Baroniet Gavnøs Godskontor. — Gift med Camilla Marie Mathilde ....., f. 1848 14. Decbr. i Hylleholt. 3 Børn, 1)—3):
      1) Ellen Ingeborg Klaumann, f. 1883 6. Januar i Hylleholt.
      2) Gerda Marie Klaumann, f. 1885 17. Novbr. i Roholte.
      3) Aage Hans Christian Klaumann, f. 1888 14. Maj i Roholte.
   b. Emilie Ester Klaumann, f. ca. 1849 i Fakse Sogn.

Den mindre norske Slægt.

Denne Slægt, som staver Navnet Cloumann, nedstammer fra Holmedalspræsten Peder Hansen, om hvem Finne Grønn[4]) siger, at »han synes at have været en nær slægtning (brorsøn?) af Kjøbmand Isak Petersen Clouman i Kjøbenhavn og saaledes formentlig tilhørende den gamle Kjøbenhavns-slægt Klouman«. Hvorpaa denne Formodning støtter sig, ved nærværende Forfatter ikke. — Om Slægten eksisterer endnu, vides ikke. Ifølge J. F. Lampe[5]) er de ældre Led af den følgende:

[1]) Saaledes staver Medlemmerne af denne Familie i Reglen Navnet.

[2]) Hirsch.

[3]) Naadessekretariatets Understøttelsessager Nr. 3007.

[4]) Norsk Tidskr. for Genealogi, Personalhist., Biografi og Literaturhist. Kristiania 1911, I, 383.

[5]) Bergen Stifts Biskoper og Præster, I, 392.

Peder Hansen, Sognepræst til Holmedal. — Gift med Cecilie Schade. Søn:

Claus Pedersen Cloumann, f. ca. 1717, † 1783 26. Juli. Sognepræst til Hitterdal, Provst. Gift 1. med 1744 9. Decbr. Elisabeth Faye, f. 1713, † i Strandebarm 1748 16. Juli, Datter af Hans Davidsen Faye og Maren Ellingsdatter; 2. 1752 16. Aug. Elisabeth Holtermann, f. 1716, Datter af Købmand i Bergen Carsten Holtermann og Sara Davidsdatter Faye. — 6 Børn:

1. Ole Gjerdrum Cloumann, døbt 1746 9. Marts.
2. Peter Jørgen Cloumann, f. 1747 14. April, † 1817 22. Decbr. 1772 18. Juli konstitueret, 1777 7. Aug. virkelig Foged i øvre Thelemarken, 1783 13. Jan. Justitsraad, 1809 28. Juni R. af D., 1811 22. Juli Afsked med fuld Gage i Pension, 1814 Medlem af Rigsforsamlingen paa Eidsvold. Gift 3 Gange: 1. med Anna Sophie Poulsen (af Cort Adelers Slægt), Datter af Sorenskriver Jørgen Poulsen; 2. med Edel Poulsen, hendes Søster; 3. 1805 med Maren Pihl Mow (af Thomas Angells Slægt).
3. Karen Treubler Cloumann, døbt 1748 17. Juli, død straks efter Moderen.
4. Elisabeth Faye Cloumann, f. 1753, gift 1779 12. Decbr. med Kontrollør C. Kindt.
5. Cecilia Maria Cloumann, f. 1754 6. Aug. Gift med Oberstløjtnant Paludan.
6. Claudia Elisabeth Cloumann, f. 1757 1. Jan., † 1801 18. Maj. Gift 1. med Kammerraad Antzee, 2. 1794 20. Septbr. med Kaptajn Isach Dop.

For endnu en lille Familie mangler Forbindelsen med de andre Familier; Navnet Esajas kunde tyde paa, at den er en Gren af den ældre danske Slægt:

Hans Christian Klauman, Forvalter paa Herlufsholm, blev 1732 3. Septbr. viet i Vor Frelsers Kirke til Kirstine Cecilie Leegaard; faa Aar efter maa hans Hustru være død, da han 1736 29. Oktbr. fik Bevilling til at sidde i uskiftet Bo[1]). Han havde 2 Sønner: 1.—2.:

1. Esajas Christian Klauman, f. 1733 16. Oktbr., † 1763 19. Novbr.[2]) paa Herlufsholm.
2. Joachim Erich Klauman, f. 1735 19. Juni paa Herlufsholm, † 1806 24. April[2]). Han var en Tid Forvalter paa

[1]) Sjæll. Reg. Nr. 317.
[2]) Livrentesocietetets Inskriptionsprot. 1757, S. 125 og 132.

Gedsergaard paa Falster hos Kammerherre Holck, søgte 1767 at blive Amtsforvalter, men blev det ikke[1]), købte senere noget Jord paa Møen; i 1772 træffes han i Høsterkøb i Hirschholm Amt. Rundt om i Rentekammerarkivet findes Skrivelser af ham; han synes at have været meget tilbøjelig til at beklage sig og til at ansøge[2]). Hvad der blev af ham og hans Familieforhold, kendes foreløbig ikke. For Højesteret førte han i 1773 en Proces med nogle Bønder[3]).

Efterskrift. — Dette Arbejde, som til Dels er bygget paa trykte Kilder, er fuldt af uløste Gaader; nogle af dem kan maaske Læsere af Tidsskriftet løse ud fra egen Viden. Det har ikke været Forf. overkommeligt at eftergaa alle Data ved Hjælp af Landsarkivernes Kirkebøger; paa nogle Steder vil man derfor ogsaa savne Opgivelse af Stedet for Personernes Fødsel, Vielse og Død.

---

[1]) Rentek. Ansøgninger.

[2]) Rentek. Jagtjourn. 1771 16. Jan., 30. Jan., 13. Febr., 20. Marts, Nr. 2943, 2949, 2980 og 3003; D. Kammers 2. Dept. Journ. A. Nr. 319 og 547; Gen. Landvæsenskoll. indk. Br. 1771 Nr. 566, 589, 412.

[3]) Højesterets Prk. A., 450.

Gehejmeraad Christian Wilhelm Langes Autobiografi

med et Par Bidrag til Familien Langes Stamtavle udgivet af

R. Paulli.

Den Biografi, der her offentliggøres i en noget forkortet Skikkelse, hører til Familien Kolderup Rosenvinges Papirer, som er i Professor Dr. phil. L. Kolderup Rosenvinges Besiddelse; det er øjensynligt en Kladde til det Vita, som Lange i 1829, da han var blevet Storkorsridder, skulde indsende til Ordenskapitulet, og som sammen med hele den øvrige værdifulde Samling af Dannebrogsridderes Biografier maa være gaaet til Grunde ved Christiansborgs Brand 1884. Kladden er efter 1829 stadig ført à jour, og i et af Bilagene findes en Tilføjelse saa sent som fra 26. Februar 1839, altsaa kun 4 Maaneder før Langes Død d. 26. Juni samme Aar. — Skildringen giver sikkert et typisk Billede af en Embedsmand fra Frederik VI's Tid og behøver, udover nogle personalhistoriske Noter, ingen Kommentar; for Fuldstændigheds Skyld skal her blot nævnes de Kilder, hvorfra man ellers har Oplysninger om Langes Liv og Virksomhed: Biografisk Lexikon. X. 18. Fonden ad usus publicos. I—II. 1897—1902. Meddelelser fra Det kgl. Geheimearkiv for 1886—88. Kbh. 1889, især S. 232. Fr. Olsen: Postvæsenet i Danmark 1808—1848. Kbh. 1908, især S. 329 f. G. og J. Saxild: Georg Chr. Saxild. Aarh. 1911, S. 16, 65, 125. — I N. C. Øst: Supplementblade til alle danskprentede Tidsskrifter. Nr. 25. Kbh. 1839. S. 100 findes følgende Gravskrift:

†

Paa Pladen.
Herunder hviler det Jordiske
af
Christian Vilhelm Lange,
Geheimeconferentsraad,
dirigerende Medlem af Pensionskasse-Directionen, Storkors af
Dannebrogen og Dannebrogsmand,
Fød d. 2den Julii 1753.
Gift d. 17de Octbr. 1788
med Anna Holck Neunkirchen,
som skjænkede ham en Søn og en Datter.
Død den 26de Junii 1839.

Stræng mod sig selv, var han retfærdig mod Andre.
Sin Konge tro, sit Land hengiven,
Offrede han sin bedste Kraft til Statens Tjeneste.
Stille og uden Bram var hans Gang gjennem Livet;
Derfor tier Lovtalen ved hans Baare:
Men 63 Embedsaar skulle vidne om Mandens Værd.
Fred med hans Støv!

Af Lange eksisterer to Portrætter; begge er de Miniaturmalerier, som ejes af Professor Kolderup Rosenvinge.

Christian Wilhelm Lange, er fød i Porsgrund i Norge, Mandagen den 2. Julii 1753. — Min Fader var: Thomas Lange, Tolder over Langesunds Toldsted, fød den 23. April 1699 gammel Stiil død 19. Julii 1773, som var en Søn af Giert Lange, Cancellie Raad, Assessor i Overhof Retten i Norge, og Laugsmand over Schiens Laugdømme, i sin Tid en af Norges bedste Lovkyndige, døde omtrent 84 Aar gammel 1733. Min Moder var: Barbra Abigael Monrad[1]), en Datter af Provst og Sognepræst til Gierpen Sogne Kald David Monrad[2]) og Huustroe [Barbara] Leopoldus[3]), hvis Fader blev adlet med Navnet Løvenskiold; denne min Moder døde 81 Aar gammel. Af disse mine Forældres sammenavlede 18 Børn var jeg den 15de i Ordenen. — Min Fader var en alvorlig, stræng, men tillige en retfærdig Mand og Fader, hvilke Egenskaber var meget gavnlige for hans Børn, da min Moders altfor store Fromhed og Eftergivenhed ellers ville have forkiælet dem og givet Anledning til deres Udsvævelser, hvilket heldigviis ikke har fundet Sted for nogen af dem. — Hun var i øvrigt en meget gudfrygtig Kone.

Fra min Barndoms-Alder og indtil det 10de Aar erindrer jeg mig følgende mærkelige Omstændigheder:

At jeg var en munter, godlidende og uforsagt Dreng, der ikke fornærmede Nogen, men ogsaa afviste enhver tilføyet Uret, end og af andre Drenge, der vare mig overlegne i Aar og Kræfter, med Mod og Uforsagthed; — At jeg fra mine spædeste Aar havde en naturlig Afskye for Blomster, hvilken, uagtet mange Tugtelser,

---

[1]) F. 29. Juli 1711, † 1792. J. L. Qvisling angiver i sin Bog: Gjerpens prestegjelds og presters historie. II. Skien 1905. S. 151 d. 28. Dec. 1729 som hendes Bryllupsdag; men ifølge en Afskrift af Thomas Langes egne Optegnelser om sig selv og sine Børn blev han forlovet med hende 4. Dec. 1729 og først gift 14. Sept. 1730.

[2]) Se: Gjessing: Jubellærere. III, 1. S. 210 og J. L. Qvisling: Anf. Skr. S. 147 ff.

[3]) Se: C. L. Løvenskiold: Den Løvenskioldske Slægtebog. Kbh. 1882. S. 4.

fulgte mig mit heele Liv igiennem, og i Børnealderen var foreenet med en saa hæftig Rædsel, at der, naar man enten kastede et Blomst paa mig eller søgte at bringe mig samme til Næsen, strax yttrede sig en Gysen igiennem mit hele Nervesystem, der næsten grændsede til Convulsioner; — At jeg som Følge af min Munterhed og mit Fødesteds Localitæt, ofte var udsat for Livsfare paa Søen, til hvilken jeg stedse bevarede megen Forkiærlighed, samt at jeg engang, ved at springe ned fra et Bolværk i min Faders derliggende Baad, faldt i Søen, kom under et derved liggende Skib og blev optaget paa dettes modsatte Side, ey at tale om andre mindre Livsfarer og Vandsnød i min Barndom, foruden et lidt Skibbrud i min Ungdoms Alder, hvor om meere i det Efterfølgende; — At jeg, da Børnekopperne forhen havde berøvet mig 10 ældere Sødskende, blev tillige med min yngere Broder, Johan Jørgen, der siden døde som Sognepræst til Jevnager Kald i Norge, nedsendt i Efteraaret 1757 til Kiøbenhavn, for der at vorde inoculeret, da Koppeindpodning den Tid var aldeles ubekiendt i Norge; en Gold-Amme og en ældere Broder Herman Lange, der siden døde som Justits Raad og Amtmand over Budskeruds Amt i Norge, ledsagede os begge paa Reisen og havde os under Tilsyn medens vort Ophold i Kiøbenhavn og Hiemreise til Norge i Foraaret 1758; — At min af Naturen stærke og muskuløse Legemsbygning og Constitution blev svækket ved det indtrufne Tilfælde, at jeg i mit 7de Aar en Nyt Aarsdag, da jeg tyndt klædt fulgte min Fader, hvis Yndling jeg var, for i Omegnen efter da værende Skik at gratulere Nytaar, blev saaledes forkiølet, at jeg næsten stivfrossen maatte hiembringes, hvilket Tilfælde havde til Folge, at jeg blev angrebet af en hæftig Gigt-Svaghed, der siden og i Særdeleshed i Barndoms og Ungdoms Aarene standsede den Siæls og Legems fulde Fremvæxt og Udvikling, som et heldigt og usvækket Natur-Anlæg ellers sandsynligviis ville have frembragt, og var uden Tvivl Anledning til, at jeg ikke opnaaede en høyere Væxt end 62 à 63 Tommer. —

I Julii Maaned 1763 gjorde jeg en kort Lyst Reise til London med en af mine ældere Brødre, David Lange, der førte et fra Hiemmestedet paa Engelland farende og Familien tilhørende Coffardie Skib. — Efter Hiemkomsten fra denne Reise, og da min fremrykkede Alder bød, at der maatte tages en Beslutning i Henseende til min fremtidige Dannelse og Bestemmelse i Verden, besluttede min Fader at holde mig frem til Studeringer. — I dette Øyemed blev jeg indtinget i Huuset hos Sognepræsten til Ejendanger, den af sine paradoxe Skrivter bekiendte Hermann Ruge[1]), af hvis sig hos

[1]) F. 1706, d. 1764; har skrevet: Fornuftige Tanker over adskillige curieuse Materier. Kbh. 1754. 4°. – Brev om Ægteskabs Ulovlighed med Fruentimmer over 50 Aar. Bergen 1770. 4°, samt en Del landøkonomiske Afhandlinger.

Ham opholdende Søsterson Abraham Møller, der siden døde som Sognepræst til Norderhaug i Norge, jeg blev underviist i de for en tilkommende academisk Borger nødvendige Videnskaber. — Af denne blev jeg den 12. Septbr. 1767 tilligemed fornævnte min yngere Broder dimitteret til Academiet. —

I samme Aars Decbr. Maaned absolverede vi første Examen ved Kiøbenhavns Universitæt, og i det følgende Aars Maii Maaned 1768 toge vi Examen philosophicum. — Under dette Ophold ved Universitætet med min fornævnte yngere Broder, Johan Jørgen, var vor Fader tillige nærværende i Kiøbenhavn og holdt Huusholdning. Vor meget unge Alder og Stadens Fristelser giorde, sagde han: et saadant Tilsyn gavnlig[1]). — Vor Faders Alder, der efter Naturens Orden, ikke lovede ham mange Leve Aar, bevægede Ham til at paaskynde vor academiske Banes Begyndelse, for endnu, forinden han gik udaf Verden, at see samme fuldendt og vor Fremtids Vel sikkret; dette var ogsaa Aarsagen til at vi i en saa tidlig Alder og vel ikke saa gandske modne bleve dimitterede til Academiet. — Efterat jeg med denne min yngere Broder saaledes havde absolveret de 2de første Examina vendte vi tilbage til det norske Hiemsted, for, under Veyledning af en Huus Informator, navnlig Munch, at dyrke de levende Sprog. —

I October Maaned 1768 blev jeg med bemeldte min yngere Broder confirmeret i Porsgrunds Kirke, som opvakte megen Sensation, da vi maaske var det første Exempel paa, at Studentere stode til Confirmation. —

1768 og 1769 tilbragte jeg saaledes, med denne min Broder, Tiden i det fædrene Hiem; Imidlertid maatte en Beslutning tages angaaende hvilket Brød Studium, der skulle vælges for Os. — Valget overlodes til Os selv; jeg valgte det juridiske; den yngere Broder, efter Moderens Ønske, det theologiske Studium. — I Overensstemmelse med denne Plan blev jeg i Begyndelsen af Aaret 1770 indtinget i Kost og Logie i min Broder, forbenævnte Hermann Langes Huus, som da var Secretair ved General Forst-Amtet paa Kongsberg, for under dennes Veyledning at lægge den første Grundvold til det juridiske Studium; — For min Kost, Logie og Veyledning blev betalt 100 Rdr. aarlig. — Min yngere Broder blev derimod i samme Hensigt indtinget i Huuset hos Sognepræsten til Asker Sognekald ved Christiania, Hr. Vogelius[2]). — I disse Huuse tilbragte vi Aaret 1771 indtil vi i November Maaned samme Aar

---

[1]) De norske Studenters uheldige Forhold, naar de var paa egen Haand i København, er et bekendt Faktum, se f. Eks. Hist. Tidsskr. 4 R. IV. 319 f.

[2]) Johan Christopher Vogelius, f. 1727, d. 1799; bekendt baade som Præst og Landmand samt for sin praktiske Dygtighed.

atter reiste til Kiøbenhavn, for ved Academiet videre at dyrke det valgte Brød Studium; vor Fader fulgte med Os og holdt atter Huusholdning i Kiøbenhavn, indtil han i Foraaret 1773 igien begav sig derfra til Norge. — 1772 og 1773 hørte jeg Forelæsninger ved Universitætet over Lovkyndigheden, besøgte flittigen de derover holdte Collegier og Examinatorier og tog i Maii Maaned sidstbemeldte Aar latinsk juridisk Examen med bedste Karakter; Mine Examinatorer ved denne Examen vare: Professørerne Möllmann og Edvard Colbiørnsen. —

I Junii Maaned 1773 vendte jeg atter tilbage til Fædrene Hiemmet. Formedelst min Faders Død den 19. Julii 1773, forblev jeg hiemme til i Begyndelsen af Aaret 1775, og beskiæftigede mig imidlertid med Opgiørelsen af Boets Fordringer. — I dette Tids Rum var min ældere Broder, Amtmand Hermann Lange, ved et Ophold i Kiøbenhavn bleven personligen kiendt og yndet af da værende Chef for Rente-Kammeret og Finantzerne, Geheime Raad Gregers Juel[1]), for hvem han udarbeidede den siden udførte Plan til et Korn Magazins Oprettelse paa Kongsberg. — Efter denne Broders Raad begav jeg mig derfor i Begyndelsen af Aaret 1775 til Kiøbenhavn, for der at søge Befordring. — Jeg medtog Anbefalings Breve fra denne min Broder til Geheime Raad Juel og da værende Mynt Directeur Knoph[2]), som var meget yndet af denne. —

I Martii Maaned 1775 begav jeg mig sidste Gang søeværts til Kiøbenhavn, men var under Nedreisen saa uheldig den 27. Martii at strande paa Skagen, hvor jeg efter 3 Timers Ophold paa Vraget, blev biærget med Skibets Mandskab, hvorimod Skibet ikke stod til at redde, men blev ophugget. — Jeg medbragte 150 Rdr. Courant i klingende Mynt, et Afdrag paa min faldne fædrene Arv, en Kuffert med Klæder af uldent og linnet, som alt blev reddet; En Kuffert med Bøger maatte jeg efterlade mig, hvilken dog siden med Skibsleilighed kom til Kiøbenhavn, men adskillige af de bedste Bøger og af mig samlede og nedskrevne litteraire Optegnelser, fandtes borttagne. — Efter Strandingen blev jeg med Skibets Passagerer paa den venskabeligste Maade huuset og pleyet i 8 Dage paa en i Nærheden liggende Herregaard, Ellinggaard kaldet[3]); Jeg reiste derpaa over Land med min Kuffert til Aalborg, og blev der, som skibbruden Mand modtagen af en Viinhandler og Herberggere, navnlig Hass. — En saa øm og faderlig Behandling, som i 8te Dage faldt i min Lod i dette Huus er aldrig mødt mig paa min lange Løbe Bane her i Verden, og jeg bevarer stedse Erindringen heraf

[1]) Biogr. Lex. VIII. 567.

[2]) Hans Schierven Knoph, Møntdirektør 1761–81, Assessor i Bjærgværksdirektoriet 1773–81, Etatsraad.

[3]) Ejedes dengang af Grev Burchard Georg Holck.

i velsignende og taknemmelig Erindring. — Endelig gaves der efter 8te Dages Forløb en Skibsleilighed til Østersøen med et pommersk Skib, med hvilket jeg betingede mig landsat i Helsingøer. — Ikke tillodes det mig at betale noget for mit Ophold hos Hass; denne og hans fortræffelige Kone fulgte mig selv til Skibet, og efterat dette var seilet noget ud paa Fiorden, kom Skipperen til mig med en rundelig fyldt Madkurv, som han sagde: Hass havde ladet levere ombord til den skibbrudne Mand. — Saaledes forlod jeg da de flittige og sparsommelige Jyder, Kiernen af det danske Folk, giennemtrængt af de taknemmeligste Følelser for alle af dem modtagne Velgierninger. — Underveys havde Skibet nær strandet paa Øen Anholt. Endelig blev jeg den 9. April 1775 landsat i Helsingøer, og erholdt strax en Baad, der om Natten i et meget stille men tillige koldt Veyr roede mig til Kiøbenhavn, ved hvis Toldbods Bolværk jeg landede Klokken 4 om Morgenen den 10. April 1775. — Paa det ved Toldboden liggende Viinhuus var i denne tidlige Morgenstund ingen varm Vederqvægelse at erholde. For at styrke mine udmattede og forfrosne Lemmer maatte jeg altsaa hentye til en Flaske gammel Viin; gik derpaa til Rentekammeret for, hos Fuldmægtig Widerøe, der havde i Commission at bestille mig Logie, at erfare, hvor jeg kunde tage Bopæl. — Derpaa forføyede jeg mig igien ud paa Toldbod Viinhuuset, fik min Reisekuffert opbaaret til mit Logie, No. 8 i Nyehavn, og begav mig derefter til Spisevært Jacobsen ved Nicolaii Kirketaarns Vælvning og nød der en kraftig Kiødsuppe med Kiød og Peberrod. — Saaledes styrket forføyede jeg mig til mit Logie, lagde mig til Sengs, og sov uafbrudt i 36 Timer, efter 48 Timers foregaaende Vaagen paa Reisen fra Aalborg. — Jeg har udbredet mig saa udførlig over denne Rejse, da alle dermed forbundne Omstændigheder altid har været mig i levende Erindring. — Nogle Dage efter aflagde jeg Visit hos Mynt Directeur Knoph og blev af denne siden forestillet Geheime Raad Juel. — Dennes Plan var at antage mig til sin privat Secretair. Men Knoph raadede mig derfra og ansaa det meere klogt og sikkert at benytte Juels Yndest, for at vorde ansat ved et af Collegierne, og, indtil dette opnaaedes, at øve mig i det franske og tydske Sprog, som jeg temmelig havde udsvedet under mit Ophold i mit fædrene Hiem og paa Kongsberg. — Resten af Aaret 1775 tilbragte jeg derfor med at øve mig i Sprogene og at supplicere. — Endelig aabnede sig en Vacance ved Fuldmægtig i det da værende Finance Collegii Secretariat, Secretair Bremers[1]) Død, og den i Contoiret ansatte Copiist, nu værende Conferents Raad Frimanns[2]) Opryk-

[1]) Carl Bernhard Bremer blev 1774 Finanssekretær med Rang som virkelig Kammerraad.

[2]) Peter Harboe Frimann, f. 1752, d. 1839, bekendt som Digter.

kelse til Fuldmægtig, i hvis Sted jeg altsaa, den 22. Januarii 1776 blev beskikket til Copiist med 150 Rdr. aarlig Gage. — I denne Post tiente jeg kummerligen og plaget af Næringssorger i 7 Aar. — Gratificationer fandt den Tid ikke Sted, ligesaa lidet som Forskudde paa Gager, der begge i de senere Perioder saa hyppigen ere blevne bevilgede. — Jeg har aldrig yndet dette Gratifications og Forskuds System, som siden saa almindelig har fundet Sted. Min mange aarige Embeds-Erfaring har overbeviist mig om, at begge ikke siælden bleve bevilgede enten af personlig Faveur eller af Svaghed, for at undgaae den ubeskedne Modtagers byrdefulde Paatrængenhed; og at begge hos vedkommende Modtagere ofte ledede til et letsindigt Levnetsforhold med alle dets fremtidige sørgelige Følger, samt at begge i Almindelighed fremvirkede meere Skade end virkelig gavnlig Hielp. — Gagen var saa[le]des i dette lange Tidsrum den eeneste Indtægt, jeg havde at leve af. — Jeg indskrænkede mig derfor paa alle muelige Maader; For min usle Middagskost betalte jeg ugentlig 3 ℔; For mit Logie 40 Rdr. aarlig; Af de fra Gagen overskydende 84 Rdr. skulle Frokost, Aftensmad, Vask, Fodtoy og Klæder anskaffes. — En Lykke var det, at jeg ved Nedreisen fra Norge var temmelig godt forsynet med Uldent og Linned, men dette kunde dog ikke udholde et saa mangeaarigt Slid; og i Slutningen af denne Periode skiulte som oftest en lueslidt Kiole, lasede Skiorter og Strømper mit Legeme, uagtet jeg ofte gik om Aftenen hungrig til Sengs eller mættede mig med en hos Spækhøkeren kiøbt Kommenskringle, og lædskede mig med Vand. —

En Tildragelse erindrer jeg mig endnu fra hin Periode med bittre Følelser: en bekiendt og Ven af mig, en Lieutenant Hegermann[1]) kom 8te Dage for Juulen til mig og bad om et Laan af 3 Rdr., som inden et Par dage skulle blive tilbagebetalt; min hele contante Formue bestod den Gang kun i 3 Rdr., og dermed skulde jeg opholde Livet til Qvartalets Udgang samt dog giøre mig noget tilgode i den forestaaende kiære Juul, der hos den norske Yngling tilbagekalder saa mange glade Barndoms Erindringer; nødig vilde jeg derfor indlade mig paa denne Anmodning, men under de helligste Forsikringer om den lovede Tilbagebetaling blev jeg dog frasnakket denne sidste Skiærv, som jeg aldrig erholdt tilbage, uagtet de sørgeligste Skildringer og bønligste Anmodninger jeg desaarsag giorde Laantageren om mine deraf flydende Forlegenheder. — Disse 2de Uger, som ellers for Nordmanden tilbringes under glædelige Følelser, hensvandt da under den bittreste Mangel. — Denne

[1]) Formodentlig Jobst Conrad Hegermann, f. 1742, d. 1784; blev 1769 Premierlieutenant i det oldenborgske gevorbene Regiment. (Hirsch.)

Tildragelse havde i øvrigt den Følge, at jeg gjorde mig det til Regel for Eftertiden aldrig at udlaane Penge til mine Venner, anseende det bedre at paadrage mig den første Misfornøyelse af et Afslag, end at udsætte mig for Ubehageligheder og Uvenskab, ved at kræve det giorte Laan tilbage. — Disse hensvundne magre 7 Aar havde ogsaa den velgiørende Følge, at de afholdt mig fra Udsvævelser, gav mig Lyst til Læsning eensom Tænkning og Huuslighed, samt dannede mig til den betænksomme, forsigtige og sparsommelige Huusholder, der, i de efterfølgende lykkeligere Dage, udgiorde et af Hovedtrækkene i min Karakteer. —

Mangel paa Klæder &c: steg til Slutning til en frygtelig Grad, og Udsigt til Befordring var næsten forsvunden, da jeg i denne Periode nogle Gange forgiæves havde ansøgt Dommer Embeder i Norge. Men som Nøden var størst, var ogsaa Forsynets uventede Hielp nærmest, og blidere Dage aabnede sig vedvarende for mig. —

[1783 stiger Gagen først til 300 Rd. som Følge af Ansættelse ved Lotto-Sagerne, og dernæst til 350 Rd. ved Forf.s Udnævnelse til Fuldmægtig i Finanskollegiets Sekretariat.]

Anledningen til disse 2de saa kort paa hinanden mig tilflydte Vilkaars Forbedringer var uden Tvivl en i sig selv ubetydelig Tildragelse .... [en Sag om Møntvæsenet], som tilveyebragte mig Finanz-Ministeren Geheime Raad Stemanns Tillid. Ministerens Agtelse og Yndest var, i Forening med Arbejdsomhed og Orden i Forretningers Udførelse, den første medvirkende Aarsag til alle de Trin, som jeg deels under denne Minister og deels under hans Eftermænd har gjort paa Embedsbanen. —

Ophævelsen af det da værende Secretariats Contoir og dets Forretningers Henlæggelse under Finantz Collegiets Assignations Bogholder Contoir gav Anledning, til at jeg under 1. Martii 1784 blev aldeles uventet og uansøgt beskikket til Chef for det under bemeldte Collegio oprettede Casse Extracters General Revisions Contoir med 1000 Rdr. aarlig Gage, dog saaledes, at Myntsagerne ogsaa til dette nye Contoir bleve henlagte. — Dette Contoir blev imidlertid ikke til sin fulde Virksomhed formedelst uovervindelige Hindringer, lagte imod Planen af samtlige Ren[te]skrivere i Rentekammeret og Generaltoldkammeret, der ikke yndede denne. Denne mod dem paatænkte Control-Plann var imidlertid meget god, og dens Udførelse ville have forekommet mange siden paafulgte Cassemangler. Et nyt Finanz Collegium og en Finanz Casse Direction blev oprettet, under hvilken Sidste forbemeldte Contoir blev henlagt, indtil det nogle Aar derefter blev aldeles ophævet. — Forinden dette skede, blev jeg aldeles uventet og uansøgt den 28. Decbr. 1785 beskikket til Secretair og Chef for det da værende Finanz Collegii Secretariat med frie Bestalling og den allerede havende

Gage 1000 Rdr., da jeg som ugift frabad mig et tilbuden aarligt Tillæg af 200 Rdr. for at modtage denne Post.

1788 den 29. August blev jeg tillige overdraget Besørgelsen af Secretariats Forretningerne ved Directionen for Fondet ad Usus publicos med 200 Rdr. aarlig Løn, som et Vederlag for det 3de Aar tilforn tilbudte men ikke modtagne Tillæg af lige Summa. — Jeg tiente saaledes paa 1200 Rdr. aarlig Gage. — Under disse Forretningers Besørgelse fandt jeg Leylighed til for bemeldte Fond at redde den tilkiøbte Holmskioldske til 30,000 Rdr. vurderede mineral Samling[1]), som ved en af Fondets forrige Secretair, af Mangel paa Lovkundskab, forsømt juridisk Formalitets anvendelse ellers ville have været aldeles tabt. —

1788, den 17. Octbr. ægtede jeg Anna Holck Neunkirken[2]), Enke af Urtekræmmer Hans Ravn, med hvilken jeg avlede en Datter: Barbra Abigael, fød den 11. Javr. 1791[3]), nu gift med Professor og Etats Raad Ridder Kolderup Rosenvinge[4]), og en Søn: Thomas, fød den 24. Julii 1793, nu Cancellie Raad og Contoir Chef under General Post-Directionen[5]). — Allerede fra Aaret 1775 havde jeg kiendt dette Fruentimmer, en Søsterdatter af Raadmand Kaasbøll, som fra Norge af havde antaget hende til Opfostring, og til hvis Huus jeg, som foran meldt, havde havt jevnlig Adgang. — Hendes Ynde, Godmodighed og Fromhed opvakte snart en øm Tilbøyelighed hos mig for Hende; Men som jeg altid har anseet det for en letsindig og uædel Handling af unge Embedsmænd, der neppe har Brødet til sig selv, og hvis Udsigter til bedre Kaar ere usikkre og langvarige, at søge at vinde en Piges Hierte, og derved at hindre Hende fra en anden sig imidlertid tilbydende heldig Forbindelse, skiulte jeg denne min Tilbøyelighed for Hende og ethvert andet Menneske; Hun blev nogle Aar efter givt med fornævnte Urtekræmmer Ravn, og levede med ham et 7 Aars lykkeligt Egteskab[6]). — Han døde den 23. Martii 1787, og Aarsdagen efter aab-

[1]) Se: Fonden ad usus publicos. I. 1897. S. 97.

[2]) F. i Christianssund 24. Nov. 1756, † i Kbh. 17. Juli 1839. Datter af Lambert Neunkirchen og Johanne Frederikke f. Kaasbøl.

[3]) † 17. Dec. 1846.

[4]) Biogr. Lex. IX. 349.

[5]) Afskediget 1840 paa Grund af uhelbredelig Sindssygdom. (Fr. Olsen: Postvæsenet i Danmark 1808–48. Kbh. 1908. S. 336). † 25. Okt. 1840; g. 1829 m. Ulrikke Margrethe f. Andresen (Datter af Præsten Jens Andresen og Steenine Elisabeth Christine f. Winther). Deres Søn var Digteren Thomas Lange.

[6]) I dette Ægteskab fødtes to Døtre: 1° Johanne Margrethe Ravn † ca. 1823, g. m. Købmand Ludvig Wiese (om ham se: J. B. Halvorsen: Norsk Forfatter-Lexikon VI. S. 612, hvor hans Hustru kun er nævnt som »Frøken Rafn fra Danmark † omkring 1820«.) – 2° Hansigne Anna Ravn, f. 20. Maj 1786, † 18. Maj 1861, gift 1807 med senere Konferensraad og Postdirektør Niels Winge (1781–1850).

nede jeg Hende min gamle Tilbøyelighed og modtog hendes Ja. —

Myntsagerne, der, som foranmeldt, vare henlagte til det under Finanz-Casse Directionen oprettede Casse Extracters General Revisions Contoir, blev i Begyndelsen af 1792 henlagte til det da værende Finanz-Collegium; For disse Sagers Expedition blev jeg som da værende Finanz Secretair tillagt i Føl[ge Konge]lig Resolution af 28. Martii 1792 en aarlig Løn af 100 Rdr., hvorved min Gage saaledes opvoxede til 1300 Rdr. — Mærkeligt er det ellers, at min nøye og næsten udelukkende Bekiendtskab med Mynt- og Lotto Væsenet, foreenet med Lovkundskab, giorde mig først kiendt og agtet af mine Foresatte og banede mig Veyen til den seenere Lykke, jeg har giort i Statens Tjeneste. —

1794 blev jeg beskikket til Assessor i det da værende Finanz Collegio og til 3die Directeur i den da oprettede Finance Casse Direction; den følte Nødvendighed af: at Finanzerne erholdt en Controlle i General Post Amtet, har vel givet Anledning til, at jeg blev befalet at tage Sæde i bemeldte Departement[1]), hvorfor jeg skulle nyde 200 Rdr. aarlig af Post Cassen uden all Afkortning. — Med denne Ansættelse opvoxede min samlede aarlige Løn til 1500 Rdr. —

Ved Indtrædelsen i dette Departement søgte jeg strax at indrage og at giøre frugtbringende betydelige Beholdninger, hvormed adskillige Post Contoirer her i Staden befandtes at have Aar efter Aar indesiddet; ligeledes indførte jeg der et nøyagtig Bogholderie samt ordnede en Controlle med General Post-Cassereren og forebyggede derved fremtidig Casse Mangel hos denne Embedsmand, hvilken nogle Maaneder efter min Indtrædelse i General Post Amtet blev opdaget hos dets da værende Casserer. — Fremdeles foranstaltede jeg ogsaa en forhen ukiendt, men høyst nødvendig Rivision af Post-Contoirernes Qvartals Extracter, der, i Henseende til de derudi anførte Udgivter, ere virkelige Regnskaber og maae controlleres og hiemles ved foregaaende Betalinger og Approbationer fra Postamtet samt fremlæggende Qvitteringer. Ved disse Foranstaltninger, ved fremdeles at vaage over Restancernes prompte Inddrivelse og Overskuddenes uopholdelige Udsættelse paa Rente, samt ved, saavidt muligt at afværge Pengespildende Indretningers Udførelse, bevirkede jeg ikke alleene, at den Gield af circa 18,000 Rdr., som Post Pensions-Cassen ved min Indtrædelse i General Post-Amtet var skyldig til Finanz Cassen, og 36,000 Rdr., som Befordrings Væsenet da skyldte Courant Banken, meget snart blev tilbagebetalt, men jeg lagde ogsaa derved Grundvolden til den

---

[1]) Sml. nærv. Tidsskr. 5. R. II. S. 328.

betydelige Capital Fond af 3,854,177 Rdr. Sølv, som Post-Cassen eyer ved Aarets Udgang 1829 og de 222955 Rbdr. Sølv, som Befordringsvæsenets staaende Fond til fornævnte Tid har oplagt, uagtet der af Post-Cassens i dette Tidsrum opsamlede Formue er bleven afgivet 250,000 Rbdr. Sølv til Dannebrogsmændenes Fond, 600,000 Rbdr. Sølv til Friderikshospital i Anledning af de norske Post Intraders Tab, samt 65,000 Rbdr. Sølv i Obligationer og 19815 Rbdr. Sedler i Contant i Anledning Liqvit med Norge. — Disse Summers opsamlede Beløb, tillagte Postvæsenets ovennævnte Capital Activer viser saaledes at der i bemeldte min 36[1]) aarige Embedstid ved Postvæsenet har været opsamlet 5,011,977 Rbdr. og derhos betalt en Gield af 54,000 Rdr. — Saa meget har der i det forholdsmæssig korte Tidsrum af 36[2]) Aar kundet udrettes ved Anvendelse af stræng Orden, fornuftig Sparsommelighed og klog Benyttelse af Tidsomstændighederne!!!, uagtet der desforuden i dette Tidsrum er af Postintraderne bleven anvendt ikke ubetydelige Summer til mange nye og gavnlige Indretningers Udførelse. — Ogsaa er denne min Pligts samvittighedsfulde Udførelse efterhaanden bleven allernaadigst paaskiønnet og belønnet, som af det Efterfølgende nærmere vil erfares.

1796 Decbr. 30. udnævnt til titulair Justits Raad. — Saa sparsommelig var man den Tid med Rangtitlers Udeelelse! Halve Taarnepenge blev derfor betalt.

[Herefter meddeles nu, hvorledes Forf. bliver virkelig Justitsraad 1800, samme Aar Deputeret i Finanskollegiet, 1802 2. Direktør i Finanskassedirektionen og samme Aar virkelig Etatsraad, 1809 Ridder af Dannebrogsordenens 4. Klasse, 1810 1. Direktør i Finanskassedirektionen, 1812 Konferensraad, 1813 Dannebrogsmand, 1816 Medlem af Pensionskasse-Direktionen, 1824 Kommandør af Dannebrog, 1829 Storkorsridder. Samtidigt stiger Indtægterne, som fra 1807 naar et samlet Beløb af 2600 Rd. aarlig.]

1833, 24. Decbr. aldeles uventet og uansøgt udnævnt til General Post Directeur med frie Bolig paa Post Gaarden, hvilken efter min Ansøgning blev overdraget Conferents Raad og Post Directeur Monrad[3]).

1835 Mrtii 6. Efteı Ansøgning i Naade entlediget fra General Post Directeur Embedet med Vedbehold af den mig af Post Cassen tillagte Gage 800 Rbdr. samt Vedbehold af mit Embede som dirigerende Medlem af Directionen for den almindelige Pensions Casse.

1835 Marts 28. udnævnt til Geheime Conferens Raad.

---

[1]) Senere rettet til 41.

[2]) Ligeledes rettet.

[3]) F. 1763, † 1847; Langes Fætter.

Paa den saaledes tilbagelagte lange Embeds Bane har jeg, foruden andre mindre, mine Embeder egentligen ikke vedkommende offentlige Opdrag, været befalet at tiltræde adskillige offentlige Commissioner; En Fortegnelse over disse findes tilføyet denne Oversigt af mit Levnetsløb. —

Hvis jeg ikke gandske har miskiendt mig Selv, var jeg en Mand af sund og god almindelig Menneske Forstand, foreenet med Arbeidssomhed og Nidkiærhed i mit Kald. — Uden at være et Genie eller at besidde overordentlige Talenter var jeg i Stand til, naar jeg ikke blev overrasket, men gaves Betænkningstid, at fatte rigtige Anskuelser og at give fornuftige Raad. — En levende og maaskee stundom alt for levende Følelse for Orden og Retfærdighed, og, som en Følge deraf, en ligesaa levende Uvillie mod all Uorden og Partiskhed, som ofte blev miskiendt, udgiorde i øvrigt Hovedtrækket i min personlige Karakter som privat — som Embedsmand. — Den Erfaringslære: at jo færre Bekiendtskabs-, Venskabs- og Fiændskabs Forhold Embedsmanden staaer i til andre Mennesker, jo meere uafhængig er og maae hans officielle Meeninger være, har giort mig meget varsom og tilbageholden i at stifte nogen af de 2de første Slags Forhold; Som en Følge deraf har jeg aldrig villet afgive mig med private Commissioner og derved paadrage mig personlige Forbindtligheder. Saadanne Comissions Forhold, som en sørgelig Nødvendighed maaskee tvinger mangen ellers retsindig Embedsmand at indlade sig udi, har jeg aldrig anseet gavnlig for den Kongelige Tieneste. —

Nogen Trangbrystighed; et ikke let Tale Organ, og, hvad Franskmande[n] kalder: mouvaise honte, nægtede mig flydende Talegaver, i Særdeleshed naar jeg pludselig skulle udvikle mine Anskuelser for Fremmede og høye Foresatte, hvortil maaskee ogsaa min levende Følelse for Ret og Uret noget har bidraget. — I øvrigt var jeg af en mørk og Colerisk Sindsstemning; Fremtidige Udsigter forestillede jeg mig siælden blide, men besad maaskee, som en Følge deraf meere Styrke end mange andre til at bære tilskikkede physiske og moralske Lidelser.

Jeg var min Gud og Konge troe; mine Handlingers Følger vil gaae med ind i Evigheden; Men jeg haaber med Tillid, at den store Dommer naadigen vil tilgive mig Skrøbeligheder, der ere uadskillige fra Mennesket! — Mine efterladende Omgivelser dømme: om og hvorvidt det her fremsatte Billede af min personlige Karakteer og Forhold var overeensstemmende med Sandhed — eller om og hvorvidt Egoisme har laant Farverne til den Pensel, der afmalede samme!! —

C. W. Lange.

Foruden den ovennævnte Fortegnelse over de Kommissioner, Lange har haft Sæde i, findes som Bilag til Biografien en »Fortegnelse over de Summer, som jeg med 20 Rbdr. og derover har i min Embedstid skiænket deels til private, deels til offentlige Gienstande, der havde en vedvarende Gavnlighed til Følge«, ialt andragende ca. 2400 Rd. og forsynet med følgende Efterskrift:

Med Hensyn til ovenstaaende bortskiænkede Summer kan min Personlighed vel neppe stemples med det Navn af Knaphed, som man har villet tillægge den, paa Grund af at jeg ikke har givet ubekiendte Betlere, der bestormede mine Dørre, nogen Understøttelse, eller ødslet ved en uvandt overdaadig Levemaade i Mad og Drikke, ved et kostbart Meublement, eller en udstrakt Selskabelighed; de 3de sidste Genstande have ikke kostet mig nogen personlig Fornægtelse, da Tarvelighed var nødvendig for min Helbreds Vedligeholdelse, og huuslig Fred og Rolighed altid var Maalet for mine Ønsker. — Anledningen til min Tilbageholdenhed ved Betleres Understøttelse var, at jeg saa ofte blev skuffet ved deres yttrede Usandfærdigheder, opdigtede Trang og paafølgende Utaknemmelighed, hvorpaa mange Exempler kunde anføres. —

Som privat Mand, som Embedsmand har jeg derimod søgt at anvende en klog og forsigtig Huusholdning; og det glæder mig, og vil glæde mig paa mit Dødsleye, at samme er bleven velsignet med de ønskeligste Frugter for mig og for det Offentlige. —

Skrevet, den 3. Septbr. 1837. —

C. W. Lange.

De genealogiske Oplysninger i Begyndelsen af ovenstaaende Biografi viser, hvad allerede E. A. Thomle i nærv. Tidsskr. 2. R. V. S. 180 har bemærket, at den Stamtavle, som Lengnick har opstillet under Titelen »Familien Lange (III)«, er fejl konstrueret. Ifølge Lengnick skulde Tolder Thomas Langes Fader ikke være Giert Lange, men Hans Rasmussen fra Roskilde, hvis Børn havde antaget Navnet Lange efter deres Moder. Til de Oplysninger om Giert Lange og hans Slægt, som Arkivar Thomle bringer paa anf. St., kan der nu, især ved Hjælp af nogle Papirer, som er vedlagt Chr. Wilh. Langes Biografi, yderligere tilføjes noget; en fuldstændig Stamtavle vil det imidlertid kun være muligt at udarbejde i Norge efter Kirkebøgerne, men nedenstaaende, der blot maa opfattes som nogle spredte Bidrag, kunde maaske give enkelte Støttepunkter til et saadant Arbejde, som for Resten er stillet i Udsigt i »Norske Slægter« 1912 og 1915.

Til Arkivar Thomles Biografi af Giert Lange kan tilføjes, at hans Fader skal have heddet Thomas. Der eksisterer et Miniaturportræt, der ifølge Traditionen skal forestille hans Moder, men hendes Navn kendes ikke. Ifølge Thomle skal Giert Lange være født 1649 og død 1732 82 Aar gammel; W. Lassen meddeler i Matz Jenssøn Medelfar's Descendenter. Chria. 1901. S. 176, at at han er født ca. 1651, da han er død 1732 (begr. 19. Sept.) 81½ Aar gl., men i et Brev til sine Sønner Christian Wilhelm og Johan Jørgen skriver Thomas Lange, at han var 32 Aar gammel, da hans Fader døde, hvilket, da Thomas Lange var født 1699 (23. Apr.), vil sige 1731, og i samme Brev hedder det, at Giert Lange var 84 Aar ved sin Død; ifølge Chr. Wilh. Lange (se ovf. S. 42.) skal han være død 1733 84 Aar gl., altsaa født ca. 1649. Hans Hustru Anna Meyer var Datter af Thomas Meyer og Søster til Sognepræst til Brønø, Provst, Mag. Peder Eriksen Bredals Hustru Margrethe. — Af Giert Lange findes et Portræt, et paa Kobber fortrinlig malet Brystbillede, som ejes af Professor Kolderup Rosenvinge.

Thomle skriver, at Giert Lange i alle Fald havde 1 Datter (Birgitte) og 2 Sønner (Hans og Thomas); foruden disse 3 Børn var der endnu en Datter, Margrethe, som Thomas Lange nævner i en paabegyndt Selvbiografi, men om hvem ellers intet vides. Birgitte Lange, der blev gift med Niels Herculessøn Weyer (om hans Forældre se Norsk Tidsskrift for Genealogi. I. 1910. S. 360) havde en Søn Hercules W. (1721—1800), der var Apoteker og Postmester i Køge (Nord. Farmaceutisk Tidsskrift. III. 1896. S. 245). — Til Oplysningerne om Hans Lange kan føjes, at han ca. 1707 vendte tilbage til Norge fra Universitetet, og at han 1715 blev Lagtingsskriver hos Faderen. B. H. Løvenskiold angiver fejlagtigt i sin Beskrivelse over Bradsbierg Amt. 1784. S. 258 1751 som hans Dødsaar. — Thomas Lange, der kalder sig selv den yngste af fire Søskende, blev født paa Gaarden Torget d. 23. Apr. 1699. Ifølge Wielands Relationer blev han Prokurator 28. Juli 1727. I Tidsskrift for den norske Personalhistorie. Ny R. I. 1846 nævnes han S. 45 som Interessent i den civile Enkekasse.

Om Thomas Langes 18 Børn, hvoraf Lengnick anfører de 8 efter Giessings Jubel-Lærere III, 1. S. 210, kan følgende oplyses:

1) Giert Lange, f. 17. Jan. 1732.
2) David Lange, f. 2. Maj 1733, † 18. Juli samme Aar.
3) Herman Lange, f. 19. Aug. 1734. Kopist ved Generalforstamtet i Norge 1760. Kammersekretær 1764. Assessor i Oberbergamtet i Norge 1770. Justitsraad 1774. Amtmand over Budskerud Amt 1788. † 29. Marts 1803, g. m. Helene Raabe (de Raben) (Datter af Oberstløjtnant Sigismund Julius Raabe

og Maren Lund) f. 25. Dec. 1760 (g. 2° m. Bergkasserer Niels Berggrav) † 23. Nov. 1848. 4 Børn.

4) Barbara Lange, f. 25. Sept. 1735, vel identisk med den Barbara Lange, som ifølge Lengnick var g. m. Kancelliraad, Sorenskriver Thyrholm. Passer Lengnicks Angivelse, at hun først døde 1773, er det næppe den Kancelliraad P. Chr. Thyrholm, der ifølge Adresseavisen Nr. 116 døde 1794 i Trondhjem 67 Aar gl., idet han 1770 ifølge samme Kilde Nr. 22 blev gift med Madame Bernhoft i Norge. Muligvis er det derimod Hans Larsen Thyrholm, Sorenskriver over Bamble Fogderi i Norge, som i 1759 blev Kancelliraad.

5) David Lange, f. 5. Okt. 1738, † i sit 3. Aar.

6) Hans Thomas Lange, f. 1739, † et halvt Aar gammel.

7) Anna Barbara Lange, f. 15. Marts 1741.

8) David Ditlev Lange, f. 25. Sept. 1742, Koffardikaptajn.

9) Hans Thomas Lange, f. 10. Feb. 1744, Sorenskriver over Nedre Telemarken og Tind † 20. Juni 1792, g. ca. 1774 m. Anna Holch Kaasbøl, Datter af Hofagent Peder Kaasbøl (f. ca. 1727, † 21. Jan. 1792) og Hustru Anna.

10) Birgitta Magretha Lange, f. 11. Marts 1745.

11) Niels Lange, f. 3. Juni 1746. Muligvis identisk med den Niels Lange, der blev virkelig Krigskancellisekretær 1777, Vejermester ved Søetaten, † 3. Jan. 1800, g. m. Pouline Wildskiøtt; men det maa bemærkes, at Aldersangivelsen i Dødsavertissementet 64 Aar og 2 Maaneder ikke passer ganske med Fødselsdagen.

12) En dødfødt Datter 3. Juli 1747.

13) Ane Boletta Lange, f. 2. Juli 1748.

14) Christian Wilhelm Lange, f. 23. Jan. 1752, † et halvt Aar gl.

15) Christian Wilhelm Lange, f. 2. Juli 1753, † 26. Juni 1839; om hans Børn se ovf. S. 49.

16) Johan Jørgen Lange, f. 26. Dec. 1754, Sognepræst til Jevnaker, † 1814, g. m. Dorthea Hellena Larsen, f. 1771, † 30. Dec. 1824. 9 Børn. Over denne Gren af Familien har Ingeniør Olaf Amundsen udarbejdet en Stamtavle, som blev forelagt ved en Slægtefest i Kristiania d. 13. Sept. 1912, hvor 105 Efterkommere af Johan Jørgen Lange havde givet Møde (se nærv. Tidsskr. 6. R. III. S. 281).

17) Ludvig Lange, f. 19. Apr. 1756.

18) Om det 18. Barn kan jeg intet oplyse; men at det maa anbringes her tilsidst fremgaar tydeligt af, at Chr. Wilh. Lange ovf. S. 42 kalder sig selv den 15de i Ordenen.

Jørgen Seefeldts Kisteplade.

Ved **M. Mackeprang.**

Som Gave fra Enkepastorinde Fru Rosa Christensen i Tranderup paa Ærø modtog Nationalmuseet i 1901 den paa nedenstaaende Afbildning gengivne Kisteplade (Inv. Nr. D. 4767), der ved Tidernes Ugunst var bleven forvandlet til — et Dørslag! De mange gennemslaaede Huller har dog bevaret Indskriftens graverede Versaler fra at blive helt udslidte ved Pudsning, saaledes at den endnu er let læselig. Med Supplering af de ved Kantens Ombøjning forsvundne Bogstaver lyder Indskriften:

(H)ER HVILER ÆRLIG OCH WELB: MAND, NV SALIG HOS G(VD) IØRGEN SEEFELDT CHRISTOFFERSEN TIL NÆS, KONGL: MAY(ST:?) TIL DANMARCK OCH NORGIS RIGIS RAAD, LANDSDOMMER I SIE(L) LAND OCH BEFALINGSMAND VDI RINGSTED CLOSTER, SOM WAR ER(LIG) OCH WELB: MAND CHRISTOFFER LAVRIDTZEN SEEFELT TIL REF(F)(NES) OCH ERLIG OCH WELB: FRVE ELSE NIELSDATTER BENDERVP TIL (T)HVSTRVP DERIS SØN, OCH ER HAND FØD PAA REFFSNES AAR 159(4) TORSDAGEN FOR MIDFAST SØNDAG, OCH KALLEDE GVD HANNEM FRA DENNE WERDEN VDI KIØBENHAFFN A° 1662 DEN 28: FEBR(VAR) (I) HANS ALDERS 68 AAR, HAND HAVER WERIT LANDSDOMME(R) (I) SIELLAND I 32 AAR OCH RIGENS RAAD I 22 AAR, GVD FORL(ENE) HANNEM PAA DEN YDERSTE DAG EN GLEDELIG OCH ÆREFV(LD) OPSTANDELSE.

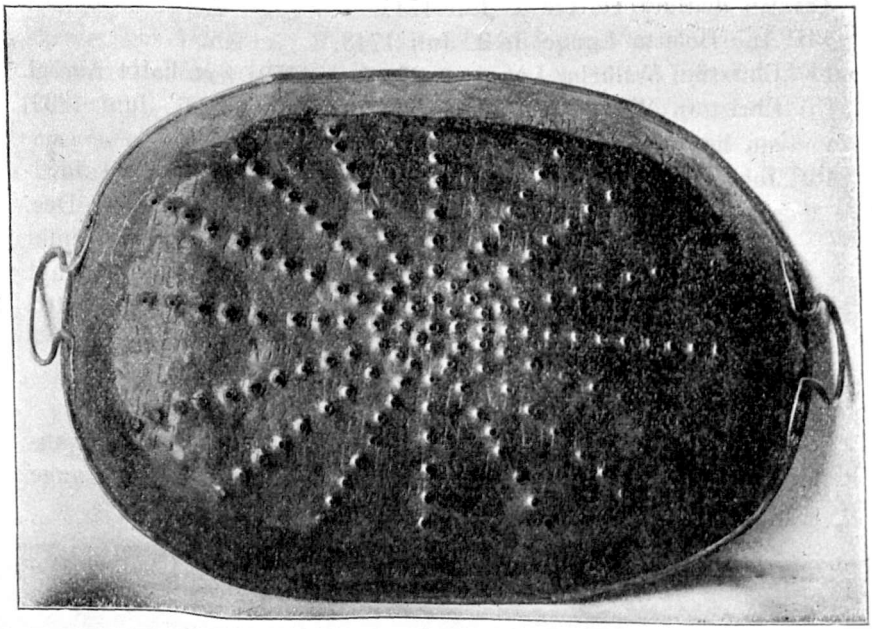

Det er, som man vil se, ikke paa nogen ukendt og ringe Mands Kiste, at denne Plade oprindelig har ligget. Tværtimod har den skullet bevare Mindet om en af Tidens bedste og mest ejendommelige Mænd fra den gamle Adels sidste Dage, Landsdommeren og Bogsamleren Jørgen Seefeldt[1]). Som Herre til Næs, det gode gamle Navn paa Lindenborg, blev han begravet i et Kapel ved Gaardens Sognekirke Blendstrup i Hellum Hr. De nye Ejere holdt det dog ikke ved Hævd. Allerede 1735 var Kapellet saa forfaldent, at en Hovedistandsættelse vilde koste 597 Rdlr. 1 Mk.[2]), men en saadan har ikke fundet Sted, da det i »Danske Atlas« siges, at »Begravelsen er nu brøstfældig og har ingen Capital at holdes vedlige af« (V., 42 Anm.). I 1818 blev Kapellet endelig nedrevet, og antagelig er ved denne Lejlighed Kisternes smukke Prydelser bleven spredte for alle Vinde. I det mindste oplyste Giverinden, at som Dørslag var Stykket »c. 100 Aar eller mere«. Til det sidste har da en ublid Skæbne fulgt Jørgen Seefeldt. Hans elskede Bøger kom i Fjendevold og blev i fremmed Land et Bytte for Luerne, hans Mindeplade forvandledes til et Dørslag, der brugtes, »naar de smeltede Lysetælle«. Det er i Sandhed ikke blot Bøgerne, der »har deres Skæbne«, for at citere gamle Horats!

[1]) Om Manden se Werlauff: J. S. og hans Bibliothek i Nyt hist. Tidsskr. VI, 204 f.

[2]) Kl. Gjerding: Et Bidrag til Hellum Herreds Beskrivelse, S. 50—51.

Personalhistoriske Bidrag til dansk Teaterhistorie i det 17. og 18. Aarhundrede.

Ved **Louis Bobé.**

I.

Siden E. C. Werlauff i sine »Historiske Antegnelser til Holbergs Lystspil« (1858) til Forstaaelse af »Ulysses von Ithacia« meddelte, hvad man den Gang kjendte til de omrejsende Skuespillerselskabers Historie, er der ved den stadigt voksende Interesse for ældre Theaterhistorie i Tyskland fremkommet talrige Bidrag til Belysningen af dette Emne.

Især skal nævnes Carl Heine, Johannes Velten, ein Beitrag zur Geschichte des deutschen Theaters im 17. Jahrhundert, Halle 1887, en Bog, som dog ikke findes i vore Bibliotheker, samt en paa Førstehaandsstudier udarbejdet, udførlig Biografi af V. i »Allgemeine Deutsche Biographie« (XXXIX, 577). Johannes Velten, eller som han selv skriver sig, Velthen, fødtes 1640 i Halle, blev 1661 Magister, nævnes 1668 som Leder af et Selskab af højtyske Kommedianter, og optraadte 1678—79 i Dresden og 1680 i Frankfurt og Køln. 1683 fik han Bevilling paa at spille under Messen i Leipzig og erholdt Prædikat af kursachsisk Kommediantspiller, 1688 optraadte han i Hamborg og døde 1693 i Leipzig.

Det skyldes Velten, der var en Mand med videnskabelig Uddannelse og praktisk Sans, at de løse Skuespillerbander udviklede sig til organiserede Trupper, han indførte Molière paa den tyske Scene, satte det saakaldte Nachspiel i Gang og gav de berygtede »Haupt- und Staatsactionen« Form.

Ved Udforskningen af den Veltenske Trups Vandringer er de fleste større nordtyske og Hof- og Byregnskaber bleven benyttede. De gottorpske Kammerregnskaber i Rigsarkivet er dog hidtil undgaaet Opmærksomheden.

Disse oplyser, at Velten og hans Selskab i anden Halvdel af Aaret 1687 gasterede i Hamborg, hvor de spillede for Hertug Christian Albrecht. Johan Velthen, »Director der Comoed« kvitterer først for modtaget Betaling for Hertugen og hans Hofstats Entré, 12 Skill. Pladsen, i Dagene 20. 25. og 27. Juni, besøgt af henholdsvis 16, 17 og 20 Personer, ialt 13 Rdlr.; yderligere kvitterer die sächsische Comoedien for Betaling ved Forestillingerne 30. Juni, 4.—8. Juli ialt 19 Rdlr. 24 Sk. og endelig 7. Decbr. for 10 Forestillinger med Entré for 103 Personer, darbey sind nicht gerechnet so von der Svite in dem mittlern Platze bleiben.

Til den Trup, Veltens Enke rejste med, hørte 1704 Christian Spiegelberg. I Slutningen af 1708 kom han til København med »en fortræffelig Bande Comoedianter, hvis Lige aldrig før har været der i Staden«, men blev forhindret i at spille af Anders Gamborg (se 6. R. III. 71), som havde Privilegium paa, at ingen andre Komedianter maatte spille her uden hans Tilladelse. Gamborg krævede sin Bevilling respekteret, saasom han havde antaget en anden Bande, som her allerede forhen var ankommen og virkelig spillede, med hvilke han havde forligt de nyankomne, saa at de agtede at spille tilsammen i een Bande, at man kunde se, hvilke der vare de bedste Akteurs, og af dem gøre en fuldkommen god Bande. Spiegelberg bad om det maatte tillades ham at spille med sin Trup »paa det de ei ganske skulle blive ruinerede og have gjort deres Rejse omsonst«. Begæringen blev afslaaet, men atter gentaget 21. August[1]). Om Spiegelbergs senere Optræden henvises til Overskou I., 135 og Werlauff 297. Han døde 1732 i Bergen. Enken kaldte sig Elisabeth Spiegelbergin født Denner, »Mesterinde for en Troupe tyske Acteurs, der alt for 19 Aar siden (1718) var bleven privilegeret af Kong Georg I. og en Tid lang havde opholdt sig saavel ved det Holstenske som i Norge, men besynderlig af Markgreven af Culmbach havde bekommet stor Applausum. I Januar 1734 indgav hun Ansøgning om Tilladelse til at maatte opvarte med sine moralske Komedier paa det dertil destinerede Sted i København. Kancelliet gav hendes Begæring Paategningen: Herved er intet at gøre, og hertil sluttede Konseillet sig 3. Febr.[2])

Samme Aar som Velten optraadte di Scio for Hertugen i Hamborg. 1687, 12. Apr., kvitterer egenhændig Bastiano di Scio detto Arlechino for 10 Rdlr. for det »Possenspiel«, han har opført paa Prinsessens Fødselsdag samt 29. Apr. wegen »Aufwartung im Fürstl. Tafelgemach« i Anledning af Biskoppen af Lybeks Besøg[3]). 1688 søgte han om Ansættelse som Destillatør ved Hoffet, fik 9. Okt. Pas til Hamborg og Tilladelse til at sælge sine Destillater, Vande og Salver[4]). 1695, 21. Maj, fik di Scio for sig, Børn og Arvinger, kongelig Koncession paa at sælge overalt i Kongens Riger og Lande paa offentlige Markeder i Huse og Butiker »seine medicinische Secreta, worunter insonderheit der Orvietan mit seyn soll, in so weit solche von unserer hiesigen Medicinischen Facultät werden approbieret seyn«, samt tillige Bevilling for sig og sin hos sig havende Familie og Selskab »Comoedien zu agiren

[1]) Supplikprotokollen 1709 Nr. 452.

[2]) Nordiske Suppliqver 1733, 266 Danske Kancelli. Se Jahrb. des Geschichtsvereins für das Herzogthum Braunschweig 1902, 115 ff. Allg. deutsche Biographie XLV, 412.

[3]) Gottorpske Kammerregnskabs Bilag 1681 G.

[4]) Sjæll. Reg. 1688 f. 242.

und auf Seilen zu tantzen«[1]). Paa dette Privilegium erholdt han, — der da kaldes Hofkomediant »Aulæ nostræ comoedus« — Fornyelse i Marts 1702 og i Maj Rejsepas ud af Riget med 24 Mennesker for at opføre Komedier og sælge sine medicinske Secreta[2]). 1708 androg han om at maatte erholde Stadsmusikanttjenesten i Altona[3]).

II.

1727, 24. Marts. René Magnon de Montaigu ansøger paa de danske Aktørers Vegne Kongen om Understøttelse.

AU ROY.

Sire.

Les acteurs Danois ont pris, il y a quelque tems, la liberté de representer tres humblement à vostre Majesté, la triste situation du Theatre Danois, et la leur en particulier, quand les suppliants, sans s'etonner des pertes de leurs entrepreneurs, ont voulu poursuivre a leurs risques et fortunes, la continuation de ce spectacle, ils ont cru par la se rendre vtiles a leur pays, ils en avoient pour garants l'exemple de plusieurs autres nations, chez qui les Theatres sont autant d'écoles pour eviter le ridicule que pour corriger les mœurs en riant; dans cette veue vtile a leur pays, les suppliants ont négligé et mesme abandonné les autres chemins par ou ils auroient pu servir leur patrie; les commencements ont été favorables, jamais theatre n'a si heureusement commencé, la suite moins heureuse les met hors d'etat de continuer, et si les bontez Royalles de vostre Majesté ne les soutiennent, ils se voyent malgré eux obligéz d'abandonner vn etablissement qui avec le tems pourroit etre vtile et honorable au pays. les suppliants exposent plein d'une soumission profonde la chose a vostre Majesté, ils attendent avec tout le respect qu'ils doivent l'arrest qu'il plaira a Vostre Majesté de prononcer, toujours attentifs quelqu'il soit a redoubler leurs vœux pour la prosperité du Regne de vostre Majesté pour la conservation de sa personne sacrée et de toute la maison Royalle.

Sire

de Vostre Majesté les tres humbles
tres obeissants et tres fideles serviteurs
et sujets pour les acteurs
Montaigu.

Copenhague le 21. Mars 1727.

---

[1]) Patente 1695 f. 166 170; Patente 7695 Slesvig.

[2]) Fakultetets Erklæring om hans Medikamenters Uskadelighed, vedlagt hans Ansøgning (Sjæll. Tegn. 1695 Nr. 437) Medd. af Læge K. Carøe. Patente 1695 f. 166, 170; 1702 $^{7}/_{3}$, $^{4}/_{8}$. 102 7. Marts 4. August.

[3]) Patente 7695 Slesvig.

Referat af Ansøgningen:

Montaigu andrager, hvorleedis de danske Acteurs, efter at de hafde forestillet sig, Comoedier hos de fleeste Nationer at være agtede for een Skole, hvorudi Publicum kunde lære at evitere det som kaldes ridicule og med fornøielse høre de i Svang gaaende Laster straffe, uden at finde sig derved toucheret, haver foretaget sig til Fædernelandets Tieniste at agere Comoedier i det danske Sprog, og til dessen Fuldkommenhed at opnaae, satt til Side ald den Leylighed, som de ellers kunde have haft til at besørge deris egen Lykke. Begyndelsen ved disse Comoedier gaf dennem det Haab at deris Forsæt ikke skulde have mislinget; men neppe var nogen Tiid forbj, førend de maatte se Comoediernis Entrepreneur ruineret; Ikke destomindre lod de dennem ikke afholde fra deris begyndte Forsæt, men paa deris egen Risico antog sig Verket at continuere, hvilket haver haft det ulykkelige Udfald at deris Haab haver slaget dem feyl og de maa see sig aldeelis ruinerede. Det Eniste, som da staaer tilbage for dennem er at implorere Hands Kongelige Majestets Naade, hvilken de i allerdybeste Underdanighed udbeder sig; Thi uden at erlange Kongelig Allernaadigste Assistence, maa de forlade Verket og formedelst Nødlidenhed separere sig fra hver andre.

Ulrik Adolphe, Frederique og Christine Montaigu beder 1737, i Betragtning af den ynkelige Tilstand, deres Fader har efterladt dem i, saa at de ikke kunde betale Husleje, om at maatte faa en Del af den ham oppebaarne Pension af 200 Rdlr. aarlig anvist (Memorialprot. 1737 III. 309).

III.

Ved at gennemgaa mit tidligere Bidrag under denne Titel i Tidsskriftets 6. Række III., S. 76 ff. opdager jeg, at der ved den umiddelbart paa hinanden følgende Gentagelse af Fornavnene Johannes Baptista (le Coffre) efter Korrekturen er kommen Uorden i Satsen, hvorfor jeg, for at forebygge Misforstaaelser, her i Korthed resumerer Stamrækken i Familierne le Coffre og la Croix, og tillige benytter Lejligheden til at fremkomme med nogle senere fundne Oplysninger.

Claude le Coffre † 1690, havde i Ægteskab med Marie Trouillet Børnene:

1. Cornelia Anna, f. 1669, g. 1686 m. Frédéric de Pilloi.
2. Benedict, f. 1671 † 1728, den bekendte Maler.
3. Marie Charlotte, f. 1672 † 1674.

4. Martha, f. 1673, g. 1689 m. Jean Baptiste la Croix, kgl. Sukkerbager og Teskænker (se nedfr.).
5. et Barn dbt. 7. Sept. 1676.
6. en Søn (Jean Matthias) dbt. 25. Dec. 1679.
7. Johannes Baptista, f. 1685 † 1704.

En Broder til Maleren Benedict Coffre var:

Jean Matthias Coffre, 1710 Kornet i 3. sjæll. nat. Rytter-Reg., afsk. 1722 † 1732; g. m. Elisabeth Paustian. Deres Søn var

1. Otto Christian Coffre, døbt 2. Maj 1720 i Roskilde, ansøgte 1738 om at lære Tegnekunsten hos Hofskildreren og kalder Maleren Benedict C. sin Farbroder, bgr. 25. Juni 1743 fra St. Petri Kirke[1]).

Jean Baptiste la Croix og Martha Coffres Børn vare:

1. Frédéric, dbt. 28. Juni 1691, 1719—41 Lærer for Landkadetterne, siden ogsaa for Søkadetterne (til 1738)[1]).
2. Marie Madeleine, døbt 20. Dec. 1692 † 1736 g. m. Réné Magnon de Montaigu.
3. Anna Margrethe, f. 1699.
4. Johan Benedict, f. 1700.

Johan Otto la Croix, en fattig Skildrer fra Landemærket, blev begravet fra Trinitatis Kirke 1752 22. Dec. I sit Ægteskab med Anna Malene Fischer, bgr. 1763 20. Aug. havde han Børnene Søren Jørgen døbt 1749, 27. Nov., og Johan Otto, dbt. 1752, 22. Maj. En Skildrer la Croix blev begravet 1783, 29. Apr., 66 Aar i Kolding.

---

[1]) Memorialprot. 1738, II, 377, 648.

Seminarist J. P. Andersens skriftlige Udarbejdelser til Jonstrup Seminarium.

Meddelt af **O. Weberg.**

I Jonstrup Seminariums Arkiv i Landsarkivet for Sjælland findes en Pakke indeholdende en Række skriftlige Udarbejdelser af forskellige af Seminariets Elever i Aarene mellem 1817 og 1853. Efterfølgende tre Besvarelser fra Meddelerens Morfader, Jens Peter Andersen[1]), indeholder vel ikke noget nyt til Tidens Historie, men synes dog at give et Indblik i Tankesæt og Modenhed for den Tids Seminarister, og kan maaske af den Grund fortjene at bevares.

I.

J. P. Andersens Levnetsløb.

Mit første skriftlige Arbejde her paa Jonstrup er en Beskrivelse af mit Levnetsløb. Denne kan naturligviis ikke blive lang, da jeg ikke har noget stort Navn eller nogle glimrende Bedrifter at fremføre, men det Eneste, jeg kan sige til min Roes er, at jeg, forsaavidt jeg som et svagt og syndigt Menneske kunde, har stræbt at frygte Gud og virke til Gavn i mit lovlige Kald.

Jeg blev født, d. 13de Aug. 1828, i Landsbyen Eistrup, St. Brøndum Sogn, Aalborg Amt, hvor min Fader[2]), som er Gaardfæster sammesteds, opdrog mig, efter den dersteds almindelige Skik, til Begyndelsen af mit ottende Aar, da jeg blev indskreven til Skolegang i St. Brøndum Skole[3]), $^3/_8$ Miil fra mit Hjem.

I tre Aar fortsatte jeg denne Skolegang, røgtende tillige om Sommeren min Faders Kreaturer, indtil jeg, 10 Aar gammel, blev

optagen i Skolens ældste Klasse, og Aaret efter opflyttet til Nr. 1, hvilket Nr. jeg beholdt, indtil jeg blev confirmeret, og anvendte til denne Tid mine Dage paa den ovennævnte Maade.

Jeg blev til denne Tid hjemsøgt af adskillige Sygdomme, saasom en meget heftig Kold- og Skarlagensfeber, Mæslingerne og Børnekopperne.

Af Reiser foretog jeg mig ingen, med Undtagelse af nogle enkelte til Aalborg, den nærmeste Kjøbstad; men havde i den frie Natur, i Mark, i Skov og Eng, god Anledning til at betragte Skabningens Skjønhed, Storhed og Mangfoldighed, hvorved Tanken henledes paa Skaberen, hans Almagt, Viisdom og Godhed.

Paa den første Søndag efter Paaske 1843 blev jeg confirmeret af Hr. Pastor Tetens[4]), i St. Brøndum Kirke, efterat jeg Vinteren iforvejen havde forberedt mig for denne vigtige Begivenhed, og fik ogsaa ved denne Lejlighed Nr. 1.

Sommeren derefter deeltog jeg med mine Forældre i de landlige Arbeider, og har fra denne Tid, i $1^1/_2$ Aar, væsentligst beskjæftiget mig med Forberedelsen for denne nye, vigtige Livsperiode, som nu forestaaer mig, da jeg, efter naadigst Dispensation af Cancelliet og Bevilling af Hr. Professor Jensen[5]), nu, i Slutningen af mit 17de Aar, indtræder paa det jonstrupske Skolelærerseminarium for at oplæres til Skolefaget.

Denne simple Beskrivelse af mit Levnetsløb tillader jeg mig ydmygst at fremlægge for det ovennævnte Seminaries Forstander

Jonstrup, d. 7de Juli 1845. velbaarne

Hr. Professor Jensen.

II. Sommerferie 1845.

Ligesaalidt som det er enten gavnligt eller tilladeligt at hendrive sin hele Tid i Lediggang og Ørkesløshed, ligesaalidt kan det ansees for tilladeligt og godt at anvende Ferierne, der udgjøre en ei ubetydelig Deel deraf, paa en saadan Maade. Men saasom Nogle med Begrebet »Ferie«, forbinde en fuldkommen Uafhængighed af alt Arbeide, Andre derimod dele den vistnok rigtige Anskuelse, at de skulle tjene Disciplene deels til Recreation og Fornøielse, deels til nyttige Beskjæftigelser, saa bliver de Forskjelliges Anvendelse deraf i høi Grad forskjellig. Jeg vil, efter Hr. Professorens Begjæring, her korteligen fremsætte, hvorledes jeg har brugt min første Seminarie-Ferie, som jeg, med Undtagelse af en Kjøbenhavnsreise, udelukkende har tilbragt paa Seminariet, for at det deraf kan skjønnes, hvorvidt jeg har anvendt den hensigtsmæssigt eller ei.

Den første Halvdeel deraf tilbragte jeg med, vexelviis at læse nogle af Ingemans Romaner, spadsere i Skoven og spise Hindbær, med Truelsen)[6], Wissing[7]) og Schjøtt[8]), samt fuldføre nogle fore-

satte Arbeider, i arithmetisk Exempelhefte, Stiil og Orgelskole ell. Klaveerapparat.

Onsdagen den 7de August[9]) gik jeg tilligemed Wissing, Schjøtt og Brachenhøeft[10]) til Kjøbenhavn, for at bivaane en stor Fest som denne Aften opførtes i Tivoli, hvor det smukke Fyrværkeri med Vessuv[11]), Forestillingen paa Theatret, især den chinesiske Dands, og de smukke Concerter fornemmelig morede mig.

Dagen derefter besaae jeg adskillige af Byens Merkværdigheder saasom, det astronomiske Taarn, hvilket jeg besteeg og hvorfra den skjønne Udsigt over hele Kongestaden satte mig i en meget behagelig Stemning, det smukke men ufuldendte Museum, den til liden Ære halvfuldendte Marmorkirke m. m., hvorpaa jeg om Eftermiddagen vendte tilbage til Jonstrup.

I den sidste Halvdeel af Ferien har jeg især beskjæftiget mig med Skrivning af noget Bibelhistorieforedrag og Skriftsteder, samt med at øve mig i Klaveer- og Fiolinspil og repetere Adskilligt af det vi i det Foregaaende have gjennemgaaet, og fornøiet mig ved adskillige Seiletoure, i det smukke Maaneskin.

Den 13de Aug. høitideligholdt jeg min 17de Fødselsdag, og har nu intet videre at sige end at jeg med Glæde og Længsel seer Underviisningstiden nu igjen begynde.

Jonstrup, d. 23. Aug. 1845.

allerærbødigst
J. P. Andersen.

Velbaarne Hr. Professor og Seminarieforstdr. Jensen paa Jonstrup.

III. J. P. Andersens Anvendelse af Sommerferien 1846.

Efterat have erholdt Hr. Prof. Jensens Tilladelse, afreiste jeg fra Jonstrup Tiersdagen d. 28de Juli, til Kjøbenhavn, hvorfra jeg samme Dags Eftermiddag afseilede med Dampskibet »Iris«.

Efter en lykkelig Overfart, der gik af uden mindste Søsyge, ankom jeg, den følgende Dags Formiddag Kl. $8^1/_2$, til Aalborg, og traf der, foruden mine Forældre, mange Venner og Bekjendte, alle ved god Helbred. Herfra kjørte jeg samme Dags Eftermiddag til mit Hjem, og anvendte den følgende Dag, deels til at gaae omkring og hilse paa mine forrige Lærere m. fl., deels til at skrive en Ansøgning til Grev Schimmelmann[12]), og red derpaa Fredag Morgen til Hovedgaarden Lindenborg, $^5/_4$ Miil fra mit Hjem, hvor jeg overrakte ham den.

Den øvrige Deel af min Ferie har jeg anvendt, til at indhente hvad jeg havde forsomt, ved dens for tidlige Begyndelse, skrive min foresatte, skriftlige Udarbeidelse, samt endeel Præludier, læse noget

tydsk Grammatik og anden Læsning; til at ride eller gaae omkring i Omegnen for at besøge Familie, Venner og Bekjendte, og modtage et Par Besøg, samt endelig at foretage en Reise gjennem Hobro til Wiborg, som er beliggende 9 Miil fra mit Hjem, i Selskab med Hr. Prof. Hermansen[13]) og stud. theol. P. C. Olesen[14]), ved hvilken Leilighed vi ikke glemte at besee denne gamle Byes Mærkværdigheder, blandt andre Domkirken med Kong Erik Glippings Grav og den mærkværdige Kryptkirke, Tugthuset og Stændersalen.

Toersdagen den 20de Aug. kjørte min Fader mig til Aalborg, hvorfra jeg samme Dags Eftermiddag afseilede med »Iris« og naaede den følgende Formiddag Kl. 10, efter en storm- og regnfuld Overfart, der for mig havde en haard og vedvarende Søsyge til Følge, Kjøbenhavn, hvorfrø jeg Fredag Eftermiddag kjørte til Jonstrup med en Mand fra Vangen; og derpaa anvendte jeg Løverdagen til at bringe mit Tøi i Orden.

Jonstrup, d. 23de August 1846.

Noter.

[1]) Jens Peter Andersen var født 13. August 1828 i Østergaard, Eistrup, Store Brøndum Sogn, Hellum Herred, Aalborg Amt, som ældste Søn af Gaardfæster Anders Jensen (Østergaard) og Hustru Maren Jensdatter (jvfr. Note 2); han blev hjemmedøbt 19. September s. A., fremstillet i Kirken 21. September s. A. og konfirmeret sst. 23. April 1843. Fra 1. Juli 1845 til 1. Juli 1848 opholdt han sig som Elev ved Jonstrup Seminarium, og hans Eksamensbevis af 28. Juni 1848 udviser Hovedkarakteren »Meget duelig«. Hjælpelærer i Taarnby paa Amager, fra 1. November 1849 Andenlærer ved Sørbymagle Skole; fra 1. Februar 1852 Lærer ved Aalborg Borgerskole, fra 1. Januar 1857 Tredjelærer ved Hillerød Borgerskole og fra 10. November 1857 Lærer i Arløse og Organist ved Førslev Kirke (Øster Flakkebjerg Herred, Sorø Amt). Han afskedigedes efter Ansøgning paa Grund af Svagelighed fra 1. Maj 1894 at regne, og boede som Pensionist i Lille Næstved, hvor han døde 20. Juni 1913.

Han blev 25. Januar 1852 i Kollerød Skole, Lynge Sogn, Frederiksborg Amt, gift med Ædel Dorothea Marie Rudolph, født sst. 21. December 1827, død i Lille Næstved 23. Juni 1906, Datter af Skolelærer Hans Christian Rudolph (født i Kjøbenhavn 10. Oktober 1802, død i Virum, Lyngby Sogn, Kjøbenhavns Amt 28. Januar 1892) og Hustru Bolette Cathrine Greiersen (født i Kjøbenhavn 26. Juni 1801, død i Virum 24. Februar 1887); jvfr. Nr. 28, 378 og 1212 i A. Petersen: Den jonstrupske Stat, som iøvrigt her indeholder en Fejltagelse, idet Bolette Cathrine Greiersen, Nr. 378, 379 og 380, samt Hustruerne til Nr. 123 og 853, er Helsødskende og Børn af Kobbersmed senere Økonom paa Jonstrup Seminarium, Hans Christian Greiersen (født i Tønder 25. Marts 1762, død paa Jonstrup 17. Oktober 1821), som 1. August 1794 (Frue Kirke Kjøbenhavn) blev gift med Bolette Marie Riis (født i Kjøbenhavn 6. Januar 1770, død paa Jonstrup 31. Marts 1841).

I Ægteskabet var 5 Sønner og 6 Døttre.

[2]) Anders Jensen (Østergaard) var født i Gravlev Sogn og By (Hornum Herred, Aalborg Amt), døbt 27. April 1800 sst., Søn af Gaardfæster og Sognefoged Jens Johansen (døbt i Gravlev 12. August 1764, død sst. 19. Februar 1829) og 1ste Hustru Kirsten Pedersdatter (begravet i Gravlev 21. Februar 1802, 37 Aar gl.). Han var Avlskarl hos Præsten i Store Brøndum og fik, sandsynligvis i Slutningen af 1825, Østergaard i Eistrup, Store Brøndum Sogn, i Fæste under Grevskabet Lindenborg. Han døde i Østergaard 30. December 1860.

Anders Jensen var gift med Maren Jensdatter, født i St. Brøndum, døbt sst. 27. Marts 1796, Datter af Gaardfæster Jens Christensen Bødker (døbt i St. Brøndum 18. September 1763, død sst. 2. Maj 1846) og Hustru Karen Olesdatter (født i Sejlstrup, døbt i Fræer Kirke, Hellum Herred, Aalborg Amt, 20. November 1768, død i St. Brøndum 28. November 1849). Brylluppet fandt Sted i Store Brøndum; Kirkebøgerne for de paagældende Aar er imidlertid unøjagtigt førte, saa at Vielsen kun findes i Hovedministerialbogen (1813–43, Fol 88, Nr. 50) men uden Datum. Vielse Nr. 49 fandt Sted 5. November 1824, Nr. 51 16. Februar 1827, men forskellige Omstændigheder taler for, at her omhandlede Vielse har fundet Sted i Slutningen af 1825 eller Begyndelsen af 1826. Maren Jensdatter døde i Østergaard 17. Juli 1869.

I Ægteskabet var 2 Sønner og 5 Døttre.

[3]) 1826–1875 var Anders Jungersen Lærer og Kirkesanger i St. Brøndum, jvfr. Den jonstr. Stat. Nr. 679.

[4]) Henrik Wederkinch Tetens, Sognepræst til St. Brøndum-Siem og Thorup 1828–49, jvfr. Wibergs Præstehistorie I 233, 15 og II. 649, 16.

[5]) Jens Jensen (1796–1875). 1826 cand. theol. og Andenlærer, 1838 Førstelærer og Forstander ved Jonstrup Seminarium, 1841 Professor, 1864 Etatsraad; entl. 1. Januar 1869, jvfr. Den jonstr. Stat., S. 8.

[6]) Seminarist Gerhard Guillaume Truelsen, jvfr. Den jonstr. Stat, Nr. 1365.

[7]) Seminarist Johannes Wissing, jvfr. Den jonstr. Stat under Nr. 1400.

[8]) Seminarist Hans Jacob Albert Schiøtt, jvfr. Den jonstr. Stat, Nr. 1243.

[9]) Fejlskrift for 6. August.

[10]) Seminarist Christian Ferdinand Kuhr Brachenhøeft, jvfr. Den jonstr. Stat., Nr. 141.

[11]) Efter »Adresseavisen« gav Tivoli Onsdag den 6. August 1845 »en stor Fest«, bl. a. Kl. 11 ved Gaetano Amici brilliant Fyrværkeri, som sluttes med »det ildsprudende Bjerg Vesuv.«

[12]) Greve Ernst Konrad Detlev Carl Josef Schimmelmann til Lindenborg (1820–1885).

[13]) Theologen, Professor ved Kjøbenhavns Universitet, Christen Hermansen var Næstsødskendebarn til J. P. Andersens Moder. Efter »Dansk biografisk Lexikon«, VII, S. 390 ff., var Hermansen født 31. Januar 1806, hvad der ogsaa angives ved hans Konfirmation; ved Daaben i Store Brøndum (Ministerialbog 1772–1813, Fol. 46) angives derimod 30. Januar 1806; han døde 19. Oktober 1882.

Ved hans Konfirmation i Store Brøndum Kirke 1821 har Sognepræsten J. H. A. Jungersen, jvfr. Wibergs Præstehistorie I, S. 210, 17 og I, S. 233, 14 omtalt Hermansen paa følgende Maade (Hovedministerialbog, Konfirmation 1813–34, Fol. 77):

»Efter at have i Skolen bragt det saa vidt, som det efter Almueskolens Indretning og Bestemmelse er mueligt, har denne med sieldne Evner og Kundskaber udrustede Dreng ogsaa under Forberedelsen til Confirmation fuldkommen tilfredsstillet mig.«

Pastor Jungersen tog sig iøvrigt af Hermansens Uddannelse, og dimitterede ham 1825 til Universitetet, jvfr. Gjerding: Hellum Herred, Side 250.

[14]) Peder Christian Olesen født i Store Brøndum 3. September 1824, død som Sognepræst i Brande (Ribe Stift) 15. Juli 1875. Hans Fader, Gaardfæster og Sognefoged Ole Jensen (Bødker), født 9. Juli 1792, død 5. Maj 1887, var Broder til J. P. Andersens Moder; jvfr. iøvrigt Wibergs Præstehistorie I, S. 204, 16 og Elvius Præstehistorie Nr. 108, 17.

De ældste Led af Skelskørslægten Harboe.

Af **V. G. F. Bryndum.**

Da Personalhistorisk Tidsskrift tidligere har indeholdt Stamtavler over forskellige Slægter af Navnet Harboe, hidsættes nedenstaaende Meddelelser om de ældste Led af en Familie af dette Navn, hvoraf en Gren i mange Aar har hørt hjemme i Skelskør. Det er sandsynligt, at der findes en Forbindelse mellem denne og den ligeledes fra Fyen stammende Familie, hvortil Biskop Ludvig Harboe hørte, men denne Forbindelse er det hidtil ikke lykkedes at paavise.

A. Niels Jørgensen Harboe, Skrædder i Odense, nævnes første Gang 1675 (Odense Skifteprotokol 9,120); det er ikke fundet, naar han fik Borgerskab. Skifte efter ham holdtes $^{30}/_{11}$ 1693. Han var gift med Karen Clausdatter, der $^{10}/_{7}$ 1696 optog Laan i sin Gaard paa Vestergade, og efterlod sig 6 Børn.

B. 1. Claus Nielsen Harboe, var ved Skiftet myndig og Trompeter ved Ritmester Bülows Kompagni. Det er sikkert ham, der 1708 var Trompeter ved Oberst Lepels Kompagni, gift med .....Mortensdatter Schierum og 1702 fik Skøde paa en Gaard i Stoense (Personalh. Tidsskr. 2. II. S. 224 og Adelsaarbogen 1897 S. 170).

B. 2. Jørgen Nielsen Harboe, var 1693 Bager i Faaborg, 1700 i Odense, ejede Gaarden paa Hjørnet af Nedergade og Paaskestræde, »Smedekroen« kaldet, der blev nedrevet 1890, og hvis Bindingsværk blev benyttet ved Maleren F. Schwartz's Villa i Valby. Skifte efter ham afholdtes 1716, og han efterlod 2 Børn. Gift $^{7}/_{11}$ 1708 i St. Knuds Kirke med Maren Thomasdatter, Datter af

Thomas Christensen, Købmand i Vestergade i Odense. Hun blev 2den Gang gift med Niels Hansen Bruun, Bager i Odense, med hvem hun havde flere Børn.

C. 1. Niels Jørgensen Harboe, døbt $^{5}/_{11}$ 1712 i Odense Vor Frue Kirke, kaldes ogsaa Niels Bruun, fik $^{17}/_{9}$ 1737 Borgerskab som Bager i Odense, død $^{6}/_{2}$ 1776. Gift med Anna Cathrine Gundersdatter, født ca. 1724, død $^{8}/_{12}$ 1769, Datter af Kandestøber Gunder Smith. 8 Børn.

D. 1. Maria Elisabeth, døbt $^{2}/_{3}$ 1745.

D. 2. Karen, døbt $^{14}/_{12}$ 1746, tjente 1776 hos Oberstlieutenant Enkevort paa Langeland og angives da 28 Aar gammel.

D. 3. Elisabeth Sophia, døbt $^{3}/_{1}$ 1749.

D. 4. Anna, døbt $^{28}/_{5}$ 1751, levede 1825, var formentlig gift med ..... Holst, der var Søn af en Josias Frantzen, der var født før $^{7}/_{7}$ 1725.

D. 5. Jørgen Nielsen Harboe, døbt $^{11}/_{11}$ 1753, død $^{2}/_{8}$ 1821, Bagermester i Skelskør, gift $^{2}/_{2}$ 1784 i Trinitatis Sogn i København med Anna Maria Jørgensen, født ca. 1766, død $^{17}/_{3}$ 1830 i Tornemark Mølle i Fuirendal Sogn. Over Efterkommerne af disses Søn, Niels Madsen Harboe, Præst i Magleby, er der i 1914 udgivet en Stamtavle.

D. 6. Gunder Harboe, døbt $^{7}/_{11}$ 1756, død $^{16}/_{6}$ 1758.

D. 7. Gunder Harboe, døbt $^{15}/_{5}$ 1759, var 1776 i Lære hos Mesterskrædder Lundhoff i Odense, død $^{3}/_{10}$ 1797 som Skræddermester i København, gift $^{31}/_{10}$ 1788 (Petri Kb.) med Christine Peterine Schmidt, død $^{7}/_{7}$ 1639.

E. 1. Niels Peter Harboe, født $^{9}/_{10}$ 1789 (Petri Kb.)

E. 2. Jürgen Christian Harboe, født $^{22}/_{12}$ 1790 (Petri Kb.)

E. 3. Christiana Catharina Harboe, født $^{8}/_{2}$ 1792 (Petri Kb.)

E. 4. Gunild, død $^{22}/_{4}$ 1800, 2 Aar gl.

D. 8. Peder Harboe, døbt $^{8}/_{1}$ 1762, Skræddermester i København, gift $^{1}/_{6}$ 1799 i Trinitatis Sogn med Christiane (eller Ane Cathrine) Holst.

E. 1. Anna Gonhelmine, døbt $^{10}/_{8}$ 1805 i Trinitatis Kirke.

E. 2. Niels Christian Harboe, døbt $^{15}/_{8}$ 1808 i Trinitatis Kirke.

E. 3. Georg Anton Ludvig Harboe, døbt $^{10}/_{2}$ 1810 i Trinitatis Kirke, Krigsraad, Ejer af Lille Værløsegaard 1843—49.

E. 4. Ane Marie Petrine Hedvig Harboe, døbt $^{16}/_{10}$ 1812 i Trinitatis Kirke.

C. 2. Thomas Jørgensen Harboe, døbt $^{12}/_{7}$ 1714 i Odense Vor Frue Kirke.

B. 3. Herman Nielsen Harboe, var 1693 Snedkersvend i Faaborg, 1716 Snedker i Odense.

B. 4. Kirstine Nielsdatter Harboe, gift med Hans Lauritsen Heider, Sverdtfeger i Odense.

B. 5. Marie Nielsdatter Harboe, gift med Jens Jørgensen, Skrædder i Odense, der 1708 var Forlover for Svogeren Jørgen.

B. 6. Hans Christian Nielsen Harboe, var 1693 11 Aar gammel, 1716 Skrædder i Odense, $^{1}/_{5}$ 1726 Oldermand for Lavet.

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

De to sidste Aargange af Gustaf Elgenstierna's Svenska Släkt-Kalendern slutter sig nøje til de foregaaende, der alle er omtalte her i Tidsskriftet (6. R. III, 89 ff., IV, 91 f., V, 287, 7. R. I, 326 f.).

Aargangen 1917 indeholder 98 nye Slægter, af disse har 63 ikke tidligere været behandlede i den genealogiske Litteratur. Blandt de nyoptagne kan nævnes en svensk Gren af den slesvigske Slægt Gram, nedstammende fra Handelsmand i Landskrona Matz Gram (død i Norge 1654), samt Slægten Prytz, af hvilken en Gren, som bekendt, blomstrer her i Danmark.

Aargangen 1918 bringer 102 nye Slægter, deraf 75 hidtil ubehandlede. Slægten Ahlmann's Stamfader Iver Michelsen Ahlmann, der boede i Sønderborg, blev Fader til Borgmester ssst. Jacob Iversen (1616—77), hvis Sønnesøn Hans Michelsen (1692—1768) beklædte samme Embede. Sidstnævnte Sønnesøn, Præst i Guderup paa Als, Hofprædikant Hans Ahlmann (1770—1845), blev Stamfader til den Gren af Slægten, at hvilken flere Medlemmer flyttede til Sverige. Tyelse-Hammarlöfgrenen af den gamle dansk-svenske Slægt Baad (Båät) angives som stammende fra Landsdommer i Skaane Mogens Baad (død efter 1428). Det meddeles, at dennes Sønnesøn Sønnesøn,

Jens Baad, havde to Sønner, Pouell Baad til Hindby og Peder Baad til Naffentorp, der begge levede 1547. Fra disse stammer saa henholdsvis den nævnte Gren og Ystad-Grenen Bååth. Slægten Appeltoft af dansk-skaansk Oprindelse førte oprindelig Navnet Ebeltoft, Slægten Brag skal stamme fra Odden Bragenæs i Norge.

Haandbogens Forfatter beklager, at det ikke er lykkedes at skaffe Oplysninger om en Gren af Slægten Gentzschein, stammende fra Carl Magnus Gentzschein (1780—1840), der bosatte sig i Tønsberg. Stamfaderen, Hof- og Staldmester hos Generalguvernøren over Est- og Lifland, Løjtnant Thomas »Gentschein«, adledes i Sverige 20. Sept. 1650; Slægten blev dog aldrig introduceret paa det svenske Ridderhus. Forfatteren meddeler, at de nulevende Slægtsmedlemmers Nedstamning fra den nævnte Løjtnant er fuldt opklaret, saaledes at der ikke er nogen Hindring for en eventuel Introduktion.

Endelig behandles en Slægt Sørensen, der stammer fra Amtsprovst Niels Georg Sørensen (1761—1832), Sognepræst til Gundslev, gift med Dorthe Sophie Angell, Enke efter Købmand Burchardt i Larvik. Deres Søn, Skibskaptajn Abraham Sørensen (1793—1884) der som ung rejste op til sin Halvbroder, den norske Skibsreder Burchardt, havde seks Sønner. Af disse skal her nævnes Ejeren af Tofte Sanatorium, Konsul Johan (Jean) Christian Sørensen (f. 1831) og Grosserer i Stockholm Niels Georg Sørensen (1833—1917), der 1872 købte det gamle Fersen'ske Palæ, som Familien endnu ejer og bebor. I sit 2. Ægteskab med Friherreinde Sofia Elisabeth (Lisinka) af Ugglas blev han Fader til to Sønner, Direktør i Säfveåns Aktiebolag, Ritmester i Livregimentets Dragoners Reserve Einar Folke Sørensen (f. 1875), gift med Nannie Carleson at den svenske Kommendörsät (to Sønner) og Ritmester ved Smaalands Husarregiment Olaf Tryggve Sørensen (f. 1879), gift med Ebba Gyllenram (én Søn). To Døtre af den nævnte Grosserer er gift henholdsvis med Landshøvding i Kristianstads Len Louis De Geer af Finspång og med Ritmester i Livgarden til Hests Reserve, Friherre Carl Leuhusen.

Iøvrigt er der intet Nyt at meddele om Svenska Släkt-Kalendern, de to sidste Aargange staar fuldt paa Højde med de tidligere. Hr. Elgenstierna har skabt et Værk, der tjener svensk genealogisk Forskning til al mulig Ære. For hver Aargang, der kommer, bliver Savnet af en dansk Slægtkalender stærkere og stærkere. Maatte den dog en Gang blive til Virkelighed.

P. B. G.

Prokurator Niels Westerby. Et Familieskrift (Kbh.) 1917. Denne lille smukt udstyrede Bog, hvis Forfatter er Hr. Kristian Westerby, er ikke uden Interesse, ogsaa for andre end Familiens Medlemmer, idet den omhandler en Mand, som i forrige Aarhundredes 1. Halvdel indtog en ret anseelig Position i Vendsyssel, hvor han var landet i Hjørring efter fra fattig Bondedreng at have tjent sig op til at blive en velstaaende Prokurator, Strandingskommissær og Stænderdeputeret. Allerede Selmer har i sine nekrologiske Samlinger (1849) skrevet hans Biografi; Westerby's Bog indeholder foruden en saadaan tillige udførlige Oplysninger om hans Slægt med Fortegnelse over hans Efterkommere. Forfatteren, der er en Sønnesøn af Niels Westerby, giver iøvrigt en under-

holdende og ganske indholdsrig Beskrivelse af Bedstefaderens Liv og Færden ude og hjemme, og til Trods for de knappe Familietraditioner er det formentlig lykkedes ham at give Læserne et anskueligt og vistnok træffende Billede af N. W.'s Personlighed og huslige Forhold. At der i Bogen hist og her forefalde oplysende Bemærkninger, som kunde synes mindre nødvendige overfor historisk interesserede Læsere, maa man vel i Betragtning af Bogens ovenangivne Titel ikke bebrejde Forfatteren; derimod er det Skade, at Prokuratorens Portræt — som ganske vist beskrives indgaaende — er udeladt, da der jo ellers ikke er sparet paa Udstyret.

C. C.

En gammel Baag Herreds Slægt. Under denne Titel har fhv. Sognepræst H. Hansen i »Hist. Samf. for Odense og Assens Amter«s Aarbog for 1917 offentliggjort et ganske ejendommeligt genealogisk Arbejde, bestaaende af en »Anetavle« og 10 eller rettere 12 »Stamtavler« med personalhistoriske Oplysninger, alt om Gaardmandsslægter i den sydvestlige Halvdel af Baag Herred. Arbejdet har været lettet ved, at disse Slægter, til Dels dog kognatisk, har været knyttede til de samme Bøndergaarde, men paa den anden Side vanskeliggjort ved, at ikke een af dem har ført Slægtsnavn.

Anetavlen kan selvfølgelig ikke være fuldstændig; paa nogle Steder gaar den meget langt tilbage, paa andre slipper den hurtigt op. Pastor Hansen er Søn af Gaardejer Niels Hansen, Kohaugegaarden i Voldbro, Dreslette Sogn. Paa denne Gaard sidder nu Præstens Broder som fjerde Mand af Mand, og forud derfor havde hans Forfædre i 7 Generationer ligeledes Mand af Mand været Fæstere af Brydegaard i samme Sogn. Ogsaa sin Morfaders Slægt kan Forf. forfølge i 10 Led Mand af Mand og derefter gennem 2 Kvindeled til Hans Andersen i Bukkerup, der i Kong Hans's Tid var Herredsfoged i Baag Herred.

Til denne Mand fører ligeledes en hel Del af de andre Anerækker tilbage, og formodentlig har alle Egnens Gaardmandsslægter en større eller mindre Portion af hans Blod i deres Aarer. Forf. begynder da ogsaa sine Stamtavler med ham som »Slægtens Stamfader« og med den Gaard, nu Bukkeruplund, som han beboede og som ejedes af hans Efterkommere indtil 1903 — sandsynligvis da; lige i Slutningen af det 16. Aarh. er der nemlig et Led (en Hans Andersen? mellem 2 Anders Hansener), som det ikke er lykkedes at finde i Akterne; men til Gengæld er der paa Gaarden bevaret en Tradition om, at »vi nedstammer fra en hængt Røver«.

Herredsfogeden blev nemlig hængt 1519 efter en Herredstings Dom. Denne Sag har gentagende været vidtløftig behandlet i Litteraturen (af C. F. Paludan-Müller i Ann. f. nord. Oldkyndighed 1853, af W. Mollerup i Billeættens Historie I, S. 367 ff., af S. Jørgensen i Saml. t. Fyens Top. og Hist. VIII, og endelig af P. Andersen i Aarb. f. Hist. Samf. f. Odense og Assens Amter 1915). Her skal kun siges saa meget, at Herredsfogeden længe havde staaet paa en spændt Fod med den ham foresatte Lensmand paa Hagenskov, Eske Bille til Svanholm, at han i flere Henseender ikke har haft ganske rent Mel i Posen, men at Lensmanden ligeledes bar sig galt ad ved ikke at indanke Sagen for Fynbo Landsting, og at Kongen, Christian II, da Hans Andersens Slægt klagede til ham, fratog Eske Bille Lenet, neppe heller ganske med Rette. Bonden og Adelsmanden har nok begge lignet Kongen deri, at de var haarde Halse, der holdt stift paa deres egen Ret, men ikke var altfor nøjeregnende med andres.

En anden af Pastor Hansens Forfædre, der ligeledes i særlig Grad har fanget hans Interesse, er Jørgen Jørgensen (1608—1681), Ejer af den Gaard i Barløse, der nu kaldes Barløseborg. Fra denne fører han nemlig Anerækken helt tilbage til det 9. Aarhundrede: til Gorm den gamle, til Rurik, det russiske Riges Grundlægger, og til Basileios Makedonieren, østromersk Kejser 867—886.

Om Jørgen Jørgensens Herkomst vides dog intet; men paa Grundlag dels af et kostbart Sølvbæger, der endnu opbevares hos hans Efterkommere, dels af de blandt Datiden Bønders ganske ualmindelige Fornavne Steen, Holger og Anna Sophie, hvormed nogle af J. J.'s nærmeste Efterkommere er døbte, og endelig af en uregelmæssig Arvegang paa Barløseborg, har Forf. konstrueret et ganske snildt Indiciebevis for, at Jørgen Jørgensen var en uægte Søn af Jørgen Steensen Brahe til Hvedholm, Brahesborg, Barløsegaard etc. (1585—1660); og fra ham er det saa, at han gennem Løvenbalker (Christoffer II) og Skarsholm-Slægten (Valdemar Sejr) naar til de nævnte Fyrstehuse. Forf. giver ikke sine Hypoteser ud for mere, end de er; han skelner i det hele meget samvittighedsfuldt mellem, hvad der er bevisligt og hvad der er mere eller mindre sandsynligt.

Af Jørgen Jørgensens Efterkommere lever som sagt nogle endnu i Bondestand; men en Datter af ham blev gift med 1) Hans Christensen Bang, 2) Jacob Clausen Lyndelse, begge Sognepræster i Barløse; og hans yngste Søn var Kommerceraad Steen Jørgensen til Avnsbjerg, bedst kendt som Fader til Steen Steensen Blichers Mormoder Anna Steensen, gift Curtz, saavelsom til Etatsraad Steen de Steensen til Avnsbjerg og preussisk Generalløjtnant Georg v. Steensen (Personalhist. Tidsskr. 6. R. III, S. 268 ff.).

Til Slutning endnu et Par formelle Bemærkninger, især til Overvejelse for dem, der kunde faa Lyst til at følge Pastor Hansens Eksempel.

I Anetavlen er benyttet følgende Betegnelser: dels 1. for Forældre, 2. for Bedsteforældre o. s. v., dels a for Fader b for Moder; 3 bab betyder altsaa Morfarsmor. Den ovenfor omtalte Hans Andersen bliver paa denne Maade et Sted til abaaaaaaaabba, et andet til baaaabaaaaa. Systemet er rationelt, men det kan gøres overskueligere ved at give Betegnelserne Formerne henholdsvis aba^8b^2a. og ba^4ba^5.

I Stamtavlerne er de Personer, der er gjort til Genstand for udførligere Omtale, nummererede fortløbende fra 1. (Hans Andersen) til 203., og ved Henvisninger er der sørget for den nødvendige Forbindelse, naar samme Person forekommer paa flere Steder. Derimod er det ret vanskeligt at genfinde Anetavlens Personer i Stamtavlerne og omvendt; ved gensidige Henvisninger, henholdsvis til Bogstavbetegnelserne og Tallene kunde der være raadet Bod herpaa. Man kunde sikkert ogsaa i større Udstrækning have benyttet Anetavlen som Grundlag for Stamtavlerne, selv om Ordenen bliver den omvendte.

H. W. H.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

I.

1) Kan noget oplyses om: »Thomas Henriksen i Fyn, præfectus aulicus Holsatiae«, (født ca. 1600).

Han benævnes saaledes i Leth og Wad: Dimittender fra Herlufsholm«, hvor han anføres som Fader til den fra Herlufsholm Aar 1656 dimitterede Student Henrik Thomsen Barsmark (død som Sognepræst for Tved 18. Sept. 1695, »Jilius præfecti aulici Holsatiae«, se: »Wiberg«.)

2) Kan noget oplyses om Christian Henrik Berg, døbt i Ulbølle 19. Februar 1750 og endnu levende 1790.

Han er Broder til Justitsraad Hans Berg paa Skovsbo, død 19. Januar 1796, til Ejer af Sødringholm og Demstrup, Anders Berg, død Randers 24. April 1812 og til Overkrigskommissær Niels Berg, død Aarhus 3. December 1833. Omspurgte er mulig død uden for Landets Grænser.

3) Hvem var Viceguvernør paa St. Thomas, Vestindien, Hans Henrik Berg, der angives født 25. Novbr. 1788 og død 16. April 1862, en Søn af? Hvor født, hvor død?

Charles E. Sørensen,
Nørrebrogade 186, L.

II.

Undertegnede vil være taknemlig for Besvarelse gennem Tidsskriftet om afdøde Havnefoged i Aalesund Johan Andreas Kraasbyes Forældre, Bedsteforældre og Oldeforældre. Havnefoged Kraasbye døde i 1875 og hans Hustru Margrethe Elisabeth født Bertelsen i 1900 og vil det være kærkomment ogsaa at faa hendes Forfædres Navne etc. meddelt.[1])

Halfdan Fugleberg, Aalesund.

III.

I Slutningen af det 17. Aarhundrede ejede Løjtnant Johann von Backhoff Godset Lundsgaard ved Flensborg, han tilhørte ikke den danske Adel, men var aabenbart udvandret fra Tyskland, thi hans Hustru Magdalene var Datter af Moritz von Wulframsdorf (Wolfremsdorff). Hvad hed denne Johanns Forældre og overhovedet hans Ascendenter. Men ikke Stamtavler over Slægten Wulframsdorf kunde give Oplysninger?

K. Adolf Friherre *Bachofen v. Echt.*
Wien — Nussdorf.

Svar og Oplysninger.

Til 6. Række VI (1915) S. 160.

Om Bertel Thorvaldsens Fader og fædrene Slægt findes Oplysninger i Journal o. indkomne Sager Island og Færøerne vedkommende 1759—1771 (B), Nr. 1903 og 1917. Ansøgninger, daterede Kbhvn. 24. og 27. Okt. 1763 fra de tre Søskende Oloff Thorvalds Datter, Are og Gottskalk Thorvaldsen, der beretter, at deres afdøde Fader Thorvald Gottscalk sen., Sognepræst i Mekleboy Menighed i Skagafjord Syssel har sat sig i vidt-

[1]) Jfr. Spørgsmaalet V i 7. Rk. II Bd. (1917) S. 360. Ved en Misforstaaelse fra Redaktørens Side har Spørgsmaalet her faaet en fejlagtig Affattelse.

løftig Gæld for at opbygge sin Kirke og Præstebolig, saa at hans Børn, hvoraf de to Brødre, der hver er sat til sit Haandværk, har maattet frasige sig Arv og Gæld, hvorfor de ansøger om at maatte befries for videre Paatale. Are Thorvaldsen, Svend, boede ifølge Extraskattens Mandtal 1762 Øster Kvarter Nr. 16 i Huset hos Guldsmed Siverd Thorsteinssøn (Sigurdr Þorsteinsson) gift med Marie Ottesens, hvis Datter Else Maria, f. 28. Okt. 1755 † 13. Apr. 1833 i Bogense, blev gift med Egil Thorhallesen, Missionær og Viceprovst i Grønland, Provst i Skovby Herred, Forf. af den værdifulde Beskrivelse o. Missionerne i Grønlands Søndre Distrikt.

Louis Bobé.

Til 7. Række II, (1917), S. 361.

Sønder-Hald-Herreds Justitsprotokol.

1719: Mogens Hiersing nævnes som Forpagter paa Rosenholm.

1735, 23. Novbr. (Fol. 475): Matthias Severin Sparre og Sødskende af Thorsager ctr. Citantens Fader Mag. Svend Sparre (i Thorsager) ang. Arv efter dennes afg. Søster Cathrine Sørensdtr. Franck († 1717). Af Sagen fremgaar det, at Slægtskabet var dette:

Mag. Sv. Sparre ∞ Dorthea Nielsdtr. Hiersing (hun ∞ [1]) Seignr. Søren Olesen Franck forr. Forpagter paa Norringgaard [† 1708]: Datter af dette Ægteskab ovennævnte Cathrine S.dtr. Franck).

[1]) Matthias Severin Sparre. [2]) Niels Hiersing Sparre, f. 1710.
[3]) Søren Franck Sparre. [4]) Anna Svendsdtr. Sparre.

1756 14. Apr. (Fol. 549): Forpagter, Seignr. Hiersing paa Kiergaard[1]) skal være Forvalter Tryde[2]) paa Gisselfeld skyldig 27 Rdlr. 2 M. 9 sk.

J. Estrup, Skafføgaard.

Til 7. Række II, (1917) S. 360.

Blandt de mange Prætendenter til den Zeithuberske Arv, der nu i over halvandet hundrede Aar har fristet Folk til Forsøg paa at gøre Krav gældende, støttet til Stamtavler, er Peder Biørnsen Walset af Trondhjem vistnok den, der tidligst og mest begrundet har villet hævde sin Adkomst til Arven. I en Ansøgning, dateret 1771, 18. Juni, gør han gældende, at nedstamme i 3. Led fra en Søster af Moderen til afdøde Oberst og Kommandant Z. paa Reinsalt ved Swartzwald i Ungarn, fød af Bønderfolk i Trondhjem Stift af Selleboe Sogn. Hans Forældre, og hans Sødskende og Slægtninge har i 40 Aar ofret store Bekostninger paa at indrive Arven. Kong Frederik V. har gennem sin Minister Baron Bachhof v. Echt ladet oplyse, at Arven er dem retmæssig tilfalden og paa Rente udsat stor 21,000 Kejser-Gylden, indsat i Invalidehuset i Ungarn mod udgiven Revers. Stiftamtmand Rantzau har 23. Nov. 1761 indsendt et af Trondhjem Magistrat bekræftet Schema familiæ Zeithuberianæ, saalydende:

---

[1]) Nu Julielund (Sdr. Hald H., Vejlby Sogn) [2]) Eggert Chrf. Tryde tidl. Forp. paa Kiærsgaard kiøbte Gaarden 1753 (se Trap III, IV Bd. S. 933).

Søster til Oberst Zeithubers Moder
havde i Ægteskab

Gunder Biørnsen			Kirsten		Engebor		Giuru
Biørn Gundersen eneste Søn			Biørn	Guru	Ane	Per	Ole	Giete
Severin	Peter	Iver	Moret død	Ingbor barnløs	Kersken mange Børn	Giuru u. Børn	Jon u. Børn
			Sirir	Giuru			

Peder Biørnsen Walset bosiddende i Throndhjem meddeler, at han fra sin Ungdom har faret paa Søen uden og indenrigs og med andre Søfolk været kommanderet til Orlogsflaaden i København.

L. B.

Samfundets Anliggender.

Mødet i Samfundet den 3. December 1917 indledede af Formanden, Dr. phil. Louis Bobé, der mindedes de i Sommerens Løb ved Døden afgaaede Medlemmer af Bestyrelsen, Arkivar A. Thiset og Etatsraad H. R. Hiort-Lorenzen og derefter gav Ordet til Professor, Dr. phil. Poul Heegaard, der udtalte omtrent følgende:

Jeg vil paa Forhaand sige, at mit Foredrag har en agitatorisk Karakter og er præget af en vis Ensidighed, som jeg haaber vil give Aarsag til Diskussion bagefter.

Først og fremmest forekommer det mig heldigt at man gøre sig klart, at de genealogisk interesserede Kredse er sammensat af en broget Blanding af Mennesker, der kommer med Interesser fra højst forskellige Sider. Skønt det altid er svært at rubricere, tror jeg at turde sige, at man kan dele disse i to Hovedgrupper, selvom jeg indrømmer, at de flyder over i hinanden. Den ene Gruppe er de Mennesker, der gennem deres Studier af Historie, Sociologi, Statistik o. l. er kommet til at faa Brug for Genealogi som Hjælpevidenskab, den anden Gruppe er dem jeg kalder Familiegenealogerne, Mennesker der af Interesse for en bestemt Familie — ofte den, de selv tilhører — har givet sig til at anvende genealogiske Metoder for at studere dennes Historie. Ogsaa denne sidste Gruppe Genealoger er ret forskelligartet, idet Motiverne til Interessen kan være højst forskellige, dog tror jeg, at Flertallet er drevet frem af en ganske primitiv Naturdrift i Sjælen, til at søge sin egen Families Oprindelse draget frem.

Hvis man ser paa Historieskrivningens Historie, vil man finde, at den rent genealogiske Historieskrivning, som er opfyldt af Anerækker, er Historieskrivningens Moder. Dette er ganske naturligt og let at forstaa, naar man ser hen til hvorledes det nuværende Statssamfund har udviklet sig af det primitive Familieliv, Stammelivet; forud for den Historieskrivningsperiode, hvor man væsentlig interesserer sig for Statshistorie, er der da gaaet en Periode, tildels i forhistorisk Tid, hvor Forløberne for Historieskrivningen har interesseret sig for det snævre Samfunds Historie,

altsaa for Stammen og Familien. Derfor har Genealogien spillet en saa overordentlig stor Rolle for den ældste Historieskrivning, men efterhaanden som Statsideen trænger mere og mere igennem, og det bliver stadig større Kredse, der skrives for, sættes Fordringerne til Stoffets Almenhed op, og efterhaanden skydes gennem Udviklingen Genealogien ud. Til Trods for min egen — jeg tør næsten sige fanatiske — Kærlighed til min egen Families Genealogi hævder jeg, at dette er den naturlige og rigtige Udvikling af Historien. Men der bliver tilbage — i alt Fald hos en Mængde Mennesker — en Rest af denne Drift til at beskæftige sig med sin egen Families Historie. Derved skabes en stadig Konfliktsmulighed. Der er vist ingen Tvivl om, at der særlig i Tyskland har været Tider, hvor Familiegenealogerne ved at opfylde hele Terrænet med Masser af Stamtavler og Smaatræk om Personer, der er den store Almenhed ligegyldige, har handlet forkert. Mod denne overdrevne Brug af Tidsskrifternes Sider har Personalhistorikerne reageret og sagt: Nej! vi vil have den Slags Ting ud, det er os, der skal fylde Spalterne. Det er gaaet som med Pendulet, der, naar det har svinget for meget til den ene Side, bagefter svinger for meget til den anden. Herimod vil jeg i Familiegenealogernes Navn protestere og sige, at Familiegenealogerne ogsaa har Eksistensberettigelse, naar de holder sig indenfor passende Grænser.

Ud fra disse Betragtninger har Problemet om Organisationen af de genealogisk interesserede formet sig for mig. Jeg har ment, at det først og fremmest gælder om at faa de stridende Partier stillet i det rette Forhold til hinanden. I og for sig kunde man godt tænke sig, at de to Lejre helt skiltes ad og slet ikke havde noget med hinanden at gøre. Det er vel det, der er sket i visse Egne i Tyskland. Jeg tror dog, at en saadan Udvikling for begges Interesser vil være uheldig. Jeg kan ikke se andet, end at Personalhistorikeren har sin Interesse i, at Familiegenealogien udfører sit Arbejde.

Han maa dog indrømme, at det Arbejde, den anden udfører for ham, ved at bringe Orden i et uhyre Vildnis, er til Gavn for ham, nota bene naar det er gennemarbejdet paa ordentlig og videnskabelig Maade. Omvendt kan jeg ikke tro andet, end at Familiegenealogen staar sig ved at udføre sit Arbejde i Forbindelse med Personalhistorikeren, ikke alene fordi Personalhistorikeren til en vis Grad behersker Arkiverne, Kilderne, men ogsaa fordi Samarbejdet bevirker, at Personalhistorikeren kommer til at virke som en Slags videnskabelig Samvittighed for Familiegenealogen. Naar vi nemlig tager Hensyn til det brede Milieu, hvorfra Familiegenealogen — Ordet taget i sin videst mulige Forstand — kommer, vil man forstaa, at hvis der ikke er en Autoritet, der kan holde Undersøgelsesniveauet i passende videnskabelig Højde, saa vil det hele meget hurtigt synke ned til noget saare holdningsløst, saa at i hvert Fald de højere stræbende Familiegenealoger heller ikke selv kan have Glæde af det. Dette er det første Punkt, jeg vil have frem, at man maa stræbe efter et saa stærkt Sammenhold som muligt mellem disse Kræfter, saa at man, selv om man har forskellige Maal, viser hinanden gensidig Agtelse og velvillig Støtte.

Jeg er optimistisk nok til at tro, at Udviklingen vil gaa i den Retning.

Er man først saa vidt, vil det være naturligt at søge at faa dannet en Centralinstitution for Familieforskning. Er der et saadant Sammenhold mellem Genealogerne herhjemme, at det kan synes muligt at skabe noget saadant? I forskellige Kredse er Samholdsfølelsen jo meget forskellig. Ser vi f. Eks. paa Lægestanden, eksisterer der et Katalog over medicinsk Tidsskriftlitteratur, hvori der findes Navne paa alle bekendte Læger med Angivelse af, hvilke udenlandske Tids-

skrifter de holder. Noget lignende er Tilfældet for Kemikerne. Jeg kender en Mand, som i en anden Kreds søgte at gennemføre noget lignende, og han fortalte mig, at det fuldstændig strandede, thi hvor han henvendte sig, fik han altid det Svar: »Naar jeg giver Penge ud for at holde et Tidsskrift og er den eneste, der har det her i Landet, saa vil jeg ogsaa have den Fordel, som det giver i Konkurrencen, at have det alene.« Saadan var Aanden i den Kreds. Jeg er saadan indrettet, at jeg finder det første storsynet, tiltalende og det sidste snæversynet, utiltalende; men dette er naturligvis en Følelsessag. Selv om man ikke vil regne med Følelser, saa maa man dog ud fra en »do ut des«-Betragtning erkende, at det er dumt at være saa snæversynet, thi ved at hjælpe de andre, gavner man sig selv, og jeg kan ikke tro andet, end at det er af uhyre Vigtighed for Genealogiens Trivsel, at der er et saadant Sammenhold. Naar jeg taler saa meget om dette, kunde man tro, at jeg tvivlede om Sammenholdet indenfor de genealogiske Kredse. Jeg gør det dog kun ud fra det gamle Ord af Descartes, at man skal tvivle om alt. Skulde jeg tale af egen Erfaring, maatte jeg sige, at jeg paa alle Maader er blevet hjulpet frem i de Aar, jeg har dyrket Genealogien, saa jeg kan ikke tro andet, end at der er en god Jordbund for en videre Udvikling af Samfølelsen.

Ved Siden af Personalhistorisk Samfund er der to privat ledede genealogiske Institutioner. Det vilde være til Fordel for hele Bevægelsen, hvis disse tre kunde finde hinanden. Jeg tror ikke en officiel Diskussion vil gavne, men paa den anden Side tror jeg, at der næres Ønske indenfor de tre Institutioner om et bedre Samarbejde.

For at skabe en Centralinstitution som den nævnte, er der een Ting, der først og fremmest kræves, det er Penge. Det kan ikke nytte, vi diskuterer om dette Spørgsmaal nu, men naar Bevægelsen vokser sig stærk, og der er Livskraft i Ideen, saa kommer Pengene nok.

Men Penge alene er ikke tilstrækkeligt. Vi maa sige med Archimedes: Det er ikke nok at have Maskinen, hvis Kraft kan bevæge Jorden, vi maa ogsaa have et Sted at stille den. Det, synes jeg, er det, der i Øjeblikket tiltrænges mest. Der findes allerede Institutioner herhjemme, som vilde være naturlige Steder for Trivslen af genealogiske Studier, og man kunde maaske rette en Henvendelse til de paagældende Institutioner om Hjælp i saa Henseende.

Vi møder jo allerede nu stor Elskværdighed og Imødekommenhed i Arkiverne i Modsætning til, hvad der er Tilfældet i Tyskland. Det er jo imidlertid ikke Arkivernes Hovedopgave at støtte den genealogiske Forskning, men det vilde være heldigt, hvis der f. Eks. indenfor Rigsarkivet kunde indrettes en særlig Afdeling med Familiegenealogi som Specialitet. Hvis man kun betragter Familiegenealogi som Snurrepiberi, er der naturligvis ingen Grund for Staten til at tage sig af den; men jeg kan ikke se andet, end at der virkelig er noget samfundsnyttigt i dette, at der i hver Familie findes Folk, der har en saa stærk Familiefølelse, at de beskæftiger sig med den paagældende Slægts Genealogi, naturligvis under Forudsætning af, at Undersøgelserne holdes indenfor visse Grænser — at det Publikum, man byder Resultaterne, er det rette, nemlig hovedsagelig den paagældende Familie. Jeg har en Gang set en Forfatter skrive, at Familiegenealogi for den enkelte Familie er det samme som Fædrelandshistorie er for Landet.

Henrik IV ønskede som bekendt, at hver Familie skulde have en Høne i sin Gryde. Paa samme Maade kunde jeg ønske, at hver Familie skal have sin Familiegenealog.

For at komme tilbage til Centralinstitutionen — jeg mener, den

har en stor Opgave, idet der dér vil kunne samles mange Ting, der nu gaar til Spilde, Ting som maaske i Tidens Løb vil kunne faa almen Interesse. Det er nemlig ikke givet, at Personalhistorikeren udelukkende skal beskæftige sig med berømte Mænd; en ukendt Bondemand, der sidder og nedskriver sine Erindringer kan maaske skabe et udmærket Tidsbillede af, hvordan Bondens Liv er paa hans Tid, og som senere kan være af stor Interesse. I saadanne Tilfælde har altsaa Centralinstitutionen en Opgave, idet den vilde være den naturlige Modtager af Arkivalier, der nu som Regel gaar tabt. Ogsaa som Vejleder overfor Publikum vilde den have en stor Opgave. Den vilde sikkert kunne organisere megen frivillig Arbejdskraft, idet der er mange Mennesker, der — særlig paa deres gamle Dage — har Trang til at fylde deres Tid med den Slags Arbejde og gør det med Glæde, naar de ved, at deres Arbejde er til Gavn for andre. Der findes paa vore offentlige Biblioteker en Del haandskrevne Registre, f. Eks. for blot at nævne een Ting, det udmærkede Register til Erslevs Forfatterleksikon.

Hvis jeg skal resumere, hvad jeg hidtil har sagt, kan jeg forme det som et Ønske om, at Genealogerne maatte komme til Forstaaelse baseret paa gensidig Anerkendelse af hinandens Eksistensberettigelse.

Tilsidst har jeg Lyst til at nævne tre forskellige mindre Opgaver, som ikke alene en saadan Centralinstitution kunde beskæftige sig med, men som allerede nu ligger indenfor Rækkevidden for Personalhistorisk Samfund.

Som det første vil jeg nævne, at det vilde være heldigt, om man kunde faa en større trykt Vejledning i dansk Genealogi. Det gælder om at fastslaa de videnskabelige Definitioner, saa man fra Begyndelsen har klare Linier at gaa efter. Endvidere vilde det være ønskeligt at have en indledende Oversigt over en Række Problemer indenfor Arvelighedsteorien og Sociologien. Endelig vilde det spare Genealogerne megen Tid, hvis der fandtes en righoldig Fortegnelse over Kilder og Materiale — noget i Retning af Heidenreichs store Bog, men baseret paa danske Forhold.

Den anden Ting, jeg kunde tænke mig at foreslaa, var, at man søgte at fremskaffe en Liste over genealogisk Interesserede med Angivelse af deres Speciale, thi det gælder i høj Grad om, at beslægtede Sjæle finder hinanden. For Øjeblikket kender Genealogerne ikke meget til hinanden. Disse Møder hjælper jo noget, men det er ikke sikkert, at man netop finder de Personer, der har de Interesser, der kan være til Nytte for en selv. Jeg mener, at Tidsskriftet kunde give nogen Plads for dette. Naturligvis maa det ikke oversvømme Spalterne, da Hovedpladsen bør forbeholdes Personalhistorien. Hovedstoffet bør være baseret paa en større Kreds af Mennesker.

Der findes allerede en Rubrik med Spørgsmaal og Svar, men jeg tror ikke, den bliver meget benyttet. Jeg selv har aldrig anvendt den, fordi jeg har en Følelse af, at naar jeg kommer der og spørger, beder jeg andre om en Tjeneste uden at yde nogen Gentjeneste. Følger man den foreslaaede Maade, kommer man ikke og beder om en Tjeneste, men man siger: Det og det ved jeg, de og de Oplysninger kan jeg give andre, er der nogen, der til Gengæld kan angive mig Oplysninger?

Som det sidste Punkt vil jeg nævne Oprettelsen af noget, som jeg vil kalde et genealogisk Æresnævn. Det er maaske et lidt højtideligt Navn, men jeg tror, at ved de enkelte Lejligheder, hvor man skulde bruge det, vil Navnet være ganske passende. Der skulde ikke slides for meget paa det, og det skulde være en Autoritet, der stod hævet saa højt som muligt. Der vilde f. Eks. være Brug for det ved Forespørgsler fra Udlandet, hvor det ofte vil dreje sig om Spørgsmaal, der berører vedkommendes Ære. Endvidere ligger det i Ordet, at det er en Æressag

for Nævnet at være saa paalideligt som muligt. Det kan ofte dreje sig om Spørgsmaal, som det er vanskeligt for en enkelt Person at afgøre, og derfor mener jeg absolut, at der bør være et saadant Nævn.

Det er de 3 Punkter, som jeg synes, at Personalhistorisk Samfund bør tage op i sit Program.

Under den til Professor Heegaards Foredrag sig sluttende livlige Diskussion henviste Oberst Harbou til, at der tidligere i Tyskland var gjort Forsøg paa i Ebersteins Handbuch der Genealogen at samle en Fortegnelse over Familiegenealoger med Angivelse af deres Interessesfære, en Bog som han havde haft megen Nytte af, men et Forsøg han i Personalhistorisk Tidsskr. 2. Række VI havde gjort paa at faa en lignende Fortegnelse over danske Genealoger, var ganske faldet til Jorden.

Professor Friis udtalte, at han selv var Stats- eller Centralhistoriker, men fremhævede, at Personalhistorien og Genealogien havde stor Betydning for Historieforskningen og gav Professor Heegaards Udtalelser sin fulde Tilslutning.

Landsarkivar Hornemann slog til Lyd for, at Samfundet støttede Arkiverne med at faa de Kilder til Historie, der findes rundt om i Landet (Skifteprotokoller), for hvis Vedkommende der ikke fandtes Afleveringspligt, indleverede til Rigsarkivet og faa udført Registraturarbejde til disse. Han henviste ogsaa til Folketællingslisterne, der indeholdt et stort personalhistorisk Materiale, som næsten aldrig benyttedes.

Ingeniør Marstrand fremhævede, hvor nødvendigt det var, at der dannedes Skole, altsaa angaves faste Arbejdsmetoder, og at Registrering af de genealogiske Kilder foretoges med Sagkundskab og foreslog særlig det ene Hold Kirkebøger ført paa Sedler, der indsendtes til et Fælleskontor.

Han mente, at Samfundet maatte kunne faa sit eget Lokale og Bibliotek; Interessen for Slægtshistorie var saa stor, at det kun galdt om at gribe denne Sag rigtig an.

Overretssagfører Hennings henviste til, at de genealogiske Forskninger her som andetsteds havde svært ved at tilkæmpe sig den videnskabelige Anseelse, som den fortjente og havde Behov, og han slog stærkt paa, at der til Realisationen af Professor Heegaards og de øvrige Taleres Planer krævedes Pengemidler, som Samfundet ikke raadede over, og disse maatte derfor i første Linie skaffes tilveje.

Han henstillede indtrængende til de Tilstedeværende at arbejde for Tilgang til Samfundet.

Underarkivar Marquard foreslog i Tilslutning til Oberst Harbou som en lille men praktisk Begyndelse til Realisationen af de store Planer, som Professor Heegaard havde, men hvortil Pengemidlerne nu savnedes, at Samfundet anskaffede et lille Kartotekskab og deri opførte dem, der meddeler, at de har Stamtavler og andre Oplysninger i deres Eje, som de ønsker at gøre tilgængeligt for dem, der har Brug derfor, og som eventuelt kunde udlaanes til Brug paa Arkiverne.

Forpagter Rehling-Quistgaard gjorde opmærksom paa, at det vilde være hensigtsmæssigt om Samfundet dannede et Centralkontor, hvor Dødsboers Papirer eventuelt kunde blive undersøgte, og han opponerede imod Landsarkivar Hornemanns Udtalelser om, at man skulde søge at fremtvinge Aflevering af Skifteprotokollerne, der er i privat Eje. Han mente, at private Henvendelser vilde frugte langt mere.

Arkivar Thisets Samlinger til den danske Adels Historie[1]).

Af **Axel Linvald.**

Som Regel er Historikeres efterladte Samlinger vanskelige at benytte og kun sjældent til virkelig Gavn for Forskningen. Hvis de ikke — som Allens — bestaar af fuldstændige og nøjagtige Afskrifter af Akter i udenlandske Arkiver og Biblioteker og saaledes nogenlunde erstatter Savnet af Originalerne, vil Benyttelsen af dem kun altfor ofte vise sig lidet tilfredsstillende. Ordnet efter Synspunkter, som ikke kendes, ekscerperet for særlige Formaal og ofte utydelig skrevet, med Forkortelser i Indhold og Kildeangivelse, som kun den oprindelige Samler er fuldt fortrolig med, vil de næsten altid hos senere Benyttere fremkalde en Følelse af Usikkerhed. Da Forskere i Almindelighed ordner deres Optegnelser efter Indhold, ikke efter Kildegrupper, er det tillige vanskeligt at overse Samlingernes Begrænsning og større eller mindre Fuldstændighed.

Arkivar Thisets Samlinger til den danske Adels Historie, som hans Enke Fru Olivia Thiset i 1917 har skænket Rigsarkivet, kan vel heller ikke siges fri for alle Mangler, som i Følge Forholdenes Natur hæfter ved slige Optegnelser, men mærkes dog af dem i betydelig ringere Grad, end det ellers er almindeligt. Ved personalhistoriske Samlinger er Synspunktet paa Forhaand givet. Ordnet efter Slægter og indenfor disse grupperet i alfabetisk Orden om de enkelte Personer, ved disse samlet i kronologisk Rækkefølge, vil man altid med Lethed kunne finde Oplysningerne om vedkommende Person eller Slægt, som Undersøgelsen gælder. Den Omhyggelighed, Orden og Skønhedssans, som prægede alt, hvormed Thiset havde at gøre, kendetegner ogsaa hans Samlinger. Skrevet med den smukkeste Haandskrift er de let læste og overskuelige for enhver; de anvendte Forkortelser i Tekst og Kildehenvisninger frembyder forholdsvis faa Vanskeligheder for den, for hvem Adelshistorie og overhovedet Arbejde med historisk Materiale ikke er ensbetydende med Opdagelsestogter i et ukendt Farvand. At Omordninger af forskellige Arkivgrupper, foretaget i Tider, efter at Thiset havde gennemgaaet dem, har ødelagt adskillige Hen-

[1]) Ved Udarbejdelsen af efterfølgende Oversigt har jeg kunnet benytte Rigsarkivets Optegnelser (ved Hr. Arkivar Dr. phil. Will. Christensen) vedrørende Samlingen.

visninger, vil Thiset ikke kunne gøres ansvarlig for. Med Arkivets Hjælpemidler til Raadighed vil man vel ogsaa i paakommende Tilfælde være i Stand til at raade Bod derpaa. Thisets Nøjagtighed borger for, at Arbejdet med at finde Vejen fra hans Ekscerpter til Originalerne — som det altid er slige Samlingers væsentligste Betydning at lette — ikke bliver vanskeliggjort ved Unøjagtigheder, som skyldes Samleren.

I sin foreliggende Skikkelse omfatter Samlingen Thisets Optegnelser med Undtagelse af hans originale Segltegninger og Vaabenafbildninger til Adelsaarbogen. Den falder i 3 Grupper, saa vidt man kan dømme, i Hovedsagen opstaaet til forskellige Tider.

Første Afdeling, bestaaende af 16 Pakker i Folio, er den ældste og for Størstedelens Vedkommende anlagt i 70'erne og Begyndelsen af 80'erne, vistnok væsentlig paa Grundlag af Slægtebøger, ældre Samlere som Klevenfeldt og endelig den trykte Litteratur. Indholdet bestaar af mere eller mindre udarbejdede Stamtavler, Vaabentegninger og Vaabenbeskrivelser samt Oplysninger om Familiernes enkelte Medlemmer. En Del af Stamtavlerne synes affattet, i hvert Fald fortsat i Aarene efter denne Gruppes øvrige Tilblivelse. I ydre Henseende er denne Afdeling Samlingens smukkeste — hver af Slægterne er samlet i et Omslag, forsynet med Vaabentegning —, med Hensyn til Kildematerialets Omfang den mindst værdifulde.

Anden Afdeling bestaar af løse Sedler i Oktav, ordnet i 25 Kapsler og med — en ikke helt fuldstændig — Fortegnelse over Kilderne. For denne Gruppes Vedkommende bestaar de af trykte Bøger samt en Del af Rigsarkivets Samlinger: forskellige Arkivregistraturer, »Hyldinger«, Danske Kancellis Kopibøger, Personalhistorisk Samling paa Papir, Indkomne Breve til Danske Kancelli, etc. etc., altsaa væsentlig Samlinger udenfor Diplomerne. Indenfor denne Gruppe findes en lille Afdeling, ordnet alfabetisk efter Realia (fra »Adelsprivilegier« til »Ægteskab«) og med en enkelt topografisk Optegnelse »Hads Herred« med talrige Kildehenvisninger.

Tredje Afdeling, bestaaende af Sedler i mindre Format og nu ordnet i 22 store Kasser, er Samlingens kvalitativt og kvantitativt værdifuldeste Gruppe. Som det er Thisets største Fortjeneste at have gennemarbejdet navnlig Rigsarkivets Samlinger af Pergamentsbreve og gennem deres Indhold og Segl at have givet Adelsforskningen et langt sikrere Grundlag end de gamle Slægtebøgers ofte fantastiske Opgivelser, maa ogsaa den Del af Samlingerne blive den betydeligste, som indeholder Ekscerpterne af Rigsarkivets og Universitetsbibliotekets Diplomer. En — heller ikke fuldstændig — Fortegnelse over Kilderne viser imidlertid, at Grænsen mellem

denne og foregaaende Afdeling er flydende. Saaledes findes anført foruden Diplomerne Rentekammerets Resolutionsprotokoller, Akter i det norske Rigsarkiv, i Arkiverne paa Lindau og Ravnholt. Om Ordningen af de enkelte Ekscerptsedler gælder det, at de er lagt under en af de Personer, som er nævnt i vedkommende Brev, medens der for andre Personer, som omtales i samme Brev, findes Sedler, der henviser til den, under hvis Navn Ekscerptet er anbragt. Ogsaa i denne Gruppe findes et lille Antal Sedler vedrørende Hads Herred og Lokaliteter inden for dette.

Thisets efterladte Samling danner et Sidestykke til Klevenfeldts og Voss'. I Omfang kan den kappes med dem, i indre Værd maaler den Udviklingen i den Tid, som er forløbet siden da. Selv om kun en hyppig og omfattende Brug vil være i Stand til helt at oplyse Omfanget af det benyttede Kildemateriale, kan det dog med Sikkerhed skønnes, at den for al senere Adelsforskning vil være ikke alene et frugtbart Udgangspunkt, men ogsaa til Nytte paa mere fremskredne Stadier af Studierne. En Forsker, som af de tre Grupper samler de Dele, der er af Betydning for hans Emne, vil paa den letteste Maade faa Anvisning paa det samme Materiale, som stod til Thisets Raadighed. For Tiden før 1660 vil det sikkert i alt væsentlig være udtømmende — Oplysninger fra Ligsten har Thiset dog som bekendt kun i ringe Grad benyttet — og for Tiden derefter vil det indeholde en Række Meddelelser, som man ellers kun med Vanskelighed vilde kunne naa frem til. Selv om meget af Stoffet er benyttet i Adelsaarbogens forskellige Aargange, kan det ikke være andet end, at Materialet ogsaa for de Slægter, hvis fuldstændige Stamtavler er optaget i dette Værk, er adskillig fyldigere, end det har kunnet finde Plads indenfor dettes Rammer; hvor meget større Betydning Samlingen vil have for Studiet af de Slægter, hvis Stamtavler ikke er meddelt i Adelsaarbogen, behøver ikke at siges. Som Samlingen foreligger — smukt ordnet og opstillet i et særligt Skab i Rigsarkivet — vil den sikkert vise sig af betydelig Værdi for den fremtidige Adelsforskning. Fru Thiset fortjener Tak for, at den er bleven offentlig tilgængelig.

Abraham Lehns Selvbiografi 1643—73.

Efter Originalen i Arkivet paa Orebygaard
meddelt af **Louis Bobé**.

Nedenstaaende Optegnelser skyldes Abraham Lehn den Ældre, Vinhandler og Købmand i København, en af Stadens største Skibsredere og Direktør for Asiatisk Kompagni samt Medlem af de 32 Mænds Raad. Han døde 2. Sept. 1709. Om hans Efterslægt henvises til Hist. Tidsskr. II, 89.

Im nun zu End laufendem 1673ten Jahre, da der liebe Gott mier meine Augenlust, so Er mier im Anfang desselben gegeben, wieder genommen, so habe dies wenige zu einer Nachricht aufzeignen wollen, darmit wan der liebe Gott auch mich nach seinem allein heiligen Willen aus diesem Leben fordren wird, man wissen möge, wan ich gebohren und wormit ich meine Zeith verbracht habe. Der liebe und gnädige Gott und Vatter wolle unterdessen, so lang ich noch alhier in diesem Jammerthall wandern soll, mier den Beistand seines heiligen und guten Geistes gnädigst verleihen, der mich also leiten und führen möge, darmit ich allewege bereit sey abzuscheiden, bei wahrer Buss undt lebendigen Glauben erfunden werden und also mit dem alten Simeon eine rechte Fried- und Freuden-Fahrt halten und zum rechten himlischen Vatterland gelangen möge. Das verleihe mir Gott der Vatter umb das theure Verdienst meines Erlösers Jesu Christi der sampt Vatter und heiligen Geist als einiger wahrer Gott hertzlich geliebet und hochgelobet sey nun undt in alle Ewigkeith amen.

Ao. 1643: 20. Augusti war Sontag abents zwischen 7 und 8 Uhren, bin ich alhier in Copenhagen gebohren undt den 25. dito in St. Petri der Teutschen Kirchen getauft worden durch Doct. Thomam Lindemannum und Abraham genandt, dessen ich dem allerhögsten hertzlich danke, dass Er mich dardurch seiner Kindschaft gewürdiget und zum Bürger des Himmels angenommen hath. Meine liebe Eltern, welche, Gott sey Dank, annoch bey guther Gesundheith, darbey Er sie gnädigst noch viele Jahre erhalten und mit allerley geistlichem und leiblichen Segen überschütten wolle, seindt der wohlehrenveste und grossachtbahre Hr. Johan Lehn, Rathsverwandter und Weinhändler alhier, und die viel ehr und tugentreiche Matrone Sara von Dickelen, welche an Mühe, Fleiss und Unkosten nichts an mier ermangelen lassen und mier sonderlich grosse Liebe

erwiesen, furnemlich mich zur wahren Gottes Furcht undt alle Tugenden zu erziehen, und ist mein erster Præceptor gewesen M: Joachimus Zwergius, anitzo Pastor zu Cappell in Holstein; bey 2 Jahren hernach bin etliche Jahr bey D: Lindeman neben seinem Sohn undt folgends bey Hr. Esaiæ Fleischer Kindern informiret worden, endlichen alhier in der Königl. Schule in der 5ten Class gekommen, da Her Per Siuff[1]), Pastor, anitzo alhier in Seeland mein Præceptor ein Jahr gewesen, da dan die Belägerung dieser Stadt erfolgete, wordurch vom Studieren abgelassen undt mich zu meines Vatters Profession gewendet, deswegen ich nach verflossener Belagerung in die Schreib- undt Rechenschuel mich begeben bis im Vor-Jahr 1661, da mein Hr. Vatter mich zu Wasser naher Amsterdam gesandt und an Herrn A. v. Friessem recommandirt, mich weiter auf Collen undt Bacharach zu recommandiren, da ich dan im May 1661 angelanget bey meinem Vettern Hr. Ulrich Gerstein, fürnehmen Weinhandler daselbsten, welcher mich alsobalt zu dem ehrnvesten und vorachtbahrn Jorg Hans Lamprecht, Fassbinder, anitzo Burgemeister aldar in Bacharach gesetzet undt verdungen, das Fassbender Handtwerck in 2 Jahren bey ihme zu erlernen, dehme ich gehorsahm und fleissig nachgekommen, wie mein Lehrbrief ausweisen kan. Unterdessen ist mier doch erlaubt gewesen, in die Mess nach Frankfurt, auch im Herbst den Kauffleuten im Markmachen[2]), Wein-Zeignen[3]) und Schroden[4]) aufzuwarten. So balt aber mein Lehr-Jahre ausgewesen, habe von meinem Herrn Vatter Order bekommen, also mein Bruder sich verheyrathet gehabt und Er meiner nötig, ich mich von dar nach Haus erheben solte und unterwegen in Collen einige Weine fuhr ihme empfangen und mitbringen, darauf ich mich auch alsofort gehorsahm auf die Reis begeben, doch den Herrn Vatter ersucht mich noch fuhr erst einige Jahre in der Frembde zu lassen verbleiben, der Herr Vatter mier aber die Antwohrt geben, ich könte gnugsahm so viel mier nötig, bey ihme erlernen, und wolte er mich selber wieder, wen dienlich, zum Reihnstrohm senden; bin also mit Weinen von Colln den Reihn ab durch Holland im Juny 1663, Gottlob alhier gesundt bey meinen lieben Eltern angelanget, und ihnen meiner Pflicht gemess in allem mier müglich gedienet. Ao. 1667 im Febr. hat mein Hr. Vatter mich auf Frankfort über Hamburg gesandt, aldar und am Reihnstrohm einige Weine führ ihm anzukaufen und mier auch zugelassen, den Anfang zu machen, etwas

---

[1]) Peder Syv, 1631–1702, den bekendte Sprogmand, var o. 1655–58 Hører ved Vor Frue Skole.

[2]) aftappe (?).

[3]) mærke Vinfadene.

[4]) schroten: at rulle Fade.

mit fuhr mich mit zu bringen undt zu negotiren, welches auch glücklich, Gott sey Dank, effectuiret undt mit einer schönen Partey firne[1]) und neue Wein zu Amsterdam gekommen, da ich dan auf Herrn Vatters Order den meisten Theill, weil es noch unsicher in See gewesen, wegen des Krieges zwischen Engeland und Holland, habe nur ein Theil derselben mitgenommen, wormit ich glücklich im Junyo Gott sey dank, alhier angelanget bin, und so weiter bey den lieben Eltern verblieben im November 1669 wie der Hr. Vatter keinen Knecht nommen, bis im December 1670 und darfuhr gleich andern des Herrn Vatters Knechte fuhr mier zu thuen schuldig gewesen, dem Herrn Vatter richtige und vergnügliche Rechnung getahn, wie mit Herrn Vatters eigen Handt darzuthuen ist. Im negstfolgenden Februari des Jahres 1671 hath mein Hr. Vatter mich wiedrumb über Hamburg nach Frankfurt gesandt, wie vorhin, Weine aldar und am Reinstrohm einzukaufen, wormit ich auch, Gott Dank den Rein ab durch Holland glücklich im Juny zu Haus angekommen und weiter bey den lieben Eltern verblieben undt ihr bestes, so weith ich gekondt habe, in acht genommen. Kurtz vor Weynachten des Jahres 1672 habe ich mich durch sonderbahre Providentz, Schickung undt Regierung des allerhögsten mit Consens meiner lieben Eltern und Anverwandten in ein Ehelich Verbündnüs mit der viel ehr undt tugentreichen, gottsfürchtigen, vernünftigen, frommen undt keuschen Jungfer Karen Hesselbergs, des weylandt wohlfürnehmen Herrn Hans Hesselberg hinterlassenen lieben einigen Tochter eingelassen, so folgendes Jahres 1673 d. 19. Febr. durch hochzeithliche Festivitet undt Priesterliche Copulation ist vollen zogen worden. In diesem unsern Ehestand ist meine hertz allerliebste alsobalt von Gott dem allmächtigen mit Leibes Frucht gesegnet worden, undt haben wier, mitlerzeith meine Liebste schweren Leibes gewesen, eine recht gewünschte, friedliche liebe Ehe zugebracht undt im Haus bey meinen Eltern wohnend, denselben eine Freude gewesen, dan sie uns insonderheith meiner Eheliebsten mit sonderbarer Liebe wegen ihres stillen und sittsamen Lebens zugetahn gewesen, aber ach, leider, es hath nur sehr kurtz gewäret, dan wie am 26. Nov. meiner sehr lieben Hausfrauen ihre Gebahr Zeith herangenahet, hath sie eine sehr betrübte Nacht gehabt, doch den folgenden Morgen als d. 27. Novbr. einer jungen Tochter genesen des morgens umb halber 5 Uhr, d. 28ten aber morgens umb 7 Vhr ward meine hertzallerliebste unverhofft iedoch durch einen sanften und sehligen Todt von meiner Seiten hingerissen, zur sanften und stillen Ruhe und unvergängklichem ewigen Freuden-Leben, mier aber zu hertzlichem undt schmertzlichem Leidt undt

[1]) firn, adj., gammel.

Trawrigkeith. Gott der allmächtige erfreue ihre Sehle undt tröste sie ewiglich, und lasse sie frölig auferstehen zum ewigen Leben; den selben Tag liess ich mein Tochterlein also es schwach, im Hause durch M: Christian Bræmer taufen, undt ward nach ihrer sehl. Mutter Karen genandt, und geschahe die Confirmation d. 15. December in der Teutschen Kirchen St. Petri undt hatte zu ihren Tauffgezeugen erbeten mein hochgeehrter Hr. Vatter Johan Lehn, M: Esaias Fleischer, meiner sehl. Eheliebsten Frau Mutter Petronella Larss Tilofsen undt ihre Vattersschwester Margrete Helmer Dirchsens[1]), ward von meiner lieben Frau Mutter zur Kirch getragen. — Denselben Tag mein Burgerrecht alhier erhalten und 22. May mich ins Weinhandler-Gelach einschreiben lassen.

I Følge de ogsaa bevarede, af Præsten ved St. Petri Kirke forfattede »Personalia sehl. Frau Carn Hesselbergin« var hun født 28. Maj 1647 i Kjøbenhavn, Datter af Hans Hesselberg, Køb- og Handelsmand, og Pernille Johansdatter. Efter Faderens Død var hun 1665—69 i Huset hos sin Bedstemoder, Maren Pedersdatter, Raadmand Jacob Andersens Hustru, efter hvis Død hendes Moder imidlertid havde indgaaet Ægteskab med Køb- og Handelsmand Lars Tieluffsen.

---

[1]) Se Personalhist. Tidsskr., 6. R. VI, 85.

Kommandanter paa Færøerne 1632—1865.

Ved **Chr. Heilskov.**

Færøerne er for Tiden det eneste Amt i Danmark, der er fritaget for Militærvæsen. Men i ældre Tider fandtes der en lille Garnison, bestaaende af unge Karle fra Thorshavn, med en Kommandant. Denne sidste begyndte ganske beskedent i 1632 som »Bøsseskytte« og endte i det 19de Aarhundrede med at være Øernes Amtmand.

Allerede den bekendte Eventyrer Mogens Heinesen anlagde i det 16de Aarhundrede (1581?) til Sikring mod Sørøvere en Skanse paa den sydøstlige Pynt ved Thorshavn, hvor den endnu eksisterende Skanse ligger. Men da denne Skanse laa for langt fra Byen, gav Christian den 4de Befaling til at anlægge en Skanse ved Tingenæs, inde ved selve Byen. Denne Skanse anlagdes i 1630'erne. Imidlertid blev det i 1658 vedtaget af Lagtinget foruden denne Skanse at anlægge en mindre, hvor den gamle Skanse laa. Senere nedlagdes Tingenæs-Skansen, og tilbage blev da kun den endnu eksisterende Skanse, der ligger paa den første Skanses Plads. Den her nævnte Skanse nedlagdes som Fæstning 1865, og dermed forsvandt Garnisonen. Denne afløstes af et Politikorps, bestaaende af 1 Sergent og 27 Jægere, der havde deres Vagtstue i Øernes eneste Arresthus, som ligger i Skansen. Disse »Politister«, som de kaldtes, var paa den Tid, da Forf. opholdt sig paa Færøerne (de første Aar af dette Aarh.) klædte i en Slags mørk Marinesoldat-Uniform med lang Sabel. For en halv Snes Aar siden blev dette Politikorps nedlagt og erstattet af en almindelig i København uddannet Politibetjent.

Skanserne i Thorshavn har flere Gange været udsat for krigerske Begivenheder; men de har aldrig spillet nogen glorværdig Rolle som Fæstninger, hvad de aabenbart heller ikke har været i Stand til.

Mine haandskrevne Kilder har væsentlig været C. F. Nielsens Samlinger til Færøernes Personalhistorie (Manuskr. i Rigsark., der dog maa benyttes med megen Varsomhed) og Hirsch's Fortegnelse over danske og norske Officerer (Kgl. Bibl.).

Af trykte Værker har jeg navnlig benyttet fhv. Sorenskriver (nu Borgmester) N. Andersens fortrinlige Kildeskrift »Færøerne 1600—1709«.

1632—(52). Oluf Knudsen Leire, »bøsseschøtter paa Kong. Maytz. schandze her vdi ferøe«. Om ham kendes intet udover hans Navn, der fra 1632 figurerer hvert Aar i Bilagene til Øernes Regnskaber, hvor han kvitterer for de 20 færøske Gylden, han havde i Løn om Aaret. Endnu i 1652 var han Kommandant; men derefter mangler Regnskaberne for en længere Aarrække, hvorfor man ikke kan følge ham mere. Han kan have været fra Lejre paa Sjælland; men muligvis ogsaa fra Lejre (Lere) Præstegaard i Kvalbø paa Suderø. I 1662 levede i Thorshavn en »Katarina Bysseskytters«; maaske har hun været Enke efter Oluf Knudsen Leire.

165 —58. Rasmus »Konstabel«. Han nævnes i en Vedtægt for Skansearbejderne, dateret Thorshavn i Januar 1658. Heri hedder det, at Skansefolkene skal »være hørig og lydig Rasmus Constabel, naar han vil lære dem at omgaaes med Mosketterne og Krud og Lod«.

1658—60. Cornelius Thønnesen (Tynnesen). Da Færøernes Lensherre Christoffer v. Gabel i 1658 opholdt sig i Holland for at underhandle om Krigsforbundet mellem dette Land og Danmark, sendte han fra Vliessingen Johan Heideman, Landfoged paa Færøerne, der paa det Tidspunkt opholdt sig i Amsterdam, Ordre til »her udi Holland 8 eller 16 Mand at annamme, som han der paa Stedet til Røtmestere eller Korporaler under Landfolket kan bruge, hvilke Karle skal være godt norrisk Folk, om muligt er dennem at bekomme, iblandt hvilke skal være en Konstabel, som sin Kunst vel forstaar, og skal samme Karle der paa Stedet tages udi Hans kongl. Majestæt, vores allernaadigste Herres og Konges Ed og Pligt«[1]). Den ny Konstabel, Cornelius Thønnesen, der rimeligvis var fra Amsterdam, ankom da til Færøerne i November 1658 sammen med Landfogden. Lagtinget bevilligede 40 færøske Gylden til ham i Løn om Aaret. Han skulde endvidere have fri Kost, som Lagtinget anslog til den samme Sum. Cornelius Thønnesen var imidlertid kun 2 Aar ved Skansen i Thorshavn. I Oktober 1660 ihjelskød han nemlig en Mand, der stod paa Vagt. Selv paastod han, at det var sket af Vaade; imidlertid blev han fængslet og sad fast indtil Juli 1661, da Lagretten dømte ham til at rømme Kongens Riger og Lande og at have sit Gods forbrudt. Desuden maatte han give en Revers for »at han ikke under Fortabelse af Liv, Gods og Ære, skulde gøre dette fattige Land nogen Skade[2]).

---

[1]) Andersen: Færøerne S. 274—75.
[2]) Anf. St. S. 284.

1666—75. Claus Becker, f. i København[1]), tjente fra 1655 som Haandlanger i Artilleriet, Konstabel og Arkelimester og blev antagen paa Tøjhuset i 1656. Under Københavns Belejring forrettede han Tjeneste paa Volden og blev senere sendt til Møen. Han blev flere Gange fangen, men undslap atter og blev i 1661 Fyrværker paa Kronborg. Lucas Debes, Færøernes Provst, skriver i 1670 om ham til den kgl. Kommissarius Jens Rodsteen, at Kong Frederik den 3dje »haver allernaadigst perdoneret en grov Misgjerning udaf hannem begaaet paa Croneborgs Slot«. Det er formodentlig denne Omstændighed, der har givet Anledning til Beretningen om, at han ved sin Medvirksomhed i de danske Soldaters Mytteri paa Grund af manglende Sold foraarsagede Kronborgs Overgivelse til Svenskerne d. 7. August 1658. Men dette kan næppe passe, da han formentlig først kom til Kronborg 1661. I 1666 blev Claus Becker ansat som Kommandant paa Skansen i Thorshavn med Løjtnants Karakter. Han var en udpræget Jakob von Thybo-Figur. Hans Pralerier om de krigerske Bedrifter, han udførte under Københavns Belejring, er gaaet fra Mund til Mund blandt Befolkningen paa Færøerne lige til vore Dage. Medens Claus Becker var paa Færøerne, fik han dog Lejlighed til at udføre en lille Bedrift, idet han i April 1667 tilligemed Landkirurg og Sysselmand Reinhold Horn med Mandskab ombord i den hollandske Galiot, »het vapen«, af Enkhuisen forfulgte en irsk Kaper og i Farvandet mellem Færøerne og Shetland tilbageerobrede en anden hollandsk Galiot »Haabet«, som Irlænderen havde ført med sig. For denne Daad udbetaltes til Skipperen paa »het vapen« 600 Gylden og til Claus Becker og de øvrige Færinger ligesaa meget.

Ellers gjorde Claus Becker sig nærmest berygtet ved sin Optræden overfor Provst Lucas Debes, den bekendte Forfatter af »Færoæ et Færoa reserata«. Dennes Steddatter, Rachel Hansdatter, var i Sommeren 1668 bleven forført af Claus Becker, medens hendes Fæstemand Knud Jakobsen var fraværende fra Øerne. Selv paastod hun, at hun var krænket mod sin Vilje, hvorimod Claus Becker hævdede, at hendes Vilje havde været saa god som hans i dette Forhold. Nu stævnede Claus Becker Hr. Lucas, fordi denne ikke vilde tilstede ham Alterens Sakramente, hvorover han var geraadet i stor Desperation; men Hr. Lucas hævdede, at Claus længe havde været en Skørlevner, Ægteskabs Forstyrrer og det hellige Ministerii Undertræder og Forhaaner. Han vilde ikke løfte

---

[1]) Ifølge N. Andersen: Færøerne 1600—1709. Derimod meddeler C. F. Nielsen, at C. B. var født i Helsingør som Søn af Claus Hermansen B. og Sønnesøn af Mag. Herman B. (»Pistorius«), Slotspræst paa Kronborg og Sognepr. til St. Marie Kirke i Helsingør.

paa sin Hat, naar Hr. Lucas gik forbi, og engang, da denne med Hustru og Datter fulgte en bortrejsende Søn til Skibet, forhindrede Claus deres Hjemtur og havde da, beretter Provsten, »med leende Mund sjunget over mig, min Hustru og Datter: Fal tra la la la« etc. Kort Tid efter havde Claus i Fuldskab dundret saa hæftigt paa Rachels Dør, at Hr. Lucas vaagnede og maatte gaa ud i bar Skjorte for »at forhindre saadan hans sodomitiske Raseri«. Provsteretten frikendte Hr. Lucas ved Dom af 1. Aug. 1670, hvorefter han, for at faa Claus Becker afsat, klagede over denne til den kongelige Kommisarius Jens Rodsteen, der snart ventedes til Færøerne. Claus kom dog først bort i Efteraaret 1676, et Aar efter at Hr. Lucas var død.

Ogsaa med Handelsforpagteren (den tidligere Landfoged) Johan Heideman var Claus Becker paa Krigsfod. Da Heideman i 1674 kom til Øerne med Fuldmagt fra Lensherren Friderich von Gabel til midlertidig at varetage Bestillingen som Foged i Stedet for Søren Pedersen Skougaard, der var afskediget paa Grund af Underslæb, nægtede Claus Becker at respektere den førstnævnte: »Han vilde give Heideman og Gabel tusind Djævle, og slog saa en Knips«. Den afskedigede Landfoged, der var indsat i Arresten paa Skansen, løslod Claus Becker, og lod ham sejle bort paa et Skib, der laa paa Thorshavns Red. En anden Mand, som Heideman vilde arrestere, befriede Kommandanten og hans Soldater med Vaabenmagt og skjulte ham indenfor Skansevolden. Da Heideman foranstaltede Undersøgelser efter ham, lod Claus Becker affyre Skud fra Skansen.

C. F. Nielsen siger i sine »Samlinger til Færøernes Personalhistorie«, at Claus Becker skal være falden under Krigen med Sverige i Slaget ved Halmstad $^{17}/_{8}$ 1676. Dette er imidlertid ikke rigtigt. Han ansøgte i 1674 om at komme bort fra Færøerne, fordi han ikke kunde taale Klimaet. I April det følgende Aar søgte han atter om det samme. Som Grund angav han, at der var paakommen ham »en liden Længsel efter hans fædrene Land«. Han beder Feltherre Hans Schack om at forhjælpe ham til en Kommando andetsteds i samme Charge, som han havde haft paa Færøerne. Ved kgl. Brev af 12. Juni 1675 kaldtes han da tilbage fra Øerne. I Begyndelsen vægrede han sig ved at overlevere Skansen, men bekvemmede sig dog dertil i September samme Aar. Dog kunde han ikke faa Lejlighed til at komme bort fra Øerne før i 1676. Han begav sig da til Holland, hvor han ankom 12. Sept., og derfra kom han fuldstændig reduceret til København. Sin Hustru og 2 Børn havde han maattet lade blive tilbage paa Færøerne. Han maa være bleven gift omkring 1668, da det vides, at han paa dette Tidspunkt tænkte paa at indgaa Ægteskab. I et Regnskab fra 1709

i Rigsarkivet over indkomne Hoser og Uld nævnes »Lucie Becers« i Thorshavn. Formodentlig har hun været Enke efter Claus Becker. I 1677 var Claus Becker Løjtnant i Kaptajn Gersdorffs Artilleri-Kompagni og deltog med Kompagniet i Belejringen af Bohus i Juni 1678. Kompagniet kom efter Hjemkomsten fra den norske Kampagne til at ligge paa Christianshavn. I November 1679 fik Claus Becker sin Afsked, og fra da af kan vi ikke følge hans Skæbne længere[1]).

1675—80. Johan[2]) Christophersen var født i Danmark og var Fyrværker i Artilleriet. Blev $^{12}/_{6}$ 1675 beordret til at overtage Posten paa Færøerne efter Claus Becker, ikke, som C. F. Nielsen formoder, med Løjtnants Karakter, men som Konstabel. Under Ludvig den 14des Krig med Holland laa der ved Pinsetid 1677 fire fremmede Krigsskibe for Anker ud for Bygden Nolsø. I den Anledning sendte Johan Heinrich Weyhe, den senere Lagmand[3]), der i Landfogdens Fraværelse var konstitueret i dennes Sted, nogle Folk over til Nolsø for at spørge, hvad det var for Skibe, om det var Ven eller Fjende. Da de kom til Nolsø, fik de at vide, at en Kaptajn med nogle Folk fra Skibene havde været i Land og sagt, at de var Hollændere og Engelskmænd, der ikke havde i Sinde at gøre Landet Fortræd. Da Weyhe havde faaet dette at vide, lod han sig ro ud til de fremmede Skibe. Ikke saa snart var han kommen om Bord i et af dem, før han blev tagen til Fange. Samtidig blev det hollandske Flag strøget og det franske hejst. Der blev forlangt en stor Brandskat at levere inden 12 Timer. Da det forlangte ikke kunde tilvejebringes, sendte Fjenden armerede Baade med Mandskab i Land. Johan Christophersen med sine Soldater og andre af Thorshavns mandlige Indbyggere var parate paa Skansen, det danske Flag var hejst, Kanonerne ladede og Haandgeværerne uddelt blandt Mandskabet. Imidlertid gjorde Fjenden uhindret Landgang, og Johan Christophersen overgav Skansen uden at løsne noget Skud. Nu blev Thorshavn plyndret, Kramboderne og Landskyldboden tømt, Skanserne blev demolerede, og Kanonerne blev gjort ubrugbare eller væltet i Søen. Ved det senere Syn over den store Skanse hedder det, at den trængte til at »repareres moxen rundtenomkring«. Alt, hvad der var tilbage i Skanserne, var en »Flintebøsse og en Bøssepibe uden Laas«.

Da Kommandanten af Lagtinget blev afæsket Forklaring om, hvorfor han ikke havde forsvaret Skansen, svarede han, at »saasom han sig imod saa mange og velbevæbnede ej fandtes sig

---

[1]) Hirsch.

[2]) I Hirsch's Officersfortegnelse kaldes han Josef Christophersen.

[3]) Se Personalhist. Tidsskr. 6. R. 6. Bd. S. 258—59.

mægtig nok at imodstaa, saa vel som for hans underhavende Folks ringe Tal, hvoraf endda de fleste vare forsagte, og ganske faa vidste med Stykkerne at omgaas, siuntes han videre Landsens Fordærvelse, som ske kunde ved Ild og Brand, som og Fjenden skal selv have ladet sig forlyde, ved en god, villig Opgivelse at forekomme og i saa Maader var nødigt til Skansen at kvittere[1])«.

Johan Christophersen frasagde sig 1680 Posten som Kommandant, fordi han ønskede at lade sig anvende andetsteds i Kongens Tjeneste. Om hans senere Liv og Virksomhed har jeg intet kunnet finde.

1680—(91). Otto Ovesen[2]) Bølge, født i Tønning i Aarhus Amt c. 1648 (Søn af Hr. Ove Lauritzen B., Sognepræst til Tønning og Træden, og Kirsten Jørgensdatter), tjente fra 1664 ved Holmen og paa Tøjhuset som Aarstjener og havde to Gange været i Ostindien og tre Aar været ansat ved Militsen i Norge, »vist fra 1680 til 83«, staar der i Hirsch's Officersleksikon. Det er imidlertid sandsynligt, at her er sket en Forveksling med hans Færø-Ophold, som slet ikke omtales hos Hirsch. I 1680 blev han nemlig ansat som Kommandant i Thorshavn med Løjtnants Karakter[3]).

Løjtnant Otto Bølge synes i hele sin Leven og Færden at have været et værdigt Sidestykke til Claus Becker. Mellem Kommandanten i Skansen og »Kommandør« Carsten Poulsen, Fører af Lensherren Fr. v. Gabels Transport- og Vagtskib »Justitia«, var der Splidagtighed. I 1688 skulde disse to Herrer duellere paa Kaarder i Thorshavn. Til Sekundant havde Carsten Poulsen sin Broder og Styrmand Jan Poulsen, medens Otto Bølge havde Ostindiefareren, den senere Sysselmand Daniel Clemensen (Søn af Præsten Hr. Clemen Laugesen Follerup paa Sandø). De havde allerede kastet Kjolerne og trukket Kaarderne, da Købmanden kom og i Lensherrens Navn bød dem at holde inde. I Efteraaret havde Brødrene Carsten og Jan Poulsen brugt nogle mindre høviske Udtryk om Kommandanten, og denne kaldte da en Del af sit Mandskab under Vaaben. »I Spidsen for Soldaterne, der var væbnede med Morgenstjærner og Kaarder, opsøgte han de to Brødre, der var inde hos Fogden Peiter Jessen; med sin Kaarde huggede han i Hjørnestolpen og i Dørstolpen, og indenfor i Forstuen gav han et Stød i Brøstningen. Fogden med de to Brødre kom ud og formanede Løjtnanten til at gaa hjem, denne gav Soldaterne Ordre til at arrestere Fogden, hvad de dog ikke adlød, og vilde ikke gaa hjem, men fulgte efter Fogden og Brødrene et andet Sted hen

[1]) Andersen: Færøerne. S. 243—46.
[2]) C. F. Nielsen kalder ham Olesen.
[3]) C. F. Nielsen.

i Byen, hvor han stillede sig op udenfor med Soldaterne. »Det var Runden, der gik«, lod han Fogden vide; denne indvendte, at det ikke var nogen militarisk Runde, thi Løjtnanten ledsagedes af sin Hustru, der var »i Klokke og uden Hoser«. Først henad Natten endte disse Spektakler. Sorenskriver Peder Sørensen blev ogsaa forulempet af Løjtnanten; naar denne med Soldaterne fra Eksercits trak igennem »Gangen«, hvor Sorenskriveren boede i »kök«, lod han Soldaterne give Ild uden for Sorenskriverens Vinduer, saa at disse faldt ud og gik i Stykker«[1]).

Medens Otto Bølge var Kommandant paa Færøerne, lykkedes det ham med sine Soldater ved Eide paa Østerø at erobre et fremmed Skib, der havde gjort sig skyldig i ulovlig Handel. Lignende Skibe blev tagne andetsteds ved Øerne af Carsten Poulsen paa »Justitia«.

I 1684 havde Løjtnant Bølge ansøgt om at blive ansat som Aarstjener, og han nævnes i Hirsch's Leksikon som Løjtnant ved Drabanterne 1684 og 85. Ligeledes skal han efter samme Kilde være bleven ansat i Søetaten som Skibsløjtnant. Hvorledes dette kan forholde sig, er mig uklart, thi endnu i December 1691 var han Fadder i Næs Kirke paa Østerø[2]).

169.—98. Claus Clausen Rosing, født i Brønø i Trondhjem Stift 1626, Søn af Claus R., Sognepræst til Brønø, og Birgitte Schanche, samt Broder til Biskop Hans R. i Aggershus Stift. Han skal have været Stykjunker, da han ansattes som Kommandant i Thorshavn med Løjtnants Karakter. Ifølge C. F. Nielsen skal han være død i Thorshavn 1698, ugift. Mærkeligt nok nævnes han ikke i Hirsch's Leksikon.

1698—1710. Niclas Zachariassen Eide. I Aaret 1698 lod Fr. v. Gabel, der havde Færøerne i Forlening, bygge en Timandsfarer (stor Baad, roet af ti Mand), forsynet med 2 Gaffelstykker, for til Stadighed at have et Fartøj ved Øerne, der kunde passe paa, at ingen fremmede Skibe drev ulovlig Handel. Til at føre dette Vagtfartøj som Strandvisitør valgtes Niclas Zachariassen Eide, der vistnok samtidig var bleven Konstabel ved Thorshavns Skanse. Om ham vides kun, at han var født paa Eide (Østerø). En gammel Tradition siger, at han paa Grund af Tapperhed under Krigen mod Sverige skal være bleven udnævnt til Kommandant i Thorshavn »og fik det Tilnavn Lersbek«[3]). Dette sidste er dog sikkert urigtigt. Han skal være død 1710. Mandskabet i Skansen bestod i 1709 af en Konstabel, 3 Korporaler, 30 Soldater og 1 Trom-

---

[1]) N. Andersen: Færøerne. S. 287—88.
[2]) Se Personalhist. Tidsskr. 6. R. 6. Bd. S. 269.
[3]) C. F. Nielsen.

meslager. Men Aaret efter var de 3 Korporaler og 22 af Soldaterne døde af Smaakopper.

1711—20. Haagen Knudsen Bjerring (eller Bering), født i Viborg, var Konstabel ved Thorshavns Skanse, da han ansattes som Kommandant 1711. $^{14}/_{2}$ 1720 fik han Afsked for »slet Konduite og uklog Adfærd«[1]). De nærmere Omstændigheder herved kendes ikke. Derefter rejste han ned til Danmark, hvor han døde.

1720—42. Søren Mortensen Høyvig, født i Thorshavn, Søn af Sorenskriver Morten Mortensen H. og Magdalene Jonasdatter[2]). I sin Opvækst opholdt han sig mest hos Bedstefaderen, Kongsbonde Morten Augustinussen i Høyvig paa Strømø. Der fortælles, at da han en Dag, 18 Aar gammel, stod ved Kysten og fiskede, kom Bonden fra Selletræ[3]) roende forbi med sin Ottemandsfarer. Bonden, der var i oprømt Stemning, spurgte Søren, om han vilde sælge de Torsk, han havde fisket — han skulde faa dem godt betalt. Fiskene blev nu afleverede, og samtidig smed Selletræbonden en Sælskindspung i Land. Det viste sig, at Pungen indeholdt saa stor en Sum, at Søren kunde rejse udenlands med et af de første Skibe, noget han længe havde ønsket[4]). Han skal være bleven »Maanedsløjtnant ved Søkadetterne«[5]) under den svenske Krig, hvorefter han $^{14}/_{2}$ 1720 blev udnævnt til Kommandant paa Færøerne med Sekondløjtnants Karakter. Garnisonen bestod i 1733 af 1 Konstabel, 3 Korporaler, 30 Soldater, 1 Bartskær og 1 Skarpretter. Den næstsidste har dog sikkert været den samme som Øernes Land-Kirurg. Som et Kuriosum nævnes, at i Løjtnant Høyvigs Tid fandtes i Skansen en Træhest, den eneste paa Færøerne. Den brugtes til Afstraffelse af Soldaterne. Løjtnant Høyvig var gift med Elsebeth Madsdatter, der var Datter af Bager Mads Knudsen paa Vestergade i København og Rakel Pedersdatter, samt Enke efter Underfoged paa Færøerne Søren Pedersen Skeen († 1707). Hendes Ægteskab med Løjtnant Høyvig var saavidt vides barnløst. Hendes Mands Navn mindes endnu i Thorshavn ved Huset »Mortanstova«, som han opførte, og hvor han døde $^{27}/_{5}$ 1742. Enken overlevede ham[6]). Hun ansøgte $^{7}/_{10}$ 1742 om Pension[7]).

---

[1]) C. F. Nielsen.

[2]) Se Personalhist. Tidsskr. 6. R. 6. Bd. S. 271.

[3]) Rimeligvis den anf. St., S. 00 nævnte rige Jakob Poulsen.

[4]) Tingakrossur. 1901. Nr. 2.

[5]) I en Indberetning om Skansens Tilstand 1725 i Rigsarkivet kaldes han »Søe Officier«.

[6]) Se Personalhist. Tidsskr. 6. R. 6. Bd. S. 271.

[7]) Færøske Journalsager i Rigsarkivet.

1742—43. Johan Peter Kruus (sædvanlig kaldet Kruuse), af oldenburgsk Slægt, var først Adjudant ved Artillerikorpset, blev $^{14}/_{8}$ 1730 (ved at købe Johan Christian Bremer ud) Fyrværker ved Københavns Tøjhus. $^{5}/_{7}$ 1737 blev han Stykjunker, og erholdt i 1740 Rejsetilladelse til Oldenburg. $^{31}/_{12}$ 1742 blev han udnævnt til »Lieutenant over Garnisonen udi Skanserne, samt over alt det unge Mand-Kjøn paa de til Landet Færøe liggende Øer«[1]). I Foraaret 1743 afsejlede han til Færøerne; men sin Hustru maatte han lade blive tilbage, da hun var frugtsommelig.

Løjtnant Kruus døde efter mindre end 1 Aars Virksomhed paa Færøerne, men var allerede i den Tid bleven meget populær. Han skildres nemlig som en varmtfølende Mand med en retskaffen og djærv Karakter. Navnlig optraadte han som en varm Talsmand for den færøske Befolkning ligeoverfor de daværende verdslige Embedsmænd, hvis Had og bitre Fjendskab han derved paadrog sig.

I September 1742 strandede den hollandske Ostindiefarer »Westerbeech« under Forbjærget Beinesvøre paa Suderø. Med denne ankom til Øerne en Mand ved Navn Joost eller Joseph Gervording von der Schildt, der hidtil havde været Soldat i det hollandsk-ostindiske Selskabs Tjeneste. Under sit Ophold i Thorshavn blev han forlovet med Landfoged Jørgen Fr. Hammershaimbs Datter Mariane. For at skaffe Svigersønnen en passende Stilling fik den altformaaende Landfoged ham ansat som Kirurg efter Bartskær Hans Matras. I Foraaret 1743 blev Løjtnant Kruus syg og sendte da Bud efter Gervording. Denne foreskrev ogsaa Kommandanten en Flaske Medicin. Men næppe havde Patienten taget en Skefuld før han raabte »Mælk, Mælk! Jeg er forgivet!«. Husholdersken løb da i Byen efter Mælk; men da hun kom hjem, var det allerede for sent; Kommandanten laa i de sidste Krampetrækninger. Saaledes fortælles der[2]). Rygtet om den afholdte Kommandants Død vakte Sorg paa Øerne; man antog som givet, at Gervording havde været Embedsmændenes Redskab til at faa ham ryddet af Vejen. Hvorvidt Traditionen har Ret i, at Løjtnant Kruus døde om Foraaret, er tvivlsomt. Det skete vistnok om Efteraaret, men ialtfald inden $^{25}/_{11}$ 1743.

Om »Mester Just« fortæller Sagnet, at han kort Tid efter Kommandantens Død blev sindssyg. De sidste Aar af sit Liv skal han have tilbragt hos Kongsbonden i Højvig. Der plejede han at skjule sig under en i Røgstuen staaende Kværn, hvor han i vanvittig Angst hylende krøb sammen og uafladelig skreg: »Hjælp, hjælp! Nu kommer Løjtnant Kruuse!«

---

[1]) Hirsch.

[2]) Tingakrossur. 1901. Nr. 3.

Sagnet har dog ikke ganske Ret. Mester Just var Landkirurg indtil 1753, da han blev afsat paa Grund af Uduelighed. Han rejste da til sit Fødeland Schweitz, hvor han døde samme Aar.

Otte Dage efter Kommandantens Død kom Fru Kruus til Thorshavn. Da Skibet ankrede paa Nolsøfjorden, kom Skansejagten og Lodsbaaden derud. Fru Kruus søgte imidlertid forgæves sin Mand, og hun fik da den triste Efterretning, at han var død. Alle kappedes nu om at vise hende Deltagelse, hvilket formentlig var Grunden til, at hun ikke rejste tilbage, men blev boende i Thorshavn til sin Død $^{12}/_{4}$ 1801. Hendes Navn anføres ikke i Kirkebogen; hun var født 1712.

Endnu en Sorg maatte Fru Kruus opleve paa Færøerne. Nogle Aar efter hendes Ankomst mistede hun sin 6-aarige Søn ved et Slagtilfælde, som han fik af Skræk over, at en Tjenestepige, der med Hovedet indsvøbt i et sort Slør havde skjult sig bag en Dør under Legen, styrtede frem mod ham med et Brøl. Det omtalte skæbnesvangre Slør fik Fru Kruus efter Sigende med sig i Graven, da hun døde, henved 90 Aar gammel.

1744—57. Johan Michael Eberhardt, en Tysker, blev Løjtnant i det slesvig-holstenske Infanteri-Regiment $^{19}/_{9}$ 1738 og forsat $^{30}/_{9}$ 1740 til Drabantgarden (vistnok som Premierløjtnant). $^{27}/_{1}$ 1744 blev han ansat som Kommandant paa Færøerne, i hvilken Stilling han forblev til sin Død $^{12}/_{9}$ 1757. Om ham vides meget lidt. Protokollerne udviser, at han ikke kunde skrive ordentlig dansk, hvorhos hans Haandskrift er vanskelig at læse, Hans Enke levede 1759, men hendes Navn kendes ikke.

1757—82. Johan Caspar Morrath (Morath) angives[1]) at være født i Drøbak 1700 og at være Sønnesøn af den Moray (Moury eller Murr) der 1645 var Stadsobrist i Marstrand, senere Oberst over det bergenhusiske Regiment. J. C. Morrath blev Premierløjtnant i Drabantgarden $^{5}/_{11}$ 1749 og udnævnt til Kommandant paa Færøerne $^{19}/_{11}$ 1757, hvilken Post han tiltraadte Aaret efter[2]). Med Formandens Enke maa han have haft nogle Stridigheder, thi $^{6}/_{7}$ 1759 begærede han, at Landfogden maatte udvise ham et behøvende Tørveskær, indtil den anlagte Proces mod Løjtnant Eberhardts Enke var afgjort. Den 24. i samme Maaned ansøgte han om Tillæg til sin Løn, muligt som Erkendtlighed for hans adskillige foretagne Forandringer ved Skansen[3]).

$^{13}/_{7}$ 1766 indgav Morrath tilligemed Landets øvrige verdslige Embedsmænd den mærkelige Ansøgning til Regeringen om Ved-

---

[1]) C. F. Nielsen.
[2]) Hirsch.
[3]) Færøske Journalsager.

varelsen af den kgl. Monopolhandel paa Færøerne. Det havde nemlig været paa Tale at frigive Handelen. Ansøgningen blev, som man ved, bevilliget.

Premierløjtnant Morrath var en medvirkende Aarsag til, at Præsten i Thorshavn Poul Johansen Weyhe[1]) blev afsat fra sit Embede. Ved Skrivelse til Stiftamtmanden og Biskoppen i København af $^{4}/_{12}$ 1772 fremkom Kommandanten med mange Beskyldninger, der gik ud paa Poul Weyhes Forseelser og Lastværdigheder saavel i som udenfor Embedet, hans Immoralitet, Drikfældighed samt Skødesløshed ved Afholdelse af Kommunion og Altergang. Præsten blev idømt en stor Pengebøde ved Provsteretten i Thorshavn $^{19}/_{10}$ 1774. Men Kommandantens fortsatte Angreb og Præstens uforbederlige Levned foranledigede en ny Provsteret i Thorshavn $^{17}/_{9}$ 1777, hvor Sagen henvistes til Biskoppens Afgørelse. Hr. Poul maatte da resignere $^{7}/_{6}$ 1780.

Premierløjtnant Morrath, om hvem der sagdes paa Færøerne, »at han vel var en lille Mand, men havde et stort Hjærte«, entledigedes med Pension i 1782, da Færøerne ifølge Ordre af $^{2}/_{1}$ 1782 i Fremtiden alene skulde dependere af Rentekammeret. Derefter rejste han til Norge, hvor han døde i sin Fødeby Drøbak $^{15}/_{9}$ 1789. Hans Hustru, Anna Maria....., der var født $./_{8}$ 1718, døde i Thorshavn $^{1}/_{4}$ 1781.

1782—96. Christian Ludvig Ulrich Born, født i Schwerin 1744 (Faderen Overstaldmester), kom i dansk Krigstjeneste 1762, blev Sekondløjtnant i Artillerikorpset $^{27}/_{10}$ 1773, Premierløjtnant $^{18}/_{4}$ 1776, blev Kaptajn og Kommandant paa Færøerne $^{2}/_{1}$ 1782. I denne Stilling opmaalte han i Forening med Sønnen Moritz Færøerne i Aarene 1791—95 samt udførte et trigonometrisk Kort over Øerne, der blev udgivet af det kgl. Søkortarkiv 1806. Desuden har han forfattet en geografisk Beskrivelse af Færøerne tilligemed et Kort over samme. I 1796 blev han befordret til Amtsforvalter i Aabenraa Amt og døde i Aabenraa $^{4}/_{7}$ 1805. Ved sin Død kaldes han Oberstløjtnant.

Kaptajn Born var 2 Gange gift. Hans første Hustrus Navn kendes ikke; med hende blev han gift 1773 og havde en Søn. Anden Gang giftede han sig $^{15}/_{1}$ 1782 med Maria Henriette Sell, født 1760, † paa Holmegaard i Sydsjælland $^{16}/_{6}$ 1822. Af begge Ægteskaber var der ialt 12 Børn, af hvilke vistnok et Par døde som smaa.

1796—1801. Carl Friederich Kyhn, Søn af Oberstløjtnant Frantz K. og Præsident Andreas Tønders Datter i Trond-

---

[1]) Se Personalhist. Tidsskr. 6. R. 6. Bd. S. 261–62.

hjem, samt Sønnesøn af Oberstløjtnant Hans K., Kommandant paa Munkholm, og Anna Born af Schwerin. $^{29}/_{8}$ 1788 blev han Sekondløjtnant i Artillerikorpset, $^{11}/_{11}$ 1791 konst. Premierløjtnant og $^{7}/_{3}$ 1794 Vice-Premierløjtnant uden Prejudice for Løjtn. Brun. $^{1}/_{4}$ 1796 blev han Kaptajn af Infanteriet, udtraadte da af Artillerikorpset og blev udnævnt til Kommandant paa Færøerne. $^{10}/_{7}$ 1801 blev han Kommandant paa Samsø med 600 Rdl. Gage, fik $^{13}/_{8}$ 1802 150 Rdl. Tillæg, blev $^{4}/_{12}$ 1807 Major af Infanteriet, og fik $^{26}/_{2}$ 1808 Afsked i Naade paa Grund af Svagelighed med 600 Rdl. i Pension. Han er formentlig den Friederich v. Kühn, der døde ugift paa Gyllingnæs 1809.

1801—28. Emilius Marius Georgius Løbner, født paa Augustenborg $^{30}/_{6}$ 1766, Søn af Jacob Ludvig L., Kammerlakaj hos Hertugen af Augustenborg, og Henriette Juliane Rødiger. I 1785 blev han Student og tog Aaret efter »anden Eksamen«. Han havde lagt sig efter Medicinen, men valgte snart den militære Løbebane og blev $^{4}/_{6}$ 1790 udnævnt til 2den Sekondløjtnant i Artilleri-Korpset »med nærmere Bestemmelse af hans Anciennitet, naar han har taget Eksamen, inden hvilken Tid han ej heller skal nyde Gage«. 1791 faar han tildelt Fyrværkers Gage og Aaret efter en af de vakante 2den Sekondløjtnants-Gager, i 1796 blev han 1ste Sekondløjtnant i Artilleriet og 1800 Premierløjtnant. $^{17}/_{7}$ 1801 blev han udnævnt til Kaptajn af Infanteriet og Kommandant paa Færøerne.

I Aaret 1808 blev Thorshavns Skanse aldeles ødelagt af Englænderne under Anførsel af Kaptajn Baugh paa Orlogsskibet »Clio«. Kommandanten havde sendt nogle Mand af Skansens Besætning ud til Skibet som Parlamentærer, men disse blev holdt tilbage af Kaptajnen. Paa samme Maade gik det et nyt Hold Parlamentærer. Nu gjorde Englænderne Landgang og nærmede sig Skansen. Skøndt denne allerede var berøvet det meste af sin Besætning, var de tiloversblevne dog opsat paa at forsvare sig. Imidlertid kommanderede Løbner: »Læg Jer ned Børn! stræk Gevær!« Og dermed blev Skansen overgiven uden at der var løsnet et Skud. Kanonerne kastedes i Søen og samtidig plyndredes Thorshavn. En Hannoveraner, Baron Hompesch, der var flygtet fra England paa Grund af en Duelaffære, bortranede tilligemed Kaperen Gilping en Sum paa 4651 Rd. 62 ß dansk Courant, som tilhørte de færøske Kirker og var deponerede ved den kgl. Handel i Thorshavn. Disse Penge blev imidlertid efter Baronens Død i London 1812 refunderede den danske Stat Aaret efter. Denne Baron Hompesch vakte ved sit mærkelige Udseende stor Opsigt paa Færøerne. Han var lille og undersætsig med et umaadelig stort Hoved,

paaklistret forlorent Skæg og et Par mægtige Briller, hvorfor han endnu mindes deroppe som »Brillemanden«[1]).

Løbner blev 1812 eller 13 udnævnt til Major af Infanteriet, og blev samtidig R. af Db. Ved Lagdømmets Ophævelse blev han $^{6}/_{7}$ 1816 konstitueret til at forestaa Amtmandsembedet paa Færøerne. Først efter at Øernes sidste konstituerede Lagmand Jørgen Frantz Hammershaimb var afgaaet ved Døden $^{24}/_{5}$ 1820 fik Løbner kgl. Udnævnelse til Amtmand over Færøerne $^{27}/_{3}$ 1821. Efter Ansøgning blev han dispenseret for Amtmandsembedet $^{30}/_{6}$ 1825 og afskediget $^{24}/_{5}$ 1828 i Naade som Amtmand og Kommandant. Derefter rejste han til København, hvor han døde $^{12}/_{10}$ 1849.

Amtmand Løbner var 2 Gange gift, første Gang i Thorshavn $^{25}/_{1}$ 1814 med Armgard Sophie Egholm, anden Gang med Anna Sophie Kjelnæs, døbt $^{21}/_{12}$ 1786, † i Thorshavn ./$_{6}$ 1872 (Datter af Thomas Joensen K. og Ane Elisabeth Jacobsdatter af Thorshavn), med hvem han havde 2 Børn.

1828—30. Christian Ludvig Tillisch, blev $^{30}/_{6}$ 1825 konstitueret til Amtmand paa Færøerne og $^{1}/_{7}$ 1828 virkelig Amtmand og Kommandant sammesteds. I den korte Tid han var her, vandt han alles Venskab og Agtelse. $^{16}/_{2}$ 1830 blev han Amtmand over Aabenraa og Løgumkloster Amter og døde paa Gram Slot i Nordslesvig $^{13}/_{9}$ 1844.

Chr. Ludvig Tillisch blev gift $^{1}/_{9}$ 1830 med Komtesse Henriette Wilhelmine Lerche, født $^{17}/_{6}$ 1801, † $^{20}/_{12}$ 1887 D. af Lensgreve Christian Cornelius L. til Lerchenborg m. m.

1830—37. Frederik Ferdinand Tillisch, (Broder til foregaaende), blev $^{27}/_{3}$ 1830 udnævnt til Amtmand og Kommandant paa Færøerne. Han var ligesom sin Broder meget afholdt af Befolkningen der oppe, og hans varme Interesse for Færøerne holdt sig til hans Dødsdag. $^{15}/_{4}$ 1837 blev han udnævnt til Amtmand over Ringkøbing Amt og døde som fhv. Minister og Gehejmekonferensraad 1889. I 1841 blev han valgt til Stænderdeputeret for Færøerne.

Fr. F. Tillisch blev gift $^{21}/_{5}$ 1830 med Komtesse Eleonora Dorthea Elisabeth v. Schmettau, født $^{16}/_{7}$ 1802, † $^{8}/_{5}$ 1874.

1837—48. Christian Pløyen, født i København $^{12}/_{1}$ 1803. Han blev $^{1}/_{3}$ 1830 udnævnt til Landfoged paa Færøerne og $^{8}/_{7}$ 1837 til Amtmand og Kommandant sammesteds. Med Bemyndigelse af det kgl. Rentekammer foretog han i Forening med Kongsbonde Mouritz Mohr i Højvig og Odelsmændene Poul Joensen af Eide og Poul Joensen af Nolsø en Rejse til Shetland, Orkney-

---

[1]) Om ham, se forøvrigt Hist. Tidsskr. 6. R. 3. Bd. S. 590—94. 596.

øerne og Skotland i Sommeren 1839 for at gøre sig bekendt med de Forbedringer paa Landbrugets og andre Omraader, der kunde gøres anvendelige paa Færøerne. Resultatet af denne Rejse nedlagde Pløyen i sit Værk »Erindringer fra en Rejse i Sommeren 1839«. Pløyen blev endvidere Medlem af Kommissionen angaaende det færøske Handelsmonopols Ophævelse $^{14}/_{4}$ 1840, Aaret efter R. af Db., og $^{4}/_{4}$ 1848 kongevalgt Stænderdeputeret for Færøerne.

Amtmand Pløyen havde en hidsig Karakter, men var ikke desto mindre i høj Grad elsket og agtet af Færingerne. Han var en hyppig Gæst ved Bryllupper og andre festlige Sammenkomster hos den jævne Befolkning. Ligeledes var han en ivrig Deltager i den bekendte færøske Folkedans, og var ved disse Lejligheder en utrættelig Forsanger[1]). Selv har han digtet »Grindevisen«, der endnu den Dag i Dag er en af de populæreste Danseviser paa Øerne.

Som betegnende for Pløyens Karakter fortælles følgende Anekdote: En Dag traf han sin Slagter, kaldet Magnus á hedli, i Færd med at slagte Lam. Amtmanden saa straks, at Manden var mægtig fuld, og da Pløyen ikke kunde udstaa berusede Folk, skældte han Magnus ud. Denne svarede igen, og snart røg de to Mænd i Totterne paa hinanden. Da de begge var temmelig stærke, var Kampen længe uvis. Tilsidst kom Magnus dog ovenpaa og raabte hovererende: »Ja pínadoy, baggi mín! Hann er móður, íð berjist!« (Ja, Pinedød, min Far! Den er ~~modig~~, som brydes!) Dog skete der ikke noget slemt for Magnus; han blev hverken anholdt eller tiltalt. = træt

Efter 18 Aars Virksomhed paa Færøerne blev Chr. Pløyen udnævnt til Amtmand i Vejle $^{23}/_{9}$ 1848, men tiltraadte ikke dette Embede, hvorimod han $^{8}/_{12}$ s. A. blev udnævnt til Amtmand i Holbæk. Samme Aar deltog han i den grundlovgivende Forsamling i København. $^{9}/_{6}$ 1850 blev han udnævnt til Kammerherre og 1867 til Kommandør af Db. Den $^{9}/_{6}$ dette Aar døde han i Holbæk. Han blev 1830 gift med Emma Theodora Manthey, født $^{23}/_{1}$ 1806, † i Thorshavn $^{15}/_{8}$ 1841 og begraven paa Byens gamle Kirkegaard (D. af Konferentsraad Johan Daniel Timotheus M. i København og Lucia Margaretha Valentiner).

1849—61. Carl Emil Dahlerup, f. $^{31}/_{10}$ 1813 i Hillerød, blev Amtmand og Kommandant paa Færøerne $^{21}/_{12}$ 1849. Da Færøernes Lagting genoprettedes 1852, blev Dahlerup Formand for dette og $^{20}/_{7}$ 1855 Landstingsmand for samme Øer. Aaret i Forvejen var han bleven R. af Db. Han indførte Harerne paa Færøerne, de eneste vilde Landpattedyr, der findes paa disse Øer, naar undtages Rotter og Mus.

---

[1]) Som bekendt danses der paa Færøerne efter Melodierne af gamle danske og færøske Folkeviser, saaledes at en af de dansende synger selve Visen og alle Deltagerne stemmer i med Omkvædet.

$^{4}/_{7}$ 1861 blev Amtmand Dahlerup udnævnt til Herredsfoged og Skriver i Odense Herred og døde i Odense $^{21}/_{7}$ 1890.

1862—65. Peter Holten, født $^{25}/_{11}$ 1816 i København, blev Amtmand og Kommandant paa Færøerne $^{17}/_{1}$ 1862, Medlem af Rigsraadets Landsting for Færøerne $^{20}/_{6}$ 1864, blev ved Kommandantpostens Nedlæggelse paa Færøerne entlediget som Kommandant $^{1}/_{5}$ 1865 og var derefter Amtmand paa Øerne, indtil han $^{31}/_{7}$ 1871 udnævntes til Amtmand paa Bornholm, fra hvilken Stilling han entlediges 1894. Han døde i København som Kammerherre $^{27}/_{9}$ 1897.

Amtmand Holten blev $^{7}/_{5}$ 1850 gift med Maria Christiane Thornam, f. $^{21}/_{12}$ 1823 (D. af Kancelliraad Peter Frederik T., Bogholder ved Brandforsikringssocietetet i København, og Else Maria Eysen). Ægteskabet var barnløst.

Danske og norske immatrikulerede ved Universitetet i Königsberg 1544—1829.

Ved **K. Carøe.**

Albertusuniversitetet i Königsberg blev oprettet 1544; matriklen er udgivet 1910—1911 af G. Erler og er 1917 blevet forøget med et tredje bind indeholdende registre. Antallet af immatrikulerede i ovennævnte periode anslås til c. 50000, men universitetet synes heller ikke at have været videre nøjeregnende i sin immatrikulation; der er i alt fald immatrikuleret en forbavsende mængde »minorennes«, mindreårige, ikke så få bogtrykkere og farmaceuter, deriblandt flere danske, og forskellige andre, som ellers sjældent træffes i universitetsmatrikler. Af danske og norske studerende har universitetet ikke været videre søgt, henholdsvis 76 og 10, i alt 86. Derimod har Slesvigere og Holstenere søgt til dette Universitet i stort antal, i perioden 1544—1556 (I. bind) over 300; da imidlertid det langt overvejende antal af disse viste sig at være helt ubekendte personer, er de her ikke medtagne, da den plads, de vilde optage, ikke kunde antages at stå i noget rimeligt forhold til den interesse, de kunde frembyde.

1547.	1. Aug.—8. Sept.	Joannes Laurentii Hafniensis.[1])
1590.	20. Jan.	Joannes Ceruus Lundensis Scanus.[2])
1592.	2. Sept.	Nicolaus Johannis filius Danus.
—	—	Petrus Michaelis Arboe Danus.[3])
1597.	3. Maj.	Nicolaus Becchius Ripensis Danus.
—	—	Claudius Jacobi Schlangendorpianus Danus.
—	4. Aug.	Canutus Michaelis Ripensis Danus.
1598.	13. Juni.	Tancredus Laelius Danus.[4])
1599.	27. Aug.	Magnus Gregorii Danus, Scheren familiae nomen.
—	8. Okt.	Claudius Andreae Bundrusius Scanus.
—	18. Nov.	Wilhelmus Corvinus Scanus.
1603.	17. Okt.	Petrus Morsing Danus.
1605.	3. Aug.	Andreas Matthiae Vatzonius Danus.
1609.	25. Maj.	Canutius Connigstadiensis Danus.

[1]) Muligvis den i Biogr. Lex. X nævnte præst Hans Lauridsen.

[2]) Muligvis den Hans Lauridsen Hjort, der var præst i Halmstad i 1611. — D. Mag. 4. R. V s. 135.

[3]) Peder Mikkelsen Arbo. Rektor og præst, død 1632. — B. L. I.

[4]) Dankert Lejel, f. 1579, d. 1645. Læge. — B. L. X.

1609. 8. Sept. Lambertus Balkenbergerus Alburgensis Danus.[1])
— 11. Sept. Nicolaus Holdhusius Tonsbergensis Nordwecus.
1610. 3. Dec. Theodorus Hermanni Alpurgensis Cimber.
1615. 22. Nov. Johannes Dionysii Fionicus Danus.
1619. 12. Juni. Martinus Haguini Norwegus.
1622. 13. Aug. Joachimus Johannis Crusius Bergensis Norvegus.[2])
1623. 23. Juni. Michael Craphthius Hafnia-Danus. Artium Baccalaureus.[3])
— 14. Aug. Nicolaus Andreae Spydbergius Nortvagus.
— — Janus Andreae Spydbergius Nortvagus.
— — Laurentius Eliae Aslovius Nortvagus.[4])
1631. 22. Juli. Andreas Ageius Slesvigio-Danus.
— — Johannes Johannis Munthe Nestvedia-Danus.[5])
1632. 7. Aug. Christophorus Muntzheinius Lundino-Danus.
— 11. Okt. Michael Monsenius Fionia-Danus.
— — Andreas Agaei Slesvigio-Danus, repetiit jus scholasticum, antea inscriptus ao. 1633 Rectore D. Perbandio 8. July.[6])
— 4. Nov. Fridericus Christierni Slangendorphius Danus.[7])
— 10. Nov. Johannes Paulides Herstadio-Danus.[8])
1633. 26. Sept. Christianus Matthiae Tausanus Danus.[9])
1634. 9. Dec. Johannes Ranzovius Nobilis Danus.
1636. 3. Juni. Petrus Nicolai Norwegus.
— 9. Juni. Ericus Bredalinus, Rector Scholae Nicopianae in Falstria Danus.[10])
— 9. Juni. Christianus Andreae Arreensis ex Dania.[11])
— 12. Juni. Matthias Thomae Alburgo Cimber.[12])

---

[1]) Lambert Balkenberg, f. 1586, d. 1650, Præst. — Erlandsen: Trondhjems Stifts Gejstlighed s. 428.

[2]) Immatr. i København 1621.

[3]) Mikkel Hansen Kraft, f. i København, stdt. 1615, baccalaureus 1620, var da lærer ved Roskilde skole, præst i Odden 1631, død 1650. — Wiberg II s. 506.

[4]) Immatr. i København 1621.

[5]) Rimeligvis søn af præst i Tikøb Hans M. og Cathrine de Fine, der begge døde af pest 1601, hvorefter børnene blev opdraget i Næstved hos fasteren Elisabeth, gift med Christian IV tugtemester Hans Mikkelsen. — Munthe: Efterr. om fam. Munthe I, s. 51—53, 58, 78.

[6]) Skal være 22. Juli 1631, se ovenfor.

[7]) Fr. Chr. Fabricius (Slangendorp), Præst; død 1654. — Wiberg III s. 181.

[8]) Immatr. i København 1629, magister 1635.

[9]) Christian Madsen Tausen, Biskop; død 1680. — B. L. XVII.

[10]) Erik Bredal f. 1607, d. 1672. Biskop. — B. L. III.

[11]) Immatr. i København 1633.

[12]) Mads Thomesen Aalborg, stdt. 1626, baccalaureus 1628, konrektor i Lund 1639. — Rietz: Skånska skolväs. hist. s. 307.

1636.	24. Nov.	Erasmus Hoffgardus Danus.[1])
1637.	22. Juli.	Elias Bartholinus Asloja Norwegus.
—	19. Sept.	Petrus Hermannides Hafniensis Danus.[2])
—	—	Nicolaus L. Aagaardus Viburgo-Danus.[3])
—	—	Johannes Jacobi Furenius Danus.
1638.	19. Juni.	Jacobus Ackeley Nobilis Danus.[4])
1639.	6. Juni.	Thomas Laurentii Fridrichstadensis Norvegus.[5])
1640.	23. Nov.	Johannes Leyel. Danus.[6])
—	23. Nov.	Ovenus Rosenkrantz Nobilis Danus.[7])
1641.	15. Sept.	Karstanus Laurentii Ranovia-Blekingus.[8])
1643.	12. Juni.	Thomas Magni Schlachlondensis Danus.[9])
1644.	20. April.	Severinus Olai Koch Selandus.[10])
1646.	24. April.	Petrus Melissus Alburgensis Cymber.
1649.	16. Sept.	Claudius Nicolaus Ystadius Danus, Philosophiae Magister.[11])
1650.	5. Okt.	Petrus Beringius Wiburgo-Danus.[12])
1651.	4. Marts.	Melchior Koch von Copenhagen.[13])
1651.	28. Aug.	Claudius Petri Terpager Ripensis Danus.[14])
1655.	22. Jan.	Henricus Hogendorffius Fridericiburgo-Danus.
1658.	14. Juni.	Fløter, Godofr., Sorâ-Danus.
1663.	10. Jan.	Calovius, Abr. Alburg, Danus.[15])
1667.	23. Aug.	Hennings, Corfitz Joh. Hafnien. exclusus est,

---

[1]) Rasmus Hofgaard, f. 1614, d. 1678. Provst. — Leth og Wad: Dimitt. fra Herlufsholm s. 26.

[2]) Peder Hermansen, f. 1610, d. 1666. Rektor. — Worm Lex. I. — Rietz: Skånska skolväs. hist. s. 370.

[3]) Niels Lauridsen Aagaard, f. 1612, d. 1657. Prof. i Sorø. — B. L. I.

[4]) Jakob Akeleye. — Danm. Adels Aarb. I. 16.

[5]) Immatr. i København 1633.

[6]) Hans Leyel, søn af lægen Dankert L., f. c. 1612, stdt. 1634; havde som stud. med. stipendium regium 1638—1642.

[7]) Ove Rosenkrantz. — Danm. Adels Aarb. XXVII, s. 423.

[8]) Immatr. i København 1636.

[9]) Immatr. i København 1638.

[10]) Søren Olufsen Kok. Præst, død 1650. — Wiberg: I s. 89.

[11]) Claus Nielsen Lesle, Læge. — Carøe: Den danske Lægestand I.

[12]) Peder Jensen Bering, rimeligvis søn af rådmand i Viborg Jens B. og Kirsten Rimboldtsen. Stdt. 1647. — Arkiv for Geneal. og Heraldik I, s. 148, 153.

[13]) Bogtrykkersvend, immatrikuleret sammen med to andre bogtrykkersvende, den ene fra Holsten, den anden fra Lüneburg, alle i arbejde hos akademisk bogtrykker Reusner.

[14]) Immatr. i København 1648.

[15]) Abraham Calov, søn af apoteker og borgmester Daniel C. og I. hustru Mette Grubbe, f. 28. Juli 1645, d. i udlandet. — Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg s. 105.

quod histrionibus contra interdictum A. S. se associasset, 28. Nov. 1668.[1])

1671. 5. Aug. Müller, Herm., Haffnia-Danus.
— 24. Nov. Hennings, Thimoth., Hafnia-Danus.[1])
1691. 16. Juni. Fride, Pe. Hafnia-Danus.[2])
1692. 22. Maj. Michelbecker, Hnr. Wigand, Haffnien.[3])
1725. 14. Maj. Kircherus, Joh. Andr., Hafnien.
1731. 22. Febr. Bivern, Nic. Andr., Danus Havnien.
1731. 22. Febr. Schvan, Andr. Larson, Coppenhagen, Danus.
1734. 26. Aug. Hartmann, Joh., Hafnien.
1735. 16. April. Barfoed, Claus, Oodenseea Danus, artis pharm. cultor.[4])
1738. 12. April. Dedechen, Hnr., Norvega-Bergen.
1742. 24. Juli. Ballum, Christ., Hafnien., artis typographicae cultor.
1743. 17. April. Morstaet, Hafnien, Danus, artis typographicae cultor.
1745. 30. Jan. Hessler, Bartholom. Joh., Nicopia-Danus, artis pharm. cultor.[5])
1749. 15. Dec. Blach, Eric. Lynow, Hafnia-Danus.
— 15. Dec. Scheel, Caspar Frdr., Hafnia-Danus, artis typographicae cultores.
1764. 3. Marts. Heusinger, Christ. Frdr., Hafnia-Danien.
1772. 11. Marts. Petersen, Christ. Blid., Danus, artis typograph. cult.
— 8. Maj. Hagen, Bernhard, Danus, pharm. cultor.[6])
— 6. Okt. Henchel, Phil. Ernest., Hafnia-Danus, artis typograph. cult.

---

[1]) Denne og den næstfølgende maa være sønner af sognepræst til Petri kirke i Kbhvn. Simon Hennings, der havde to sønner med disse Navne. Simon H. blev paa herredagen 1651 dømt fra sit embede, blev 1654 præst i Bremen og døde 1661. De to sønner er altsaa som ganske unge komne bort fra Danmark, og naar de i matriklen betegnes som værende fra København, kan der kun være sigtet til deres fødested. — Med. af Overretssagfører Paul Hennings.

[2]) Rimeligvis den Peder Bertelsen Friede, der 1695 blev præst i Lejrskov og døde 1726. — Wiberg: II s. 296.

[3]) Rimeligvis søn af kgl. kældermester Wigant Michelbecker.

[4]) Claus Barfod, søn af præst Christen B. og Barbara Marie Winding, f. i Dec. 1703 i Fraugde; apoteker og borgmester i Zozzen i Mark-Brandenburg. — Med. af ingeniør V. Marstrand.

[5]) Rimeligvis Bertel Johansen Hesler, søn af kromand i Veggerløse Johannes H. og Anne Pedersdatter, døbt 6. Jan. 1712. — Med. af Kantor V. Holm.

[6]) Bernhard Hagen, f. 1748, d. 1785 som apoteker i Holbæk. — Dam, Kong Salomons Apothek s. 51.

1779. 26. Aug. Hancke, Carl Godfr. Hafnia-Danus.
1782. 2. April. Eichel, Isaac, Kopenhagen Danus, Gente Judaeus.[1])
1809. 2. Nov. Thune, Erasmus Georg. Fog, Danus, theol. cand., phil. stud., ex academiis Havniensi et Göttingensi.[2])
1824. 11. Okt. Rotbøl, Christ. Friis Olussen, astronom. cult., ex universitate Havniae advena.[3])

---

[1]) Isak Abraham Eichel, søn af handelsmand Abraham Israel E. og Krenche, f. 17. Okt. 1756 (eller 13. Sept. 1755) i København, d. 14. Juni 1804 i Berlin, studerede orientalsk filologi i Königsberg og blev foreslaaet til docent, men ved Kant's modstand ikke ansat, fordi han som Jøde ikke kunde aflægge ed. Grundlagde 1783 det hebraiske månedsskrift »Ha-Measseph« (Samleren); flyttede 1788 til Berlin for at overtage den jødiske friskoles hebraiske forlagsvirksomhed. Forf. af Moses Mendelsohn's biografi (hebraisk). — Med. af Dr. J. Fischer.

[2]) Erasmus Georg Fog Thune, f. 1785, d. 1829, Prof. astron. — B. L. XVII.

[3]) Christian Friis Rottbøll Olufsen, f. 1802, d. 1835. Prof. astron. — B. L. XII.

Carl Woldemar, Greve af Danneskiold-Løvendals Selvbiografi.

Gengivet efter hans egenhændige Manuskript
ved **O. Munthe-Morgenstierne.**

Min Biografie til Dags Dato, den 12. Juni 1814. — Efter Forlangende af Hans Excellence Herr Ordens Kantzleren.

Kong Frederik den IIIdies Søn Ulrik Frederik Gyldenløw avlede med Sophie Urne:

Woldemar I Baron Løwendal, som vel tiente flere Gange Dannemarck som General Gouverneur i Norge, men havde nedsadt sig i Saxen, hvor han var Statsminister og Ober Hofmarechal. Han avlede med Dorothea v. Brockdorff Kletkam:

Woldemar II Greve Löwendal, født i Hamborg 1700. Han tiente først i Holland og i Bajern, blev General-Lieutenant i Saxen og ophøjet til Rigs Greve i 1741. Siden General en chef i Rusland og tilsidst Marechal i Frankrig, hvor han blev catholsk. Han avlede med Barbe Magdeleine Elisabeth, Grevinde af Szembeck:

Francois Xavier Joseph, Greve af Danneskiold-Løwendal, født i Warchau, først General Major i fransk Tieneste og Ridder af St. Louis, siden General Major i Dannemarck og Stor Kors af Dannebrog, danske Gesandt i Rusland og siden i Hollande, hvor han døde 1808. Han avlede med Charlotte Marguerite Elisabeth de Bourbon:

Charles Woldemar III, Greve af Danneskiold-Løwendal, som her omtales.

Af denne korte Genealogie sees, at mine Forfædre have tient med Ære de fleeste Lande i Europa, og deraf kommer, at de blev født og efterlod deres Aske snart i et og snart i det andet Land. Tilfældigviis blev den eene født i Hamborg, og den anden i Warschaw, saaledes traf det mig, at jeg maatte see Verden i Paris den 30. Januar 1773. Blodet af saamange ærede Feldtherrer giennemløb mine Aarer, og for at give min Bestemmelse en høitidelig Indtrædelse besluttede min Fader, at lade mig holde til Daaben ved en gammel Invalide, som valgte et simpelt Fruentimmer til sin Medholderske.

Indtil mit 10de Aar boede mine Forældre i Versailles, hvor saavel min Faders Stilling og naturlige Gaver som min Moders

Egenskaber og Paarørenhed med Bourbon Cordé's Familie satte os i store Connexions ved Hoffet; og jeg kan iblandt andet erindre, at jeg havde som Barn den Ære at være fleere Gange hos Dronning Marie Antoinette, som behandlede mig med megen Huld og Venskab. Indtil mit 15de Aar nød jeg til min Opdragelse alt, hvad mine Forældre kunde anvende af Umage og Bekostninger; jeg var 2 Aar paa Institutet Julie, som forestaaes af Péres de l'Oratoire, og 2 Aar i det Parisiske Universitets-College d'Harcourt, men holdt mig desforuden en Howmester; iblandt forskiellige af dem, som vare ansatte hos mig, har den berømte og berygtede Manuel været over eet Aar min Informator. For at danne mig tidlig til de militære Videnskaber blev jeg sendt et heelt Aar i Garnison med en udmærket duelig Officeer af Genie Korpset, som var tillige en Ven af min Familie; han hed Tousard, og er nyligen død som General i Fransk Tieneste; denne Officier weiledte mig i mit 12te Aar i Mathematiken, Fortification, Topographie, Kaart-Tegning o. s. w. Jeg kom tilbage i 1785 til Paris, og fik en ny Informator ved Navn Abbé Legal, jeg hørte med ham de fortrinligste Professorer i næsten alle Videnskaber; Daubouton for Natur Historien, Darçet og Fourcroy for Chymien, Lalande for Astronomien, Cousin for Mathematiken, Dussaux og Boyer for Anatomien, Jussieux for Bothaniquen, o. s. w. Den Tid fra 1786 til 1788, som blev anvendt til disse Studia ,var for kort til at efterlade grundige Kundskaber hos mig, men jeg har den at takke for den overfladige Idee, som jeg har beholdt af næsten alle Videnskaber; og den høiere Mathematique var den, hvor jeg havde bragt det widest; jeg udholdte i mit 14de Aar i College Royale en offentlig Examen i den transcendente Mathematique, som giorde mig Ære og blev anmeldt i en lang Article af Journal de Paris; havde min Bestemmelse været at dyrke Videnskaberne, saa havde jeg været oplagt dertil, men min Lyst og mit Kald var Vaabnene; jeg blev i 1787 ansadt ved et Infanteri Regiment som Lieutenant de Remplacement, 2 Aar derefter blev jeg Capitaine de Remplacement, og jeg var bleven Major en second i 1791, dersom jeg ikke havde forladt Frankrig paa samme Tid.

Jeg bivaanede altsaa de to første Aar af Revolutionen, og hvilken Afsky denne ogsaa kunde indskyde mig, saa var den dog ingenlunde Aarsagen til, at jeg forlod dette Land; i mit krigerske Sind og i Ungdommens fyrige Illusioner havde det kanskee derimod været for mig en Grund til at blive i Frankerig; men jeg havde for længe følt, at jeg ikke sympathiserede med denne Nation; en maaske overdreven men for mig indfødt Foragt for denne letsindige, ignorante og inconséquente Slægt, var hos mig overgaaet til Had. Jeg ansaae mig for en fremmed iblandt dem, som jeg ogsaa virkeligen var og havde for længe siden besluttet at retournere til Dannemarck

eller til Russland. For en Yngling, som havde kunnet bestemme sig til at leve iblandt en Menneske Slægt, som han foragtede, havde sandelig min Stilling i Frankerig ikke været ubehagelig. Vi vare nemlig ikke rige, og vi besad ingen faste Ejendomme, men 20 Tusinde Livres aarlig, som Regeringen var forpligtet til at udbetale os, efter en Contract, for det reducerede Løwendalske Regiment, som var tilforn vor Eiendom, foruden min Faders Gage som Marechal de camp, og min Moders Udstyr, som indbragte 12,000 aarlig, satte os istand til at leve vel; min førommeldte Maade at tiene, nemlig at være 2 Aar Lieutenant, 2 Aar Capitaine de Remplacement og 2 Aar Major en second, hvor jeg efter 6 Aars Tieneste ialt befandt mig iblandt dem, som havde Ret til at blive Oberst og faae et Regiment, var en Avancements Maade som ikkun stod aaben for faae protegerte unge Mennesker, da de andre maatte gaa frem efter Anciennitet og Regimentets Forslag, og jeg skyldte denne Faveur til min nære Paarørenhed med Prinds de Condé. Min Stilling i Frankerig var altsaa paa alle Maader fordelagtig, men Himmelen har, jeg takker Forsynet derfor, sadt i mig en for stærk Dosis Oprigtighed, Soliditet og Ærekiærlighed til, at det havde været mig mueligt at hykle, og leve iblandt Mennesker, som jeg hadede og foragtede; at Revolutionen udbrød med al en Nations Ondskab og Følesløshed, og Individernes Uvidenhed og Vankelsind, som den har udviklet for Verdens Øjne, var for mig ikke uventet, men en Følge af denne Nations fordærvede Caraktére; at min Familie derved tabte sin Velstand, var en timelig Sag, som jeg havde at dele med Millioner Mennesker, og giorde ei synderlig Indtryk paa mig, da jeg bragte det saavidt i min philosofiske Tænkemaade, at jeg var færdig til at fornægte og ringeagte en Rigdom, som østes af en ureen Kilde; jeg sagde dette før, maaske overdrev jeg meer end billigt min Forargelse over alt, hvad der var fransk, men saa var mit Sind, dette maa jeg skrifte; og om jeg har saa udførligen beskrevet en Tænkemaade, som mueligen var en Svaghed, saa er det for vel at dokumentere, at denne Revolution, som vel ei kunde forskiønne Maleriet, ingenlunde var Aarsag til, at jeg forlod Frankerig, men at det var længe, før den udbrød en fast, i mit Indre besluttet Forsæt; da jeg dog efter 21 Aars Ophold og Tieneste i Dannemarck har den Ubehagelighed at træffe endnu hver Dag Mennesker, som troer, at jeg hænger endnu ved Frankerig, og at Omstændighederne har drevet mig derfra, som saamange andre. Nej, saalænge, som jeg kan huske at have haft min Fornuft var min Plan lagt, at gaa igien til Dannemarck eller Russland, saasnart som min Opdragelse var endt, og nogle Aars Tieneste i Frankerig havde givet mig flere Indsigter i Verdens og militære Kundskaber.

Mine Forfædres lange Fraværelse fra Dannemarck, og deres

vandrende, krigerske Liv var Aarsag i, at de havde hverken kiendt eller benyttet den Fordeel af at have Rettighed til Navnet Danneskiold; først i 1785 opdagedes i vore Titler, at vi havde Adgang til dette Navn og Vaaben, mine Forældre indsendte strax deres Bevisligheder og Allerunderdanigste Fordring desangaaende til Kiøbenhavn, og vi modtog i 1786 og 1787 det kongelige Patent som Grever af Danneskiold-Løwendal, med kongelig Bestemmelse om vort Vaaben og Rettigheder; nu var altsaa intet Valg meer for mig, Dannemarck var mit Fædreneland, og jeg forlangte i 1791 Passer til at reise derhen, og gandske leve for mit nye Fødeland; disse bleve mig ogsaa meddelte af Ministren Grev de Montmorin, og jeg forlod med Glæde et Land, som jeg aldrig har seet siden, og agter aldrig at besøge, undtagen naar min Konge beordrer mig derhen, da jeg i saa Fald ingen Forskiel kiender imellem Land og Land, Mennesker og Mennesker.

Førend jeg begav mig til Kiøbenhavn, vilde jeg see en Deel af Tyskland og lære dette Sprog; dertil indtraf, at den franske Emigration var samme Tid i sin stærkeste Periode; jeg traf i Nederland og Tyskland Prinds de Condé[1]) og alle de Nobles og Officerer, som jeg kiendte; min Lyst til at øve praktisk min Métier opvaagnede i mig, og jeg besluttede at giøre den første Prøve under Condés Banner; jeg gik ind som Gemeen med Tusinde af mine Lige i Infanteriet, og jeg blev derved til Slutningen af 1792, hvorved jeg baade havde Leilighed at blive bekiendt med det tydske Sprog, og med en deel Detailler af den praktiske Krig; men da Mordscenerne i Paris havde bevæget min Moder og tvende Søstere til at søge Sikkerhed, og de vare flygtede til Engeland, saa tog jeg min Afskeed, og begav mig i Marts 1793 til London for at hente dem af, og bringe dem med mig til Dannemarck, hvor vi ankom i August samme Aar. Min Fader, som havde været opdraget og tient i nogle og fyrgetyve Aar i Frankerig, var meer forbunden med Revolutions-Sagen end jeg; han havde haft et Regiment i de franske Prindsers Armee, han havde været ansadt ved Lord Moiras Korps paa Øen Wight, saa kunde han ikke saa hastigt som vi slaa sig fra alle franske Connexioner; men han blev dem fri i 1795, og indfandt sig strax i Dannemarck, hvor han havde siden den Lykke at opofre sin øvrige Levnedstid til Hans Majestæts Tieneste.

---

[1]) Jeg havde i nogle Aar tilbragt min Ungdom med Hertugen d'Enghien, Condés Sønnesøn, da vort Bryst vare svagt, saa drak vi sammen Mælk af en Aseninde paa Landet; vi vare af omtrent samme Alder, og den samme Oberst Charlot af Gendarmeriet, som arresterede ham, var den, som ogsaa arresterede mig i Hamborg i 1814.

I Dannemarck søgte jeg et Fædreneland, og de sidste Omvæltninger i Frankerig gjorde tillige, at min Fader og jeg maatte ved vor Tieneste søge at fortiene vort Ophold; vi fandt dette, men vi fandt endnu meer, vi fandt Hiertelighed, Goddædighed og Velgiørenheden paa Thronen; min Fader blev antagen i Tienesten efter sin i Frankerige havende Grad, min Moder og Søstre erholdte en Underholdnings Pension, som kunde ansees for meer end det Nødtørftige, især for Folk, som endnu ingen Fortienester havde af Landet, og jeg blev ansadt i Garden, hvor jeg rigtignok maatte begynde forfra igien, men jeg var først 21 Aar, og havde Mod til at see i Tiden. Den Naade at blive Kammerherre samme Aar 1793, var for mig en Drivfier meer til at giøre mig Kongens Naade værdig, og forsadte mig (som salig Hans Exc. Grev Bernstorff sagde mig ved denne Leilighed) i en Verden, hvor det vilde siden komme an paa min Conduite og mine Egenskaber, om jeg var bestemt til en brillante Carriére; har jeg ej siden taget saa høi en Flugt som saamange andre, saa kan Feilen være i mig selv, men imidlertid tror jeg ogsaa, at Dannemarcks fredelige Forfatning, min Mangel af Formue, og i Førstningen min Ukyndighed i Landets Sprog betydeligt have bidraget dertil, men kiekt kan jeg forsikre, at Villien og Ambitionen dertil ikke har manglet hos mig.

Da vi efter nogen Tid erfarede den Rangs Rettighed, som er forbunden med Navnet Danneskiold, saa vidste vi, at vi vare berettigede dertil, og min Familie giorde Paastand, men der faldt en kongelig Resolution som nødte os til at give Slip derpaa, og fast i mine Grundsætninger, ei at fordre det, som jeg ikke i Forvejen haver fortient, renoncerer jeg gerne paa en Fordeel, som Skiæbnen med mange fleere har fornægtet mig, og fra den Dag, da jeg kom i dansk Tieneste har mit Forsæt været at arbeide mig frem imod alle Vanskeligheder ved Flid, Ufortrødenhed og uafvigelig fra Ærens og Samvittighedens Regler. —

Jeg blev Fændrik à la suite i Garden til Fods i December 1793,
Premierlieutenant i April 1796,
Anciennitet som Capitaine i Juni 1803,
Compie Chef i Danske Liv Regi i December 1807,
Majors Anciennitet i Januar 1813 og Caraktère i August 1813.

I alt dette Avancement har Anciennitet aleene bestemt min Fremgang, ingen Leilighed bød sig til at fremme mig for andre, vel har jeg gjort min Pligt saavel i Freds som i Krigs Tider, men hverken ved det Engelske Overfald i 1801 eller ved det i 1807, eller da jeg blev commanderet til at besætte Kysten 1808 eller som Commandant i Corsøer samme Aar, ved ingen af disse Leiligheder kunde jeg finde den at distinguere mig.

Et Par Gange lod det til, som om Skiæbnen vilde henvise mig til andre Carriérer; den Maltheser Orden (som jeg har den Ære at bære) overdrog mig sine Affaires fra 1796 til 1798 saavel i Dannemarck som i Sverrig, i den vigtige Epoque af Congressen i Rastadt; jeg var saa heldig at virke til dens Fornøjelse, og var med Kongens Tilladelse udnævnt til Ordens Ministre i Norden, da Maltha blev erobret af Buonaparte, og Ordenen kuldkastet. — Jeg blev i 1801 sendt med Depecher til St. Petersbourg, og der ansadt ved Legationen, men et Tilfælde uden lige berøvede mig mine Depecher, og jeg maatte give Slip paa denne Udsigt; altsaa min Skiæbne syntes ved hver Lejlighed at være at have alle muelige Udsigter, og altid at see dem mislykkedes; imidlertid, har jeg deraf beholdt den Fordeel at blive hærdet mod Lykkens Stød, og at beholde en god Samvittighed, og at styrke mig i Ærens Følelser og Pligter; jeg har haft Leilighed at giennemrejse Frankerig, Tydskland, Sweitz, Holland, Engeland, Dannemarck, Norge, Sverig, og en Deel af Russland, det danske, franske og tydske Sprog er jeg mægtig, og jeg forstaaer Engelske, Latin og svensk.

Siden 5 à 6 Aar har mit Helbred været betydelig svækket, men Leiligheden bød sig dog endeligen for mig i Krigen 1813, at blive ansadt ved Arméen paa en Maade hvor jeg kunde virke, og vise min fulde Hengivenhed for Kongen og Fædrenelandet; jeg vil ikke igientage her, hvad der er hændet mig i de sidste 12 Maaneder, og som findes anført i mine Rapporter; tre Maaneder stod jeg ved det Danske Hovedquarteer i Wandsbeck, og ni Maaneder var jeg Ordonnance Officéer hos Marechallen Prinds d'Eckmühl, hvoraf jeg tilbragte de tre sidste i Krigs Fangenskab; nok er det, at min Allernaadigste Konge har funden mig værdig til at decoreeres med Dannebrogs Ridder Korset. Jeg fornyer herved min Eed at staae med Evne, Liv og Blod for Hans Majestæts Tieneste, og som Ridder, helligt at holde alle de Forpligtelser, som Indlemmelsen i Ridderlige Ordener paalægger den ærlige og Gudsfrygtige Mand.

Kiobenhavn, den 12. Juni 1814.

Carl Woldemar III Greve af Danneskiold-Løwendal, dansk Kammerherre, Major ved det Danske Liv Regt. til Fods, Under-Anfører for Drabant Korpset og Ridder af Dannebrogens 4. Classe, Rigsgreve i Tydskland, Medlem af Adelen i Estland, og Ridder (honorarius) af St. Jean de Jerusalem og siden 1816 af St. Louis.

Om Greve Danneskiold-Løwendals Levned og Liv er ikke meget at berette ud over, hvad han selv ovenfor har anført. Om sit Forhold i Krigen 1814, hvor han som Ordonnance-Officer var atta-

cheret Marchal Davoust, Prins af Eckmühl, og hos hvem han opholdt sig i 5 Maaneder i Hamburg under denne Bys Belejring, har han indgivet en Rapport (Rendsborg 9. Mai 1814)[1]) til den øverstkommanderende for Tropperne i Holsten, Prinsen af Hessen. I denne anfører han først udførligt sine militære Iagttagelser og sit Arbejde, og tilslut beskriver han i ligefremme og beskedne Ord, hvorledes Marchallen under et intetsigende Paaskud kastede ham i et haardt Fangenskab i 3 lange Maaneder, fordi han frygtede ham paa Grund af den Viden, han havde tilegnet sig om de franskes Stilling i den belejrede By. Ved hans Løsladelse undskylder Marchallen sin Handlemaade overfor ham med de Ord: »....Hvis De ikke havde været saa begavet og saa god en Soldat, skulde jeg ikke have holdt Dem tilbage....«. Rapporten bærer helt igennem Vidnesbyrd om militær Indsigt og om hans strenge Æresbegreber, der intet Øjeblik lod ham gaa paa Akkord med sin Samvittighed for at mildne sit haarde Fangenskab, og igennem alt skinner som hans Ledetraad Tanken paa at gøre sin Konge Ære og sit Land Gavn. Prinsen af Hessen indberetter ogsaa, at han »ved enhver Lejlighed har udvist en særdeles Conduite«. — Han stod i Tjenesten, som Major og Bataillonscommandeur ved Prins Christian Frederiks Regiment, indtil han den 9. August 1828 erholdt sin Afsked af Hæren med Karakter af Oberstløjtnant af Infanteriet, hvorhos der i Vartpenge tillagdes ham 733 Rigsbankdaler 32 Skilling aarligt.

Greve Danneskiold-Løwendals Formuesforhold vare smaa; de store Indtægter hans berømte Bedstefader, Marchallen, havde i levende Live, forbrugte denne helt ved sin storstilede Levemaade; hans Søn, François Xavier Joseph, arvede efter ham intet andet end Indtægterne af hans Regiment, »Løwendal«, hvilken Indtægt senere af den franske Stat konverteredes til en Kapital paa 150,000 Frcs.; men denne Kapital inddroges atter under Revolutionen, da Familien emigrerede, og hverken François's Enke eller Carl Woldemar formaaede nogensinde at genvinde noget af Kapitalen, og sidstnævnte døde uden at efterlade sig nogen Formue. Paa den anden Side udtaler han i sit Testamente (af 1. Mai 1821), at han heller ingen Regninger har og ingen skylder noget, undtagen sin »kjære Svoger«, Greve Christian Schimmelmann, som har gjort ham saa meget godt. Men en Maaned før sin Død, i November 1829, bliver han dog stævnet af sin Husvært, Kammerherre van Deurs, til at betale et halvt Aars Huslejerestance, 150 Rdl. Sølv, for sin Bolig i Vingaardsstræde 133, og hans Søn, Løjtnant Carl Frederik Løvenson, maa paa Faderens Vegne indgaa paa et Forlig og afbetale Gælden med en Fjerdedel i hver af de paafølgende 4 Maaneder.

---

[1]) Gengivet i Gads danske Magasin, Juni 1914.

Danneskiold-Løwendal giftede sig ikke, som han selv i sit Testamente siger, fordi »det var bedre at lade vort Navn uddø end forplante det paa Børn, som havde maattet som os kæmpe med Fattigdom og Modgang«. Men han havde udenfor Ægteskab 4 Børn, som ved kongelige Resolutioner anerkendtes som hans ægte Børn og optoges i Adelstanden med Navnet Løvensøn. Mod disse Børn viste han sig som den ømmeste og omhyggeligste Fader. Og han var i ikke mindre Grad en god Broder og Svoger, hvorom de mange bevarede Breve til ham fra hans 2 Søstre og Svogre vidner.

Siden 1808 led han af et noget svækket Helbred, men han døde dog først 22. December 1829, — efter hvad Garnisons Kirkebog udsiger, »af Nervesvaghed«, og begravedes paa Garnisons Kirkegaard den 28. s. M. Ved sin Død boede han i Nyhavn Nr. 20, som han i Februar 1829 havde lejet, formodentlig fordi Sønnen, der hidtil havde boet hos ham, ved denne Tid flyttede til en Tjenestebolig paa Kasernen i Kvæsthusgade. Ifølge den ved Skiftet efter ham foretagne Registrering af hans Bo, var dette nærmest tarveligt, og det indbragte ved den afholdte Auktion da ogsaa kun 417 Rdl. og 4 Skilling. Blandt hans Ejendele spejder man forgæves efter Minder om hans store Forfædre; udover en Del Diplomer, Patenter og Udnævnelser, (hvilke heldigvis ere bevarede og nu findes i Adelsaarbogsforeningens Arkiv) fandtes der intet fra den svundne Tid, og havde han ikke haft en Del af sin da endnu (i Paris) levende Moders Møbler til Laans, vilde der kun have været sparsomt møbleret i hans 6-Værelsers Lejlighed i Nyhavn.

Men vare hans økonomiske Kaar trange, bar han dem dog uden Mismod og Klage. Man ser ham som en pligtopfyldende og strengt ærekær Mand, der vidste hvortil det Navn, han bar, forpligtede ham, og man ser ham udvikle sig mere og mere til en dybt religiøs Mand, der med Sorg saa tilbage paa og fortrød sin Ungdoms manglende Afholdenhed, og med Resignation og Gudsfrygt bar han de Skuffelser, Livet kunde have bragt ham.

Endnu lidt om Familien Dyssel.

Ved **C. Klitgaard.**

Saavel i Lengnicks Genealogier og Hauch-Fausbølls »Slægthaandbog« S. 155 som her i Tidsskriftet (5. VI. 266 og 6. II. 67 ff.) er der meddelt adskilligt om Familien Dyssel; men baade om den først kendte Mand af Slægten, Martin Dyssel, der 1664 skal være kommen til Altona, som ogsaa om hans Søns, Arnold Christian Dyssels Ungdom vides der meget lidt, og man tør maaske derfor antage, at det nedenfor meddelte kan være af nogen Interesse, selv om heller ikke det giver fyldige Oplysninger.

E. C. Werlauff omtaler, Historiske Antegnelser til Holbergs 18 første Lystspil, Kbh. 1858, 370, en »utrykt Pasqvil«, »Vendelboernes Tankerim over deres Amtmand«, men trods Eftersøgning saavel fra Bibliotekets Embedsmænds Side som ogsaa fra Meddelerens Side vilde det længe ikke lykkes at finde Digtet, da en nærmere Kildeangivelse manglede.

Ved nylig at gennemgaa Manuskriptblandingsbindet Thottske Saml. in 4°, Nr. 1524, fandt jeg imidlertid et Digt med Titel »Windelboernis Tanche-Riim over deris Ismael, Anders Snoldhuus«, og da det er et Spottedigt over Amtmand Arnold Chr. Dyssel, er der vel næppe nogen Tvivl om, at det er det af Werlauff omtalte.

Skønt Rimet ikke kan siges at udmærke sig ved nogen fin Satire eller digterisk Fuldkommenhed, og skønt Forfatteren er unævnt, er det dog ikke uden Interesse, fordi det fortæller os et og andet om Amtmand Dyssel, ligesom det maaske ogsaa kan tages som et Bidrag — om end ikke uvildigt — til hans Karakteristik. Jeg formoder, at Digtet er fra 1709—10, da det indledes med en Lykønskning til den opnaaede Rang (Etatsraadstitlen), som han »søgte efter Ordre efter den gode Bartholin«, og Christoffer Bartholin, til hvem her sigtes, blev Etatsraad 1709.

Om Dyssels Ungdom siger der, at »Stalddreng har du været før paa den cæsarisch Reise«, hvormed vel maa forstaas, at Dyssel var med paa Just Juels Rejse i Rusland 1709—11 (se G. L. Grove, En Rejse til Rusland under Tsar Peter, 1893).

Dernæst siges der, at Dyssel er »vorden Strandforpagter«, hvormed antagelig menes Forpagter af de kongelige Strandrettigheder i Vendsyssel og Thy, der paa hin Tid bortforpagtedes for 3 Aar ad Gangen for en aarlig fast Afgift. I det 17. Aarhundrede havde Ritmester Adam Andreas Fos til Dalum den kongelige

Strandrettighed i Vestervig, Ørum og Aalborghus Amter i Forpagtning og tog 1685 sin Svoger Tage Høg til Frøslev i Kompagni, og 1716 blev Rettigheden i Aalborghus Amt bortforpagtet til en Thorsager.

I Aarene 1682—1690 var Dyssel Ridefoged paa Sønder Elkjær i Sulsted Sogn, hvor han dog muligvis i de senere Aar ogsaa var Forpagter af Gaarden; af hans Børn maa Morten, Bartholomæus, Henrik og Thøger være fødte før Forældrenes Ankomst til S. Elkjær, og medens de boede her, fødtes dem følgende Børn (døbte): Ejler Christian, 1682; Ingeborg Dortea, 1683; Peter Johan, 1684; Lisbet, 1685; Arent, 1686; Jakob, 1687; Kirstine Marie, 1688; Frederik Christian, 1690; og efter deres Bortflytning maa være født Mathias (ikke myndig 1716), Christoffer (ikke myndig 1716) og Kirstine Marie (ugift 1716). Vi faar saaledes 11 Sønner og 4 Døtre; ved Daabsforretninger i Sulsted træffer vi som Faddere Christian Spormann og Thøger Spormann, antagelig Fru Dyssels Brødre, samt Kirsten Mortensdatter, maaske Amtmand Dyssels Søster.

1689 forpagtede Arnold Dyssel Børglum Kloster af Dronning Charlotte Amalie, og samme Aar købte han, der var avanceret til Admiralitetsassessor, hvilken Titel efterhaanden udviklede sig til Kancelli-, Justits- og Etatsraad, af Admiral Jens Rodsten Hovedgaarden Sejlstrup med Gods, paa hvilken Gaard han derefter tog Bopæl.

Naar der i Digtet hentydes til hans 2 Herregaarde, menes hermed foruden Sejlstrup Hovedgaarden Lundergaard med Gods i Hvetbo Herred, hvilken han 1704 købte af Etatsraad Chr. Ludvig von Plessen (se min Hvetbo Herred II. 440 ff.).

Naar der endvidere i Digtet siges, at Dyssel gjør Uret mod alle, tør man vel næppe bedømme ham ud fra et saadant Udsagn; men der kan dog henvises til Biskop Jens Bircherods Erklæring (Personalh. Tidsskr. 3. V. 80) i en af Dyssel 1705 rejst Tiendesag, at i de Sogne, hvor Dyssel havde jus patronatus (Sejlstrup og Saltum, senere ogsaa Hune), spændte han Bøndernes Afgifter for haardt.

Hvad endelig angaar Anledningen til Digtets Fremkomst, da synes det at være foranlediget af en mundtlig eller skriftlig Udtalelse af en »liden Æsel-Unge«, der har sagt noget til Gunst for Dyssel, som 1703 var blevet Amtmand over Aastrup, Børglum og Sejlstrup Amter, hvilke Amter hidtil, ligesom ogsaa efter Dyssels Død 18. Aug. 1714, havde været forenede med Aalborghus Amt under én Amtmand.

Med Hensyn til Gengivelsen af Digtet skal bemærkes, at

Originalafskriftets Brug af store og smaa Bogstaver i Flæng ikke er fulgt, ligesom Manglen af Interpunktionstegn er afhjulpet.

Windelboernis Tanche-Riim over deris Ismael, Anders Snoldhuus[1]).

Til Lyke Snoldhuus med Din Rang,
Du interneret Abe,
Een hver dog kiendte Din Talent,
Som er en Hæst at skrabe;
Thi Stalddreng har Du været før
Paa dend cæsarisch-Reise
Og wartet op for Herre-Dør,
Hvi vil Du nu saa kneise?
Du Strandforpagter vorden est
Med tvende Herresæder,
Dermed fortien Du Galgen bedst,
At mand Dig ikke træder.

En hæslig Dødning er Dig lig,
Som mand har glemt at jorde,
Dend Helt, sidst førte med Dig Krig,
Paa jysk var Hiørings Hiorde[2]);
For Heltens Hiurdekiep og Staf
Din Snøffel maatte dantze,
I saadan Compagnie og Lau
Fortien Du Laurbær-Krantze,
Som giøres skal af hvid Papiir,
Der paa skal males Harer,
Det er en Pichel-Heirings[3]) Ziir,
Naar hand paa Torvet farer.

Om Snoldhuus veed vi intet got,
Med minder vi skal lyfve,
Hans Titul er een Ertz-Hunsfoet,
Hans Rang iblandt de Tyve,
Som tienner Kongen uden Løn,
Men veed sig sielv at lønne,
For hannem kand ey være Bøn,
Vil man hans Uret skiønne.
Sig mig, hvad stach Dig runchen Skind,
Du søgte efter Orden

---

[1]) ɔ: Arnoldus Christian Dyssel.
[2]) ɔ: Hyrde; om et saadant Sammenstød ved jeg intet.
[3]) = Harlekin — Nar.

Efter dend goode Bartholin[1]),
En erlig Mand i Norden;
Saa kiær hand er, saa hat er Du
Og elsket af de onde,
Til U-ret stedtze er Din Hu
Mod Skipper, Kiøbmand, Bunde.
Til Slutning skal Hr. Snoldhuus faae
Vor Ynske til hans Ære:
Gif Ravne, Krager, Fugle smaae
Hans Øyne maa udtære!

Her seer vi fosterfaderlig
En liden Æsel-Unge,
Som roser Dig at være rig,
Vil giøre Dig til Konge.
Jeg troer, at det Bonde-Mod
I det indbilte Hierte
Giør det, Du dømmer Dig saa god,
Som Barnet det Dig lærte.
Detz U-forstand ieg regner ey;
Men Du hoffærdig Oxe
Bør have Hug paa Hiøring Vey,
Saa lenge Kiep kand voxe;
Dys, Dyss, jeg meener Dyssel Dig,
Naar Du mit Riim vil læse
En Drich Du faar til Skench af mig:
En Hunsfot paa Din Næse!

---

[1]) Christoffer Bartholin, f. 1657, † 1733, Landsdommer og Ejer af Kaas, fungerede i Aarene 1696—1703 som Vice-Amtmand over Aalborghus, Aastrup, Børglum og Sejlstrup Amter, medens Henning Meyercrone var Minister i Paris. Efter de 3 sidstnævnte Amters Overdragelse til Dyssel, vedblev han til 1707 at være Vice-Amtmand over Aalborghus Amt.

Peder Nielsen Gad, herredsfoged i Bjeverskov herred.

Af **Albert Olsen.**

I den lokale administration i det 17. århundrede spillede herredsfogden en betydelig rolle. Han ledede forhandlingerne på tinge og udgav herredstingets kendelser, ligesom han i særlig grove kriminelle sager, hvor regeringen skred ind, måtte anholde misdædere, dømme dem »til galge og gren« eller stokke og blokke dem. Dertil kom en del forretninger, som enten han eller ridefogden i forbindelse med lensmanden måtte udføre på kronens vegne, og som for en stor del henhørte under lenene, såsom at undersøge, om kløger fra bønderne over for højt landgilde var berettigede, stævne bønderne til vejegter og fordele arbejdet mellem dem, undersøge, om bønderne hade for mange svin på olden i kongens skove etc. Stillingen som herredsfoged var ingenlunde let. Han måtte være i besiddelse af en vis smidighed for at kunne hævde sig over for lensmanden, der undertiden brugte ham som stødpude, og over for bønderne, der ofte uden grund lod deres vrede og misfornøjelse med forordninger og kendelser gå ud over ham, ligesom han hyppigt måtte stå til regnskab for sine domsafsigelser for landstinget og kongens retterting.[1]) Disse forretninger krævede en praktisk juridisk indsigt og dygtighed, som tit gjorde det vanskeligt at finde en dertil egnet »forstandig« mand. Lønningen, en sådan foged oppebar direkte, var forbavsende ringe, der var ingen fast skala, som regel bestod den i, at fogden hade sin gård fri for hoveri og landgilde. Men indirekte gav stillingen dog noget mere, idet de, der på en eller anden måde kom i berøring med administrationen, af regeringen blev foretrukket ved bortfæste af fordelagtige tiender, vist efter principet, den, der skriger højst, får mest, og deres juridiske kundskaber kom dem også på anden måde til nytte, idet den »kloge« mand vel ofte blev rådspurgt af bønderne og vel vidste at gøre sig betalt herfor, og flere af dem sikkert, som jeg i det følgende skal vise om Peder Nielsen Gad, drev prokuratorvirksomhed ved siden af deres forretninger som herredsfoged, vistnok navnlig uden for deres eget herred. Jeg skal her i store træk søge at belyse en sådan fogeds kariére og levned,

[1]) Indkomne Breve til Kancelliet.

velagtet og velfornemme mands, Peder Nielsen Gad[1]), herredsfoged i Bjeverskov herred.

Peder Gad var født i Alsted by under Sorø klosterlen.[2]) Hans fader, Niels Gadt, som var vorned, finder vi 1607 i Hyllestrup by.[3]) Her var han bønderfoged og landstingsrider.[4]) Han har ikke hørt til de dårligststillede, har ikke været nogen forarmet bonde, således viser lensregnskabet, at han havde seks stude gående på en af klostrets enge, og Ringsted klosters regnskab oplyser om, at han har haft en del forretninger med dette kloster, navnlig har han der købt kasserede afkørte postheste. Hans Søn Peder Nielsen Gad er som ung mand kommet i tjeneste på klostret som rejsekarl, 1612 får han af klostret 3 daler 6 skilling for fortæring på adskillige rejser, han da havde været udskikket på i klostrets ærinde[5]). Allerede her kan vi se, der er drift i ham, han har været handelsmand samtidig med at være rejsekarl, idet han samme år sælger to stude til klostret. Som rejsekarl er han vel kommet i forbindelse med lensmanden eller fogden på Ringsted kloster, i al fald træffer vi ham 1613 som keldersvend (= hovmester) der[6]). Keldersvendens gerning kunde være ret betydelig, han havde en del af provianteringen under sig. Omkring 1618 er han ophørt at være keldersvend. Han må ha gjort sig fordelagtig bemærket, idet han forfremmes til ridefoged på klostret og virker som sådan gennem tyverne, indtil han 1631 afløses af Hieronimus Andersen. Stillingen som ridefoged på klostret var lærerig og meget betroet, han udførte en stor del af de løbende forretninger i lensmandens navn og erhvervede sig navnlig et udmærket kendskab til øksenhandel, idet kongen hvert år i lenet lod opkøbe et større antal øksne, som om vinteren skulde staldfodres på hans ladegårde i Vordingborg len, og købet af disse stude påhvilede Peder Gad. For at være ridefoged påkrævedes en vis hårdhændethed over for bønderne, den har Peder Gad da heller ikke manglet, således klager 1625 en bonde i Kværkeby over, at ridefogden forfølger og foruretter ham.[7]) Som ridefoged opnår han, den vornede bondesøn, sin første begunstigelse, idet han 1623 ved et

---

[1]) Den egentlige form er ikke Gad, men Gadt, således kaldes hans fader.

[2]) Personalhistorisk Tidsskrift 6, II, 214.

[3]) Sorø klosters lensregnskaber 1607. R. A.

[4]) ibid. 1611.

[5]) ibid. 1612.

[6]) Ringsted klosters lensregnskaber 1613. Hvor i det følgende ingen anden kildeangivelse findes, er det dette klosters regnskaber, der er benyttede.

[7]) Sjællandske Tegnelser. $^7/_1$ 1625.

åbent brev får frihed for sit fødested og ret til at bygge og bo andetsteds.[1]) Efter at ha trukket sig tilbage fra sin ridefogedbestilling, lever han på sine fæstegårde i Aarløse. 1632 træder han atter offentlig frem. 5. November 1632 pålægges det ham »herefter aarligenn och indtill Vi anderledis tilsigendis vorder« til hofholdningens fornødenhed at indkøbe »huis Slagtefæ Vi behøffuer«, som betaling for sin ulejlighed får han sine gårde fri for al egt, arbejd og al anden hoveri »huad det och vere kand«[2]). Imidlertid vil lensmanden på Ringsted kloster tvinge ham til brødbagning og sætter ham under tiltale, da han nægter at gå ind herpå. Spørgsmålet løser sig dog naturligt derved, at han netop nu blir udnævnt til herredsfoged. Der skulde udnævnes en ny herredsfoged i det tilstødende, under Tryggevælde len henhørende Bjeverskov herred. Lensmanden pa Tryggevælde Tygge Brahe kan ikke finde en i herredet boende dertil tilstrækkelig kvalificeret mand, og Peder Gad blir da den, valget falder på, »efterdi han ikke bor langt fra herredet«. Det var kun rimeligt, at man henvendte sig til ham, der gennem sin gerning på klostret og sin virksomhed som handelsmand havde erhvervet sig et udsyn, som var større end de fleste andre bønders. For sin umage som herredsfoged får han friheden for hoveri for den gård, han bebor, og den, han har i fæste og brug, bekræftede, og nu fremhæves udtrykkelig, at han også skal være fri for brødbagen, men svare skatter og landgilde i rette tid.[3]) Det var jo en ret ringe godtgørelse for herredsfogedforretningen. Peder Gad har da heller ikke været tilfreds hermed og opnår da også året efter at kortes landgildet for de 2 gårde i sin embedslønning.[4]) Landgildet for gårdene var: 3 rdlr. 6 sk., 5 pund byg,[5]) 9 tønder 2 skæpper havre, 2 lam, 2 gæs og 8 høns.

Vil man ha et billede af den arbejdsomme og fremadstræbende mand, kan man gå ud fra hans fæstegård i Aarløse. Den er det centrale i hans virken, uden om den føjer han stykke efter stykke, efterhaanden som han lægger mere jord under sin plov. Han begynder med 1617 at fæste Jep Bondes gård i Aarløse og en eng sammesteds, samt 2 små kirkejorder, der hørte til Terslev kirke. Hele hans stræben går nu ud på med gården i Aarløse som midtpunkt at samle sig et større jordareal, at blive »jorddrot« efter sine små forhold. Til sin egen gård føjer han snart efter en anden af klostrets fæstegårde i Aarløse, erhverver sig 1620 en

---

[1]) P. T. 6, II, 214.
[2]) Sjællandske Registre. $^{5}/_{11}$ 1632.
[3]) Sjæl. Tegn. $^{10}/_{4}$ 1633.
[4]) Sjæl. Registre $^{21}/_{7}$ 1634.
[5]) 1 pund — 24 skepper.

halv selvejergård i Førslev og fæster et gadehus i Terslev. 1627 fæster han et jordsmon i et hans egen jord tilstødende overdrev mod selv at indgrave og lukke det og årlig deraf at gi 1 otting smør i landgilde. Senere fæster han til forskellige tider endnu et hus i Terslev samt 2 enge i Bedsted og Slimmingeore og 1636 af klostret endnu et stykke øde jord, efter hans revers lydelse på 8 eller 10 skepper boghvedesæd og et eller to læs eng mod deraf årlig at gi 5 rigsdaler i landgilde. Samme år er han så heldig at erhverve sig en kirketiende, som fru Birgitte Skave tilforn havde haft i fæste, hvormed fulgte en enghave, som stødte lige op til det stykke overdrev, han 1627 havde fået lov at indelukke, og 5 gadehuse i Terslev, mod deraf årlig at svare et pund byg.[1]) Dermed er hans begær efter jord dog ingenlunde stillet. 1637 »annammer« lensmanden af en part bønder, deriblandt Peder Gad, en højere landgilde, fordi de uden forlov, men vist uden at denne forbedring af klostrets jordebog er blevet taget dem særlig ilde op, hade ryddet et stykke jord for tjørne og el og taget jorden under plov og derved fået deres sæd forbedret; Peder Gad må lade sit landgilde forhøje med én tønde byg årlig. 1643 fæster han nok et stykke jord på Aarløse mark, 1644 rydder han atter uden forlov et stykke jord på bymarken for tjørn og el og fæster yderligere et stykke jord i Aarløse mod at indgrave og lukke det. For disse jordestykker må han årlig gi 2 tønder byg. I den del af Terslev, som hørte under Tryggevælde len, fæster han et stykke eng kaldet Munkeskovsindtæppe mod 1 rdlr. årlig landgilde.[2]) Desuden skaffer han sig flere kirkejorder og tiender og erhverver sig selvejendom, hvorom senere. Sine rettigheder våger han strengt over, får således en bonde i Aarløse dømt for ulovlig træhugst i en af sine vange.

Foruden at passe sine egne jorder har han haft tid at deltage i administrationen af et helt gods, idet han mellem 1635 og 1638 er kommet i forbindelse med Frants Lykke på Gisselfeld, hvor han virkede en tid som ridefoged[3]). Det var netop i de år, Frants Lykke ved store køb af bøndergods samlede så megen jord om Gisselfeld, at godset næsten blev lige så stort, som det var på Peder Okses tid. I disse store køb har han taget aktiv del, hans juridiske indsigt har her været ham til nytte ved den lovformelige afslutning af forretningerne; således ordner han 1638 på Frants Lykkes vegne købet af én af fru Margrete Krabbes gårde i Tjære-

---

[1]) Sjæl. Tegn. $^{23}/_{2}$ 1636.

[2]) Tryggevælde lens jordebog 1661. R. A.

[3]) En pakke i Rigsarkivet, Topografisk Samling C. kaldet: Gisselfeld Godsarkiv 1552—1650—1635 optræder Poul Baltser som Frants Lykkes fuldmægtig, 1638 Peder Gad.

by og gav sit herskab gode råd med hensyn til, hvad de burde købe, et sådant brev angående købet af en gård i Spragelse fra ham til Frants Lykke findes i Gisselfeld godsarkiv.[1]) Men han har haft tid at beskæftige sig med meget andet. Sin kendskab til lov og ret har han benyttet til at drive prokuratorvirksomhed. 1635 ordner han en sag for Niels Jørgensen i Aarløse om lejermål, 1638 en lignende sag for Karsten Sørensen, forrige landstingsskriver på Sjælland, 1639 en sag for Niels Degn i Sigersted, som uden forlov havde haft seks stude gående på kongens enemærker, 1643 fører han for Frants Lykke en sag for Helsingør byting,[2]) ligesom Ringsted herreds tingbøger viser, at han i dette herred har haft et meget betydelig antal sager at føre for andre, men her møder han sjeldent personlig, men sender sin fuldmægtig Peder Pedersen. Tingbogen 1640[3]) gir os særlig værdifulde bidrag til en karakteristik af Peder Gad. Først fortæller den os, at Christian Jacobsen, barnefødt i Nordrup præstegård, har måttet afstå sin mødrenearv til Peder Gad for gæld, og at Hans Jørgensen i Ortved er blevet dømt til at betale ham 20½ rdlr. Dernæst lader han dette år en del gammel gæld, indskrevet i hans regnskabsbøger, forelægge tinget, debitorerne afhøre og tar tingsvidner derpå. En lang liste over debitorerne viser, at han har haft en hel del bønder i c. 2 miles omkreds i lommen, og at han i udstrakt målestok har lånt bønder, der var i trang, rede penge, såvel større som ganske små beløb, køer, kedler, heste, korn til udsæd etc. mod at beregne sig en rente for sin villighed på godt 6 pCt. Og nu får vi ogsaa forklaringen på, hvad han har brugt sine mange vange og overdrev til, idet vi kan se, at han, foruden at købe stude til kongen, selv har drevet en omfattende studehandel, foruden handel med sit korn og de mange svin, han havde gående på olden i Ringsted klosters skove. 1646 har han 71 stude på vinterfodring hos fru Karen Ahlefeldt på Bregentved, 1648 100 stude sammesteds. Studene solgte han til Steffen Rodes enke i København. Hendes regnskabsbog er bevaret[4]), og den gir os gode oplysninger om Peder Gads evner som handelsmand. Under krigsårene havde man udmøntet dårlig mønt, de såkaldte Ulfeldske marker, som det var vanskelig for regeringen at holde kursen oppe på. Peder Gad modtager dem kun mod en opgæld, der reducerer dem til ¾ af det, de officielt lød på. Det har givet ham god gevinst at handle med stude. Indkøbsprisen var for gode sjællandske græsøksne c. 18 rdlr.

---

[1]) Rasmussen: Optegnelser om Gisselfeld 90—91.

[2]) Pakken Gisselfeld Godsarkiv.

[3]) Tingbog 1640 for Ringsted herred. Landsarkivet.

[4]) Gammel kgl. Samling i Kongel. Bibliotek. Folio 992.

pr. par.[1]) Peder Gad fik for dem 29 rdlr. pr. par. Prisen, man på herregårdene tog for vinterfodring, var 4 rdlr. pr. par.[2]) Peder Gads nettofortjeneste har da været c. 7 rdlr. pr. par, for de 100 stude da 350 rdlr. + 45 rdlr. i rente for den tid, der gik, før han fik sine penge. Han har sikkert haft en del andre forretninger foruden de omtalte, ialfald stod han i fast forretningsforbindelse med en af københavns storkøbmænd, den bekendte Daniel Knap. Desuden lånte han penge ud til adelige. Margrete Laxmand og Rønnow Bille var hans debitorer, kongen havde han forstrakt med 378 lod sølv, og da Kaj Lykkes gods blev beslaglagt, fandt man i en skuffe i hans gård i København copierne af 3 obligationer, udstedte af ham til Peder Gad, lydende på 2000, 500 og 176 rdlr. samt rentekvitteringer for flere år.[3]) I fyrrerne må han allerede være anset for at være en formuende mand, idet lensskriveren på Roskildegård, Søren Rasmussen blev ansat mod Peder Gads kaution, da Søren Rasmussen, efter 3 års forløb »disuerre« havde underslæb i sine regnskaber, måtte Peder Gad dække dette, men hade dog sørget for at få dækning og fik arrest på skriverens gods i Roskilde og hans gård i København, som proviantskriver Morten Mikkelsen iboede.[4]) Senest 1655, da Frants Lykke døde, har han trukket sig tilbage som ridefoged på Gisselfeld[5]). Imidlertid har den arbejdsomme mand, der nu må ha været i treserne, ikke helt trukket sig tilbage til privatlivets fred. I Kaj Lykkes bo fandt man et regnskab mellem ham og Peder Gad om køb og lånte penge; han har altsaa været dennes juridiske konsulent, og jordebøgerne af 1661 viser, at han har haft en lignende stilling for fru Berete Vind. Han har også været en anset mand. Som eneste herredsfoged blev han medlem af den første lovkommission, som 1661 blev nedsat, og som gjorde forarbejderne til Christian V's danske lov.[6]) Dette må ha været Peder Gad en hædrende afslutning og anerkendelse af sit livs arbejde; han får imidlertid ikke taget videre del i kommissionsarbejdet, idet han allerede dør i 1663.

Ved kongelige Missiver af $^{28}/_{9}$ 1660, $^{10}/_{1}$ 1661 og $^{4}/_{7}$ 1662 blev det befalet at optage jordebøger landet over. Dette er kort

---

[1]) Fredericia: Adelsvældens sidste Dage. 58.

[2]) Kommissionen af 4. S. 1661 ang. Konfiskationen af Kaj Lykkes Gods og Midler II B 156. R. A.

[3]) Generalfiskal Søren Kornerups efterladte Papirer i Rigsarkivet. Fortegnelse Nr. 552—59.

[4]) Sjæll. Registre $^{16}/_{11}$ 1647.

[5]) Kommissionen ang. Kaj Lykkes. II B. Eskild Nielsen nævnes da som ridefoged.

[6]) Secher og Støckel: Forarbejderne til Chr. V's Lov. I, 3. Aarstallet for hans død er der urigtigt angivet til 1665.

før Peder Gads død, og de gir en samlet oversigt over, hvad den vornede bondesøn og forhenværende rejsekarl hade nået at samle sig af jordegods. Han ejede da i Bjerrede Hans Pedersens gård, Søren Mortensens i Hadstrup, Niels Pedersens i Terslev, 2 parter af en selvejergård i Tjæreby, hvoraf den tredie hørte til Gisselfeld, samt et stykke af en selvejergård i Førslev, ialt 7 tdr. 2½ skp. hartkorn, »rigtig Summarum aff dete mit Ringe goeds och Egendomb Udi bem. Ringstedherred och Læhn, huilcked Jeg bekiender med Eigen Haannd och Zingnette. Actum Aarløse d. 20. Augusti, Anno 1662«[1]), i Bjeverskov herred følgende gårde: Ole Møllers i Hejnerup og Knud Møllers, Gregers Sivertsens, Sivert Sivertsens, Jep Ladefogeds og Jesper Nielsens i Gørslev, ialt 41 tdr. 5 skp. 1½ fjk. hartkorn[2]). Ialt på Sjælland af ejendom 49 tdr. 1½ skp. 1½ fjk. hartkorn. I Jylland ejede han gården Estruplund, som han af kommissarerne i Kaj Lykkes bo fik udlagt for 2514 rdlr., som han havde tilgode af Kaj Lykke,[3]) det var c. 50 tdr: hartkorn, hans jordejendom beløb sig derved i det hele til c. 100 tdr. hartkorn. I pantegods havde han af Førslevgaard, som tilhørte fru Margrete Laxmand, 2 gårde og et gadehus i Lyderslev og Havelev, ialt 8 tdr. 1½ skp. hartkorn[4]). Desuden havde han i Ringsted herred hørende til en kirketiende en gård i Hadstrup og en i Terslev, »disse forn. twende smågårde haffr jeg bekomet til Udleg i min betaling aff Sal. Rønnow Billes børns goeds. Effter Commissariens Skiødesformelding«, dertil ligeledes kirkegods, hørende til en kirketiende, et gadehus i Ortved, 2 agre (fælled og vang) på Aarløse mark, en enghave i Terslev med 7 huse og adskillige små kirkejorder og jord på ødemark, ialt 9 tdr. 1½ skp. ²/₃ fjk. hartkorn.[5]) I Aarløse havde han sine 2 gårde og vange under Ringsted kloster i fæste samt engen i Terslev under Tryggevælde len. Det må ha beløbet sig til over 35 tdr. hartkorn.[6]) For sin umage som ridefoged på Gisselfeld havde han i livfæste et boel og en gård i Reinemark by i Dalby sogn, ialt 13½ tdr. hartkorn.[7]) Fra 1617—1662 har han altså fra en ringe begyndelse arbejdet sig frem til at være i besiddelse af en udstrakt jordejendom og uden om eller i forbindelse med denne

---

[1]) Jordebog for Møen-Roskilde i henhold til anførte missiver. R. A.

[2]) Jordebog for Søllemarksgård-Vordingborg.

[3]) Trap Danmark IV 919.

[4]) Jordebog for Egede-Førslev.

[5]) ibid.

[6]) Omregnet efter landgilde 1 tønde rug eller byg = 1 td. hartkorn, 1 td. smør = 12 tdr., 1 lam = 1 skæppe, 4 høns eller 2 gæs = 1 skæppe, 2 tønder havre = 1 td., 2 mark landgilde = 1 td.

[7]) Laursen: Kronens Skøder II, 333.

samlet det ene fæste og kirkejord efter det andet, så det på grænsen mellem Ringsted og Tryggevælde len dannede et helt lille godskompleks.

Peder Gad var to gange gift og havde seks sønner og en datter. Sin familie sørgede han godt for. 1641 får han frihed for sine sønner, og dem, han senere måtte få, til at bygge og bo, hvor de vilde, overalt på Sjælland[1]), 1647 udvides det til at gælde for hele riget, mod at han, efter hans egen erbydelse, derfor gav kongen de 378 lod sølv, han havde forstrakt kongen med, samt et brev på 100 rdlr.[2]) Sønnerne har han sat godt i gang, de bliver præster og herregårdsforpagtere og selvejende bønder. Således havde en af sønnerne, den senere herredsfoged i Hammer herred Jacob Gad i Kiøng 26 tdr. hartkorn inden faderens død som selvejendom.[3]) To af dem, Tyge og Knud får jorden i Gørslev, Knud fortsætter i faderens spor med at fæste tiender.[4]) 7. August 1663 skriver en af sønnerne i nogle jordebogsangivelser »min Sal. fader«, Peder Gad er da død i dette år, idet hans egne optegnelser findes fra 1662. Moderen Hilleborg gifter sig senere igen, og en af sønnerne afstår sin arvepart til stedfaderen for 2000 Rigsdaler. Efter dagældende arveregler kan Peder Gads formue ha beløbet sig til c. 30,000 rigsdaler, en sum penge, som meget nær svarer til en kvart million kroner, hvad der må kaldes et beundringsværdigt resultat for en vorned bondesøn. Der findes i Gørslev kirke et maleri af Peder Gad.[5]) Hans udseende er ikke just behageligt, ansigtet er ret groftskåret, barsk og skægget, øjnene snu og kloge, det hele præget af energi og dygtighed, svarende til det billede, jeg med tørre tal og fakta har forsøgt at tegne af ham.

Det 17. århundrede betegner i det store og hele en nedgang i social og økonomisk henseende for den danske bondestand. Der er dog en del, der som Peder Gad »gør springet« og vinder frem i velstand og anseelse. Man kan særlig søge dem blandt de bønder, der som fogder eller pa anden vis tog del i datidens offentlige eller økonomiske liv. Deres eneste adkomst til at komme frem var deres dygtighed. Allerede derved hade de handicap'et de andre bønder, deres stilling i det offentlige liv gav dem en yderligere fordel, idet de fik deres gårde fri for landgilde og et stadigt voksende hoveri. Dette betød uhyre meget for en mand, der stod på bar grund. Forstod de så, som rejsekarlen Peder Gad, der

---

[1]) Sjæl. Registre. $^{13}/_{8}$ 1641.

[2]) Sjæl. Registre. $^{14}/_{4}$ 1647.

[3]) Jordebog for Søllemarksgård.

[4]) ibd. Om børnene se forøvrigt P. T. 6 II 215—16, om descendenterne Hauch-Fausbøll: Slægthåandbogen.

[5]) P. T. 6, II, 213 findes det gengivet.

begyndte med at sælge to stude, at arbejde med de små midler, der derved gaves dem i hænde, var vejen dem åben, idet der var gode handelsmuligheder og høje priser på landbrugsprodukter, i al fald i århundredets første halvdel; de bånd, en snæver merkantil statspolitik lægger dem i vejen, sprænger de stadigt og let; intet under da, at datidens lovgivning, recesserne og de åbne breve, også har en særlig bråd rettet mod disse fogder, der alle lovbud tiltrods drev forprang og omgik forordningerne. En sådan type er Peder Gad, der begyndte med 2 stude og endte med at ha 100 på stald. En del senere patriciske slægter kan søge deres stamfader blandt den type mænd, Peder Gad tilhørte, og kan være mindst ligesaa stolte af denne stamfader, der sled sig frem, som adelsslægter er det af den ane, der vandt frem ved dygtighed i felten eller ved kongegunst.

Mogens Sehested.

Af **Thyra Sehested.**

Mogens Sehested, Søn af Claus Maltesen (Sehested) og Fru Anna Lykke, blev født den 13. September 1598 paa sin Fædrenegaard Høiris paa Mors. Forældrene maatte reise til Øsel, Faderens fjerne Len, og den lille Mogens kom, kun tre Uger gammel, til sin Mormoder, Karen Gyldenstjerne, Niels Lykkes til Torp[1]). Her blev han opdraget og undervist til sit tolvte Aar. Han sendtes da i Efteraaret 1610 efter Samraad med Forældrene til Kjøbenhavn med sin Farbroder, Rigsmarsken Steen Maltesen, som paa den Tid skulde reise dertil, og kom i Huset hos Knud Bjeske, Professor i Græsk ved Universitetet. Knud Bjeske var udgaaet fra Rosenholm — hvor saa mange lovende unge Studerende optoges og uddannedes videre under Holger Rosenkrands' Ledelse, idet de samtidig assisterede ham ved Undervisningen af hans egne Børn og de mange andre Adelsbørn, han opdrog — og var en af Holger Rosenkrands' kæreste Disciple. Hos denne Mand blev han undervist, navnlig i Latin, under sin private Præceptor, Oluf Fock, til 1612, da Knud Bjeske døde kun 36 Aar gammel. Samme Aar i April døde hans Fader, og da hans Moder nu kom til Danmark, henvendte Holger Rosenkrands sig til hende om at faa hendes Søn Mogens i sit Hus. Fru Anna kunde vist ikke ønske noget Bedre for sin Søn, og han kom da til Rosenholm med sin nysnævnte Præceptor. Efterat han havde været her et Aarstid, reiste han med Oluf Fock til Wittenberg, som de dog paa Grund af en heftig Pest der i Byen snart maatte forlade, og de toge da til Rostock. Ved Nytaarstid 1614 kaldte hans Moder ham hjem, og han kom igjen til Holger Rosenkrands, hvor hans Uddannelse fortsattes. Han var velbegavet og modtagelig for Aanden og Tonen i dette enestaaende Hjem. Holger Rosenkrands havde ham meget kær. Da han i Mai 1615 reiste til Holsten, tog han ham med og antog da i Hamborg en Hovmester til ham, Torben Hasebard, som skulde følge ham udenlands i dette Aar.

Den 3. September gik Reisen for sig, først igjen til Wittenberg. Efterat have studeret her nogen Tid drog han til Giessen, hvor han i halvandet Aar studerede og drev ridderlige Øvelser. Ved Paasketid 1617 tog han til Strassburg. Ved Siden af sine andre Opgaver lagde han sig her efter det franske Sprog. Fra

denne By, hvor han blev i tre Aar, gjorde han en Reise gjennem Elsass, Schwaben og Schweiz til Genf og over Lyon tilbage til Strassburg. I Mai 1620 satte han efter sin Moders Ønske Kursen hjemefter, idet han tog Veien over Paris, Bryssel og Antwerpen, altid med opmærksomt Øie for alt Seværdigt, og var hjemme ved Juletid.

Det paafølgende Foraar opstod Strid mellem Kong Christian IV. og Grev Ernst af Schauenburg, som, efter at Keiseren havde gjort ham til Rigsfyrste, havde antaget Titel af Fyrste af Holsten. Mod denne Fremdragelse af Schauenburgernes omtvistede Krav paa dette Land gjorde Kongen Indsigelse og støttede Indsigelsen med Vaabenmagt. Mogens Sehested stillede sig her til Tjeneste med fire Heste. Efter fire Maaneders Forløb bilagdes dog Striden, uden at Blodsudgydelse havde fundet Sted, og han blev da aftakket.

Han reiste nu igjen ud, dennegang i Følge med sin Broder Malte. Reisen gik over Holland til Paris, Orléans og Blois og tilbage til Paris, hvor han blev i to Aar for at fortsætte sine »Exercitier«. Da i Sommeren 1624 hans Fætter, Christen Thomesen (Sehested), kom dertil paa sin Gesandtskabsreise, sluttede han og Broderen sig til ham og fulgte ham som Cavalerer til Spanien. Her blev Mogens Sehested c. tre Maaneder, indtil Christen Thomesen i Begyndelsen af Oktober vendte hjem; saa reiste han over Marseille til Italien. Han studerede her i Padua, hvor han immatrikuleredes 1625. Derefter reiste han ned gjennem Landet, idet han besaa de vigtigste Byer, kom til Rom og Neapel og reiste over Baiern og Würtemberg hjem til Danmark.

Her var den tyske Krig i fuld Gang. Han meldte sig strax til Tjeneste hos Kongen med fire Heste, udnævntes til Hofjunker og sendtes nu flere Gange i Kongens Ærinde til Udlandet — til Holland, England og Tyskland. I Foraaret 1627 blev han Kammerjunker hos den yngste af de kongelige Prindser, Hertug Ulrik, hvem han fik Befaling til at følge paa hans forestaaende Reise til Frankrig. Jørgen Schult skulde følge den sextenaarige Prinds som Hovmester. Ogsaa Ove Schade, som sex Aar gammel var bleven »Page« hos den da fireaarige Prinds og siden havde været med ham i Sorø, skulde ledsage ham[2]).

Den 23. April gik Reisen for sig fra Stade, hvor Kongen var. Da man kom til Middelburg i Holland, fik Prindsen Meddelelse om, at et af Generalstaterne til hans Raadighed stillet Orlogsskib laa rede ved Vlissingen; i den Anledning havde han Præsidenten i Middelburg til Gæst og gav ham et prægtigt Traktement. Man seilede nu, den 7. Mai, med det hollandske Skib til Calais, »og kom lykkelig og vel d. 8. til Middag der an«,

skriver Mogens Sehested i sin Reisedagbog, »til Land dog med nogen Incommoditet; i en Skøite, som førte os fra Orlogsskibet og til Byen, har vi bleven retskaffen overskylt af Søen«. I denne Journal noterer han om Byerne, om der er Universitet, om de ere befæstede og andet Bemærkelsesværdigt. Reisen gik strax videre til Paris; Herrerne red, Tjenerskabet og Bagagen fulgte paa en Kærre. Den 12. naaedes Seinestaden. Her gjordes kun et Par Dages Ophold; saa drog de videre til Angers, hvor de tog deres blivende Sted.

Der blev nu antaget dygtige Lærere til Prindsen i de Fag, hvori han skulde uddannes. Reisen synes at have været ledet med megen Alvor og Omtanke, som det passede for den udmærkede unge Prinds, med den aabne Sans for Livets virkelige Værdier. Ud paa Sommeren og Efteraaret foretoges ofte Udflugter til interessante Steder i Omegnen — til Slottet i Brissac, til Jesuitercollegiet i La Flèche, til Doue, hvor der var Ruiner fra Romertiden o. s. v. Men Mogens Sehested har ikke længe kunnet deltage i disse Toure; han blev den 15. September syg af en »quartan Feber«, som skulde plage ham i lang Tid. Da han havde stridt med den i tre Maaneder, og den ikke vilde fortrække, tog han med Hovmesterens Tilladelse til Saumur at lade sig kurere, »efterdi der var to fornemme og experte Medici«. Her blev han fire Uger, »endog han beholdt sin Feber som tilforn«, og kom den 15. Januar 1628 igjen til Angers. Den 12. Februar brød man op derfra og drog til Paris. Prindsen opholdt sig her en halv Snes Dage og reiste saa hjem til Danmark med sine andre Ledsagere; Mogens Sehested maatte blive i Paris for sin Sygdoms Skyld. Han havde antaget to Læger, som tilsaa ham til sidst i Mai. Helt ene blandt Fremmede var han dog ikke. Ved Nytaarstid var hans Fætter, Christen Thomesen, igjen kommen til Paris som Gesandt, dennegang sammen med Rigsraad Jørgen Brahe. De kom fra England, hvor de havde arbeidet paa Fred mellem dette Land og Frankrig, og skulde nu ogsaa her søge at stemme Regeringen til Fred. Da de i Begyndelsen af Juni havde endt Forhandlingerne i Paris og skulde tilbage til England, var Mogens Sehested, skønt endnu ikke fri for Feberen, dog saa vidt, at han kunde følge dem paa Reisen som Cavaler. Den 4. Juni forlod han da Paris med Gesandterne. Den 18. kom man til London, hvor Afsendingene forelagde Kong Carl, hvad der i Fredssagen var forhandlet med den franske Konge, og trængte paa om den lovede Krigshjælp til deres forpinte Land. I September fulgte han dem til Holland, hvor de ogsaa skulde tale deres Lands Sag, og derfra tilbage til Danmark; den 12. Oktober kom man til Kjøbenhavn.

Mogens Sehested meldte sig strax til Tjeneste hos Hertug Ulrik. Da Kong Christian næstfølgende Marts 1629, ledsaget af Prindserne Frederik og Ulrik, drog ud med Flaaden, var han med. Toget gjaldt Wismar, hvor Henrik Vind havde Ordre til at spærre Havnen for endel keiserlige og polske Orlogsskibe, som havde samlet sig der. Den 31. Marts gik Flaaden fra Kjøbenhavn; Mogens Sehested var paa Kongens eget Skib. Om Aftenen var man under Møen. Den 2. April kom man til Wismar. Da, ved Indløbet til Havnen, som han stod ved Kongens Side paa Skibet, ramtes Mogens Sehested af en fjendtlig Kugle, som borttog hans høire Arm*). Kongen lod strax en Galliot føre ham til Kjøbenhavn, hvor han blev, til han var kommen nogenlunde tilrette[3]).

Han blev nu, den 30. Juli 1629, forlenet med Kjøbenhavns Slot og Len. Kort efter lod han hos Knud Gyldenstjerne til Timgaard bede om hans Datter, Elisabet Gyldenstjerne. Hun blev ham tilsagt i Malmø den 3. September, og den 30. Mai 1630 stod Brylluppet i Kjøbenhavn[4]).

Som Lensmand her førte han samme Aar Tiltalen mod den for Trolddom anklagede Kvinde, Lamme Heine[5]). Angaaende Andet, hans Embede vedkommende, ses, at han i Februar 1630 fik Brev om at lade alle Kronens Bønder i Lenet aflevere deres Bøsser; Ingen maatte have Bøsser liggende i deres Huse. Og med flere Lensmænd fik han Ordre til hos de Formuende i Lenet ved Collekter at indsamle Hjælp, som skulde uddeles til »fattige Forarmede i Jylland«[6]).

I Oktober 1631 var han med sin Hustru tilsagt til at møde ved Enkedronning Sophias Begravelse[7]). Næste Aar, 1632, blev han Lensmand paa Skivehus. Her fik han adskilligt Byggeri at varetage[8]). Der skulde bygges en Lade og en Kvægstald m. m.

I Begyndelsen af 1637 finde vi ham ved et Møde i Viborg i Anledning af Forholdene ved Løgstør[9]). Kongen havde befalet Lensmanden paa Vestervig, Jørgen Urne, at sammenkalde Stænderne, Adel, Geistlighed, Borgere og Bønder, som boede ved Limfjorden, og lade dem erklære sig over, hvordan den skadelige Grund ved Løgstør bedst kunde afskaffes og et Seiledyb skaffes derigjennem ind i Limfjorden, og hvad Hver vilde bidrage dertil. Mogens Sehested underskrev med tolv andre Adelsmænd Ridderskabets Erklæring, hvor de bade, at der paa Stændernes Bekostning maatte indforskrives en kvalificeret Person,

*) Kongen skriver i sin Dagbog for 1629: April 2. »Kom jeg ind udi Wismar Havn, og blev Mogens Sehesteds Arm skudt af for Skandsen tvert over fra det Hus Pöll«. (D. Saml. 1, V. 61).

som kunde undersøge Forholdene og gjøre Forslag om, hvad et saadant Værk vilde koste, at det ikke skulde blive dem »over Haanden«, samt give Sikkerhed for, at Værket i Længden kunde blive bestandigt; de vilde da gjerne bidrage, idet de ikke tvivlede paa, at de andre Stænder ogsaa vilde det, og at Kongen vilde tillade, at Kronens Bønder paa disse Steder ligeledes maatte bidrage.

I Foraaret 1638 blev Mogens Sehested Krigscommissarius ved »Unionsstyrken«, den hvervede Styrke, der ved denne Tid var bleven oprettet for tilligemed et af Hertugdømmerne stillet Corps at bevogte Grændsen mod Syd under den endnu vedvarende store Krig i Tyskland. Under denne Embedsmand henhørte Alt, hvad der vedkom Anskaffelse og Vedligeholdelse af Krigsmagten, Mønstringer, Udrustning o. s. v. samt hele det meget omfattende Regnskab. I September s. A. bad han sig af Helbredshensyn fritaget for denne Bestilling og efterfulgtes da af Gregers Krabbe. Baade hans Formand og hans to nærmeste Eftermænd kunde ogsaa kun en kort Tid varetage dette byrdefulde Embede[10]).

1640 blev han Lieutenant ved Mogens Arenfeldts Compagni af den jydske Rostjeneste. Ved denne Tid kjøbte han Nøragergaard af sin Broder Hannibal. Holmgaard, som han skrev sig til, havde han kjøbt af sin Broder Jens. Timgaard havde han faaet med sin Hustru[11]); han eiede ogsaa Mullerup i Fyen. Hvad han havde, beholdt han ikke for sig selv alene. Det er sagt om ham, at han gav til »Fattige, saavelsom Skoler, Kirker og Hospitaler ikke i hundrede, men i tusinde Dalers Tal«, hvilket han dog ikke ønskede rost eller fremhævet[12]). Og hans Husliv var lykkeligt. Lisbet Gyldenstjerne elskede sin Ægtefælle, som han hende, og hun tog med Kærlighed og Forstand vare paa deres store Børneflok[13]). Hun fødte sin Husbond sex Sønner og ni Døttre. Blandt mange Lovord om hende var ogsaa det, at hun »altid vendte sine Øren fra at høre Fortalelse om sin Jævnchristen og Næste«. Vi kunne i disse Aar træffe Mogens Sehested og hans Hustru ved Festligheder ved Hove og andetsteds, paa Kjøbenhavns Slot til Prinds Christians Bryllup 1634, ved Laurids Ulfeldts Bryllup med Else Parsberg 1640 og ved Broderen Hannibal Sehesteds Bryllup med Kongens Datter, Frøken Christiane, paa Kjøbenhavns Slot 1642[14]).

Saa kom den svenske Krig. Strax, da den var udbrudt, fik Mogens Sehested tilligemed Niels Krag, Erik Juel og Mogens Høg ved Brev af 30. December 1643 Fuldmagt til at have den høieste Inspektion med Alt i Nørrejylland »og Alting til Landets Bedste og tjenlig Defension det bedste muligt at dirigere«[15]).

Ved samme Tid, men ikke ved denne Leilighed, nævnes han som Landcommissær. Denne Bestilling var oprettet 1638. Landkommissærerne skulde bestyre de Penge, som indkom ved særlige Bevillinger fra de enkelte Stænder til Forøgelse af Landmilitsen og til Brug i store Nødstilstande, hvilke Penge ikke indgik i Statskassen, men i dertil i Provindserne oprettede Landekister. Denne Bestilling faldt vel sammen med det ham den 30. December overdragne Hverv.

Den 29. Januar 1644 fik han med de andre Befuldmægtigede Befaling til at indfordre Hjælp i Jylland til Krigens Førelse hos Alle og Enhver af Adel, Geistlig eller Borgerstand, hvor nogen saadan Hjælp var at formode; hvad de indbragte, skulde tilbagebetales, naar Rigerne kom i Rolighed[16]).

Efter nogen Tids Forløb maatte imidlertid Mogens Sehested, som havde gjennemgaaet adskillig Sygdom og ved denne Tid blev angreben af Podagra, bede Kongen, om han for sin Svagheds Skyld maatte fritages for Landcommissariatsbestillingen[17]). Gregers Krabbe fik da Ordre af 13. September til at overtage den, saasnart det for andre ham af Kongen betroede Hverv kunde ske[18]). Da flere Maaneder gik hen, befaledes det den 22. December Gregers Krabbe med Forderligste at begive sig til Jylland for at betjene Stillingen som Landcommissær[19]).

Under Krigen udstod Mogens Sehested »stor Tribulads« af Fjenderne, ændsede ikke sin Formue eller sit og Sines Liv, hedder det, »at vove i H. M.s og Rigens Tjeneste«[20]). Ved et Stændermøde i Kjøbenhavn i Mai (1644), som var indkaldt, for at man kunde forhandle om Midler til Landets Forsvar, bevilgede han dertil 300 Rdl. i Penge og gode, brugelige Varer[21]).

Hans Moder var med Sine flygtet fra Jylland og havde taget Ophold i Slagelse. Medens de vare der, kom han til Sjælland[22]). Paa hans Bøn fulgte de med ham til hans Gaard Mullerup, og her blev da hans Moder, til hun den 20. Marts 1645 døde, 76 Aar gammel, efter et længere Sygeleie. Hun sagde under Sygdommen: »Jeg har stor Aarsag til at takke Gud .... han har i denne onde Tid føiet mig hid til min gode Søn og Datter, som med saa megen stor Huldhed og Omhu omgaas med mig, at jeg er ikke som i mine Børns Hus, mens som i mit eget; jeg vil bede og tro, Gud skal igjen give dem Glæde og Trøst af deres Børn for mig, de nu trøster og forsørger«.

Ved denne Tid, tildels i Anledning af Moderens Død, fik Mogens Sehested et venskabeligt Brev fra Rigsmarsken, Anders Bille, som laa i Middelfart, hvorfra han stadig foruroligede Fjenden ved Angreb paa Halvøens Østkyst[23]). Rigsmarsken taler her om, hvorledes Svensken samler Skibe og Baade i disse

Farvande, hvorfor det er nødvendigt, at Strandvagten der haves vel iagt. »Var heller vel ingen beleilig Tid«, siger han videre, »efterdi Fjenden er os paa alle Sider for Døren, at forskrive Adelen af Landet til Kjøbenhavn, som sig haver paataget fornævnte Strandvagt at have iagt. Wrangel berettes at have Rendsborg belagt. Der berettes ogsaa, Din Broder med Ove Gjedde skal være kommen fra Norge med Skibe, Folk og Penge; er det saa, da er det di Varer, os vel er tienlig, hvorom, kære Broder, Du mig vel forstændiger; med hvis videre hos Eder passerer«*).

»Der siges ..... en spansk Gesanter at komme til Kjøbenhavn; dersom han havde en halv Snes Tønder Guld med, blev han disbedre empfangen. Der siges og, di Spanske skal have en stærk Flaade paa 120 Seil vel muntierede Orlogsskibe ved Dunkerken; det var vel at ønske, di Hollænder kunde faa saa meget at bestille, di os kunde forglemme.

Kære Broder, eftersom Du talte med mig sidste Gang anlangende di Penge, os er imellem, og jeg forfarer, Din S. Moder ved Døden er afgangen, hvor uden Tvivl til hendes Begravelse og Penge gjøres fornøden, saa vil jeg ikke Andet end lade Dig vide, at Du ikke skal gjøre Dig nogen Besværing for samme Penge nu at betale, mens gjerne maa bero til et andet Aar eller efter Din egen Leilighed, hvorledes det kommer Dig bedst tilpas. Vil Dig ikke videre opholde, mens have Dig med Lisbet Gyldenstjerne, Eders kære Børn og ganske Hus Gud allermægtigste troligen befalet.

Af Medelfart, den 31. Marts 1645.
Anders Bille.
m. pr.«

Ved Stændermødet i Kjøbenhavn i August, som var indkaldt til Forhandling om, hvorledes Krigen bedst kunde fortsættes, eller, hvis der blev Fred, hvorledes Landet kunde ophjælpes, var Mogens Sehested en af de sex Fuldmægtige for Jyllands Adel[24]). Strax efter Mødets Aabning meddelte Raadet Adelen, at Freden var saa godt som sluttet; det blev altsaa det andet Spørgsmaal, der kom til Forhandling.

Efter Krigen blev han Lensmand paa Bøvling 1646. Samme Aar fik han tilligemed Jørgen Seefeldt og Jørgen Rosenkrands Ordre til at gjennemse de jydske Landcommissærers Regnskaber[25]). Ved Herredagen i Kjøbenhavn næste Foraar, 1647, og det derpaa

*) Hannibal Sehested kom til Kjøbenhavn i Marts; Kongen havde ønsket, at han skulde komme til ham saasnart det lod sig gjøre, da han vilde tale med ham selv, inden han tog videre Bestemmelser om Krigsførelsen i Norge.

følgende Møde i Odense var han igjen en af den jydske Adels Fuldmægtige. At man satte Pris paa ham, ses ogsaa af, at han var en af de Otte, som Adelen foreslog, om Kongen af dem vilde vælge to til de ved Just Høgs og Knud Ulfeldts Død ledigblevne Pladser i Rigsraadet. De Andre vare: Niels Krag, Mogens Høg, Henrik Rammel, Henning Valkendorf, Niels Krabbe, Laurids Ulfeldt og Christen Skeel; Kongen valgte Mogens Høg og Henrik Rammel.

Imidlertid maatte der nu efter Krigen være meget at bringe i Orden i hans nye jydske Len og paa hans Godser. I November (1647) indberettede han, at Bøvling Slot var meget brøstfældigt, og at to Møller »under hans Afgift« vare øde, og bad Kongen bevilge, at endel Fyrre- og Grantømmer, som var strandet i Lenet, maatte anvendes til Slottets og Møllernes Reparation. Han fik da Ordre til at sætte denne Sag i Værk[26]). Ved denne Tid fik han jus patronatus til Gudbjerg Kirke ved Mullerup[27]). Senere fik han ved Mageskifte med Kronen syv Gaarde og fire Huse m. m. i Gudbjerg Sogn. Til Mullerup byggede han en grundmuret Lade[28]).

I 1648, det Aar, da Kong Christian døde, maa vi søge ham ved Frederik III.'s Hylding i Kjøbenhavn i Juli. Ved Kroningen i November blev han Ridder af Elefanten.

Men paa hans Hjems lyse Himmel trak nu Skyer op. I Efteraaret 1649 blev hans Hustru syg; da han i November kom hjem med hende fra en Kjøbenhavnsreise, blev hun saa stærkt angrebet af en Hoste, hvoraf hun længe havde lidt, at det vakte Ængstelse[29]). Han tog da strax til Viborg og fik Raad for Ondet hos den derværende Læge, som ogsaa tidligere havde været raadspurgt; og efter Nytaar, 1650, reiste han med hende til Viborg, for at hun der bedre kunde bruge Lægens Kur. Men Sygdommen tog til, stærk Feber indtraadte og stor Svaghed. Den fromme Frue sagde flere Gange, hun vilde hjertelig gjerne leve med sin gode Husbond og sine smaa Børn, om det var Guds Villie; »dersom det ikke behagede ham, vidste hun og var forsikkret, han skulde aldrig forlade dem, de var ham saa høit befalet«. Hendes Husbonds Søskende og deres Ægtefæller, saamange som kunde, kom ofte til hende; og hun blev besøgt af næsten alle de Adelsfolk, der samledes i Viborg til Snapstinget, som holdtes paa denne Tid. Mogens Sehesteds Søster Anna, som synes at have været i hans Hus siden Moderens Død, var bestandig om hende. Hendes Børn laa hende altid paa Sinde. En Nat sagde hun til Anna Sehested: »Jeg kan ikke tale til Din Broder, for jeg ser, hans Hjerte er bedrøvet; men Et vilde jeg alene bede Dig om, som jeg vel ved, Du gjør, og

ikke tvivler paa, at Du vilde blive hos mine Børn, og de skulle blive hos Dig, saa er jeg vel tilfreds«. Anna lovede det. Kort efter stod Mogens Sehested med de to ældste Børn ved sin kære Hustrus Leie, da hun døde usigelig from og hengiven.

Anna Sehested blev hos sin Broder og støttede ham i Omsorgen for hans Børneflok. Tre vare døde som smaa; tolv vare de nu: Øllegaard, f. 7. Juli 1631 paa Kjøbenhavns Slot, Lisbet, f. 3. September 1632, Karen, Niels, Margrete, Knud, f. 11. September 1637 paa Skivehus, Sophie, f. 5. September 1638 paa Skivehus, Axel, f. 1639, Jytte, Anne Margrete, Arild Steen, f. 17. August 1644 paa Mullerup, og Jens.

Da det følgende Aar, 1651, den ved Niels Krags Død ledigblevne Plads i Rigsraadet skulde besættes, var Mogens Sehested atter en af de af Adelen Foreslaaede; af disse indstillede Rigsraadet Peder Lange, Erik Juel og Mogens Sehested til Kongen, som tog Erik Juel. Ogsaa da der to Aar senere skulde besættes Pladser i Rigsraadet, var han en af dem, Raadet indstillede[30]).

I Oktober sidstnævnte Aar fik han istedetfor Bøvling det store Riberhus Len. Slottet var blevet saa ødelagt under den svenske Krig, at det ikke var beboeligt for Lensmanden, hvorfor han, ligesom hans Formand, tog Bolig paa Korsbrødregaard[31]). Der blev bevilget 2000 Rdl. til Slottets Reparation; men der har vel neppe kunne udrettes noget Videre; det synes ikke igjen at være bleven beboet.

Ved denne Tid bad Niels Kaas til Bækmark om Mogens Sehesteds ældste Datter Øllegaard; hun blev ham tilsagt, og den 26. September stod Brylluppet i Viborg[32]). I Oktober 1652 stod, ligeledes i Viborg, hans næstældste Datter Lisbets Bryllup med Tønne Reedtz til Barritskov.

Medens han var Lensmand paa Riberhus, blev der foretaget en betydelig Udvidelse af Postvæsenet paa disse Steder. Siden det danske Postvæsen oprettedes 1624, var der fra Hovedlinien Kjøbenhavn—Kolding—Hamborg gaaet en Birute fra Kolding til Ribe, som synes kun at være bleven besørget ved et gaaende Bud. Der skulde nu indrettes kørende Post fra Østkysten til Ribe, og denne Rute skulde udvides til Ringkøbing. Mogens Sehested fik da Brev af 18. Mai 1652 om, at der skulde gaa kørende Post mellem Ribe og Ringkøbing over Gredstedbro, Timmerby, Brøndum, Varde, Hillerslev, Holm, Tarm, Ganer og Lem[33]). Han skulde udlægge Bøndergaarde ved Landeveien, som skulde befordre Postbudet og derimod være fri for al anden Ægt og Arbeide, og han skulde forordne Postmestre, en i Ribe og en i Varde, som skulde aabne Postvadsækken og tage Brevene ud. I Januar 1654 fik han tilligemed Lensmanden

paa Koldinghus, Steen Bille, Befaling til at gjøre en lignende Indretning paa Veien fra »Middelfart Sund« over Kolding til Ribe. I denne første Tid var den nye Post mellem Østkysten og Ribe gaaet fra Haderslev.

I Foraaret 1652 fik han Brev angaaende Kirkerne paa Fanø[34]). Man havde derovrefra tilkjendegivet, at Kirkerne vare brøstfældige, og bedet, om Kongen til deres Reparation aarlig vilde bevilge en — nærmere bestemt — Del af sin »Sandtold«, en Afgift af Fiskeriet, der ydedes Kongen som Eier af Forstranden. Lensmanden skulde undersøge Sagen og erklære sig over, om der paa den nævnte Maade vilde afgaa Kronen for meget, og isaafald ved hvilke andre Midler Kirkerne kunde hjælpes.

Ud paa Sommeren fik han Befaling til at bese Øerne Før og Amrum og Strømmene deromkring. Men Podagraen, som havde plaget ham lige siden det svenske Indfald, angreb ham paa denne Tid saa heftigt, at han ikke var istand til for det Første at foretage denne Tour, som det ses af efterstaaende Brev fra ham til Oversekretæren Erik Krag[35]):

»Kære Erik Krag, synderlig gode Ven ..... Giver jeg min gode Ven Erik Krag herhos venligst at vide, at jeg for nogle Dage siden skrev ham til og skikkede Brev ud til Flensborg, mens efterdi jeg iaftes af min Søster Birgitte erfared, at han med H. K. M. er kommen til Kolding, vilde jeg ei andet end lade ham vide, at jeg ikke siden min sidste Skrivelse til ham haver kunt komme til Før og Amrum, samme Øer og Strømme deromkring at besee, af Aarsag, jeg haver tvende Gange ligget ved Sengen af Podagra og siden ikke kommen videre, end kan gaa ved en Kjep. Jeg beder derhos venligst, at Erik Krag vilde vel gjøre og lade mig vide, om ham er bevidst, naar vores Gesandter kommer fra England. Jeg frygter, det vil give en haard Krig imellem Hollænderne og Englænderne; jeg fik med sidste Post Tidninger fra en vis fornemme Kjøbmand til Amsterdam, at den Skade, de haver lidt af Englænderne fra Begyndelsen paa den Uenighed, dem er imellem, skatteres paa 200 hollandske Tønder Guld. Gud raade alting til en god fredelig Tilstand, sit Navn til Ære og sin Christenhed til Velstand. Jeg vil nu uden videre Ophold have min gode Ven Erik Krag i Guds Beskærmelse befalet.

Af Ribe, d. 26. Juli 1652.

Mogens Sehested.

egen Hand«.

Naar en nyere Forfatter*) siger, at om hans Omhyggelighed som Embedsmand synes det at vidne, at alle hans Erklæringer paa Ansøgninger til Kongen, som han har afgivet som Lensmand paa Riberhus, ere skrevne med hans egen Haand, betyder dette saameget mere, naar man husker paa, at hans høire Arm jo var skudt af.

Ogsaa se vi at, da i 1654 Pesten rasede i Kjøbenhavn og derfra bredte sig baade til Øerne og Jylland, blev der i Ribe itide taget forstandige Forholdsregler imod den [36]). Der sattes Vagt ved Portene, saa at Ingen fra befængte Steder kunde komme ind i Byen, og Forstuen i St. Peters Kirke indrettedes til Sygestue, for ifald Pesten kom. Men Ribe gik fri. Kongen med Hoffet var reist til Kolding; men da snart efter Pesten ogsaa holdt Indtog her, tog han til Flensborg. Endel af Hofstaten sendtes til Ribe, hvor da Lensmanden fik Ordre til at sørge for Kvarter til dem; hvad de fik i Kvarteret, skulde de selv betale. Denne Indkvartering varede temmelig længe, vistnok Vinteren over. Ved Foraarets Begyndelse tog Kongen selv til Ribe. Hofmarskalken, Adam Henrik Pentz, sendtes iforveien for at anordne Logementer, og Lensmanden, som ogsaa Borgmester og Raad, fik Brev om at være ham behjælpelig dermed. Samtidig fik Bønderne Paalæg om at være beredte med deres Heste og Vogne, hvor de af Lensmanden bleve tilsagte derom, for at befordre Kongens Følge og »Fadebur«. Den 26. Marts 1655 kom Kongen og Dronningen til Ribe. Anden Dagen efter var der Prædiken »i Salen paa Slottet«. Kongen havde ladet Rigsraadet indkalde til Ribe til den 29. for at forhandle med det om Faren fra Sverrig og Andet, og der holdtes Møder næsten hver Dag i den følgende Uge.

Ved denne Leilighed bad Mogens Sehested Kongen, om han maatte blive forflyttet fra Riberhus, fordi han for sin store Svagheds Skyld ikke kunde bestyre det »som han burde og kjendte sig skyldig«[37]). Kongen bestemte da, at han skulde have Bøvling igjen til 1. Mai; den derværende Lensmand, Otto Krag, skulde saa have Riberhus. I Begyndelsen af Mai forlod Kongen Ribe.

I disse Dage havde Mogens Sehested den Sorg, at hans unge Datter Øllegaard døde efter kun halvandet Aars lykkeligt Ægteskab[38]). I Forsommeren forrige Aar blev hun syg. Da hun vilde bruge en Læge i Ribe, tog hun dertil og blev der otte Uger under hans Kur; vendte saa med sin Husbond hjem til Bækmark. Da imidlertid Sygdommen tog mer og mere til,

---

*) Kinch, Ribe Bys Historie og Beskrivelse. II. S. 418.

reiste hendes Fader i Februar 1655 til hende og blev hos hende i tre Uger »baade for hendes Svaghed og hans egen«. Man fornemmer, at hun har inderligt elsket sin Fader. Da han i Begyndelsen af Marts maatte reise, fortrøstede hun sig sikkert til, at han strax vilde komme igjen. Den Dag, Afreisen skulde finde Sted, sagde hun til hans Søster Anna, som var med, at hun glædede sig saa meget til sin gode Faders snarlige Tilbagekomst, takkede hende for al Kærlighed og sagde fremdeles: »Jeg haaber dog, at I med Guds Hjælp snart kommer til mig igjen«. Dette skete dog ikke; hendes Faders Svaghed hindrede det; ogsaa var det kun faa Dage efter Afreisen fra Bækmark, at Kongebesøget i Ribe anmeldtes. Den 30. April blev hun stærkt angrebet. Præsten talte løftende og trøstende Ord til hende; hun svarede: »Jeg er saa gjerne tilfreds, uden aleneste min Fader, ham talte jeg saa gjerne med. Gud hjælpe og trøste min bedrøvede Mand«. Da hendes Slægtning, Claus Juel, som stod ved Sengen, nu sagde: »Kære Søster, slaa det af Dit Sind at tale med Din Fader, det sker nu vel neppelig, vi ville hilse ham og alle gode Venner paa Dine Vegne«, svarede hun: »Jeg er dermed vel tilfreds, hilser dem Alle«. Saa tog hun kærlig Afsked med sin Husbond og ønskede ham al Guds Velsignelse og Lykke for hver Dag, hun havde kjendt ham. Til sin Søster Lisbet, som var kommen til hende, sagde hun atter, hun vilde saa gjerne have talt med sin gode Fader og Farsøster. Da Søsteren spurgte, om hun vilde have Bud til dem, svarede hun Nei, det kunde ikke ske, men hun vilde alene bede dem elske hendes gode Husbond ... og saa sige dem og alle hendes Søskende og alle gode Venner Godnat — og døde, ligesaa skønt og fromt som sin Moder (30. April).

Niels Kaas blev altid sin Svigerfader meget kær.

Mogens Sehesteds ældste Søn, Niels, var paa denne Tid i Frankrig med sin Hovmester, den senere mathematiske Professor, Sebastian Lauremberg. Han var 1648 med Broderen Knud bleven sendt til Viborg Skole, hvor de kom i Huset hos Rektoren, M. Niels Jensen[39]). 1654 foretoges Udenlandsreisen.

Det følgende Aar, 1655, sendte Mogens Sehested den næstældste Søn, Knud, med hans Præceptor, Henrik Frick, til Sorø Akademi[40]). I hans Børns Opdragelse og Undervisning i Hjemmet faa vi et Indblik ved hans Instrux til en Præceptor, han antog til dem 1654[41]). Den lyder saaledes:

Efftersom jeg udj Jesu naffn haffuer antaget hederlig och wellerd person Christian Valentinsøn Schmidt til at vere mine børns præceptor, saa giffuis hannem her instrux och befalling,

huorledis hand sig udj samme bestilling schal schiche oc forholde.

1. For det første schal hand selff for alting frygte och elsche Gud allermegtigste och fligtig óffue sig udj bøn och paakaldelsze och Gudtz ordtz andechtig hørelsze och betrachtelsze.
2. For det andet schal hand med største flid och aluor tilholde mine børn til Gudtz frycht, afften och morgen lade dennem lesze deris bønner och catechismi forklaring, som de hid jndtil pleyer at giøre, och, naar de kommer aff kierchen, forfare, huad de haffuer lert aff predichen.
3. For det thredie schal hand lere och informere drengebørnene udj det latinske sprogs fundamenter och detz øffuelser effter dend mannier och maade, som i gaar bleff dennem samptlig foreholdt, och her effter fremdellis siges schal, som dennem best kand bequemme. Och saafremt børnene der udj findes forsømmelig eller effterladendis til at lere, huis dennem biudes och befallis, schal hand dennem fligtig och aluorlig paaminde, at de sig retter och bedrer; mens saafremt de saadan paamindelsze iche ville agte, schal hand haffue magt at straffe dennem med riiset til maade, och iche med ferle, kiep eller næffuehug, som saadane børn iche bequemmer. Dersom jmod ald forhaabning nogen aff børnene schulle beuise sig her jmod modtuillig eller gienstridig, schal schollemester strax giffue mig det til kiende, at de ydermiere derfor tilbørlig kand bliffue straffet.
4. Schal hand ochsaa continuere at lere Jytte Sehested at lesze och schriffue och lade Sophi og Margrete Sehested schriffue om onsdagen och løffuerdagen effter middag, naar drengebørnene haffuer loff aff schollen.
5. Schal hand giffue fligtig acht paa børnens lader och seder, j synderlighed, naar vi iche ere selff hiemme, at dj da holder god bordschich och iche gaar nogenstedtz udj gaarden eller andenstedtz vden husit, uden hand selff er med dennem och følger dennem vd och jnd jgien.
6. Schal hand selff for sin egen person leffue ædruelig och schickelig och ingen forargelsze giffue fra sig endten med ord eller gierninger och iche gaa nogen stedtz udj byen vaduaret eller uden forloff.
7. Om sommeren, naar klochen er sex om morgenen, schal børnene lesze deris morgen bønner paa schollen for schollemesteren och der effter med schollemesteren komme need at lesze och siunge i stuen med folchene. Der effter schal dennem strax giffuis deris frokaast, och saa snart de dend

faar ædet, schal de søge schollen och der forbliffue at informeris, til klochen er imod 10, at de for maaltid noget kand gaa at beuege sig. Naar klochen er jt effter middags maaltid, schal de søge schollen jgien och siden der forbliffue udj deris øffuelszer, til klochen er jmod 5, at de noget kand beuege dennem jgien for maaltid.

8. Naar vi ehre selff hiemme, maa børnene, naar dj iche er udj schollen at lesze, gaa need udj stuen at leege och beuege dennem; mens naar vi iche ehre selff hiemme, schal dj bliffue paa schollen eller udj det kammer der vden for, at ligge [lege?], huor drengen schal vere hoes dennem och tage vare paa dennem, eller dj maa gaa vd med schollemester paa volden eller udj marchen, dog iche at søge nogen deris husz her udj byen, vden naar vi ehre selff hiemme, och dennem da dertil giffuis forloff.

9. Schollemester schal och haffue fligtig jndseende med børnens dreng, at hand holder deris kleder och schoe reyne, och giffuer agt, huad der fattis paa, och at der vd aff indted bliffuer borte. Diszligeste schal hand tage fligtig vare paa morgen och afften at klede børnene i och aff deris kleder och lege deris kleder hen schichelig paa it sted, saa och giøre ild paa i schollen, naar fornøden giøris. Findis drengen udj noget forsømmelig eller modtuillig, schal schollemester haffue fri forloff til at straffe hannem med karbasz eller kiep, som ret kand vere.

10. Schal giffuis forne: Christian Schmidt for saadan hans thieneste en aarlig wisze løn fyrgetiuffge rixdaller til thuende terminer om aarit, efftersom hand ded begierer och fornøden haffuer. Och schal samme hans løn angaa fra dend 1. julij udj neruerende aar och til aarsdagen dernest effter och siden aarligen, saa lenge hand udj denne hans thieneste forbliffuer. Att dette saaledis holdis och effterkommis schal, haffuer ieg min egen haand her vnderschreffuit. Paa Ribberhus den 4. julij anno 1654.

I Sommeren 1655 bedrede Mogens Sehesteds Helbredstilstand sig lidt, som det ses af et Brev af 29. Juni, Kjøbenhavn, fra Søsteren Sophie, Erik Juels, til Anna Sehested[42]): »Min hjerte kære Søster ..... jeg bekom iaftes Din gode Skrivelse og deraf erfarer, at min gode Broder er paa Molldrope [Mullerup]. Gud ske Lov, at han er saa ved Helbred, at han kan reise. Erik Juel takker min Broder og Dig saa meget gjerne for I have været saa gode og tjent hans Søster til hendes Begravelse; det var saa meget vel gjort. Vi bestilte det med hendes Begravelse det

Bedste mogellt [muligt] var efter di Evne, der var at gjøre med. Der er megen stor Vidtløftighed, meget mere end vi havde tænkt; mens dersom Gud vil give Fred og Rolighed, skal vi med Guds Hjælp betale hver«. Videre skriver hun, at Svensken har Bud hos Cromwell om Forlov at hverve 8000 Skotter — og taler om Slægt og Venner. »Lad mig vide, om I haver spurgt noget til min Broder Hannibal; her siges det, at han er i Holland« ..... Paa samme Blad skriver Erik Juel til Mogens Sehested; han sender ham Breve fra Sverrig, »hvoraf han deres Tilstand sammesteds bedst erfarer«. »Vi leve her mellem Frygt og Haab«, skriver han.

Men næste Sommer, 1656, da Mogens Sehested paa Hjemreisen fra Herredagen i Kjøbenhavn den 3. Juli kom til Mullerup, blev han meget syg[43]). Først efter c. fem Ugers Forløb kunde han reise videre og kom da den 13. August til Timgaard, hvorfra han begav sig paa Veien til sit Len, Bøvling. Men han naaede ikke saa vidt, Feberen tog fat igjen, saa at han maatte blive paa Bækmark hos sin Svigersøn Niels Kaas; Sygdommen viste sig at ville blive langvarig, og han tog da hjem til Holmgaard.

I September sendte han sine tre yngste Sønner, Axel, Arild Steen og Jens, med deres Præceptor, Christian Schmidt, til Viborg, hvor de ligesom de ældre Brødre kom i Huset hos Rektoren M. Niels Jensen[44]). Nogle Maaneder senere underrettede han sin Søn Knuds Præceptor, Henrik Frick, om sin Bestemmelse, at Knud Sehested med det Første skulde reise udenlands, især til de tyske Universiteter, og tilkjendegav sit Ønske, at Sønnen, inden han forlod Sorø, vilde perorere offentligt fra Kathedret. Dette skete ogsaa; Knud Sehested dedicerede sin Oration til sin Fader[45]).

I al denne Tid var Mogens Sehested syg, især lidende af stærke Anfald af Podagra[46]). Ved Nytaarstid tilsloges ham »et heftigt Skørbugs Flod for hans Bryst og alle hans Lemmer«. Lægeraad kunde nu ikke mere hjælpe. Stærk i sin Tro, bar han sine Lidelser med stor Taalmodighed og satte selv Mod i sine Kære. Han havde altid havt den Skik, at hele hans Hus og Tyende kom ind til ham hver Morgen og Aften til Bøn og Lovsang; dette maatte ogsaa nu ikke nogen Dag forsømmes, hvor svag han end var. Ved Midten af Februar 1657 vare Kræfterne udtømte. Afskedstimen nærmede sig. Han takkede sin Søster Anna, som var hos ham Dag og Nat, for hendes store Huldhed og Omhu for ham og hans Børn i 12 Aar, hun havde været i hans Hus. Og han talte udførligt med Niels Kaas om, hvorledes han vilde have forholdt med sine Børn. Derpaa lod han sin

Sognepræst kalde. Idet han talte med Præsten om sine Børn, udtalte han, at hvad han efterlod dem, havde han aldrig samlet med Uret eller sin Næstes Skade, og at han »ønskede eller befalede dem« nu intet høiere end »at efterfølge dette Forsæt, saa vidste han, det gik dem aldrig ilde«. Da Præsten, efterat de længe havde talt om de høieste Ting, tog Afsked og lyste Velsignelsen over ham, sagde han: »Hr. Peder, det siger jeg Eder endnu, min Sjæl er ved god Trøst, og jeg er ganske fornøiet med Guds Villie«. Saa bad han sine Kære, at de nu kun vilde gaa til Hvile, tog selv sin Hue af og sagde to Gange: »Nu vil jeg sove i Jesu Navn«; lagde sig saa til Ro og døde uden Smerte Kl. 6 om Morgenen den 15. Februar (1657). Hans Søster Anna, Døttrene Jytte og Karen, Niels Kaas, Præsten og Flere vare tilstede.

Henvisninger.

1. Kragelund, Ligprædiken over Mogens Sehested.
2. Rørdam, Hist. Samlinger og Studier II. 17 flg. — Mogens Sehesteds Reisedagbog, Sager fra Barritskov 1462—1768, Rigsark.
3. Ligpr. o. M. S. — Danske Saml. I. V. 61.
4. Ligpr. o. Elisabet Gyldenstjerne.
5. Danske Magasin, 3. V. 195.
6. Sjæll. Tegnelser.
7. Smstds.
8. Jydske Tegn.
9. Erslev, Rigsraadets og Stændermødernes Hist. II. 455.
10. Smstds. S. 510. — Ligpr. o. M. S. — Hist. Tidsskrift 8. I. 405.
11. Trap V. 607.
12. Ligpr. o. M. S.
13. Ligpr. o. Elisabet Gyldenstjerne.
14. D. Mag. IV. B. 158, 160. — Sjæll. Tegn.
15 Jydske Registre.
16. Sjæll. Tegn.
17. Ligpr. o. M. S.
18. Jydske Tegn.
19. Sjæll. Tegn.
20. Ligpr. o. M. S.
21. Erslev anf. St. III. 14.
22. Ligpr. o. Anna Lykke.
23. Sager fra Barritskov 1640—1700.
24. Erslev III. 147, 156.
25. Smstds. S. 313, 324, 354, 449.
26. Jydske Tegn.
27. Fynske Registre. — Danske Herregaarde, Mullerup.
28. Hofmans Fundatser VI. 8.
29. Ligpr. o. Elisabet Gyldenstjerne.
30. D. Mag. 3. IV. 123, 230.
31. Kinch, Ribe Bys Hist. II. 474.
32. Ligpr. o. Øllegaard Sehested.
33. Jydske Tegn.

34. Smstds.
35. Indkomne Breve til Cancelliet.
36. Kinch, Ribe Bys Hist. II. 397.
37. Ligpr. o. M. S.
38. Ligpr. v. Øllegaard Sehested.
39. Ligpr. o. Knud Sehested.
40. Smstds.
41. Samtidig Afskrift uden Underskrift i Sager fra Barritskov. 1640—1700.
42. Sager fra Barritskov 1462—1768.
43. Ligpr. o. M. S.
44. Ligpr. o. Arild Steen Sehested.
45. Sager fra Barritskov 1462—1768.
46. Ligpr. o. M. S.

Et autobiografisk brev fra Jens Johan Vangensteen til Christopher Hammer paa Melbostad.

Meddelt av **Aagaat Daae**.

I dette tidsskrifts række V b. 4 (1907) stod en avhandling av sognepræst Daniel Thrap: »Af familien Vangensteens papirer«, hvori findes autobiografiske meddelelser og dagboksutdrag av literat Jens Johan Vangensteen, der døde i Kristiania $^{8}/_{7}$ 1837. Da dette brev synes at supplere, hvad der findes av hans vita, har jeg troet, at dette maatte være av nogen interesse; idet jeg forøvrig henviser til nævnte avhandling, bør vel oplyses om ham: han repræsenterede Akerhus amt paa storthinget 1815—16, eiede og boede den gang paa gaarden Vilberg i Sørum; som man ser av dette brev havde han stærke litterære interesser, har skrevet meget, hvorav dog kun den mindste del er trykt.

Den gravskrift, han nævner, refererer til Kristian Lofthus og har indbragt ham stærke lovord av Henrik Wergeland, der karakteriserer ham som »varm fædrelands- og frihedsven«.

Stor opsigt vakte det, da Statsborgeren i 1834 indeholdt »10 sonetter til statsraad Kollett(!)«; til disse blev han utlagt som forfatter og dømt til 6 maaneders tukthus for at have krænket trykkefrihetsanordningen; senere blev det oplyst, at disse sonnetter skyldtes en sindsyk løitnant

von Hadeln, der paa denne maade hævnede sig, fordi hans bud paa Kongsberg sølvværk i 1832 ikke blev aproberet.

At han staver (Colbjørnsen og Collett) med K og Wilse med V er jo uhyrligheder.

Brevet er skrevet til den bekjendte kancelliraad og justitsraad Christopher Hammer, der døde som generalkonduktør for Akershus amt paa Gaarden Melbostad i Gran i 1801; han var søn av sognepræst Anders Hammer og Birgitte Coldevin.

Christopher Hammer havde en meget udbredt korrespondance og var en slags mæcen for det daværende literært producerende Norge. Han var ugift, boede paa Melbostad, havde stort bibliotek og literære interesser; han legerede en stor del av sin formue til Kgl. norske videnskabernes selskap i Trondhjem, der ogsaa fik hans samling av bøker, manuskripter, naturalier, malerier m. m.; i R. Nyerups katalog av 1808 findes ogsaa fortegnelse over hans samling av bøker og manuskripter.

Til Medborgeren Justitsraad, Generalkonduktør pp.
K. Hammer fra J. J. Vangensten.

Vildberg, den 18. Decbr. 1797.

C'est par l'étude que nous sommes
Contemporains de tous les hommes
Et Citoyens de tous les lieux.

Jeg erindrer ej med Vished, hvem denne sanddrue Idée tilhører, men dette veed jeg: at een af de behageligste Belønninger for mine Lukubrationer i Musernes Republik er Erhvervelsen af Deres Hoyædelheds Yndest og Brevvexling. Af fuldeste Hjerte takker jeg for den Fornøielse og Undervisning Skrivelsen af 18. forrige med Bilage, hvilken jeg mødte i Kristiania har meddelt mig. Gid jeg kun besad saa megen Evne som Vilie at gjøre min oplyste Velynder Vederlag. Men til Tingen i koncentreret Korthed.

Jeg haver godt Oversettelsen af de fransk-græske Kunstord i Lafonds inddanskede Naturlære. Arbeidets Vanskelighed, især paa den Tid, skjønner jeg. Mit Exemplar apostoliserer nu blandt nogle Venner.

Det er Under, at ikke 1 Kjøbenhavner Bogtrykkersvend nedsætter sig i Kristiania som Mester, men maaske saadant forhindres som farligt? Det lader overalt som Pressen skal lammes. En gammel Hofmaxime! — En rask Prøve af Samleren, hvilket Tidsskrift D. H. maaske ikke holder, har jeg den Ære at vedlægge. — Hvor tør man dog betage Borgerne en Menneskerettighed, fordi nogle faae gaae for vidt? Disse kan jo passelig straffes.

Et godt Skrift kan ingen Despot tilintetgjøre. Det er sandt og vittigt, hvad Voltaire i Rahbeks Oversættelse siger derom:

Du brænder dem, Jerom! og Luen af de brændte
Din Næse sværtede, men mig til Lysning tændte.

Professor Slegel [Schlegel] har i mine Tanker skrevet mod Birchner som en Flegel.

Fra min H. Velynders lærde Jevnbroder Vilse havde jeg med denne Post Brev. Han fik ingen af de store nylig ledige Kald, thi han dyrker hverken Pietisteriet eller logrer for Magten eller sender Penge af Landet. Denne utrættelige Borger agter igen at vekke Universitetssagen af sin Dvale. Hver ærlig Norsk bør staae ham bi. Hans holdte Tale om »Nationaldøsigheden« kommer snart for Lyset i den seene »Hermoder« 10de Hefte. Gid han eller en Anden forderligst maatte kunne holde en »Oratio de Ortu progressis Vinurementis Akademiæ norvagiensis«.

Nu skulle jeg sige min ny Mæcen Lidt om mig selv til Underretning, men det er et vanskeligt Arbejde uden Lugt af Ostentation. Doch er sey gewagt!

Fra min tidligste Barndom har jeg havt en umættelig Læselyst, hvilken min sal. Fader formenterte. Efter privat Information af et Par Studentere og tilsidst af min nuværende Svoger Præsten Kejser [Keyser], deponerede jeg 16½ Aar gammel 1783 og tog juridisk Attestats efter Manduktion af Islænderen, nu Herredsfoged Snebjørn Asgiirsen Stadfjeld, conjunctive med den forfulgte Student Kollett den 31. Oct. 85.

I Kjøbenhavn logerte jeg hos min Onkel Pehrson, Sekretær i det udenlandske Departement og Tyge Rothes fortroligste Ven, med hvem jeg ogsaa paa denne Maade blev bekjendt foruden med mange andre fortjente Mænd.

Jeg rejste saa strax hjem og gik min skrantende Fader tilhaande i Fogedtjenesten. 1788 døde han og jeg var konstitueret i denne kritiske Krigs Tid. I Kra. havde jeg under Kammerherre Ankers Inkamination en lang Privataudients hos Prindsregenten, hvori jeg, uden videre Frugt, søgte om Anbringelse ved de udenlandske Expeditioner og Missioner.

I Juli 1790 embarkerede jeg mig til K.havn for at sollicitere og see det store Indtog. Jeg gik ind i R.kammeret som Volontair. Men snart kjed af dette ensformige Væsen, gjorde jeg mig ferdig at gaae paa Eventyr til Petersborg, da Gesandten til Polen, Burke ikke blev bevilget nogen Sekretær. Men i det samme fik jeg af Forkjølelse paa et Ball en Angina. Rejsen til Rusland blev da opgivet. I dens Sted gjorde jeg en til alle Slottene i Sjelland.

Jeg var paa Vejen at indtræde som Lieutn. ved Kavalleriet, da just en Udsigt, som heller aldrig blev til Mere, aabnede sig for mig at komme ind i vor nu afskaffede Overhofret. Jeg tog derfor op til mit Fædreland paa Ernsts Skib d. 12. Oktbr., men maatte samme Nat udholde en gruelig — og for mange andre Sejlere fatal Storm i Kattegat, som nødte os at søge Marstrands Havn neste Morgen. Herfra lod jeg mig sætte over til Tjufkilen, besøgte og besaae Gottenborg og reed siden hjem over Id, Fredrikshald, Hafslund, Edsberg, mere end 40 Mile.

1791 berejste jeg Solløer, Hedemarken, 1792 var jeg atter paa Frederikshald, siden paa Bragnæs og omsider i Throndhjem, hvor jeg besaae alt seeværdigt under Major Kjeld Kolbjørnsens gode Ledsagelse. Den lærde borgerlige Stiftamtmand J. Fjeldsted gav mig blandt andet selv Undervisning i det gamle nordiske Sprog. Dokt. Hagerup ville foreslaaet mig til Medlem af deres Videnskabsselskab, men jeg frabad mig den Gang denne Hædring. Efter et Besøg over Flakfjorden til Rejnsklostergaard, da beboet af Just. Rd. Hornemann, vendte jeg tilbage gennem Guldalen, Røraas, Østerdalen ganske solo. Paa Henrejsen havde jeg Følge af Majoren, Generalvejmester Irgier lige til Dovre. Hos Fogden Hartmann saae jeg og en rar Samling af Oldsager f. ex. en fuldkommen Ringbrynje og af de ældste gothiske Sporer uden Kringle, men blot en Pigg i Enden ligesom nu de tyrkiske o. fl.

Men jeg vil ikke kjede med Opregnelsen af mine øvrige Udvandringer og Fota, kun Dette maa jeg tillægge, at jeg her blandt mine Bøger og Venner fører det roligste, nøisomste og sorgfrieste Liv uden Ærgjerrighed, Frygt eller Misundelse. O dulce otium, peniomni negotio pulchrius.

»O fortuné rejour! o champs aimes des cieux
Ne puisje fixer ma course vagabonde
Et comme de vous seuls oublier tout le monde!«

Her bliver Ingen bagtalt. Her skjelder jeg ingen uden min Pen, naar den ikke vil flyde. — Med Hensyn til mine literære Arbejder, da ere de hidtil, og Gud veed om de bliver anderledes, ganske ubetydelige. Jeg har fra mit Studenteraar holdt Excerptbøger, hvor ogsaa forekomme Oversettelser og egne Udkast. Aparte har jeg forfattet og oversat henved 1 60 Stykker, større og mindre Poesier, begyndt en 2 Oversettelse af Sallust Bellum Juganthum, som man har sagt mig før existerer, Gennemgaaet 3 den skammelige Kjøbenhavnsk-akademiske Revention i Lærde Efterretn. over den norske Universitetssags- Skrifter. 4 Samlet en komisk-kritisk Afhandling om »Fidibus«, Udarbeidet 5 Noget om Statsfinants- og Rentekammeret, 6 Oversat Historie bagfra

af Vetter Jakob Launen, 7 Opskrevet mine forskellige Rejseiagttagelser, 8 Under Arbejde »Merkværdigheder om Sørum« for Landbeskrivnings-Selskabet, af hvilket jeg ellers for en Tid siden har udmeldt mig som pengeydende Kollega i Betragtning og paa Grund af: Selskabets udvidede store Fond ved de mange extraordinære Lemmer; — mit indgivende væsentlige literære Bidrag —. Uopfyldelse af 8§' Slutning i Lovtillegget, — Mangelen af beraadslaaende offentlige Møder og af samlet speciel Fortegnelse over alle Kontribuenter til Beviis ved Regnskabet — Indskuddenes Anvendelse pp.

Publici juris har jeg kun gjort et Par Hulbødninger i Journalen; og i vort Ugeblad, saavidt jeg nu erindrer. Oversettelse af B. Ankers Gravskrift over H. Kolbjørnsen; fortjent Æreminde over Universitetsrecensenten; Opfordring til Tjenestedyrenes mildere Behandling, Anke imod den Kølleske Skrivefacon, Forslag til latinske Bogstavers Almeenbrug. Vink om vort ønskte Læresæde, Procuratorne, Bøjdevejen, Forsvar for den atter angrebne Ottesen, Viatikum ad Orcum for en død Statsfange, i hvis Person jeg anseer alle gode Borgere fornærmede, mere om saadant i pol. fysisk Magazin for Aug. d. a. Fragment af et »Register uden Bog«, hvoraf Bogtryk har mere in petto og saa Intenventionen i Overdaadsinskription-kiven med den glubske Sybaret under Vehiklet J. B. Sejren for de 3 V-r mod denne Invalid var næsten en Skam, men heri at have tænkt overensstemmende med saa mange retskafne Patrioter bliver mig altid en stor Glæde. Ikkun Sagens Vigtighed og min Afsky for alt Overmod bevægede mig ubevebnede til at staae frem og tale cum tot sumari oratores sedeant. Jeg ønsker med en vis tydsk Skribent: »Luxus og Irreligiøsitet«. O! Fædreland maatte dog disse styrtende Laster blive dig saa fremmede, som deres Navn er dit Sprog fremmede! Ikkun nogle af dem, der ligesom have faaet Hævd paa at angive Smagen, bortskaffe al urigtig Pragt og Daarlighed, saa er Landet reddet og Mennesker blive igjen fødte, som Luther var! Een af disse beklagelige Mennesker, der gierne spøge med de helligste Ting, naar de troe at kunne vinde Dumheden og Letsindighedens usle Bifald, har skudt nogle besudlede Pile af uvist mod hvilken af de fra Scenen aftrædte.

»Qvod turpe bonis, decebat Crispinum«. Han fortjener vel intet Svar? Vos critis judices Laudinean vitio duci factum id aposteat«. Naar de opvæltende Bølger henflyde, staar Klippen renere tilbage.

Betræffende Dagens Literatur, da har, af hvad jeg i denne Tid har læst, mest interesseret mig 1. Hufelands »Kunst at forlænge Livet«, hvori forekomme Beskrivelser over højaldrende

Mennesker og Dyr med meget andet i en blomstrende Stiil. Oversettelsen synes mig ganske flydende uagtet hvad den berlingske Kritik har anmærket. 2. Auktionskataloget over Velærv. Hr. Sprengmaves Efterladenskaber«, meget naiv og vittig. 3. »Den geistlige Stand bør afskaffes af en kjek og oplyst Tænker. 4. »Fromt Forslag til Bisperne« om at give Slip paa ½ Parten af deres overflødige Indkomster til nødvendige Skoleanstalter«; bittert, men ikke ubeføjet. 5. Breve fra Sverrig i Univ.-Journalen. 6. Adskillige Artikler i Minerva, Samleren Iris & Hebe, Poulsens: Volfische Journal for Natur-, Menneske- og Statskundskab, hvori især en Karakteristik af Holsteneren Feltmarskalk Münnich. Pol. fysisk Mag., som er i Interdikt. 7. De franske Direktørers Levnet, forfattet i Begyndelsen af 1797 med nogle utidige Noter. 8. Tria juncta in uno. 9. Et Par Ord om Fejden mellem Patrioterne Rigels og Kolbjørnsen. Han kalder dem rettelig etsteds »Hvilken Trumf for Aristokratiet!« 10. Fleischer: Nat. Hist. 9. Del, 10de Bind, dog hans Stiil er lang!

Det er paa Tid at slutte dette Brev, for hvis Udstrekning og Skynding jeg haaber Tilgivelse. Min Hilsen til vor Ven Haslef ved Lejlighed. Hans Missiv af 15. f. M. er rigtig indløben og skal besvares.

Maatte Skjebnen endnu legge mange behagelige Aar til Deres saa roesværdigen tilbagelagte. Honores moi d'un mot de reponse.

Salut & respect

Vangensten.

E. S. Sneen har nu ganske sagt os Farvel. Ulvene ere ved Haanden; i Mandags tog de vor Fætispe og en Hvalp paa Jordet.

A Dio —

Lyksalig Fest! —

Fortegnelse over den danske og norske Stamtavle-Litteratur i Aaret 1916.

II. Norge.

Arnet, Amund. Stamtavle over Slægten Arnet. Thjem. 1914.

Arvesen, O. Vaagaa-presten, Folkeopdrageren provst Hans Peter Schnitler Krag og hans samtid. Et livsbillede fra 30—40aarene. Kra. 1916.

Bergwitz, Joh. K. Grimstad 1800—1850 som type paa norsk smaaby. Kra. og Kbh. 1916.

Bergwitz, Joh. K. Henrik Ibsen i sin Afstamning norsk eller fremmed? Kra. og Kbh. 1916.

Brodahl, Johan E. Nordlanske altertavler. Særtryk af Nordlandsposten. Bodø 1916.

Brodahl, Johan E. Lurø Kirke. Særtryk af Nordlandsposten. Bodø 1916.

Brodahl, Johan E. Sandnes-Stamnes Kirke. Særtryk af Nordlandsposten. Bodø 1916.

Brøgger, A. W. Stavangers Historie i Middelalderen. Stavanger 1915.

Bull, Edv. Akers Historie. H. 6.

Bull, Jacob B. Rendalen. Dens Historie og Bebyggelse. Kra. 1916.

Dahl, N. A. Aas herred. Kra. 1916.

Diesen, Einar. Vagtmester Søren Diesens Slægt. Kra. 1916. Mscpt.

Eger, Christian. Slægterne Andresen og Reichborn. Chra. 1916. Msc.

Eger, Christian. Slægten Eger. Chra. 1916. Msc.

Hallager E. Norges Høiesteret. B. 2. Kra. 1916.

Hjort, Otto og G. Gabrielsen. Lekumfamilien Hjort. Kra. 1916.

Hougen, Engebret. Slægten Hougen i Sell. Sandefjord 1916. Msc.

Ingeniører, Norske. Fortegnelse. Kra. 1916.

Jernbanekalenderen. Kra. 1916.

Kihle, A. Lardal Herred. Larvik 1916.

Kobro, J. Norges Læger 1909—1915. Kra. 1916.

Lindhjem, Anna. Norges orgler og organister til og med 1914. Skien 1916.

Lærerkalender, Norsk, for 1917. Kra. 1916.

Marstrander, P. Trondenes Kirke. Harstad 1916.

Nordgaard, O. Stod i Fortid og Nutid. Thjem. 1914.

Ree, Lorentz Harboe og Fredrik B. Wallem. Østraat. Thjem. 1916.

Ryen, E. A. Gaarden Ryen i Foldalen. Røros 1916.

Schiefloe-slægten. Aarbok 1916. I. Stenkjær 1916.

Schmidt, Hans P. I. og Olaus D. Schmidt. Thjemsfamilien Schmidts tre ældste generationer i Billeder. Kra. 1916.

Skipperud, A. Skiptvet herred 1814—1914. Kra. 1916.

Sommerfeldt, W. P. Bogtrykker Chrf. Grøndals Efterkommere. Kra. 1916. Msc.

Steffens, Krog. Kragerø by's historie 1666—1916. Kra. 1916.

Studenterne fra 1864. Ved J. A. Schneider. Skien 1916.

Studenterne fra 1866. Ved Vih. Sommerfelt. Kra. 1916.

Studenterne fra 1886. Kr. 1916.

Sundvor, Johannes. Stamtavle for Familien Jørgensen. Bergen 1916. Fol. Pat.

Svendsen, Reinert. Historiske efterretninger om Værøy og Røst. Kra. 1916.

Tandlægealmanak, Norsk. 1917. Kra. 1916.

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Det kgl. Bibliotek ejer en Udgave af Amyots Oversættelse af Plutarch, trykt i Paris 1584, som i sin Tid har tilhørt Andreas Sinclair. Han havde Bogen hos sig, da han i 1589 var i Danmark i Følge med det skotske Gesandtskab, der skulde afslutte Ægteskabet mellem Kong Jacob og Prinsesse Anna og hjemføre den fyrstelige Brud; og ligesom Sinclair og et Par andre af de skotske Herrer har skrevet deres Navne i Erik Langes Bibel til Erindring[1]), har en Række fremtrædende Personligheder i Danmark skrevet Navne og Sententser i den franske Plutarch.

Forrest staar, som sig hør og bør, Enkedronningens, den udvalgte Konges og Hertug Ulriks Navne; siden følger Arild Huitfeldt, Corfitz Viffert, Sten Brahe, Axel Gyldenstjerne og Fru Karen Gyldenstjerne samt Regeringsraadets fire Medlemmer Peder Munk, Christoffer Valkendorf, Niels Kaas og Jørgen Rosenkrantz. Steen Bille, nys hjemkommen fra lange Rejser, skriver:

»Horologe entretenir,
Jeune dame a grè seruir,
Veille maison reparer,
cest tousiours a recomencer.

Memoriæ et amicitiæ ergo, hoc calami sui monumentum, reliquit Helsingoræ, anno ultimi temporis MDLXXXIX XIIII Augusti Steno Bilde manu propria«.

Derefter finder vi Erik Langes Haand: »Auxilium meum a domino, qui saluos facit rectos corde. — Diuitiorum et formæ fluxa et fragilis est gloria, virtus autem clara æternaque habetur. — Domino et amico suo intimo, domino Andreæ Sinclero Serenissimi Scotorum regis cubiculario hanc non interituræ amicitiæ symbolam reliquit Ericus Lange, loco et die ut supra«.

Andreas Sinclair har ikke undladt at gæste Hven, thi paa næste Side i Bogen læser vi: »Medullas non cortices. Tycho Brahe scripsit 1589 die 17 Aug. Uraniburgi«.

Endnu følger Steen Maltesens, Caspar Markdaners, Jørgen Ernst Worms, Ditlev Holks og Knud Eriksen Ruds Navne, sidst Dr. Poul

---

[1]) Personalhistorisk Tidsskrift 7. R. II 123.

Knibbes Hilsen, dateret Oslo den 19. November 1589, og dermed slutter Rækken af Indskrifter, der knytter sig til den skotske Brudefærd med dens Æventyr.

Den næste Indskrift i Bogen fører os to Aar frem i Tiden; det er en plattysk Hilsen, skreven paa det kongelige Skib »Gabriel« i Sellø Havn i Norge den 17. August 1591. I 1591 var Sinclair i dansk Tjeneste; han blev siden en ret betroet Mand hos Kong Christian IV og Jorddrot i Skaane, hvor Sinclairsholm endnu erindrer om ham.

Paa Sinclairsholm er de Linjer skrevne, som findes paa sidste Blad, dog ikke af Andreas Sinclair, men af Sønnen Christian Sinclair, der den 29. Maj 1632 skænker Bogen bort med gaadefulde Ord: »J'ay donné ce liure a Bracconiere pour un gage inviolable de l'amitéi que ie luy porte et luy recommande la memoire de son entier et fidel amy. Chrestien Sinclar«. Hvem er Bogens nye Ejer eller rettere Ejerinde, som Sinclair giver Navnet »Krybskytten«? Man lokkes til at søge indenfor Slægten Ulfeldt, der var ivrige Bogsamlere og mangen Gang har erhvervet sig kærkomne Venskabspanter af denne Art. Vist er det, at Eiler Ulfeldts Navn er skrevet paa Forsatsbladet, men senere overstreget, medens Navnet: Laurentius Wlffeldt og Aarstallet 1634 staar paa Titelbladet.

Med Laurids Ulfeldts Bogsamling kom Amyots Plutarch til det kgl. Bibliotek.

Ellen Jørgensen.

Werlauff omtaler i »Historiske Efterretninger om det store kongelige Bibliothek i Kiøbenhavn«, at Biblioteket er i Besiddelse af 2 Bøger, som Griffenfeld skal have haft hos sig i Fængslet, et Elzevirsk Ny Testamente fra 1675 og en Duodezudgave af Epictet og Tabula Cebetis, i hvilke Optegnelser var gjort med et spidst Instrument. Den sidste Bog med dens græske Noter fra Griffenfelds Haand er bleven undersøgt og tolket[1]), mens Testamentet har været gemt og glemt[2]). Det er nu fremdraget og ligger i Bibliotekets permanente Udstilling Side om Side med den lille Epictet; Griffenfelds Noter paa Engelsk, Latin og Græsk kunde vel fortjene en nærmere Betragtning.

Ellen Jørgensen.

Blandt Opgaver, som Tidsskriftets Redaktion kunde tænkes at optage, og hvortil forhaabentlig ogsaa Læserne vil bidrage, turde være, at henlede Opmærksomheden paa gemte eller glemte Bøger af Værdi for Personhistorikere. For at gøre Begyndelsen, kan anføres et Skrift, der saavidt bekendt, enten kun lidet eller vel snarere slet ikke har været benyttet, nemlig Voyage en Suede suivi de quelques particularités relatives à l'histoire du Danemarc, par un officier hollandois; a la Haye MDCCLXXXIX. Forfatteren af det anonyme Skrift er Oberst Jean Frédéric Henry de Drevon, der opholdt sig flere Aar som Gæst paa Dronninggaard hos de Coninck, og som havde Andel i de derværende Haveanlægs Tilblivelse. Herom vidnede flere delvis endnu bevarede Mindestøtter paa Dronninggaard, saaledes den nu ved Brohuse staaende Sten, hvorpaa en lang fransk Indskrift paa Vers, der priser Stedets Herligheder, en forsvunden Indskrift paa »Eremitens Gravsten«, hvori Drevon har fortalt sin egen om-

---

[1]) Knud Fabricius: Griffenfeld (1910) 279 ff.

[2]) ibid. 309.

tumlede Skæbne, og Obelisken (af Wiedewelt), rejst 1783 af de Coninck til Erindring om hans Ophold paa Dronninggaard[1]).

Drevons Skrift bestaar af ialt 24 Breve, nedskrevne 1785—86 dels i Sverig, dels og mest paa Dronninggaard og i København. Det omhandler mest svenske Lokaliteter og Forhold, men berører spredt ogsaa Danmark og Danske, saaledes S. 239—45 en læseværdig Skildring af Helsingør og Kronborg, Caroline Mathildes Fængsling og Regeringsforandringen 1784; S. 259 Karakteristik af Statsministrene A. P. Bernstorff, Schack Rathlou, Huth, Stampe, E. Schimmelmann; S. 268 Brev fra Prof. Treschow om Suhm; 270 ff. Notitser om Kunstnere: Abildgaard, Juel, Pauelsen, Hoyer, Beeken, Wiedewelt og Stanley samt Kapelmusikus Lem; 275 de Conincks Agerbrug. Det store Afsnit Struensee S. 471—518 er bygget dels paa mundtlige Meddelelser, dels paa Skriftet Authentische Aufklärungen (1788), som Drevon har set i det franske Originalmanuskript, og hvis Forfatterskab han tilskriver en 1782 afdød, i Struensees Fald indviklet, i den tyske Literatur kendt Forfatter, hvormed vel maa menes H. P. Sturz († 1779). *L. B.*

Släkten Palme intill År 1815. Försök till en genomförd skildring af en skånsk borgare — och prästsläkts öden genom fem släktled. I—II. Uppsala 1917. Forfatterne, brødrene Olof og Gunnar Palme, indleder dette overordentlig smukt udstyrede, kun i 265 eksemplarer trykte arbejde, med en udtalelse om, at det selvfølgeligt ikke unddrager sig videnskabelig kritik eller videnskabelig udnyttelse, men at de ikke ønsker det gjort til genstand for recensioner eller omtale. Derfor skal kun her gøres opmærksom på dette arbejde, der ikke alene i personalhistorisk, men navnlig i kulturhistorisk henseende har overordentlig interesse for danske læsere (for hvem det er tilgængeligt i vore biblioteker) ved dets indholdsrige og livfulde skildring af bylivet, særligt købmandslivet, i den gamle danske by Ystad fra 1600 og op i tiden.

Der er næppe tvivl om, at den, der har ansvaret for, men også æren af værkets historiske del, er den unge svenske historiker Olof Palme, som her i Danmark, hvor han gjorde sine studier til arbejdets ældste del, havde vundet sig mange venner, der med vemod modtog efterretningen om hans død i frivillig kamp for Finland, han moders fødeland.

K. C.

Mad. de Staëls Personlighed, hendes litterære og politiske Virksomhed er i de sidste tyve Aar bleven belyst gennem en imponerende Række af monografiske Arbejder, udkomne i Frankrig, Schweiz og Tyskland. Hendes mange Forbindelser med Norden har i den seneste Tid ogsaa sat en Række Spor i de skandinaviske Lande. Særlig Opmærksomhed vakte H. Schücks Bog om hendes Ægteskabshistorie (M. och M.me de Staël, Stockholm 1905), senere fulgte Johannes Wickmann, M.me de Staël och Sverige (Lund 1911); en forkortet Udgave af »Dix années en exil« ved Sofie Aubert Lindbæk udkom i Oversættelse Kbhvn. og Kristiania 1913; Richard Petersen har forfattet en populær Levnetsskildring af hende (1898), og i min Bog Frederikke Brun (1910) har jeg med Benyttelse af meget haandskrevet Materiale, deriblandt Fru de Staëls endnu utrykte Breve til Fr. Brun og dennes Svarbreve fra det ellers utilgængelige Familiearkiv paa Coppet, behandlet Forholdet mellem M. de Staël og Fr. Brun.

---

[1]) Se E. Nystrøm, Søllerød Sogn, 1911, S. 211, 290.

Jeg skal her henlede Opmærksomheden paa et Værk af Pierre Kohler: Madame de Staël et la Suisse, Lausanne—Paris 1916 (X + 716 S. S.), et Arbejde, hvis litterære Betydning der paa dette Sted ikke kan gøres nærmere Rede for, men det indeholder en til alle Sider rig og fængslende, omhyggelig dokumenteret Fremstilling af Fru de Staëls Liv i Schweiz. Det bringer ikke faa nye og interessante Oplysninger om hendes Bekendtskaber med fremtrædende Mænd og Kvinder, hvis Navne er knyttet til Danmark, fremfor alt Reverdil (S. 307 ff.), en Karakteristik af ham og en Række Breve fra hende til ham om Mallet (hans Interesse for Eddaen) og Salomon de Charrière de Sévery. Den sidstnævnte, Opdrager for Prins Carl af Hessen, har efterladt sig Optegnelser og Breve fra København (1756 ff.), paa hvilke jeg tidligere har henledt Opmærksomheden. Frederikke Bruns Personlighed og Forfatterskab indtager en ret fremtrædende Plads i Bogen. Forf. betegner hende som cette femme sensible, bonne et distinguée malgré quelques ridicules. Ogsaa Oehlenschlägers Besøg hos Fru de Staël omtales.

L. B.

Opmærksomheden henledes paa Manuskriptet: Adskillige Poetiske Sager af Morten Seehuus, begyndt 2. Juni 1724, et Mesterstykke paa Datidens Kalligrafi (Ny kgl. Saml. 492 d fol.). Heri talrige daterede Fødselsdags-, Bryllups- og Sørgevers. Fremhæves kan: Bindevers til Mad. Anna Christine Ohnsorg sal. Materialforvalter Claus Hansens Enke paa hendes Navnedag 26. Juli 1722. — Jfr. Anna Sophia Schive paa Faderens Lars Erichsens og hendes Moders Navnedage 10. Aug. og 26. Juli. — Bryllupsvers til Marcus Alsing, Præst i Nibe, og Elisabeth Sophia Struve 2. Decbr. 1723. — Bryllupsvers til Christian Welshuysen og Barbara Muhle Schougaard 17. April 1724. — Bryllupsvers til Hans Berg, kgl. Kontrollør og norsk Postmester og Sophia Christiana Bartholin, Assens 30. Aug. 1724. — Bryllupsvers til Peter Munch, Consumptionsskriver, og Barbara Larsdatter 8. Febr. 1724 i Vesterports Consumptions Comptoir. — Sørgevers o. Jochum Broch, Stadskæmner † 14. Novbr. 1724. — Sørgevers o. Anna Phoenixberg, bgr. 14. Febr. 1725 fra Helliggeist Kirke, 14 A. — Sørgevers o. Thomas Michelsen Galschiøt, By- og Raadstueskriver i Holbæk, bgr. 3. Juli 1725. — Bryllupsvers til Niels Alsing, kgl. Leverandør, og Susanne Schutz, Snesere Præstegaard 22. Novbr. 1725 i hendes Broders Zacharias Schutz' Navn. — En smukt udført Portrættegning af Forf. Morten Seehuus, f. 17. Sept. 1698, tegnet 17. Sept. 1726. — Bryllupsvers til Wincentz Otto Bartholin, kgl. Hoffourer, og Sophia Amalia Melsing 10. April 1726. — Bryllupsvers til Niels Pedersen Winge, Borger i Holbæk, og Birgitta Charlotta Lind i Holbæk 22. Maj 1726. — Bryllupsvers til Christian Ulrich Bertelsen, Herredsfoged i Bog og Vends Herreder, og Cecilia Ravn, Assens 9. Sept. 1726. — Bryllupsvers til Rasmus Æreboe, Notarius publ., og Catharina Maria Alsberg 26. Sept. 1726. — Bryllupsvers til Sr. Ostermand, Apoteker i Ribe, og Kirstine Elisabeth Jakobsdatter, Ribe 1726.

I en lille Dagbog i den Bülowske Manuskriptsamling i Sorø Bibliotek, hvilken jeg ved Overlærer Glahns Velvillie har faaet Lejlighed til at gøre en Extrakt af, findes følgende Oplysninger om Pastor Niels Rosenstierne Krag, om hvem Wiberg og Wad kun har meget sparsomme, tildels fejlagtige Oplysninger. Dagbogens øvrige Indhold er uden Interesse.

Niels Rosenstierne Frantsen Krag, f. 12. Marts 1700, som yngste bl. 11 Børn af Frantz Krag, Sognepræst til Maglebye, og Elisabeth Sophie Rosenstierne af en gammel adelig Stamme † 10. April 1736; døbt 19. Marts 1700, undervist hjemme til det 13. Aar, 1713 Elev paa Herlufsholm, 1717 deponeret, derefter hjemme et Aar, 1718 Examen philosophicum og Bacchalaureigraden, 1718 til Lübeck for at informeres i italiensk Bogholderi, ved Paasketid 1719 hjemme igen, rejste straks efter til Skien i Norge for at besøge sin Broder Hans Krag, der var Fuldmægtig hos den bortrømte Foged Melchior Høyer, i Begyndelsen af 1720 i Kondition hos Købmand Janus Bowmann, en indfødt Engelskmand i Porsgrund og derefter hos Niels Henentissen Weyer paa Bræckegaard v. Skien, indtil han Paaske 1721 resolverede at ville handle for sig selv, fragtede Skibe paa Flensborg, Dantzig og andre Steder, led Tab ved Forlis, Pintse 1723 i Kondition hos Abraham Böckmann i Laurvigen, prædikede under dette Ophold 3 Gange; 21. Juli 1724 Afsked fra Abraham Böckmann, afreiste samme Dag til England, vendte 30. Oktbr. 1724 tilbage til Norge (Skien), 29. Marts 1725 rejste til Danmark, hjemme hos Moderen (Faderen var død Jan. 1725) paa Langeland til Sept. 1725, 3. Decbr., s. A. theologisk Attestats, 9. Decbr. Dimissionsprædiken i Trinitatis Kirke, 20. Decbr. i Kondition hos Hr. Gregers Weyle i Follisløv, Michaelis 1727 kviteret denne Kondition, i Novbr. i Kbhvn. for at tage Afsked med Broderen Friderich, som gik til Ostindien som Præst, 8. Jan. 1728 i Kondition hos Oberst Grambow paa Sandagergaard i Fyen, for at informere hans eneste Søn Junker Carl Grambow, 22. Maj 1730 i Kondition hos Hr. Lorentz Petersen i Odense for at informere hans Børn, Paaske 1731 rejst til Langeland til Broderen Dines Krag, Magleby, 5. Sept. 1732 Kaldsbrev (kgl. Konfirmation 26. Sept.) paa Magleby Sognekald, 6. Sept. 1732 forlovet med Jacobina Ernestina Zumbilt, D. af Kaptain Zumbilt, 15. Oktbr. 1732 ordineret af Biskop Ramus i St. Knuds Kirke i Odense, 19. Oktbr. s. A. indsat i Magleby Kirke, 24. Novbr. s. A. Bryllup i Rudkøbing (viet af Broderen Dines Krag).

I sit Ægteskab havde han ifølge Dagbogen følgende Børn:

8. Septbr. 1733 Frantz Krag.
25. Marts 1735 Catharina Krag † 16. Oktbr. 1737.
3. Juni 1737 Elisabeth Sophie Krag.
13. Aug. 1738 Cathrine Krag.
3. Maj 1740 Maren Krag.
23. Oktbr. 1742 Johanna Elisabeth Krag † straks.
9. Oktbr. 1743 Karen Krag.
5. Juni 1745 Johan Christopher Krag.
17. Novbr. 1748 Dines Christian Krag † 30. Jan. 1753.

P. H.

Den tyske genealogiske og personalhistoriske Forskning har lidt et tungt og i alt Fald i Øjeblikket ganske uerstatteligt Tab ved at Professor A. M. Hildebrandt d. 30. Marts 1918 — otte Dage efter sin Hustru — er hensovet i Berlin, 74 Aar gammel.

Professor Hildebrandts Navn er uløseligt knyttet til Foreningen »Herold« i Berlin, hvilken han har helliget hele sin Manddoms og Alderdoms Arbejde, og det er ikke for meget sagt, at det i første Linie skyldes hans Sagkundskab, Iver og aldrig svigtende Interesse, at den forsømte og misbrugte heraldiske Videnskab i Tyskland har oplevet en paa sund Basis skabt Renaissance, ikke mindst i kunstindustriel Retning.

I en Aarrække og lige til sin Død var han Redaktør af Herolds to Tidsskrifter, hans Aand har derfor i første Linie præget deres Indhold igennem Aarene, og det skyldes hans utrættelige Iver for Selskabet og hans Evne til altid at holde Idealitetens og Sagkundskabens Fane højt, at Herold er kommen til at indtage en ubestridt Førerstilling indenfor Tysklands efterhaanden ret talrige genealogiske Selskaber.

Foruden at være en paa sit specielle Omraade fremragende Videnskabsmand var Professor Hildebrandt personlig et højst elskværdigt Menneske, hvis Hjælpsomhed var ubegrænset, og mange ere de, ogsaa herhjemme, der staar sig i Gæld til ham og føle hans Død som et smerteligt Tab, aldrig henvendte man sig forgæves til ham med noget Spørgsmaal, der laa indenfor hans Interessesfære. For hvad han saaledes har ydet Genealogerne og Heraldikerne Europa over skylder ogsaa mange indenfor vort Samfunds Rækker ham Tak. *P. H.*

»Københavns Handelsgartnerforening«, der i Februar 1918 havde bestaaet i 10 Aar, har i den Anledning udgivet en velskrevet og net udstyret lille Bog (86 Sider), hvis Indhold bestaar af 9 smaa Afhandlinger, alle forfattede af Medlemmer af Foreningen. Halvdelen af Bogen optages af Meddelelser om Foreningens egne Anliggender og om den Sag, Torvehandelens Ordning, der har givet Stødet til dens Oprettelse; den anden Halvdel har imidlertid saa megen almindelig Interesse, kultur-, lokal- og personalhistorisk, at den kunde have Interesse i videre Kredse; og da Bogen tilfældig er falden mig i Hænde, maaske som den eneste af Tidsskriftets Læsere, skal jeg i Korthed gøre Rede for Indholdet.

F. D. Hansen (Hellerup) har givet en fornøjelig, nærmest anekdotisk Beskrivelse af »De ældre Torveforhold« for et halvt Aarhundrede og lidt længere siden. Indholdet stammer vist nærmest fra mundtlig Tradition, og det er derfor paa høje Tid, at det er blevet optegnet. Der skildres her bl. a. en Række Typer fra det forsvundne Kjøbenhavn: Prangere og Opkøbere med Navne som Finke-Jørgen, Rakker-Anders o. l., hvis ikke uangribelige Færden paa Torvet af og til blev afbrudt af en Tur »oppe at svede«; »Tolvskillingskonerne«, der solgte Varer for Gartnerne mod en Provision af 12 Skilling af Daleren; Ferdinand Jørgensen (»Vægter-Ferdinand«) og Mad. Wennerwald, der var »Bankiers« henholdsvis for Prangerne og for Handelskonerne; og op til den for sin ubestikkelige Hæderlighed og sin Jernvilje højt ansete Torvebetjent Brunskov, der fra 1862 til sin Død, i alt over 30 Aar, havde det vanskelige Hverv at holde Justits paa Højbroplads i Torvetiden.

Pauli Fløystrup (Svanemøllevej) fortæller om »Det københavnske Handelsgartneri i Mands Minde«. Paa kun 8 Sider giver han en livlig Oversigt over Æmnet og en Række Oplysninger om de kendte Gartnerier ude paa »Broerne«, som vi ældre mindes fra vor Ungdom, og hvis Ejeres Navne endnu til Dels findes i Faget, men ude i eller udenfor Periferien af Stor-Kjøbenhavn, efter at de ældre Gartnerier har maattet vige Pladsen for Villaveje eller »Stenørkener«. A propos! naar man ser hen til, hvor enormt disse Arealer i et forholdsvis kort Aaremaal er stegne i Værdi, undrer man sig over, hvor faa af disse Gartnerfamilier der er blevet virkelig formuende.

Endelig har Frode Sørensen (Emdruphøj), Skriftets Redaktør, med Overskrift »En københavnsk Handelsgartnerfamilie« udgivet nogle efterladte Optegnelser af Gartner Martin Ludvig Hansen

(f. 1851 † 1901), i sin Tid Forpagter af Frederiksberg Slotshave, nu det kgl. Haveselskabs Have. Slægten kan følges tilbage til dennes Oldefader Svend Hansen (f. 1758 † 1847), en Husmandssøn fra Gentofte, der, antagelig efter at have lært Gartneri i Bernstorff Slotshave, 1788 af Grev J. H. E. Bernstorff blev løst fra Stavnsbaandet og vandrede til Kjøbenhavn, hvor han begyndte en selvstændig Virksomhed, bl. a. med at passe de s. k. Professorhaver og i Juletiden at »drive« Tulipaner og Liljekonvaller ved — Kakkelovnen i sin Stue paa Torvet for Enden af Nørregade. Af hans 6 Sønner blev 4 Gartnere, af disse Sønner 9, og Gartneriet fortsættes endnu i 5. og 6. Generation. Stamfaderens 2 andre Sønner blev for Resten Præster, andre af hans Efterkommere Læger, Landmænd osv. Den offentliggjorte Del af Manuskriptet slutter med Forfatterens Farfader, Martin Espen Hansen (f. 1793 † 1875) eller »gamle Hansen paa Stien«, som han hed efter den Ejendom, en tidligere Losseplads paa 4 Td. Land, som han købte ved »Kærlighedsstien«, den nuværende Nørresøgade. Senere forpagtede han Glacisholm, paa hvis Grund Cirkus, National-Etablissementet osv. nu ligger. Men da Sønnen Axel Ludvig Hansen (1817—1864) ca. 1850 tænkte paa for 12,000 Rd. at købe de 24 Td. Land mellem Frederiksberg Allé og Gl. Kongevej, hvor nu Martensens og Madvigs Allé ligger, fik »den gamle paa Stien« ham fra det med de Ord: »Er Du gal at give 500 Rd. pr. Td. Land der ude paa Landet«. Det har vel været med en noget bedsk Smag i Munden, at M. L. Hansen noterer, at der i hans Tid, altsaa godt en Menneskealder senere, forgæves blev budt en Million Kroner for de 8—10 Td. Land, som da var tilbage af samme Ejendom. — Efter den trykte Del at dømme har Udgiveren vist Ret, naar han udtaler: »Det er at ønske, at det øvrige — Faderens og hans eget Liv — engang kunde blive offentliggjort«; men af Hensyn til Forfatterens »meget skarpe Pen og usminkede Tale« mener han, at det bør vente.

H. W. H.

Den sidste af Adelsslægten Lindenov. Som sidste Mand af Slægten nævner Thiset Oberstlieutenant Godske Lindenov, død 1738 i Horsens, gift med Vibeke Reedtz, død 1755, i hvilket Ægteskab der angives født to som smaa afdøde Børn. 1772, 7. Sept., ansøger Maria Elisabeth v. Lindenou, Enke efter den ved Belejringen af Schweidnitz 1761, 1. Okt. faldne Oberstlieutenant Carl Ludwig v. Löwenfeld, Grev A. G. Moltke om en Pengegave. Hun havde da opholdt sig 3 Aar 9 Maaneder i Danmark, hvorhen hun var rejst for at opsøge sin Slægt, dog havde hun ingen mere truffet i Live. Hun havde fire Børn med sig, hvoraf de to vare døde her i Landet (Roskilde, Kongsted), og vilde nu rejse til Tyskland.

L. B.

Den Quistgaardske Familieforening, hvis Formand Pastor Erhard Quistgaard i Rorup er, arbejder med stor Energi særlig gennem sin Sekretær og bærende Kraft Forpagter P. Chr. Rehling-Qvistgaard paa at samler Dokumenter, Billeder o. s. v. til det oprettede Familiearkiv. Medlemmernes Antal er steget fra 39 i 1915 til 68 i 1917 og Kapitalen, som søges samlet til Fordel for Slægten er ogsaa steget stærkt.

Familieforeningen har gentagne Gange samlet Slægten til selskabelig Sammenkomst og Møder med Foredrag af familiehistorisk Karakter og

maalbevidst søgt at samle særlig Slægtens Unge og vække deres Interesse for Sammenholdet. Slægtssamfundet udgiver ogsaa aarlige Beretninger, som det søger at gøre saa interessante som muligt ved at meddele Oplysninger om Familiebegivenheder indenfor Slægten.

Fra Overretssagfører, Redaktør I. K. Bergwitz i Christiania har Redaktøren erholdt følgende Henvendelse: *Praktisk slektsforskning*, »Spørsmaal og svar i pers. tidsskr.«

Hr. redaktør!

I anledning av det interessante foredrag, som prof. Heegaard har hollt i Deres aarsmøte $^{3}/_{12}$ 1917 ber jeg om et par ord indføiet til ovennævnte punkt: Nei, det gaar smaat med svar i tidsskriftet, og netop av den av professoren nævnte grund. Ingen gir sig til at forske gratis, for ukjennte medmennesker. Hvad der blir svaret, er, hvad vedk. allikevel tilfældigvis har ved haanden eller kommer over.

Allikevel har denne rubrik stor betydning; ialfall for Norges vedk., hvor vi hverken har eet eller to private genealogiske bureauer. Her gaar alt paa tilfældighet og underhaands henvendelser.

Ogsaa i Norge er der nu blit saa meget overflod av penger paa mange hænder, som gjerne offrer en god slump til utforskning av sin slekts historie, mest av primitive egoisthensyn men ogsaa av dypere kultur- og samfundsinteresse. Disse mennesker famler i blinde, spør den første, den besste, og driver fra Herodes til Pilatus og tilbake igjen, innen de finner den mand eller kvinde der har evner og tid og forutsætninger, til at samle eller sætte i system deres slektshistorie.

Averter i norsk (og dansk) dagspresse, at disse folk kan, ved at melle sig inn i vort samfund, faa gratis indrykket sine spørsmaal og derved vinne frem til forskernes kress. Saa kan vedk. forsker selv melle sig, og privat kontrakt bli sluttet mellem spørger og svarer.

Deri ligger betydningen av denne rubrik, og den er, som nævnt, for Norges vedk. av største vægt, for en systematisk norsk slektsforskning.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

I.

Hvem er »Thomas Henrichsen i Fyen, præfectus aulicus Holsatiae«?

Han nævnes i Leth og Wad: Dimittender fra Herlufsholm, som Fader til den i Aaret 1656 fra Herlufsholm dimitterede Henrich Thomsen Barsmark, der døde som Sognepræst for Tved ved Svendborg 18. September 1695. (Denne kaldes hos »Wiberg« filius præfecti aulici Holsatiae).

Hvad kan Udtrykket: præfectus aulicus Holsatiae dække over?

Charles E. Sørensen,
Nørrebrogade 186, L.

II.

Kan noget oplyses om Christian Henrik Berg eller hans mulige Efterkommere? Han er døbt i Ulbølle, Fyen, 19. Februar 1750, en Søn af Sognedegn til V. Skærninge-Ulbølle Mogens Bierg (Barsmark) og Broder bl. a. til Justitsraad Hans Berg til Skovsbo. Om Christian Henrik Berg haves kun følgende: at han i 1790 hos Broderen paa Skovsbo har til gode saa og saa mange Rd. Mark og Skilling for hollandske Dukater, for Bomuld og Bomuldstøj. Muligt at Chr. H. Berg er død udenfor Landets Grænser.

Er Viceguvernør paa St. Thomas og St. Jan Hans Henrik Berg, født 25. November 1788 (hvor?), død 16. April 1862 (hvor?), en Søn af omspurgte Christian Henrik Berg?

Enhver Oplysning om ovenstaaende Personer modtages med Taknemlighed af

Charles E. Sørensen,
Nørrebrogade 186, L.

III.

Ifølge Københavns Universitetsmatrikel bleve Mathias Grønvald, Herloviensis, 19 Aar, og Severinus Hee Grønvald, Herloviensis, 17 Aar, immatrikulerede 29. Juli 1766. Begge vare Sønner af Præsten Knud Grønvald i Allesø, og begge maa være døde før Faderen 28. Juni 1804, da de ikke nævnes i Skiftet efter ham.

Enhver Oplysning om dissø 2 Brødres senere Skæbne modtages med Taknemlighed af

Fr. Grønvald, **Direktør.**
Kongens Tværvej 8, Kbhvn. F.

IV.

Oplysninger søges om Slægten Binzer og v. Binzer til Brug ved Udarbejdelsen af en Familiestamtavle.

Otto Binzer,
Kolonibestyrer,
Holsteinborg, Grønland.

Uddrag af Kancelliets Registranter. Kgl. konfirmerede Testamenter o. l. 1660—70.

Ved **H. C. Roede.**

De enkelte Meddelelser er ordnede efter følgende System:

1) Konfirmationsdatoen.
2) Udstederens Navn.
3) Personer, i Slægt eller Svogerskab med Udstederen.
4) Vidnernes Navn.
5) Meddelelse, om der er Indlæg ved Sagen, og i saa Fald hvem der har underskrevet og beseglet — eller kun Koncept.
6) Hvor Brevet er udstedt og naar.
7) Kongebrevets Nr.

Navnenes Form er moderniseret.

Af hyppigst brugte Forkortelser mærkes:

ꝏ: gift med.
Br.: Bror.
Dt.: Datter.
Fgd.: Foged.
Fr.: Frederik.
F. R.: Fynsk (og smaalandsk) Register.
Indl.: Indlæg.
J. R.: Jysk Register.
M.: Mor.
N. R.: Norsk Register.
Ob.: Oberst.
Pr.: Præst.
s. A.: samme Aar.
s. D.: samme Dag.
S. R.: Sjællandsk Register.
Ss.: Søster.
Sv.: Svoger.
Sv.søn: Svigersøn.
U. B.: **Uden Børn.**
V.: Vidner.

1660

30. Dec. **Rollufsen**, Caspar Erik og Fru Sophia Zoega, Købm. Jean le Clerchs Enke, Ægtepagt paa Tysk. Hun har 2 Sønner: Jean og Johan Adolf le C. Testators M.: Elisab. Bussen, boende i Dannenberg i Lüneborg Distriktet. V.: **Peter Lytzen**, Hans Zoega, **Torben** Pedersen. Indl. Udst.: Kbhvn. 30. Jan. S. R. 325.

1661

17. Jan. Reensberg, Gabriel til Arnsberg. Dt. af hans tidligere Ægteskab: Magd. Sybilla. Indl.: U.skr. G. R. Udst. paa Tysk i Nykøbing. F. R. 2.

1662

11. Jan. Andersen, Rasmus, St.skr. i Fyns St., ∽ Marie Sophie Christophersdt. U. B. Indl. U.skr. og Segl: A. R. Udst.: Kbhvn. 24. Okt. 1661; Ansøgn. s. D. og 30. Nov. s. A. F. R. 6.

3. Febr. Thomsen, Niels, Pr. paa Toften (Toftøen?), ∽ Anne Andersdt., Dt. af fhv. Borgm. And. Olufsen i Fr.stad. U. B. N. R. 8.

12. Apr. Waltpurger, Jokum, Slotsfgd., ∽ Thyra Bornemann. U. B. Hendes M.Br.: Hans Zoega. Hendes Værge: Apot. Chrf. Herforth. Hendes Sv.: Casper Rolufsen. V.: Albertus Mathiessen, Chrf. Herforth. Indl. 6 U.skr. Segl: I. W., A. M., C. H. Udst.: Kbhvn. 3. Apr. S. R. 56.

15. — Clemendsen, Clemend af Skanderborg, ∽ Kirsten Madsdt. J. R. 17 f.

22. — Sebolt, Hans, Buntm. fra Schlesien, ∽ Alhed Boldewin fra Fyrstendømmet Lüneburg. Gifte i 1637. U. B. V.: Vinhdl. Johan Lehn, Kobbersm. Hans Morgener, Skræder Hans Husum. Indl. U.skr. H. S., H. H., H. M., I. L.; Segl: H. S., J. L., H. M., H. H. Udst. paa Tysk i Kbhvn. 4. Apr. S. R. 66.

5. Dec. Enskirk, Herman (Harman), Vinhdl. i Kbhvn., ∽ Sibylla, Johan Lehns Dt. 2 Børn, der er døde. V.: Chrf. Herforth, Hans Morgener, Thomas Ocksen. Indl. U.skr.: H. E., H. M., C. H., T. O.; Segl: Samme. Udst. paa Tysk 3. Dec. S. R. 204.

1663

9. Jan. Bøfke, Johan, i mange Aar ∽ Karen Madsdt. U. B. V.: hans Br. Ditmar B., Cort Henr. Merker. Indl. 4 U.skr. Udst. Kbhvn. 29. Dec. 62. S. R. 5. Se ogsaa N. R. 5 a af ... Jan. 62.

27. Juni. Huitfeld, Tønne, Bef.md. over Ide og Marker, ∽ Helle Margrethe Nold (Naal). Hans Ss.: Jfr. Sophie H. V.: Gen.kr.komm. Knud Schinchel og Ob. Otte Schade. Udst.: Trundstadsgd. 13. Juni N. R. 64.

27. — Nold, Helle Margr. ∽ Tønne Huitfeld. V.: Tomas Naald, hendes Br.søn, Axel Urup, hendes M. Br. Udst. Trundstadgd. 13. Juni. N. R. 65.

1. Juli. Itzen, Albret, Hdlsm. i Kbhvn. og Anna Jänicken, Dt. af Goske J. af Gekkørp (Gettorp), Ægtepagt paa Tysk. Gifte i Kiel 29. Jan. 1643. Hendes M.: Cathr. Jänicken. V.: Ratsverwandte i Lübeck Herman v. Dorne og Henricus Safra, Hans Gren, Henr. Gren. Udst. i Lübeck 5. Apr. 1645. S. R. 114.

28. — Gummersbach, Fr. ∽ Kirsten Jacobsdt. Test. vil begraves i St. Knuds Kirke i Odense. Hans Ss.søn: Herman Werner Dolman i Oldenborg. Hans Steddt.: Anne Bærentz ∽ Bendix Lauritzen i Odense. Hans Ss.: Anne Margr. G., nu død, M. til ovenn. H. W. Dolman. Hans Halvss.e: Cathrine G. i Oldenborg, Anne G. i Deepholt (Diepholtz?) i Westphalen, nu død. V.: Kr.komm. Georg Thomas Hafenreffer, Gen.prov.m. Hans Wilhelms. Indl. U.skr.: F. G. Udst.: Odense 1. Maj; Ansøgn. 19. s. M. F. R. 20.

8. Aug. Mule, Hans Jørgensen ∽ Maren [Brodt]. Kontrakt om et Bibliotek. 2 Sønner døde. Hendes Søn og eneste Livsarving, Jørgen Hasebart, er nu i Leyden. Udst.: Kbhvn. 13. Apr. og Leyden 8. Maj n. St. S. R. 141.

24. — Merker, Cort Henr., i mange Aar ∽ Catarine Langerotges (Langerøtgers). Ingen Børn nu. V.: Johan Bøfke, Jørgen Adrian Wichmann. Indl. 4 U.skr. Udst.: Kbhvn. 18. Maj. S. R. 155.

16. Sept. Melvin, David, Raadm., i mange Aar ∽ Sara Muuthum. U. B. V.: Raadm. Hans Hansen, Pr. Henr. Henriksen, Raadm. Jørgen v. Vehlen. Indl. U.skr. og Segl: D. M., Hans H., Henr. H., J. v. V. Udst. Hels.ør 5. Aug. S. R. 172.

21. Dec. Rantzau, Sophia, Mogens Gyldenstjernes Enke. Dt.: Fru Anne Helvig Gyldenstjerne ∽ Jørgen Marsvin. Deres Børn: Mogens, Fr. Otto, Hannibal, Mette, Sophie, Karen Marsvin. S. R. 206.

1664

13. Jan. Danielsen Willum, Kammererer, ∽ Anne Gregersdt. V.: Johan Lehn, Niels Rasmussen, Musker (Musketér?), Anders Rasmussen. Indl. U.skr.: D. W., J. L., N. R., A. R.; Segl: Samme. Udst. paa Tysk. 28. Dec. 1663. S. R. 4.

22. — Heinen, Jan, fhv. Toldkontr. i Hels.ør og Maria Jacobs i Amsterdam. V. Peter Baen og Jacobus Marcus i Amsterd. Indl. Udst. paa Hollandsk i Amsterdam 9. Jan. S. R. 8.

22. — Beyersdorf, Henr., i Slagelse, fhv. Slotsfgd. paa Antvorskov (i 24 Aar), i 10 Aar ∽ Anna Sørensdt., Enke. U. B. Indl. U.skr.: H. B. S. R. 9.

27. Apr. Lauritsen, Erik, isl. Købm. i Kbhvn. U. B. Indl. U.skr.: E. L. S. R. 76.

6. Juli. Christensen, Fr., Fgd. i Mandals Len, ∽ Maren Børrisdt. hos Fru Elisab. Krag. V.: Hustruens M.: Johanne Christensdt., Søren Hansen, Maren Børrisdt. og Mandens Ss.søn: Christen Christensen. Oddernes Kongsgd. 2. Apr. 1662. N. R. 83.

9. — Lydichsen, Anders, i mange Aar ∽ Marie Clemensdt. V.: Erik Rosenkrantz og Mogens Friis. Indl. 4 U.skr.: Segl: A. L. Udst. Aarhus 2. Maj 1664. J. R. 65.

14. — Herforth, Chrf., Apot. i Kbhvn., ∽ Margar. Bentzen. U. B. sammen. Begge har Børn før, hun 3 Sønner. V.: Jokum Waltpurger, Hans Husen. Koncept. Udst. paa Tysk 27. Apr. 1663. S. R. 100 b.

26. — v. Ahlefeld, Hans til Glorup, ∽ Cath. Sehested. Hans naturlige Søn: Frantz v. Steendorph. Hendes Formynder: Erik Krag. V.: Johan Chrf. v. Kørbitz, Henr. Ernst. Indl. U.skr. og Segl: H. v. A., C. v. A., E. K., J. K., H. E. Udst. paa Tysk 25. Juli. S. R. 114.

30. Aug. Boye, Nic., Barber af Ditmarsken, i rum Tid ∽ Christine Duvenvloth (Duvenfelt) af Holsten. U. B. V.: Apot. Chrf. Herfort og Købm. Johan Alhusen. Indl. U.skr.: N. B., C. D., C. H., J. A.: Segl: N. B., C. H., J. A. Udst. paa Tysk i Kbhvn. 23. Aug. S. R. 132.

30. Aug. Køhler, Henr. fra Gosslar i Brunsvig, ∽ Maria Abrahams af Leyden i Holland. U. B. V.: Johan Lehn, Hans Morgener ved Jochim Kurtz. Indl. U.skr.: H. K., M. A., J. L., H. M., J. K.; Segl: H. K., J. L., H. M., J. K. Udst. paa Tysk i Kbhvn. 24. Aug. S. R. 133.

30. — Lauridsen, Hach, ∽ Maren Henr.dt. U. B. V.: Sv.e Borgm. Christen Caspersen i Køge, Rasmus Christensen Schøller. Indl. U.skr.: H. L., M. H., C. C., R. S. Udst.: Kbhvn. 27. Aug. S. R. 134.

30. — Frecht, Andr., Murm. af Breslau, ∽ Bodil Pedersdt. U. B. V.: Abrah. Buchwitz, Murm. Niels Sørensen. Indl. U.skr.: A. F., B. P., A. B., N. S.; Segl: A. F., A. B., N. S. Udst. i Kbhvn. 16. Mts. 1663. S. R. 135.

20. Okt. Andersen, Oluf, Betj. hos Slotsfgden, i mange Aar ∽ Elline Richertsdt. U. B. V.: Dr. Peder Resen, Jochum Waltpurger. Indl. U.skr.: O. A., P. R., J. W.; Segl: O. A., P. R., J. W. Udst.: Kbhvn. 26. Sept. S. A. 161.

15. Nov. Aalborg, Peder Hansen, Hdlsm., ∽ Ide Hansdt. U. B. Hendes Søn: Hans Thorschmede. V.: Johan Steenkul, Thomas Eggebrecht. Indl. U.skr.: P. A., I. H., J. S., T. E.; Segl: J. S. Udst.: Kbhvn. 14. Nov. S. R. 174.

6. Dec. Wichmann, Jørgen Adrian, ∽ Maria Weyers. U. B. V.: Raadm. Henr. Jacobsen, Hdlsm. Cort Henr. Merker. Indl. U.skr.: J. W., M. W., H. J., C. M.; Segl: J. W., M. W. Udst.: Kbhvn. 1. Okt. S. R. 186.

1665

6. Mts. Seiler, Melchior, ∽ Cathr. Elligers. U. B. Han gift før, har 2 Børnebørn i Holland. V.: Raadm. paa Chrh. Hieron. Kohl og Købm. smst. Hans Hoppe. Indl. U.skr.: M. S., C. E., C. K., H. H.; Segl: M. S., H. H. Udst. paa Tysk, Kbhvn. 2. Mts. S. R. 37.

6. — Lambretsen, Clemend, i mange Aar ∽ Karen Olufsdt. U. B. V.: Pr. Richard Hansen Northuus, Karl v. Mander. Indl. U.skr.: C. L., K. O., R. N., K. v. M.; Segl: C. L., R. N., K. v. M. Udst. Kbhvn. 14. Febr. S. R. 39.

1. Juli. Lauridsen, Niels i Bergen, ∽ Margr. Lauridsdt. U. B. Hun har en Dt. af 1ste Ægteskab, Maren Jensdt. V.: hendes Sv.søn: Jacob Didriksen, Maren Jensdt., Lagm. Vitikind Huus og hendes Fætter, Niels Bertelsen. Udst. Chr.ania 8. Aug. 1664. N. R. 101.

4. — Andersen, Rasmus, St.skr. i Fyens St., ∽ Maria Sophia Christophersdt. Hans Ss.dt.: Anna Hansdt. Testeres til: Sidsel Hansdt., opkaldt efter hendes afd. Mor. V.: Otto Krag, Erik Krag og hendes Far, Chrf. Bang. Indl. U.skr.: R. A., M. C., O. K., E. K., C. B.; Segl: E. K. Udst.: Kbhvn. 28. Nov. 1664. F. R. 23.

4. — Jørgensen, Laur., Tolder, ∽ Mette Clausdt. V.: Raadm. Søren Thomsen, St.skr. Rasmus Andersen. Indl. 4 U.skr. Udst. Nyborg 27. Juli. F. R. 24.

22. — Rantzow, Ditlev, Ob., ∽ Anna Sophia Reichau. V.: Johan Christoff v. Kørbitz, Hans v. Ahlefeldt og Johan Friderichsen v. Marschalck. Indl. 5 U.skr. og Segl. Udst. paa Tysk, Kbhvn. 12. Juli. J. R. 47.

1. Aug. Hansen, Vincentz, Brygger, i rum Tid ∽ Mette Christensdt. Børnene døde. V.: Vinhdl. Johan Lehn d. Æ., Barber Wilh. v. Eshoven, Skriver Jonas Sørensen. Indl. U.skr.: V. H., J. L., W. E., J. S.; Segl: V. H., J. L., W. E., J. S. Udst. paa Tysk, Kbhvn. 6. Mts. S. R. 128.

3. — Hansen, Hans, Insp. o. Loll.-Falster, ∽ Abel Cathr. v. der Wisch. V.: Chrf. Herforth, Konditor Henr. Neumann. Indl. 4 U.skr. og Segl. Udst. paa Tysk, Kbhvn. 13. Maj. S. R. 130.

28. — Brochmann, Hans, fhv. Superintend., ∽ Anna Laurence. Hans Br.: Rasmus B. Testators Børn: Enevold, Margr., Laurence og Hans. Indl. U.skr.: H. B., A. L. Udst. Aarhus 15. Febr. 1664, Ansøgn. 8. Aug. 1665. J. R. 56.

30. — Endersen, Simon, f. i Tønsberg Len, Tømmerm. paa Holmen i 22 Aar, Mestersv. i 34 Aar; i ca. 28 Aar ∽ Kirsten Nielsdt., f. i Viborg. U. B. V.: Provst Tørkel Thuesen her og Underfgd. Peder Jørgensen Tvenstrup. Indl. U.skr. og Segl: S. E., T. T., P. T. Udst. Kbhvn. 18. Juli. S. R. 143.

30. Spt. Gerkens, Lyder, ∽ Anne Stephansdt. U. B. V.: Johannes Restorp, Apot. Chrf. Herforth, Christoff Hartmann. Indl. 5 U.skr. og Segl. Udst. paa Tysk Nykøb. p. F. 12. Sept. F. R. 43.

20. Nov. v. Eshouen, Willum, Barber. Testeres til hans Ss.: Johanne Sibilla v. E. S. R. 194 f.

1. Dec. Ibsen, Mogens, Tolder, ∽ Anne Cathr. Hans forrige Hustru død under Krigen. Indl. U.skr.: M. I., A. C. Udst. Fr.sund 7. Nov. S. R. 198.

4. — Andersen, Michel, Betj. hos Slotsfgden, i mange Aar ∽ Anna Nielsdt. U. B. V.: Pr. Michael Henrichsen, Thomas Fuiren. Indl. U.skr.: A. N., M. H., T. F.; Segl: M. A. Udst. Kbhvn. 2. Dec. S. R. 203.

4. — Jensen, Christen, Borgm. i Aarhus, ∽ Gertrud Nielsdt. U. B. V.: Otto Krag og Erik Krag. Indl. 4 U.skr.; Segl: C. J. Udst. Kbhvn. 30. Juni. J. R. 96.

7. — Camin, Jokum af Malchin i Meklenborg, Søfarer, ∽ Dorothe Jørgensdt., f. i Dantzig. U. B. V.: Johan Arens, Jens Bertelsen, Herm. Clausing. Indl. U.skr.: J. C., D. J., J. A., J. B., H. C.; Segl: J. C., J. A., J. B., H. C. Udst. paa Tysk Hels.ør 18. Jan. Ansøgn.: 24. s. M. S. R. 210.

1666

3. Jan. de Bouffert, Colomba, Kommandant paa Chr.havns Enke, Anna Maria. Steddt.: Anna Margr.; har Børn. V.: Ob.ltn. Hans Jacob v. Lüneburg, Brygger Jens Jensen, Kurt Hermansen (Hamonsen). Indl. 4 U.skr. og Segl (Testatrix og Vidnerne). Udst. paa Tysk Kbhvn. 1. Jan. S. R. 2.

8. — Atke, Hans, Borgm., i 12 Aar ∽ Anne Andersdt. U. B. Har har en Br. og en Ss. V.: Jens Sachmann, Chrillus Jensen. Indl. 4 U.skr. Udst.: Slangerup 19. Dec. 1665. Ansøgn.: 21. Dec. S. R. 6.

8. — Werner, Adam Fr., Notar publ., ∽ Cathr. Glässerin. U. B. Hun har 2 Ss.e i Meissen. V.: D. Christen Petersen, Jan Michelsen, Philip Hacquard. Indl. U.skr.: A. W.,

C. G., C. P., J. M., P. H.; Segl: Samme, undtagen C. G. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 30. Dec. 1665. Ansøgn.: u. D. S. R. 7.

13. Jan. Petersen, Lorentz, Forv. paa Hørsholm, ∽ Cathr. Asmusdt. U. B. V.: Pr. Henr. Thomsen Gerner, Jens Pedersen i Usserød Mølle, Johan Philip v. Essen i Rungsted Kro. Paategnet: han er senere død. V.: Joh. Friderich, Anne Friderichs, Jørgen Goltbech, Bente, Jens Pedersens, Bodil Frederiksdt., Claus Hartigsen. Indl. U.skr.: Alle undtagen Ægteparret; Segl: J. P., J. F. Udst.: Hørsh. 26. Dec. 1665. S. R. 12.

24. — v. Velen, Jørgen, Raadm., ∽ Sille Hansdt. Kruse. U. B. Hans Kruses Dødsbo omtales. V.: David Melvig og Gallas Clausen, Raadmænd, Jacob v. Ham, Edvard Kruse (kalder Ægteparret: min Svoger og Faster). Indl.: U.skr.: J. v. V., S. K., D. M., G. C., J. v. H., E. K.; Segl: Samme, undtagen S. K. Usdt.: Hels.ør 12. Aug. 1664. Ansøgn.: 12. Jan. 1665. S. R. 23.

8. Febr. Olufsen, Erik, Guldsmed i Tr.hjem, ∽ Anne Henriksdt. U. B. V.: Præsid. Lorentz Frandsen og Laurids Bastiansen. Udst.: Tr.hjem 3. Jan. N. R. 17.

21. — Mortensen, Hans, paa Taagerød, ∽ Sara Eriksdt. U. B. V.: Sv.e: Pr. Erik Jensen til Lidemark, Rasmus Olufsen i Aashøj. Indl. U.skr. og Segl: H. M., S. E., E. J., R. O. Udst.: T. 5. Febr. Ansøgn.: 9. Febr. S. R. 40.

19. Apr. Friis, Jens Jensen, Assessor, ∽ Anne Eilersdt. U. B. Udst.: Tr.hjem 29. Nov. 1665. N. R. 34.

15. Juni. Harboe, Peder Mortensen, Raadm. i Chr.sand, ∽ Anne Christensdt. U. B. N. R. 139.

20. — Rosenvinge, Henr. Willumsen, ∽ Fru Bente Urne. Hans M. begravet i Kbhvn., Faren i Hels.ør. I Malmø er begravet Farens første Hustru, Fru Bente Mostdt. Hans Br.e: Willum, Steen, da død. Hendes Br.: Major i Norge, Johan U. Hendes M.: Hilleborg Normand. Hendes Moster, da død: Fru Margr. Norbye, Tønne Billes Enke. V.: Niels Trolle, Axel Urop, Erik Krag. Indl. Udst.: Kbhvn. 1. Mts. S. R. 84.

21. Juli. Repstorf, Hans, Hofbuntm., i rum Tid ∽ Anna, Peter Martelovs. Børn. V.: Købm. Herman Jeger paa Chrh., Hofskræder Andreas Søbøtker. Indl. U.skr.: H. R., A. M., H. J., A. S.; Segl: Samme, undtagen A. M. Udst.: paa Tysk: Kbhvn. 10. Juli. S. R. 102.

11. Aug. Jacobsen, Bertel, f. i Vendsyssel, ∽ Anna Jensdt., f. i Kbhvn. U. B. V.: Overform. Peder Jacobsen Flensborg, Niels Michelsen. Indl. U.skr.: B. J., A. J., P. J., N. M. Udst.: Kbhvn. 20. Juli. Ansøgn.: 24. Juli 1666. S. R. 111.

11. — Ziegenhorn, Joh.s, i 20 Aar Organist i Odense; stammer fra Sachsen-Lauenb., i 1649 ∽ Cathrina Søckelands af Hamborg. U. B. V.: Byskr. Henr. Jørgensen, Mogens Jørgensen, Christen Lauritzen, Lorentz Madsen. Indl. U.skr. og Segl: J. Z., H. J., M. J., C. L., L. M., U.skr.: C. S. Udst.: Odense 24. Maj 1665. Ansøgn.: 26. Maj. F. R. 37.

13. — Heichtmannsdt., Trine, da død, ∽ Oluf Pedersen. Hun vilde begraves paa tysk Kirkegaard. V.: Sn. Paaske

Povlsen, Glarm. Bartholomeus Mentz, Chr. Bremer her. Indl. U.skr.: B. M., C. B. Udst.: Kbhvn. 22. Apr. S. R. 112.

21. Aug. Hansen, Hans, Kanc.bud, en Tid lang ∽ Ellen Sørensdt. U. B. Hans Far: Kanc. betj. Niels Christensen. V.: Pr. Laur. Hansen Grønbech her. Indl. U.skr. og Segl: H. H., L. G., N. C. Udst.: Kbhvn. 6. Dec. 1665. S. R. 118.

15. Spt. Brun, Iver Jacobsen, Brygger, i 11 Aar ∽ Maria Philipsdt. 2 Sn., 3 Dt. Koncept. Kasseret. Bl. henlagte Sager.

26. — de Wat, Jacob, Kpt., i rum Tid ∽ Bodil Nielsdt. V.: Kgl. Skibskapt. Claus Mikkelsen, Materialskr. Knud Walter. Indl. U.skr.: J. de W., B. N., C. M., K. W.; Segl: Samme, undtagen B. N. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 24. Spt. S. R. 153.

30. — Andersen, Rasmus, Postm., ∽ Margr. Hansdt. Børnene døde. V.: Søren Jørgensen, Jørgen Nielsen, Andr. Jørgensen, Laur. Nielsen. Indl. U.skr.: M. H.; U.skr. og Segl: R. A., S. J., A. J., J. N., L. N. Udst.: Kbhvn. 24. Spt. S. R. 161.

20. Okt. Hansen, Laur., Hdlsm., ∽ Susanne Bentsdt. U. B. V.: David Madsen, Markus Tarkel, Joakim Fridebolt, Poul Nielsen. Indl. U.skr.: L. H., S. B., D. M., M. T., J. F., P. N. Udst.: Kbhvn. 13. Spt. Ansøgn.: s. D. S. R. 172.

17. Nov. Pedersen, Laur., i 17 Aar ∽ Ellen Hansdt. U. B. V.: Hdlsm.e Just Henriksen Clerch og Johan Arndtsen. Udst.: Hels.ør 14. Nov. S. R. 198.

19. — Fabritius, Chr., Dr., ∽ Magd. Motzfeldt. Hans Br.: Henrik F. V.: Wilh. Worm, Olai fil., Notar. Indl. U.skr. og Segl: C. F., M. M., W. W. Udst.: Kbhvn. 14. Nov. S. R. 203.

1667

2. Jan. Lente, Fr., den 1. Dec. 1661 ∽ Anna Christina v. Hatten i Kiel. Hans Forældre lever endnu. Hans Far: Theodorus L., tysk Kansler. Hans Fætter: Kammererer Henr. v. Stocken. Indl. 4 U.skr. og Segl. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 28. Dec. 1666. S. R. 3.

14. — Høchel, Henr., Garver, i 15 Aar ∽ Maren Andersdt. U. B. Hans Mosters Søn: Henr. Isaksen de Wal rejste for 27 Aar siden fra Byen. Testators M. levede 13 Aar, efter at han var rejst. Hans Far: Gert H., da død. Hans Stedm.: Mariche Holterman. V.: Hans Morgener, Chrf. Matthiesen, Samuel Biener. Indl. U.skr.: M. A. U.skr. og Segl: H. H., H. M., C. M., S. B. Udst.: Kbhvn. 1. Dec. 1666. Ansøgn.: 20. Dec. 1666. S. R. 8.

14. — Willadsen, Peder, i 7 Aar ∽ Gertrud Adamsdt. U. B. V.: Hdlsm.e Hans Knudsen Legaard og Helmer Didriksen. Indl. U.skr.: G. A. U. og Segl: P. W., H. L., H. D. Udst.: Kbhvn. 8. Jan. Ansøgn.: 10. s. M. S. R. 9.

17. — Juel, Peder Rasmussen; da død. Hustruen død. U. B. Br.e Raadm. Jørgen J. i Aarhus, Mikkel J. i Søby, Rasmus J. i Gyllinge. M.: Maren Mikkelsdt. i Søby. Hans Ss.e: Anne J. i Slagelse. Maren J., da død (i Raatte!). V.: Byfgd. Jens Mouritzen, Kanc.sekr. Poul Nielsen. Indl. U.skr. og Segl.: P. J., J. M., P. N. Udst.: Kbhvn. 15. Jan. S. R. 14.

18. Febr. Thesmann, Chr. Ditlef, Raadm., ∽ Cath. Bickers. Hans M.: Elisabeth T. Hans Ss.: Sophie Elisab. T. V.: Elias Hübsch, Joakim Irgens. Indl. U.skr.: S. E. T. U.skr. og Segl: C. T., C. B., E. T., E. H., J. I. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 17. Febr. S. R. 51.

26. — Olufsen, Peder, i 20 Aar ∽ Bente Svendsdt. U. B. V.: Pr. Rasmus Byssing, Brygger Torben (Pedersen?) i Kbhvn. 4 U.skr.; Segl: T. P. Udst.: Chrh. 10. Dec. 1666. Ansøgn: 5. Febr. 1667. S. R. 61.

1. Mts. Høyer, Henr., ∽ Anne Henr.dt. U. B. Hun har Børn. Hans Far: Borgm. i Holbæk, Peder Jensen. Hans Br.: Johan Robring. Hans Sv.: Raadm. Andr. Schult i Holbæk V.: Evert Holst af Kbhvn. Indl. U.skr.: P. J., J. R., A. S., E. H.; U.skr. og Segl: H. H., A. H. Udst.: Kbhvn. 11. Dec. 1666. S. R. 64.

18. — Gundtzou, And., Mag., ∽ Mette Bang. U. B. V.: Esaias Fleischer, Casper Grot. 4 U.skr. Udst.: Kbhvn. 1. Mts. S. R. 88.

18. — Didrichsen, Helmer, i 10 Aar ∽ Maren Willumsdt. Dichmann. U. B. V.: Hdlsm.e Barth. Jensen og Jacob Nielsen. Indl. 4 U.skr. og Segl. Udst.: Kbhvn. 1. Mts. Ansøgn.: s. D. S. R. 89.

26. — Dreyer, Peter, Sekr., for nogle Dage siden ∽ Anna Cathr. Stricht van Hoffmerssel. Indl. U.skr.: P. D., A. S. Udst. paa Hollandsk: s'Gravenhaag 18. Mts. S. R. 97.

28. — Jensen, Søren, f. i Kongself, ∽ Maren Rasmusdt., f. i Hovstrup i Jyll. U. B. V.: Renteskr. Claus Jørgensen, Sejlm. Mikkel Christensen. Indl. U.skr. og Segl: S. J., C. J., M. C. Udst.: Kbhvn. 15. Mts. Ansøgn.: s. D. S. R. 104.

15. Apr. Jensen, Barthol., i 12 Aar ∽ Ingeborg Didriksdt. U. B. V.: Hdlsm.e Helmer Didriksen og Jakob Nielsen. Indl. 4 U.skr. og Segl. Udst.: Kbhvn. 11. Apr. Ansøgn.: s. D. S. R. 126.

17. — Paynk, Ahasverus, Livmedicus, ∽ Kirsten Tidemannsdt. U. B. V.: Thomas Bartholin, Vitus Bering. Indl. 4 U.skr. og Segl. Udst.: Kbhvn. 3. Apr. Ansøgn.: s. D. S. R. 128.

18. — Pedersdt., Bente, Vognm. Baltzar Hansens Enke. U. B. V.: Skolem. Hans Pedersen, Sn. Jens Mortensen, Niels Pedersen Bagge. Indl. Segl: B. H., U.skr. og Segl: H. P., J. M., N. B. Udst.: Hels.ør 7. Apr. S. R. 132.

7. Maj. Ibsen, Mathias, Tolder, i 19 Aar ∽ Anne Block. U. B. Udst.: Hobro 26. Apr. J. R. 38.

21. — Lauritsen, Christen, Skipper, f. i Lunds Birk paa Mors, ∽ Kirsten Pedersdt. U. B. V.: Ditmer Bøfke og Barthold Stuve, Handelsmænd. Indl. U.skr.: C. L., D. B., B. S. Udst.: Kbhvn. 17. Maj. S. R. 170.

30. — Sørensen, Søren, f. i Kastrup i Jyll., ∽ Maren Nielsdt., f. i Ørslev paa Sjæll. U. B. V.: Anders Petersen og Christen Christensen. Indl. U.skr. og Segl: A. P., C. C., Segl: S. S. Udst.: Kbhvn. 11. Apr. Ansøgn.: s. D. S. R. 179.

15. Juni. Galde, Kirsten Ellen af Tom m. m., ∽ Knud Skinkel. V.: Hendes Sv.e: Werner Parsberg, Børge Rosenkrantz og Jørgen Lange. Udst.: Viborg 1. Febr. 1662. N. R. 62.

20. Juni Skivholm, Peder Christensen, Kpl., i 30 Aar ∽ Wendel Christensdt. U. B. Han 80, hun 60 Aar. V.: Chrf. Hansen, Raadm. Henning Jacobsen, Johan Hansen. Indl. U.skr. og Segl: P. S., C. H., H. J., J. H.; Segl: W. C. Udst.: Køge 20. Maj. Ansøgn.: 11. Juni. S. R. 189 f.

28. — Jacobsen, Henning, Raadm., i 10 Aar ∽ Cathr. Pedersdt. U. B. V.: Jacob Fos, Peder Christensen Skivholm, Svend Andersen. Indl. 5 U.skr. Udst.: Køge 17. Juni. Ansøgn.: 19. Juni. S. R. 193 f.

1. Juli. Bildt, Anne til Tørderud. Br.: Jens B. Testeres til Br.søn: Anders Bildt til Næs. Udst.: Moss 24. Apr. 1666. N. R. 73 f.

5. — Hertel, Fr., af Culmbach, kgl. Færgemd. ved Gaabense, ∽ Anne Marie v. Wegelen (Wechlen) af Stift Bremen. U. B. V.: Amtskr. Hans Hansen, Stiftskr. Hans Chrf.sen Hiort, Ridefgd. Claus Lund. Indl. U.skr.: A. v. W.; U.skr. og Segl: F. H., H. H., H. C. H., C. L. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 30. Juni. F. R. 51.

8. — Christensen, Hans, Fyrbøder, f. i Kbhvn., ∽ Anna Jacobsdt. f. i Aalborg, U. B. V.: Renteskr. Jørgen Carstensen, Hdlsm. Laur. Christensen Bang. Indl. U.skr.: H. C., J. C., L. B.; Segl: J. C., L. B. Udst.: Kbhvn. 3 Juni. Ansøgn. 20. s. M. S. R. 208.

19. — Clementsen, Christen, Skræder, ∽ Anne Hartes (Harters). U. B. V.: Laur. Pedersen Hylling, dsk. Skolem. Hans Olufsen. Indl. U.skr.: C. C., L. H., H. O. Udst.: Nykøb. p. F. 17. Juni. F. R. 56.

25. — Andersen, Christen, i 29 Aar ∽ Maren Nielsdt. U. B. V.: Overform. Søren Jørgensen, Niels Pedersen Hou. Indl. U.skr.: S. J., N. H. Udst.: Kbhvn. 2. Maj. S. R. 222 f.

10. Aug. Hee, Peder Pedersen, Pr., ∽ Formandens Enke, der har 2 Børn. Indl. Udst.: Øster Egesborg 30. Juli. S. R. 236.

13. — Heis, Jokum, Bager i Kbhvn; har i 12 Aar boet paa Chrhavn; i 20 Aar ∽ Marie Frandsdt. U. B. V.: Murm. Hans Jensen, Mikkel Mikkelsen. U.skr.: M. F., H. J., M. M. Ansøgn.: 7. Juli. S. R. 240.

16. — Brahe, Christence, ∽ Jacob Lindenov. Hans Arvinger: Fru Christence L., Fru Ide L., Frk. Elisabeths Børn og afd. Sivert Urnes. Hustruens Arvinger: Oluf Daas Børn paa deres afd. Mors Vegne. Indl. U.skr. og Segl: C. B. Udst.: Hundslunds Kloster 24. Apr. J. R. 111.

16. — v. Taupadel, Sophie, ∽ Chrf. Bille. Testeres til: Elisab. Juul, Ove J.'s Enke. V.: Lene, Jens Nielsens Enke, Cath. v. Andersen, Jacob Nielsens Enke og Elisab. Olufsdt. Indl. U.skr. Lene, J. N.'s Enke, C. v. A., E. O. Udst.: Randers 9. Juni. J. R. 112.

20. — Nielsen, Poul, ∽ Kirsten Mogensdt. U. B. V.: Simon Krich, Prok. Jens Nielsen Aarsleben, Anders Nielsen, Jost Jensen, Indl. U.skr.: P. N., S. K., J. A., A. N., J. J. Udst.: Kbhvn. 16. Aug. S. R. 247.

21. Aug. Altewelt, Jørgen, ∽ Anne Sørensdt. U. B. V.: Hendr. Høyer, Evert Holst. Indl. U.skr.: J. A., H. H., E. H. Udst.: Kbhvn. 20. Aug. S. R. 248.

27. Aug. Baumann, Jørgen, Kl.smed, f. i Preussen, i rum Tid ∽ Elisabeth Zander, f. i Westphalen. Børnene døde. V.: Skræderne Søren Andersen Dværig og Rasmus Markussen. Indl. U.skr.: E. Z., S. D.; Segl: J. B., S. D., R. M. Udst.: paa Tysk: Kbhvn. 24. Aug. S. R. 258.

28. — Wichmann, Hans, Raadm., ∽ Kirsten Pedersdt., der var Enke ved Giftermaalet. U. B. sammen. Hans Dt.: Maren Hansdt., eneste Barn. Hustruens Far død for nogle Aar siden, hendes Mor for Maaneder tilbage i høj Alder: »paa det siete aar mere end 100«. V.: Borgm. Knud Jacobsen, Raadmændene Willum Jensen og Henr. Jørgensen. Indl. U.skr.: K. P., K. J., W. J., H. J.; U.skr. og Segl: H. W. Udst.: Odense 24. Juli. Ansøgn.: 3. Aug. F. R. 77.

22. Nov. Nielsen, Christen, Tømrer, i lang Tid ∽ Karen Hansdt. U. B. V.: Hdlsm. Erik Lauritzen, Kanc.forv. Rasmus Rasmussen. Indl. U.skr. E. L., R. R. Udst.: Kbhvn. 20. Sept. S. R. 295.

1668

3. Jan. Pogenberg, Fr., Tolder, i nogle Aar ∽ Anne Marie Rolands. U. B. V.: Andr. Wilcken, Hans Balch. Indl. 4 U.skr. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 31. Dec. 1667. S. R. 3.

16. — Jørgensen, Jens, ∽ Dorothe Jokumsdt. U. B. V.: Hans Husum, Claus Væboe, Indl. 4 U.skr. Udst.: Kbhvn. 14. Jan. S. R. 21.

20. — Rasmussen, Rasmus, i 24 Aar ∽ Maren Christensdt. U. B. V.: Birkefgd. Niels Ipsen, Erik Ibsen i Roskilde. Indl. U.skr.: R. R., N. I., E. I.; Segl: R. R. Udst.: Roskilde 14. Jan. Ansøgn.: 27. Nov. 1667. S. R. 26.

8. Febr. Trolle, Niels til Troldholm. Har 2 Kuld Børn, ∽ Hille Rosenkrantz. Børn: Corfitz T., Børge T., Holger T., Herluf T., Arvid T., Birgitte T., Mette T., Anne T., Lene T., vist død da, Hille T. Hans M.: Birgitte Rosensparre. Hans afdøde Sv.e: Otto Rud, Christen Scheel. V.: Erik Krag, Niels Juel, Niels Rosenkrantz. Koncept. Udst.: Kbhvn. 1. Okt. 1663. S. R. 44.

20. — Petersen, Roluf, Sk.kpt., i lang Tid ∽ Kirstine Steffelinsdt. U. B. V.: Hdlsm.e Lambert Mandel og Johan Ising. Indl. 4 U.skr.; Segl: R. P. Udst.: Kbhvn. 18. Febr. 1668. Ansøgn.: 17. Mts. S. R. 68. Kasseret, og et andet Brev udgaaet 22. Febr. 1687.

20. — Himmelmann, Herman, Sn., ∽ Else Andersdt., da død. Dt.: Maria Hermansdt., for 2 Aar siden ægtede hun Sn. Augustinus Christensen. Hun døde 2. Juni 1667. 2 Børn, begge døde, før Moren. V.: Karl v. Mander, Hofsn. Hans Balche. Indl. 5 U.skr. Udst.: Kbhvn. 17. Juni 1667. Ansøgn. s. D. S. R. 69.

25. — Mortensen, Johan, i 24 Aar ∽ Anneke Johansdt. U. B. sammen. Døtres Mænd: Smed And. Knack, Henrik Henriksen. Hun har Børn og Børnebørn. V.: Vinhdl. Jacob Fuiren, Renteskr. Samuel Biener. Koncept. Udst.: Kbhvn. 6. Dec. 1667. S. Ü. 72.

29. — Rasmussen, Jens, ∽ Bendte Pedersdt. U. B. V.: Pr.? Hans Olsen, Lyder Harges og Peder Hansen af Bergen.

Udst.: Bergen 1. Febr. N. R. 30. Se ogsaa N. R. 74 af 8. Maj 1669.

9. Mts. Krabler, Markus, Garver fra Wendling i Schwaben, ∽ Maren Eskildsdt. af Kbhvn. U. B. V.: kgl. Destillatør Nic. Holst, Sadelm. Liborius Mannes. Indl. U.skr.: M. K., N. H., L. M.; Segl: Samme. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 6. Mts. S. R. 83 f.

26. — Godske, Johan, i rum Tid ∽ Martha, Daniel Campregts Dt. U. B. V.: Pr. Math. Hillebrandt, Sukkerbager Gerdt Bierman, Skom. Jokum Wielandt. Koncept. Udst.: Chr.havn 18. Mts. S. R. 101.

3. Apr. Lindemann, David, Drabant hos Kongen, i rum Tid ∽ Anne Schützen, begge fra Demmin i Pommern. Børnene døde. V.: Drabant Claus Holst, Johan Mortensen, Grovsmed Andr. Knache. Indl. U.skr.: D. L., A. S., C. H., J. M., A. K.; Segl: Samme, undtagen A. S. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 18. Juli 1667. S. R. 108.

10. — Eriksen, Peder, i 28 Aar ∽ Birgitte Pedersdt. U. B. V.: Willum Mogensen, de Fattiges Forstander: Mads Jensen, Indl. U.skr. og Segl: W. M., M. J.; Segl: P. E. Udst.: Chr.havn 12. Mts. Ansøgn.: 14. s. M. S. R. 116.

23. — Kierurt, Johan, i mange Aar ∽ Ingeborg Clausdt. v. Busk. U. B. sammen. V.: Bergmedicus Niels Andersen, Raadm. paa Chr.havn Peter Lützen, Hdlsm. Herm. Jæger. Indl. 5 U.skr. Udst.: Hels.ør 18. Apr. Ansøgn.: 20. s. M. S. R. 130.

28. — Pedersen, Jens, af Usserød Mølle, der har boet 23 Aar i Hels.ør, i 23 Aar ∽ Bente Povlsdt. U. B. V.: Vinhdl. Johan Lehn, Overform. Søren Jørgensen, Chr. Beverlin og Claus Bonnix, Hdlsmænd. Indl. U.skr.: B. P., S. J., Chr. B., Cl. B.; Segl: J. P. Udst.: Kbhvn. 24. Apr. Ansøgn.: s. D. S. R. 142.

2. Maj. Rostgaard, Hans, Fiskem., ∽ Kirsten Pedersdt. U. B. V.: Sv.en Mikkel Hansen, Toldskr. i Hels.ør, »voris kiere søster« Maren Pedersdt., Mikkel Hansens, Prov.skr. Hans Hansen, Køkkenskriver Claus Sohn. Indl. U.skr.: M. P.; U.skr. og Segl: H. R., K. P., M. H., H. H., C. S. Udst.: Krogerup 29. Juli 1667. S. R. 144.

6. — Gotlender, Søren Povlsen, Pr. i Slangerup, ∽ Sophie Olufsdt. U. B. Indl. 2 U.skr. Udst.: 26. Apr. Ansøgn.: s. D. S. R. 148 f.

1. Juni. Dal, Svend Hansen, i mange Aar ∽ Dorthe Nielsdt. U. B. V.: Haagen Olufsen, Jens Povlsen. Indl. U.skr. og Segl: S. D., H. O., J. P. Udst.: Kbhvn. 5. Maj S. R. 172.

2. — Hansen, Niels, ∽ Elisabeth Christensdt. U. B. Testeres til: hendes Ss., Maria Christensdt., der har ført Huset for dem. V.: Raadm. Stephen Olsen og Byskr. Niels Simonsen. Udst.: Grenaa 14. Febr. J. R. 102.

16. — Gersdorf, Lisbet Sophie, ∽ Melchior Juel. Udst.: Hindfels 1. Maj. J. R. 111.

17. Juni. Clemendsen, Clemend, ∽ Kirsten Madsdt. Udst.: Skanderb. 12. Mts. 1664. J. R. 113.

18. — Runkel, Niels Andersen, Købm., i ca. 24 Aar ∽ Cathr. v. Øsede. U. B. V.: kgl. Destillatør Nic. Holst, Barber

Adam Dan. Aspach. Indl. U.skr. og Segl: C. v. Ø., N. H. A. A. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 4. Juni. S. R. 188.

27. Juni. Brandt, Casper, Borgm., i mange Aar ∽ Anna Poulsdt. U. B. Indl. U.skr.: C. B., A. P.; Segl: C. B. Udst.: Korsør 12. Juni. S. R. 198 f.

27. — Schønfeldt, Peter, ∽ Anna Kohlen, tidligere ∽ Wilh. Klaumann, der efterlod 5 Sønner. V.: Arve Lauridsen Bye, Hans Figenskov. Indl. 4 U.skr. Udst.: Kbhvn. 26. Maj. Ansøgn.: s. D. S. R. 200.

1. Juli. Munk, Pors Christensen, Pr., en Tid lang ∽ Inger Nielsdt. U. B. V.: Pr.e Hillebrand Hansen Toxværd, Peder Pedersen Syv. Indl. Udst.: Strøby 12. Apr. S. R. 207.

18. — Gersdorf, Sophia Amalia, ∽ Admiral Jens Rodsteen. Indl. U.skr. S. A. G. Udst.: Kbhvn. 15. s. M. S. R. 224.

3. Aug. Skram, Maren til Hammergd., ∽ Baltzar Gevertz v. Obelitz. Hendes Ss.: Jfr. Ellen Eriksdt. S. Testatrix' Ss.barn: Jfr. Alhed Pohl (Pahlen). V.: Woldemar Skram til Ørndrup, Claus Juel til Vosborg, Erik Krag til Bramminge og Christen Lange til Dejbjerglund. Koncept. Udst.: Viborg 24. Jan. 1662. J. R. 148.

23. Spt. Hartwig, Jørgen, til Skovgaard, ∽ Kirsten Rothkirch. Indl. U.skr. og Segl: J. H. Udst.: Kbhvn. 13. Maj. F. R. 79.

15. Okt. Christensen[1]), Chr., f. i Lundenæs Len, ∽ Mette Thomasdt., f. i Salling. U. B. V.: Peder Madsen, Jacob Sørensen. Koncept. Udst.: Kbhvn. 2. Sept. S. R. 295.

24. — Pedersen, Iver i Hjelm, Stege Sogn, i mange Aar ∽ Kirsten Pedersdt. U. B. V.: Toldinsp. Math. Melhorn, Hans Husum. Koncept. Udst.: Kbhvn. 18. Okt. S. R. 303.

27. — Mortensen, Jens, Sn., i 28 Aar ∽ Margr. Hansdt. U. B. V.: Hans Pedersen, Søren Sørensen Weiby. Koncept. Udst.: Hels.ør 23. Maj. S. R. 308.

30. Nov. Bendsen, Svend, af Halland (paa Gaarden Petterstrup), nu i Kbhvn., ∽ Maren Andersdt., f. i Haderslev. U. B. V.: Vincents Hansen, Peder Madsen. Koncept. Udst.: Kbhvn. 20. Nov. S. R. 344.

3. Dec. Throelsen, Peder, ∽[2] Anne Thønnisdt. Hans Halvss.dt.: Ragnild Lauridsdt. Hans Svogerske er en fattig Enke. Fosterdt.: Lisebet Henriksdt. og Anne Cathr. Udst.: Kragerøen 27. Aug. N. R. 168.

9. — Nielsen, Iver, ∽ Else Jensdt. U. B. V.: Borgm. Peder Pedersen, Renteskr. Peder Jensen Randers, i Kbhvn. Udst.: Sorø 14. Spt. S. R. 354.

15. — [Hasle], Anders Nielsen, Pr. i Ry, ∽ Karen Torkildsdt. U. B. V.: Forv. paa Sonnerup, Peder Pedersen, Herr.fgd. Hans Tausen Mortensen. Koncept. Udst.: Kbhvn. 27. Okt. S. R. 360.

22. Dec. Mortensen, Laur., ∽ Anna Larsdt. U. B., V.: Vinhdl. Jacob Fuiren, Knapm. Severin Hershauf. Koncept. Udst.: Kbhvn. 21. Dec. S. R. 363.

---

[1]) I Registret staar efter dette Navn »Ciøbing«, vel fordi Skriveren ikke har kunnet læse det Kendingsnavn, Testator ønskede at føre og som muligvis har endt paa »iøbing«.

29. Dec. Banner, Erik, ∽ Sophie Rosenkrantz. U. B. Hendes Ss.: Fru Lisabeth R., Otte Christoffers Dt. Udst.: Boserup 28. Nov. 1656 og 28. Maj 1657. N. R. 178.

1669

2. Jan. Heynen, Jans, ∽ Anna Cathr. Wilders. Indl. 2 U.skr. Udst. paa Hollandsk: Hels.ør 29. Dec. 1668. S. R. 1.

8. — Andersen, Niels, f. i Halland, i ca. 25 Aar ∽ Sidsel Nielsdt., f. i Jyll. Børnene døde for rum Tid siden. Begge ca. 60 Aar gl. V.: Brygger Peder Sørensen af Hels.ør og Hans Nielsen af Kbhvn. Indl. U.skr.: N. A., P. S., H. N. Udst.: Hels.ør 30. Spt. 1668. Ansøgn.: 4. Jan. 1669. S. R. 9.

9. — Gudmandsen, Poul, i mange Aar ∽ Anna Sørensdt. U. B. V.: Berent Antoni, Mogens Pedersen. Indl. U.skr.: A. S.; U.skr. og Segl: P. G., B. A., M. P. Udst.: Kbhvn. 6. Jan. Ansøgn.: s. D. S. R. 10.

20. — Thomsen, Peder, Bager, i lang Tid ∽ Ursilla Hindebrands. U. B. V.: Jokum Fridebolt, Rasmus Fisker, David Schwartz Henr. Ahlers. Indl. U.skr.: H. A.; Segl: og U.skr.: P. T., J. T., R. F., D. S. Udst.: Kbhvn. 22. Nov. 1668. Ansøgn:. 23. Dec. s. A. S. R. 25.

20. — Nielsen, Jens, ∽ Kirsten Willumsdt. V.: Hdlsm. i Kbhvn. Sivert Flohr, Iver Nielsen af Sorø. Koncept. Udst.: Sorø 6. Juni. S. R. 28.

30. — Mogensen, Niels, Brygger, ∽ Birgitte Nielsdt.' U. B. sammen. V.: Pr.her Nicol. Lundt, Brygger i Kbhvn. Niels Nielsen. Indl. U.skr. og Segl: N. M., N. L., N. N. Udst.: Chr.havn 19. Jan. Ansøgn.: s. D. S. R. 40.

30. — Tiel, Hans, Sn., død ca. 6. Jan. 1669, ∽[1] Maren Tygesdt. Deres Søn: Johan T., 5 Aar gl. Testator ∽[2] Skræder Hans Hansens Steddt. Testators M.: Anne, Johan Engelbrechts, død 21. Okt. 1668. Hans Ss.: N. N. ∽ Sn. Rasmus Caspersen. Testators Br.: N. N. i Reval. V.: Jens Jensen Fischer, Cort Pop. Indl. U.skr.: H. T., J. F., C. P.; Segl: H. T. Udst.: Kbhvn. 6. Jan. Ansøgn.: af 9., 16. og 23. Jan. S. R. 42.

8. Febr. Mikkelsen, Anders, ∽ Mette Sørensdt. U. B. V.: Chr. Kraft, Christen Povlsen. Indl. 4 U.skr. og Segl. Udst.: Kbhvn. 6. Febr. Ansøgn.: s. D. S. R. 55.

10. — Friis, Herman Hansen, kgl. Drabant, i mange Aar ∽ Lisabet Caspersdt., begge Udlændinge. U. B. V.: Prof. Erasmus Vinding, Raadm. Hans Pedersen Bladt. Indl. U.skr.: E. V.; U.skr. og Segl: H. F., L. C., H. B. Udst.: Kbhvn. 9. Jan. S. R. 58.

20. — v. Arenstorff, Fr., Ob., ∽ Aug. Elisab. Rumohr. Ægtepagt paa Tysk. V.: Vilh. R., Ditlev R., Kay R., Otto R., Theodosius R., Fr. R., Claus v. Buchwaldt, Henr. Reventlow (Br. og Sv.). Indl. U.skr. og Segl: Alle, undtagen A. R. Udst.: Kbhvn. 30. Jan. S. R. 71.

23. — Flensborg, Peder Jacobsen, Raadm., ikke tiltraadt, i rum Tid ∽ Else Rasmusdt. U. B. Indl. U.skr.: E. R.; U.skr. og Segl.: P. F. Udst. Kbhvn. 25. Spt. 1668. Ansøgn.er 10. Okt. 1668, 25. Febr. 1669. S. R. 73.

1. Mts. Schumann, Hans Gabrielsen, i rum Tid ∽ Maren Henr.dt. U. B. V.: Overform. Søren Jørgensen og Hdlsm. Laurids

Nielsen, begge af Kbhvn. Udst.: Kbhvn. 24. Febr. N. R. 34.

3. Mts. Nielsen, Jens, i rum Tid ∽ Bodil Olufsdt. Han har Rungsted Kro. V.: Søren Jørgensen, Laur. Nielsen. Koncept. Udst.: Kbhvn. 11. Spt. 1668. S. R. 87.

6. — Ruhe, Jokum, Bøssem., ∽ Anne Hendr.dt. V.: Henr. Møller, Hans Petersen. Koncept. Udst.: Kbhvn. 9. Febr. S. R. 91.

6. — Jensen, And., ∽ Johanne Sibilla v. Eschouen. V.: Renteskriverne Samuel Biener og Peder Madsen. Indl. 4 U.skr. Udst. Kbhvn. 28. Febr. Ansøgn.: 28. s. M. S. R. 93.

20. — Dreyer, Steffen Ibsen, i rum Tid ∽ Giertrud Jensdt. U. B. V.: Peder Olufsen, Willum Mogensen. Indl. U.skr.: G. J., P. O.; U.skr. og Segl: S. D., W. M. Udst.: Chr.havn 10. Mts. Ansøgn.: s. D. S. R. 118.

30. — Jensen, Peder, Slagter, f. i Haderslev, ∽ Maren Rasmusdt., f. i Skaane. U. B. V.: Slagter Christen Jensen, Niels Mikkelsen. Indl. U.skr.: P. J., C. J., N. M. Udst.: Kbhvn. 27. Mts. Ansøgn.: s. D. S. R. 123.

6. Apr. Madsen, Jens, ∽ Karen Jakobsdt. U. B. V.: Johan Schrøder og Jørgen Pedersen af Bergen. Udst.: Bergen 6. Apr. N. R. 70.

19. — Pedersen, Christen, kgl. Drabant, f. i Wetterup (Vittrup i Lindknud Sogn) i Riberhus Len, ∽ Maren Jensdt., f. i Suldrup, Hornum Hd. U. B. V.: Niels Runkel, Christen Christensen. Indl. U.skr.: N. R., C. C., Segl: C. P. Udst.: Kbhvn. 26. Mts. Ansøgn.: s. D. S. R. 143.

21. — Mercher, Cort Henr., ∽ Magd. Rohde. U. B. sammen. V.: Vinhdl. Hendr. Wørner, Renteskr. Jørgen Hansen. Indl. 4 U.skr. og Segl (Hustruen bruger Mandens Segl). Udst.: Kbhvn. 16. Apr. S. R. 146.

22. — Wind, Niels Hansen, Købm., ∽ Kirsten Clausdt. U. B. V.: Mag. Anders Guntzou, Bertel Jensen. Indl. 4 U.skr. Udst.: Kbhvn. 20. Apr. Ansøgn.: s. D. S. R. 149 a.

26. — Moth, Poul, Dr., i 28 Aar ∽ Ida Burennæi. Ældst Søn: Rudolph M., før i Udlandet. Andre Børn: Mathias M., studerer Kirurgi og Medicin i Paris, Sophia Amalie M. og 2 andre Døtre. Indl. U.skr. og Segl: R. M. Udst.: paa Tysk: Kbhvn. 15. Apr. Ansøgn.: s. D. S. R. 149 b.

13. Maj. Laursen, Erik, ∽ Inger Pedersdt. U. B. V.: Thomas Eggebrecht, Renteskr. Peder Madsen. Indl. 4 U.skr. og Segl (Hustruen bruger Mandens). Udst.: Kbhvn. 4. Maj. Ansøgn.: s. D. S. R. 162 a.

17. — Andersen, Thomas, Kpt.ltn., i Norge, i rum Tid ∽ Karen Pedersdt. U. B. V.: Søren Jensen og Hans Wienberg. Indl. U.skr. og Segl: T. A., S. J., H. W. Udst.: Kbhvn. 4. Maj. S. R. 164.

9. Juni. Svendsen, Brynjolf, Bisp paa Island, ∽ Margr. Haldorsdt. Hans 3 Br.: Gissur, Bjørn og Thorleif Svendsen. Hendes Br.: Bendix og Haldgrim Haldorsen. Testeres til: deres afdøde Dt.s uægte Søn: Thorder Dadeson. (Da Vidnernes Tal er særlig stort her, udelades de for at spare Plads). Udst.: Hole 21. Apr. 1667, Skalholt 4. Juli 1668. N. R. 94.

19. Juni. Høyer, Samuel, Mundskænk hos Pr. Jørgen, en Tid lang ∽ Anne Pedersdt. Brandt. U. B. V.: Hdlsm.e Jens Jensen Wissing og Jens Ibsen. Indl. U.skr. og Segl: S. H., J. W., J. I. Udst.: Kbhvn. 2. Juni. S. R. 201.

30. — Iversen, Chr., Sorenskr., i 5 Aar ∽ Karen Frederiksdt. U. B. Udst.: Mandal 21. Maj. N. R. 115.

31. Juli. Ravn, Claus Iversen, Raadm., før gift, nu ∽ Cathr. Povlsdt. V.: Dr. Peder Resen, Borgm. her og Raadm. Baltzar Sechmann. Indl. U.skr. og Segl: C. R., P. R., B. S. Udst.: Kbhvn. 28. Juli. S. R. 239.

17. Aug. Heitmann, Hans, ∽ Anne Reinholdtsdt. V.: Hdlsm.e Ditmer Bøfke og Torben Pedersen. Indl. 4 U.skr. og Segl. Udst.: Kbhvn. 6. Aug. S. R. 256.

21. — Ibsen, Peder, i rum Tid ∽ Boel Markusdt. U. B. V.: Chrf. Bolt og Povl Madsen af Nyborg. Indl. 4 U.skr. og Segl. Udst.: Nyborg 2. Aug. Ansøgn: s. D. F. R. 52.

31. — Rasmussen, Axel, »Fifschafts (5 Skaftes-) Væver«, en Tid lang ∽ Inger Jensdt. U. B. V.: Peder Finde (Feinn), Anders Svendsen. Indl. U.skr.: A. R., P. F., A. S. Udst.: Kbhvn. 12. Aug. S. R. 275.

15. Spt. Andersen, Christen, en Tid lang ∽ Kirsten Christensdt. U. B. V.: Hdlsm.e Bertel Jespersen og Jens Nielsen. Koncept. Udst.: Kbhvn. 18. Aug. S. R. 279.

21. — Lorentzen, Claus, fhv. Sølvpop og Toldbetj. i Dragør, Chr. Simonsen, Kontrakt. C. L. ∽ Margr. Simonsdt., C. P.s Søster. C. L.s Svogerske: Karen Andersdt. V.: Proviantm. Poul Cornelissen, Andreas Beyer. Koncept. Udst.: 10. Dec. 1668. S. R. 287.

16. — Rasmussen, Mads, i rum Tid ∽ Kirsten Robrings. V.: Jacob Nielsen, Baltzar Bulhagen, Henr. Høyer, Herman Robring. Koncept. Udst.: Kbhvn. 26. Okt. 1668. S. R. 319.

16. — [Slangerup], Hans Olufsen, ∽ Maren Olufsdt. U. B. V.: Pr.e Willatz Olufsen til Greve Sogn og Johan Jacobsen [Roeskilde] til Snoldelev og Thune S. Koncept. Udst.: Havdrup 21. Maj. S. R. 320.

19. — Cornelissen, Richert, Raadm., ∽ Archie Henrdt. V.: Gerdt Pohlmann og Anders Christie, Johan Carstensen Wildenrath, Harmen Schultz, Cornelis Ruysen og Testators to Sønner, Cornelis og Claus Richertsen. Udst.: Bergen 13. Maj 1667. N. R. 193.

9. Dec. Nielsen, Oluf, i lang Tid ∽ Anne Jensdt. U. B. V.: Peder Hansen, Peder Mikkelsen Lerke. Koncept. Udst.: Kbhvn. 19. Nov. S. R. 392.

17. — Thomsen, Thomas, Murm. da død, i rum Tid ∽ Cath. Hansdt. U. B. V.: Konrektor Markus Bielefeldt, Peder Ibsen, Enevold Brun, Hans Christensen, Chrf. Spystrup. Koncept. Udst.: Hillerød 23. Nov. S. R. 402.

18. — Andersen, Halvor, Sk.kpt., ∽ Karen Sørensdt. U. B. V.: Sk.kpt.e Rolf Petersen og Hans Nissen. Koncept. Udst.: Kbhvn. 10. Dec. S. R. 407.

20. — Pedersen, Thomas, ∽ Maren Hansdt. U. B. V.: Pr. Niels Andersen Aslev i Kollerup og Skræm Sogne, Niels Christensen af Kbhvn. og Gude Hansen i Thorslev. Koncept. Udst.: Aalegaard i Skræm Sogn. 28. Nov. J. R. 218.

28. Dec. Sørensen, Hans, længe ∽ Maren Jørgensdt. U. B. V.: Peder Toersen, Jens Sørensen. Koncept. Udst.: Kbhvn. 23. Dec. S. R. 419.

1670

5. Jan. Jørgensen, Peder, ∽ Trine Jørgensdt. U. B. V.: Johan Drøger. Niels Mouritsen . Koncept. Udst.: Kbhvn. 1. Jan. S. R. 4.

11. — Jacobsdt., Birgitte, f. i Ringsted, ugift. Hos Borgm. Claus Povlsen, hendes Lavværge. Hendes eneste Br. død for kort Tid siden. I Testatrix's Navn underskrevet af Lds.dommer Oluf Brockenhuus og Jesper Sørensen Hiort. Indl. U.skr. og Segl: O. B., J. H. Udst.: Ringsted 17. Dec. 1669. S. R. 14.

12. — Elsebe, Chr. Kocks Enke. Besvogret med kgl. Sukkerbager Johan Watzen i Anl. af dennes 1ste Giftermaal med Anne Schonow, hendes afd. Mands Dt.dt.; hun har i over 13 Aar boet hos ham. J. W.s Barn i 1ste Ægteskab: Johan W. d. Y. V.: Johan Georg Merker og kgl. Musikus Hans Petersen. Koncept. Udst. paa Tysk: Kbhvn. 8. Jan. S. R. 17.

17. — Hansen, Søren, ∽ Birte Nielsdt. U. B. V.: Niels Mouritsen, Peder Jørgensen, Indl. U.skr. og Segl: S. H., N. M., P. J. Udst.: Kbhvn. 15. Jan. Ansøgn.: s. D. S. R. 21.

21. — Nielsen, Niels, Farver. Hustruen er død, hans M. lever. Dt.: Kirstine Nielsdt.; hendes Lavværge: Brygger Vincentz Hansen. Søn: Niels Nielsen. V.: Skom. David Alvert, Willum Mogensen, Jørgen Nielsen. Koncept. Udst.: Kbhvn. 22. Spt. og 29. Nov. 1669. S. R. 30.

5. Febr. Henriksen, Henr., Brygger. Er Stedfar til Herredstingskriver Mads Nielsens Hustru, Lisebet Clausdt., til hvem der testeres. Vidner til et Tingsvidne af 31. Jan.: Skræder David Meinke, Johanne Sørensdt. Koncept. S. R. 43.

Familieoptegnelser af Johannes og Christian Friedenreich, Fader og Søn, Apothekere i Aalborg.

Meddelte af **Inger Klüver.**

Nedenstaaende egenhændige Optegnelser, nedskrevne paa fire dobbelte Folioblade, der oprindeligt maa have været anbragte i en Familiebibel, har tilhørt Kammersekretær Jacob Riise, død 1872 (se Fra Arkiv og Museum Serie II, 1, 160), og ejes nu af Meddeleren. De er paabegyndt 1665 af Johannes Friedenreich, Apotheker i Aalborg, Stamfader til den endnu blomstrende Slægt af dette Navn, f. 1641 † 1690, Søn af hertugelig eutinsk Geheimekammersekretær Daniel Friedenreich, Kanonikus i Lübeck (jfr. A. H. Nielsen, Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg 1879—80, 364). Hans sidste Optegnelse er fra 1687, hvorpaa Sønnen Christian, f. 1680 † 1726, der overtog Apotheket efter Moderen, har fortsat Optegnelserne indtil 1716. Lengnick har udarbejdet en ret ufuldstændig Genealogi over Slægten.

Jehova!

Anno 1665, 5. Julii Bekom ieg Johannes Friedenreich, Hans Kongl. Mayst. min allernaadigste Konges og Arfherris Fridericii Tertii allernaadigste Bestallings Bref og blef antagen at være Apothecker udi Aalborg, som siden af voris itzige Allernaadigste Arffve Herre og Konnig Christiano Qvinto den 16. Septembris Ao 1673 allernaadigst er blefven confirmeret. 21. Julii kom jeg derpaa udi Aalborg at anrette mit Apothecke, og hafde min Broder Daniel Friedenreich[1]) med mig i Følgeskab, som war hos mig it par Aars Tiid, og siden efter at hand hafvde udj nogle Aar reiset i fremmede Lande, er hand ogsaa allernaadigst antagen til Apothecker udi Viborg. 3. Decbris. Efter den barmhiertige Guds beskikkede Raad og Slutning i Himmelen bekom ieg ved den weledle og højlærde Mands Herr Doctor Nicolaus Benzon, Senior Med. & Philos. Doctoris og Equit: Divi Marci, som af mig der til war ombedet, af Herr Daniel Calovio, Consule primario, Tilsagn paa hans kiereelskende Daater Dydedle Moe Magdalena Calowin, som og siden udi welb. Herr Doctor Benzons og andre hæderlige og høyfornemmes Nærværelse ved en Aftens Maaltid udi Glæde blef confirmered.

---

[1]) Daniel F., 1645—1706.

Anno 1666 11. Martii stod derefter udi Jesu velsignede Nafn vor Brøllupsfest udi Compagnie Huuset her i Aalborg udj en stor, høyfornem og berømmelig Forsamling, effter at jeg og min Allerkiereste ware copuleret af Magistro Jacobo Hansen udi St. Bodels Kireke uden nogen forregaaende Troloffvelse. Gud gifve, at dette Voris Ecteskab, som med Gud er begynt christelig i Welsignelse og Glæde, maa fremføris og i Himmel-Saalighed endis.

An. 1666 13. December Luciæ Dag paa en Torsdag Morgen imellem 4 og 5, hafver den trofaste Gud naadeligen forløset min Allerkieriste og velsignet os i voris Egteskab med en Himmelplante, en ung Daater Mette, som er opkaldet efter hendis gode salig Beste Moder Mette Grubbe og er Søndagen derefter dend 16. Decbris blefven deelagtig udi den hellige Daab ved Hr. Magister Jacob Poulsen, Sogne Præst udi vor Frue Kircke. Hendes Fadder er: 1. Hr. Borgemester Daniel Calow, 2. Hr. Doctor Nicolaus Benzon Senior, 3. Sidsel Grubbe Sr. Jacob Johansen Raadmands, 4. Catharina Calow, Sr. Lucas Hansen Tolders.

Gud lade hende vel opwoxe og arbeide paa Gudfrygtighed Skikkelighed og loflige Dyder, Hans hellige Nafn til Ære og os Forældre til Glæde, at hun, som er den første Grøde og eldeste, maa være it god Exempel for hendis yngre Søskende og self omsider niude Velsignelse og Saalighed.

O Du Gudfrygtige Læsere, see nu, hvorledis hendis Afgang var af denne slemme Verden, og betenck hierteligen hvor uvis din Dødstime er.

Hun var sine kiere Forældre, saalænge hun levede, en lydig og allerkiæriste Daater, hvorfore hendis Død var dem desto smerteligere og allermeest bedrøvelig og ynckelig, fordi hun paa saa jammerlig en Maade maatte ende sine Dage.

Thi Anno 1688 den 21. Septembris tog hendis allerkieriste nu salig Fader hende fra Alborg med sig til Kiøbenhavn, og det af den sær faderlige Affektion hand baar til hende, paa det hun der kunde besøge sin kiere Faders Slegt og Venner, men der hendes kiere Fader med hende der nogen Tid havde fortøvet i Kiøbenhavn og medlertid alting hvad rart var at see, ladet viise, tog hand den 17. Decembris samme Aar en kierligst Afskeed med hende, og efter hendis egen og kiere Herr Far Broders, Seigneur Christopher Heerfordts og hans Kieristis Begiering gav hende Forlov at blive der i sin kiere Hr. Far Broders Huus indtil hand igien vilde hiemkalde hende (men hun kom til det beste Hiem). Hvorfore, efter at hun nogen Tiid der hafde vaarit, hendis kiere Fader skrev hende til den 28. Martii 1689, at hun maatte lave sig til at reise hjem igien, helst eftersom hendis kieriste Moder

var svag og skrøbelig, saa at hun ey kunde fra Huuset og formedelst hendis kiere Moders Opvartning undværis. Men hun svarte strax med ald lydig Ærbødighed, at hun skulde sine Forældris Befaling adlyde, dog begierte, at maatte blive der nogit saasom Sommeren stod for; tilmed saa hafde hun Lyst at see et kosteligt og rart Opera, som var anstillet og gjort Hans Kongelige Mayestet til Ære og blev præsenterit paa Hans Fødselsdag den 15. Aprilis, og siden den 19. Aprilis for andre fornemme Folck som en raritet skulde holdis, hvilcket ogsaa skeede til allis Ulycke, saa denne Dag, denne Fredag den 19. Aprilis maae kaldis en Jammerdag, og er en uforglemmelig Dag. Thi hun fuldte samme Dag hen med sin kiere Broder Christopher Dieterich og kiere Far Brødre Børn til dette Opera-Huus, som var opbygt af bare Træ Breder ved Enden af Enke-Dronningens Slot Amalien Borg og var inden, udj allevegne ganske omsatt og beklæd med mangfoldig Eenebær Riis og mellom disse Riis var allevegne satt Olielamper af Glas. Men see hvad skeer der? Efter at Folckene nep havde vaaret inde et Qvarter, da kom der en jammerlig Skrig at der var Ildløs, hvilcken Ulycke skeede af en Lampe, som gick i Stykker af Varmen og strax antendte, hvorfore alle Folckene som meesten kom ind af een Dør, søgte at vilde ud af samme, men som Døren var lidle, at der var ingen Rom at komme ud, da undertrod den ene den anden, saa at der var ingen Redning før Ilden omspente det ganske Huus, saa at somme døde af Forskreckelse, tomme qvæltis baade af Ryggen og den store Trynge, og andre opbrændte levendis; ingen kunde frelse den anden, icke Manden sin Hustru, icke Broderen sin Syster. Denne Ulycke maatte dette Salig Guds Barn udstaa, da hendis Broder, som sad paa samme Benck hos hende, ved Guds Allmegtighed underligen af den forfærdelige Lue undgick, som strax andendags Morgen opsøgte hendis døde Legome, som dog Gudskeelov var heel og ubeskad, thi hun var undertrygt af de mangfoldige Mennisker, saa Ilden ey kunde opbrænde hende, blev derfor ført hiem til sin kiere Fætters Huus, hvis Daatter og Broder Daater med mange af voris Venner, ia, andre mange Siele nogle Hundrede maatte i denne grumme Ild opoffre deris Liv, hvorfore hun 2 Dage derefter om Afftenen blev hensat i den Tyske St. Peders Kirke udi et Capell og blev der den sædvanlige Ceremonie med Jordpaakastelse af Doctore Johanne Lassenio Sct. Th: Professore forrettit. Men som hendis Forældre elskte hende saa inderligen, siuntis de dog at have nogen Trøst dersom de hafde hendis Lig hiemme, hvorfore hendis Broder, som ey kunde faae hende levendis ud med sig, bragte hende død til Aalborg, hvor hun strax Dagen effter Ankomsten den 26. May samme

Aar blev taget af Skiberommet og med hæderlige og høyfornemme Folckis Comitat henført til vor Frue Kircke og der nedsat i sine Forældris Grav. Der hviler hun til den yderste Dag. Wi maae vel med Sorrig tencke, at hun har udstaaet stor Pine, men vi maae og trøste os, at hun med saa mange Guds Børn er ligesom paa Eliæ gluende Vogn opfaren til Himmels, hvor ingen Pine rører hende. Hun døde vel frisk og sund i hendis blomstrende Alder, men hun har faait for det forgiengelig det uforgiengelig, for det timelig det evige Himmerige, hvor ingen Aar, Dage eller Alder regnis; Hun døde vel om Sommers Tid men er nu der, hvor der hvercken er Sommer eller Vinter, Hede eller Frost, mens nyder en overvættis usigelig Glæde i Evighed, hvor hun har faait den ypperste Brudgom Jesum Christ.

O, Menniske tenck, io icke, at disse Mennisker, som saa elendig undkom, vare Syndere fremfor andre, men bed Gud, at Du maa være bereed, naar, hvor og paa hvad Maade hand vil kalde Dig fra dette jordiske Herberge, paa det Du kand komme i de himmelske evige Boliger. Gud hielp os Amen.

(2.)

Anno 1668 12. Septbr. Paa en Løverdag imellem 12 og et ved høy Middag er min første Søn Daniel kommen til denne Werdens Lius, og Fredagen derefter, som war dend 18. ditto døbt af Mag. Jacobo Paulin, Sognepræst i Wor Frue Kirke. Hans Fadder er: 1. Sr. Christoph. Heerford, voris kiere Fader, 2. Sr. Tøger Lassen, Kongl. Land Commissarius, 3. Sr. Harding Petersen, 4. Mad. Zidsell Jürgensdaater, Hr. Borgmester Christian von Ginckeln, 5. Mad. Dorothea Berings Assessor Mogens Willemsens.

Aar 1675 den 9. July haver Vor Herre igien tagen denne Voris kiære liden Søn. NB. Hand var opkaldet efter min Kieristis salige Fader Hr. Borgemester Daniel Calou.

(3.)

1669, den 20. Decbr. Om Maandag Morgen mellom 6 og 7 kom min anden elskelige Søn Christopher Dieteric[1]) til denne Verdens Lius og blev Maandagen efter, den 27. ditto paa anden Juledag døbt udi St. Budolphi Kiercke af Sogne Præsten Magistro Jacobo Hanson. Hans Faddere ere: 1. Hr. Borgmester Hendrich de Hemmer, 2. Seigneur Julius Friederic Friedenreich, Kongl. Maytts. udi Swerig Hoff Apothecker i Stockholm, 3. Seign. Christopher Heerfordt junior, Apothecker i Kiø-

[1]) Død 1706 som Stiftsprovst og Præst i Aalborg.

benhavn, i sin salig Faders Sted, 4. Madame Karen Hansdaater Hr. Borgmester Daniel Calous Kieriste, 5. Mad. Jacobi Schytt, Seign. Bagge Laursons.

Gud regiere hannem med sin Hellig Aand til alle gode Dyder!

Denne fornevnte voris nu eldeste Søn er strax efter sin Alders Maade holt til Skolen og med gudsfrygtig Optugtelse informerit, først i den Danske og Tyske Skole udi Regne og Skrive Kunst og siden ladet ham her hiemme oplære udj Latinen udj mit Huus af mange Præceptoribus i nogle Aar indtil hand der effter en 2 Aars Tid den public Skole freqventerede, hvor fra hand af høylærde Magistro Severino Ware, Rectore, til Academiet i Kiøbenhavn er dimitterit og 1687 udi de hæderlige Studenters Tall blev indskrevit, icke uden vi Forældris store Glæde, som strax in Majo Aaret derefter sustinerede Examen Philosophicum med Reputation og Ære, lagde saa fligtig Vind paa og studerede sin Theologie udj den Weledle- og Høylærde Doctoris og Professoris saa velsom in Consistorio Assessoris, fornemme Theologi Hectoris Gothfried Masii Huus og under ham mange Collegia opvartede med stor Nytte, thi hand derefter undergav sig Examen Theologicum, hvor hand sig med Ære bestod og fick Attestatum laudabilem.

Gud opliuse ham jo meere og meere, at hand den Christen Kircke maae være til Opbyggelse.

(4).

1670, den 11. September. Maandag Morgen heel tilig mellom 2 og 3 blev voris anden kiere liden Daater Margareta fød og paa Søndag 17. dito døbt i St. Bodels Kircke af Magistro Jacob Hanson. Guds Naade være over hende! Hendis Faddere ere: 1. Seign. Jacob Johanson Raadmand, 2. Seign. Hans Rasmusøn, 3. Margreta Heerfordtin, vor kiere Moder i Kiøbenhavn, 4. Mad. Maren Berings Magister Jacob Paulsøns, 5. Mad. Magdalene von Ginckels Sr. Christof Hemmers.

1671, den 27. September om Fredag Morgen ved 4 Slet blev dette yndige kiere Barn forflytted til de Himmelske Boliger, der hun med Palmer udi Hænderne for sin Frelsere Christo siunger det evige Hallejuja. Gud lade os komme til hende. Hun var opkaldit efter min kiere Moder.

(5).

1671, den 27. Septembris, Fredag Morgen Klocken 8 haver Vor Herre atter velsignet min Kieriste med en ung Søn, som er den 3die Søn Abraham, effter at hand samme Dag 4 Timer tilforne hafde heden kaldet voris elskelige lidle Daater Margreta. Bemelte Søn blev døbt den 2. Octobris Onsdagen i

St. Bodels Kircke af Magistro Jacob Hansøn. Gud styrcke ham i alt got. Hans Faddere vare: 1. Daniel Friedenreich min kiere Broder, Apothecker i Viborg, 2. Sr. Henric Rothe, voris Svoger, Apothecker i Helsingør, 3. Sr. Johannes Chur, Apothecker i Randers, 4. Catharina Calou, voris Syster, Sr. Lucas Hansøns Kieriste, 5. Else Calou, Hr. Niels Kals Pastoris i Als, Svoger.

5. Octobris Løverdagen samme Aar haver den gode Gud efter sin ubegribelige Villie tagit hannem fra denne Verdens Uroe til den evigvarende Roe, hvor hand med Abraham, Isac og Jacob og alle Hellige skall evig leve og prise den store Gud i Himmelen som ickun 8 Dage tilbragte i denne Jammerdall. Gud lade os omfange Ham i den Himmelske Fryde-Sall. O Du grumme Død! som udi saa kort en Tiid haver med din græsselige Piile dødet disse tvende unge Hierter og afskaaren deris Tiid her i Verden! Mens Tack skee dig o Jesu, som haver opsamblit deris Siele og ført dem i Abrahams Skiød til evig Herlighed! Dette salige kiere Barn var opnevnt efter min Kieristis Fader Broder den vitberømte høylærde Hr. Doctor Abrahamus Calovius, Professor og Summus Theologus et Senior udj Wittenberg.

(6).

1673, den 20. November Torsdag Morgen heel tilig Klocken 1 efter Midnat er voris 4de kiere Søn Julius Friederic indtraaden ud i denne forfængelige Verden, og Søndagen derefter 23. dito af Magistro Jacob Hansøn udi St. Bodels Kircke formedelst Daaben indplantet udi Christi Viinstock. O, Gud lad hannem opvoxe Dig til Ære og os Forældre til Glæde. Hans Faddere ere: 1. Hr. Assessor og Doctor Niels Jespersøn, 2. Hr. Jens Søfrensøn Giesing, Guds Ords Medtienere, 3. Talcke Thomasdaater Sr. Jens Jensøn Tiels, 4. Catharina Hardings Sr. Peter Hardings. Hand er opkaldit efter min kiere Broder Julius Frideric Friedenreich, Apothecker udi Stockholm.

1700, den 6. May hafwer Gud Kaldet ham til sich igen i sin evig Himmerig.

(7).

1675, den 15. Martii Mandag Afften mellom 9 og 10 Slet haver Vor Herre atter velsignet voris Huus med den 5te søn Johannes[1]), som Fredagen derefter 19. dito i St. Bodels Kircke udi den hellige Daab er igienfødt til en Himmels Plante og befried fra den medfødte Synds Smitte. Magister Jacob Hansøn haver forrettit den hellige Gierning. Gud føre hannem med sin Hellig Aand, at hand altid maae vandre udi Christi Kund-

[1]) Død 1739 som Vejermester i Aalborg, cand. theol. & pharm.

skab fra en Dyd til en anden! Hans Faddere ere: 1. Doctor Laurentius Fossius, 2. Magister Jacob Hansøn, 3. Madame Sidzel Christofer Heerfordts den Yngere, 4. Sidzel Hübersdaater, 5. Agneta Jacobsdaater. Sit Navn Johannes har hand effter mig sin Fader. Gud bøye hans Hierte til Lydighed.

(8).

1676, den 2. Juni Fredag Afften ved 5 Slett haver voris 3die liden Daater Magdalena Margareta[1]) hafft hendies første Oprindelse i det jordiske Paradijs og Søndagen effter, 11. Ditto udi St. Bodels Kiercke af Magister Christen Blymester formedelst den hellige Daab giort deelagtig udi sin Frelseris Rige. Hun var hendis Moder et suurt Barn og derfore vel maae kalde hende en Smerte Daater og hendes Fader et sorigfuld Barn. Gud lade Hende dermod som i Aar og Alder, saa udi Dyd og Gudsfrygt opvoxe og tiltage, at hun maae være hendis Forældris Glæde i deris Alderdom. Hendis Faddere vare: 1. Magister Christen Blymester, Sogne Præst til St. Bodels Kircke, 2. Hr. Borgmester Jacob Urbansøn, 3. Mad. Mette Jensdaater, min Broder Daniels Kieriste, 4. Mette Jacobsdaater Hr. Eiler Rybergs i Lerup. Hun er opkalt efter sin kiere Moder Magdalena og sin Fader Moder Margreta.

(9).

1677, den 1. Decbr. Løverdag Aften mellom 7 og 8 haver Gud atter igien anseet voris Huus og velsignet os med den 6te Søn, som Freddagen den 7. dito i St. Bodels Kircke af Mag. Christen Blymester udi den hellige Daab er indskreven med Daniels[2]) Navn i Livsens Bog. Gud opliuse hannem til sin Ære og hans Salighed. Hans Faddere vare: 1. Hr. Niels Kall, Sognepræst i Als, min Kieristes Søster Mand, 2. Seig. Herman Wirkmester nu Borgmester, 3. Else Borgmester Hans Nielsøn Drostrups til Skousgaard, 4. Anna Hardings Sr. Paul Kriegses paa Klarupgaard. Hand er opnævnt efter min Kieristis salig Fader Borgmester Daniel Calou og efter min salig Fader Daniel Friedenreich.

(10).

1679, den 18. Juni Onsdag Kl. 6½ Slet har Vor Herre atter giort Barmhiertighed mod Voris Huus og velsignet voris Egteskab med den 7de Søn, som er blefven døbt i St. Bodels Kiercke af Magister Christen Blymester og kaldet Abraham. Gud optænde i hans Hierte Begierlighed til alle Christelige Dyder!

[1]) Gift m. Borgmester i Aalborg Mathias Juul.

[2]) Død 1758, Provst og Præst til Kjettrup og Gjøttrup.

Hans Faddere ere: 1. Magister Hans Ramløs Sogne Herre til Vor Frue Sogn, 2. Sgr. Lauritz Lassøn nu Raadman, 3. Else Kalou min Kieristis Søster, 4. Catharina Rørings Sr. Nicolai Bernburgs Kieriste.

21. September samme Aar Søndag Afften ved 7 Slett haver det behagit den Allviise Gud at bortkalde denne himmelske Siæl og forandre denne hans korte Liv til et evigt. Gud hielpe os dertil alle. Hand er den anden af det Navn Abraham, efter den første opkaldt, nød og lige Lycke med ham, i det de fristede kun lidet af det jordiske Forfængelige, mens begge snart fick det Udødelige, og uforgiengelige Herlighed.

(11).

1680, den 26. December, Søndagen anden Juledag Klocken 3½ om Afftenen hafver den Naadefulde gode Gud formeeret voris Huus med den 8de Søn som kaldis Christian og er den 1. Jan. 1681 formedelst det Hellige Vandbad afftoet fra sine oprindelige Synders Fordervelse ved Herrens Tjenere Magister Peter Clausøn Reenberg i St. Bodels Kirke. Gud føre ham paa Christendoms rette Bane og lad ham ey vige af Dine Fodspor. Hans Faddere ere: 1. Nobiliss. Doctor Mathias Fossius, Biskop over Alborg St., 2. Seign. Jacob Hansøn, min Kieristes Stiff Broder, 3. Margreta, Magister Peder Reenbergs Kieriste, 4. Maren Tøgersdaater, Assessor Tøger Lassøns Daater. Hand er opnevnt efter min Fetter den Høyedle Christian Caslius.

(12).

1682, den 22. Martii Onsdag Klocken 7 om Afftenen har min Allerkieriste ved en naadig Forløsning fødet hendis 9de Søn til Verden, som den 26. Martii Søndagen af Magistro Peder Reenberg i St. Bodels Kircke blev døbt og kaldit Peter [1]). Gud være med ham at hand maae udi Hans Frygt med Lærdom og Viisdom optugtis til Forældrenis Glæde og egen Salighed. Hans Faddere ere: 1. Mons. Peder Bentzon, Assessor i Cammer Collegio og nu Cancellie Raad, 2. Mons. Meiland Harder, 3. Sr. Christen Hendricksøn Raadmands Hustrue, 4. Sr. Christen Laursens Hobroes Hustru. Hand er kaldit efter sin salig eldre Fader[1]) paa hans Faders Siide og sin salig Eldre Fader paa sin Moders Siide.

(13).

1683, 22. Novbr. Torsdag Afften mellom 3 og 4 er min Allerkieriste forløst med den 10de Søn, som den 27. dito Tiisdagen

[1]) Købmand i Hamborg.

i St. Budolphi Kircke af Magister Peder Reenberg blev indlemmit i Christo og kaldit S a m u e l, mens hand var sin kiere Moder en Smerte-Søn, thi hun mod ald Forhaabning ved Guds sønderlige Barmhiertighed og alle voris indstendige Bønner blev frelset ved Livet. Men shand, hans liden Samuel blev himmeltagen om Fredagen Afften mellom 4 og 5 efter hand 3 Dage tilforn var døbt. Gud lade os finde hannem i Himmelen. Hans Faddere vare: 1. Hans Excellence Hr. Stifft Amptmand og Kongl. Mayestæts Ridder Sthen Hondorph, 2. Hr. Borgmester Severin Brunow, 3. Voris Hr. Biskops Doctor Henric Bornemans Kieriste Mad. Anna Würgers, 4. Else Calou Hr. Niels Kals. Hand er opkaldet effter min Broder Julius Friderics Kieristes første Mand Samuel Ziervogel, Apotheker i Stockholm. Paa disse Tiider blev ingen Fadder Penge given efter Hans Kong. Maytts Naadigste Forbud at skulle give til Straff 500 Rixdr.

(14).

1685, den 16. Decembris Søndag Morgen ved 9 Slet er min 4de Daater A n n a C a t h a r i n a fød til Verden og hjemmedøbt i Huuset af Hr. Jens Søfrenson Giessing og 1687 d. 1. Jan. ført til Kircken.

O, Gud lad dette dit Barn til al Skickelighed og Ærbarhed i Din sande Frygt opvoxe. Henids Faddere ere: 1. Seignr. Lucas Hansøn, Kongl. Tolder, min kiere Hr. Svoger, 2. Sr. Jacob Panck forrige Raadmand, 3. Mette Lucasdaater Sr. Jens Winters min Kierestis Søster Daatter, 4. Margreta Salig Bagge Laursøns Daatter. Hun er opnævnit efter sin Mor Moders Moder Anna Juls, Borgmester Dieterich Grubbes Kone, og sin Mor Faders Moder Catharina Spitz salig Peder Calous Kieriste.

(15).

1687, den 22. Juny Onsdag Natt mellom 12 og 1 Slett er den 11. Søn og den 3die af det Navn A b r a h a m kommen til denne syndige Verden og effter Fødselen strax hjemmedøbt af Hr. Jens Giesing, Guds Ords Medtjenere, men siden i St. Bodels Kiercke den 25. dito af Magistro Peder Reenberg liust Velsignelsen. Mens hand har straxen efterfølget sine 2 andre Brødre af det Navn og med dem langet til alle Troendis Fader Abraham, thi den 1. Juli samme Aar sagde hand denne Verden god Natt, og kom til sin Saliggiørere Jesum. Gud lad os altid være bered, vi som efterlever, at vi ey maa indtagis med dette jordiske og besmittis med dette forfengelige, paa det vi i Himmelen maa staae reene og ubesmittede med hvide Retfærdigheds Klæder smyckede for Guds Throne, og der siunge uden Afladelse det 3 dubbelt Hellig,

Hellig, Hellig est Du Herre Zebaoth! Hans Faddere vare: 1. Magister Søren Ware, Rector Scholæ Alburg, 2. Hr. Mathias Schythe Sogne Herre og Præpositus i Karbye, 3. Else Calou Hr. Niels Hals, 4. Maren Lucasdaater, Sr. Lucas Hansøns Daatter.

J. J. N. Anno 1680 den 26. December kom ieg Christian Friedenreich til denne syndefulde Verden, som var just anden Juledag som wiedere kan seeis i denne foregaaende anden Blad 11. Capitel. Bleff ogsaa her i Aalborig til den 2. May 1691 (et Aar effter min salig Faders Død) da ieg reiste herfra til Hamburg og saa fremdelis herom i Verden, som viedere kan sees af en anden Boog jeg hafver til, og i medens bragte min Tid til med Skolegang, Disciplinneren og Serveren og Reisen til Anno 1705, da jeg kom i Kiøbenhauen og erlangede samme Aar den 14. Junij Hans Kongel. Majestætes Bestallings Breff at være Apotecker her i Aalbore, som allerede tre Aar tilforn for mig, som efter min salig Moders Død allernaadigst var confirmeret, at jeg det skulde ved min Hjemkombst nyde samme Aar 1705.

I ..... Maaned kom jeg lyckeligen og vel her til Staden og effter nogle Ugers Forløb, da alting var registrered af min Syskende og mig, antoog jeg i J. N. Huus og Apotecked. Gud gifve fremdelis Lücke. — 1708 den 9. April resolverede jeg mig i Jesu Nauen at begiere voris ælste Burgemester Herman Wirckmesters kiere og elskelige Dotter Bente Catrina Wirckmester og det hos hendis kiere Stiff Moders Søster Mad. Grottum Sgr. Christen Laursens Hobroes Kiereste, som og anden Dagen refererede det til Dattern, som sig og strax dertil effter sin giorde Bøn til sin Gud resolverede, og skeede voris Sammenqvem i samme Huus 3 Dager der effter, som den 12. April Torsdagen, da ved voris Sammen Tale (som om den Materie aldrig tilforn war skeed) og i Jesu velsignede Naun slutted imellem os og elske, egte og være indtil Døden hinanden oprichtig og kierlig, huor til Gud gifve os sin Naade. Vel lod jeg nu nogle Uger dereffter hos hendis K. E. Fader ved hendis egen Venner venligen anholde om hans Villie og Samtycke (som hendes kiere Stiff Moder, Syskende og alle Venner alt tilforn wore vitterlig og meget vel bevist og fornøied med), mens som han kanskee effter sig selv giorde en og anden Betenckninger, ikke vilde resolvere sig der til, førend den 26. August (dog 14 Dages Tid føre), da han i Guds Navn med en Velsignelse lagde voris Hænder sammen og bleff derpaa samme Afften i hans Huus voris begyndte Kierlighed hientil med et

Ja ord i en fornøielig stille Moltid confirmered, og siden ved præstelig Copulation den 27. Novbr. 1708 af Magister Claus Reenberg i samme voris kiere Faders Huus i mange fornemme og smucke Folckis Nerwerelse forettet og med en glædelig og sømmelig Brøllups Fest og Musiqve endet. Gud gifve os fremdelis Lycke og Velsignelse. NB Søndagen derpaa stod Velkom her i voris egen Huus. Min Kiereste Bente Cathrine Werckmester er fød her i Aalborig den 16. og 17. Juni 1676 imellem Fredag og Løfverdag Natt Klocken halffgon 2 og den 21. Junij døbt. Ach, hun døde mig og mine 2 Børn til stor Hiertesorg 1719 den 7. Februar paa en Tisdag imellen 8 og 9 om Morgenen og den 15. begrafven.

1.

Anno 1709 imellem den 25. og 26. October, som er imellem Fredag og Løfverdag om Natten snart halfgon 2 Klocken, hafver den barmhiertige goode Gud naadeligen forløsed min Allerkiereste og velsigned os i voris Egteskab med en ung Datter, som bleff deelachtig i den Hellige Daab Mandagen som den 28. Octbr. ved Magist. Claus Reenberg her i St. Boedels Sogen og kaldit Magdalena Maria[1]) efter min og min Kieristes salig Moder, som Magdalena Calov og Maren (eller Maria Henrichsdotter). Hendis Faddere ere: Voris K. Fader de Hemmer, Burgemeist; Herman Wirckmester, Severin Brunov min Kieristis Moster Mand, Min Broder Mag. Daniel Friedenreich, Sognepræst til Kietterup og Gøttrup, Mad. Margreth Hendrichsdotter Grotum som min Kieristis Stiff Moder, Magdalene Margrethe Jules som Raadmand Mathias Juels Kierste, er min Søster. Gud lade hende i al Gudfrygtighed og Skickelighed opvoxe, Hannem at tiene, os Forældere til Glæde og sich selff til Gauffen og ewig Salighed, Amen.

2.

1712 den 20. Novbr. en Søndag Meddag fra Klocken halfgon et til halfgon 2 har Gud agter velsigned voris Huus og Naadeligen forløset min hierte Kone med 2 unge Sønner, som den 22. ditto i Daaben bleff opoffered og af Mag. Claus Reenberg kaldet den ælste Hermann effter min Konis Fader, og den anden Johannes effter min salige Fader. Deris Faddere war: min Kierstis Moder og min Søster Anne Cathrine Friedenreich, min Kierstis Moster Anna Hendrichsdatter de Hemmer B. Brunovs Kiereste og min Kones half Søster Talcke Marie Werckmester. Mands Faddere: Min Sviger Fader og Mag. Søren Ware,

[1]) Død 1778. Gift 1. m. Apotheker i Aalborg Christian Leonhard Rübner i Aalborg 2. m. Apotheker Fred. Chr. Helms.

Rector, Svoger Burgem. Mathias Juell og min Kierstis half Broder Casten Werckmester. Mens den Glæde varede kun stakket thi den fromme Gud haffde dem kierere, idet han borttoog Herman, som blef en Løverdag syg og 1. Advent Søndag som den 27. dito Kl. 11 om Afftenen, og derefter blef han begrafet den 29. dito om Onsdagen. Gud hafve ham salig. Johannes døde den 3. Decbr Løverdag Medag Klocken 11 og begrafved den 6. dito om Tisdagen. Gud gifve dennem glædelig Opstandelse.

3.

1714 den 21. April Natten fra Løverdag til Søndag imellen Klocken 12 til et har den allgode Gud igen velsigned os med en ung Søn, som i den hellige Daab den 24. af Mag. Claus Reenberg her i St. Bodels Kircke bleff døbt og kaldet D a n i e l effter min salige Faders Fader Daniel Friedenreich, Canonikus i Eutin, og min salig Moders Fader Burgemester Dan. Calou. Fadderne vare: Min Søster Magd. Margrete Burgemester Juels og min Kierestes half Søster Agnetha Werckmester Højerverdige Biskop Mag. Frans Teestrup, min Broder Johannes Friedenreich. Gud velsigne hans Indgang og Udgang og lade ham leve som en Herrens Prophet

1716 den 18. August paa en Tisdag Morgen imod Klocken 8 bort tog Gud fra os den liden yndige Plante, som wor deylig og tegnede til meget gott. Den 22. ditto bleff hun jordet. 1718 imellem d. 8. og 9. December om Natten imellem 3 til 4 velsignede os Gud igen med en liden Søn imellem Torsdag og Fredag og den 12. ditto igenfød i den Hellige Daab af Mag. Claus Reenberg, kaldet Henrich effter hans Moders Moder Fader salig Burgemester Henrich de Hemmer. Hans Faddere vare: Min Kierstis Søstere Mend Frantz Rantzau Benzon, Rittmester, residerede til Aagaard. 2 Claus Heug Negotiant her, ligesom hendis Broder. 3 Herman Christian Werckmester. 4 Hendis Søster Sidzel Marie Werckmester, Landsdommer Thestrup, min Broder Johannes Fried. Kieriste Kirsten Andersdatter Trane. Gud styrcke ham i sin Aand og i Kræffter som et lidet skrøbeligt Nor, maa nock kaldis en Benjamin, Moders Smerte Søn, der 20 Uger laa paa sin Siuge Seng, og effter alting var vell overstaaet, borttoog Gud hende nogle Uger effter som den 7. Februar 1719 mig og Barned saa og Datteren alle 3 os til stor Hierte Sorrig.

Effter Guds Indskydelse og gode Venners Tilskyndelse at forandre min Enckemands og enlige Stand, resolverede ieg i Jesu Nauen at begiere til ægte M a r g r e t e H o f f m a n, salige Hr. Magister Lydert Lasson Saagne Præst og Proust i Randers

Encke, som wor Syskendebarn med min første hierte salig Kone, af hende ieg og bekom selv et behageligt Ja. Derpaa holdtis voris Brüllup i Randers den 16. October 1720. Vielsen forrettede hendis Søstermand Mag. Clemen Paulsøn i Linne. Den 25. dito kom hun her til mig, men desto værre, saa gudsfrychtig og oprichtig en Ægtefæld og Kone, saa og en kierlige og omhygelig en Moder, motte ieg og mine 2 Børn desto værre saune 1725 den 20. Januarij som den 30. ditto bleff jordet. Hun er fød 1679 den 2. Martii. Hendes Fader var Assessor Peter Hofman. Moderen Johanne Hendrichsdotter de Hemmer, hendis Faddere vare: Assessor og Doctor Niels Jespersen, Borgemester Herman Werckmester, Karen og Anna Hendrichsdotter de Hemmere.

NB. 1690 den 11. May som en Søndag Afften, døde hendis og min Salige Fader paa en Tid.

Lidt om Lagmand Gjert Lange og hans Slægt.

Af Arkivar **E. A. Thomle.**

I dette Tidsskrift 7. R. III. S. 41 ff. har Bibliothekar R. Paulli meddelt en Autobiografi af Geheimeconferentsraad C. W. Lange samt nogle Oplysninger om hans Sødskende og Slægt. Han har herunder ogsaa henvist til en Note om Lagmand Gjert Lange og hans Børn, som jeg for mange Aar siden har meddelt i Tidsskriftets 2. R. V. S. 180 f. — Som et yderligere Supplement til de Oplysninger, som der saaledes allerede tidligere er publiceret om denne Slægt Lange, skal jeg nedenfor meddele nogle nye Data om Familien.

Som bekjendt har allerede afgangne Capitaine Lengnick blandt sine mange Genealogier over norske og danske Slægter ogsaa en liden Stamtavle over denne Slægt Lange (Lange III). Han oplyser her, at Geheimeraadens Fader var Tolder i Langesund Hans Thomas Lange, der igjen var en Søn af Rasmus Hansen, Remmesnider, der boede i Roeskilde »syd for Domkirken«, og som var gift med en Frk. Lange, efter hvem Børnene toge Familienavnet Lange. Af disse kjender Lengnick 4 Sønner, nemlig:

[1]) Anders Rasmusen Lange, der døde som Raadmand, Veier og Maaler i Roeskilde 1749. [2]) Hans Thomas Lange, der var Tolder i Langesund, [3]) Johan Lange, om hvem Intet vides, og [4]) Hans Rasmusen Lange, der † 1750 ligeledes som Raadmand i Roeskilde. Disse Lengnicks Oplysninger er ikke helt paalidelige. Thi for det første var der ingen Tolder i Langesund, der hed Hans Thomas Lange, men derimod 2 Brødre, af hvilke den ældste hed Hans Lange og den anden, som fulgte Broderen i Embedet som Tolder i Langesund, Thomas Lange. Det er imidlertid ikke saa vanskelig at forstaa, at Lengnick har kunnet slaa disse 2 Brødre sammen til é n Person. Derimod er det jo unægtelig værre, at de nævnte Brødre slet ikke vare Børn af den anførte Rasmus Hansen, men derimod af en Lagmand i Skien Gjert Lange. Hvor og naar den sidste er født, og hvem hans Forældre vare, vides ikke. Men det er i alle Fald sikkert, at han ikke kan være født i Nordland, hvor han først optræder — efter Delgobe — som Bestyrer af det store Helgelandske Gods, som den Gang eiedes af Jochum Irgens til Vestervik. Thi i sin Ansøgning 1710 om at blive Foged paa Helgeland siger han udtrykkelig selv, at »han i ganske 40 Aar« (ɔ: fra sit 20de Aar) har været bosat i Nordland«. Han kan saaledes ikke være født d e r. Sandsynligvis er han vel heller ikke født noget andet Sted i Norge, men han har formodentlig, som saa mange andre norske Embedsmænd dengang, været en dansk Mand. Og det er derfor heller ikke udelukket, at Lengnicks Anførsel om, at Lagmandens Slægt har været hjemmehørende i Roeskilde, kan være rigtig. Det hedder vistnok ellers, at Gjert Langes Fader skal have været en Thomas Lange. Men dette er utvivlsomt urigtigt. Thi Lagmanden underskriver stadig selv Gjert *H.* Lange, og af hans 2de Sønner var Thomas den yngste, og han bar notorisk Morfaderens Navn. Der kan derfor ikke godt være nogen Tvivl om, at Lagmandens Fader har været en Hans. Thi Hans hed Lagmandens æ l d s t e Søn. Og det er vel i sig selv ogsaa det naturligste, at Gjert Lange først har opkaldet sin egen Fader og derefter Konens Fader, ligesom man vel ogsaa tør anse det for sandsynligt, at den ældste Datter har baaret Mormoderens og den næste Farmoderens Navn. Det er ogsaa i Overensstemmelse med, hvad Sønnen Thomas gjør. H a n opkalder først sin Fader, saa sin Kones Fader; først sin Kones Moder, og saa sin egen Moder (A n n a Barbara). Gjert Lange maa derfor have været Søn af en Hans, der sandsynligvis har været bosat i Roeskilde, og da det vel tør antages, at Lengnick ikke ganske vilkaarligt uden nogensomhelst Hjemmel har kunnet opføre Tolderne Hans og Thomas Lange som Descendenter af den omreisende Skindhandler Hans Rasmusen, der boede i Roeskilde, og som

opføres som Slægtens Stamfader, saa ligger det nær at antage, at Lagmand Gjert Lange har været en Søn af Skindhandleren i Roeskilde. En naturlig Følge heraf er det da igjen, at det er denne, ikke Sønnen Rasmus Hansen, der har været gift med Frk. Lange, hvis Familienavn Lagmanden og i alle Fald en Broder (Henrik) har optaget som Slægtsnavn, hvilket saa senere kan være gaaet over til Broderen Rasmus Hansens Børn. Hvorledes Lengnick har kunnet gjøre sig skyldig i den Feil at udelade Lagmanden og anføre hans Børn som Børn af hans formentlige Broder Rasmus Hansen, er det ikke godt nu at have nogen Mening om. Det kan jo være ret undskyldelig. Men det kan vel forøvrigt ikke være synderlig vanskeligt af Arkivsager fra Roeskilde at bringe dette Spørgsmaal til fuld Klarhed.

Naar Gjert Lange er født, er heller ikke ganske sikkert. I det Mandtal over Mandkjøn i Norge, der blev optaget i 1701, hedder det, at han boede paa indre Torget i Brønø Prestegjeld paa Helgeland og var 51 A. gl., havde 2 Sønner: Hans, 11½ A. gl., og Thomas, 2 A. gl., samt i Huset en (Præceptor?) Studiosus Hans Schanche, 23 A. gl. (jfr. Norsk Tidsskrift for Genealogi etc. II. S. 359). Da Mandtallet for Helgeland er dateret 8. November 1701, skulde Lagmanden altsaa være født enten i de to sidste Maaneder af 1649 eller i Aaret 1650. Det sandsynligste vilde vel være at antage ham født i den første Halvdel af 1650. Nu siges det rigtignok i Gjerpens Kirkebog, at Cancelliraad Lange blev begravet 19. Sept. 1732 »81 Aar 6 Maaneder« gl., hvilket vil sige, at han skulde være født i den første Halvdel af 1651. Men disse Aldersangivelser i Kirkebøgerne er neppe at stole paa. Thi i Skiens Kirkebog hedder det under 19. Sept. 1732, at Cancelliraad og Laugmand Lange fra Gjerpen Sogn »siden samme Dag [er] nedfløtt uden nogen Ceremonie til Byen og sat i Kirchens Begraffvelse i hans Alders 86 Aar«. Og endelig siger jo Geheimeraad C. W. Lange selv, at Faderen »døde omtrent 84 Aar gammel 1733«. Hvis imidlertid Gjert Lange var over 83 A. gl., da han døde i Septb. 1732, maa han være født i 1649 eller muligvis i de 2 første Maaneder af 1650. Det bliver vel maaske derfor efter alt alligevel det sandsynligste, at han har været født sidst i Aaret 1649. Lagmandens Enke Anna Thomasdatter Meier blev begravet i Gjerpen 29. October 1737, 77½ A. gl. og skulde saaledes være født sidst i Aaret 1659. Hendes Lig blev ifølge Skiens Kirkebog samme Dag »indfløt i Sacristiets Begravelse, hvor og hendes Mand var sat«. At hun er født 1659 kan ogsaa passe med, at Søsteren Margrethe Thomasdatter Meier, der var gift med Sognepresten til Brønø Hr. Peder Bredal, maa være født sidst i 1660, da hun ifølge Brønø Kirkebog blev begravet der 19. Marts 1695 »34 A.

4 M. 3 Ug. 3 D. gl.«. De vare begge Døtre af Stiftsskriver i Throndhjems Stift Thomas Evertssen (Edvardsen) Meier og Birgitte (Berete) Østensdatter, der igjen var Datter af Provst i Gudbrandsdalen og Sogneprest til Ringebo Hr. Østen Nilsen og Anna Andersdatter (jfr. dette Tidsskrift V. S. 127 Noten). Thomas Evertssen Meier var øiensynlig en Broder af Foged i Strinden Hans Evertssen Meier (jfr. dette Tidsskrift 3. R. IV. S. 166 f.). Som man ser, er Lagmand Gjert Langes Datter Birgitte — saaledes som af mig paa Forhaand antaget — virkelig ogsaa opkaldt efter Mormoderen.

Gjert Lange blev efter Brønø Kirkebog gift 1. Januar 1690 (Dom. p. F. Nat. Chr. 1689) i Brønø, viet i Huset efter kgl. Bevilling med Anna Thomasdatter Meier. Hun har øiensynlig været i Huset hos sin Søster paa Brønø Prestegaard, og Bryllupet har derfor vistnok staaet her. Med denne sin Hustru havde Gjert Lange følgende 5 Børn:

1) Hans, er ikke døbt i Brønø, men Moderen blev introduceret i Brønø Hovedkirke D. 4 a Tri. (ɔ: 18. Juni) 1690. Han var vistnok Student. Thi »Stud.« Hans Lange var Fadder i Brønø Hovedkirke Fest. Virid. (ɔ: 28. Marts) 1709. Skulde han muligens være den Johannes »Lunge«, der 13. Juli 1709 blev immatriculeret fra Aalborg Skole 18 A. gl. og Lunge blot en Læsefeil for Lange? Han er aabenbart opkaldt efter Farfaderen.
2) Birgitte, døbt i Brønø Hovedkirke D. 6. a. Tri. (ɔ: 22. Juli) 1691. Moderen blev introduceret der D. 12. a. Tri. (2. Septbr.) s. A. Hun var opkaldt efter Mormoderen.
3) Catharina Kirstine, døbt i Brønø Hovedkirke Fest. 1 Pasch. (ɔ: 22. Marts) 1693; Moderen introduceret der Dom. cant. (ɔ: 19. April) s. A. Hun skulde være opkaldt efter Farmoderen.
4) Margrethe, findes heller ikke døbt i Brønø, hvor Moderen heller ikke er introduceret. Hun er aabenbart opkaldt efter sin kort forud afdøde Moster Fru Bredal.
5) Thomas, døbt i Brønø Hovedkirke Dom. cant. (ɔ: 17. Mai)1699. Moderen introduceret der D. 12. a. Tri. (ɔ: 6. Septbr.) s. A., opkaldt efter Morfaderen. Han blev efter Gjerpens Kirkebog gift der 14. Sept. 1730 med Barbara Abigael Monrad, med hvem han havde følgende Børn:
   a) Gjert, døbt i Skien $^{24}/_{1}$ 1732, begr. i Porsgrund $^{5}/_{6}$ 1790, $54^{1}/_{3}$ A. gl. Toldskriver.
      Gift i Porsgrund $^{2}/_{1}$ 1761 med Anna Susanna Kiil, døbt i Mælum Kirke i Solums Prestegjeld ved Porsgrund D. 7. p. Tri. (ɔ: 24. Juli) 1735, † i Porsgrund $^{20}/_{7}$ 1817 (begr.

$^{25}/_{7}$ s. A.) 82 A. gl., Datter af Jens Kiil og Guri Gundersdatter Buer.

b) David Monrad, døbt i Skien $^{11}/_{5}$ 1733; vel den »Søn«, der blev begravet i Skien $^{22}/_{7}$ s. A.

c) Herman, døbt i Skien $^{26}/_{8}$ 1734, † paa Gaarden Frydenberg i Liers Prestegjeld ved Drammen $^{29}/_{3}$ 1803 (begravet i Frogner Kirke $^{18}/_{4}$ s. A.), 71 A. gl. Amtmand i Buskerud Amt. Han var 2 Gange gift, havde i sit 1ste Ægteskab 9 Børn, men ingen Børn med sin 2den Hustru.

Gift [1]) paa Kongsberg $^{28}/_{12}$ 1765 med Anna Elisabeth Meyer, døbt paa Kongsberg $^{3}/_{6}$ 1740, Datter af Bergraad Paul Henning M. og Margrethe Elisabeth Angell.

Gift [2]) med Helene von Raben, med hvem han ingen Børn havde. Hun blev efter Langes Død [2]) gift paa Kongsberg $^{23}/_{10}$ 1812 med Oberbergamtscasserer Nils Berggrav, døbt paa Kongsberg $^{29}/_{12}$ 1745, begr. der $^{19}/_{10}$ 1813, Søn af Overstiger Jørgen B. og Anne Marie Karth. Berggrav var [1]) gift paa Kongsberg $^{20}/_{9}$ 1792 med Helle Margrethe Krum, født paa Kongsberg $^{14}/_{5}$ 1760 (døbt $^{21}/_{5}$), † der $^{7}/_{4}$ 1807 (begr. $^{14}/_{7}$), Datter af Leverendør Peter K. og 1ste H. Magdalena Syrine Schwingell[1]). Amtmand Langes Børn af 1ste Ægteskab var:

a 1) Paul Henning, døbt paa Kongsberg $^{21}/_{10}$ 1766, begr. der $^{30}/_{1}$ 1768, 1¼ A. gl.

b 1) Barbara Abigael, døbt paa Kongsberg $^{8}/_{7}$ 1768, † i Hof i Solør $^{29}/_{8}$ 1846, 78 A. gl.

Gift i Lier $^{30}/_{6}$ 1795 med Sogneprest til Hof Andreas Fredrik Weidemann, døbt i Hvaler $^{12}/_{9}$ 1763, † i Hof $^{16}/_{10}$ 1847, S. af Sogneprest Nicolai Wilhelm W. og Anne Marie Heidenreich.

c 1) Margrethe Elisabeth, døbt paa Kongsberg $^{1}/_{9}$ 1769.

Gift i Kjøbenhavn $^{18}/_{8}$ 1798 med Amtsforvalter Hans Christian Harbou Selchier.

d 1) Anna Elisabeth, døbt paa Kongsberg $^{15}/_{12}$ 1770, begr. der $^{9}/_{10}$ 1777, 7 A. gl.

e 1) Thomas Herman, født paa Kongsberg $^{23}/_{12}$ 1771 (døbt s. A.).

f 1) Paul Henning, født paa Kongsberg $^{3}/_{1}$ 1773 (hjemmedøbt og Daaben stadfæstet i Kirken $^{17}/_{2}$ s. A.), † i Christiania 1818 som Assessor i Akershus Stiftsoverret.

---

[1]) Fru Berggrav, født Krum, [1]) gift paa Kongsberg med Lorents Angell Meyer, døbt paa Kongsberg $^{10}/_{4}$ 1745, begr. der $^{8}/_{9}$ 1790, en Broder af Amtmand Langes 1ste Hustru.

g 1) Pauline Margrethe, født paa Kongsberg i Januar 1775, begr. der $^{21}/_{2}$ 1775, 1 Maaned gl.

h 1) Severin Herman, født paa Kongsberg i Decbr. 1776, begravet der $^{7}/_{1}$ 1777, 1 M. gl.

i 1) Severin Herman, født paa Kongsberg $^{11}/_{6}$ 1778 (hjemmedøbt og Daaben stadfæstet i Kirken $^{27}/_{7}$ s. A.), begr. der $^{25}/_{3}$ 1780, 1¾ A. gl.

d) Barbara, døbt i Skien $^{30}/_{9}$ 1735, begr. der $^{12}/_{1}$ 1740, 5 A. gl.

e) En dødfødt Datter, »som blev henlagt med Weyers Kone paa Brekke« 1737. (Moderen introduceret i Skien $^{31}/_{1}$ 1737).

f) David Monrad, døbt i Skien $^{27}/_{10}$ 1738, begr. der $^{18}/_{6}$ 1741, 3 A. gl.

g) Hans Thomas, døbt i Skien $^{18}/_{1}$ 1740, begr. der $^{29}/_{6}$ s. A., ½ A. gl.

h) Anna Barbara, døbt i Skien $^{21}/_{3}$ 1741, † paa Gaarden Stridsklev i Eidanger 1773 (begr. $^{2}/_{4}$ s. A.), 32 A. gl.

Gift i Eidanger $^{24}/_{7}$ 1759 med Sorenskriver i Bamle Cancelliraad Hans Larsen Tyrholm, født i Fredrikstad 1726. (Hjemmedaaben stadf. i Kirken $^{5}/_{8}$ s. A.), † paa Stridsklev $^{2}/_{4}$ 1774 (begr. $^{8}/_{4}$), 49 A. gl., S. af Kjøbmand Hans Larsen T. og Apelone Pedersdatter Brandt.

i) David Ditlev, døbt i Skien $^{29}/_{9}$ 1742, begr. i Porsgrund $^{2}/_{5}$ 1804. Skipper.

Gift i vestre Porsgrund 24. S. eft. Tref. (ɔ: 25. Novbr.) 1770 med Mette Cathrine Kiil, født (i Porsgrund? findes ikke døbt der) 1736, begr. i Porsgrund $^{2}/_{1}$ 1808, 72 A. gl., Søster af Broderens Kone.

k) Hans Thomas, døbt i Skien $^{15}/_{2}$ 1744; Sorenskriver.

l) Berthe (Birgitte) Margrethe, døbt i Skien $^{30}/_{3}$ 1745, vel »Datter«, begr. der $^{25}/_{9}$ 1748, »4 A. gl.«.

m) Niels, døbt i Skien $^{9}/_{6}$ 1746, vel »Søn«, begr. der $^{29}/_{10}$ 1748, »3 A. gl.«

n) En dødfødt Datter $^{3}/_{7}$ 1747 (findes ikke i Kirkebogen).

o) Anne Bolette, døbt i Skien $^{9}/_{7}$ 1748, begr. i Porsgrund $^{4}/_{8}$ 1785, 37 A. gl.

Gift i Porsgrund $^{13}/_{3}$ 1777 med Folkmand Freck, døbt paa Kongsberg 30. Decbr. 1745, † i v. Porsgrund 1809 (begr. $^{11}/_{9}$ s. A.), Søn af Arne Arnesen F. og Anne Cathrine Folkmandsdatter. Han blev [2]) gift i østre Porsgrund $^{30}/_{7}$ 1786 med Anna Dorothea Rasch, døbt i Eidanger $^{29}/_{11}$ 1759, begr. i vestre Porsgrund $^{5}/_{6}$ 1787, 27½ A. gl., Datter af Lodsoldermand Ditlev R. og Catharina Bergh.

p) Christian Wilhelm, døbt i Eidanger $^{31}/_{1}$ 1752, begr. der $^{9}/_{9}$ 1752, ½ A. gl.

r) Christian Wilhelm, døbt i Eidanger $^{7}/_{7}$ 1753, Geheimeconferentsraad. Hans Daab findes ikke noteret af Presten, men en senere Haand har i dennes Bog tilført »$^{7}/_{7}$ [1753] i Klokkerens Protokol, at Tolder Langes Søn Christian Wilhelm er døbt (cfr. $^{31}/_{1}$ 1752 døbt, den $^{9}/_{9}$ ejusdem Anni begravet).« Nogen Protokol ført af Klokkeren i Eidange haves nu ikke længer.

s) Johan Jørgen, døbt i Eidanger $^{2}/_{1}$ 1755, † $^{2}/_{7}$ 1814. Sogneprest til Jevnaker.

t) Ludvig Suckow, døbt i Eidanger $^{24}/_{4}$ 1756, begr. der $^{28}/_{8}$ s. A., 4 M. gl.

Naar Christian Wilhelm Lange siger, at han var Nr. 15 af Børnene, er det, som det sees, feilagtigt, ligesom ogsaa naar han fortæller, »at Børnekopperne forhen havde berøvet mig 10 ældre Sødskende«. Thi da der af de 15 ældre Sødskende 2 vare dødfødte og 6 i Live, kan han umulig før 1757 have mistet mere end 9 Sødskende i Børnekopper.

Med Hensyn til Gjert Langes Døtre, da blev Birgitte gift med Nils Herculesen Weyer i Gjerpen, hvor hun døde paa Gaarden Brekke sidst i 1736 eller i Begyndelsen af Aaret 1737. »Madame Wejer« findes nemlig indført som det første Lig, der blev begravet i Januar 1737, men Datum kan ikke sees, da Kirkebogen for Gjerpen mangler det øverste Stykke af Bladet, hvor denne har staaet. Hun angives her at være 45 A. 2 M. gl. og skulde saaledes ogsaa efter denne Kilde være født i 1691.

Bidrag til Johan Lorenz Mosheims biographi.

Af **William Norvin.**

De meddelelser, der gøres i det følgende, skylder en tilfældighed deres fremkomst. I en variapakke blandt de Gottorpske rentekammersager i Rigsarkivet stødte jeg paa en concept, der indeholdt Mosheims berømte navn, og det viste sig, at det deraf fremgik, at det i 1726, da han var professor i Helmstedt, har været paa tale at søge ham kaldt tilbage til Kiel; at sagen stilledes i bero, er ogsaa sikkert nok, men hvem der havde rejst den og hvorfor, kan ikke oplyses. Derimod fandtes som bilag nogle meget interessante aktstykker til Mosheims biographi, som derfor her meddeles; en egenhændig ansøgning fra 1721 og hans ligeledes egenhændige afskrifter af flere ellers ukendte documenter, der viser, at han har været i dansk tjeneste eller rettere sagt var lige ved at blive dansk embedsmand.

Johan Lorenz Mosheim, der var født i Lübeck 1694 eller 1695, voxede op under trange og fattige forhold, og først efter at han i nogle aar havde flakket om som huslærer paa forskellige holstenske godser, lykkedes det ham ved nogle adelsmænds hjælp at komme til at studere ved universitetet i Kiel. Han gjorde her meget hurtige fremskridt og erhvervede i løbet af faa aar de forskellige akademiske grader, men det embede, som skulde være det endelige resultat, lykkedes det ham ikke at opnaa. Han fulgte derfor 1723 kaldelsen til et theologisk professorat ved universitetet i Helmstedt, hvor han forblev i 24 aar, indtil det lykkedes det ny-opblomstrende Göttingeruniversitet at drage ham til sig, da han i aarenes løb var kommen til at indtage en meget fremskudt plads i tysk videnskab og kirke. I Göttingen, hvor han foruden professoratet i theologi beklædte stillingen som universitetets kansler, levede han kun i otte aar og døde i efteraaret 1755.

Blandt Tysklands protestantiske theologer i 18. aarhundrede staar Mosheim som den første, og dette vilde i og for sig gøre det berettiget at fremdrage den her meddelte ellers ret betydningsløse kendsgerning som et lille bidrag til belysning af forholdet mellem tysk og dansk videnskab i hin tid; men han har en mere almindelig interesse udover theologiens grænser ved det lille bidrag, han har ydet til philosophiens historiske udvikling, hans stridsskrift mod de engelske deister og den latinske oversættelse af Ralph Cudworths Systema med forfatterens biographi.

Det mest omfangsrige af de nævnte actstykker er en ansøgning til hertugen af Gottorp, der lyder saaledes:

Unterthänigstes Memorial
mein
Joann. Laur. Mosheim
pro
impetranda vocatione ad
Professionem Logices et
Metaphysices.

Durchlauchtigster Hertzog
Gnädigster Herr!

E. königliche Hoheit geruhen gnädigst, da ein treuer Knecht sich jetzt erkühnet, den andern Druck eines Wercks zu Dero Füssen zu legen, welches schon vor mehr den anderthalb Jahren Deroselben allerhöchsten Nahmen in der tiefsten Ehrerbietung von mir gewidnet worden, zugleich ein gnädigstes Auge auf eine unterthänigste Bitte desselben zu werffen. Der weltbekante Ruhm der gantz ungemeinen Gnade E. Königl. Hoheit gegen diejenige, die das Wachsthum der Wissenschafften, und zugleich unsers allerheiligsten Glaubens zu befordern suchen, hat mich so behertzt gemacht, dieser Schrifft, deren Absicht beides ist, Deroselben allerhöchsten Nahmen unterthänigst vorzusetzen. Und eben derselbe Ruhm heist mich hoffen, dasz der Inhalt dieses unterthänigsten Schreibens, welches dieselbe begleitet, Deroselben nichts anders, den eine neue Gelegenheit zur Befestigung dieses vortreflichsten Ruhms, durch eine neue Gnade gegen Deroselben unterthänigsten Knecht geben werde.

Es sind über sechs Jahr verflossen, dasz ich mich auf E. Königl. Hoheit Academie allhie zum Kiel aufgehalten, und die Pflichten, so wohl eines lernenden, als Lehrers mit dem möglichsten Fleisz zu erfüllen mich bemühet. Seitdem man mich vor vier Jahren unter diejenigen Magistros aufgenommen, die man zum Unterricht andrer vor tüchtig ansieht, habe ich vor nichts mehr, als vor das Beste der allhie studirenden Jugend, auch mit meinem Schaden, gesorget. Und nachdem man mich vor mehr den zwei Jahren mit einem Platz in der hiesigen Philosoph. Facultät und mit eines Assessoris derselben Titul beehret, habe ich dis eintzige dar zuthun mich bemühet, dasz diese neue Ehre meinen Fleisz verdoppelt habe. Ich kan mich freudig hierin auf das allgemeine Zeugnis der gantzen Academie beruffen, dasz mich weder das Elend der Zeiten, noch die Armuth der Studirenden, noch mein eigner Vortheil und die Sorge vor meine Gesundheit abgehalten, täglich vier bisz sechs Stunden, grösten-

theils ümsonst, zum Besten der allhie studirenden anzuwenden, und daneben durch disputiren und andre Übungen den Nutzen derselben bis jetzo zu befordern. Mit eben dem unermüdten Fleisz habe ich gleichfalls vier Jahr, bei anhaltender Leibes-Schwachheit des Sehl. Professoris zum Felden, das hiesige Haupt-Pastorat wöchentlich mit zwo Predigten, aller andern Arbeiten ungeachtet, verwaltet, wovon die gantze Stadt, Academie und Gemeine, deren besondere Liebe gegen mich kein geringer Beistand bei diesen überhäufften Arbeiten gewesen, Zeuge sein kan. Wie eifrig ich ausserdem in der Zeit der fallenden Gelehrsamkeit aufzuhelffen und die Ehre dieser Academie auch bey den Ausländern in die Höhe zu bringen mich bemühet, davon kan meine Freundschafft mit den Gelehrtesten unsrer Zeit und meine wenige Schrifften ein Beweisz seyn. Und ich freue mich, dasz ich zwo derselben Schrifften, die vor kurtzer Zeit die Presse verlassen haben, hiemit zugleich E. Königl. Hoheit unterthänigst vorlegen kan.

Ob ich nun zwar in der Zeit das Glück gehabt, wie jedermann allhie bekant ist, zu unterschiedlichen Bedienungen, die gantz ansehnlich, in und ausserhalb Landes beruffen zu werden. So hat mich dennoch allezeit das Verlangen E. Königl. Hoheit, dereinst zu dienen, die Liebe hiesiger Academie und Gemeine, und das Zureden unterschiedlicher Gönner und Freunde, in sonderheit des H. General: Superintendenten Muhlii, welche meine wenigen Dienste der hiesigen Academie vortheilhafft geschätzet, zu folgen zurück gehalten. Es sind etwa drey Jahre, dasz ich im Nahmen I. Königl. Majestät von Preussen nach Duisburg zum Professore Historiarum et Eloquentiae beruffen zu werden die Ehre gehabt. Eben so hat vor zwey Jahren der H. Graf Welling mich im Nahmen I. Königl. Majestät von Schweden nach Bremen an dasiges königliche Gymnasium verlanget. Und vielleicht erinnern sich E. Königl. Hoheit annoch gnädigst, dasz ermeldter H. Graf dazumahl seinen Prediger deswegen nach Hamburg geschickt und in einem eignen Schreiben E. Königl. Hoheit umb mich ersuchet. Ich geschweige anderer geistlichen Plätze, die mir hin und wieder angetragen worden, und die mich oberwehnte Ursachen auszuschlagen bewogen haben.

Bei so bewandten Ümständen würde ich mich beinahe erkühnet haben, nachdem das hiesige Pastorat erlediget worden, bei E. Königl. Hoheit unterthänigst ümb die Vocation zu demselben anzuhalten, als welches ich schon vier Jahr mit völliger Zufriedenheit der Gemeine verwaltet. Allein da es Deroselben gnädigst gefallen, diesen Platz sonsten zu versehen, habe ich einen andern Weg E. Königl. Hoheit allerhöchsten Gnade theil-

hafftig zu werden, erwehlet. Es ist durch den Tod des Sehl. Professoris zum Felde die Professio Logices et Metaphysices bei der hiesigen Academie erlediget worden. Ich versuche demnach E. Königl. Hoheit unterthänigst, mir in Ansehen meiner bisherigen treuen Dienste, die ich hiesiger Kirchen und Academie geleistet, mir zu derselben die Vocation gnädigst zu ertheilen. Ich werde mit diesem Gnaden-Zeichen vollkommen vergnügt sein, und eben daraus einen Beweisz nehmen, dasz mit dem Wachsthum meiner Dienste auch dieselbe gegen einen Deroselben getreuesten Knechte wachsen werde.

Meine Umstände sind so beschaffen, dasz woferne E. Königl. Hoheit sich nicht gnädigst gefallen lassen, meinem unterthänigsten Suchen ein baldiges Gehör zu geben, ich genöthiget sein werde, mich von hier auf eine andre Academie zu begeben. Ich bin aber vollkommen überführet, E. Königl. Hoheit werden Deroselben erleuchtetem Verstande und ungemeinen Gnade nach, nimmer zugeben, dasz ein Mensch, der bishero eine grössere Fortun, Vortheil und Gesundheit dem Verlangen einem so grosmüthigen Printzen zu dienen und dem Besten der hiesigen Kirchen und Academie aufgeopfert hat, sein Brod nach so vieler Mühe und ohne Gewinn angewandten Arbeit an einem andern Ort suchen solte. E. Königliche Hoheit erlauben demnach gnädigst, dasz ich meine unterthänigste Bitte wiederhole und zugleich versichere, dasz die gnädigste Gewehrung derselben, woran ich nicht zweifle, meinen Eifer vor die Ehre der Academie und mein Flehen vor das Vergnügen und die allerhöchste Wohlfahrt Deroselben verdoppeln werde.

Durchlauchtigster Hertzog Gnädigster Herr
E. Königl. Hoheit
Unterthänigst-getreuster Knecht
Johan Laur. Mosheim.

Kiel, d. 8. Decembr. 1721.

Bag denne paa engang ydmyge og selvbevidste skrivelse mærker man tydeligt en lidenskabelig utaalmodighed efter at naa frem til det foresatte maal og lyst til uden blufærdighed at slaa ind paa den korteste vej. Mosheim var af dunkel herkomst, kom fattig og ved andres hjælp til universitetet i Kiel, hvor han hurtig gjorde sig bemærket ved flid og dygtighed, og det kan ikke bestrides, at han ved sin overordentlige receptionsevne med lethed tilegnede sig en omfattende lærdom, navnlig i philologi, kirke- og dogmehistorie, hvilket sidste fag jo ogsaa blev det omraade, hvor han siden kom til at staa som den ledende; hans

breve fra disse unge aar vidner om stor studieiver og minder stærkt om det foregaaende aarhundredes lærde philologer og humanister.[1]) Det galdt dog i hine tider ikke blot om at vise lærdom, men fuldt saa meget om at dokumentere, at man havde den rette tro, og karakteristisk nok var Mosheim her forsigtig og moderat og passede paa ikke at komme ud i extremerne; hans angreb paa de engelske deister, særlig Toland, er i denne henseende meget betegnende. Det var denne bog, han tilegnede hertug Carl Frederik og i dedicationen baade i første og anden udgave forsikrer han ligesom i ansøgningen, at kaldelserne til fremmede højskoler ikke har kunnet lokke ham, fordi han ikke vil tjene nogen anden fyrste end den gottorpske hertug, ikke vil virke noget andet sted end i Kiel.[2])

At han virkelig havde haft saadanne kaldelser, er sikkert nok, men motiverne til, at han havde afslaaet dem, var ikke slet saa ideelle, som han gærne vilde give det udseende af. I 1718 havde han modtaget kaldelse baade af landgreven af Hessen til Marburg og af kongen af Preussen til Duisburg; den første havde han afslaaet, men om den sidste skriver han til A. H. Lackmann, den bekendte historiker, at han er bleven opfordret til at træde i preussisk tjeneste som kongelig historiograph og professor i Duisburg, og at han vil følge kaldelsen og ombytte theologien med historien og philologien, hvis blot visse confessionelle vanskeligheder, som endnu staar i vejen, bliver overvundne.[3]) Hvilke

---

[1]) Thesaur. epistol. Lacroz. I 265 sqq.; breve til Mosheim ib. III 202 sqq., — til hans biographiske data i almindelighed se Allg. Deutsche Biographie.

[2]) Vindiciae antiqvae christianorum disciplinae adversus Jo. Tolandi Nazarenum udkom 1720 i Kiel; i dedicationen hedder det: maxima singularis prorsus erga litteras clementiae tuae fama, aliquoties ab exteris me evocatum in ea (scil. Academia tua) retinuit; i anden stærkt forøgede udgave, der udkom i Hamburg 1722, er denne dedication genoptrykt.

[3]) Brev af 16. september 1718 i Thott fol. 1054 (ikke 1056 som bibliothekets brevregistrant har): Potentissimus enim Borussiae Rex, Dominus meus longe clementissimus, ante aliquot dies, nescio qua exiguae eruditionis meae fama excitatus, me ex ultimis hisce oris evocavit, ut sibi essem a Consiliis et Historicis conscribendis et simul in celeberrima Duisburgensium Academia Professoris munere fungerer. Amplissimum adiecit et luculentum stipendium, aliaque non vulgaris clementiae indicia. Hassiae Landgravius me quoque Marpurgum pertrahere voluit, cui tamen obsequi nolui. Priorem vero conditionem amplectar, modo de religione omnes sublati sint scrupuli. De publicis enim sacris me inter et Regem adhuc disceptatur. Hac difficultate superata mox oras hasce cum Clivensi et Berolinensi, Theologiam cum aliis litteris, quamquam non penitus, commutabo. — — — Sin minus, honestissimas illas conditiones, quas mihi Academia haec obtulit, si in hac regione permanere vellem, amplectar, hicque porro subs - stam. De eventu tempus certiores nos reddet.

disse vanskeligheder har været, kan jeg ikke oplyse, men de har i hvert tilfælde ikke ladet sig fjærne, og Mosheim forblev i Kiel. Han slutter det anførte brev med at sige, at hvis det ikke lykkes at komme til Duisburg, vil han modtage de hæderfulde vilkaar, man har tilbudt ham i Kiel og forblive, hvor han er; han sigter sikkert her til stillingen som assessor i det philosophiske facultet, som han fik i 1719, samtidig med, at han virkede som vicar for hauptpastor v. Felden, hvis svigersøn han blev, men dette har naturligvis kun været ham skridt paa vejen til maalet at blive svigerfaderens efterfølger baade som præst og i embedet som professor i logik og metaphysik. Udsigterne har imidlertid ikke tegnet sig synderlig lyse, eller Mosheim har villet skaffe sig endnu et kort paa haanden overfor regeringen i Kiel; i hvert tilfælde indlod han sig allerede i 1719 i nye forhandlinger om anden ansættelse, denne gang ved gymnasiet i Bremen. I juni skriver Jo. Christopher Wolfen til La Croze, at Mosheim har besøgt ham i Hamburg paa vej til Bremen, hvor han skal undersøge, om han kan staa sig ved at overtage den tilbudte lærestol.[1]) Om resultatet fortæller Mosheim selv Lackmann, at det er bleven negativt; man har budt ham saadanne vilkaar, at det vilde være umuligt at leve deraf, hvis man ikke er velhavende eller kan gøre et rigt giftermaal, og lærerne dernede klagede bittert over de daarlige forhold. Hans ønsker om at faa flytningen godtgiort og et halvt aars gage udbetalt strax, blev afslaaet, og han var da nødt til at opgive tanken, da han ikke vidste nogen, af hvem han kunde laane de fornødne penge, men desuden var forholdene ved gymnasiet saa vanskelige, at stillingen ikke fristede ham.[2])

---

[1]) Thes. epist. Lacroz. II 145: Fuit apud me nuper cl. Moshemius, qui Bremam eo consilio tendebat, ut videret, num e re sua futurum sit vocationi parere, qua in gymnasio et schola Bremensi doctoris vices obeundi potestatem nactus est.

[2]) Brev af 31. juli 1719 i Thott. fol. 1054: Bremam non migrabo ut dixi. Causa haec est, quod Illustr. Comes de victu meo mihi prospicere noluerit. Ea muneris huius conditio est, ut, nisi quis secum aliquid adferat, aut copiosam ducat uxorem, unde vivat, non habeat, his præsertim temporibus, quibus nulla fere viris illis scholasticis salaria erogantur. Graviter hac de re conquerebantur, cum adessem, Rector Conrectorque, suamque inopiam multis testabantur verbis. His ego motus querimoniis, qui nullum præterea amicum habebam, unde trecentos (tot enim requiruntur) thaleros mutuo possem accipere, id summopere postulabam, ut sumtus mihi numerarentur itineris, dimidiumque annui stipendii statim daretur. At repulsam tuli; Illustr. Regimen enim suam caussatus est paupertatem, quae his temporibus esset maxima. Præterea id orabam, ut a molesto illo munere, quo is, qui Sub Con R. spartam tenet, cogitur præter ordinarias horas Grammatici, qui senex est, officium implere, puerisque operam dare elementariis, ut, inquam, a molestia hac nimis taediosa homini valetudinario liberarer.

oplysninger af et Josephushaandskrift i Gottorperbibliotheket, at det forhaabentlig snart skal lykkes ham at opfylde dette ønske, da der er udsigt til, at han skal have en stilling i spidsen for hertugdømmet Slesvigs skolevæsen og som bestyrer af bibliotheket.[1]) Bibliotheket forblev imidlertid som bekendt endnu en aarrække uden tilsyn, og heller ikke domskolerectoratet i Slesvig opnaaede Mosheim; dette tildeltes ovenikøbet en fra Wittenberg indkaldt lærd, Jo. Andreas Cleffelius, der i en theologisk dissertation havde kritiseret Mosheim meget skarpt.[2]) Haabet om at naa frem ved Holsteins hjælp blev dog ikke opgivet; ved midsommertid 1722 begav den stræbsomme theolog sig til København, hvor han kom i forbindelse med Rostgaard, der som bekendt endnu da var oversecretær, og med Holstein.[3]) At han ogsaa omgikkes byens lærde folk som Gram og Arne Magnussen, er kendt nok, ligesom ogsaa det efterspil, der fulgte paa dette samvær. At dette kaster et lidet smigrende lys over Mosheims karakter, kan ikke bestrides; han misbrugte vitterligt begge de nævnte mænds tillid og, selv om det muligvis kan være rigtigt, naar Torkel Baden siger, at det græske haandskrift, som Mosheim laante af Gram og afskrev uden dennes vidende, ikke vilde være bleven udgiven, hvis ikke Mosheim havde faaet fat i det, saa bliver hans illoyale optræden overfor Gram ikke derved en smule bedre; det brev til hofpræsten Conradi, hvori han forsøger at bortforklare sin daarlige opførsel, røber da ogsaa tydeligt nok den onde samvittighed[4]), og selv om Grams fremstilling af sagen vel nok vidner om en vis smaalig gnavenhed, er det dog meget overraskende, at Werlauff kan slutte

---

[1]) Brev af 29. mai 1722: nam, ne nescius sis, spes summa est, mihi a Rege curam rei scholasticae ducatus illius, et simul illustris bibliothecae præfecturam commissum iri; citeret efter Werlauff: Efterretn. om det store kongelige Bibliotheks Historie p. 165, der benyttede nogle Afskrifter af Mosheims breve til Havercamp, som stilledes til hans Raadighed af P. W. Becker, der vel har afskrevet dem paa sin rejse, formodentlig i Leiden, hvor Havercamp var professor, og hvor hans efterladenskaber antagelig er havnet i universitetsbibliotheket. Om afskrifternes skæbne kan jeg intet oplyse, men de er formodentlig gaaet tilgrunde med Beckers øvrige samlinger ved Kjøng præstegaards brand 1859.

[2]) Thes. epist. Lacroz. II 183 omtaler Jo. C. Wolfen i et brev af 8. novb. 1722 en dissertation af Jo. Andreas Cleffelius: In ea humanius tractatum vellem Mosheimium, quem auctor in sparta, quam is Slesvici nactus est, obtinenda rivalem habuit.

[3]) Chr. Bruun: Frederik Rostgaard p. 385 ff. J. Badens Kjøbenhavns Universitets-Journal V 1797.

[4]) En afskrift med Grams egen haand af dette brev, som var skrevet til daværende tysk hofpræst hos Frederik IV, senere generalsuperintendent i Slesvig, Georg Johannes Conradi findes i Grams brevsamling Gl. kongelig Samling 1101 fol. nr. 585.

sig til Badens opfattelse af hele denne sag.[1]) Medens Mosheim efter sin hjemkomst skrev højst venskabeligt og ærbødigt til Gram, fortalte han samtidig La Croze om, hvor slet det stod til med lærdommen i Danmark; han forklarede senere, at dette ikke var hans egen iagttagelse, men hvad de lærde der selv havde klaget over, og det er vel muligt, at Gram i sin lidt gnavne pessimisme har udtalt sig noget mistrøstigt om forholdene, men Mosheims udtalelser til La Croze har altfor meget præget af at være udtryk for hans egen selvgode ringeagt, og man har en levende fornemmelse af, at der bagved ligger den tanke, at man blot skulde kalde ham til København, saa vilde alt blive bedre.[2])

Ved sin hjemkomst fra sommerbesøget i København finder Mosheim forholdene i Kiel lige haabløse. Fricius, der blev ansat i det præsteembede, som Mosheim forgæves havde søgt, viser sig ude af stand til at bestride det, men skal ikke desto mindre beholde det; om denne sag udøser Mosheim sin harme i et brev til præsten Mathias Schreiber ved St. Petri kirke i København: Hie ist alles in Bewegung, weil der Herzog das hiesige Hauptpastorat dem Herrn Friccio, ungeachtet er kindisch und lange vom Verstande, dennoch bestätigt und zugleich erlaubet einen Adiunctum, der seine Tochter heirathen kann, anzunehmen. Gott nehme sich unserer armen Gemeine an! Er will jetzt nach Hamburg reisen, ümb einen Schreier dort herzuholen, der, wie die Familie sagt, nothwendig zwo Eigenschafften haben muss 1. dasz er wohl aussehe und der Jungfer gefalle, 2. dass er Geld habe. Wegen der Wissenschaft und der Furcht vor Gott braucht man keine Sorge. Domine Domine! in quae nos tempora reservasti[3]). Mosheim sætter da sin lid til Holstein, til hvem han skriver følgende brev[4]):

Hoch-Gebohrner Herr Geheimer Raht!

Gnädiger Herr!

Eure Excellence werden gnädig erlauben, dasz ich mir die Ehre gebe, nach meiner Gottlob! glücklichen Zurückkunfft, Dero-

---

[1]) Werlauff anf. skrift p. 63.

[2]) Gl. kongelig Samling 1101 fol nr. 576—84, 586—87. Thes. epist. Lacroz. I 297; III 291.

[3]) Brev af 14. august 1722 i Bøllings Brevsaml. U 4 to 692; et andet brev samme sted n. 693, som er dateret Helmstedt 31. juli 1738, er skrevet til samme mand, der her foruden pastor tituleres consistorialrath; af dette senere brev fremgaar, at adressaten hedder Schreiber, af begge breve, særlig af det første, at han er bosiddende i København; det er da ikke vanskeligt at udfinde, at det maa være Mathias Schreiber, der 1712 blev diacon, 1731 sognepræst ved St. Petri kirke og 1736 consistorialraad.

[4]) Ledreborg manuscriptsamling fol. 455.

selben gehorsamsten Danck abzustatten vor die gantz besondere Gnade, mit welcher es Deroselben in Copenhagen mich anzunehmen und meine Sachen zu treiben beliebet hat. Ich werde das Andencken davon beständig bei mir behalten, und es mir zum immerwehrenden Triebe dienen lassen, E. Excellence hohes Wohlsein, zum Besten so vieler rechtschaffenen und geschickten Gemüther, welche Dieselbe Ihres hohen Schutzes würdigen, dem Allerhöchsten anzubefehlen. Es segne derselbe alle Deroselben reine und geheiligte Absichten, und verleihe benöthigte Kräffte, dieselben zum gewünschten Ende zu bringen. Meine Sachen werde ich nicht Ursach haben, E. Excellence Vorsorge aufs neue zu befehlen, weil ich durch so viele Proben versichert bin, dasz Dieselbe keinen Fleisz in denselben sparen werden.

Zeit meiner Abwesenheit haben I. Durchlauchtigkeit, der Hertzog von Wolffenbüttel an die hiesige Academie meinetwegen sehr gnädig geschrieben und ümb mich ersuchet. Ich weisz aber noch die Conditiones nicht, auf welche ich verlanget werde. Mein ernster Vorsatz ist der Führung Gottes wohin es derselben beliebt, freudig zu folgen, und dem ersten Winck derselben zu gehorchen. Übrigens hoffe ich, E. Excellence werden Deroselben gütigen Zusage nach meiner Entschuldigung bei dem Hern von Münch nicht uneingedenck sein. Ich bin mit der vollkommensten Ehrerbietung,

Hoch-Gebohrner Herr Geheimer Raht

E. Excellence
unterthäniger Diener
I. L. Mosheim.

Kiel, d. 29. Aug. 1722.

Paa muligheden af at komme til Helmstedt havde Mosheim aabenbart stadig haft opmærksomheden henvendt. Hertugen af Brunswig-Wolfenbüttel August Wilhelm var gift med en prinsesse af Nordborg, Elisabeth Sophie Marie, der var enke efter hertug Adolf August af Pløn, og denne fyrstinde havde tidligere været Mosheims beskytterinde; dette Brunswigske fyrstepar havde han tilegnet sit skrift Observationes sacrae, der udkom 1721. Nu var der altsaa kommen en kaldelse, men i september skriver han til Gram, ligesom her til Holstein, at han endnu ikke har faaet rede paa vilkaarene[1]); de har formodentlig ikke været efter ønske, siden han nu griber efter en ny mulighed.

[1]) Brev af 25. september 1722, Gl. kongelig Samling 1101 nr. 579: Potentissimus Britanniae Rex et Duces Guelpherbytani id agunt ut Professoribus Theologiae Academiae Helmst. me adscribant in locum Abbatis Achmidii. Nescio vero quas mihi conditiones proposituri sint.

Den danske udsending i Wien Christian August von Berckentin meddeler i en relation af 26. september 1722, at legationspræsten magister Langjahr er død, og at han midlertidig har overdraget en derværende studiosus at besørge gudstjenesten; han andrager nu om, at stillingen snarest muligt maa blive besat og indstiller »den mir bey meiner Durchreise in Holstein sehr angepriesenen Diaconum zu Gettorff im Schleswigschen nahmens Langemark«[1]); under samme dato skriver Berckentin et brev til I. G. Holstein, hvem han beder om at støtte indstillingen eller i alle tilfælde virke for, at han faar en duelig mand, da menigheden i de senere aar har været meget forsømt.[2]) Holstein har nu ment at have fundet en god leilighed til at gøre noget for Mosheim; under 8. november udfærdiges der bestalling og instrux for denne som legationspræst i Wien[3]), der falder en kongelig resolution om at gagen, der er 200 rdlr. aarlig, skal tilfalde ham fra bestallingens dato og at han skal have 100 rdlr. til rejsen ned til sin nye stilling, og samtidig faar superintendenten i Rensborg ordre til at ordinere Mosheim til præst og tage ham i ed.[4]) Holstein har aabenbart troet, at han havde gjort det særlig godt; samme dag, som bestallingen er udfærdiget, skriver han til Mosheim, et Brev, der er ganske særlig tiltalende ved den oprigtige glæde og sympathi, det helt igennem vidner om[5]); det lyder saaledes:

Schreiben Sein Excellence H. Geheimen Rahts von Holsten de dato Copenhag d. 7. Nov. A. 1722.

Hoch: Edel: Gebohrner

Hoch: Gelahrter Herr Assessor!

Mir ist in langer Zeit nichts so erfreuliches begegnet, als Ihro Majestät Unsers allergnädigsten Königes Entschliessung, Sie in dero Dienste zu befordern, wovon ich die Originalia denenselben hiebei übersende, als die Original : Bestallung, Instruction und Reise : Pasz, alle drei unter Königlicher eigner Hand, ferner in copia das dieserwegen an den H. General Superinten-

---

[1]) Relationen aus Wien i Tyske Kancellis Arkiv, Rigsarkivet.

[2]) Berkentins Protocol. Relat. (ɔ: Copibog) I, 44 ff., Wiener Legationens Arkiv, Rigsarkivet.

[3]) Disse documenter er ikke indført i Tyske Kancellis Patente, formodentlig fordi sagen aldrig blev til virkelighed; de findes i Mosheim egenhændige afskrift ved den ovenfor nævnte concept.

[4]) Tyske Kancellis Patente 1722—23 p. 232 ff. Inländ. Reg. 1722, fol. 428.

[5]) Mosheims egenhændige afskrift af dette brev ligger ligeledes ved concepten i Kiels rentekammer.

denten ergangene Rescript; auch wird heute eine Ordre an den Kammer : Raht und Cassirer in Rensburg Horst abgehen, zu der Reise Ihnen 100 Rth. in Kronen auszuzahlen. Meine hertzliche und wohlgemeinte Glück : Wünschung füge ich mit wenig Worten dabei, dasz Gott Sie mit seiner Gnade und Krafft ausrüsten wolle, das Werck, wozu Sie beruffen, im Geist und in der Krafft so zu führen, damit sein Nahme dadurch verherrlichet und vieler Seelen Umwendung oder auch Befestigung im Guten dadurch möge befördert werden. Es freuet mich ungemein, dasz ich einen so rechtschaffenen Mann, den die Welt vor gelehrt und fromm kennt, nachdem ihm viel Verdrusz von andern gemacht worden, in meines Königes Diensten ruhig sehen kan. Leidet es ihre Gesundheit, wie ich von Hertzen wünsche, so versaumen Sie keine Zeit, zu dem General Superintendenten zu reisen und sage nur, dasz Sie vom Könige pressiret werden, die Reise eilig anzutreten, damit die Ordination desto eher vor sich gehen möge. Wegen der Unkosten Ihrer Bestallung machen Sie sich keine Sorgen. Ich werde davor Sorge tragen. Den völligen Unterricht werden Sie mit nechster Post durch ein Schreiben an den H . Cammer : Raht und Cassirer Horst in Hamburg addressiret erhalten. Grüssen Sie Ihre liebe Frau Mutter meinetwegen und sagen ihr, dasz ich Theil an ihrer Freude nehme. Unseren Gott und seiner Gnade und väterlichen Vorsorge und Schutz empfohlen verbleibe

Meines hoch : geehrten Herrn Assessoris
wahrer Freund und Diener
I. G. von Holsten.

Man skulde da tro, at sagen var i bedste orden, og Berckentin ytrer ligeledes i et brev til Holstein sin glæde over valget; det er, siger han, »mir umb so viel angenehmer gewesen, als mir allbereits auch bei meiner Durch-Reise in Holstein dieses Mannes Geschicklichkeit und untadelhaftes Leben gar sehr angerühmet worden. Ich wurde auch denselben sogleich in meinem allerunterthänigsten Vorschlag mitbenennet haben, wann mir nicht wäre gesaget worden, dass er sich mit des Seel Professoris zum Felde Tochter versprochen und ich dahero befürchtet hatte, dass Er nicht gerne diese seine Heyrath lange aussetzen wolle.[1])

Imidlertid har denne geistlige stilling maaske ikke tiltalt Mosheim saa synderlig, og, hvad mere er, udsigten til professoratet synes nu at være bleven lysere. Der findes en kongelig resolution om, at den gage, der var ham anvist til udgangen af

[1]) Berkentins Protoc. Relat. I 127.

marts 1723, skal udbetales den studiosus, der har vicarieret i vacancen, og formodentlig har da Mosheim sendt bestallingen tilbage omkring 1. april[1]); den 6. skriver han til Gram, at han paa grund af sygelighed har maattet opgive stillingen i Wien, men samtidig fortæller han, at han nu er kaldet til Helmstedt.[2]) Der var utvivlsomt noget sandt i forklaringen om svageligheden, han klager oftere i sine breve derover, men hovedsagen har sikkert været, at professoratet i Helmstedt aabnede udsigt til en mere glansfuld fremtid, og desuden stemmede ganske særlig godt baade med hans studier og hans liberale theologiske tendenser. Berckentin har aabenbart haft den rette forstaaelse af forholdet, naar han skriver, at da han nu har erfaret, at magister Mosheim ikke blot ved sin hidtidige upasselighed er forhindret i at tiltræde rejsen, men nu har tilbagesendt bestallingen og derved afslaaet at modtage stillingen og har fulgt en anden kaldelse, — saa indstiller han en anden.[3])

I Kiel, hvor Mosheim imidlertid havde opholdt sig i disse maaneder, havde han stadig haft ubehageligheder; han har aabenbart til det sidste haft haab om at kunne forblive her, siden han modtog stillingen som vicar for den saa foragtede hauptpastor Friccius, men den modstand, han mødte, har saa endelig bevæget ham til at følge kaldelsen til Helmstedt. I januar indsender han følgende karakteristiske klage til hertugen[4]):

C.

Als nach verflossenem Gnaden-Jahre ich von dem Hern Kirchen Raht Friccio ersuchet worden, bei seiner noch anhaltenden Schwachheit die vices des Haupt-Pastorats allhie, so wie ich sie bis dahin in die vier Jahr verwaltet, ferner zu beobachten, so habe ich mich dazu verstanden, und diese Arbeit über mich genommen. Es ist aber durch des hiesigen Rahts unbesonnenes Verfahren, der, ungeachtet Königl. Hoheit gnädigsten Befehls, erwehnten Herren Kirchen-Raht durchaus nicht vor ihren Haupt-

---

[1]) Tyske Kancellis Patente 1722—23, 539.

[2]) Brev af 6. april 1723, Gl. kongelig Samling 1101 fol. nr. 583: Sed ea membris et toto corpori imbecillitas insidet ut ex consilio medicorum Potentissimi Regis vestri vocatorias litteras remittere debuerim. Vires enim meas impares esse itineri et laboribus ex suggestu omnes consentiunt. Quod posteaqvam Dux Brunsvic. rescivit, Professorem Theologiae me constituit et dum vires recuperem quieti litare iussit.

[3]) Berkentins Relation 1. mai 1723, Rel. aus Wien, Tyske Kancelli, ark.

[4]) Mosheims egenhændige afskrift ved concepten i Kielske rentekammer.

Pastorem erkennen wollen, die Kantzel mit einem andern Schlosse verwahret, damit ich dieselbe nicht besteigen können, und andere unverantwortliche Insolentien begangen, dieses Vorhaben und gute Meinung gehindert worden. Solches habe auf Ersuchen der Warheit zu Steuer hiemit eigenhändig bezeugen wollen.

Kiel d. 11. Januarii 1723.

Jo. Laur. Mosheim,
bisheriger Assessor der Philos. Facult.
im Kiel.

Mosheim opgav da kampen og ved midsommertid forlod han Kiel og drog til Helmstedt, hvor en glimrende fremtid ventede ham.[1])

Men hvad Holstein sagde til dette resultat af sine bestræbelser, erfarer vi intet om, der kan dog næppe være tvivl om, at Mosheim kun har modtaget kaldelsen til legationspræst for at bruge den til at opnaa noget bedre, men det er jo ikke sikkert, at Holstein har forstaaet dette. Om de havde nogen forbindelse efter den tid, ved jeg ikke, men Mosheim undsaa sig i hvert tilfælde ikke for efter Holsteins død jævnlig at henvende sig til hans søn, da denne var bleven oversecretær, med anmodninger om embeder og andre gunstbevisninger for folk, han ønskede anbragt.[2])

Den episode i Mosheims liv, der her er dokumenteret, viser os en type, der aldrig har manglet blandt videnskabens dyrkere; en mand med gode studier og betydelig lærdom, men med al selvtilfredshed uden den dybere tillid til sit arbeides indre værd, at han tror paa, at det af sig selv vil føre ham hen til den plads, hvor han passer bedst, en stræber, der ublufærdigt forsøger alle midler og alle veje, ogsaa den at skaffe sig uretmæssige videnskabelige laurbær, for at vinde navn og for at bane sig vej til indbringende stillinger, skal de end opnaas ved buk for magthaverne, ved smigrerier og intriger og ved underkendelse af dem, der synes at blive farlige medbejlere.

---

[1]) I. C. Wolfen fortæller i et brev af 1. juni, at han har været i Hamburg paa vejen til Helmstedt, Thes. epist. Lacroz. II 189.

[2]) Ledreborg manuscriptsamling. 468 fol.

Optegnelser av Toldforvalter i Bergen Nils Lindgaard og dennes Søn Præsident i Trondhjem Rasmus Lindgaard.

Meddelte ved **Olaus Schmidt.**

I et eksemplar av en »Huusz- oc kircke Skat« (samlet av en Bernhard Albrecht, Kjøbenhavn 1660) og som findes i Videnskabsselskabets Bibliothek, Trondhjem, har Toldforvalter i Bergen Nils Lindgaard og dennes søn Rasmus, der under 19 Octbr. 1705 udnævntes til Borgermester i Trondhjem og døde som Præsident i Trondhjems Magistrat 15 Mars 1733, efterladt flere skriftlige optegnelser. De gjengives her da de indeholder flere, hittil visstnok ukjendte data vedrørende disse to mænd og deres descendents.

Paa nogen ledige blade bakerst i boken begynder Nils Lindgaard optegnelserne:

Anno 1679 Den 15 January forlofuit Jeg underskrefne Mig, Med min Kiereste Edel dyderig og Gud Elskende Møe, Abigael Pederszdaatter Lem, Og Blef voiisz Bryllups Høytiid holdet d.= 9 Julj Nest Effter i Nye Kierche Songen.

Gud forlene Lyche og Velsignelse

Niels Rasmuszn.
Lindgaard.

Mellem faderens optegnelser har Rasmus Lindgaard optegnet:

Min lille Kiæriste Hendrietta Margareta Lindgaard nee de Hoffmand er fød i Kiøbenhafn d: 8 Septbr. 1684 af Erlige ægte foreldre Hr. Commandeur Hoffmand og Frue Bodilla Rye.

R. Lindgaard.

Anno 1680 d.= 19 Martj for Midag Klochen 3 quarter till 10 slet, Welsignet dend Almegtigste Gud Min Kiereste og Mig med En Søn, blef christnet d.= 23. dito Nest Effter og kaldet R a s z - m u s. Hansz fadere vaar: Ingeborig Lem Som baar honem frem Nog Chirstine de Fine og Helvig Munte, Comisarius Hansz Hanszen Oberstleutenant Christian Holberg og Ludevig Lem. fadergavfer i Guld og Specie 56 Rdr.

Anno 1681 d. 14 Novembr. Velszignet Gud osz med en Søn, Som Klochen slog 12 om Midagen, fich dend Hellige daab d.= 18 dito Nest Effter blef Kaldet P e d e r, blef frem baaren af Karen Lem Med Hinde vaar Mette Charstenszdaatter og Modster Fester. Mandfadere Biszpen Nielsz Randulf Borgermester Hansz Munthe Og Obrtoldbetiendt Hans Clauszen. Fik ingen fadergavfer.

Anno 1682 d.= 27 Novembr. om Morgenen Klochen 6 slet blef Min Kiereste forløst og af Gud Naadelig Velsignet Med En daatter Som d.= 1 Decembr. Nest effter Blef christnet, og kaldet A b e l. Blef frem baaren af Maria Lilienskiold, med Hinde vaar Anna M: Ottes og Elsze Harboe, Mandfadere vaar Amptmand Lauridtz Lindenov, Land Commissarius Hansz Christopherszen Hiort og Peder Pederszn Lem, fich ingen fadergavfer.

Anno 1864 Den 16 Junj om Morgenen Klochen 4 slet Blef Min Kiereste for Løst og af d.= Almegtigste Gud velszignet Med En Søn, Som dend 19 dito Nest effter fich dend Hellige daab og blef kaldet C h r i s t i a n, blef frem Baaren af Anna Maria Heidemans Med Hinde vaar Gertrud Termøhlens. Mand faderne oberste Peinke(?)*) Commisarj Hansz de Fine og Borgermester Petter Trojel.

Anno 1685 d.= 12 September om Morgenen Klochen 7 slet, Blef Min Kiereste for Løst og af Gud velszignet med En Søn, blef Døbt I Ny Kierche d.= 16 dito Nest effter og kaldet L u d e v i g, faderne vaar Bisp Inden Dorethea Wandal Chatrina de La Ross, Borgermester Lauritz Søfrenszn. Land Comissari Hans Christopherszn og Byfougden Hans Henningszen.

Anno 1686 d.= 3 Novembr. om Morgenen Klochen vaar 5 velsignet Gud min Kiereste med En daatter, som dend 8 dito Nest effter blev christnet I Nye Kierche og kaldet K a r e n, blef frembaaren af Amptmand Lindenaus frue Delianna Lützou, med hinde vaar Liszbet Augustj Faberici og Abel Chatrina Hiort, mand faderne amptskrifuer Christopher Rentz og Daniel Wolpman, Gud Allene æres.

Saa kommer en ny haand, der utvivlsomt er Nils Lindgaards enkes: Anno 1688 d.= 12 Aprilis om Morgenen Klochen 2, Velsignet Gud mig med en liden daatter, som d.= 14 dito der effter blef christnet i Nykierche og kaldet N i e l s k e M a r i a, blef frembaaren af Ingeborrig Lem, med hende vaar Gertrud de Fine og Edel Holberg: Mandfaddere vaare Hr. Thomas Christensen Byskrifuer og Hr. Rasmus Jensøn: Gud hende bevare og forfremme.

Atter en ny haand, nemlig Rasmus Lindgaards:

Anno 1688 d: 3 Martij døde min Sal. Fader N i e l s L i n d g a a r d, og blef begrafven d: 12 ditto udj Nyekierchen i hands Egne grafsted under alter gulfvit.

Anno 1695 Hellig 3 Kongersaften som var d: 5. Jan. døde min Sal. Moder A b i g a e l P e d e r s d a a t t e r L e m, og blef begrafven d: 13 Jan: hos min Sal: Fader. Gud gifve dem og alle Christne Een glædelig opstandelse: og naar min Tid kommer vi da glædelig maa samlis hos Gud i de ævige boliger. Amen.

*) Nedskriveren har øiensynlig selv ikke været sikker paa navnets bokstaveringsmaate.

Anno 1705 d: 10 October døde min Sl. Broder Peder Lindgaard, og blef begrafven i Ny Kirchen d: 19 ejusdem hos sine Sl. Forældre. Dend Allerhøyeste Gud lade mig samlis med ham i de ævige boeliger. Anno 1695 døde min Sl. = Søster Abel Lindgaard og blef begrafven hos hindes Sl. For Eldre.

Anno 1722 d.: 31 Decembr. døde min Sl: Kiæriste Hendriette Lindgaard. Gud glæde hendis Siæl ævindelig.

1722 d.= 20 Aug: døde min Sl. Broder Capt: Lindgaard. Gud glæde hans Siæl med alle udvalde.

Anno 1680 d. 19 Martij er jeg undertegnende fød i Bergen om formiddagen klochen 3 qtr. til 10 slet.

R. Lindgaard.

Anno 1684 d. 8 Septembr: er min kiæriste Hendriette Margrete Hofmand fød udi Kiøbenhafn Hendi[s] For Elder er Hr. Commandeur Wichmand Hoffmand og frue Bodil Rye.

Anno 1704 d: 28 Maij forlofvit jeg mig med bem.te min Kiæriste Jomfrue Hendriette Margarethe Hoffmand.

Anno 1705 d: 23 Decembr: stoed voris bryllup udj. Kiøbenhafn, den aller Høyeste Gud forleene os Lyche og Velsignelse.

Anno 1706 d: 16 Decembr. blef min Kiæriste om aftenen mellem 10 og 11 forløst og af Gud naadelig velsignet med Een datter som blef døbt d: 22 Ejusdem udj Trundhiems dombkirche og kaldet Bodille Abigael, hon blef baaren til daaben af frue Bispinde Krogs med hende var Mad.me Chatharine H: General Toldforvalter Hans Uldrichs og Mad.me Anna Rasch Sr Hans Schultzis Mandfadderne vare Hr Etats Raad og Stiftsbefalingsmand Ifver von Ahnen Hr. Commerce Raad Andreas Scholler og Rector Scholæ Nidrosiensis Mag: Andreas Borch; dend aller Høyeste Gud velsigne og løchsalig gjøre hende, Gud lade hende opvoxe og tiltage i alle Christelige dyder og gifve hende det timelige gode og efter døden det ævige Liv. Hon fich i faddergafver i guld og Specie 36 rdlr.

Anno 1708 d: 17 febr. blef min Kiæriste forløst og af Gud naadelig velsignet med een daatter som.....

[1 eller flere blade mangler].

.....Hiort, Hr. Justitz Raad og Laugmand Abraham Dreyer og Hr Major Johan Christoph von Heinen; dend Høyeste Gud lade hende opvoxe til sit nafns ære og hendis kiære venners glæde, gud giøre hende riig, forstandig og salig.

Anno 1715 d: 22 Junij, som var tredie Pintzedag og præsice Klochen 8 om eftermiddagen blef min Kiæriste forløst og af Gud naadelig velsignet med een Søn, som dend 15 nest efter blef døbt i Trundhiems domkirche og kaldet Petter Christian hand blef baaren til daaben af frue Kirsten Munch Hr. Justitz-Raad Schelderups med hende var frue Charlotta Amalia Krog Hr.

Collins og Mad.me Maren Brix Hr. Schultzis; Mandfadderne var Hr. Oberste og Commandant Otto Friderich von der Osten, Hr. Assistence Raad Christian Schøller og Wice Pastor til Strinden Hr. Hans Montagne; Gud giøre ham timmelig og ævig løchsalig og salig Amen. — Samme min Søn behagede det dend allmegtige Gud at til sig kalde udj samme aar d:

Anno 1727 d. 11 Maij forlofvit jeg mig med min Kiæriste Helena Dorothea Høyer, hendis For Eldre er Hr. Assessor Petter Høyer og frue Bodille Angel.

Anno 1708 er min Kiæriste Jomfrue Helena Dorothea Høyer fød i Trundhiem d: 18 Augustj.

Anno 1728 d: 18 Febr. stoed voris bryllup paa Ranum, dend allmegtigste Gud forleene os megen Lyche og velsignelse og lade os lefve lenge og fornøjet for Iesu Xsti skyld Amen.

Anno 1729 d: 14 Martij om efter middagen præcise Klochen 4 blev min Kiæriste forløst og af Gud naadelig velsignet med een Søn som d. 22 ejusdem blef døbt i dom Kirchen af provsten Hr. Eilert Hagerup og kaldet Petter; han blef baaren til daaben af min kiære vær Moder frue Bodille Høyer med hinde var Tolder Friisis kiæriste Anna Chatrina Grøn og min datter Abel Lindgaard. Mandfadderne vare Hr. Major Georg Friderich von Krogen, Hr. Assessor Petter Høyer og Hr. Obervrager og Maaler Bernt Westermand; Min K: værfader Assessor Høyer gav ham i faddergafver 4re Maydorer i guld giør danske penge ungefær 30 rdr. — dend høyeste Gud lade ham opvoxe til sit navns ære og hans foreldre og venner til glæde og fornøjelse.

Anno 1730 d: 10 Decembr., som var d: 2den Søndag i Advent velsignede den almægtigste Gud min Kiæriste med een datter, som den 15 ejusdem blev døbt i vor Frue Kirke, og efter min Sl. Kiæriste kaldet Henriette Margarethe, hon blev baaren til Daaben af velbaarne Frue General Majorinde Hvitfelts med hende var Frue Majorinde von Krogens og min Kiæristes Søster Mad.me Ester Obervrager Westermands, Mandfadderne vare Hr Stiftsbefalingsmand Jacob Bentzon, Hr Cancellie Raad og Præsident Hans Collin og Hr Consistorial Raad og Provst Mag. Johan Randulf, den høyeste Gud lade hende opvoxe til sit navns ære og hendis venners glæde i alder, viisdom og naade hos Gud og menniskerne.

Det følgende skriver sig fra Rasmus Lindgaards Enke, Helene Dorothea Høyers haand:

1733 d: 15 Martius Klochen 12 slet om Natten saa døde min Sl. Kiæriste R. Lindgaard og efterlod mig hans kone H. D. H. med børn en Søn 4 aar, en dotter 2 aar. — Vor herre hand være for fad[er].

I Jesu navn.

d. 6 november 1738.

Blef ieg forlofvet med min Kiæreste, Hr. Cansellie Raad og Amt Skriver Christian Uldrick Tynder — Gud self forleene os Lycke og velsingnelse I Jesu navn. Ammen.

d: 17 Febr 1739 stod voris Brøylop paa Nedre Ranum, hos mine forældre, — Hr Canselie Raad Høyer.

1751 d: 11 Junij Klocken et om eftermid. behagede [det) Gud at hen kalde min Høyt Elskende nu Sal.= Hierte kiære Mand Hr Amtmand og Cansel Raad Tønder, Gud self være voris ..... og fader og efter lot mig hans kone H: D: H: med 4re børn 3de Døttre og en Søn, min Sal: Kiæreste var fød 1699 d. 11 april om aften Klocken 10 slet og Døde i hans Alder 52 Aar og to maaneder.

Den sidste optegnelse skriver sig fra Kaptein Christian Johannes Brodtkorb, (f. $^{14}/_{10}$ 1725, † $^{20}/_{5}$ 1797), Præsident Rasmus Lindgaards svigersøn, idet han var gift (viet paa Østeraat $^{4}/_{7}$ 1751) med Henriette Margrethe Lindgaard, født, iflg. faderens ovfr. gjengivne optegnelse, i Trondhjem $^{10}/_{12}$ 1730 — Kaptein Brodtkorb har (med en forøvrig næsten ulæselig haand) indført i optegnelserne sin svigermoders død sålunde: 1786 d: 16 January døde min Værmoder Sl. Frue Hellena Dor[othea] Amtptmandinde Tønders og d. 6te Febr. nedsat i Choret i Molde Kierche hos sin Sl. Mand. Jeg og min Brodersøn Hr Jens Brodtkorb var de Eeneste af Hendes Anhørende ved Begravelsen. 10 Kiøbmænd løftede Liget af Huset(?) paa Liigvognen og nedsatte Liget i Graven. Alle.....Folk fulte Liget.

C. F. Brodtkorb.

Boganmeldelser.

Øvle Slægten og dens Hjem, ved A. Eriksen, Landinspektør. Odder. 1917. 120 S.

Det er et ganske mærkeligt Arbejde, der her har set Dagens Lys! I Forordet udtaler Forf., at hans Arbejde ikke maa betragtes som et videnskabeligt Arbejde, men han har, dels paa Grundlag af gamle Dokumenter, der opbevares paa Slægtsgaarden i Malling Sogn, dels ved videregaaende Undersøgelser i Arkiver og Biblioteker samlet et stort og værdifuldt Stof om Gaarden og dens Ejere gennem Tiderne, og hans Stof er, paa nogle Undtagelser nær, saa vel behandlet, at Bogen paa dette Punkt hæver sig op over den store Mængde af lignende Arbejder. Som Udgangspunkt tager han Gaardens første kendte Ejer, Væbneren Jes Persen, 1421—1470, og fra en kort efter følgende Ejer Mickel Øuli, 1524—67, følger han Gaardens Historie ned gennem de forskellige Slægtled til Nutiden, idet han omhyggelig gør Rede for hvert enkelt Ejerskifte og aftrykker vidtløftige Skifter, der giver gode Indblik i Bondestandens Kaar paa de vekslende Tidspunkter.

Havde Forf. nu holdt sig til kun at behandle Gaardens Historie og dens Ejere, vilde han i det store og hele have faaet en ret værdifuld lille Bog frem; men han er gaaet videre, idet han har behandlet den fra Gaarden stammende Slægt genealogisk, og her er han ude paa et Felt, som han enten ikke har Interesse for eller har savnet Midler til at gøre noget orddentligt ud af. Der er ikke gjort det ringeste Forsøg paa at fremskaffe noget biografisk Stof om de nærmere eller fjernere Personer, der grupperer sig om Gaardens Ejere, men det fik endda være, naar blot Stoffet var behandlet rigtigt. Som det nu er, fremtræder det i en ganske mangelfuld Skikkelse, idet Datoer for Fødsel og Død næsten overalt mangler. For Ægteskabs Indgaaelse mangler i mangfoldige Tilfælde endogsaa Aarstal. Forsøg paa at stedfæste Begivenhederne er slet ikke gjort. Et enkelt Sted oplyses det om en Kvinde, at hun er gift i Amerika, men alle Oplysninger om hendes Ægtefælle mangler, endogsaa hans Navn; kun igennem hendes Børns Navne faar man at vide, at han hedder Hansen.

Ikke mindre end 34 Sider af Bogen optages af et ganske uforholdsmæssigt Register over Slægtens Medlemmer, og endelig indeholder Bogen et Afsnit omhandlende Personnavne fra ældre Tid udenfor Slægten, et Afsnit som synes Bogen, dets Værdi iøvrigt ufortalt, ret uvedkommende.

Man kan kun beklage, at Forf. har strakt sig saa vidt i Stedet for, som ovenfor sagt, at holde sig til Gaardens Historie.

Stamtavle over Haarslevgrenen af Familien Balslev. Udarbejdet af Lars Chr. Balslev og Benjamin Balslev. Hillerød 1917.

Denne over den største Gren af Embedsmandsslægten Balslev her foreliggende Stamtavle er udarbejdet paa Grundlag af en for 17 Aar siden udgiven Stamtavle over hele Slægten, og den betyder saaledes, som det som Regel gaar med Stamtavlers anden Udgave, utvivlsomt en meget betydelig Forbedring i Sammenligning med den unægtelig hverken fra Formens eller Indholdets Side dadelfrie første Udgave. Det typografiske Udstyr er beskedent, og Bogen maa nærmest betegnes som et Manuskript for Familien, da der findes Plads efter hver Familie til Tilføjelser o. s. v., men den

er righoldig forsynet med Billeder af Slægtens Medlemmer og Steder hvortil Slægten har været knyttet. Den er utvivlsomt — ligesom det Familielegat der omtales i Slutningen af Bogen — Udslag af en udpræget Samhørighedsfølelse indenfor Slægten og maa alene af denne Grund hilses med Glæde. At Spindelinierne er medtagne, kan vel i et Arbejde som det foreliggende være formaalstjenligt og forsvares, og de biografiske Oplysninger er øjensynlig samlede med Flid; de hviler for en stor Del paa Meddelelser fra Slægtens nulevende Medlemmer eller paa let tilgængelige Nutidsværker, idet Stamtavlen kun for to enkelte Leds Vedkommende gaar tilbage i det 18de Aarhundrede. Hverken Slægts- eller Kulturhistorie har Forfatterne forsøgt at give, men indskrænker sig til de tørre biografiske Data. Forfatterne deler den behandlede Slægtsgren i 4 Grupper — men de er rent sprogligt lidt langt ude i deres Iver for at faa prægnante Familiebetegnelser. Et Gruppebillede betegnes saaledes som »Rolle-Mølle Balslevcrne 1915« — en Betegnelse, der ialtfald skurrer i mine Øren!

Naar Forfatterne ved Omtalen af Ingeborg Dorthea Balslev, der ægtede Professor Niels Ryberg Finsen, omtaler saadanne Detailler, som at forskellige kongelige Personer var tilstede ved Niels Finsens Bisættelse, ser det lidt underligt ud, at det ikke nævnes, at Kongen — for at hædre hendes Mands Minde — efter Niels Finsens Død — hvad dog maa betegnes som noget usædvanligt — benaadede hende med Rang i 3. Kl. Nr. 3, altsaa med Rang som Enke efter en Professor consistorialis.

Slægten la Cour (Dornonville de la Cour) ved L. F. la Cour. 1917. 274 S.

Slægten la Cour har gentagne Gange været Genstand for genealogisk Behandling, første Gang 1877, da Fr. Barfod udgav »Stamtavle over den danske Linie af Slægten la Cour«, anden Gang 1903, Janus la Cour »Slægten la Cour«, tredie Gang s. A., »Stamtavle over Pierre Dornonville de la Cours Efterkommere«, og desuden har Slægten været behandlet i Slægthaandbogen og i et lille Skrift, som Forf. af nærværende Slægtbog, Akademifuldmægtig la Cour i Sorø, udgav 1909 »Bidrag til Barfod og la Cour slægternes historie«. Det, at en saa righoldig Litteratur om en enkelt Slægt kan fremkomme i Løbet af saa forholdsvis kort en Tid, og for Størstedelen fremkommen paa Slægtens eget Initiativ, er et glædeligt Vidnesbyrd om en Slægtsfølelse og et Slægtssammenhold, som man maatte ønske fandtes inden for mange flere Slægter.

Har Forf. saaledes ikke staaet paa bar Bund, da han begyndte sit Arbejde, har der dog været adskillige Lakuner at udfylde og Unøjagtigheder at berigtige. Det skal her anføres, at det er lykkedes Forf. at give Svar paa et af Fr. Barfod i nærv. Tidsskrift 1. R. 2. B. S. 181 stillet Spørgsmaal om Stamfaderens anden Hustru Kristiane Frederikke Nohrs Herkomst, ligesom det er lykkedes ham at fremskaffe en Mængde Stof om Slægtens ældste Led. Bogen er rigt illustreret med Prospekter af Gaarde og Egne, hvortil Slægtens Historie er knyttet, ligesom den bringer mere end trehundrede Portræter, der dog, selv om de gennemgaaende er tydelige og øjensynlig valgte med Omhu, uden Skade kunde have været noget større, end Tilfældet er; dette kunde mulig være opnaaet ved at udelade 4 Sider med ialt 74 Børnebilleder; thi hører saadanne egentlig hjemme i et Værk af denne Art? Ganske vist faar man af disse Sider Indtrykket af, at Slægtens Blomstring er sikret for lange Tider, men Formaalet med Arbejdet er jo dog at give en Fremstilling af Slægtens Historie gennem Tiderne,

og Historien skaber kun af den modne Mand og Kvinde, hvem Livet og Erfaringen har præget, og hvis Billeder derfor har Værdi. Naar Slægtens Historie et Slægtled senere skal skrives, da møder de, der nu er Børn, frem med deres berettigede Krav paa at være med, thi da har ogsaa de gjort eller staar midt i deres Arbejde, som skal give den gamle Slægt fornyet Vækst og Anseelse.

Bogen er forsynet med et fyldigt Register, næsten for fyldigt, idet der jo ikke er ret megen Mening i at medtage Navne som Christus og Ovid, fordi et Medlem af Slægten har ejet et Billede af Christus og et andet, før han kom i Viborg Skole, har læst 8 Bøger i Ovids Metamorphoser.

Bogen er senere forøget med et Hefte indeholdende Oversigtstavler og Love for Slægtsforeningen.

Slægten Jørgensen fra Følle, Jens Iørgensen og Karen Kirstine Møller til Katholm og Tyrregaarden i Følle deres Forfædre og Efterkommere ved Otto Jørgensen. Aarhus 1918. 174 S. m. Ahnetavle.

Det er et smukt Debutarbejde, Arkivregistrator ved Landsarkivet i Viborg Otto Jørgensen under ovenstaaende, noget omstændelige Titel har forelagt Offentligheden. Forarbejderne til Bogen er i sin Tid gjort af afdøde Rigsarkivar Secher, der selv stammede fra Jens Iørgensen, og som i »Meddelelser fra Rigsarkivet« 1901—1905 har leveret en vægtig Afhandling »Opkaldelsesskikke i østjyske Bondeslægter fra 17—18 Aarhundrede«, til hvilken har han benyttet en Del af det indsamlede Materiale. Da Sygdom ramte Dr. Secher, opfordrede han Forfatteren af nærværende Bog til at tage Arbejdet op, og Resultatet foreligger nu. Forf. har benyttet den af Dr. Secher i hans »Meddelelser om Slægten Secher« valgte Form, og Afsnittet om Familien Secher fra Vedø er en udvidet Gengivelse af det paagældende Afsnit i Dr. Sechers Bog. Slægten, som stammer fra Skræder Jens Iørgensen i Følle, † 1701, tilhørte i flere Led Fæstebondestanden, men Stamfaderens Sønnesøns Søn Jens Iørgensen blev 1802 Ejer af Herregaarden Katholm, og fra ham nedstammer Familien Secher fra Vedø, Familien Langermann i Danmark, Familierne Jørgensen fra Hannesminde, fra Aarhus og fra Ingvorstrup. Til den sidstnævnte Linie hører Udgiverens Fader, Tømmerhandler Harald Jørgensen i Aarhus, hvis Minde Bogen er tilegnet, Slotsarkitekt Thorvald Jørgensen og Maleren P. Mønsted. Bogen er smukt udstyret og forsynet med mange Billeder, næsten lidt for mange. I alt Fald kunde et enkelt Billede, der kun viser to gamle Gravsten, af hvis Inskriptioner man kun kan se Evangelisttegnene, samt en Nedløbsrende, uden større Skade været sparet. I det store og hele bærer Bogen Vidne om Forfatterens indgaaende Arkivstudier, hans Kærlighed til Slægten og hans Pietet overfor dens Minder, og det er at haabe, at Fremtiden ofte maa se Forfatteren betræde den Vej, han har vist at have saa gode Betingelser for at træde.

Min Slægtebog, udgivet af Holger Petersen. Kbhavn. 1918. 248 S.

Det er et sandt Pragtværk, den afdøde Storkøbmand, Landstingsmand, Grosserer Holger Petersen her har efterladt sin Slægt, et Pragtværk i Form som i Indhold. Han havde selv lagt Planen til Værket og fulgt det gennem dets Tilblivelse, glædet sig til dets Udgivelse, og Manuskriptet til Bogen laa færdigt, idet kun hans egen Biografi, som han ønskede selv at skrive,

manglede, da Døden bortrev ham 26. Maj 1917. Hans Død, der vakte saa stor Beklagelse i vide Kredse, maa ogsaa her beklages, dels fordi han ikke skulde opleve den Glæde at se Bogen trykt, dels fordi han ikke naaede at skrive sin egen Biografi, der sikkert vilde være bleven saare interessant, ikke mindst fordi den vilde være bleven skrevet netop for Slægten, som han omfattede med saa stor en Kærlighed, og ikke for Offentligheden. Over saa vide Felter spændte hans Virken, at man nu, for at faa den nogenlunde fyldestgørende beskrevet, har maattet fordele Arbejdet paa forskellige sagkyndige, saa at Biografien nu bestaar af forskellige Afsnit hver især omhandlende hans Forhold til den sønderjydske Sag, til Forsvarssagen, Hedesagen, dansk Vestindien, til hans Stand og Standens Ungdom. Hans Biografi er ledsaget af en Gengivelse af Knud Larsens karakteristiske Billede af ham.

Udarbejdelsen af Bogen har været betroet to saa kyndige Mænd som Udgiverens Fætter og nære Barndomsven Oberst P. Fr. Rist og Direktør Hauch-Fausbøll, og Resultatet af de to Herrers Samarbejde staar paa Højde med Bogens smukke Udstyr.

Slægten er runden af Folkets gode, kraftige Muld. Dens Vugge stod i Varpelev i Stevns Herred, hvor Stamfaderen Kongelig Majestæts Bonde Peter Sørensen, ca. 1650—1715, havde en Fæstegaard under Søholm. Med ham som Udgangspunkt er Slægtens Historie ført ned til Nutiden, idet Stoffet er ordnet generationsvis. Bogen er udstyret med talrige Billeder, hvoraf mange er Gengivelser efter Malerier, af hvilke ikke mindre end tretten skyldes Christen Købke, der hørte til Familien. Bogen, der er forsynet med en fortrinlig Kildefortegnelse og et godt Register, er indbunden i Hellæderbind og kun trykt i 160 Ekspl.

Det er et Værk, der i lige Grad tjener sin Udgiver og hans Slægt som dets Udarbejdere til stor Ære, et Værk der indtager en meget smuk Plads indenfor vort Fags Litteratur.

Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden.

Ved **Paul Hennings.**

I »Jyllandsposten« Nr. 215 for indeværende Aar findes indrykket følgende Bekendtgørelse:

Til Ihændehaverne af Justitsraad Sofus Elvius' Bog:

„En slesvigsk Slægt".

I ovennævnte Bog, Pag. 24 findes følgende usande Angivelser: 1. Blandt Godsejer Carl Christian Suhr Kirketerp og Hustru Mathilde Augusta Krügers Afkom er under a. opført »Elisabeth Kirketerp«, født 1 6. J a n u a r 1869 paa Høegholm, død s. D.

Dette er løgnagtigt.

Kirkebogen udviser, at Ægtefællernes førstefødte Barn er født 16. August 1869 som dødfødt. Jeg beder dem af Slægten, der har Følelse for, hvor tungt det er for en ærekjær Kvinde at blive saa lumpent vanæret (Vielsen foregik den 30. Juli 1868), at rette Datoen i deres Bog, saa jeg ikke mere staar for Efterslægten som en ærløs Kvinde.

Frederiksberg, den 30. Juli 1918.

Mathilde Kirketerp,
f. Krüger.

»Løgnagtig«, »lumpent vanæret« og »æreløs Kvinde«! Det er haarde Ord, altfor haarde, idet den ulyksalige Forveksling af Januar og August jo aldeles utvivlsomt skyldes en Fejltagelse fra Forfatterens Side, en Fejltagelse, som sikkert ingen mere end han beklager. Fejlen kunde utvivlsomt langt lettere været rettet ved en privat Henvendelse til Justitsraad Elvius, der da sikkert intet vilde have forsømt for at faa den nødvendige Rettelse foretaget i samtlige Eksemplarer, end ved en baade bekostelig og for Forfatteren ret fornærmende Anoncering i Dagblade, hvorved han stemples som løgnagtig. I det foreliggende Tilfælde er Ægteskabet indgaaet 30. Juli 1868 og Barnet feilagtig angivet som født 16. Jan. Aaret efter. Men sæt nu, at Maaneden havde været rigtig og Korrekturdjævelen alligevel havde været paa Spil; sæt den, hvad der saa uhyre let kunde være sket, havde angivet Fødselsaaret, ikke som 1869, men som 1868 eller 1867! Kalamiteten havde da været endnu større, end den nu er, og Forfatteren havde været endnu mere uskyldig, end han nu er; thi Trykfeil er nu en Gang uundgaaelige. Hele Sagen er et ganske alvorligt Memento for alle Stamtavleforfattere om at iagttage den allerpinligste Nøjagtighed i Arbejdet, ved Kirkebogsuddragene, ved Stamtavlens Renskrivning og ved Korrekturlæsningen. Og saa kan der, trods al anvendt Umage, endda ske Fejl.

Paa den forhenværende adelige Sædegaard Thorsø ved Frederiksstad holdtes 12. Aug. d. A. en Familiefest i Anledning af, at Gaarden den Dag havde været 100 Aar i den nuværende Ejers Families Besiddelse. Gæsterne afhentedes med Dampskib i Frederiksstad og førtes gennem Herregaardens Skærgaard ind til Thorsøbryggen. Gaarden, der for nogen Tid siden hjemsøgtes af Ildsvaade, er bleven restaureret. Ved Festmiddagen holdt Godsejer Kai Møller en Tale for Slægten og gav en Karakteristik af dens første Mand paa Gaarden, Z. Møller og hans Hustru f. Resch, ligesom Halfdan Møller gav en historisk-statistisk Oversigt over Slægten, hvoraf det fremgik, at Slægten efter 100 Aars Forløb tæller 100 Medlemmer. Blandt de talrige Hilsener, som indløb fra fraværende, var ogsaa et længere Brev fra Slægtens ældste, den eneste genlevende af den første Generation efter Z. Møller, Fru Augusta Møller f. Sibbern. »Aftenposten«, hvorfra foranstaaende er hentet, bragte Dagen før Festen en Artikel »Herregaardens Saga« med Thorsøminder.

En Kilde til megen personalhistorisk Viden — for en Periodes Vedkommende, hvor saadanne Oplysninger rinder sparsomme nok, men som er altfor lidt paaagtet, — er de unge Adelsmænds Stambøger fra det 16de og 17de Aarhundrede. Adelens unge Sønner tilbragte den Gang efter Skik og Brug adskillige Aar paa Studierejser i Udlandet og havde saa i Reglen Stambogen med hjem, hvori deres Standsfæller blandt Studiekammeraterne havde indført deres Navne og ofte, tillige med en Tids- og Stedsangivelse, en personlig Bemærkning, pyntelig malede Vaaben etc..

Paa Raadhusbiblioteket i Zittau findes en saadan Stambog som har tilhørt Henrich Jahadechy von Zahradek, der fra 1597—1599 studerede i Strassburg for derefter 2. Febr. 1600 at blive immatrikuleret i Padua, hvor han endnu opholdt sig i Aaret 1601.

Blandt Indførslerne i Stambogen, kan følgende have Interesse for Danske. Carl von Ahlefeld fra Holsten, Strassborg 28. April 1598, Side 124. Otto Oxelsøn Brahe, fra Danmark, (Vaabentegning: de Brahers

kendte Vaaben), Padua, 30 Aug. 1600, S. 106. Detlev Rantzau fra Holsten, Strassborg 29. Marts 1598, S. 120 b. Joachim Rantzau, ved hans Afreise fra Strassborg 1598, S. 120.

Som tidligere nævnt paa dette Sted, har man for faa Aar siden i Sachsen begyndt med at tildele borgerlige Vaabenbreve uden at ophøje de Paagældende i Adelsstanden. Dette, der i og for sig er bemærkelsesværdigt og bør hilses med Glæde, bliver særlig interessant derved, at denne Vaabentildeling ingenlunde begrænses til de højere Samfundsklasser. For nylig har nemlig f. Eks. to Gaardejere, der tilhøre Bondestanden Brødrene Gottlob og Georg Queiszer i Dittelsdorf ved Zittau, faaet kgl. Tilladelse til at føre deres hidtil førte Vaaben som arveligt Familievaaben.

Som Konkurrent til den verdenskendte »Almanach de Gotha« er i Aar udkommen en »Almanach de Bruxelles« indeholdende Genealogier over Europas Fyrsteslægter, men suppleret med en hel Række Fyrsteslægter tilhørende Ententelandene, deriblandt særlig Italien — hvor der jo findes en hel Række »Principe«-Familier, som Gothakalenderens Redaktion hidtil ikke har villet anerkende som »jævnbyrdige« nok og værdige til at komme med i Gothakalenderens højfornemme Selskab. Den statistiske Del, indeholdende Oplysninger om de enkelte Staters Administration m. v., savnes af let forstaaelige Grunde ialtfald i denne første Udgave af »Almanach de Bruxelles«. Det interessanteste ved Bogen er iøvrigt dens Fortale, der utilsløret kalder Redaktionen af Gothakalenderen en fra Kejserhoffet i Berlin administreret »Spioncentral«, hvorigennem dette har holdt Kontrol med alle Staternes Administrationer. Det vil blive interessant at se, om den mod Tyskland herskende fjendtlige Stemning har Evne til at bære dette nye Værk frem og gøre det jævnbyrdigt i Paalidelighed og Rigdom af Oplysninger, som har gjort den gamle »Gotha« til en uundværlig Haandbog Verden over.

Vistnok er Lengnick den eneste herhjemme, der har forsøgt et Studium over Slægten Høyer. Men netop derfor kan det maaske være af Interesse, at der andre Steder findes en Stamtavle, der viser os Slægten paa et tidligere Stadium. Hvis man overhovedet kan tale om én Slægt Høyer, har denne haft saa fremragende Medlemmer, at man skylder den et Hensyn; og dette Hensyn kan maaske blive fremmet ved at henlede Opmærksomheden paa det omtalte.

Nævnte Slægtsregister kan søges i Schleswig-Holsteinische Provinzialberichte 1790, S. 635; men det angives samme Sted, at det kun er et Uddrag af et Manuskript, forfattet af Provst i Eiderstedt og Præst i Garding Peter Petrejus: Nachricht von den Stallern in Eiderstedt, Everschop und Utholm. Jfr. dog iøvrigt L. Bolé's Udsigt over den adelige Gren af Slægten Hoier (Slægten Ahlefeldt I, 1912, Tillæg S 33, som supplerer og berigtiger omstaaende Tavle. Tavlen ser saaledes ud:

Jakob Hoyer.

Hauptmann i den danske Krig 1523. Stammer fra Grevskabet Hoya, hvoraf han har sit Navn.

Hermann Hoyer.

Og-aaa kaldet Harm eller Lange Harm, var ligeledes kongelig Hauptmann i 1523 og besynges i den Tids Krigssange som dansk Helt.

1. Hustru — —
2. „ *Maria Splenters.*

Kaspar Hoyer.

Fyrstelig slesvig-holstensk Raad og Amtmand for Eiderstedt, Everschop og Utholm.

1. *Margaretha* g. *Møller* i Hamburg.
2. *Anna* g. *Lackmann* i Stade.
3. *Conrad Wolf Hoyer*, der skal have bygget Wolffsbüll i Tetenbüll.
4. *Siele Hans Thies* i Gerding.
5. *Hermann Hoyer*, Fyrstelig slesvig-holstensk Amtmand i Eiderstedt, Everschop og Utholm.
6. *Magdalene* g. *Ihor Schmeden.*
7. *Maria* g. *Maes* i Nordstrand.
8. *Hans Adolph.*

1. *Anna* g. *Peter Siemens.*
2. *Christiana.*
3. *Kaspar.*
4. *Friederich Hermann.*
5. *Christian.*
6. — —
7. *Maria*

SEJER KÜHLE.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

Pieter Jansz (ell. Hansze) Bille fra »Ripen«, 36 Aar gl., ægtede 2. Marts 1704 i Amsterdam Dorothea Roelofs fra »Thieste«, 25 Aar gl.

Jan Jansz Bil eller Bille, ligeledes fra »Ripen«, 28 Aar gl., ægtede 25. Okt. 1704 i Amsterdam Anna Jans fra »Ripen«, 28 Aar gl.

Blandt Vidnerne ved det første Bryllup var Cornelis Cornelisz og Aplonia Stevens, ved det sidste Bryllup Cornelis Cornelisz og en Kusine til Bruden Dorothea Roelofs, formentlig den samme, som i Marts havde ægtet Pieter Jansz Bille. — Kan nærmere Oplysninger gives om de her omtalte Personer, der har hørt til en Koloni af danske søfarende i Amsterdam?

W. van Maanen.
Kapitein der Artilleri b. D.
Hoom, Nederland.

Svar og Oplysninger.

Til 7. Række. III. S. 74 og 159 f.

1. Præfectus aulicus Holsatiæ maa ved ligefrem Oversættelse betyde: Holstensk Hofchef. Men i min Ordbog staar under »aula« henvist til »tibia«, der jo betyder en Fløjte. Forbindelsen mellem de to Ord formaar jeg ikke at udtyde; men min Tanke er derved ført hen paa, at det latinske Udtryk muligvis kunde betyde: Holstensk Hof-Musikdirektør.

H. P. F. Barfod.

2. Konferensraad, Viceguvernør paa St. Thomas Hans Henrik Berg var, ifølge Opgivelse til Enkekassen, født 25. Nov. 1790 i Arendal, Søn af Kancelliraad, Byfoged i Arendal Niels Berg og Elisabeth Dorothea Femmer. Han døde 16. Apr. 1862 i Vestindien. 1823 havde han i Vestindien ægtet Catharine Murphy, født 21. Juni 1792, død 13. Marts 1874.

H. Hjorth Nielsen.

Til 7. Række. III. S. 74.

Magdalene v. Wolframstorf, Datter af Henrik v. Wolframstorf til Lundsgaard og Südensee var i første Ægteskab gift med Johan v. Bachof, der 1663 skrives til Lundsgaard, i andet med svensk Kaptejn Jørgen Christoph v Horn, † 1705 der fik Lundsgaard med hende. Med sin første Mand havde hun Sønnen Lieutenant Johan v. Bachof, der efter sin barnløse Stedfader fik Lundsgaard, hvortil han bl. a. skrives 1718—20; han døde 21. Dec. 1747 paa Lundsgaard og ægtede 1. Anna Elisabeth v. Løwenklau, f. 1694 i Oldesloe, Datter af Oberst Adam Ludvig v. Løwenklau og Anna Elisabeth v. Groffen; med denne sin Svigermoder førte han 1726 Proces. Efter sin første Hustrus Død ægtede han 22. Juni 1732 Adelheid v. der Wisch, Datter af Christian Albrecht v. der Wisch til Blousgaard og Elisabeth Dorothea v. Ahlefeldt. Hans Søster Marie Sophie v. Bachof, f. 1671 † 4. Marts 1763 var gift med Wolf v. der Wisch, f. 1688 † 6. Okt. 1769 i Lille Kværn, begr. i Gruntoft. — Jfr. Slægten Ahlefeldt, af Louis Bobé I. Till. S. 59; III., Till., 44, 46; Thottske Saml. 4to 2081 og især Landgerichtsakten, Slesvig Statsarkiv, 3203 samt Gruntoft Kirkebog. — Moller anfører i sine Saml. Generalia 4to Bachof (Rigsarkivet) en trykt Ligprædiken over en Anna Sophie Bachof g. m. Pastor Cyprian, som ikke haves i danske Biblioteker.

Louis Bobé.

Til 7. Række. I. S. 195—196.

I Pers. T. for 1916 S. 195—196 beder undertegnede om Oplysninger om Peder Halkier, død i Christianssand 30. Juli 1788. Noget Svar er ikke indkommet. Derimod har jeg selv senere faaet Vished for, at hans Fader hed Søren Halkier.

Det maa anses overveiende sandsynligt, at denne Søren Halkier var Søn af Peder Rasmussen (ca. 1630—1698), som antog Navnet Halkier og regnes for denne Families Stamfader. Nærmere Oplysninger om ham og om Familien Halkier findes i Hauch-Fausbølls Slægthaandbog.

Søren Pedersen Halkier, som var født i 1677, blev Skipper og skal have boet ialfald i nogen Tid i København. Formodentlig har han som Skipper faret paa Norge. Hvor og naar han døde, vides ikke.

Hans Søn Peder Sørensen Halkier var ogsaa Skipper og blev Borger i Christianssand. Han blev her gift 10. Januar 1737 med Else Cathrine Hiørring, født i Christianssand 2. December 1709 og død samme Sted 22. Marts 1797, Datter af Christen Søfrensen Hiørring, født i Christianssand 16. September 1672 og død antagelig sammesteds efter 1749, og Maren Nielsen, født i Mandal i Marts 1676.

Peder Halkier havde en Datter Johanne Marie Halkier, født i Christianssand 1749 og død sammesteds 7. Februar 1722. Hun blev 24. November 1867 gift i Christianssand med Kjøbmand Claus Mørch, født i Christianssand 11. Marts 1742 og død sammesteds 12. Mai 1797.

Claus Mørch havde flere Børn, deriblandt Sønnen Ole Clausen Mørch (1774—1829), Kjøbmand i Christianssand, bekjendt som Repræsentant for denne By i Rigsforsamlingen paa Eidsvold i 1814.

I en gammel Familiebibel har ovennævnte Christen Søfrensen Hiørring skrevet Følgende:

Anno 1672 den 16. Sept. blev jeg Christen Søfrenssen Hiørring født udi Christianssand.

Anno 1676 in Marts er min kjære Hustrue Maren Nielsen født udi Mandal.

Anno 1700 den 28. July holdt jeg Bryllup med min kjære Hustrue Maren Nielsen, her paa Christianssand.

Anno 1702 den 19. November er min Søn Hans født.

Anno 1704 den 26. December er min Datter Maren født.

Anno 1709 den 2den December er min Datter Else Catrine født. Hun blev gift med Peder Halkier. Halkier fik 1749 en Datter, der fik Navnet Johanne Marie; hun blev gift med Kjøbmand Claus Mørch i Christianssand, født 1742 den 7. Juli.

Deres ældste Datter Johanne Katrine blev gift med General Skibsmaaler Olrog; hun døde 1794 den 18. Juli og efterlod 3 Børn, 1 Søn og 2 Døtre. Sønnen Claus Olrog døde 1798.

Arthur Skjelderup.

Rettelse.

7. R. III. S. 75 (Svar til 7. R. II. S. 361).

2. Stykke. Linie 3 f. o. læs: Arv efter deres afg. Søster. — Samme Stykke Linie 2 f. n.: Aarstallet 1710 gælder Matthias Severin Sparre, ikke Niels Hiersing Sparre.

Depechesekretær Laurits Klingbergs Selvbiografi.

Med nogle Notitser om hans Slægt ved

E. Marquard.

Endskiønt mit ubetydelige Levnets Løb vel ikke synderlig interresserer nogen, saa har ieg dog syntes at ville optegne det fornemste deraf, paa det at mine Børn kunde dog i det mindste her ogsaa see Beviiser paa det guddommelige Forsyns naadige Forelser og ikke mistrøstes, fordi Lykken enten syntes at gaa dem noget imod eller ikke altid føyede deres Ønsker. Her i Livet kan det ikke altid udfalde saaledes; Guds Veje er ikke som Vore!

Mine Forældres Kaar vare ringe; som Raadmand i Nestved havde min Fader Hans Klingberg neppe 100 rd. aarlig Indkomme, og andet Levebrød havde han ikke. Han var Fader til 15 Børn, hvoraf de 10 levede, da han i Oktobr. 1744 døde.

Iblandt dem var ieg den 7de i ordenen, fød den 23de Augusti 1728. Min Morbroder i Nestved Raadmand Mathias Hansteen tog sig af mig i min Barndom, opfødde mig og lod mig lære at læse og lidt at skrive og regne i den der værende publiqve danske Skole. Hverken var hans eller mine Forældres Kaar saaleedes, at ieg kunde holdes til at lære viidere, ikke heller var der i Byen Lejlighed til anden Underviisning; thi den der værende latinske Skole blev ophævet[1]) 1740; dog fik jeg imedens den var der, tygget Donat og Aurora igiennem og siden fik lidt underviisning et par maaneders Tid i Teigning af en sig der opholdende Maler-Svend: ieg voxte da op i Uviidenhed og løb saaledes hiemme, indtil i mit 15de aar at ieg, efter have lært i skolen en smule saa kaldet Christendom af Luthers Catechismus og Pontoppidans Forklaring, blev om Paasken 1743 confirmeret.

Det var paa de Tider Brug, at Forældre, saasnart deres Børn vare confirmerede, søgte at faae dem ud at tiene: saaleedes bare mine Forældre ogsaa heri Omsorg for mig og mine Sødskende.

Formedelst bemelte min Morbroders Svogerskab med da værende Bogholder ved Varemagazinet i Kiøbenhavn Hr. Peter Rejersen[2]) blev ieg in Iunio samme Aar (1743) anbragt hos dennes

[1]) Ved Forordning af 17. April 1739 ang. hvormange latinske Skoler i Danmark og Norge skal vedblive etc. blev hele Latinskolevæsenet ordnet. Antallet af Skoler blev reduceret; saaledes skulde der i Sjællands Stift foruden Frederiksborg og Herlufsholm Skole kun være 6 Latinskoler, nemlig i København, Roskilde, Slagelse, Helsingør, Køge og Vordingborg. Reduktionen traadte i Kraft 1740.

[2]) Om Peter Reiersen og Slægten R. se Kr. Nyrop: Niels Lunde Reiersen Indledn.

Svoger, daværende Cancellieforvalter ved Søe-Etatens Krigs-Canzellie Hr. Henrich Wium[3]).

Med de Evner, ieg da havde, kunde ieg kuns giøre ham liden Nytte i Contoiret; ieg maatte derfor, for dog at fortiene Føden og de højstnødvendige Klæder ieg nød af ham, være til Tieneste i hans huuslige Forretninger tillige.

Saaleedes hengleed 6 à 7 aar, indtil i Sept. 1749 at ieg var bleven lidt meere skikket til at bruges i hans Embeds Forretninger: Han frietog mig da for sine huuslige og tillod mig at anvende all min Tid paa hans Contoir: Kort, ieg havde nu været Skriverdreng og maatte, saaleedes som alle andre unge Mennesker, der skulle opdrages ved Pennen, efter de Tiders Maade, deele mig imellem hans huuslige og hans Embeds Forretninger og var nu bleven Skriverkarl, som slige Væsener den Tid kaldtes, og nød foruden frie Kaast ved hans eeget Bord og frie Kammer 40 rd. aarlig i Løn, der alt var riigelig meere end hvad ieg efter mine Kundskaber og Evne fortiente.

I den Qualité og paa de Vilkaar vedblev ieg at tiene i Contoiret og aplicerede mig det bedste ieg kunde paa Forretningerne der, uden anden Anviisning end den ieg selv kunde give og ved Øvelsen forhverve mig.

Den derværende Fuldmægtig giorde ved Døden Plads for mig 1752[4]), saaledes at ieg i hans stæd blev Fuldmægtig og nu eene subalterne i Contoiret, hvorved mine 40 rd. forøgedes til 60 rd. som min Contoir Chef aarlig havde lønnet min Formand med; til disse 60 rd. havde ieg ligesaalidet som forhen nogen anden tilfældig aarlig Indkomst end det frie Bord og Kammer, som han lod mig af Goedhed nyde hos sig. De maatte derfor med meegen Forsigtighed anvendes for at være tilstrækkelige til anstændig at klæde mig. Til Forlystelser eller til at anvende noget paa at forøge mine Kundskaber havde ieg intet: ieg indskrænkede mig derfor ganske til mine Forretninger i Contoiret og giorde mig dem bekiendt det bedste ieg kunde. Ved min Flittighed bestreed ieg dem eene under min Contoirchef og holdt Sagerne i Orden: Dette tilvejebragte mig ogsaa den Yndest ieg altid stod i hos ham og hvis Minde ieg altid ærer for den vedvarende Goedhed han beviiste mig, og for-

---

[3]) Henrik Wium (1704—1770) blev Kancelliforvalter ved Søetatens Krigskancelli 1742 $^{5}/_{7}$. 1766 $^{10}/_{9}$ blev han samtidigt Deputeret i Søetatens Generalkommissariat. Han blev 1739 gift med Lovise Reiersen, som overlevede ham.

[4]) Det kunde næsten se ud, som om Klingberg har glemt baade Navnet paa denne Fuldmægtig og Datoen for sin egen Oprykning. I det af ham udarbejdede Register over Søetatens kgl. Resolutioner nævner han ikke Navnet paa Fuldmægtigen og for sit Avancement kun Septbr. 1752, men ikke Dagen.

hvervede mig Collegii Opmærksomhed, saaledes at ieg i Aaret 1760 blev bragt med i Forslag til den da leedige Registrator Betiening ved Commissariatets og Holmens Archiver, som dog efter Billighed blev en ældre og værdigere Candidat end ieg, nemlig da værende Fuldmægtig i 3die Divisions Mynster-Contoir (siden Etatzraad) Grove[5]) til Deel.

Rigtig længtes ieg nu efter bædre Kaar. Min liden Gage var ikke tilstrækkelig til at forskaffe mig de mindste Bequemmeligheder eller Forlystelser; ieg var i min bedste og muntreste Alder og ønskede at have noget for mig selv, noget ieg kunde hielpe andre med; thi baade min Moders og alle mine Sødskendes Kaar vare liige saa knappe som mine, og nogles endda knappere: Altid trængte vi; ieg søgte derfor om at blive Herredsfoget, siden om at blive Krigscommissaire i Jylland for ved Giftermaal, som ieg havde Udsigt til, at etablere mig der, ia fik end og isinde og virkelig søgte Emploi i Guinea, men Forsynet havde udseet at ieg skulle blive, hvor ieg var, og just som ieg begyndte meest at sorge over det lange Udseende, det havde for mig, saa klaredes det omsider aldeeles uventet op. Søe Etatens Chef, Geheimeraad Rosenkrantz[6]) havde, uden at jeg tænkte eller ventede det, udvirket for mig i Sept. 1765, at ieg blev virkelig Cancelliesecretair med 300 rd. aarlig i Cancelliet, hvor ieg var, uden at dette derfor giorde nogen Forandring i mine Forretninger eller i min Subordination under min Contoirchef.

Den ædle Maade dette skeede paa rørte mig, og den Destinction det var mig fremfor alle de paa den Tid i de andre Søe Etatens Contoirer tienende Fuldmægtiger, hvor det paa de Tider ikke var saaleedes, som det blev siden, at nogen af dem stod paa kongelig Gage eller havde Navn af Copiister eller Cancellister, mindre Caracter af Secretairer, var mig særdeles behagelig: min Contoirchef kunde det heller ikke være uangenemt, skiønt han nu nok øynede i mig sin Successor, som ieg og siden blev, thi han sparede derved de 60 rdr. aarlig han hidtil havde lønned mig med som sin Fuldmægtig der i Contoiret.

Aaret efter 1766 skiftede Søe Etaten Chef og fik Grev Danneskiold[7]) til Oberkrigssecretaire og Surintendant: han fik dens Collegium separeret og deelt i 2de, nemlig i et Admiralitets- og i et Commissariats-Collegium og anbragte min Contoirchef Justice Raad

---

[5]) Johan Christian Grove, Fuldmægtig i 3. Divisions Mønsterskriverkontor, blev 1759 $^{13}/_{12}$ Registrator ved Søetatens Generalkommissariat. 1769 $^{24}/_{12}$ udnævntes han til Mønsterskriver ved 1. og 4. Division og 1771 $^{27}/_{3}$ til Departementssekretær i 3. Dpt. Ktr. Til Etatsraad udnævntes han 1779 $^{12}/_{5}$. Han døde 1784.

[6]) Statsminister Frederik Christian Rosenkrantz.

[7]) Greve Frederik Danneskiold-Samsøe, Friherre til Marselisborg.

Wium som Deputeret i Commissariatet med 500 r. Tillæg, dog at han tillige skulde vedblive sit Cancellie Forvalter Embede. Mig, som vedblev min forrige Situation i Cancelliecontoiret, brugte han tillige som Secretair ved Intendant de Marine-Forretningerne og derfor udvirkede mig Aaret efter, ligeledes uventet, 150 rdrs. aarlig Tillæg, paa den Tid da adskillige Gratificationer i Anleedning af Salvingsfæsten blev uddeelt.

Formedelst min dobbelte Situation som Secretair i Cancelliet og som Secretair ved Intendant de Marine-Forretningerne maatte ieg giøre Reisen med til Holsteen og Hamborg, som bemelte Grev Danneskiold qva Oberkrigssecretair og Conseilsminister giorde det Aar 1767 i Kongens Følge, paa hvilken Reise mig blev tilstaaet 1 rd. daglig i Diætpenge. Jeg var her et øyensynlig Vidne til den Chagrin, bemelte Hr. Greven havde i Glückstad, hvor han bemerkede, at hans Planer for Søe Etatens Bedste ikke bifaldtes: Hans Administration, saa nidkiær den end var, varede heller ikke længe, thi han blev faae Maaneder efter Tilbagekomsten til Kiøbenhavn, nemlig i October samme Aar, forjaget fra Søe Etaten og befalet inden 3 Gange 24 Timer at forføje sig til sin forrige Boepæl i Aarhuus. Han succederedes i Administrationen af Admiral Grev Laurwig[8]), der ikke fejlede paa Villie til at være den samme store og nidkiære Mand for Søe Etaten som Danneskiold, men besad langt fra ikke hans Talenter. Han gik strax i Verk med at forandre, hvad Danneskiold havde indført, og for at iværksætte dette ville han ogsaa danne sig de Betiente, han troede hertil at kunde bruge. Saaledes ansaae han, skiønt urigtig, mig meere skikked til Cancellieforvalter og til at være Intendant de Marine-Secretair end min Formand (Etatsraad Wium), som han troede var Danneskiold alt for meeget hengiven, og udvirkede mig in Majo 1768 at være Cancellieforvalter med 200 rdr. aarlig Tillæg og med Løfte, i Tiden at nyde Embedets fulde Indkomster, som da regnedes at være 14 à 1500 rdr. aarlig; og bemelte min Formand at vedblive som Deputeret med sit fulde Gehalt uden at tabe noget af sine Indkomster, hvilke han og indtil det allermindste beholdt aldeeles ubeskaaret til hans Død sidst i Aaret 1770.

Jeg havde nu 650 rd. aarlig Gage, var Cancellieforvalter og var endnu i Wiums Huus, hvor jeg nød de samme Bequemmeligheder af Bord og Værelse, ieg i saa mange Aar havde havt, men som ieg nu ikke længere hverken burde eller ville modtage. Jeg var derfor betænkt paa min eegen Etablissement.

Formedelst mit lange Bekiendtskab i den Famille, ieg saa mange Aar havde været iblandt, havde ieg især lagt Mærke til

[8]) Christian Conrad Danneskiold Laurvig, Admiral og Intendant de Marine.

Etatsraad Schumachers[9]) anden Datters Cathrine Elisabeths fortreffelige goede Egenskaber og anholdt om hende.

Efter meegen Betænkelighed skienkede hun mig sin Haand og sit Hierte og den 14. Dec. 1768 blev min Hustrue. Villig og kiærlig næsten i 21 Aar deelte hun Livets Glæder og Gienvordigheder med mig. Hendes Minde er mig derfor uforglemmelig.

Min Lykke var nu paa det Højeste: ieg havde Embede og nogenleedes Udkomme og Haab om meere; havde en fortreffelig, goed, og for sin Forstand og Dyd af alle æret, og af mig inderlig elsket og agtet kiær Ægtefælle, der Aaret efter den 11. Dec. 1769 bragte mig min ældste kiære Søn og siden 7 andre deels Sønner deels Døttre, hvoraf 2 Sønner og 2 Døttre, nu ieg skriver dette, leve mig til meegen Glæde; var æret og agtet baade i den Famille ieg var indlemmet i og af alle; blev 1770 udnævnt til virkelig Cancellieraad, meere fordi det den Tid var saaleedes Brug at overglatte Embedsmændene end for Fortieneste.

Men havde dog mangfoldige Embeds Fortrædeligheder formedelst Chefens Grev Laurwigs forskiællige Maade og mindre Bequemhed end hans Formænd Danneskiold og Rosenkrantz til at maniere Etatens Affaires, og ogsaa fordi der mod Slutningen af hans Administration giæredes de Forandringer, som siden foregik baade i Søe Etatens og i Statens andre Collegier og med Betienterne, hvilket ieg dog lykkelig igiennemgik og overvandt.

I Conseillet som i Kongens Fraværelse paa Højsammes udenlandske Reise 1769 og 1770 forestoed Regierings Sagerne, refererede ieg det Aar ugentlig Søe Etatens og indhentede og udfærdigede de derpaa faldne Resolutioner, som den derover holdte separate Protocol, der findes i Søe Etatens Archiv, udviser.

Formedelst den mislykkede Algierske Expedition[10]) og fordi der intenderedes Forandring i Søe Etaten, fik Grev Laurwigs Administration Ende i Sept. 1770. Ieg fik da Admiral Rømeling[11]) at arbeide under: denne værdige, dog kuns lidet meere end Laurwig til collegiale Forretninger skikkede Mand havde kuns liden Styrke til at afværge de Forandringer, som forrestod Søe Etaten, nu da den bekiendte Struensees Myndighed og Reformationsaand

---

[9]) Cornelius Schumacher, Kommitteret i Kommercekollegiet, se Nyrop anf. St.

[10]) I Henhold til kgl. Resol. af $^{9}/_{11}$ 1769 blev en Eskadre paa 4 Orlogsskibe, 2 Fregatter, 2 Bombarderer og Hospitalsskibe under Kommando af Schoutbynacht Fr. Chr. Kaas sendt til Middelhavet for at krydse efter algierske Sørøvere og bombardere Algier. Resultatet var meget utilfredsstillende. Kaas blev senere afløst af Schoutbynacht Hoogland, som $^{9}/_{4}$ 1772 fik Ordre til at slutte Fred med Algier og lade Skibene vende hjem.

[11]) Deputeret i Admiralitetskollegiet, senere Admiral og Statsminister Hans Henrik Rømeling.

saa stærk tiltog og voxte; han maatte derfor ogsaa sidst i April 1771 viige, da Grev Haxthausen[12]) og Etatsraad Willebrand[13]) efter Befaling havde udkastet den Plan, der ganske omstøbte og forandrede Søe Etatens Collegium, dets Contoirer, Betiente og Forretningernes Gang. Søe Etatens Krigscancellie, hvorved jeg var Cancellie Forvalter med de 650 rd. Gage ieg indtil videre havde, blev omdanned til et Depechecontoir, hvorved jeg vedblev som Depechesecretair med 800 rd. Gage, fik 3 Cancellister under mig, deriblandt som første den mig siden saa vigtige og alt for vægtige Gorne[14]), som Grev Haxthausen fik anbragt her med 300 rd. aarlig Gage.

Ved denne Forandring blev mig tildeelt de fleeste af det ophævede Admiralitetssecretariats Forretninger. Men Struensees Fald indførte igien paa nogle faae Forandringer nær in Majo 1772 den forrige Orden i Søe Etatens Collegio og i Affairernes Gang, og Admiralitets Forretningerne, som ieg i det merkelige Aar 1771 havde besørget, igien henlagt til det paanye oprettede Admiralitetssecretariat: Admiral Rømeling igien indsadt som første Deputeret og som Referent, hvilket forvoldte, at Grev Haxthausen, som ieg fra April 1771 til in Majo 1772 speciel arbeidede under, retirerede sig og blev Amtmand i Flensborg. I dette Aar (1772) blev bemelte min første Cancellist Gorne afsendt i et hemmeligt Ærinde til Norge og mig en interims Cancellist, navnlig Ørn[15]), ansadt. Ved Gornes Tilbagekomst Aaret efter tiltraadte han vel sine Forretninger igien som Cancellist i Contoiret hos mig, men længe stod det ham ikke an der: Det var ham meere vigtigt at træde ind i et af de andre Contoirer. Han udvirkede derfor, at han blev ansadt i Commissariatscontoiret, imod at den der værende første Cancellist Niels Lunde Rejersen[16]) igien, skiønt ugierne, tog hans Plads i Depeche Contoiret.

---

[12]) Statsminister, Grev Gregers Haxthausen.

[13]) Johan Christoph Willebrand. Allerede $^{5}/_{10}$ s. A. fik han længere Tids Sygepermission og afgik $^{11}/_{11}$ s. A. efter Ansøgning fra denne Stilling. 1772 $^{17}/_{1}$ efter Struensees Fald blev han, som Klingberg siger i sin Registratur, »forkyndt Civilarrest. Har siden henlevet uden Employ og med en utilstrækkelig Pension«.

[14]) Johan Diderich Gorne blev 1771 $^{27}/_{3}$ udnævnt til 1. Kancellist i Depechekontoret. 1781 blev han Deputeret i Generalkommissariatet. Han var en i Søetatens Administration meget anvendt Arbejdskraft, der bl. a. var Medlem af en Række Kommissioner. Da han i 1789 indgav Ansøgning om Afsked og om at blive udnævnt til Amtmand, blev Ansøgningen udsat, »da han for nærværende Tid er umistelig for Adm. og Kom. Koll.«.

[15]) Frederik Christian Ørn blev 1771 $^{8}/_{5}$ udnævnt til 3. Kancellist i 1. Dpt. Ktr., men afgik 1772 $^{19}/_{5}$ ved Forandringen i Søetatens Styrelse. 1774 $^{3}/_{1}$ fik han 100 Rdlr. Vartpenge. Han blev senere anvendt ved Auditør- og Mønsterskrivertjenesten i Frederiksværn og sluttelig ansat ved Toldvæsenet i Bergen.

[16]) Søn af Provst og Sognepræst i Ringsted Andreas R. og Hustru Christine Lunde, Fætter til Legatstifteren. Se Nyrop anf. St.

Ieg arbeidede nu som Depechesecretair speciel under Rømeling, uden at der i den Tid mødte mig nogen sær Vanskelighed, og 1774 i Anleedning af Arve Printzens Formæling blev virkelig Iusticeraad.

Søe Enrollerings-Væsenets Forandring var i Rømelings Administrations Tid under Arbeide og i Norge bragt i en anden Orden, hvorved en Generalkrigscommissaire blev ansadt med 1600 rd. Gage; der stod nu tilbage Enrolleringsvæsenet i Dannemark at indrette paa samme Maade, hvortil Collegium havde udseet at bruge mig, for ved Planens Udførelse at ansætte mig som Generalkrigscommissaire i Dannemark, men paa Mangel af Fonds til Indretningen blev der ej engang begyndt paa Forandringen med Enrolleringen i Dannemark.

Saa glimrende og fordeelagtigt som det i min da værende Stilling syntes og virkelig ville have været mig, om ieg til den Forretning var bleven brugt: saa meget erkiender ieg heri Forsynet, som ikke lod det komme dertil: thi omsider saae ieg, at det langt fra ikke var bleven mig til den Fordeel, som det var mig at blive, hvor ieg var: thi nogle Aar efter blev den norske Enrollering forandret og sadt i sin forrige Stand: Generalkrigscommissairechargen ophævet, og den daværende Monrad[17]), der tænkte at have saa snildelige indrettet sin Sag, sadt paa de $^{2}/_{3}$ Deele af Gagen, uden at han naaede videre.

Efter Admiral Rømelings Død 1776 blev Admiral Kaas Referent: Med samme Held som under de forrige Søe Etatens Chefs vedblev ieg at arbeide under ham og med større Roelighed end under de 2de forrige Laurwig og Rømeling, der begge gierne ville anmasse sig større Myndighed end de andre deres Meddeputerede og ansees for Etatens Intendants (som Laurwig vel og i Sidstningen blev) og derfor begge urigtig lod mange Ting expedere igiennem Depechecontoiret og eene underskrev som tilkom at udfærdiges fra det heele Collegio, hvilket Depechecontoirets Brevprotocoller i deres Administrations Tid kan udvise, altid i den Formeening at Depechesecretairen var Secretair i de Forretninger, de troede eene at ville bestyre og underskrive, hvilket og forvoldt begge ofte betydelige Modsigelser af Deres Med-Deputerede. Kaas derimod var forsigtigere og afgjorde alting collegialiter, hvorfor Sagerne ogsaa i hans Tiid gik roeligere og ordentligere og ieg følgelig arbeidede under ham med større Fornøjelse end under de 2de andre.

Sportelregnskabet, som Gorne rigtignok tilkom at føre, saalænge han var Cancellist i Depechecontoiret og hvorfor han nød det eene hundrede Rigsdaler af de 300 han havde, vedblev han at

[17]) Hans Monrad, Admiralitetssekretær, blev 1777 $^{24}/_{3}$ Generalkrigskommissarius og Chef for Enrolleringen i Norge. 1789 $^{6}/_{3}$ afskedigedes han med 1000 Rdlr. i Vartpenge.

føre, endskiønt han blev forflyttet: Men da han kort efter blev befordret til andet Embede, blev bemelte Regnskabs Førelse igien rigtignok efter sin Orden henlagt at føres i Depechecontoiret.

Jeg interesserede mig meget for, at min Cancellist Rejersen skulle føre det og derfor nyde de 100 rd., som Gorne havde havt, men Collegium var saa aldeeles indtaget imod ham (hvorfor er mig indtil denne Time endnu ubekiendt), at det ingenlunde ville tilstaae ham det, men derimod ved kongelig Resolution udvirkede, at jeg skulle føre Regnskabet, og derfor nyde de 100 rd., hvilke jeg da kunde ansee som Tillæg til min Gage. Jeg anfører dette, fordi det uskyldig paadrog mig hans og hans Familles Misfornøielse herover, da disse troede, at jeg havde betaget ham denne Fordeel og at den ikke kunde undgaaet ham at erholde, hvis jeg ikke havde arbeidet paa selv at erholde den. Men da min Samvittighed frikiender mig, saa er jeg ogsaa heri rolig.

Mine Indkomster blev saaledes forbedrede, jeg blev Etatsraad 1779, paa hvilken Tid jeg merkede, at jeg havde en skiult Fjende i den jeg ansaae for min Ven, nemlig Storm[18]), som paa samme Tid blev Etatsraad, men hemmelig arbeidede paa at blive Deputeret, og paa det, at ikke min Ancienneté baade i Embede og Rang skulle være ham hinderlig, fik han maget det saa, at hans Navn blev sadt foran mit i den Cabinetsordre, der tilkiendegav ham, mig og de andre den os beteede kongelige Naade. Døden ryddede ham kort efter af Vejen, uden at han tilføjede mig anden Skade; derimod havde jeg en anden Fjende, der blev mig værre end denne, nemlig Gorne, som i Aaret 1781 uventet blev Deputeret i Commissariatet, som da separat blev oprettet, og siden forvoldte mig under en forstilt Venlighed meegen Chagrin, hvilken og hvori den bestod jeg siden skal anføre.

Saa længe Admiralitetet og Commissariatet vare samlede, og saa ofte Søe Etaten havde en Chef som Myndigheden eene var overdraget, saasom Rosenkrantz eller Danneskiold, saa længe arbeidede jeg med Fornøjelse; men da Collegium i Aaret 1781 blev deelt i 2de og hvert Collegium fik sin eegen Referent og Forretningerne anderleedes ordnede, saa var det mig langt fra ikke saa behageligt som tilforn. Depechecontoiret, som jeg forestoed, blev nu kuns Commissariatets Depechecontoir, men alle Archiverne, som forhen besorgedes af en Registrator, bleve nu henlagde til mit Contoir og alle Forrestillingerne i Commissariats Sager opsættes af mig eller af den mig subordinerede Cancellist. Jeg fik Geheimeraad Krabbe[19]) som første Deputeret i Commissariatet at arbeide

---

[18]) Peder Storm, Bogholder ved Søetaten, døde 1781 $^{10}/_{4}$.

[19]) Frederik Michael Krabbe, Søofficer og Fabrikmester ved Holmen, blev 1772 $^{6}/_{7}$ civil Deputeret i Admiralitets- og Kommissariatskollegiet og afgik samtidigt som Søofficer.

under, som vel i sig var en facil Mand, men dog af anden Tænkemaade i Henseende til mig end de andre jeg forhen havde arbeidet under; min Cancellist Rejersen blev afskeediget, fordi man ikke ansaae ham bequem til at være der i den Skikkelse Contoiret nu havde faaet: det Haab at blive Registrator, hvilket Embede nu blev hævet, eller at nyde got af det kongelige Løfte han havde om at nyde det første vacant blivende Embede, chagrinerte ham, som var sygelig og hæftig af Gemytte, saa meget, at han kort efter døde, og forinden yttrede imod mig sin kiendelige Misfornøjelse, som om jeg var Skyld i hans Udsættelse. Da jeg aldeeles ingen Deel havde i den Plan, som nu var lagt for Forretningerne, men selv havde Aarsag at være misfornøjet med den, da Arbeidet nu blev mig saa meeget tungere og byrdefuldt, ja høist ubehageligt at modtage Ordres og referere i Collegio af og for den (nemlig Gorne), som for faa Aar siden havde været min Cancellist, men ved Veje jeg ikke kiendte var bleven Deputeret. Min Følelse i det Øjeblik, da Forandringen blev sadt i Verk, var saa kiendelig, at jeg ingenlunde kunde entholde mig fra offentlig i Collegio at yttre min Misfornøjelse, hvilket endnu meere forbittrede Gorne imod mig, der siden heller ikke har holdt op førend han fik mig udsadt og hvori han ved Guds Styrelse har viist mig en større Velgjærning end han undte mig.

Istæden for den udsadte Rejersen sadte man mig til Cancellist en mig ganske ukiændt Person fra Rentecammeret, navnlig Westerberg[20]). Under mig, som altid selv forrettede mit Embede og som intet holdt skiult for mine Subalterne, var det ham let at forestaae sin Forretning; men han følte saavel som jeg snart det tunge deri, og derfor ved første Lejlighed, som gaves at slippe derfra, søgte Befordring, der og, skiont til hans Gremmelse og imod mit Raad, lykkedes ham, da han blev Oberinspecteur ved Qvæsthuuset, hvor han under den brutale og dumme Dues[21]) Direction chagrinerte sig snart ihiel.

For mit forøgede Arbeide med at opsætte alle Commissariats Forrestillinger og forestaae alle Archiverne, reglementeredes jeg som Archivarius med 150 rd., som man troede jeg skulle have været tilfredsstillet med, men jeg havde af mit inderste Hjerte langt hellere renonceret paa dette Tillæg end paa den Tid og under de

[20]) Georg Westerberg var oprindelig Kopist i Rentekammeret. 1781 $^{10}/_{7}$ blev han Kancellist i Depechekontoret og 1786 $^{19}/_{5}$ Overinspektør ved Søkvæst- og Assistenshuset. Han døde 1790.

[21]) Mathias Due blev 1755 $^{30}/_{1}$ Inventarieskriver ved Søetaten efter at have tjent i 22 Aar i Inventarieskriverens Kontor. 1770 $^{10}/_{4}$ blev han Mønsterskriver ved 2. Division og 1772 $^{27}/_{5}$ 3. Departementssekretær. 1779 $^{15}/_{7}$ blev han Meddirektør ved Kvæsthuset.

Omstændigheder at tage derimod. Men jeg var gift, havde en talrig Famille, ingen Connexioner og ingen Midler, følgelig maatte jeg finde mig i at biide i dette suure Æble, som det paa den Tid var mig. Geheimeraad Krabbe, jeg nu speciel skulle arbeide under, søgte vel at stille mig tilfreds ved at forsikkre mig Opmuntring, som han vel ikke enten ville eller kunde, men saalænge den Forandring vedblev, kunde jeg umulig vær fornøjed; thi foruden det at mine Forretninger vare forøgede, vare Archiverne, jeg nu skulle forestaae, i yderste Uorden. Sagerne laae, især i Archivet paa Holmen, for største Deelen i Hobe blandt hinanden, saaleedes som de i det alting kuldkastende Aar 1771 vare fra alle Contoirer derhen slængte. Da forrige Registratores, der meere havde giort Registrator- eller Archivarii-Embedet til en Biisag, fordi det meere presserede og var dem vigtigere at iagttage og besorge Contrabereigningerne, som dem var paalagt, end at bringe Archiverne i Orden, havde derfor maaske været nødsagede at lade dem blive i deres Uorden.

Det betydelige Arbeide det ville foraarsage mig at bringe dem i Orden, skrækkede mig. Ikke desmindre, da jeg umulig med Liigegyldighed kunde ansee deres Uorden, gik jeg i Værk med at anbringe saa meegen Orden i dem, som var mig muelig; lod indrette saa mange nye Reoler, som kunde anbringes, fik Sagerne rangerede og bragte i Orden efter de Designationer, der havde fulgt dem eller burde være ved dem, samlede alt, hvad der var af Tegninger, og forfattede derover et fuldstændigt Catalogus[22]), hvor de baade efter deres Nummer og efter Alphabetet kunde findes. I hvilket Arbeide jeg og maa tilstaae, at saavel Cancellisten Westerberg som hans Successor Kilde[23]) troelig og utrættelig gik tilhaande, hvorfor ogsaa denne sidste efter den Motion jeg desangaaende gjorde blev tilstaaet en, skiønt ubetydelig, Gratification af 150 rd.

[22]) Denne Registrant saavel som de bevarede Kort findes nu i Rigsarkivet. En Del af Kortsamlingen er dog gaaet til Grunde ved Branden 1795. Registranten, der som alt Klingbergs Arbejde er meget omhyggeligt ført, indeholder først en Fortegnelse over de Kort, der i Henhold til kgl. Resol. og Admiralitetets Ordre til Klingberg af 22. Novbr. 1784 blev afleverede til det nyoprettede Søkortarkiv, dernæst en Fortegnelse over Søetatens Kortsamling (i Nummerorden) med Afmærkning af de Kort, der savnedes efter Branden 1795, og endelig et alfabetisk Register til Kortsamlingen.

[23]) Henrik Christian Kilde, Jurist, blev 1786 $^{26}/_{5}$ Kancellist i Søetatens Krigskancelli og 1790 $^{24}/_{12}$ Kancellist i Depeche- og Arkivkontoret. 1792 $^{10}/_{8}$ fik han et Gratiale paa 150 Rdlr. for Ordningen af de 1781 afleverede Arkivalier (sammen med Klingberg) og 1796 $^{8}/_{1}$ et Gratiale for Ordningen af Arkiv- og Depechekontorets Dokumenter efter Branden $^{5}/_{6}$ 1795. Kort efter, $^{5}/_{2}$ s. A., blev han Arkivar ved Søetaten. 1810 $^{28}/_{9}$ fik han atter et Gratiale for Ordningen af Arkivet efter Branden og endelig 1813 $^{27}/_{9}$ et Gratiale paa 1000 Rdlr. for Ordningen af Søetatens Arkiv efter nævnte Brand. 1810 $^{12}/_{10}$ blev han tillige Bibliotekar ved Søofficerernes Bibliotek. 1815 $^{17}/_{9}$ afskedigedes han i Anledning af Reduktionen med fuld Gage.

Imidlertid bemelte mine Cancellister nu Tid efter anden beskæftigede dem med Archivet, hvilket Arbeide var saa vidtløftigt, at all Tiden maatte anvendes dertil, arbeidede jeg selv i Depechecontoirets løbende Forretninger saa troelig, at jeg forrettede baade Contoirchefs, Cancellistes og Copiistes Forretningerne som Sagerne og Protocollerne kan viise, hvilket jeg saa meeget meere var nød til, saasom man hverken ville tilstaae mig extra Folk eller gotgiøre mig noget til at lønne dem for, jeg desuden havde en aldeles uduelig og uskikket Copiist eller anden Cancellist (Arentzen)[94]), som jeg ikke havde Hierte til at udsætte, men af min Mundportion lønnede en anden (Schiøtt)[25]) til hans Forretninger.

Ventelig havde man, ved den Forandring i Collegio og ved at ansætte Cancellisten Westerberg, der blev nævnet at succedere mig, tiltænkt mig anden Emploi, saasom der i Cabinetsordren om Forandringen var tilføjet, at det forblev med mig som det var indtil videre; jeg gjorde ogsaa all muelig Bevægelse om at blive forflyttet og derom ansøgte det daværende Cabinet, som da bestyrede Statens Sager. I den Anledning søgte jeg forskiellige Embeder udenfor Etaten, men alt forgiæves. Jeg giorde paanye in Martis 1783 Ansøgning og forrestillede, hvorledes mig vel ved Forandringen i Collegio 1781 var tilliigemed de andre Contoirchefer tilstaaet et Tillæg, men at samme ikke var mig, hvis Forretninger vare saa anseelig forøgede, til den Soulagement som det var de andre, hvis Forretninger vare blevne lettede, at hver af dem var tilstaaet 1, 2 à 3 Assistenter, fik i Equiperings Tilfælde endog extra Folkeløn, imod at mig kuns var tilstaaet en eeneste Cancellist, der endog brugtes i andre Forretninger, saa at jeg selv maatte salarere de andre jeg behovede til Assistence; at Admiralitets-Secretairen var tilstaaet 450 rd. Tillæg, og jeg derimod ikkuns 150 rd., forestillede de Kongelige Løfter, som vare mig given ved min Ansættelse som Cancellie Forvalter 1768, om Embedets fulde Indkomster og om Erstatning for det jeg tabte ved min Ansættelse som Depeche Secretair 1771, var nu bleven den første blandt mine Medbetiente, var tilsidesadt, at jeg havde Haab om at det var Hans Majst. Villie at see mig forflyttet, siden de vare nævnte som skulle succedere mig baade som Depeche Secretair og som

[24]) Arent Nicolai Arentzen blev 1771 $^{8}/_{8}$ 2. Kancellist i Depechekontoret. Han døde 1787. Han havde i alt haft 9 Børn, af hvilke de 4 ved hans Død endnu var umyndige. Hans Enke fik til at begynde med en Pension af 30 Rdlr., der efterhaanden forøgedes med ialt 70 Rdr. Det sidste Tillæg, som hun fik i 1812, var paa 30 Rdr., de andre paa 20 Rdr. aarlig.

[25]) Nicolai Schiøtt, Volontær i Depechekontoret, blev i April 1786 Skriver ved Kommissionen vedrørende Opmudringen og fik $^{7}/_{7}$ s. A. tillige Bestalling som Materialforvalter ved Opmudringsvæsenet. 1787 $^{13}/_{4}$ blev han desuden Kasserer ved samme.

Regnskabsfører: jeg bad derfor at værdiges liige Naade enten med Gorne eller med Perbøl[26]), eller at forflyttes enten til et Amtmandskab eller andenstæds. Min Ansøgning blev remitteret til den da existerende extraordinaire Commission, som dengang bestyrede Finanzerne, hvor den henhvilede indtil i Aaret 1784, da Skat Kammeret den 6te April tilkiendegav Commissariatet, at mig var tillagt 300 rd. aarlig. Hvor angenemt end dette burde være mig, saa fandt jeg dog ikke nær det behagelige deri som det ellers ville have været mig, hvis jeg ikke havde havt den Chagrin at være foretrukken og at være Gorne subordineret, der ogsaa baade declarerede mig og ogsaa lod mig føle, at han var min Forresadte, uagtet han tilforn havde tilstaaet mig, at jeg ingen Tid havde ladet ham føle, at jeg var hans Contoirchef.

Til Opmuntring i denne min Situation var det mig, at der ved Cabinettets Ophævelse ogsaa skeede Forandring i Søe Etaten, saaledes at Geheime Raad Rosenkrantz in Majo 1784 blev dens Chef. Han udvirkede, at begge Søe Etatens separerede Collegier igien bleve foreenede. At Depeche Contoiret som jeg forrestod igien omdannedes til det forrige Søe Etats Kriegs Canzellie Contoir, jeg igien ansadt som Canzellie Forvalter, og at Sagerne igien fortes i den Orden, som tilforn i hans forrige Administrations Tid; men i Henseende til Archiverne forblev det derved, at de skulle vedblive at være samlede under det Contoir, som jeg forrestod.

Jeg havde nu faaet en overmaade Lettelse i mine Forretninger især derved at Forrestillinger nu blev befalet at opsættes af de vedkommende Contoir Chefer som behandlede Sagerne der skulle forrestilles; havde saa nyelig faaet 300 rd. Tillæg, arbeidede under en Chef, der havde Fortroelighed til mig og som jeg var yndet af; men jeg saae dog strax forud det, som siden indtraf, at dette ikke ville vare længe: jeg udbad mig derfor Rosenkrantzses Understøttelse til at vorde forflyttet fra en Etat, hvis Indretninger vare saa ustadige; men enten at han ikke ville miste mig derfra eller ikke formaaede at udvirke dette for mig, veed jeg ikke. Nok, jeg vedblev som Canzellie Forvalter i Søe Etatens Kriegs Canzellie saalænge hans Administration varede nemlig til in Anno 1788, da man havde giort ham saa misfornøjed at han selv begierte sig entleediget.

Under hans Administration skeede det, at Sportel Cassens, Cadet Cassens og Søe Etatens Justitz Casses Capitaler blev sadte paa Rente for af Renterne at have et lidet Fond til at kunde i

[26]) Niels Perbøl, der 1770—72 var Eskadreskriver paa den ovenfor omtalte algierske Ekspedition, blev efter Hjemkomsten herfra Kancellist i Admiralitetskontoret (Udn. $^{16}/_{11}$). 1790 blev han Chef for Admiralitetskontoret og 1794 Deputeret i Kollegiet.

Tilfælde bestride en og anden liden Udgift som ellers ikke vidstes Udvej til: Over denne Operation og de Renter den kastede af sig blev mig paalagt at føre Regnskaberne uden at noget mig derfor blev gotgiort.

Paa mig havde Rosenkrantzes Afgang den Indflydelse at jeg igien blev ansadt som Depeche Secretair og det mig anfortroede Søe Etats Kriegs Canzellie Contoir forvandlet til Depeche Contoir, men mine Forretninger vedblev at være de samme som forhen, dog langtfra ikke saa behagelige under den til Referent udnævnte yderst phlegmatiske og vrantne Admiral Fontenay[27]), som aldeeles intet kiendte til slige Forretninger, men liig fleere af de Søemilitaire ansaae alt Skriverie for intet betydende og de Civile Betiente som Skrivere lidet bædre end deres Skibs eller Divisions Skrivere eller Sergeanter, da de dog siden, naar de selv fik Haand i Affairerne, indsee og maa tilstaae at de hver Øjeblik trænge til at vejleedes og behøve de Civiles Kundskaber og Raadførsel; og da Sagerne ere dem ukiendte og de selv ubevandte til at omgaaes med dem og følgelig ikke altid kan stemme med deres Ideer eller med den lette Maade de forestille dem Gangen i Affairerne paa, saa yttre de Misfornøjelse og Gnavenhed, fordi man ikke formaaer at give dem det ind med Skeer, eller fordi man for ofte ulejliger dem med Underskrifter eller sender dem Sagerne paa ubelejlig Tid enten til Eftersyn eller Decision, som man dog undertiden nødes til i Sager, som ikke kan taale Udsættelse. Ingen Under da, at jeg i Begyndelsen af hans Ansættelse til at være Etatens Formand havde ligesom i nogle af de forrige Militaire Formænds Tid mine store Ubehageligheder, dem jeg dog ved nøjere at blive kiendt med dem og ved den Habitude de selv vandt i Forretningerne, overvandt.

Jeg havde paa denne Tid, da Rosenkrantz forlod

Manuskriptet til foranstaaende Selvbiografi af Laurits Klingberg er af Hr. Overretssagfører Erik Rode, hvis Slægt nu ejer det, velvilligst stillet til Raadighed til Udgivelse. Hr. Rode har endvidere udarbejdet en omfattende Stamtavle over Familien Klingberg, af hvilken der skal gives nogle korte Uddrag, suppleret med nogle Oplysninger fra Arkiverne.

Slægtens Stamfader Hans Klingberg, der var født ca. 1684, † 1744 $^{23}/_{10}$, var Købmand og fra $^{7}/_{10}$ 1719 Raadmand i Næstved. $^{8}/_{8}$ 1718 giftede han sig i Vordingborg med Maria Elisabeth Hansteen, f. $^{10}/_{6}$, dbt. $^{17}/_{6}$ i Vordingborg, Datter af Provst, Mag. Jacob Bartholomæussen Hansteen, Sognepræst til Vordingborg, og

[27]) Admiral Carl Frederik de Fontenay blev 1788 $^{11}/_{1}$ Deputeret i Admiralitets- og Kommissariatskollegiet.

Hustru Else Cathrine Clausdatter Friis. Foruden hendes af Klingberg i sin Selvbiografi omtalte Broder, Raadmand Mathias Hansteen, nævnes i Sønnen Wilhelm Henrik Klingbergs Testamente*) en Søster Engel Maria Fich og dennes Datter Else Maria Brunnow.

Klingberg opgiver Antallet af Faderen Hans Klingbergs Børn til 15; det er ikke lykkedes at finde mere end 14, men det manglende femtende Barn er formentlig død som spæd, og er derfor uden Betydning her.

Nedenfor opføres de nævnte Børn under I.—XIV. med nogle Oplysninger om deres Efterkommere.

I. Jacob Klingberg, f. 1719 $^{18}/_{3}$ i Næstved, † $^{26}/_{9}$ 1782 i Birkerød, Notarius Publicus i Vestindien, 1758—65 Sekretær ved Generalguvernementet, 1779 2. Generalinspektør ved Tallotteriet, g. 1776 $^{20}/_{1}$ i Birkerød med Karen Lund (f. 1733, dbt. $^{2}/_{8}$, † 1806 $^{22}/_{5}$).

De havde to Børn, en Datter Maria Elisabeth, der døde i en ganske ung Alder 1786, og en Søn Christian Klingberg, f. $^{16}/_{12}$ 1765, † $^{9}/_{2}$ 1821 som Højesteretsadvokat. I sit Ægteskab med Kusinen Elisabeth Louise Klingberg, Datter af Kancellisekretær Lauritz Klingberg, havde han 7 Børn. Af disse blev Karen Elisabeth, f. $^{8}/_{9}$ 1797, † 1863 (1862?) $^{24}/_{1}$, gift $^{17}/_{8}$ 1821 med Amtmand i Aarhus Niels Preben Rosenkrantz. Sønnen Christian Ludvig Klingberg, f. $^{28}/_{8}$ 1799, † $^{7}/_{2}$ 1840, var Ejer af Løvegaard, senere af Øbjerggaard. Han ægtede 1825 eller 1826 Maria Augusta Dinesen, Datter af Justitsraad Jens Kraft Dinesen til Gyldenholm; Datteren Hedvig Caroline Klingberg, f. $^{10}/_{4}$ 1802, † $^{24}/_{6}$ 1870 i Nyborg, ægtede 1834 Fabrikant og Borgerrepræsentant i Kbhvn. Adolph Christian Fibiger. En anden Søn, Peter Jacob Lauritz Klingberg, f. $^{10}/_{8}$ 1803, † $^{16}/_{1}$ 1837, var praktiserende Læge i Kbhvn. Han var ugift.**) Valdemar Klingberg, som var født $^{22}/_{6}$ 1806, døde $^{29}/_{5}$ 1881 som Distriktslæge i Esbønderup. Han var gift med Henriette Georgia Brønsted (f. $^{10}/_{11}$ 1812 i Hvidding, † $^{9}/_{1}$ 1879), Datter af Provst Gerh. Joh. Brønsted. En af deres Døtre, Charlotte Louise, blev 1870 g. m. Stiftslæge i Vallø Ludvig Ferdinand Jacobi Rode. Den næstældste af deres Sønner er ovennævnte Overretssagfører Erik Rode.

---

*) D. K. 1. Dpt. aabne Breve 1773 $^{15}/_{1}$ Nr. 23.

**) Om ham og Broderen se Kr. Carøe: Den danske Lægestand 1786—1838 S. 111.

Af Christian Klingbergs øvrige Børn døde en Datter Cornelia Vilhelmine ugift i Aaret 1866, en Søn, Peter, døde som lille.

II. Hans Klingberg, f. $^{10}/_{3}$ 1720, † $^{2}/_{8}$ 1779 i Kbhvn., var Bogholder ved Silkefabrikken paa Amalienborg, senere Fuldmægtig og Bogholder ved Urtekræmmerlaugets og Medinteressenters Sukkerraffinaderi i St. Kongensgade.

Han giftede sig $^{26}/_{3}$ 1762 med Anne Christine Amalie Busch (f. $^{15}/_{6}$ 1736, † $^{7}/_{7}$ 1801), Datter af Kaptejn ved Grenaderkorpset Friderich Georg Ernst Busch. Af deres 7 Børn døde 5 som smaa. Af de to andre var Datteren Anne Christine (f. $^{26}/_{1}$ 1771, † $^{15}/_{11}$ 1821) gift 2 Gange, først 1790 $^{29}/_{1}$ m. Kopist i Hof- og Stadsretten Nikolaus Andreas Dahl (f. 1760 i Helsingør, † 1796), og derefter 1801 $^{26}/_{11}$ med Præsten Ulrik Frederik Rosing.

III. Anna Klingberg, f. $^{10}/_{4}$ 1721, † $^{5}/_{1}$ 1884, begr. $^{9}/_{1}$ i Næstved, ægtede 1746 $^{7}/_{1}$ Hans Lambert Scheel, Ejer af Skovsgaard, og derefter $^{10}/_{11}$ 1752 Kobmand i Skelskør Jørgen Johansen Bruun (f. 1724, † 1793).

IV. Else Cathrine Klingberg, f. $^{28}/_{8}$ 1722, † $^{12}/_{7}$ 1774 ugift.

V. Cecilie Maria Klingberg, f. $^{29}/_{9}$ 1723, † $^{22}/_{7}$ 1796, og 1748 med Michael Olter.

VI. Wilhelm Henrich Klingberg, f. 1725, dbt. $^{12}/_{3}$, † 1772, begr. $^{22}/_{12}$ i Kbhvn., hvor han var Vintapper. Hans Testamente, der er nævnt ovenfor, omtaler 3 levende Søstre og 4 Brødre. Han var ugift.

VII. Ingeborg Klingberg, dbt. $^{31}/_{10}$ 1726, begr. $^{2}/_{11}$ s. A.

VIII. Lauritz Klingberg, se nedenfor.

IX. Lars Klingberg, hjdbt., begr. $^{19}/_{7}$ 1729.

X. Et Barn, begr. $^{28}/_{8}$ 1730.

XI. Ingeborg, dbt. $^{7}/_{10}$ 1731, begr. $^{4}/_{8}$ 1742.

XII. Johan Klingberg, f. $^{28}/_{4}$ 1733, † $^{17}/_{3}$ 1817 i Kbhvn., Vintapper. Han overtog efter Broderen dennes Forretning i 1772. Han blev senere udnævnt til kgl. Agent. $^{4}/_{6}$ 1782 viedes han i Holmens Kirke i Kbhvn. til Anna Cathrine Sletting (f. $^{12}/_{9}$ 1751 i Eiby, † $^{11}/_{8}$ 1818 i Valsølille), Datter af Provst Niels Sletting og dennes første Hustru Helene Cathrine Weyler (eller Weybek) og Enke efter Kommitteret i Admiralitetet Hans Lunde. Hun var en Søster til Mønsterskriver i Søetaten Ebbe Sletting. Af deres fem Børn døde 2 som smaa. Af de tre andre, der alle var Pigebørn, blev Marie Cathrine Elisabeth (f. $^{10}/_{5}$

1784, † $^{30}/_{6}$ 1863), gift 1802 med Postmester i Ringsted Kai Frederik Tønder Krebs (f. 1773, † 1838). Anna Cecilia Maria (f. $^{6}/_{10}$ 1787, † $^{1}/_{10}$ 1826), gift 1812 $^{28}/_{4}$ med Kaptejn ved Danske Livregiment, senere Vandinspektør i København Magnus Urbanus Synnestvedt (f. 1784, † 1843), og Johanne (f. $^{10}/_{6}$ 1790, † $^{20}/_{4}$ 1810 i Korsør) g. 1809 med Lauritz Andreas Bernth (f. 1782, † 1860 i Horsens som Herredsfoged).

XIII. Barn begr. $^{27}/_{9}$ 1734.

XIV. Rasmus Friis Klingberg, f. $^{29}/_{9}$ 1738, † $^{29}/_{1}$ 1810 i Vejle. Kopist, senere Fuldmægtig i Generalpostamtet, 1776 Tolder i Stege, 1779 Toldkontrollør i Randers, 1791 i Vejle. Han giftede sig 1774 $^{30}/_{4}$ med Christiana Magdalene Hindsberg (dbt. $^{26}/_{7}$ 1746, † $^{3}/_{5}$ 1802), Datter af Garver i Kbhvn. Hans Olsen Hindsberg og Kirstine Thomasdatter. Af deres 6 Børn var de tre Sønner, nemlig Jacob Wilhelm (f. $^{1}/_{11}$ 1777, † $^{13}/_{5}$ 1828), Kantor ved Helligaandskirken i Kbhvn., Lauritz Johan (f. $^{2}/_{9}$ 1781, † $^{5}/_{5}$ 1817), Informator i Helsingør, og Hans Ungermand Klingberg; de to sidste var ugifte.

Den ældste af Døtrene Maria Kirstine (f. $^{17}/_{3}$ 1775, † $^{24}/_{5}$ 1839) var gift med Sognepræst til Stenmagle Mads Bergenhagen Sommer (f. 1770, † 1803). Den anden Datter, Anna Cathrina (f. 1779 $^{22}/_{4}$, † $^{15}/_{8}$ 1819) blev gift 1803 $^{23}/_{3}$ m. Sekondritmester Frederik Conrad Leuenfeld († 1819). Den tredje Datter, Cecilie Christiane Klingberg (f. $^{22}/_{4}$ 1779, † $^{28}/_{10}$ 1851), var g. m. By- og Raadstueskriver i Helsingør Wilhelm Spies.

VIII. Lauritz Klingberg var født 1728 og døde 1795. I Klingbergs Registratur er hans Fødselsdag opgivet til $^{21}/_{8}$ 1728, i Selvbiografien til $^{23}/_{8}$. Han blev døbt den $^{27}/_{8}$ i Næstved St. Peders Kirke, hvor ogsaa hans Søskende er døbt.

Den ovenfor gengivne Beretning om hans Liv gaar lige til Aaret 1788 og omfatter saaledes i Virkeligheden hele hans Embedstid. Allerede 2 Aar efter, 1790 $^{24}/_{12}$, blev han i Naade entlediget fra alle sine Embeder. Om ham selv er der derfor kun lidet at tilføje udover det, som Selvbiografien oplyser. Om sin Familje siger han derimod meget lidt, formodentlig fordi hans Optegnelser er afbrudt.

Han ægtede 1768 14. Decbr. i Garnisons Kirke i Kbhvn. Cathrine Elisabeth Schumacher, Datter af Etatsraad, Kommitteret i Generalkommercekollegiet Cornelius Schumacher og Hustru Elisabeth Rejersen.

I deres Ægteskab havde de følgende 7 Børn:

1. Hans Cornelius Klingberg, f. 1769 $^{11}/_{12}$, dbt. $^{16}/_{12}$ s. Aar. Efter at være bleven Student 1787 slog han ind paa det juridiske Studium, som han afsluttede med Embedseksamen 1797 i Februar Maaned. Men samtidigt gjorde han Tjeneste som Kopist ved Søetatens Bogholder- og Depechekontor ved Depeche-Archivarii- og Registrator Forretningerne, blev 1790 $^{31}/_{12}$ Kopist, 1799 $^{18}/_{1}$, Interimskancellist og 1801 $^{3}/_{1}$ virkl. Kancellist ved Admiralitetskontoret. 1807 traadte han ud af Søetaten og blev Justitssekretær i Bergens Stifts Overret. Resten af sit Liv opholdt han sig i Bergen, hvor han døde 1839 $^{15}/_{7}$ som Justitssekretær og Byskriver.
2. Elisabeth Louise Klingberg, f. $^{23}/_{2}$, dbt. $^{29}/_{2}$ 1772, † 1855 $^{13}/_{2}$ i Kbhvn., g. m. sin Fætter, Højesteretsadvokat Christian Klingberg (se ovfr. S. 14).
3. Henrik Matthias Wilhelm, f. $^{17}/_{8}$, dbt. $^{20}/_{8}$ 1774. Blev 1778 $^{8}/_{10}$ Kadet Volontær ved Søetaten, men blev, som Klingberg skriver i sin Registratur, efter Faderens Ansøgning $^{3}/_{8}$ 1787 udslettet af Rullen for at anbringes til Studeringer. I Krigen med England var han Divisionskirurg til Fredsslutningen, idet han fratraadte Embedet som 1. Divisions Kirurg d. 21. August 1814. I 1824 $^{13}/_{11}$ udnævntes han til Stabskirurg ved Søetaten. Han døde 1835 $^{17}/_{4}$.*)
4. Laurentze Cathrine Klingberg, f. i Aug. 1776, begr. $^{2}/_{9}$ 1776 6 Dage gammel.
5. Peter Friderich Christian Klingberg, f. $^{2}/_{7}$, dbt. 1785 $^{23}/_{7}$. Han blev indskrevet som Kadet Volontær ved Søetaten efter Broderen Henrik, men † $^{10}/_{8}$, begr. $^{14}/_{8}$ 1791.
6. Maria Anne (Marianne) Klingberg, dbt. $^{27}/_{7}$ 1787, † $^{23}/_{1}$ 1836; g. $^{24}/_{6}$ 1823 med Kammerskriver og Stempelpapirsforvalter Michael Jul. Rosing († 1854).
7. Caroline Friderica Cornelia Klingberg, dbt. $^{4}/_{12}$ 1790, begr. $^{26}/_{8}$ 1791.

Laurits Klingbergs Udtalelse om, at der af hans Børn lever 2 Sønner og 2 Døtre, viser, at Optegnelserne er nedskrevne efter 1791, det Aar, da han mistede 2 af sine Børn. Iøvrigt er hans Optegnelser heller ikke her helt i Overensstemmelse med det ovenfor oplyste, idet han selv opgiver Antallet af sine Børn til otte. Det ottende Barn

*) Se Caroe anf. Værk S. 110.

er imidlertid ikke opført som døbt i Holmens Kirkebøger, hvor de andre findes.

Det store Spring i Fødselsaarene mellem det 4. og 5. Barn lader formode, at det kan være født i Tiden mellem 1777 og 1784; maaske er det døbt i en anden Kirke. Da det imidlertid maa være død som lille, kan der ikke tillægges denne Uoverensstemmelse nogen Betydning.

Optegnelserne giver et Indtryk af en beskeden og flittig Mand. Den gamle Embedsmand, der faa Aar før sin Død efter Afslutningen af sin Embedskarriere nedskriver sine Erindringer for sine Efterkommeres Skyld, finder det naturligt, at han som Skriverdreng maa deltage i sin Chefs huslige Forretninger, da han kun kan »gøre ham liden Nytte i Contoiret«, og først i en Alder af 21 Aar fritages han som Skriverkarl for det huslige Arbejde! Heller ikke klager han, da en anden faar det ham tiltænkte Embede som Registrator. Og dog havde han det smaat. Man lægge Mærke til hans Udbrud, da han omtaler, at han søgte Embede som Herredsfoged: Altid trængte vi.

Beskeden var han, men ikke snobbet. Da han 1770 bliver Kancelliraad, er det mere fordi det »var Skik og Brug at overglatte Embedsmændene end for Fortjeneste«, men Intriger og Udygtighed er ham meget imod og faar ham til at bruge stærke, ja voldsomme Udtryk. Da hans tidligere Kancellist Gorne «ved Intriger«, som han siger, bliver Deputeret, løber Bægeret over, saa at han ikke kan afholde sig fra offentlig i Collegio at ytre sin Misfornøjelse, hvilket yderligere forbitrer Gorne, saa at han faar ham »udsadt«.

Blide har Datidens Embedsmænd øjensynligt ikke været mod hverandre. Saa knappe Klingbergs Optegnelser end er, saa viser de dog tydeligt, at Bølgerne tit er gaaet højt i Kontorerne.

Meget skarpe er ogsaa hans Ord om de Militæres Ledelse af Embederne.

Hans Pertentlighed og Ordenssans er det ogsaa, der faar ham til at gaa i Gang med Ordningen af det ham betroede Arkiv. Det er ham selv, der har faaet Ideen til det store Arbejde, der bærer hans Navn: Registraturen over de kgl. Resolutioner Søetaten vedkommende, 1721—1778. Dette mægtige Arbejde, der omfatter 3 Bind paa tilsammen 2100 Sider, og som fortsættes af et fjerde Bind paa næsten 1100 Sider, gaaende til Slutningen af Aaret 1790, vil altid blive nævnt med den største Anerkendelse.

Hans Indstilling til Admiralitetskollegiet herom er netop karakteristisk for den omhyggelige, flittige og pertentlige Embedsmand og tillige oplysende med Hensyn til hans egen Karakter. Han skriver: »Den Fornøjelse det ville være mig at kunde forfatte og overlevere et fuldstændigt alphabetisk real og nominal Register over alle Søe Etaten vedkommende kongelige Ordres og Resolutioner for de seeneste 60 Aar, nemlig fra 1720 til Dato, som det høje Collegium naadigst har yttret at ville have, til dets Eget Brug, ville langt overstige all den Belønning, som derfor maatte tilstaaes mig.

Min liden Tiltroe til mig selv i at paatage mig saa stort et Arbejde ville giøre mig frygtsom for Udfaldet, hvis ieg ikke til Nytte og Lettelse for mig selv i mit Embede havde samlet nogle Materialier til saadant et Værk, af hvilke herved til naadig Eftersyn insinueres 2det bind for 10 Aar fra 1761 til 1770, hvoraf det eene endda af mig selv med Egen Haand er reenskrevet.

Disse vil overtyde det høje Collegium om, hvor vidtløftigt og møjsommeligt et Arbejde det ville blive, naar et samlet Værk for 60 Aar efter den Plan skulle udføres.«

Han ansøger derfor om en habil Skriver. og der tilstaas ham ved Koll. Resol. af 1. Decbr. 1778 600 Rdlr. til sig og en Skriver, »naar dette Arbejde bliver færdig«.

For den nuværende Bruger af hans Værk gælder i høj Grad de Ord, som han udtaler i sin Indstilling herom:

»Men naar da saadant ogsaa var samlet, saa ville det være en usigelig Lettelse i Forretningerne, hvilket naadigst kan erfares, naar der alleene i disse 2 Bind efterslaaes de Personer og Ting, for hvilke der i de 10 Aar er passeret nogen kongelig Resolution, da man strax vil finde det alt samlet«.

Dette »alfabetiske Nominal- og Realregister« er nedskrevet med den største Omhu, saa at det næsten er umuligt at paavise Fejl i det, hvor det drejer sig om Resolutionerne selv. Arbejdets svage Side er de Oplysninger, som han har tilføjet udover det for ham foreliggende Materiale, saasom Fødselsaar og -dag, Forældre til de omhandlede Personer og andet, der ligger forud for eller udenfor hans Materiale. Der maa hans Oplysninger benyttes med Varsomhed, hvad enten dette skyldes ufuldstændig Viden hos ham selv eller urigtige Oplysninger fra dalevende Personers Side. Men selv disse Oplysninger kan tit være til Vejledning og er i de fleste Tilfælde ingenlunde at foragte.

Der er ikke meget at føjet til hans egne Optegnelser, der som ovenfor sagt, gaar til 1788. Sit store Registers tre Bind afleverede han henholdsvis 1778, 1784 og det sidste 1788 $^{5}/_{6}$.

To Aar efter, 1790 $^{24}/_{3}$ blev han »i Naade entlediget alle sine Embeder og Forretninger mod at beholde alt, hvad han havde imod at bringe Archivet paa Holmen i Orden.«

»I Følge heraf meldte han«, som han skriver i Registraturens fjerde Bind, »den 13. Jan. 1791, hvorleedes Archiverne var bragt i Orden, og desangaaende nærmere erklærede sig den 1. Aug. 1792 — anbefalede Cancellisten Hr. Kilde, som deri utrættelig havde gaaet ham tilhaande, til en Gratification — og forespurgte, om nogen viidere Orden deri intenderedes?« Den 3. Marts næstefter fik han Decharge for Regnskabet over Oppebørslerne.

Han har øjensynlig hørt til den Klasse gamle Embedsmænd, der ikke kan standse deres Virksomhed, selv naar de afskediges. Hans Optegnelser i Registraturens Bd. III. slutter med følgende Ord, der er et Udtryk for den gamle Embedsmands berettigede Stolthed over et langt Livs stadige Arbejde: »fuldførte dernæst den allernaadigst befalede Fortsættelse af det til 1778 Aars Udgang forfattede Register, indtil 1790 Aars Udgang, at han needlagde sine Embeder, med hvilken Fortsættelse, saaledes som den her sees, han blev færdig in Mart. 1793, og just derved endte 50 aars uafbrudt Tjeneste og Forretninger i sit 66. Aar«. (Udhævelsen er af ham selv).

Hans Livsaften blev ikke lang. 2½ Aar efter, den 9. September 1795 døde han, som der staar i Holmens Kirkes Begravelsesbog, af Inflammation og blev begravet 3 Dage efter, den 12. September.

Men selv efter hans Død anerkendtes hans Fortjeneste. Datteren Maria Anna, det eneste uforsørgede Barn, som han efterlod og som ved hans Død kun var 8 Aar gammel, fik 1796 en aarlig Pension paa 50 Rdlr. af Postpensionskassen til hendes 18. Aar. Da denne Tid var udløbet, bevilgedes i Aaret 1805 Pensionen videre paa Grund af Faderens Fortjenester, paa Livstid.*)

---

*) Pens. Ktr. Extr. Prot. Adm. $^{32}/_{1805}$.

Bidrag til en dansk Familie Behr's Personalhistorie.

Af **F. Hjort.**

I Personalhistorisk Tidsskrift i 3die og 4de Bind findes forskjellige Oplysninger om Personer af Navnet Behr, dels en slesvigsk Gren, dels en Familie, der i ca. 100 Aar ejede Skafføgaard o. s. v. og en alm. Antagelse er, at den hæderlig bekjendte Byfoged i Grenaa Niels Erik Behr horte til samme Familie. — Jeg var en Tid af samme Mening, men da jeg vilde have Rede paa Sagen og derfor anstillede omhyggelig Undersøgelse derom, er jeg nu kommen til det Resultat, at N. E. Behr ikke horer til Familien paa Skafføgaard (om end han har Beroringspunkter med den) han er næppe engang en virkelig Behr, selv om mange Ting tyder derpaa.

Bidraget skulde da klare disse Spørgsmaal og tillige vise, hvor ovennævnte Skaffogaard Familie stammer fra.

Jeg vil forst meddele, hvad der siges om N. E. Behr i «Mantheys Biographiske Efterretninger til Ordens Capitulet», hvor der staar: «Niels Erich Behr: Den 13. April 1815 dode Justitsraad N. E. Behr, R. af Dbg., en Søn af Degn og Skoleholder Behr, født i Randers Amt i Jylland den 2. Marts 1733. Oplært hos Faderen var han endnu som Dreng Skoleholder under denne, condittionerede derpaa hos en Landstingsadvokat i Jylland og blev i Aaret 1752 Fuldmægtig ved Grenaa Toldsted, samt constitueret Byfoged sammested og Herredsfoged i Nørre Herred. I Aaret 1756 rejste han til Kobenhavn, hvor han tog Dansk juridisk Examen og blev Aaret derefter allernaadigst betroet de ovennævnte Embeder.

I Aaret 1766 blev han forfremmet til Kammerraad og 1795 udnævnt til Forligelses-Commissair for Sønder og Nørre Herreder.

Foruden disse Embedsforretninger var han valgt til Dommer i de fleste nærværende Godsers Birker og udøvede tillige en velgjørende Virksomhed som Lavværge for mange Enker, som Commissarius i Skifte- og andre Sager, og havde i sin lange Embedsførelse den Tilfredsstillelse, at ikke een af hans mange afsagte Domme blev underkendt i højere Instans. — I Aaret 1801 blev han efter Ansøgning entlediget fra de Embeder, han i 45 Aar med Udmærkelse havde forestaaet, samt tillige allernaadigst udnævnt til virkelig Justitsraad; dog vedblev han endnu indtil Aaret

1811 at være Forligscommissair. Oldingen belønnedes den 28. Januar 1813 med Dannebrogsordenens Ridderkors».

Yderligere findes anført om ham i Ridderregistrene: Fødested: «Koed i Randers Amt».

Alt, hvad der er fremført, er rigtigt med Undtagelse af Faderens Navn og Fødselsaaret. Dette sidste kan ikke helt bestemt konstateres, men i Dødsanmeldelsen 1815 siges han at være 83 Aar — altsaa født 1732 og i N. E. Behrs egenhændige Ansøgning om at gaa op til Juridisk Examen siger han bl. a.: «....Jeg qvitterede 1752 min Tjeneste hos Ober- og Underrets Prokurator Jørgen Rasch Bergen i Woldum udi Jylland, og fra hannem som Karl (Skriverkarl) var bleven afskediget, blev jeg af Toldforpagteren Sr. Jens Jensen Rohde ved Grenaa Toldsted beordret og antaget som Fuldmægtig etc. ved Toldkammeret, hvilken Tjeneste jeg forestod i 3 Aar. .... Min Alder er 24 Aar og jeg er født udi Jylland i en Landsby, der hedder Koed i Sdr. Hald Herred i Aarhus Stift, hvor min Fader var Degn, men for længst ved Døden afgangen....s. Hafn $^{3}/_{7}$ 1755.

Niels Erich Behr.»

Efter denne Udtalelse skulde han altsaa være født 1731. Da Kirkebogen for Koed mangler til 1760 vil dette neppe kunne oplyses.

I Tyskland har fra ældgammel Tid levet en adelig Familie Behr, hvoraf flere til forskjellige Tider har opholdt sig her i Landet, væsentlig som Officerer.

Der er nu det mærkelige at notere om N. E. Behr, at han førte et Vaaben, som i meget faldt sammen med denne tyske Familie Behrs Vaaben.

Det har paa Hjelmen en fremadskridende Bjørn med et Halsbaand, og i Skjoldet vises en af Havet opdukkende Ø eller et Fjæld, beskinnet af en i højre øverste Hjørne frembrydende Sol.

Bjørnen synes saaledes at være laant fra det tyske Behr-Vaaben, medens Emblemet kunde synes at tyde hen paa en Slægt, der arbejder sig frem ved Hjælp af en højere Beskyttelse.

Alle Data siger, at Manden er født i Koed, hvor hans Fader var Degn. Men paa den Tid var der ingen Degn der af Navnet Behr, thi ifølge Kgl. aabent Brev af 1729 $^{10}/_{12}$ er Svend Nielsen Lund beskikket til at være Degn for Nimtofte-Koed Sogn efter Peder Rasmussen Koed (Jyske Registre Fol. 261).

Denne S. N. Lund var endnu Degn i Koed 1740, men 1745 nævnes en anden i Embedet, og maa vel da være død, hvilket jo ogsaa kan passe med ovenstaaende Udtalelse om, at Faderen «1755 forlængst er død».

S. N. Lund havde først boet i Lyngby-Alboge Sogne og der findes han at være gift 1724 $^{8}/_{2}$ med Zille Sørensdatter, men hun døer før Aaret er omme, saa han maa være bleven gift 2. Gang, maaske med en Behr eller en, der staar denne Familie nær. Han havde 2 ældre Brødre, Søren og Laurits, samt en yngre Søster Else Kirstine, der i Tiden 1716—21 blev gift med Mads Andersen i Kjøbenhavn. Disse 4 Børns Forældre var Niels Sørensen Lund, død 1716, Degn for Holbæk og Udby (Rougsø Herred) og Mette Laursdatter Lyngbye, død 1701.

Skønt det altsaa ikke ligefrem kan bevises, er jeg ikke i Tvivl om, at Degnen i Koed Svend Nielsen Lund er Niels Erik Behr's Fader. S. N. Lund er antagelig (da Konens Fader var Broder til Sognepræsten Provst F. Lyngbye, der var gift med Nille Marie Behr og med hende Ejer af Vedø Herregaard) protegeret af Provst Lyngbye, der har Kaldsret til Koed Skole, og for at faa Lund dertil, søger Provsten for ham og udvirker den kgl. Dispensation, han som ustuderet maatte have for at blive Degn, og i Taknemmelighed derfor opkalder han sin Søn efter Provstens Søn, som hed Niels Erik Behr Lyngbye, der døde som Degn i Lyngbye 1713 (gift Maren Henriksdatter) og kommer til at hedde Niels Erik Behr Lund. Men glemmer Lund i Tidens Løb. Niels Erik Behr (Lund) blev gift første Gang $^{21}/_{5}$ 1758 med Abigail Cathrine Giese, der døer $^{4}/_{11}$ 1762 efter at have skænket ham 2 Børn (Margrethe Christence 1759 $^{12}/_{1}$ og Abel Giese 1762, $^{11}/_{6}$), hvorefter han gifter sig anden Gang $^{10}/_{2}$ 1766 med Christiane Sophie Magdalene Weinigell og faar med hende yderligere tre Børn, nemlig 1767 $^{26}/_{9}$ Margrethe Cathrine Behr, død 1828 (g. i Ollerup Albert de Thurah, Kaptain, død 1801), 1769 $^{28}/_{10}$ Otto Christoffer Nielsen Behr, død 1799 $^{8}/_{2}$ som Præst i Odder, og 1768 $^{2}/_{11}$ Helene Behr, død $^{24}/_{3}$ 1826, gift 1801 $^{17}/_{2}$ med Herredsfoged Frederik Stabel i Randers, f. 1765 $^{22}/_{10}$, død 1838 $^{7}/_{1}$.

Niels Erik Behr (Lund) nævnes i 1761 under følgende Omstændigheder: dette Aar blev afholdt et Samfrændeskifte af Chr. Brandt, Degn for Lyngbye-Alboge, da han agtede at indgaa nyt Ægteskab. Tilstede var for at varetage Børnenes Tarv Byfoged N. E. Behr «som en paarørende med Brandts afdøde Kone, Mette Marie Laursdatter Solrød», hun var Datter af Brandts Formand, Lars Nielsen Solrød, g. med Lene Thomasdatter Lyngbye, der var en Søster til Provst Fr. Th. Lyngbye i Lyngbye-Alboge, som jo var gift med Nille Marie Behr. Ligeledes ifølge gejstl. Skifteprot. for Sdr. Djurs Herred optræder Svend Lund 1728 som Fordringshaver i Boet efter Lene Th.dt. Lyngbye.

Foruden Navnet Behr og dette, at han er født i Koed ligeved Vedø og Skafføgaard, er der ogsaa andre Ting, der fører ind til den Antagelse, at N. E. Behr maa være i Slægt med den Familie Behr, som i en saa lang Aarrække boede i denne Egn, — og da bl. a. dette, at Byfogden jævnlig optræder i nær Berøring med den Familie, saaledes som Lavværge for Mag. Jens Olrogs Enke Ane Svends Behr, som han oven i Købet kalder for «Søster», hvad hun slet ikke var, i hvert Tilfælde ikke i den Betydning, vi nu forstaar derved, hvad ogsaa fremgaar af det efterfølgende. Dernæst var han Værge for Niels Behr's Enke, (i 1788) paa Skafføgaard.

Men gaar man derefter over til at undersøge Skiftet efter ovennævnte Nille Marie Behr og den Redegørelse, som Niels Behr til Skafføgaard indsender til Skifteretten om hendes Familieforhold efter hender Død, og sammenholder dette med nogle Dokumenter i «Jyske Tegnelser 1756—1760, Side 478 om Vedø m. m. samt atter konfererer dette med Kirkebøgerne og andre Dataer, vil man komme til det Resultat, at Behr'erne fra Skafføgaard og Vedø stammer fra Rygaard i Nørager Sogn, som indtil 1679 ejedes af Selvejergaardmand Niels Thomsen og Hustru Anna Svendsdatter, der havde de 4 Børn: Svend, Andreas, Thomas og Nille Marie. Efter Mandens Død omkring 1679 giftede Anna Svendsdatter sig med Erich Henriksen til Vedø (død 1704 uden Børn), hvorefter Vedø gik over til Konens Datter af første Ægteskab, Nille Marie Behr, som 1716 blev gift med Provst Lyngbye i Lyngbye-Alboge.

Andreas Nicolaj Behr fik 2000 Rdlr. og købte en Gaard i Tostrup 1716 $^{9}/_{2}$ og Thomas Nicolaj Behr fik 3000 Rdl. og købte Skafføgaard. Den sidste, Svend, var død som ung uden Børn. 1725 $^{29}/_{5}$ findes et Foreningsbrev om Vedø mellem Andreas Behr og Margrethe Lyngbye i Kalø.

Af nedenstaaende Slægtsfølge vil det ses, at der ingen Plads er til Niels Erik Behr.

Mange Aar efter opstod en Arvestrid om Vedø, og derfra stammer disse Oplysninger. Niels Thomsen og Anna Svendsdatter siges i denne Strid at have efterladt sig følgende 4 Børn, nemlig.

I. Svend Behr, som døde uden Børn.

II. Andreas Nicolaj (eller Nielsen) Behr maa en Tid have opholdt sig i Hamborg, blev fra 1715—21 Ejer af Vedø og $^{9}/_{3}$ 1716 en Gaard i Tostrup og fra $^{29}/_{5}$ 1725 findes et Foreningsbrev mellem A. N. Behr og Svogeren Mag. Lyngbye.

Han havde følgende Børn:

a. Maren Frands Behr, ugift, i Huset hos Mag. Olrog i København.

b. Anne Lucie Behr, først gift med Præsten T. Todbjerg i Hjortshøj og 2. Gang med Præsten Müller i Elling og efterlod sig 7 Børn.

c. Andreas Nicolaj Behr (født 1698), der døde som Præst i Feldballe $^{25}/_{4}$ 1758, han var gift med Maren Sørensdatter Buchtrup og skal have efterladt sig mange Børn, saaledes:

A. Anna Thobyren, f. $^{12}/_{12}$ 1732.

B. Karen, f. 1734, g. m. Præsten Peter Rützou.

C. Andreas paa Rugaards Gods.

D. Knud paa Mollerup Gods.

E. Søren paa Skjærsø Gods, f. $^{14}/_{10}$ 1735.

F. Nille Marie, f. 1737, d. 1740.

G. Maren, f. 1739 $^{1}/_{4}$, g. m. Kirchhoff.

III. Thomas Nicolaj (eller Nielsen) Behr. Han kaldes for en «Kjøbenhavnsk Borger», da han 1710 køber Skafføgaard, som han ejede til sin Død 1749; i sit Ægteskab med Anna Hornemann havde han følgende Børn:

a. Niels Behr, f. 1713, d. $^{31}/_{3}$ 1715.

b. Anne Svends Behr, f. $^{7}/_{10}$ 1716, d. 1788 i Grenaa, g. m. Mag. Jens Olrog i Kjøbenhavn, efter hvis Død Byfoged Behr i Grenaa var hendes Lavværge og kalder hende for «Søster». Hun efterlod sig 3 Børn.

c. Niels Behr, f. 1718, d. 1778, var Student fra 1736, blev Ejer af Skafføgaard 1741 og gift fra Ørumgaard med E. C. Marcussen af Kvælstrup, d. 1765 $^{5}/_{2}$, g. 2. Gang med A. D. Hansen af Lyngsbækgaard. De havde følgende 5 Børn:

A. Thomas Behr, f. 1752, først Forpagter paa Kvælstrup og Isgaard, siden Gaardejer i Tostrup, derefter boende i Grenaa og d. i Aalborg 1817. Han var gift 3 Gange. Først med en Datter af Assessor Egeberg fra Nibe, Christine Egeberg 1780, 2. Gang med Anne Dorthea Bagge og 3. Gang med Anne Nielsdatter Nyrup. Han havde 11 Børn, nemlig:

(I).

1. Niels Behr, f. 1782.

2. Andreas Behr, f. 1786, d. 1819, Provisor i Aalborg, g. m. Christine Cathrine Behr.

I. Thomas Christian, f. 1813, d. 1863, Conditor i Aarhus.

II. Georgine Christine Marie, f. 1815, g. m. Væver Andersen i Løvskal.

3. Poul Behr, f. 1788, g. m. Sophie Uttenmöhlen.
4. Elisabeth Cathrine, g. m. Skipper Ohm i Grenaa.
5. Engelfred Antonette, g. m. Hndl. Thikøb i Aalborg.
6. Sophie hos Provst Worsaae ved Grenaa.

(II).

7. Beathe, g. i Aalborg.
8. Lovise hos Bager Behr.
9. Sophie hos Prokurator Thisted i Viborg.
10. Caroline i Ørum Præstegaard ved Grenaa.
11. Anne hos sine Bedsteforældre i Raastrup.

B. Poul Behr, f. 1753, var første Ejer af Ingvorstrup og blev tillige Ejer af Skaffogaard 1778 og døde 1786; han havde i sit Ægteskab med Anna Mørch, der døde 1827, de 3 Børn:

1. Jørgen Mørch Behr, f. 1777, Gaardejer i Lyngbye.
2. Peder Mørch Behr, Jæger paa Rathlousdal.
3. Elisabeth Cathrine, g. m. Pastor Hahn, Brabrand.

C. Mette Sophie Behr, g. m. Provst Worsøe i Aalsø.

II.

D. Nicoline Cathrint Behr, født efter Faderens Død 1778.

IV. Nille Marie Behr, Ejerinde af Vedø, d. 1759, hvorefter Striden om Arv af Vedø opkom, g. m. Mag. Provst Frederik Lyngbye i Lyngbye-Albøge, d. 1734. De havde 2 Børn, der begge døde uden at efterlade sig Afkom:

a. Niels Erik Behr Lyngbye (g. m. Engel Malene Bagge), og
b. Thomas Lyngbye der begge blev Studenter i Aaret 1727.

Jeg har ikke kompletteret denne Stamtavle til Nutiden, da jeg kun har villet undersøge, om Byfoged N. E. Behr i Grenaa eller hans Forældre var af denne Slægt.

Nogle bidrag til studentermatriklen før 1611.

Af **K. Carøe.**

Ethvert bidrag til den ældste tabte studentermatrikel har sin betydning; hvad der hidtil er fremkommet herom, er tidligere omtalt i dette tidsskrift 6. R. VI, 111; hertil slutter sig nu denne meddelelse, der når længere tilbage i tiden end de tidligere.

I.

I konsistoriums arkiv (pakke 197) er bevaret tre små regnskabsbøger fra årene 1559—1561 og 1574—1581, indeholdende »Register paa the fattige Studenters Naffn som ieg haffuer giffwidt Pendinge paa Unniversitetenns Weignne«, en understøttelse, der blev uddelt ugentlig. Regnskabet begynder 17. Okt. 1559, da 40 studenter fik udbetalt hver 4 skilling i grupper på 4 personer; fra 18. December forhøjedes beløbet til 6 skilling, samtidigt blev de understøttede opførte i grupper på 8 personer. Hvor længe dette er vedblevet, kan ikke siges, da regnskabsbøgerne mangler fra Maj 1561 indtil 15. Nov. 1574; da er beløbet atter gået ned til 4 skilling og de understøttedes antal til 12, af hvilke den første fungerede som notarius og herfor fik dobbelt portion; i de følgende 7 år holder dette sig uforandret, dog stiger antallet med uregelmæssige svingninger efterhånden indtil 20, men når ikke derudover, indtil fortegnelsen slutter 23. Sept. 1581.

H. Rørdam har i sin Universitets Historie (I, 237) omtalt disse regnskabsbøger og siger, at understøttelserne til dels afholdtes af renterne af det af Johan Friis 1555 oprettede legat, og derved knyttes dette bidrag til matriklen nøje til det i dette tidsskrift tidligere meddelte.

Den følgende navneliste er udarbejdet på den måde, at efterhånden som nogle af de understøttede udgik og andre indgik i deres sted, er disse sidste føjede til listen over de henholdsvis 17. Okt. 1559 og 15. Nov. 1574 indskrevne; i reglen vedblev de indskrevne i lang tid at nyde understøttelse, og det er derfor til dels de samme, der uge for uge opføres. Ved denne sammendragning af listerne er det jo nok muligt, at to personer af samme navn af og til er blevet opført som een person, hvilket fremgår af, at der enkelte gange i samme ugeliste er opført to personer af samme navn; men væsentlig betydning har dette ikke, da disse personer dog ikke lod sig skelne fra hinanden, idet der gen-

nemgående mangler angivelse af fødested, hvilket gør denne fortegnelse mindre værdifuld end kommunitetsmatriklen. På den anden side går den adskilligt længere tilbage end denne, der først begynder 18. Juli 1577 og mangler fra Aug. 1579 til 1592. Ved at sammenligne de to samtidigt førte lister i årene 1577—1579 vil det ses, at en del af de understøttede studenter tillige har været indskrevne i kommunitetsmatriklen.

1559.

17 Octobris.

Andreas Laurentii.
Nicolaus Bechius.
Nicolaus Johannis.
Andreas Ivari.
Matthias Seuerini.
Matthias Erasmi.
Thoco Nicolai.
Thomas Nicolai.
Andreas Petri.
Nicolaus Martini.
Christiernus Petri.
Nicolaus Nicolai.
Michael Michaelis.
Celius Nicolai.
Johannes Benedicti.
Nicolaus Seuerini.
Seuerinus Mauritii.
Johannes Laurentii.
Petrus Nicolai.
Canutus Christierni.
Laurentius Giorgii.
Johannes Jodoci.
Paulus Petri.
Petrus Nicolai.
Johannes Laurentii.
Anthonius Johannis.
Nicolaus Petri.
Olaus Benedicti.
Johannes Martini.
Matthias Johannis.
Nicolaus Pauli.
Petrus Jacobi.
Seuerinus Andreæ.
Nicolaus Christierni.
Clemens Michaelis.
Petrus Christierni.
Magnus Laurentii.
Johannes Torchilli.
Andreas Jacobi.
Jacobus Torchilli.
Andreas Marquardi.
Johannes Nicolai.
Seuerinus Christierni.

1560.

Martinus Johannis.
Petrus Thomæ.
Johannes Jacobi.
Jacobus Marquardi.
Olaus Islandus.
Johannes Petri.
Dns. Petrus philosoph.
Christiernus Christierni.
Nicolaus Theogari.
Johannes Lagonis.
Nicolaus Schamelius.
Nicolaus Gregorii.
Laurentius Seuerini.
Casparus Olai.
Absalon Matthiæ.
Christiernus Johannis.
Giorgius Hemmingii.
Seuerinus Nicolai.
Nicolaus Torchilli.
Johannes Conradi.
Johannes Andreæ.
Petrus Laurentii.
Ivarus Nicolai.
Casparus Clementis.
Christiernus Laurentii.
Seuerinus Christierni.
Simon Christierni.
Johannes Petri.
Erasmus Seuerini.

1561.

Canutus Pistorius.
Johannes Christierni.
Christiernus Pauli.
Petrus Andreæ.
Martinus Georgii.

1574.

13 Novembris.

Petrus Seuerini.
Petrus Simonis.
Nicolaus Theogori.
Andreas Christierni.
Johannes Andreæ.
Georgius Nicolai.
Seuerinus Seuerini.
Theogarus Nicolai.
Andreas Petri.
Johannes Eschilli.
Johannes Canuti.
Johannes Johannis.
Andreas Johannis.
Hilarius Othonis.
Johannes Christierni.
Erasmus Christophori.
Johannes Andreæ.
Petrus Nicolai.

1575.

Johannes Andreæ Lach.
Christiernus Canuti.
Christiernus Johannis.
Petrus Erasmi.
Matthias Simonis.
Johannes Thomæ.
Johannes Blanchius.
Theogarus Morsianus.
Andreas Foburgensis.
Christiernus Alburgensis.
Laurentius Alburgensis.
Johannes Michaelis.
Laurentius Scanus.
Petrus Hammerus.
Casparus Petri.
Petrus Seuerini Viiff.
Petrus Pauli.
Nicolaus Roschidensis.
Jacobus Vardensis.

1576.

Jacobus Erasmi.
Nicolaus Petri.
Jacobus Michaelis.
Thomas Theogari.
Thomas Jonæ norg.
Johannes Laurentii.
Casparus Torchilli.
Nicolaus Johannis.
D. Johannes Petri.
Seuerinus Nicolai.
Hemmengius Matthiæ.
Johannes Saxo.
Jacobus Bartholomei.
Johannes Petri Samsing.
Jacobus Seuerini.
Paulus Dionisii.
Jonas Canuti.
Laurentius Matthiæ.
Andreas Bartholomei.
Petrus Olai.
Georgius Matthiæ.
Johannes Petri Malmog.
Johannes Petri Cimber.
Christiernus Christierni.
Matthias Cimber.
Johannes Graa.
Camtus Petri Scanus.
Nicolaus Alburgensis.
Olaus Andreæ.
Georgius Johannis.
Nicolaus Olai.
Enualdus Childiani.
Petrus Petri.

1577.

Olaus Hemmingii.
Jacobus Viburgensis.
Enualdus Viburgensis.
Canutus Viburgensis.
Laurentius Aruciensis.
Laurentius Nicolai.
Jacobus Schauinius.
Matthias Johannis.
Simon Laurentii.
Nicolaus Vilhelmi.
Gregorius Johannis.
Laurentius Johannis.
Christiernus Simonis.
Johannes Federi.
Benedictus Torchilli.
Laurentius Noruegius.
Christiernus Cimber.
Johannes Jacobi.
Johannes Stage.

1578.

Olaus Petri.
Michael Laurenti.
Christiernus Childiani.
Christiernus Petri.
Johannes Matthiæ Hindsholmii.

Michael Christierni.
Johannes Matthiæ.
Petrus Rue.
Andreas Jacobi.
Laurentius Brichs.
Christiernus Suenonis.
Seuerinus Laurentii.
Laurentius Laurentii.
Michael Christierni.
Christiernus Nicolai.
Laurentius Nicolai.
Laurentius Jacobi.
Andreas Andreæ.
Erasmus Olai.
Thomas Andreæ.
Martinus Nicolai.
Andreas Johannis Scheuensis.
Laurentius Olai.
Johannes Christophori.
Jacobus Nicolai.
Christophorus Boetius.
Johannes Pauli.
Gregorius Nicolai Viburgensis
Andreas Johannis Ganstadius.
Laurentius Lechi.
Christophorus Canuti.
Christophorus Petri.
Erasmus Seuerini.
Jonas Noruegianus.
Christiernus Hermanni.
Christiernus Seuerini Friis.
Petrus Ryum.
Johannes Schonningh.
Andreas Schonningh.
Christiernus Suerinus Frisius.
Stephanus Seuerini.
Petrus Fönbou (?)
Nicolaus Nicolai.
Georgius Suenonis.
Petrus Johannis.
Erasmus Vilhelmi.

1579.

Andreas Johannis Kløvestedt (?).
Johannes Childiani.
Georgius Petri.
Matthias Erasmi.
Seuerinus Johannis.
Olaus Jutus.
Michael Olai.
Janus Ryge.
Johannes Nicolai.
Christophorus Langlandus.
Canutus Johannis.
Olaus Riis.
Paulus Nicolai.
Erasmus Erasmi.
Johannes Høgius.
Seuerinus Hindsholm.
Sueno Johannis.
Johannes Fabricius.
Canutus Mørch.
Johannes Andreæ Bering.
Jacobus Claudii.
Petrus Nicolai Tranius.
Jacobus Olai.
Seuerinus Andreæ.
Seuerinus Vilhelmi.

1580.

Petrus Andreæ.
Canutus Bartholomei.
Abel Michaelis.
Johannes Olai.
Vilhelmus Olai.
Johannes Folmerius.
Vilhelmus Georgii.
Georgius Francisci.
Simon Nicolai.
Nicolaus Christierni.
Magnus Olai Noruegianus.
Christophorus Fionis.
Jacobus Duropius.
Nicolaus Lymvegius.

1581.

Nicolaus Thomæ.
Claudius Claudii
Claudius Nicolai.
Martinus Seuerini.
Petrus Mauritii.
Christiernus Thim.
Dionisius Christierni.
Christiernus Matthiæ.
Christiernus Michaelis.
Nicolaus Erasmi.
Olaus Jonæ.
Matthias Clementis.
Thomas Johannis.
Andreas Nicolai.
Petrus Helsterop.
Laurentius Hendrici.
Albertus Johannis.
Lambertus Johannis.
Olaus Johannis.
Thomas Mauritii.

II.

For at opmuntre de studerende til at holde disputatser, blev det i Frederik II tid bestemt, at enhver præses ved en offentlig disputats skulde gives 1 daler af universitetets kasse (Rørdam: Universitetets Historie II, 423). I reglen var det baccalaurei, der præsiderede, men det kunde også være studenter. Af universitetsregnskaberne 1576—1591 kan det ses, hvor mange der hvert år har disputeret og hver fået udbetalt 1 daler, og for en del af disse års vedkommende også, hvem der har disputeret; men så mangler regnskaberne indtil 1601, og fra den tid findes kun opført i regnskaberne, hvor meget professorerne har fået til hjælp til at lade deres disputatser trykke.

I de foran omtalte regnskabers 2det hæfte findes bagerst en liste over de baccalaurei, der har disputeret i årene 1575 og 1576, og det er da rimeligvis den ældste fortegnelse, der kendes.

1575.

23. Jan.	Johannes Huassius	præpo.
6. Febr.	Theodorus Marci	—
20. —	Canutus Scanus	—
6. Marts.	Andreas Kragius Rip[1])	—
20. —	Andreas Bartholomei	—
10. April.	Nicolaus Stepius Fionis	—
24. —	Nicolaus Christierni	—
8. Maj.	Seuerinus Petri[2])	—
29. —	Johannes Thusanus	—
12. Juni.	Johannes Johannis Lund	—
26. —	Nicolaus Jonæ	—
24. Juli.	Nicolaus Georgii	—
11. Sept.	Lago Johannis	—

1576.

15. Jan.	Paulus Andreæ Kollig.[3])
24. —	Nicolaus Bechius.
12. Febr.	Christiernus Noruegianus.
26. —	Albertus Johannis.
11. Marts.	Andreas Kragius Rip.[1])
25. —	Seuerinus Petri.[2])
8. April.	Nicolaus Georgii.
29. —	Lago Johannis.

Lago Johannis propria manus.

Disse 22 daler skulle affregnes af den sum ieg haffuer till studenters behoff opbevarede.

1576—1577.

9 disputatser.

1577—1579 mangler.

1579—1580.

10 disputatser.

1580—1581. (Baccalaurei).

21. Febr. Givet Niels Bruse[4]) til disputats der Laurids Sjællandsfar disputerede.
Erik Norbagge.
6. Juli. Hans Christophersen.
27. Aug. Niels Bruse.[4])
13. Nov. Peder Poulsen Pedel.[5])
Jens Hvas.

1581—1582. (Baccalaurei).

1. Okt. Jens Hvas.
8. — Niels Nielsen.
3. Dec. Hans Smed.
14. Jan. Jakob Trelleborg.[6])
11. Febr. Jakob Albretsen.[7])
11. Marts. Jakob Christensen.
8. April. Jakob Mikkelsen.
11. Juni. Jens Weile.[8])
8. Juli. Niels Madsen.

1582—1583

29. Juli. Jens Thrane.[9])
9. Sept. Laurids Darum.
30. Sept. Niels Norbagge.
28. Okt. Hans Poulsen.
18. Nov. Per Helstrup.[10])
16. Dec. Thomas Watsen.
17. Febr. Jens Hvas.
24. Marts. Hans Smed.
21. April. Jakob Trelleborg.[6])

1583—1584.

1. Febr. Jakob Albretsen.[7])
1. Marts. Niels Madsen.
12. April. M. Thord.[11])
21. Juni. Otte Islænder.[12])
19. Juli. Christen Høier.[13])
13. Sept. Frands Jonsen.[14])

1584—1585.

24. Maj. Laurids Darum.
14. Juni. Otte Islænder.[12])
19. Juli. Christen Christensen.[1[illegible])
13. Sept. Frands Jonsen.[14])
11. Okt. Niels Persen Hører.
8. Nov. Oluf Christensen.
6. Dec. Laurids Darum.
19. Jan. Christen Christensen.[1[illegible])
14. Febr. Niels Pors.
13. Maj. Oluf Hører.
23. — Otte Islænder.[12])
27. Juni. Christen Hører.[13])

1585—1586.

5 disputatser.

1586—1587.

15. Maj. Oluf Hører.
19. Juli. Christen Hører.[13])
18. Sept. Niels Persen Hører.
2. April. Oluf Hører.
30. Juli. Hans Jensen.
15. Otk. Christoffer Norbagge.

1587—1588.

2 disputatser.

1588—1589.

11. Nov. Christen Christensen Præpositus.[15])
3. Febr. Oluf Hører.

1588—1589.

9 disputatser.

1590—1591.

5 disputatser.

Hvor ufuldstændige disse fortegnelser end er, har de dog deres særlige værd derved, at årene 1580 til 1591 netop mangler i kommunitetsmatriklen.

---

[1]) Anders Krag, 1553—1600, prof., læge, Biogr. Lex. IX.

[2]) Det er muligvis den Søren Pedersen, der 1579 var respondens ved en af prof. theol. Anders Lauridsen's disputatser. Rørdam: Univ. Hist. II, 620.

[3]) Poul Andersen Colding, 1551—1618, præst, Wiberg III, 61.

[4]) Universitetspedel, tillige dets første bibliotekar; død 1602. Rørdam: Univ. Wist. II, 675.

[5]) Universitetspedel 1578—1605. Rørdam: Univ. Hist. II, 675. Ligesom ovenfor under Bruse er det sandsynligvis meningen, at daleren er udbetalt præses gennem pedellen.

[6]) Repondens ved prof. Anders Lauridsen's disputats 1582. Rørdam: Univ. Hst. II, 620.

[7]) Præst i Otterup i Skåne, død 1616, Cawallin: Skånske Herdaminnen III, 453.

[8]) Muligvis den Jens Weile, der 1593 blev præst i Kolind og døde 1623. Wiberg II, 238.

[9]) Muligvis den Jens Thrane, der var præst i Vive 15..—16... Wiberg III, 606.

[10]) Præst, død 1601. Wiberg II, 339. Rørdam: Univ. Hist. II, 689.

[11]) Thor Markorsen, kommunitetsprovst, død 1609. Rørdam: Univ. Hist. II, 688.

[12]) Oddur Einarsson 1559—1630, kommunitetsprovst, biskop i Skalholt. Rørdam: Univ. Hist. II, 689.

[13]) Kapellan ved Nikolai kirke 1589. Rørdam: Univ. Hist. II, 718.

[14]) F. 1561, d. 1634, rektor, præst. Rørdam: Univ. Hist. III, 718. Wiberg I, 505.

[15]) Kommunitetsprovst. Rørdam: Univ. Hist. II, 423. III, 684.

Hr. Torger Reierssøns Børn.

Meddelt af **E. A. Thomle.**

Hr. Torger Reierssøn var Vice-Pastor til Finnø ved Stavanger fra 1672—1699. Han blev 10. Novbr. 1672 i Stavanger gift med Karen Christensdatter Hase. En Fortegnelse over hans Børn fandtes paa et løst Blad, som Sogneprest G. C. Bernhoft, der fra 1788—1798 var Sognepræst til Finnø, fandt og indførte i Kaldsbogen. Fra denne har afd. Kontorist O. A. Lowold afskrevet den og sendt mig den. Efter hans Afskrift meddeles den her. Fortegnelsen over Børnene er dog ikke fuldstændig, idet han i alle Fald havde endnu en Datter (se nedenfor). Om Hr. Torger henvises forøvrigt til Oluf A. Lowold, Præstehistorier og Sagn fra Ryfylke. (Stavanger 1891). S. 28 f.

1.

Anno 1673 den 2. September som indfaldt paa en Tirsdag Klokken halv 2 Eftermiddag blev min første Søn Christen født til Verden og siden den 14de døbt.[1]

Hans Faddere vare:

1. Præsident Christen Gram.
2. Hr. Christian Andersen Sæbye, Prædikant og Canonicus i Stavanger.
3. Hr. Niels Christensen, Kongl. Maj. Foged i Ryfylke.
4. Kirsten Mag Mads Tausans.[2]
5. Elisabeth, Söffren Madtzens.

2.

Anno 1675 den 19. Februar som indfaldt paa en Torsdag Klokken 5 om Aftenen blev min anden Søn Christian fød til Verden og siden den 24. Dito døbt.

Hans Faddere vare:

1. Biskoppen i Stavanger Dr. Christian Tausan.[3]
2. Borgermester Joen Pheiff.
3. Hr. Jon paa Strand.[4]
4. Margrethe Hr. Christens i Stavanger.
5. Margrethe Christen Andersens paa Hestby.

3.

Anno 1676, 24. September som indtraf paa en Søndag Klokken 6 om Aftenen blev min Datter Randi[5] fød til Verden og siden den 1. Octbr. døbt.

Hendes Faddere vare:

1. Hr. Björn paa Rendesö.[6]
2. Hr. Erich paa Strand.[7]
3. Anna Mag Jens Godtzens.[8] [Jens Godtzen maa 1676 have været Rektor v. Stavanger Skole, blev først c. 1684 Sognepræst.]
4. Elisabeth, Morten Seehnsens.[9]
5. Pernille Jacobsdatter i Suldal.[10]

4.

Anno 1678 den 4de April som indfaldt paa en Torsdag Kl. 10 Form. blev min Søn Anders fød til Verden og siden den 10de døbt.

Hans Faddere vare:

1. Mag Matz Tausan, Rector.[11]
2. Lauritz Ditlefsen.[12]
3. Michel Nielsen, Sorenskriver i Ryfylke. [Persh. Tidsskrift II. Side 211, altsaa Fader til 17.]
4. Anna Sal Jacob Rasches.[13]
5. Mariken Hr. Lauritzens i Stavanger.

5.

Anno 1680 den 21. Februar som indfaldt paa en Løverdag Kl. 9 om Aftenen fødte min Hustru Tvillinger, 2 Drengebørn, Daniel og Reynert, som begge den 27. Ditto bleve døbte.

Daniels Faddere vare:

1. Hr. Jacob i Suldal.[14]
2. - Peder paa Nærstrand.[15]
3. - Søfren Madtzen paa Hestby.
4. Johanne, Hr. Henrichs i Stavanger.[16]
5. Janicke, Peder Lauritzens.

Reynerts Faddere, der alene levede i 14 Dage:

1. Hr. Niels paa Jelsø.[17]
2. - Niels Kierulf.
3. Godske Søffrensen.
4. Marthe Hr. Søffrens paa Jelse.[18]
5. Anna Hr. Samuels i Vigedahl.[19]

6.

Anno 1681 den 10de August Kl. 1 om Natten blev min Søn kaldet Reynert fød til Verden.

Hans Faddere vare:

1. Hr. Jonas paa Hjelmeland.[20]
2. Knud Clausen, Borger i Stavanger.

3. Mathias Tanche.[21]
4. Anna, Hr. Bjørns paa Rendesø.[22]
5. Ellen Henrichsdatter Reimers.[23]

7.

Anno 1684 den 22. Januar Kl. 2 om Natten blev min Søn Jacob fød til Verden og døbt den 28de s. M.

Hans Faddere vare:

1. Christen Simonsen.
2. Sæbjörn Naaden.[24]
3. Eyvind Faa.[25]
4. Janiche, Mathias Tanches.[26]
5. Söffren Madtzens paa Hestby.

Hans Datter Mette.[27]

Foruden disse Børn fødte hans Kone 1688 (døbt 2. Juli s. A. i Finnø Kirke) det 8de Barn Anne Marie, som døde 13. Januar 1765, 76½ Aar gl. Hun blev gift med en Bonde Haldor Nærland.

[Hermed ender Optegnelserne i Kaldsbogen.]

Anmærkninger.

1. Sønnen Christen blev efter Finnø Kaldsbog 1712 Sognepræst til Eidanger og senere Provst i Bamble, † 46 Aar gl., altsaa i Aaret 1719.
2. »Kirsten Mag Mads Tausans« har sandsynlig været en Svigerdatter af Biskop Tausan i Stavanger, gift med Sønnen Mathias eller som han oftere forkortet kaldes Mads eller Matz. Se Fayes Bispehistorie 261—62.
3. Christian Tausan, Biskop i Stavanger fra 1661—80.
4. Hr. »Jon paa Strand« er Jon eller Jonas Rasmussen Suldal, ogsaa kaldet Rose, som efter Strands Kaldsbog døde der som Vicepastor 1684.
5. Datteren Randi, som fødtes $^{24}/_{9}$ 1676, blev efter Finnø Kaldsbog gift med en Bonde paa Finnø Erik Steennæs, og har efterladt sig talrige Efterkommere, som endnu lever paa Finnø.
6. »Hr. Bjørn paa Rendesø« maa være Præsten dersteds Bjørn Christensen, gift med Biskop Wegners Datter Anna, se Fayes Bispehist. S. 239.
7. »Hr. Erick paa Strand«, ɔ: Erik Eliassen Schonwig, som efter Strands Kaldsbog var en Svigersøn af den under 4 nævnte »Hr. Jon paa Strand«, gift med hans Datter Anna, blev efter Svigerfaderens Død 1684 hans Eftermand, men har sandsynligvis allerede været Kapellan hos Svigerfaderen.
8. »Anna Mag Jens Godtzens«, Pastor i Stavanger Jens Godtzens 2den Hustru, gift med ham 1668, † 1733. (Kiellands Stamtavler Side 65).
9. »Elisabeth Morten Seehusens«, ovennævnte Mag Jens Godtzens Søster (se Kiellands Stamtavler Side 74).

10. »Pernille Jacobsdatter i Suldal« har sandsynligvis været en Datter af Jacob Andersen Hase, som efter Suldals Kirkebog var Sognepræst der til 1685, denne Præst omtales ogsaa i Fayes Bispehistorie Side 258.
11. Mag Matz Tausan se under Anm. 2.
12. Lauritz Ditlefsen har sandsynligvis været en Søn af Ditlef Laurentzius Schabo eller Scavenius og opkaldt efter sin Farfader Bispen.
13. Anna Sal Jacob Rasches = Anna Mogensdatter, Enke efter Jacob Rasch, Laugmand i Stavanger.
14. »Hr. Jacob i Suldal«, sandsynlig Fader til den under Anm. 10 nævnte »Pernille«.
15. »Hr. Peder paa Nærstrand«, antagelig Peder Hjermann, som efter Nærstrands Kaldsbog var Sognepræst der fra 1669—1689, Søn af Jens Pedersen Hjermann, † 1671. som Lector theol. scholæ canonicus i Stavanger. Nærstrands Præst Peder var en Broder til Anna Godtzen, se A. 8.
16. »Johanne Hr. Henrichs i Stavanger«, sandsynlig Bispedatteren Johanne Humble, gift med Provst og Sognepræst i Stavanger Henrich Pedersen Reimer.
17. »Hr. Nils paa Jelse« har sandsynligvis været identisk med den Nils Alant, som i Personalhistorisk Tidsskrift II, Side 211 nævnes som Sognepræst til Jelse. Jelse Kaldsbog oplyser, at Søren Sørensen under 22. Januar 1672 blev beskikket til Jelse Sognepræst og under 6te Mai 1672 erholdt den i Kaldet værende personelle Kapellan Nils Mikkelsen Bevilling at være Hr. Sørens Medhjælper, sandsynlig er Hr. Nils efter Hr. Sørens Død bleven hans Efterfølger, skjøndt han ikke i Kaldsbogen kaldes Sognepræst.
18. »Marthe, Hr. Søffrens paa Jelse«. Jelse Kaldsbog oplyser, at ovennævnte Pastor Søren eller Søfren var gift med Marthe Hagedorn.
19. »Anna Hr. Samuels i Vigedal« maa have været baade Præstedatter og Præstekone fra Vigedal. Thi Vigedals Kaldsbog oplyser, at daværende Præst dersteds Samuel Christensen Lind blev gift med sin Formands Datter Anna Piil; hendes Fader Hans Rasmussen Piil døde 1683, men har sandsynligvis allerede resigneret 1669.
20. »Hr. Jonas paa Hjelmeland«, Hr. Jonas Jenssøn Hjelm var Sognepræst fra 1680 til sin Død $^{25}/_{6}$ 1697, men var forhen personel Kapellan hos sin Formand Jens Simonsen Morsing (se Genealogiske Optegnelser om Slægten Hjelm).
21. »Mathias Tanke eller Tanche« var en afskediget Underofficer, som imod Slutningen af det 14de Aarhundrede kom op til Norge og boede paa Regelstad, som han fik til Løn for, at han tilsaa en dansk Eiendomsbesidders Jordgods. Hans Datter Janniche var Forældrenes eneste Barn. Hun blev gift med Asgout Tyrholm, Søn af en dansk Mand paa Hille (Stjernerø), rimeligvis af Præsteslægt paa Jelse. Deres Søn hed Ole og hans Søn (eller maaske Sønnesøn?) var Eidsvoldsmanden Asgout Olsen Regelstad.
22. »Anna Hr. Bjørns paa Rendesø«, Bispedatteren Anna Wegner, født $^{20}/_{6}$ 1639, gift med Pastor Bjørn Christensen, se Anm. 6.

23. »Ellen Henrichsdatter Reimers« nævnes 1681 som Fadder, maa og være Datter af den under Anm. 16 nævnte Provst og Sognepræst til Stavanger, Henrich Pedersen Reimers og Johanna Humble; hun blev Aaret efter, 1682, gift med den residerende Kapellan til Stavanger, Hartvig Godtzen. Se Kiellands Stamtavler Side 83.
24, 25 og 27 har sandsynlig været Bønder paa Finnø, thi Naaden, Faa og Hestby ere alle gamle paa Finnø.
26. »Janiche, Mathias Tanches«, Datter af den under Anmærkning 21. nævnte Person.

Johan Vilhelm Christian Ingerslev.

* 22. Januar 1835 † 29. Oktober 1918.

Med dr. med. Vilhelm Ingerslev er en af de mænd gået bort, som var med til at stifte »Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie«, og som uafbrudt har været medlem af det i de snart 40 år, i hvilke det har bestået.

For mange af tidsskriftets nuværende læsere vil Ingerslev's navn vistnok være ukendt; en lille artikel: »Gravskrifter og Inskriptioner i Præstø Kirke« i 2det bind (1881) er alt, hvad han har skrevet deri, et vidnesbyrd om hans interesse for den by, i hvilken han i 57 år virkede som læge; senere har han udgivet: »Stamtavle over Familien Ingerslev«, trykt i Præstø 1891.

Det arbejde, der vil bevare Ingerslev's navn som historiker og personalhistoriker mod forglemmelse, er »Danmarks Læger og Lægevæsen fra de ældste Tider indtil 1800, I—II« (1873). Alene det, at en af embedspligter og stor by- og landpraksis stærkt optaget læge har formået at udføre dette, for al dansk medicinalhistorie grundlæggende arbejde, er beundringsværdigt, og få er med større ret blevet medicinsk æresdoktor, selv om det varede 20 år, inden det kronprinselige sølvbryllup 1894 gav universitetet anledning dertil.

Da »Danmarks Læger og Lægevæsen« udelukkende er bygget på trykte kilder, som Ingerslev kunde skaffe sig tilsendt fra biblioteker, ikke på arkivundersøgelser, der krævede studier i København, er det efter 45 års forløb selvfølgeligt nu på mange punkter forældet og mangelfuldt; men det er stadigt det arbejde, til hvilket enhver dansk medicinalhistoriker søger tilbage som ledetråd til videre forskning, og i forening med H. Selmer's »Den danske Lægestand« (1850) og F. Kiær's »Norges Læger« (1888), som begge kun omfatter tiden efter 1800, danner det den grundvold, på hvilken alle senere personalhistoriske arbejder om dansk-norske læger er byggede op.

Da Ingerslev afsluttede dette store værk, var han kun 38 år; de løfter, det gav om fortsatte arbejder i samme retning, blev dog skuffede; en stadigt voksende praktisk virksomhed var vel til dels grunden hertil, mere dog vist, at hans interesse vendte sig fra fortidens til samtidens læger og deres nærmeste; i sine stillinger dels som formand, dels som bestyrelsesmedlem i »Den almindelige danske Lægeforening«, »Understøttelsesforeningen for danske Lægers trængende Enker og Børn«, »Lægernes Hjælpeforening«, »Fribolig for Lægeenker«, »Lægernes Enkekasse«, blev han som ingen anden kendt med den side af lægestandens personalhistorie, der handler om sygdom og nød, men ikke hører offentligheden til.

K. Carøe.

Camillus Nyrop.

* 31. Juli 1843, † 6. August 1918.

Et langt og arbejdsomt Liv er afsluttet med Professor Camillus Nyrops Død, et Liv, der ved sin utrættelige Virken, har sat sig betydningsfulde og blivende Spor indenfor dansk Historieforskning. Allerede som Student og ung juridisk Kandidat kastede han, Haandværkersønnen, der fra Barndommen var stærkt paavirket af sit Hjems Traditioner og dets Kærlighed til dansk Industri, sig ind i Studiet af denne, og der foreligger allerede fra disse Aar adskillige Biografier af betydelige Haandværkere fra hans Haand. Fra han i 1876 blev Sekretær i Industriforeningen, helligede han sig helt sit Yndlingsstudium, og en lang Række af Værker fra hans Haand om industrihistoriske Emner har set Lyset. Det var ganske nyt Land, Nyrop her tog ind for Historien, og et Land, hvorover han i en lang Aarrække var saa at sige eneraadende. Siden er ogsaa andre trængt ind paa dette Omraade, men hidtil har ingen naaet ham i grundig og omfattende Viden paa dette Felt. Rundt om i hans talrige Arbejder findes en Mængde Oplysninger af rent personalhistorisk Værdi, og et Arbejde, som den store Monografi »Niels Lunde Rejersen« (1896), er ikke blot et industrihistorisk, men ogsaa et personalhistorisk Værk. Ligeledes foreligger, spredt om i Dagblade og Tidsskrifter, en Mængde Biografier af Haandværkets og Industriens Mænd, ligesom han har udgivet »Det Suhrske Hus i Kjøbenhavn 1749—1899«, et Par Stamtavler over sin Familie og den smukke Biografi af Statsraad Thor Lange. At Nyrops store Arbejdskraft ofte blev taget i Brug, er en given Sag, og mange var de Tillidshverv, der dyngedes paa

hans Skuldre. Af personalhistorisk Samfunds danske Bestyrelse var han Medlem siden 1901, og saas han i de senere Aar, da Sygdom lammede hans Kræfter, kun sjældent ved Bestyrelsens Møder, vil han dog altid af de ældre indenfor Bestyrelsen mindes for sit Arbejde og sin store bon sens.

Boganmeldelser.

Stockholms rådhus och råd. Festskrift utgifven till minne af nye rådhusets invigning høsten 1915.

Dette bredt anlagte og pragtfuldt illustrerede Værks 1. Del indledes med en fyldig Oversigt over Stockholms Magistrats og Raadhusets Historie, udarbejdet af Amanuensis ved Byens Raadhusarkiv Niels Östman, der i et følgende Afsnit gør Rede for Byens ældre Raadhuse. Iøvrigt indeholder Bindet en detailleret Beskrivelse af den imponerende Bygning, der nu pryder vort Nabolands Hovedstad og som i saa høj Grad vidner om svensk Kunst og Haandværks beundringsværdige Standpunkt.

Det er dog Festskriftets 2. Del, der navnlig bringer Bud til nærværende Tidsskrifts Læsere, idet den omhandler biografiske Meddelelser om Borgmestre og Raadmænd samt Steds- og Magistratssekretærer i Stockholm og Norra Förstaden. Et i Omfang mægtigt Stof — Bindet er paa over halvfjerde Hundrede Sider i stor Oktav — er samlet her, udarbejdet af Östmann, fil. dr. Frans de Brun, der særlig har ydet Bidrag til Tiden før 1636, Amanuensis i Raadhusarkivet Ivar Simonsson, som navnlig har udarbejdet Fortegnelsen over Forstadens Magistrat 1603—35, og Svenska Släktkalenderns kendte Udgiver Gustaf Elgenstierna, der har redigeret Tiden efter 1636 og som saaledes har Æren af Biografiernes Hovedpart.

Bogen omfatter over tusind Personer fra Tidsrummet 1280—1915. For Størstedelens Vedkommende er det lykkedes Forfatterne at give righoldige Meddelelser. I vid Udstrækning anføres Børn og Svigerbørn for blot at nævne et Eksempel. Hvert eneste Blad viser, at et meget betydeligt Arkivmateriale er gennemgaaet, uden at der dog anføres Henvisning til Kilderne. Et Navneregister paa 39 trespaltede Sider slutter Bindet, der ledsages af et mindre Antal udmærket reproducerede Portrætgengivelser.

Den danske eller norske Personalhistoriker træffer ikke ret mange kendte Navne; alene ved sin fortrinlige Teknik vil de svenske Kollegers Arbejde sikkert faa Betydning i Norge og her. Vi kan lære meget af denne Bog, der ikke har noget Sidestykke i nordisk Litteratur.

P. B. G.

Familien Mørch (fra Christianssand). Slægtshistoriske Meddelelser ved Arthur Skjelderup. 82 S.

Højesteretsadvokat Skjelderup, der vil være dette Tidsskrifts Læsere bekendt fra Artikler og sit Arbejde om sin fædrene Slægt »Slægtshistoriske Meddelelser om Familierne Skjelderup og Clauson«, har i det foreliggende Arbejde behandlet sin mødrene Slægt, Familien Mørch fra Christianssand. Slæg-

tens Stamfader Morten P. Mørch træffes allerede o. 1671 i Christianssand, altsaa kun 30 Aar efter Byens Grundlæggelse, og til denne By har Slægten været knyttet lige til Nutiden, eller igennem otte Generationer; men mange af Slægtens Medlemmer er nu bosatte i Udlandet, og en enkelt Linie af den er nu helt fransk, nemlig Efterkommerne af Peder Dorotheus Mørch, der 1820 bosatte sig i La Rochelle og første Gang ægtede en fransk Dame. Hans anden Hustru var derimod en Sønnedatter af Klokker i Fredericia Albert Rønne og Bolette Lumholtz. Til Slægten hører bl. a. Eidsvoldsmanden Ole Clausen Mørch (1774—1829) og dennes Søn Højesteretsassessor Claus Mørch (1801—64), og adskillige af Norges gode Slægter har ved Ægteskab knyttet Forbindelser med Slægten. Bogen er smukt udstyret og forsynet med talrige Gengivelser af gamle Portrætter og Prospekter samt med et godt Register.

Niels Hedin: Stamtavle over Slægten Berg. Hjørring. 1918. 79 S. m. Reg. og skematisk Slægttavle.

Slægtens Stamfader er Thomas Henriksen i Fyn, født ca. Aar 1600, hvis Stillingsangivelse, *præfectus aulicus Hobsatiae*, et Par Gange har været omspurgt i nærværende Tidsskrifts Spørgsmaalsrubrik. Cand. polit. H. P. F. Barfods Oversættelse (7 R. 3 B. S. 223) har Forf. dog, desværre, ikke naaet at faa med. De første Led af Thomas Henriksens Efterslægt førte Navnet Barsmarch, men hans Sønnesøns Søn Mogens Henriksen Bierg Barsmarch, 1703—61, Degn til V. Skerninge og Ulbølle, der havde Navnet Bierg efter sin Moder, bortkastede Barsmarch og kaldte sig Berg. Fra ham nedstammer den her behandlede Slægt, medens hans fem Søskende vedblev at føre deres fædrene Navn. Disse Søskende kunde nok have fortjent en noget mere indgaaende Behandling fra Forf.s Side. Som de nu fremtræder, er det unægtelig i en sær stedmoderlig Skikkelse. Selv om Forf. ikke vilde behandle deres Afkom, hvad der efter den Arbejdet givne Titel kun er ganske korrekt, kunde han dog gerne have ofret samme Typer paa dem som paa Broderen. I Stedet for fremtræder de nu, trykt med petit som de er, ganske som Forfatterens talrige Indskud, ja endog ringere, idet der ikke er medtaget Datoangivelser for Fødsel og Død.

Som Grundlag for Arbejdet har Forf. benyttet P. J. Schmidt: Slægten Glahn og Lengnicks Stamtavle over Rødkilde-Langerne, og det er lykkedes ham at faa samlet et baade stort og værdifuldt Materiale, der gennemgaaende er vel behandlet, men den Maade Stamtavlen er opstillet paa gør den mindre let overskuelig. Bogen er udstyret med mange gode og interessante Billeder af Slægtens Medlemmer og Prospekter af Egne og Steder, hvortil Slægtens Medlemmer har været knyttet. Sproget er, for et Arbejde af denne Art, ikke ganske heldigt. Man bør ikke i et historisk Arbejde bruge et Ord som »Skiftetiden« for Tiden for et Skiftes Afholdelse. Forf. bruger Nutid og Fortid ganske pele-mele, saaledes: han giftede sig 2. Gang med Maren Pedersdatter, der dør og bliver begravet. Side 55 fortælles om et af Slægtens Medlemmer, at han i nogle Aar var Ejer af Afbyggergaarden Pulsgaarden pr. Præstbro, tidligere af Jordsbygaard, fra Sommeren 1918 Ejer af Skjoldelevgaard, medens Forholdet er det, at han, som det ses ved hans eneste Barns Fødsel, 1916 ejede Jordsbygaard, og der altsaa i Stedet for »tidligere« burde have staaet »senere«. Den Slags Smaating skæmmer et iøvrigt godt Arbejde, og Forf. bør, hvis han i Fremtiden vil fortsætte som Stamtavleforfatter, vide at undgaa saadanne Ting. Og saa endnu et! Side 16 er gengivet et Portræt, der angives

at forestille Olave Marie Lange. Det er dog vist neppe rigtigt! Ganske vist kan en Kvinde se meget mandhaftig ud, men Personen paa Billedet bærer jo ganske utvivlsomt en Mands Frisure, og Halskluden er absolut ogsaa kendetegnende en Mands Paaklædning. Saa vidt man tør dømme, naar man ikke staar overfor Originalerne, forestiller Billedet langt snarere Hans Berg til Skovsbo, hvis Træk er gengivne Side 13, men der er ca. 20 Aars Forskel paa Billedernes Alder.

Den Graae'ske Slægtebog. Udarbejdet af Poul Bredo Grandjean. København. 1914. 101 Sider.

Meddelelser om Thygine Graae, født Lund's Forfædre. Udarbejdede af Poul Bredo Grandjean. København. 1915. 31 Sider.

Meddelelser om Gerhard Graaes Forfædre (bl. a. af Slægterne Bondo og Magaard). Udarbejdede af Poul Bredo Grandjean. København 1917. 28 Sider.

Tillæg til Meddelelser om Thygine Graae, født Lund's Forfædre omfattende Byfoged i Middelfart Jørgen Bassesen Lund's Hustru Karen Iversen's Forfædre. Udarbejdet af Poul Bredo Grandjean. København. 1918. 29 Sider.

Da den ovenfor nævnte Slægtebog i Aaret 1914 saa Lyset, var der forløbet 32 Aar siden Immanuel Barfods »Stamtavle over den svendborgske Familie Graae« i 1882 fremkom. Barfods Arbejde byggede, i alt Fald for de senere Generationers Vedkommende, paa saa usikker en Grund som Familiemeddelelser, og det er forstaaeligt, at Familien har ønsket en ny og paa Arkivstudier sikkert opbygget Udgave af sin Slægtebog. Den Mand, der i sin Tid bekostede Barfods Stamtavle, Fuldmægtig F. G. J. Graae, har ogsaa bekostet den her omtalte nye Slægtebog, og han har haft det Held, at han straks har henvendt sig til Arkivregistrator P. B. Grandjean, der ved sine talrige, dygtigt udførte Arbejder forlængst har skabt sig en smuk og sikker Position indenfor den danske personalhistoriske Literatur.

Medens Barfods Stamtavle tager alle Kognaterne med, er i den nye Slægtebog kun Agnaterne medtagne, og medens Barfods Arbejde var blot og bart et genealogisk, er der her i vid Udstrækning medtaget personalhistoriske Oplysninger om Slægtens Medlemmer. Barfod tager sit Udgangspunkt med Jørgen Pedersen Graae. 1659—1705, men det er lykkedes Hr. Grandjean at føre Slægten endnu et Led længere tilbage. I Forordet omtales, at der i Slægten er Tradition for, at den skal stamme fra Sverrig, mærkeligt nok synes Barfod ikke at have kendt denne Tradition, som han i saa Fald sikkert ikke vilde have forsømt at nævne i sit omstændelige Forord, og Forf. opstiller da den interessante Hypotese, at Jørgen Pedersen Graaes Fader Peder Nielsen Graae, 1620—93, skulde være Søn af Borgmester og Handelsmand i Ystad Niels Lauritzen Graae, 1599—1664, der vides at have haft tre Sønner, af hvilke imidlertid kun en, Hans Nielsen Graae, Raadmand i Ystad, kendes. Hvor stor Sandsynligheden end er for denne Hypotese, vil den dog neppe nogensinde blive andet og mere. Bogen er meget smukt udstyret og forsynet med ikke mindre end 34 Billedsider. Skulde der rettes nogen Indvending mod Bogen, burde det være den, at det vilde have lettet Brugen af Bogen, om der ved Billederne var en Henvisning til de paagældende Pagina i Teksten og i denne Henvisning til Billederne.

Det smukke Resultat af Forfatterens Arbejde med Slægtebogen har aabenbart givet Fuldmægtig Graae Lyst til at gaa videre, og Resultatet er blevet de tre øvrige Arbejder, der fremtræder som Anetavler med Tekst og Billeder. Her skal ikke gaas ind paa Enkeltheder i disse i Omfang mindre, men i Lødighed lige udmærkede Værker. De tjener i lige Grad deres Forfatter, som Hr. Graae, til Ære. Den sidste har ved sin Rundhaandethed, der bærer saa smukt et Vidne om hans levende Kærlighed til hans og hans Hustrus Familier, rejst disse saa smukke Mindesmærker, der bør vurderes lige højt, om end paa forskellig Maade, af Slægten og af Personalhistoriens Dyrkere i Danmark. Maatte hans smukke Eksempel finde Efterlignere blandt andre gamle Borgerslægter.

Schrøder-Slægten. Paa Grundlag af Johs. E. Schrøders Slægtebog ved Frederik Schrøder. Kolding. 1918. 39 S., med en Efterskrift af Johs. E. Schrøder.

Dette lille Arbejde maa ikke tages for andet og mere end det er, et lille Festskrift blevet til i Løbet af nogle Maaneder, undfanget i Januar og trykt i April. Den i vide Kredse kendte Vinhandler, Grosserer Johs. E. Schrøder, har til Brug for Børn, Børnebørn og Broderbørn i Aarenes Løb optegnet, hvad hans Fader har fortalt om Slægten og hvad han har kunnet erfare ad anden Vej. Ved hans 80-Aars Fødselsdag i Januar fattede Udgiveren den Tanke til Minde om Dagen at udgive Optegnelserne, supplerede med Oplysninger fra Giessings Jubellærere og Direktør Hauch-Fausbølls Artikel »Lidt om Ludvig Schrøders Forfædre« i Dagbladet »Politiken« for 12 Febr. 1908.

Familien stammer fra Raadmand i Haderslev Andreas Schrøder, død 1630, hvis Søn Mag. Hans Schrøder blev Sognepræst i Fakse, og hvis Sønnesøn, Mag. Johannes Schrøder, blev Sognepræst til Olai Kirke i Helsingør. Sidstnævntes Søn, Johannes Schrøder, var den bekendte Rektor i Frederiksborg, sin Tids betydeligste Skolemand. Medens Slægten saaledes i tre Generationer tilhørte den gejstlige Stand, hørte de to næste Forstvæsenet til, og fra den yngste af disse, Jens Peter Schrøder (1782—1860), Skovrider ved Christianssæde, fører Forfatteren Slægten i dens Forgreninger ned til Dato, idet han medtager Kognaterne. Forf. fortæller livligt om Slægtens Medlemmer i ældre og nyere Tid, bl. a. om Højskoleforstander Ludvig Schrøder og hans prægtige Hustru, og det lille Skrift er virkelig blevet et Festskrift for Slægten, som saavel denne som Forf. kan have Glæde af. At der er forskellige smaa tekniske Fejl i Arbejdet, bør ikke komme det til Forklejnelse, hurtigt gjort som det er. Bogen er udstyret med flere Billeder fra ældre og nyere Tid, saaledes med et Billede af »Slægtens Vugge«, den gamle Købmandsgaard i Haderslev. Skulde den vellykkede lille Begyndelse ikke friste Forfatteren til at tage Slægtens Historie op til en fyldigere Bearbejdelse? Han synes at have Forudsætninger nok til at kunne gøre et saadant Arbejde, og Slægten fortjener det.

Stamtavle over den bornholmske Familie Bohn. Maribo. 1918. 75 Sider.

Nærværende Stamtavle, der er udarbejdet af Assistent Herm. J. Hansen, bygger paa Dr. Zahrtmanns i dette Tidsskrift (III R. 6 B. S. 263—96) offentliggjorte Afhandling: Slægten Bohn fra Rønne, hvis Hovedafsnit (Side 256—289)

Forf. har genoptrykt i sit Arbejde. Selv om det er første Gang, en samlet Samtavle over Slægten Bohn foreligger, vil Familien dog være dette Tidsskrifts Læsere saa bekendt fra tidligere Arbejder om enkelte Personer af Slægten, deriblandt fra Dr. Zahrtmanns nævnte Afhandling, at der ikke her er nogen Grund til nærmere Redegørelse. Forf. har i sit Arbejde medtaget Kognaterne, og Linierne er ført ned til Nutiden. Dog er det ikke lykkedes Forf. at faa Rede paa den østrigske Feltmarskalløjtnant Povl Mortensen Bohns Efterkommere. Uden at forsøge paa at give biografiske Oplysninger om de enkelte Personer, har Forf. tilvejebragt fyldige Data, men om der bag disse ligger solide Arkivstudier, eller om de skyldes mer eller mindre paalidelige Familieberetninger, vides ikke efter det foreliggende. Man maa beklage, at Forf. ikke har fundet en bedre Maade at ordne sit Stof paa. Som det er, er det meget lidt overskueligt, og Forf. naar i sine Personbetegnelser op paa saadanne Uhyrligheder som H. 81 b og G. 29 k. Fyldigere Literaturhenvisninger vilde med Lethed have kunnet skaffes tilveje, og de vilde kun have gavnet Bogen, der desværre skæmmes af talrige Trykfejl. Efter hvilke Principer, det Stamtavlen ledsagende Navneregister er udarbejdet, er ikke let at se.

Dansk biografisk Haandleksikon (Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag). Redaktion: Underbibliothekar Svend Dahl og Cand. mag. P. Engelstoft.

Af det nye, med megen Interesse imødesete, illustrerede dansk biografiske Haandleksikon, beregnet paa 15 Hefter à 8 Ark, tospaltet Tekst, foreligger nu 1ste Hefte, der naar til Berling. Værket vil omfatte ialt to Bind, tilsammen vel henimod 1000 Sider.

Da en Nyudgave af Brickas, »Dansk biografisk Lexikon« paa Grund af Værkets store Omfang i hvert Fald sikkert vil lade vente længe paa sig, maa det hilses med Glæde, at nærværende Bog ser Lyset. Den foreliggende, af Redaktionen i Samraad med Værkets anselige Stab af kyndige Medarbejdere opstillede Liste over Biografier omfatter ialt henved 1000 Navne. Som det fremgaar af denne, lægges Hovedvægten paa den nyere Tid og indenfor denne atter særlig paa vor egen Tid og de nærmest foregaaende Aartier. Man har været beflittet paa at gøre Udvalget saa alsidigt som muligt og i langt større Grad end Bricka indrømmet de praktiske Fag, Landbrug, Handel, Haandværk, Industri og Teknologi en fremskudt Plads. Med Hensyn til Personer, født i Norge før 1814, i Hertugdømmerne før 1864 og paa Island og Færøerne er kun medtaget saadanne, som har virket i Danmark eller haft Betydning for Riget som Helhed. Konsekvent er ved hver Biografi anført den paagældendes samtlige Fornavne, Fødsels- og Dødsaar og Datum med Stedsangivelse, Forældrenes fulde Navne og Faderens Livsstilling; endelig Giftermaals-Aaret og Ægtefællens fulde Døbenavn. Der gives en kort Fremstilling af den biograferedes Løbebane, hans Værker og Arbejder samt en Karakteristik og som Regel en Vurdering af vedkommendes Virksomhed; efter Bogens Plan, »saa mange Positiviteter som muligt, ingen svævende Udtryk«. Der bringes Portrætter i alle Tilfælde, hvor et saadant overhovedet kan fremskaffes. Til Biografien slutter sig fyldige Litteraturhenvisninger. Som det ses, er det store og strenge Krav, der stilles saavel til Redaktionen som til Medarbejderne.

Det foreliggende Hefte viser, hvor forbavsende meget der kan gives i en Biografi, i Gennemsnit kun paa 25—30 Linjer. At skrive en saadan, formelt og koncist tilfredsstillende, trods den knappe Plads, er en lille Kunst, som selv-

sagt ikke alle Medarbejdere magter fuldtud, men som Helhed synes Redaktionens taktfaste Anslag ved de samtidigt med Arbejdets Start udsendte Prøvebiografier at have virket normgivende.

Paa flere Punkter gaar Værket i sine Fordringer videre end dets Forgængere hjemme og ude. Redaktionen selv gaar i Spidsen ved hensynsløst at efterprøve alle Data, søge dem verificeret ad enhver tænkelig Vej, ved Kirkebøger, Folketællingslister, Brevveksling med Slægt. Paarørende eller Kendinge, et saare brydsomt Arbejde, hvis Værdi ikke noksom kan paaskønnes. En Sammenligning med Bricka, Salmonsens Leksikon og den blaa Bog viser allerede for første Heftes Vedkommende ikke saa ganske faa Berigtigelser og Suppleringer. Med al Respekt for Brickas fortjenstfulde Livsarbejde kan det ikke nægtes, at man særlig i de første Bind, inden han havde faaet Lejlighed til at bedømme sine Medarbejderes Kvalifikationer, vil finde ikke faa Biografier, der er bygget paa et løst Grundlag, mageligt skrevet ud af ældre, trykte, plumrede Kilder. Mange har slet ikke forstaaet, at en Leksikonsartikel først og fremmest maa være paalidelig og, saavidt Pladsen tillader det, udtømmende i Data og Kendsgerninger, ikke bygge Bro over Uvidenhedens Kløfter ved behændige, letkøbte Vendinger. Ofte savner man positive Data, og Erfaringen har lært, at de givne tit ikke har været omhyggeligt prøvede eller undersøgte, hvilket allerede endog for adskillige af vore navnkundigste Mænd har givet Anledning til Berigtigelser. Tit mangler der f. Eks. hos Bricka Angivelse af Hustruens Navne og Data. For at nævne et Eksempel, siges det om Jakob Edvard Colbiørnsens første Hustru, at hun var en født Hansen, den anden en Enke efter en Tersling. Til Forstaaelsen af hans Livsbane er den Oplysning ikke ligegyldig, at Marie Hansen var en fornem Dames Kammerjomfru af ringe Herkomst, hvem han først fem Aar efter at hun havde født ham en Søn, kunde ægte, da han blev Professor, medens hans anden Hustru, Kancelliraadinde Tersling, født Hofgaard, bragte Godset Vennerslund i sit Ægteskab. En Hustru kan for dyberegaaende biografiske Forskninger vise sig at have saa stor Betydning for Mandens Livsskæbne og Livsgerning, at hun ikke bør affejes med en skødesløs eller mangelfuld Oplysning. De grundige Efterforskninger i Kilder af saa indiskret Natur som Mandtalslister bringer Oplysninger frem, som næppe alle nulevende biograferede vil vide Redaktionen Tak for at bringe paa Tryk trods de paagældendes Nægten, Fortien eller fejlagtige Opgivelser.

Selv om man i den Tid der er gaaet, siden Brickas Lexikon begyndte at udkomme, ser med større Fordomsfrihed paa den Omstændighed, at et Menneske er født uden for Ægteskab, er der dog stadig mange, som for deres Vedkommende nødigt ser dette Faktum fremdraget for den store Almenhed. Der er ingen Grund for Personalhistorikeren til at triumfere over at kunne have konstateret, at denne eller hin fremtrædende Mand eller Kvinde er født paa Fødselsstiftelsen. At øve Takthensyn paa dette Punkt er endnu en berettiget Fordring, ogsaa paa dette Omraade maa Kravet om Respekt for Privatlivets Fred bestemt hævdes. Her gælder det gamle Ord, at de levende skylder man Hensyn, de døde kun Sandheden. At gøre Mandtalslisterne fra 1870 og 1900 (i Rigsarkivet) og de i mange Tilfælde ned til 1850 afleverede Kirkebøger (i Landsarkivet) tilgængelig for Undersøgelser i denne Retning, forekommer mig ialtfald uforsvarligt, og jeg tror, at mange deler denne min Anskuelse. Foreløbigt synes der endnu ikke Grund til at gaa i Rette med Udgiverne paa dette omtvistelige Punkt.

Med særlig Anerkendelse skal nævnes de fortrinlige Litteraturhenvisninger. Udgiverne har vedføjet Biografierne, og som alene repræsenterer et stort og i høj Grad paaskønnelsesværdigt Arbejde, hvorved dette Leksikon ubetinget iblandt alle Landes biografiske Haandbøger indtager en Førsterangs Plads. Samme Ros tilkommer Udgiverne for de meddelte Portrætter, hvis Hidskaffelse ofte maa have krævet vidtgaaende Efterforskninger.

Om Udgiverne gør Ret i at opfordre Medarbejderne til at karakterisere nulevende, hvis Livsgerning ikke er afsluttet eller afgjort staar i Stridens Tegn, kan der tvistes om. En saadan Dom, tilmed i faa Linjer, vil i de fleste Tilfælde være omtvistelig og af tvivlsom Værd.

Alle Dyrkere af personalhistoriske og genealogiske Studier vil føle Tilfredsstillelse ved, at Udgivelsen af »Dansk biografisk Haandleksikon« ledes af Mænd, der er opfyldt af saa dyb Forstaaelse og sand Respekt for Nøjagtighed og Paalidelighed og som i alle Retninger har forberedt sig til deres Arbejde med en umiskendelig Dygtighed og Grundighed.

L. B.

Fortegnelse over den danske og norske Stamtavle-Litteratur i Aaret 1917.

I. Danmark.

Se ogsaa: Svend Dahl og Th. Døssing: Dansk Tidsskrift-Index. 3. Aarg. 1917. Kbh. 1918. S. 276 ff. og 279 ff.

Vilhelm Marstrand: Slægtshistoriske Bidrag. I. Forskelligt fra Genealogiens og Personalhistoriens Verden særligt vedrørende Navnesagen. Særtryk af Personalhistorisk Tidsskrift. 38. Aarg. Kbh. 1917. 8°. 12 S.

Danmarks Adels Aarbog. Udg. af en Forening. Red. af G. O. A. von Irgens-Bergh. 1918. 35. Aarg. Kbh. (1917). XXVII + 568 S. Indeholder udførlige Slægttavler med Vaabenafbildninger for de uddøde Slægter: Snubbe I, Snubbe II, Snubbe III, Spend, Staur, Staverskov, Steeg, Steen.

Efterladte Papirer fra den Reventlowske Familiekreds. Udg. paa Foranledning af C. E. Reventlow ved Louis Bobé. VIII. Kbh. 1917. 8°. Tillæg S. 71—148: Fremmed Adel i Danmark i anden Halvdel af det attende Aarhundrede.

Th. Hauch-Fausbøll: Haandbog over den ikke naturaliserede Adel. Udg. af Forbundet af ikke naturaliserede Adelsslægter i Danmark. Kbh. 1917. 8°. 110 S.

Optegnelser om fynske Bondeslægter ved Martin Skovbo. Trykt som Manuskript. Odense 1917. 8°. 140 S.

Mindeblade. Udg. af »Foreningen til Bevarelse af Slægtsminder«. Red. J. C. Hansen og Carl Hansen. Nr. 3—4. Skive 1917. Nr. 3, Januar 1916 [ɔ: 1917], indeholder: J. C. Hansen: En Bondeslægt i Vester Lyby (Gaardejer Niels Andersens Slægtslinie). Nr. 4, April 1917: En Slægtslinie. Efterkommere af Bertel Sørensen.

Firmaet Baadh & Winther gennem to Hundrede Aar. Historisk Fremstilling af Otto Andrup. Kbh. 1917. 8°. S. 26: Den Bischoff-Hollman-Baadhske Stamtavle. S. 152: Den Rohdeske Slægt, med Oversigts-Stamtavle.

Stamtavle over Haarslevgrenen af Familien Balslev. Udarbejdet af Lars Chr. Balslev og Benjamin Balslev. Trykt som Manuskript. Hillerød 1917. 8°. 144 S.

Slægten Birnbaum. Udarbejdet efter Oplysninger fra Krigsministeriets Arkiv G Nr. 167, Landsarkivet for Nørrejylland, Landsarkivet for Sjælland samt efter Uddrag af Kirkebøger i Ribe og Vejle af Andreas Birnbaum. Kbh. 1917. 8°. 12 S.

Friskolelærer Hansen-Brøndsted. En Levnedstegning. Træk af »Hjemly« og Gravvænge Friskolers Historie. Ved Ejnar Pedersen. Nyborg [1917]. 8°. S. 6: Brøndsted Ætten.

Stamtavle over Anders Coldings Slægt fra Skrave. Som Bilag Oversigter over Slægterne: 1. Busch. 2. la Cour. 3. Fønss. 4. Groot. 5. Haastrup. 6. Hee. 7. Helm. 8. Krag. 9. Lindegaard. 10. Meldal. 11. Rohde. 12. Saabye. 13. Steenstrup. 14. Svitzer. 15. Trolle. 16. Volf. Udg. som Manuskript af R. Volf. 2. Udg. Kbh. 1917. 8°. 99 S.

Slægtliste over den danske Gren af Slægten Eberth. Samlet og udarbejdet af Viggo C. Eberth i Anledning af min Faders Constantin Eberths 100-Aars Fødselsdag 7. Maj 1917. Kbh. 1917. 8°. 33 S.

Stamtavle over slegten Forman (Formann) utarbeidet av Anthon Mohr Wiesener og Vilh. H. Finsen. Bergen og Kbh. 1917. 8°. 163 S.

Meddelelser om Gerhard Graaes Forfædre (bl. a. af Slægterne Bondo og Magaard). Udarbejdede af Poul Bredo Grandjean. Kbh. 1917. 8°. 28 S.

Elith Reumert: En Raceslægt. Konferensraad Heger og hans Sønner. Kbh. og Kria. 1917. 8°. 217 S.

Ahnetavle for fire Søskende Hennings. Udarbejdet af Paul Hennings med Bistand af H. Hjorth-Nielsen. Kbh. 1917. 4°. VIII + 49 S.

Frydenslund. Efterkommere af Anders Høemann og Dorthea Simonsdatter, Frydenslund. Slægtsbog samlet af Jens Peter Harbo. Trykt som Manuskript. Kolding 1917. 8°. 39 S.

Medlemsblad for Slægtsamfundet Holten. Nr. 5, Februar 1917. Kbh. 8°. S. 55—68.

Simon Isac Kalkar og hans Slægt. Paa Foranledning af Grosserer Nic. Abrahamsen ved Josef Fischer. Trykt som Manuskript. Kbh. 1917. 4°. 72 S.

Lauritz Møller Karmark 1817 11. Oktober 1917. (Af Johs. Karmark). (Hobro 1917). 8°. 27 S.

Slægten. (Red. Herm. C. Lausen). 2. Aarg. Nr. 3—8. Kbh. 1917. 8°. (Blad for Medlemmer af Familien Kjeldsen o. fl.).

[Joakim Larsen:] II. Stamtavle over nogle af Martin Kirchhoffs Efterkommere. Trykt som Manuskript. Frederiksberg 1917. 8°. 5 S. Om I se nedenfor (Jacob Olsen).

Kjærulfske Studier af C. Klitgaard. (Østbjerglinien og Egholmlinien samt Tilføjelse til Christianssandlinien I.) V. Hefte. Aalborg og Chria. 1917. 8°. S. 277—356.

Meddelelser om Familien Krarup. (Udg. af Chr. Krarup). Nr. 3, Juni 1917. (Ringkøbing.) Tvær. 4°. S. 13—24.

Slægten la Cour (Dornonville de la Cour). Ved L. la Cour. Kbh. 1917. 8°. 274 S.

Slægten Lützhøft i Danmark. Samlet af Augusta Hørlyk, født Lützhøft. Kbh. 1917. 8°. 12 S.

Det Mackeprangske Fætterskab. Nogle Optegnelser om Slægten Mackeprang samlet af E. Mackeprang. Kbh. 1917. 4°. 48 S.

Stamtavle over Familien Nielsen, Descendenterne fra Niels Knudsen (Bolbro) 1755—1917. Samlet af A. Krag. Herning. 1917. 8°. 12 Bl.

[Joakim Larsen:] I. Stamtavle over nogle af Gaardsidder i Abildøre Jacob Olsens Efterkommere. Trykt som Manuskript. Frederiksberg 1917. 8°. 8 S. Om II se ovenfor (Kirchhoff).

Kortfattede Optegnelser af Stamlister, Stamtavler og Slægtssaga over en i Nordvestjylland meget udbredt Bondeslægt. Indsamlede, optegnede og ordnede i Rækkefølge efter Alder af Ole Thøgersen. Trykning bekostet af C. P. Thøgersen. Hurup 1917. 8°. 24 S. (Efterkommere af Lavrs Povlsen).

Nogle Beretninger vedkommende Skancke-Slægten av Markus Skancke. (Kbh. 1917). 8°. 20 S.

Af Varde og Hjertings Historie. Ved Arne Sundbo. Særtryk af »Fra Ribe Amt« 1917. Esbjerg. 8°. S. 558—563 Stamtavler over Familierne Taulow og Svitzer.

Magda Axelsen: Den forglemte Gren af Slægten Thott i Horns og Voldborg Herreder i det 17. og 18. Aarhundrede. Udg. ved Angelica Axelsen. Kbh. 1917. 8°. 80 S.

(Vilh. Skovgaard-Petersen): Slægterne Tinglev og Wiuff med Kvindelinier. Trykt som Manuskript. Kbh. 1917. 8°. 133 S.

Stamtavle over Descendenterne efter Hørkræmmer i Kjøbenhavn, Agent Mads Jacobsen Tvermoes og Hustru Anna Catharina f. Mohr. Affattet i Marts 1917. Nykøbing F. 1917. 8°. 16 S.

(J. M. Welsch): Slægten Welsch i Danmark. Helsingør 1917. 4°. 21 Bl.

(Kristian Westerby): Prokurator Niels Westerby 1788—1849. Et Familieskrift. (Kbh.) 1917. 8°. S. 75—82: Hans Efterkommere.

Familien Vieths Slægtebog. Udarbejdet af Poul Bredo Grandjean. Kbh. 1917. 8°. 46 S.

Øvle-Slægten og dens Hjem. Ved A. Eriksen. Odder 1917. 8°. 120 S.

Tillæg til Stamtavle-Fortegnelsen for 1916. Se 38te Aarg. S. 357.

Familien Fibiger af A. Fibiger. Trykt som Manuskript. Kbh. 1916. 8°. 16 S.

Tillæg til Stamtavle-Fortegnelsen for 1915. Se 37te Aarg. S. 328.

Torkil Baumgarten: Stamtavle over Familien Kauffeldt. Udg. af Arkiv for Genealogi og Heraldik. Aarhus 1915. 8°. 16 S.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

I.

Er det rigtigt, at Holmens Provst Hans Hansen Seidelin, † 1668, er Søn af Borgmester i Helsingør Hans Seidelin? Saaledes anført hos Giessing og Wiberg, medens Hostrup-Schultz ikke nævner nogen Borgmester i Helsingør af dette Navn.

Frederik Kaas, Ingeniør.
Mariendalsvej 35, København F.

II.

Oluf Rasch er født i Fredericia 1698, blev 1718 Student »e schola Hottersnes«, 20 Aar gl., Cand. theol $^{5}/_{12}$ 1724 med Karakteren Non, blev $^{11}/_{7}$ 1727 Sognepræst til Urlev, Stenderup og Dalby i Aarhus Stift. Muligens er han ordineret i Kbhvn. og hans Vita indført i Vitaprotokollen der. — Han skal have været gift 3 Gange, 1) med Ulrikke Christine Zeuten, Datter af Ulrik Z. i Lundum, og havde med hende 1 Datter, 2) med Anne

Dorthea Mechlenburg, der formentlig var Enke efter Raschs Formand i Urlev Johannes Treslow, og vistnok var Søster til Margrethe Elisabeth M., der var gift med Skildrer Hans Kobbele i Hamburg, 3) i Hammel Sogn i Aarhus Stift $^{20}/_{2}$ 1730 med sit Søskendebarn Ulrikke Sofie Jæger. I 2det Ægteskab havde han ingen Børn, i 3die 6 Børn. Datteren af 1ste Ægteskab var vistnok Marie Margrethe Rasch (født før 1735), der blev gift med Jens Frederiksen Glasøe i Branstub, Urlev Sogn.

Naar og hvor er Rasch bleven gift med sin 1ste og 2den Hustru, hvad vides der om disse, naar og hvor ere de fødte og døde samt deres Forældre. — Ligeledes om hans Datter Marie Margrethe Rasch og Mand Jens Fredriksen Glasøe, naar de ere fødte, gifte og døde, hans Stilling og hans Forældres Navne.

W. Rasch. Stiftsarkivet,
Christiania.

Svar.

Til 7. Række I, S. 195—96.

Den Else Cathrine Hjørring, der 10. Januar 1737 i Christianssand (viet i Huset efter Kongebrev) blev gift med Peder Sørensen Halkier, kaldes ved sin Vielse i Kirkebogen »Madame« og hun maa saaledes, da hun egtede Halkier have været Enke. Det var hun ogsaa, idet hun vistnok c. 1729 var bleven gift med Skibsfører Johan Adam Falck[1]), der døde i Vestindien $^{19}/_{3}$ 1732. Han efterlod ingen Børn. Skiftet efter ham afholdtes i Christianssand fra $^{17}/_{2}$—$^{11}/_{6}$ 1733, men Boet var fallit, hvorfor Svigerfaderen Christen Sørensen Hjørring frafaldt sine Fordringer i Boet og indgik som Cautionist for den øvrige Gjæld. Falcks Moder var Christence Christensdatter, der i 1732 var gift med Sr. Søren Jensen Schaaning (vistnok Søn af Jens Hansen S. i Christianssand), der døde 6 April 1733 i Christianssand, hvor Skifte efter ham holdtes $^{7}/_{4}$—$^{11}/_{12}$ s. A. Heller ikke han efterlod Børn, men arvedes af sine 5 tidligere afdøde Brødres og 2de afdøde Søstres efterladte Børn. Hans Enke Christence Christensdatter døde 22 Sept. 1750 (begr. $^{29}/_{9}$) i Christianssand, hvor Skifte begyndte $^{31}/_{10}$ s. A. Hun maa dog have været gift engang til, vistnok før hun blev gift med Falck. Thi hun havde af et saadant Egteskab 2 Døtre, Johan Adam Falcks »Halvsøstre«, nemlig: 1) Johanne Cathrine Snemann, der døde 1732 i Christianssand; hvor Skifte efter hende holdtes $^{14}/_{11}$—$^{20}/_{11}$ s. A. Fra c. 1708 var hun gift med Baltzer Freithof, med hvem hun havde 7 Børn. 2) Margrethe Snemann (begr. i Christianssand $^{17}/_{1}$ 1724), der havde været gift 2 Gange, nemlig først med Hans Winding, med hvem hun havde Datteren Maren, der var gift i Kjøbenhavn, og senere med Mag. Peder Hanning, med hvem hun ogsaa havde en Datter Cathrine Elisabeth, der var gift med Billedhugger Peter Roger i Kjøbenhavn. Mag. Hanning var født 1687, † i Christianssand $^{17}/_{2}$ 1748 (begr. $^{28}/_{2}$) og var Søn af Sogneprest til Sogndal i indre Sogn Peder Pedersen H. og 2 Hustru Anne Henriksdatter. Han blev Student fra Bergens Skole 1709, var først Hører og blev 27 Aug. 1718 resid. Capellan i Christianssand samt Magister $^{30}/_{7}$ 1722.

Søren Pedersen Halkier havde med Else Cathrine Hjørring følgende Børn: Johanne Marie, døbt $^{13}/_{12}$ 1738, vel »Datter« † $^{15}/_{2}$ 1748 (begr.

[1]) Han var vist gift tidligere. Thi Monsr. Falck havde Bryllup i Christianssand $^{9}/_{4}$ 1720 og dettn kan neppe have været med Else Catherine Hjørring, der var født 1709 og saaledes da kun 11 Aar gammel.

$^{29}/_{2}$). 2) Søren, døbt $^{11}/_{6}$ 1740, † $^{3}/_{2}$ 1742 (begr. $^{5}/_{2}$), $^{17}/_{12}$ A. gl. 3) Johan Adam, døbt $^{8}/_{4}$ 1743, † $^{3}/_{6}$ s. A. (begr. $^{6}/_{6}$). 4) Christen, døbt $^{13}/_{4}$ 1743, vel »Barn«, † $^{7}/_{9}$ 1746 (begr. $^{13}/_{9}$). 5) Søren Christian, døbt $^{18}/_{10}$ 1746, vel »Barn« † $^{19}/_{10}$ 1748 (begr. $^{22}/_{10}$) og 6) Johanne Marie, døbt $^{4}/_{3}$ 1749, alle fødte og døde i Christianssand.

Christen Sørensen Hjørring havde en Broder Hans Sørensen Hjørring, der døde 1726 (begr. $^{15}/_{2}$ s. A.) i Christianssand, hvor Skifte efter ham holdtes $^{2}/_{3}$—$^{1}/_{6}$ s. A. Han var gift med Kirsten Hillebrandsdatter (vel Datter af Hillebrandt Jacobsen, der nævnes 1718), der døde i 1725 i Christianssand, hvor Skifte holdtes $^{26}/_{1}$—$^{14}/_{5}$ s. A. De efterlod kun 2 Døtre, nemlig: 1) Else Kirstine, gift med Lieutenant Ove Thott og 2) Gurine, der i 1725 gik i sit 15de Aar. En Søster af Christen Sørensen Hjørring Maren Sørensdatter Hjørring døde i Christianssand $^{17}/_{8}$ 1761 (begr. $^{20}/_{8}$ s. A.) som Enke efter Peder Eliasen Heggelund. Med ham var hun gift før 24 Juni 1724, da Egtefællerne oprettede reciproct Testamente (kgl. confir. $^{9}/_{8}$ s. A.). De havde da ingen Børn, som de heller ikke senere fik, hvorfor Enken ved Testamente $^{19}/_{2}$ 1759 (confir. $^{23}/_{3}$ s. A.) indsatte sin Søsterdatter Helene, Anders Corneliusens til sin Arving. Denne Helene var en Datter af Thomas Rønnow eller Ronning, hvis Hustru Anne Marie Sørensdatter Hjørring døde i Christianssand $^{8}/_{11}$ 1750 (begr. $^{16}/_{11}$). Med Rønnow havde hun mange og af et tidligere Egteskab med Bendt Wendel 4 Børn. Christen Sørensen Hjørring døde i Christianssand $^{11}/_{12}$ 1739 (begr. $^{18}/_{12}$), 67¼ A. gl. Hans Datter Maren, der var gift med Nicolai Mortensen Hirtz, † i Christianssand $^{18}/_{3}$ 1742 (begr. $^{21}/_{3}$) og Anne Pedersdatter, Enke efter Sønnen Hans Christensen Hjørring, døde i Christianssand $^{23}/_{3}$ 1744 (begr. $^{28}/_{3}$), 44 A. gl.

E. A. Thomle.

Samfundets Anliggender.

Den danske Afdeling har i Aarets Løb afholdt to Mødeaftner. Ved det første Møde den 23. Marts holdt Postekspedient H. Hjorth-Nielsen et Foredrag om »Prokuratorstanden i Danmark. Strejflys over Personer og Tilstande«. Hjorth-Nielsen har i flere Aar samlet Stof til Prokuratorstandens Historie, og det livlige Foredrag vandt stærkt Bifald hos den mødte Forsamling, hvoriblandt saas Hs. Excellence den norske Minister Irgens og Formanden for den danske Sagførerforening, Højesteretssagfører O. Liebe. Det andet Møde afholdtes i Forbindelse med »Historisk Samfund« den 3. Juni paa Frederiksberg Slot, hvor Medlemmerne, efter først i Riddersalen at have paahørt et af Dr. phil. Louis Bobé holdt meget interessant Foredrag om Slottets Historie, havde Lejlighed til at bese Slottet og den kinesiske Pavillon i Frederiksberg Have. Mødet, der var ganske overordentligt stærkt besøgt og som var begunstiget af udmærket smukt Sommervejr, sluttede i den historisk kendte »Korups Have«, hvor Deltagerne i den smukke Aften samledes om Smørrebrødsbordene.

Da Redaktionsforretningerne, navnlig de talrige Forespørgsler fra Ind- og Udland, stadig er i Stigning, vedtoges det paa Bestyrelsesmødet den 1. Oktober at anmode Postekspedient H. Hjorth-Nielsen om at overtage en Stilling som Redaktionssekretær ved Tidsskriftet, og Hr. Hjorth-Nielsen har imødekommet denne Anmodning.

Følgende nye Medlemmer er optaget i Samfundet:

I Danmark: Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg Slot (Magister Andrup); Nationalmuseets 2den Afdeling (Dr. Mackeprang); Dr. phil. K. Mantzius; Cand. pharm. Ove Rahbek, Kolding; Professor, Dr. V. Maar; Minister Irgens; Dr. polit. Mackeprang; Kammerjunker, Kaptajn af Fodfolket Axel E. Pontoppidan, Slagelse; Direktør M. Lillienskiold, Gjørlev; Skibsmægler D. Rechnitzer, Aalborg; Finansministeriet; det grevelig Moltkeske Bibliotek; Gøteborgs Stadsbibliotek; Cand. theol. A. Good; Assessor Høvring, Viborg; Forfatter Jeppe Aakjær, Jenle; fhv. Konsulatssekretær W. Blædel; Kaptajn C. J. A. Hansen; Kolonibestyrer O. Binzer, Holsteinborg, Grønland; Redaktionssekretær G. Nygaard; Kontorist Suhr; Ritmester C. F. S. Halvorsen, Korsør; kgl. Translatør A. Thomsen; Assistent P. Gleerup, Randers; Toldforvalter, Cand. polit. J. Thaulow, Sakskøbing.

I Norge: Student O. Delphin Amundsen, Trondhjem; Disponent Andersen, V. Larsens Vaabenforretning, Kra.; Amtmand Abrah. Berge, Tønsberg; Stud. med. Vorekke; Dr. philos. Fr. Bull, Kristiania; B. O. Fuglevaag, Trondhjem; Hamar Stiftsarkiv, Hamar; Ingeniør C. Homan, Kristiania; Bibliothekar Krogvig, Kristiania; Overingeniør Lange, Løkkens Verk pr. Trondhjem; Edvard Nilsen, Bergen; Sogneprest Kr. Nordlid, Bjørnør, Roan; Direktør Prydz, Sandefjord; Postekspeditør Olaus Schmidt, Trondhjem; Student Felix H. Trehudi, Kristiania; Frk. Sigrid Valen, Valevaag; Professor Heegaard, Kristiania; Boghandler Einar Dancke, Kristiania.

Samfundet tæller f. T. 360 Medlemmer.

Samfundets Bestyrelse bestaar for Tiden af følgende Medlemmer:

Danske Afdeling:

Dr. phil. *Louis Bobé**, Formand.
Fhv. Kredslæge *K. Caroe.*
Professor ved Universitetet, Dr. phil. *Aage Friis**.
Overretssagfører *P. C. de C. Hennings**, Sekretær.
Tjenstgørende Kammerherre hos Hds. Maj. Enkedronningen, Etatsraad *C. M. G. R. Krag.*
Arkivsekretær i Rigsarkivet *S. Nygård.**
Hofjægermester *C. E. A. Scholler.*
Kontorchef i den industrielle Kreditforening, *F. C. W. Sommer.*
Generalløjtn. Dr. phil. A. P. Tuxen.

Norske Afdeling:

Ekspeditionschef *A. Collet**, Formand.
Kommandørkaptajn *T. Dannevig.*
Godsejer *G. F. Heiberg*, Amble.
Justitssekretær i Højesteret *A. C. Z. Kielland.*
Overretssagfører, Kapt. *C. M. Munthe.*
Amanuensis i Rigsarkivet *A. W. Rasch**, Sekretær.
Overlæge *J. E. Schweigaard.*
Stiftsarkivar *E. A. Thomle.*
Professor ved Universitetet Dr. phil. *Poul Heegaard.*

De med * betegnede Herrer danne henholdsvis det danske og norske Skriftudvalg.

Ekspedient i Generalpostdirektoratet H. E. Hjorth-Nielsen, Redaktionssekretær.

Samfundets Regnskab for 1917.

	Kr. Ø.
Bidrag fra Staten for Finansaaret 1917—18	500. 00
Bidrag fra Skrikes Stiftelse	300. 00
Ekstraordinært Bidrag fra Expeditionschef Collet n. Kr. 500	507. 50
— — et Medlem	6. 00
— — —	1 012. 90
1/2 af Renter for Aaret 1916 af „En Unævnts Legat"	37. 01
Medlemskontingent for Aaret 1917 med Fradrag af Kommissionsrabat	1,754. 50
Salg af Samfundets Skrifter	343. 57
Annonce paa Tidsskriftet	50. 00
Saldo	298. 53
	4,810. 01

			Kr. Ø.
Saldo-Underskud fra 1916			656. 90
1ste Hæfte:	Honorarer	241. 64	
	Papir, Trykning m. v.	642. 40	
			884. 04
2det Hæfte:	Honorarer	361. 01	
	Papir, Trykning m. v.	606. 89	
			967. 90
3die Hæfte:	Honorarer	177. 51	
	Papir, Trykning m. v.	507. 50	
			685. 01
4de Hæfte:	Honorarer	340. 00	
	Papir, Trykning m. v.	889. 84	
			1,229 84
Diverse Reproduktioner			31. 83
Bidrag til dansk-historisk Fællesforening			30. 00
Udgifter ved Møder i Samfundets danske Afdeling			144. 05
Porto m. v.			180. 44
			4,810. 01

Selskabet ejer „En Unævnts Legat", der indestaar paa den paa Selskabets Navn lydende Kontrabog Nr. 169097 med Sparekassen for København og Omegn, hvorpaa der pr. 31. December 1917 indestod Kr. 2,147. 52.

Paul Hennings.

Ovenstaaende Regnskab har vi undertegnede Revisorer gennemgaaet og befundet rigtigt.

København, den 31. Oktober 1918.

H. Hjorth-Nielsen. **L. Bie.**

REGISTER.

Af **H. C. Roede.**

Personerne anføres som Hovedregel paa deres Slægtsnavn, ɔ: et saadant, der ikke er opstaaet alene ved at sætte »sen« til Forgængerens Navn, en Skik, der for Landboernes Vedkommende varer til ca. 1828; jfr. Fr. af 30. Maj s. A. Føres et saadant Slægtsnavn ikke, anbringes Vedkommende paa Fadersnavnet, eller bliver eventuelt at udelade, naar de ikke i Teksten er nøjere bestemte.

Desuden udelades de Personers Navne, hvorom intet af videre Betydning siges i Teksten, f. Eks. Førere for Hærafdelinger, Konger og Fyrster, i hvis Tjeneste de i Teksten nævnte Personer staar, Forfattere, hvis Værker citeres osv.

Hvad den nyere Tid angaar, — Grænsen kan vel sættes ved ca. 1700 — nævnes iøvrigt Hustruerne paa deres Pigenavn og paa det Navn, de faar ved Giftermaalet.

For den ældre Tids Vedkommende sættes de kun paa deres Pigenavn; er dette ikke noget egentligt Slægtsnavn, bliver det at udelade.

Er Navnene latiniserede, bibeholdes denne Form i Registret, medmindre Teksten oplyser, hvorledes de skal gengives paa Dansk; slige latiniserede Navne anbringes paa det forreste.

Nævnes en Person flere Gange paa samme Side, antydes det, hvor saadant anses fornødent, i Registret ved et mindre Tal foroven, tilhøjre for Sidetallet.

Fyrster sættes paa deres Navn, ikke paa Landets, medmindre dette anses mest praktisk, da tillige derpaa.

Sammensatte Efternavne, f. Eks. Lente-Adeler, sættes paa første Dels Begyndelsesbogstav, altsaa i det nævnte Tilfælde paa L. Partikler, som von, de, des, de la, du, zum osv. ses der bort fra; Eks.: des Vignes sættes under V.

Begynder Efternavnet med le eller la, sættes det under L., hvad enten Artiklen er sat i Forbindelse med Navnet, eller ej. Er Partiklen, f. Eks. du smeltet saaledes sammen med Navnet, at et nyt Ord er dannet, f. Eks. Dupuy, anbringes Navnet paa Partiklens Begyndelsesbogstav, her altsaa paa D.

Lokaliteter og Institutioner, hvorom Teksten har Bemærkninger af særlig Betydning, er optagne i Registret.

Artiklerne: »Danske og Norske, immatrikulerede ved Universitetet i Kønigsberg 1544—1824« (S. 103—107) og »Nogle Bidrag til Studentermatriklen før 1611 (S. 251—257) er med Red.'s Samtykke udeladt af Registret.

Aalborg, Peder Hansen, Hdlsm. 164.
Aalborg 177—189.
Aarsleben, Jens Nielsen, Prok. 169.
Abildgaard, N. A., Maler 154.
Abraham, Maria 164.
Adeler, Cort 26, 39. — Niels Sørensen, Amtm. 26, 37.
Adolf Aug., Hert. af Pløen 206.
Agger, Knud, Købm. 31.
Aggers, Maren 31.
v. Ahlefeldt, Carl 220. — Elisab. Dorot. 223. — Hans 163 f.
Ahlers, Henr. 173.
Ahlmann, Sl. 70. — Hans, Hofpr. 70. — Hans Michelsen, Borgm. 70. — Iver Michelsen 70. — Jacob Iversen, Borgm. 70.
v. Ahnen, Iver, Stiftsbef.m. 213.

Aker 151.
Alant, Niels 259, 261.
Albech, Christine Soph. 34. — Dorothea 34. — Niels Jensen, Pr. 34.
Alhusen, Johan, Købm. 163.
Alsberg, Cath. Maria 155.
Alsing, Marcus, Pr. 155. — Niels, kgl. Leverandør 155.
Altewelt, Jørgen 169.
Alvert, David, Skom. 176.
Andersen, v. Andersen, Nielses Sl. 268. — Cath. 169. — Christen 258. — Else Kirstine 247. — Georgine Christine Marie 250. — Halvor, Skibskapt. 175. — Hans, Herr.fgd. 72. — Jacob, Raadm. 87. — Jens Peter, Seminarist 63—66. — Mads 247. — Michel, Slotsfgdbetj. 165. — Niels, Bergmedicus 171. — Rasm., Postm. 167. — Rasmus, Stykkestøber 162, 164. — Thomas, Kapt.ltn. 174. — Ædel Dor. Marie 66. — Væver 250.
Andresen, Sl. 151. — Jens, Pr. 49. — Steenine Elisab. Christine 49. — Ulr. Margr. 49.
Angell, Bodil 214. — Dorthe Soph. 71. — Margr. Elisab. 193. — Thomas 39.
Anker, Kmh. 147.
Antoni, Berent 173.
Antzee, Claudia Elisab. 39. — Kmr. 39.
Appeltoft, Sl. 71.
Arenfeldt, Engelke Charl. 35. — Jacob, Kontreadmir. 35.,
Arens, Johan 165.
v. Arenstorff, Fr., Ob. 173.
Arentzen, Arndtsen, Arent Nic., Kancellist 235. — Johan, Hdlsm. 167.
Arnet, Sl. 151.
Aslev, Niels Andersen, Pr. 175.
Aspach, Adam Dan., Barber 172.
Astrup, Ingeb. 32.
Atke, Hans, Borgm. 165.
Aug. Wilh., Hert. af Brunsvig-Wolffenbüttel 206.
Baad, Bååt, Baadh, Sl. 70 f., 268. — Jens 71. — Mogens, Ldsdommer 70. Peder 71. — Poul 71.
Bachof, v. Bachof, Anna Sophie 223. — Johan 223. — Johan, Ltn. 74, 223. — Marie Sophie 223.
Bachof v. Echt, Ludv. Henr., Baron 75.
Baen, Peter 163.
Bagge, Anne Dorthea 249. — Engel Malene 250. — Giertrud Cath. 37. — Laur. Jørgensen, Pr. 37. — Niels Pedersen 168.
Balche, Hans, Hofsn. 170[2].
Balslev, Fam. 216, 269. — Ingeb. Dorot. 217.
Baltser, Poul 123.
Bang, Chrf. 164. — Hans Christensen, Pr. 73. — Laur. Christensen, Hdlsm. 169. — Maria Sophia 164. — Mette 168.
Banner, Erik 173.
v. Bardenfleth, Annette Dorot. Vilh. 34. — Johan Adolph, Ritm. 34.
Barsmark, Henrik Thomsen, Pr. 74. — se Berg.
Bartholin, Chrf., Etr. 116, 119. — Sophia Christiana 155. — Thomas 168. — Vincentz Otto, kgl. Hoffurer 155.
Baugh, Kapt. 99.
Baumann, Jørgen, Klsm. 170.
Beck, v. Beck, Anna Margr. 36. — Chr. Fr., Gen.ltn. 32. — Ingeb. 32. — Klaus 36. — Sophie Margr. Louise 32.
Becker, Claus, Kommandant, 90 ff. — Claus Hermansen 90. — Herman, Slotspr. 90.
Beeken, Hartmann, Billedh. 154.
Behr, Fam. 245—250. — tysk adelig Fam. 246. — Abel Giese 247. — (Lund), Abigael Cathr. 247. — Andreas 249. — Andr., Provisor 249. — Andr. Nicolaj 248. — Andr. Nic., Pr. 149. — Anna 249. — Anne 249. — Anna 250. — Anne 250. — Anne Dorthea 249. — Anne Lucie 249. — Anne Svends 248 f. — Anna Thobyren 249. — Beathe 250. — Caroline 250. — (Lund), Christiane Sophie Magd. 247. — Christine 249. — Christine Cathr. 249. — Elisabeth Cathr. 250. — Elisab. Cathr. 250. — Engelfred Antonette 250. — Georgine Christine 250. — Helene 247. — Jørgen Mørch, Gaardejer 250. — Karen 249. — Knud 249. — Lovise 250. — Maren 249. — Maren Frands 249. — Margr. Cathr. 247. — Margrethe Christence 247. — Mette Sophie 250. — Nicoline Cathr. 250. —

Niels 249. — Niels, Barn 249. — Niels, Gaardejer 249. — Niels Erik, Byf. 245, 248², 249. — Nille Marie 247 f., 250. — Nille Marie 249. — Otto Chrf. Nielsen, Pr. 247. — Peder Mørch, Jæger 250. — Poul 250. — Poul, Gaardejer 250. — Sophie 250. — Sophie 250. — Sophie 250. — Svend 248. — Søren 249. — Thomas, Gaardejer 249. — Thomas Chr., Konditor 250. — Thomas Nic. 248 f. — Bager 250.

Benderup, Else Nielsdt. 56.

Bentzen, Marg. 163.

Bentzon, Jacob, Stiftsbef.m. 214. — Peder, Assessor 184.

Benzon, Frantz Rantzau, Ritm. 188. — Nicolaus, Dr. 177 f.

v. Berckentin, Chr. Aug., Gesandt 207 f.

Berg, Slægt 265. — Anders, Overkr.-komm. 74. — Cath. 223. — Chr. Henr. 14. — Elisab. Dorot. 223. — Hans, Justr. 74, 266. — Hans, norsk Postm. 155. — Hans Henr., Viceguvernør 74, 223. — Mogens Henriksen, Degn 160, 265. — Niels, Byf. 223.

Bergen, Jørgen Rasch, Prok. 246.

Berggrav, Anne Marie Kath. 193. — Helene 193. — Helle Margr. 193. — Jørgen, Overstiger 193. — Maren 55. — Niels, Bergkasserer 55, 193.

Bergh, Cath. 194.

Bering, Bjerring, Doroth. 180. — Haagen Knudsen, Kommandant 95. — Maren 181. — Vitus 168.

Bernburg, Nic. 184.

Bernhoft, G. C., Pr. 258. — Mad. 55.

Bernstorff, A. P., 154.

Bernth, Joh.e 240. — Laur. Andr., Herr.fgd. 240.

Bertelsen, Chr. Ulr., Herr.fgd. 155. — Margr. Elisab. 74.

Beverlin, Chr., Hdlsm. 171.

Beyer, Andr. 175.

Beyersdorf, Henr., fhv. Slotsfgd. 163.

Biehl, Charl. Dorot. 31. — Chr. Æmilius, Akad.sekr. 31. — Claus, Vinhdl. 31.

Bielefeldt, Markus, Konrektor 175.

Biener, Samuel, Rentskr. 167, 170, 174.

Bierman, Gerdt, Sukkerbager 171.

Bildt, zum Bildt, And. 169 — Anne 169. — Jacobina Ernestina 156. — Jens 169. — Kapt. 156.

Bille, Bil, And., Rigsmarsk 135. — Chrf. 169. — Eske 72. — Jan Jansz 223. — Pieter Jansz (ell. Hansze) 223. — Rønnow 125 f. — Steen 152. — Tønne 166.

Birckner, Mich. Gottlieb, Pr. 147.

Birnbaum, Sl. 269.

Bischoff, Sl. 268. — Samuel, Købm. 29.

Bjerring, se Bering.

Bjeske, Knud, Prof. 129.

Bjeverskov Herred 120—128.

Bladt, Hans Pedersen, Raadm. 173.

Blansgaard 223; Teksten har L. 8 f. n. Trykfejlen: Blousgaard.

Blicher, Steen Steensen 73.

Block, Anne 168.

Blymester, Christen, Mag. 183².

Bohn, Fam. 267 f. — Povl Mortensen, Feltmarskalltn. 268.

Bolbro, Niels Knudsen 269.

Boldewin, Alhed 162.

Bolt, Chrf. 175.

Bondo, Sl. 266, 269.

Bonnix, Claus, Hdlsm. 171.

Borch, Andr., Rektor 213.

Born, Anna 99. — Chr. Ludv. Ulr., Kommandant 98. — Maria Henriette 98. — Moritz 98. — Overstaldm. 98.

Bornemann, Henr., Bisp. 185. — Thyra 162.

de Bouffert, Colomba, Kommandant 165.

de Bourbon, Charlotte Marguerite Elisab. 108, 111 f., 115.

Bourbon-Condé, Fam. 109.

Bowmann, Janus, Kbm. 156.

Boye, Nic., Barber 163.

Brachenhøeft, Chr. Ferd. Kuhr, Seminarist 65, 67.

Brag, Sl. 71.

Brahe, Christence 169. — Jørgen, Rigsr. 73, 131. — Otto Axelsøn 220. — Sten 152. — Tycho 152.

Brandt, Anne Pedersdt. 175. — Apelone Ped.dt. 194. — Casper, Borgm. 172. — Chr., Degn 247. — Mette Marie 247.

Bredal, Peder Eriksen, Provst 54, 191.

Bremer, Anna Dor. 213. — Carl Bernh., Fin.sekr. 46. — Chr., Pr. 87, 167. — Johan Chr. 96.

Bricka, C. F., Rigsarkivar 3.
Brix, Maren 214.
Broch, Jochum, Stadskæmner 155.
Brochmann, Enevold 165. — Hans 165. — Hans, fh. Superint. 165. — Laurence 165. — Margr. 165. — Rasmus 165.
v. Brochdorff, Dorothea 108.
Brockenhuus, Oluf, Ldsdom. 176.
Brodt, Maren 163.
Brodtkorb, Chr. Johs., Kapt. 215. — Henriette Marg. 214 f. — Jens 215.
Brorson, Agnete Cath. 32. — Broder Severin Fr., Herr.fgd. 35. — Christine Soph. 34. — Fr. Vilh. Dorot. 35. — H. A., Salmedigter 35. — Peter Steenfeldt, Kmr. 32. — Ulricha Henrietta 32.
Brun, Bruun, Anna 239. — Enevold 175. — Frederikke 154 f. — Iver Jacobsen, Brygger 167. — Jørgen Johansen, Købm. 239. — Niels Hansen, Bager 69.
Brunov, Bruunow, Else Maria 238. — Severin, Borgm. 185, 187[2].
Brunskov, Torvebetj. 157.
Brunsman, Johan, Pr. 26.
Brunsvig-Wolfenbüttel, se Aug. Wilh.
Bruun, se Brun.
Brügman, Anna Soph. 37. — Terkel, Bogholder 37.
Bræmer, se Bremer.
Brøndsted, Brønsted, Sl. 269. — Gerh. Joh., Provst 238. — Henriette Georgia 238.
Buchtrup, Maren Sørensdt. 249.
v. Buchwaldt, Claus 173.
Buchwitz, Abrah. 164.
Buer, Guri Gundersdt. 193.
Bulhagen, Baltzar 175.
Burchardt, Dorte Soph. 71. — Købm. 71. — Skibsreder 71.
Burennæi, Ide 174.
Burke, Ges. 147.
Busch, Sl. 269. — Anne Christine Amal. 239. — Fr. Georg Ernst, Kapt. 239.
Bussen, Elisab. 161.
Bye, Arve Lauridsen 172.
Byssing, Rasmus, Pr. 168.
Bærentz, Anne 162.
Bøckmann, Abrah. 156.
Bødker, Jens Christensen 67. — Ole Jensen, Gaardfæster 68.
Bøfke, Ditmar, Hdlsm. 162, 168, 175. — Johan 162 f.
Bølge, Ole Lauritzen, Pr. 93. — Otto Ovesen, Kommandant 93 f.
Calow, Abraham 185 f. — Abraham, Prof. 182. — Cath. 178, 182. — Dan., Borgm. 177 f., 180 f. — Else 182, 184 ff. — Magd. 177 f. — Peder 185.
Camin, Jokum 165.
Campregt, Dan. 171.
Carl Fr., Hert. af Gottorp 200.
Carl, Chr. Thomesen, Kapt. 25. — Mechtele Magd. 25.
Carleson, Nannie 71.
Caroline Mathilde, Dronn. 154.
Carstensen, Jørgen, Renteskr. 169.
Caslius, Chr. 184.
Caspersen, Christen, Borgm. 164. — Rasmus, Sn. 173.
Charlot, Ob. 111.
de Charriere de Severy, Salomon 155.
Christensen, Augustinus, Sn. 170. — Bjørn, Pr. 259 f. — Fr., Fgd. 163. — Hans, Fyrbøder 169. — Mikkel, Sejlm. 168. — Niels, Fgd. 258. — Niels, Kanc.betj. 167. — Thomas, Byskr. 212. — Thomas, Købm. 69.
Christian IV 130, 152.
Christiane, dsk. Prinsesse 133.
Christie, Anders 175.
Christophersen, Johan, Kommandant 92 f.
Chur, Johs., Apot. 182.
Clauman, Clouman, se Klauman, Klouman.
Clausen, Gallas, Raadm. 166. — Hans, Overtoldbetj. 211. — Knud 259.
Clausing, Herman 165.
Clauson, Fam. 264.
Cleffelius, Jo. Andr. 204.
Clementsen, Clemensen, Christen, Skræder 169. — Dan., Sysselm. 93.
Clerch, Just Henriksen, Hdlsm. 167.
Colbjørnsen, Chr. Justitiarius 150. — Edv., Prof. 45.
Coldevin, Birgitte 146.
Colding, Sl. 269.
Collett, Jonas, Statsr. 145. — Peter, Stud. 147.
Collin, Hans, Præsid. 214.
de Condé, Ludvig Joseph, Prins 110 f.
de Coninck, Fréd. 153 f.
Conradi, Georg Johannes, Hofpr. 204.

Corneliusen, Cornelisz, Cornelissen, Anders 272. — Cornelis 223. — Helene 272. — Poul, Proviantm. 175. — Richert, Raadm. 175.
Culmbach, Fr. Chr., Markgreve af 59.
Curtz, Anna 73.
Cyprian, Pr. 223.
Daa, Oluf 169.
Dadeson, Thorder 174.
Dahl, Dal, Anne Christine 239. — Nikolaus Andr., Kopist 239. — Svend Hansen 171.
Dahlerup, Carl Emil, Kommandant 101 f.
Dahlstrøm, Engelke Charl. Amal. 35. — Peter Nic., Overførster 35.
Danielsen, Willum, Kammererer 163.
Danneskjold-Laurvig, Chr. Conrad, Intend. de marine 228 f.
Danneskiold-Løvendal, Carl Woldemar III, Gr. 108—115. — François Xavier, Gr. 108, 111 f., 114.
Danneskjold-Samsøe, Fr. 227 f.
Debes, Lucas, Provst 90 f.
Denner, Elisab. 59.
van Deurs, Kmh. 114 f.
v. Dichelen, Sara 84, 87.
Dichmann, Maren Willumsdt. 168.
Didriksen, Helmer, Hdlsm. 167, 168[2].
Diesen, Sl. 151. — Søren, Vagtm. 151.
Dinesen, Jens Kraft, Justr. 238. — Maria Aug. 238.
Dolman, Herman Werner 162.
Dop, Claudia Elisab. 39. — Isach. Kapt. 39.
v. Dorne, Herman, Ratsverwandt162.
Dornonville de la Cour, Sl. 217, 269. — Pierre 217.
de Drevon, Jean Frédéric Henry, Ob. 153 f.
Drewsen, Chr., Papirfabr. 33. — Emilie Dorot. 33.
Dreyer, Abraham, Justr. 213. — Peter, Sekr. 168. — Steffen Ibsen 174.
Drostrup, Hans Nielsen, Borgm. 183.
Drøger, Johan 176.
Due, Mathias, Inventarieskr. 233.
Duvenfelt, Christine 163.
Dværig, Søren Andersen, Skræder 170.
Dyssel, Fam. 116—119. — Arent 117. — Arnold Chr., Amtm. 116 f. — Barthol. 117. — Chrf. 117. — Ejler Chr. 117. — Fr. Chr. 117. — Henrik 117. — Ingeb. Dortea 117. — Jakob 117. — Kristine Marie 117. —Kirstine Marie 117. — Lisbet 117. — Martin 176. — Mathias 117. — Morten 117. — Peter Johan 117. — Thøger 117.
Eberhardt, Johan Michael, Kommandant 97. — Frue 97.
Eberth, Sl. 265. — Constantin 269.
Egeberg, Assessor 249.
Eger, Sl. 151.
Eggebrecht, Thomas 164, 174.
Egholm, Armgard Sophie 100.
Eide, Niclas Zachariassen, Kommandant 94.
Elisabeth Augusta, dsk. Prinsesse 169.
Elisabeth Sophie Marie, Prinsesse af Nordborg 206.
v. Ellebracht, Carl Henr., Kapt. 31 f. — Ulrikke Sophie 31 f.
Elligers, Cathr. 164.
Endersen, Simon, Tømmerm. 165.
Engelbrecht, Johan 173.
d'Enghien, Ludv. Anton Henr., Hert. 111.
Enkevert, Ob.ltn. 69.
Enskirk, Herman, Vinhdl. 162.
Erichsen, Hedev. Mathiane Charl. 35. — Henr. Nic., Mægler 35. — Lars 155.
Ernst, Henr. 163.
v. Eshouen, Johanne Sibilla 165, 174. — Wilh., Barber 165[2].
v. Essen, Johan Philip 166.
Eysen, Else Maria 102.
Faa, Eyvind 262.
Fabricius, Lisbeth 212.
Fabritius, Chr., Dr. 167. — Henrik 167.
Falck, Christence 271. — Johan Adam, Skibsf. 271.
Faye, Elisab. 39. — Hans Davidsen 39.— Maren 39.—Sara Davidsdt. 39.
Feinn, se Finde.
zum Felden, Prof. 198 f., 201, 208.
Femmer, Elisab. Dorot. 223.
Fenwick, Anna Margr. 36. — David 36. — Elisab. 36. — Vilhelm 36.
Fester, ? 211.
Fibiger, Sl. 270. — Adolph Chr., Fabr. 238. — Hedv. Carol. 238.
Fich, Engel Maria 238.
Figenskov, Hans 172.
Finde (Feinn), Peder 175.
de Fine, Giertrud 212. — Hans, Kommiss. 212. — Kirstine 211.

Finsen, Ingeb. Dorot. 217. — Niels Ryberg, Prof. 217.
Fischer, Fisker, Anna Malene 62. — Jens Jensen 173. — Rasmus 173.
Fjeldsted, J., Stiftamtm. 148.
Fleischer, Anna Marie 27. — Esaias, Apot. 27, 85. — Esaias, Mag. 87, 168.
Flensborg, Peder Jacobsen, Overform. 166, 173.
Flor, Flohr, Johan, Organist 28. — Sivert, Hdlsm. 173.
Fock, Oluf, Præceptor 129.
Folkmand, Arne Arnesen 194.
Follerup, Clemen Laugesen, Pr. 93.
de Fontenay, Carl Fr., Admir. 237.
Formann, Sl. 269.
Foss, Fos, Adam Andr., Ritm. 116 f. — Jacob i Køge 169. — Laurentius, Dr. 183. — Matth., Bisp 184.
Franck, Cathr. Sørensdt. 75. — Søren Olesen, Forp. 75.
Frandsen, Lorentz, Præs. 166.
Frecht, Andr., Murm. 164.
Freck, Anne Bolette 194. — Anna Dorothea 194. — Folkmand 194.
Frederik III 132.
Freithof, Baltzer 271. — Joh. Cathr. 271.
Fricius, Pr. 205, 209.
Frick, Henr., Præceptor 140, 143.
Fridebolt, Joakim 167, 173.
Friderich, Anne 166. — Johan 166.
Friedenreich, Abraham, 181 f. — Abraham 183 f. — Anna Cathr. 185, 187. — Bente Cathr. 186 f., 189. — Chr., Apot. 177—189. — Chrf. Didr. 179 ff. — Dan., Apot. 177, 182 f. — Dan., Barn 180. — Dan., Barn 188. — Dan., eutinsk Geh.km.-sekr. 177. — Dan., Pr. 183, 187. — Henr. 188. — Herman 187 f. — Johs., Apot. 177—189. — Johs., Barn 187 f. — Johs., Vejerm. 182 f., 188². — Jul. Fr. 182. — Jul Fr., Apot. 180, 182. — Magd. Margr. 183. — Magd. Maria 187. — Margrete 188. — Marg., Barn 181. — Mette 178. — Peter, Købm. 184. — Samuel 185.
v. Friess, Friis, A. 85. — Anders Pedersen 28. — Anna Cathr. 214. — Else Cathr. Clausdt. 238. — Herm. Hansen, kgl. Drab. 173. — Jens Jensen, Assessor 166. — Mogens 163. — Tolder 214.
Frimann, Peter Harboe, Digter 46 f.
Fuiren, Jacob, Vinhdl. 170, 172. — Thomas 165.
Færøerne 88—102.
Fæster, Emilie Dorot. 33. — Jes, Justitiarius 33.
Følle 218.
Fønss, Sl. 269.
Gad, Gadt, Jakob, Herr.fgd. 127. — Knud 127. — Niels, Ldstingsrider 121. — Peder Nielsen, Herr.fgd. 120—128. — Tyge 127.
Galde, Kirsten Ellen 168.
Galschiøt, Thomas Michelsen, Byskr. 155.
Gamborg, Anders, Skuesp.dir. 59.
de Geer af Finspång, Louis, Landshøvding 71.
Gentzschein, Sl. 71. — Carl Magnus 71. — Thomas, Staldm. 71.
Gerkens, Lyder 165.
Gerner, Henr. Thomsen, Pr. 166.
Gersdorf, Lisbet Sophie 171. — Sophia Amalia 172.
Gerstein, Ulrik, Vinhdl. 85.
Gieser, Abigael Cathr. 247.
Giessing, Jens Sørensen, Kpl. 182, 185².
v. Ginckeln, Chr., Borgm. 180. — Magd. 181.
Gjedde, Ove 135.
Glasøe, Jens Frederiksen 271. — Marie Margr. 271.
Gläser, Cathr. 165.
Godtzen, Anna 259, 261. — Hartvig, Kpl. 262. — Jens, Pr. 259 f.
Godske, Johan 171.
Goltbech, Jørgen 166.
Gorne, Johan Didr., Deputeret 230, — 233, 236, 242.
Gotlender, Søren Povlsen, Pr. 171.
Gottorp, se Carl Fr.
Gottscalck, Thorvald, Pr. 74 f.
Graae, Sl. 266 f., 269. — Gerhard 266. — Hans Nielsen, Raadm. 266. — Jørgen Pedersen 266. — Niels Lauritzen, Borgm. 266. — Peder Nielsen 266. — Thygine 266.
v. Graffen, Anna Elisab. 223.
Gram, Sl. 70. — Anna 32. — Christen, Præs. 258. — Hans, Prof. 204 f. — Matz, Hdlsm. 70.

Grambow, Carl 156. — Ob. 156.
Greiersen, Bolette Cath. 66. — Bolette Marie 66. — Hans Chr., Økonom 66.
Gren, Hans 162. — Henrik 162.
Griffenfeldt, Peter 24.
Grimstad 151.
Groot, Sl. 269.
Grot, Casper 168.
Grotum, Margr. Henr.sdt., Mad. 186.
Grove, Johan Chr., Etr. 227.
Grubbe, Didr., Borgm. 185. — Mette 178. — Sidsel 178.
Grum, Ottilie 38.
Grøn, Anna Cathr. 214.
Grønbech, Laur. Hansen 167.
Grøndal, Sl. 152. — Chrf., Bogtr. 152.
Grønvald, Knud, Pr. 160. — Math. 160. — Severinus Hee 160.
Gummersbach, Anne Margr. 162. — Cathr. 162. — Fr. 162.
Gundtzou, And., Mag. 168, 174.
Gyldenløve, Ulr. Fr. 108.
Gyldensparre, Alb. 24.
Gyldenstjerne, Anne Helvig 163. — Axel 152. — Elisab. 132 f., 136 f., 144. — Karen 129, 152. — Knud 132. — Mogens 163.
Gyllenram, Ebba 71.
Gørrissen, Fr., Sømand 29. — Gørris 30 f. — Tilluf 25.
Haastrup, Sl. 269.
Hacquard, Philip, Kir. 165.
v. Hadeln, Ltn. 146.
Hafenreffer, Georg Thomas, Kr.komm. 162.
Hagedorn, Marthe 261.
Hagerup, Eilert, Provst 214. — Dr. 148.
Hahn, Elisab. Cathr. 250. — Pr. 250.
Halkier, Christen 272. — Else Cathr. 271 f. — Johan Adam 272. — Joh. Marie 224, 272. — Joh. Marie 272. — Peder, Skipper 224. — Peder Rasmussen 224. — Peder Sørensen 271. — Søren 272. — Søren, Skipper 224, 272. — Søren Chr. 272.
Halmann, Charl. Amal. 36.
v. Ham, Jakob 166.
Hammer, And., Pr. 146. — Birgitte 146. — Chrf., Gen.konduktør 145, 150. — Ester 38.
Hammermüller, Caspar Jørgen, Pr. 26.
Hammershaimb, Jørgen Frantz, Lagm. 100. — Jørgen Fr., Ldfgd. 96. — Mariane 96 f.
Hanning, Cathr. Elisab. 271. — Margr. 271. — Peder, Mag. 271 f. — Peder Pedersen, Pr. 272.
Hansen, A. D., g. Behr 249. — Axel Ludv., Gartner 158. — Baltzar, Vognm. i Helsingør 168. — Claus, Mat.forv. 155. — Giert, Raadm. 37. — Hans, Insp. o. Loll. F. 165, 169. — Hans, Kanc.bud 167. — Hans, Kommissarius 211. — Hans, Prov.skr. 171. — Hans, Raadm. 163. — Hans, Skræder 173. — Jacob 184. — Jakob, Pr. 178, 180 f., 182[3], 183. — Jørgen, Renteskr. 174. — Laur., Hdlsm. 167. — Lucas, Tolder 178, 182, 185 f. — Martin Espen, Gartner, 158. — Martin Ludv., Gartner 157. — Matthias, Borgm. 24, 30 f. — Mikkel 171. — Mikkel, Toldskr. 171. — Niels, Gaardejer 72. — Peder, Pr. 38 f. — Rasmus, Remmesn. 189. — Svend, Gartner 158. — Vincentz, Brygger 165, 172, 176.
Hansteen, Else Cathr. 238. — Engel Maria 238. — Jacob Bartholomæussen, Pr. 237. — Maria Elisab. 237. — Math., Raadm. 225, 238.
Harboe, Sl. 68 ff. — Anna 69. — Anna Gonhelmine 69. — Anna Maria 69. — Ane Marie Petrine Hedvig 70. — Christiane (eller Ane Cathr.) 69. — Christiana Cath. 69. — Christine Petrine 69. — Claus Nielsen, Trompeter 68. — Elisab. Sophia 69. — Else 212. — Georg Anton Ludv., Kr.r. 70. — Gunder, Barn 69. — Gunder, Skræder 69. — Gunild 69. — Hans Chr., Skræder 70. — Herman Nielsen 70. — Jürgen Chr. 69. — Jørgen Nielsen, Bager 68 f. — Jørgen Nielsen, Bager 69. — Karen 69. — Kirstine Nielsdt. 70. — Ludvig, Bisp 68. — Maria Elisab. 69. — Marie Nielsdt. 70. — Niels Chr. 70. — Niels Jørgensen, Bager 69. — Niels Jørgensen, Skræder 68. — Niels Madsen, Pr. 69. — Niels Peter 69. — Peder, Skræder 69. — Peder Mortensen, Raadm. 166. — Thomas Jørgensen 70.
Harder, Meiland 184.
Harding, Anna 183. — Cath. 182. — Peter 182.

Harges, Lyder 170.
Hartes (Harters), Anne 169.
Hartmann, Christoff 165.
Hartwig, Jørgen til Skovgd. 172.
Hase, Jacob Andersen, Pr. 261[2]. — Karen Christensdt. 258. — Pernille Jacobsdt. 259, 261.
Hasebart, Jørgen 163. — Torben, Hovm. 129.
Hasle, And. Nielsen, Pr. 172.
Haslef, ? 150.
Hass, Frue 46. — Vinhdl. 45 f.
v. Hatten, Anna Christina 167.
Haverkamp, S., Philolog 203.
Haxthausen, Gregers, Statsmin. 230.
Hee, Sl. 269. — Peder Pedersen, Pr. 169.
Heger, Fam. 269.
Hegermann, Jobst Conr., Pr.ltn. 47.
Heggelund, Maren 272. — Peder Eliasen 272.
Heidemann, Anna Maria 212. — Johan, Ldfgd. 89, 91.
Heidenreich, Anne Marie 193.
Heider, Hans Lauritzen, Sværdfejer 70.
v. Heimbach, Maria 24.
Heinen, v. Heinen, Jan, fh. Toldkontr. 163, 173?. — Johan Christoph, Maj. 213.
Heinesen, Mogens 88.
Heis, Jokum, Bager 169.
Heitmann, Hans 175.
Helm, Sl. 269.
Helms, Fr. Chr., Apot. 187. — Magd. Maria 187.
Hemmer, de Hemmer, Anna Hendr.dt. 187, 189. — Chrf. 181. — Henr., Borgm. 180, 187 f. — Johanne Hendr.dt. 189. — Karen 189. —
Hendriksen, Christen, Raadm. 184.
Hennings, Fam. 269.
Henningsen, Hans, Byf. 212.
Henriksen, Erik 248. — Henr., Brygger 176. — Henr., Pr. 163. — Michael, Pr. 165. — Thomas, præfectus aulicus Holsatiae 74, 265.
Herforth, Chrf. d. Æ., Apot. 162[2], 163[2], 165[2], 178, 180 f. — Chrf. d. Y., Apot. 180, 183. — Margr. 181.
Hermansen, Christen, Prof. 66 ff.
Hershauf, Severin, Knapm. 172.
Hertel, Fr., kgl. Færgem. 169.
Hesselberg, Hans 86 f. — Karen 86 f.
Heug, Claus, Hdlsm. 188.
Hiersing, Dorthe Nielsdt. 75. — Mogens, Forp. 75.
Hildebrandt, Hillebrandt, A. M., Prof. 156 f. — Math., Pr. 171. — Frue 156.
Himmelmann, Herman, Sn. 170. — Maria Hermansdt. 170.
Hindebrand, Ursilla 173.
Hindsberg, Christiania Magd. 240. — Hans Olsen, Garver 240.
Hirtz, Maren 272. — Nic. Mortensen 272.
Hjelm, Jonas, Pr. 259, 261.
Hjermann, Peder, Pr. 259, 261. — Jens Pedersen, Lektor 261.
Hjort, Hjorth, Hiort, Lekumfam. 151. — Abel Cathr. 212. — Hans Chrf.sen, Landkomm. 212[2]. — Hans Chrf.sen, St.skriver 169. — Jesper Sørensen 176.
Hjørring, Hjerring, Anne Marie Sørensdt. 272. — Christen Sørensen 224, 271, 272[3]. — Else Cathr. 224, 272 f. — Else Kirstine 272. — Gurine 272. — Hans Christensen 272. — Hans Sørensen 224, 272. — Joh. Cathr. 224. — Maren 224, 272.
Hobroe, Christen Laursen 184, 186.
Hoffmann, Hendrietta Margr. 211, 213. — Margr. 188. — Peter, Assessor 189. — Wichmann, Kommandør 211, 213.
Hoier, Sl. 221.
Hojer, Andreas, Forf. 154.
Holberg, Chr., Ob.ltn. 211. — Edel 212.
Holck, Burchard Georg, Greve 45.
Hollmann, Sl. 268.
Holm, Dorthe Marie 29. — Niels, Flm. 29.
Holmer, Peter, Raadm. 24.
Holst, Anna 69. — Christiane (eller Ane Cath.) 69. — Claus, kgl. Drab. 171. — Evert 168 f. — Nic., kgl. Destillatør 171[2].
v. Holstein, Joh. Georg, Geh.r. 202[2], 210.
Holten, v. Holten, Sl. 269. — Chr. Ludv., Ob.ltn. 33. — Fr. Sophie 33. — Maria Christiane 102. — Peter, Kommandant 102.
Holtermann, Carsten, Købm. 39. — Elisab. 39. — Sara 39.
Hompesch, Baron 99 f.
Hondorph, Sten, Stiftamtm. 185.

Hoogland, Schoutbyn. 229.
Hoppe, Hans, Købm. 164.
Horn, v. Horn, Jørgen Christoph, Kapt. 223. — Reinhold, Ld.kir. 90.
Hornemann, Anna 249. — Justr. 148.
Horst, Kasserer 208.
Hou, Niels Ped.sen 169.
Hougen, Sl. 151.
Hoyer, Anna, g. Lackmann 222. — Chr. 222. — Christiana 222. — Conrad Wolf 222. — Fr. Hermann 222. — Hans Adolph 222. — Hermann 222. — Hermann, Hauptmann 222. — Jakob, Hauptmann 222. — Kaspar 222. — Kaspar, Amtm. 222. — Magd., g. thor Schmeden 222. — Margr., g. Møller 222. — Maria 222. — Maria, g. Maes 222. — Siele 222.
Huitfeldt, Arild 152. — Tønne 162². — Gen.maj.inde 214.
Humble, Johanne 259, 261 f.
Husum, Husen?, Hans, Skræder 162 f., 170, 172.
Huth, H. W. 154.
Huus, Vitikind, Lagm. 164.
Hübsch, Elias 168.
Hylling, Laur. Pedersen 169.
Høchel, Gert. 167. — Henr., Garver 167.
Høemann, Anders, Sl. 269.
Høg, Just 136. — Mogens 133, 136. — Tage 117.
Hørlyk, Augusta 269.
Høserich, Agnete Christine 26. — Johan Georg, Justr. 26.
Høyer, Sl. 221 f. — Helena Dorot. 214², 215. — Henr. 168 f., 175. — Melchior, Fgd. 156. — Peter, Assessor 214 f. — Samuel, Mundskænk 175.
Høyvig, Morten, Sorenskr. 95. — Søren Mortensen, Kommandant 95.
Ibsen, Henrik, Digter 151. — Jens, Hdlsm. 175. — Mathias, Tolder 168. — Mogens, Tolder 165.
Ingerslev, Fam. 262. — Johan Vilhelm Chr., Dr. med. 262 f.
Ingier, Gen.vejm. 148.
Ipsen, Niels, Birkefgd. 170.
Irgens, Joakim 168. — Jokum 190.
Ising, Johan, Hdlsm. 170.
Itzen, Albret, Hdlsm. 162.
Iversen, Chr. Sorenskr. 175. — Jacob, Borgm. 70. — Karen 266.
Jacobi, Maria 163.
Jacobsen, Henning, Raadm. 169². — Henr., Raadm. 164. — Hillebrandt 272. — Jens, Kpl. 25. — Jens, Raadm. 38. — Knud, Borgm. 170.
Jans, Anna 223.
Jeger, Herman, Købm. 166, 171.
Jensen, Anders, Avlskarl 63, 65 ff. — Barthol., Hdlsm. 168². — Christen, Borgm. 165. — Christen, Slagter 174. — Erik, Pr. 166. — Hans, Murm. 169. — Jens, Brygger 165. — Jens, Prof. 64 f., 67. — Mads, de Fattiges Forstander 171. — Peder, Borgm. 168. — Peder, Slagter 174. — Rasmus 212. — Willum, Raadm. 170.
Jespersen, Bertel, Hdlsm. 175. — Niels, Assessor 182, 189.
Jessen, Peiter, Fgd. 93 f.
Joensen, Poul, Odelsmd. 100. — Poul, Odelsmd. 100.
Johansen, Jakob, Raadm. 178, 181. — Jens, Gaardfæster 67.
Juel, Juul, Jul, Anne 167. — Anna 185. — Claus 140, 172. — Elisabeth 169. — Erik 133, 137, 142 f. — Gregers, Geh.r. 45 f. — Jens, Maler 154. — Just 116. — Jørgen, Raadm. 167. — Magd. Margr. 187 f. — Mathias, Borgm. 183, 187 f. — Melchior 171. — Mikkel 167. — Niels 170. — Ove 169. — Peder Rasmussen 167. — Rasmus 167.
Jungersen, And., Lærer 67. — J. H. A., Pr. 67 f.
Jæger, Ulr. Sofie 271.
Jänicken, Anna 162. — Cathr. 162. — Godske 162.
Jørgensen, Fam. 152, 218. — fra Følle, Sl. 218. — Anna Maria 69. — Claus, Renteskr. 168. — Ferdinand 157. — Harald, Tømmerhdl. 218. — Henr., Byskr. 166, 170. — Jens 218. — Jens, Skræder 218. — Jens, Skræder 70. — Jørgen, Gaardejer 73. — Laur., Tolder 164. — Steen, Komm.r. 73. — Søren, Overform. 169, 171, 173. — Thorvald, Slotsarkitekt 218.
Kaas, Fr. Chr., Schoutbyn. 229, 231. — Niels 137, 140, 143 f., 152.
Kaasbøl, Anna 55. — Anna Holch 55. — Johanne Fr. 49. — Peder, Hofagent 55. — Raadm. 49.

Kalkar, Sl. 269. — Simon Isac 269.
Kall, Niels, Pr. 182 f.
Karmark, Laur. Møller 269.
Kauffeldt, Fam. 270.
Keyser, Joh. Michael, Bisp 147.
Kieldsen, Kjeldsen, Sl. 269. — Philip Jul. 27.
Kierulf, Kjærulf, Sl. 269. — Niels 259.
Kierurt, Johan 171.
Kiil, Anna Sus. 192. — Guri Gundersdt. 193. — Jens 193. — Mette Cathr. 194.
Kilde, Henr. Chr., Kancellist 234, 244.
Kindt, C., Kontrollør 39. — Elisab. Faye 39.
Kirchhoff, Sl. 269. — Maria 249. — Martin 269. 271
Kirketerp, Carl Chr. Suhr, Godsejer 219. — Mathilde Aug. 219.
Kjelnæs, Anna Sophie 100. — Thomas Joensen 100.
Kjærulf, se Kierulf.
Klauman, Klouman, Clauman, Clouman, Klaumann, Kloumand, Claumand, Cloumand, de Klouman, Sl. 23—40. — Aage Hans Chr. 38. — Abraham, Købm. 26. — Agnete Christine 26. — Albrecht 25. — Anna 32. — Anna Barbara Charl. 32, 34. — Anna Margr. 36. — Anna Marie 27. — Anna Sophia 37. — Anne Sophie 39. — Annette Dorothea Vilh. 34. — Birthe 28. — Birthe Kirstine 29. — Birthe Marie 28. — Camilla Marie Mathilde 38. — Cecilia Maria 39. — Charl. Amal. 37. — Christence 37. — Chr., Pr. 27. — Chr. Carl, Komp.chef 33. — Chr. Fr. 38. — Chr. Lucassen, Bankkontrollør 35 f. — Chr. Ludv., Barn 33. — Chrf. Hans 27. — Claudia Elisab. 39. — Claus Chr., Komp.-assistent 36. — Claus Pedersen, Pr. 39. — Dorot. 34. — Dorthe Marie 29. — Edel 39. — Eleon. Marie 25. — Elias, Feltpr. 28. — Elisab. 27. — Elisab. 39. — Elisab. 39. — Elisab. Faye 39. — Elisab. Soph. Magd. 35. — Ellen Ingeb. 38. — Else Marie 27. — Emilie Dorot. 33. — Emilie Ester 38. — Engelke Charl. 35. — Engelke Charl., Barn 33. — Engelke Charl. Amal. 35. — Esajas, Provst 27. — Esajas Chr. 39. — Ester 38. — Ester 28. — Ester Margr. 29. — Fr., Ritm. 36. — Fr. Gregorius Chr. 32. — Fr. Wilhelm, Gen.kr.komm. 33 f. — Fr. Sophie 33. — Fr. Vilh. Dorothee 35. — Fr. Louise, Barn 37. — Gerda Marie 38. — Giertrud Cath. 37. — Gregorius, Barn 36. — Gregorius, Barn 32. — Gregorius, Kapt. 32, 34. — Gregorius, Kons.-forv. 32. — Gregorius Nic., Herr.skr. 34 f. — Gregorius Thellesen (Gørrissen, Gørris), Etr. 24, 29 ff. — Gørel Cathr. 28. — Hans 27. — Hans Chr., Forv. 39. — Hans Laur., Forv. 38. — Hedevig Mathiane Charl. 35. — Ingeb. 24. — Ingeb. Marie, Barn 35. — Isak, Barber 27. — Isak, isl. Købm.. 27. — Isak Petersen, Købm. 38. — Jacob, Kapt.ltn. 25. — Jacob Wilh. Matth. 34. — Jacobine Margr. Carol. 34 f. — Jens, Fændrik 26. — Joachim Erich, Forv. 39 f. — Johanne Lovise 36. — Karen Treubler 39. — Kirstine Cecilia 39. — Knud Gregorius, Justr. 31 f. — Laurits 28. — Laur. Petersen, Købm. 37. — Laur. Rode, Prokurator 28. — Leonhardt, Komm.kapt. 26. — Leonhard, Raadm. 26. — Magdalene 26. — Magd. 28. — Maren 28. — Maren 31. — Maren Pihl 39. — Mariane Margr. 33. — Marie 28. — Marie 28. — Marie 26, 30, 37. — Marie Cath. 36. — Marie Cath. 35. — Marie Dorot. 37. — Martinus Chr., Kapt. 32 f. — Matthias 27. — Mechtele Dorot. 25. — Mechtele Magdalene 25. — Nicolai (Claus), Købm. 24, 37. — Nicolai, Mønsterkommissarius 25. — Ole Gjerdrum 39. — Ottilie 38. — Peter 25. — Peter 26. — Peter, Brygger 29. — Peter, Kommercer. 24 f., 30. — Peter, Købm. 28. — Peter, Major 38. — Peter, Raadm. 28. — Peter Gerhard, Købm. 37. — Peter Gregorius 37. — Peter Jørgen, Justr. 39. — Peter Larsen 29. — Peter Otto Karl, Flm. 38. — Rachel 26. — Soph. Amal. 35. — Sophie Nicol. Margr. 35. — Soph. Chr., Amtsforv. 34 f. — Theodor Ferd., Barn 34. —

Ulr. Chr., Pr.ltn. 26. — Ulricha Henrietta 32. — Ulrikke Sophie 31 f. — Verner 26. — Verner af Gunderslevholm 24. — Verner, Købm. 23. — Verner, Raadm. 24. — Vigant, Barn 32. — Wilh. 172. — Wilh. August, Barn 33. — Villum, Købm. 26 f.

Klingberg, Anna 239. — Anna Cathr. 239. — Anna Cathr. 240. — Anna Cecilia 240. — Anne Christine 239. — Anne Christine Amal. 239. — Cathr. Elisab. 229, 240. — Cecilie Christiane 240. — Cecilie Maria 239. — Charl. Louise 238. — Chr., H.r.adv. 238 f., 241. — Chr. Ludv., Gaardejer 238. — Christiana Magd. 240. — Cornelia Vilh. 239. — Elisab. Louise 238, 241. — Else Cathr. 239. — Hans, Bogholder 239. — Hans, Raadm. 225, 237. — Hans Corn., Just.sekr. 241. — Hans Ungermand 240. — Hedv. Carol. 238. — Henriette Georgia 238. — Henr. Matth., Kir. 241. — Ingeb. 239. — Ingeb., Barn 239. — Jacob, Gen.insp. 238. — Jacob Wilh., Kantor 240. — Johan, kgl. Agent 239 f. — Joh.e 240. — Karen 238. — Karen Elisab. 238. — Lars, Baron 239. — Laurentze Cathr. 241. — Laur., Depechesekr. 225—244. — Laur., Kanc.sekr. 238. — Laur. Johan, Informator 240. — Maria Anne (Marianne) 241, 244. — Maria Aug. 238. — Marie Cathr. Elisab. 239 f. — Maria Elisab. 238. — Maria Elisab. 237. — Maria Kirstine 240. — Peter, Barn 239. — Peter Fr., Kadet 241. — Peter Jacob Laur., Læge 238. — Rasmus Friis, Tolder 240. — Vald., Distr.-læge 238. — Wilh. Henr., Vintapper 238 f.

Knack, And., Sm. 170 f.

Knap, Dan., Købm. 125.

Knibbe, Poul, Dr. 153.

Knoph, Hans Schierven, Møntdir. 45 f.

Knudsen, Mads, Bager 95.

Kobbele, Hans, Skildrer 271. — Margr. Elisab. 271.

Kock, Chr. 176.

Koed, Peder Rasmussen, Degn 246.

Kohl, Kohlen, Anna 27, 172. — Hieron., Raadm. 164.

Kolbjørnsen, H. 149. — Kjeld, Maj. 148.

Kolderup Rosenvinge, Fam. 41. — L., Prof. 41 f., 49, 54.

Kortholt, Prof. 202 f.

Kraasbye, Johan Andr., Havnefgd. 74. — Margr. Elisab. 74.

Krabbe, Fr. Michael, Fabrikm. 232 ff. — Gregers 133 f. — Margr. 123.

Krabler, Marcus, Garver 171.

Kraft, Chr. 173.

Krag, Sl. 269. — Catharina, Barn 156. — Cathrine 156. — Dines 156. — Dines Chr., Barn 156. — Elisab., Frue 163. — Elisab. Sophie 156. — Erik 163—166, 170, 172. — Frantz 156. — Frantz, Pr. 156. — Friderich, Pr. 156. — Hans, Flm. 156. — Hans Peter Schnitler, Provst 151. — Johan Chrf. 156. — Johanna Elisab., Barn 156. — Karen 156. — Maren 156. — Niels 133, 137. — Niels Rosenstierne, Pr. 155 f. — Otto 139. — Otto 164 f.

Kragerø 152.

Krarup, Fam. 269.

Krebs, Kai Fr. T., Postm. 240. — Marie Cathr. Elisab. 239 f.

Krich, Simon 169.

Kriegse?, Paul 183.

Krog, v. Krog, Anna Dor., f. Bremer, Bispinde 213. — Charlotte Amalia 213. — Georg Fr., Maj 214. — Majorinde 214.

Krum, Helle Margr. 193. — Magd. Syrine 193. — Peter, Leverandør 193.

Kruse, Kruuse, Kruus, Edvard 166. — Hans 166. — Johan Peter, Kommandant 96. — Sille Hansdt. 166.

Krüger, Mathilde Aug. 219.

Kurtz, Jochim 164.

Kyhn, Carl Fr., Kommandant 98 f. — Frantz, Ob.ltn. 98. — Hans, Ob.ltn. 99.

Køhler, Henr. 164.

v. Kørbitz, Johan Chrf. 163 f.

la Cour, Sl. 269.

la Croix, Anna Malene 62. — Anna Margr. 62. — Frédéric, Informator 62. — Jean Baptiste, kgl.

Sukkerbager 62. — Johan Benedict 62. — Johan Otto 62. — Johan Otto, Skildrer 62. — Marie Madeleine 62. — Søren Jørgen 62.

Lambretsen, Clemend 164.

Lamme Heine 132.

Lamprecht, Jørgen Hansen, Fassbinder 85.

Lange, And. Rasmussen, Raadm. 190. — Anna Barbara 194. — Ane Boletta 55, 194. — Anna Elisab. 199. — Anna Elisab. 193. — Anna Sus. 192. — Anna Sus. 192. — Barbara 55, 194. — Barbara Abigael 192. — Barbara Abigael 49. — Barbara Abigael 193. — Birgitte 54, 192, 194 f. — Birg. Margr. 55, 194. — Cath. Kirstine 192. — Christen til Dejbjerglund 172. — Chr. Wilh., Barn 55, 195. — Chr. Wilh., Gehr. 41—55, 189, 191, 195. — David 43, 54. — David 55. — David Ditlev, Skipper 194. — David Monrad 193. — David Monrad, Barn 194. — Dorthea Hellena 55. — Erik 152. — Giert, Assessor 42, 53, 189—195. — Gjert, Toldskr. 54, 192. — Hans, Tolder 54, 190 ff. — Hans Rasmussen, Raadm. 190. — Hans Thomas, Barn 194. — Hans Thomas, Sorenskr. 55, 194. — Helene 54 f., 193. — Henr. 191. — Herman, Amtm. 43 ff., 54 f., 193. — Johan 190. — Johan Jørgen, Pr. 43 f., 54 f., 195. — Jørgen 168. — Ludv. Suckow, Barn 55, 195. — Margr. 54, 192. — Margr. Elisab. 193. — Mette Cathr. 194. — Niels, Vejerm. 55, 194. — Olave Marie 266. — Paul Henning 193. — Paul Henning, Assessor 193. — Pauline 55. — Pauline Margr. 194. — Severin Herman, Barn 194. — Severin Herman, Barn 194. — Thomas, Digter 49. — Thomas, Kt.chef 49. — Thomas, Tolder 42—45, 53 f., 190 ff. — Thomas Herman 193. — Thor, Statsr. 263. — Ulr. Margr. 49. — Frk. 189, 191.

Langemark, Diacon 207.

Langermann, Fam. 218.

Langerotges (Langerøtgers), Cath. 163.

Langjahr, Mag. 207.

Lardal Herred 151.

Larsen, Lauritzen, Laursen, Lauridsen, Bagge 181, 185. — Christen, Skipper 168. — Dorthea Hellena 55. — Erik, isl. Købm. 163, 170?. — Hach 164. — Peder 259.

Lassen, Joh.s, Dr. 179. — Laur., Raadm. 184. — Tøger, Ldkomm. 180, 184.

Lasson, Lydert, Provst 188.

Lauremberg, Sebast., Prof. 140.

Laurence, Anna 165.

Laxmand, Margr. 125 f.

le Clerch, Jean 161. — Jean, Købm. 161. — Johan Adolf 161.

le Coffre, Benedict, Maler 61. — Claude 61 f. — Cornelia Anna 61. — Jean Matthias, Kornet 62. — Johannes Baptista 61 f. — Marie Charl. 61. — Martha 62. — Otto Chr., Tegner 62.

Legaard, Leegaard, Hans Knudsen, Hdlsm. 167. — Kirstine Cecilie 39.

Legal, Abbé 109.

Lehn, Abraham d. Æ., Vinhdl. 84—87. — Johan, Vinhdl. 84—87, 162², 163 ff., 171. — Johan, Vinhdl. 85. — Karen 86 f. — Sibylla 162.

Leire, Oluf Knudsen, Bøsseskytte, Kommandant 89.

Lem, Abigael Ped.dt. 211 f. — Ingeb. 211 f. — Karen 211. — Ludvig 211. — Peder M., Kapelmusicus 154. — Peder Pedersen 212.

Lente, Fr. 167. — Theodorus, tysk Kansler 167.

Leopoldus, Barbara 42.

Lerche, Chr. Corn., Lensgr. 100. — Henriette Wilh. 100. — Peder Mikkelsen 175.

Leuenfeld, Anna Cathr. 240. — Fr. Conr., Sek.ritm. 240.

Leuhusen, Carl, Friherre 71.

du Lieu, Eleon. 24. — Kapt. 24.

Lilienskiold, Maria 212.

Lind, Birgitta Charlotta 155. — Samuel Christensen, Pr. 259, 261.

Lindegaard, Sl. 269.

Lindemann, David, kgl. Drab. 171. — Thomas, Dr. 84 f.

Lindenov, v. Lindenow, Sl. 158. — Christence 169. — Godske 158. —

Ide 169. — Jacob 169. — Laur., Amtm. 212². — Maria Elisab. 158.
Lindgaard, Abel 212 f. — Bodil Abigael 213 f. — Chr. 212. — Helena 214², 215². — Hendriette 211, 213. — Henriette Marg. 214 f. — Karen 212. — Ludv. 212. — Niels, Toldforv. 211—215. — Nielske Maria 212. — Peter 214. — Peder 211, 213. — Peter Chr. 213. — Rasmus, Præsid. 211—215.
Lofthuus, Chr. 145.
Lorentzen, Claus, Sølvpop 175.
Lumholtz, Bolette 265.
Lund, Claus, Ridefgd. 169. — Else Kirstine 247. — Gørel Cathr. Andersdt. 28. — Jørgen Bassesen, Byf. 266. — Karen 266. — Karen 238. — Laurits 247. — Maren 55. — Niels Sørensen, Degn 247. — Svend Nielsen, Degn 246 f. — Søren 247. — Thygine 266.
Lunde, Anna Cathr. 239. — Christine 230. — Hans, Kommitteret 239.
Lundhoff, Skræder 69.
Lundt, Nicol., Pr. 173.
Lurø Kirke 151.
Lybæk, August Fr., Bisp af 59.
Lydichsen, Anders 163.
Lykke, Anna 129 f., 134, 144. — Frants 123 f. — Kaj 125 f. — Niels 129.
Lyndelse, Jacob Clausen, Pr. 73.
v. Lüneburg, Hans Jacob, Ob.ltn. 165.
Lyngbye, Engel Malene 250. — F., Provst 247 f., 250. — Lene Thomasdt. 247. — Margr. 248. — Mette Laursdt. 247. — Niels Erik Behr, Degn 247, 250. — Nille Marie 247 f., 250. — Thomas 250.
Lytzen, Peter 161. — Peter, Raadm. 171.
Lützhøft, Sl. 269. — Augusta 269.
Lützow, Deliana 212.
Løbner, Anne Sophie 100. — Armgaard Sophie 100. — Emilius Marius Georgius, Kommandant 99 f. — Henriette Juliane 99. — Jac. Ludv., Km.lakaj 99.
Løvendal, Waldemar I, Baron 108. — Waldemar II, Gr. 108, 114.
v. Løwenfeld, Carl Ludw., Ob.ltn. 158.
v. Løwenklau, Adam Ludv., Ob. 223. — Anna Elisab. 223.
Løvensøn, Carl Fr., Ltn. 114.
Mackeprang, Sl. 269.
Madsen, Peder, Renteskr. 174². — Søren 258 ff.
Magaard, Sl. 266, 269.
Magnus á hedli, Slagter 101.
Magnusson, Arne, Prof. 204.
Mallet, P. H., Prof. 155.
Mandel, Lambert, Hdlsm. 170.
van Mander, Karel 164, 170.
Mannes, Liborius, Sadelm. 171.
Manthey, Emma Theod. 101. — Johan Dan., Kfr. 101. — Lucia Margr. 101.
Marcus, Jacobus 163.
Marcussen, Markussen, E. C., g. Behr 249. — Rasmus, Skræder 170.
Margrete, Helmer Dirichsens 87.
Marie Antoinette, Dronn. 109.
Markdaner, Caspar 152.
v. Marschalck, Johan Fr.sen 164.
Marsvin, Fr. Otto 163. — Hannibal 163. — Jørgen 163. — Karen 163. — Mette 163. — Mogens 163. — Sophie 163.
Martelov, Peter 166.
Masius, Hector Gotfr., Prof. 181.
Matthiessen, Sl. 30. — Albertus 162. — Dorothea 25. — Henr., Købm. 26, 30, 37. — Jørgen, Fgd. i Norge 30. — Jørgen, Stadskapt. 25 f. — Mechtele 37.
Matras, Hans, Bartskær 96.
Mechlenburg, Meckelborg, Anne Dorthea 271. — Ingeb. Matthiasdt. 24. — Margr. Elisab. 271.
Meier, Meyer, Anna Elisab. 193. — Anna Thomasdt. 54, 191 f. — Hans Evertsen, Fgd. 192. — Helle Margr. 193. — Lorents Angell 193. — Margr. Elisab. 193. — Margr. Thomasdt. 191. — Paul Henning, Bergr. 193. — Thomas Evertsen (Edvardsen), St.sekr. 54, 192.
Meinke, David, Skræder 176.
Meldal, Sl. 269.
Melhorn, Math., Toldinsp. 172.
Melsing, Sophia Amal. 155.
Melvin, Melvig, David, Raadm. 163, 166.
Mentz, Barthol., Glarm. 167.
Merker, Cort Henr., Hdlsm. 162 ff., 174. — Johan Georg 176.
Meyer, se Meier.
Meyercrone, Henning, Minister 119.

Mikkelsen, Michelsen, Claus, kgl. Skibskpt. 167. — Hans, Borgm. 70. — Morten, Prov.skriver 125. — Niels, Kpl. 261. — Sara Corneliusdt. 38.
Mogensen, Niels, Brygger 173.
Mohr, Anna Cath. 34, 270. — Mouritz, Kongsbonde 100.
Monrad, Barbra Abigael 42, 192. — David, Gen.postdir. 49. — David, Provst 42. — Hans, Admir.sekr. 231.
Montagne, Hans, Pr. 214.
Montaigu, Christine 61. — Frederique 61. — Réné Magnon, Skuesp.dir. 60 f. — Ulrik Adolphe 61.
de Montmorin, Gr. 111.
Moray (Moury, Murr), Stadsobrist 97.
Morgener, Hans, Kobbersm. 162², 164, 167.
Morrath, Morath, Anna Marie 98. — Johan Caspar, Kommandant 97 f.
Morsing, Jens Simonsen, Pr. 261.
Mortensen, Hans Tausen, Herr.fgd. 172. — Jens, Sn. i Helsingør 168, 172.
Mosheim, Johan Lorenz, Prof. 196—210.
Moth, Mathias 174. — Poul ,Dr. 174. — Rud. 174. — Sophia Amal. 174.
Motzfeldt, Magd. 167. — Maria 24. — Mechtilde 24, 37. — Peter, Stadskapt. 24. — Vendela 25.
Mouritzen, Elisab. 31. — Jens, Byf. 167. — Morten, Stadskpt. 31. — Ulrikke Sophie 31 f.
Mow, Maren Pihl 39.
Mule, Hans Jørgensen 163. — Gen.-superintendent 198.
Munch, Munk, Kirsten 213. — Peder 152. — Peter, Kons.skriver 155. — Pors Christensen, Pr. 172. — Informator 44.
Munthe, Hans, Borgm. 211. — Helvig 211.
Murphy, Cath. 223.
Muuthum, Sara 163.
Müller, Pr. 249.
v. Münch, Wilh. Moritz, Geh.r. 206.
Münnich, B. C., Feltmarskal 150.
a Moinichen, Henrich, Hofmedicus 24.
Møller, Abraham, Pr. 44. — Augusta 220. — Halfdan 220. — Henr. 174. — Kai 220. — Karen Kirstine 218. — Z. 220. — Frue, f. Resch 220.
Møllmann, Prof. 45.
Mønsted, P., Maler 218.
Mørch (fra Christianssand), Fam. 264 f. — Anna 250. — Claus, Høj.r.ass. 265. — Claus, Købm. 224. — Johanne Marie 224. — Morten P. 265. — Ole Clausen 265. — Ole Clausen, Købm. 224. — Peder Dorotheas 265.
Naaden, Sæbjørn 260.
Neumann, Henr., Konditor 165.
Neunkirchen, Anna Holck 41, 49. — Johanne Fr. 49. — Lambert 49.
Nielsen, Fam. 269. — Christen, Tømrer 170. — Eskild, Ridefgd. 125. — Jacob, Hdlsm. 168². — Jens, Hdlsm. i Kbh. 175. — Jens, Kromand i Rungsted 174. — Laur., Hdlsm. 173. — Mads, Herr.tingsskr. 176. — Maren 224. — Michel, Sorenskr. 261. — Niels, Brygger i Kbh. 173. — Niels, Farver 176. — Oluf, Dr. 4. — Poul, Kanc.sekr. 167. — Østen, Pr. 192.
Nissen, Hans, Sk.kapt. 175.
Nohr, Kristiane Fredrikke 217.
Nold, Helle Margr. 162². — Thomas 162.
Norbye, Margr., Frue 166.
Nordborg, se Elisabeth Sophie Marie.
Normand, Hilleborg 166.
Northuus, Richard Hansen, Pr. 164.
Nyrop, Camillus, Prof. 263 f.
Nyrup, Anne Nielsdt. 249.
Nærland, Haldor 260.
Næstved 225.
v. Obelitz, Baltzar Gewertz 172.
Ocksen, Thomas 162.
Oehlenschläger, A. G. 155.
Ohm, Elisab. Cathr. 250. — Skipper 250.
Ohnsorg, Anna Christine, Mad. 155.
Olrog, Anne Svends 248 f. — Claus 224. — Jens, Mag. 248 f. — Joh. Cathr. 224. — Gen.skibsmaaler 224.
Olsen, Olufsen, Sl. 270. — And., Borgm. 162. — Cecilie Maria 239. — Erik, Guldsm. 166. — Hans, dsk. Skolem. i Nykøb. p. F. 169. — Jacob, Gaardsidder 270. — Michael 239. — Stephen, Raadm. 171. — Willatz, Pr. 175.
v. d. Osten, Otto Fr., Ob. 214.
Ostermann, Apot. 155.

Pahlen, se Pohl.
Palme, Sl. 154. — Olof, Dr. 154.
Panck, Jacob, fhv. Raadm. 185.
Parsberg, Else 133. — Werner 168.
Paulin, se Poulsen.
Paulsøn, Clemen, Mag. 189.
Paynk, Ahasverus, Livmed. 168.
Pedersen, Petersen, Persen, Christen, Dr. 165. — Christen, kgl. Drab. 174. — Hans, kgl. Musikus 176. — Hans, Skolem. i Helsingør 168. — Harding 180. — Jens af Usserød Mølle 171. — Jes, Væbner 216. — Holger, Ldstingsm. 218 f. — Lorentz 156. — Lorentz, Forv. paa Hørsholm 166. — Peder, Borgm. 172. — Peder, Forv. paa Sonnerup 172. — Roluf (Rolf), Sk.kapt. 170, 175. — Torben, Brygger 168. — Torben, Hdlsm. 175.
Pehrson, Sekr., ? 147.
Peinke?, Oberst 212.
Pentz, Adam Henrik, Hofmarskal 139.
Perbøl, Niels, Kancellist 236.
Petronella, Lars Tilofsens 87.
Pheiff, Joen, Borgm. 258.
Phoenixberg, Anna 155.
Piil, Anna 261. — Hans Rasmussen, Pr. 261.
de Pilloi, Frédéric 61.
v. Plessen, Chr. Ludv., Etr. 117.
Pløen, se Adolf Aug.
Pløyen, Chr., Kommandant 100 f. — Emma Theodora 101.
Pogenberg, Fr., Tolder 170.
Pohl, Pahlen, Alhed 172.
Pohlmann, Gert 175.
Pop, Cort 173.
Poulsen, Povlsen, Paulin, Anna Sophie 39. — Carsten, Skibsf. 93 f. — Claus, Borgm. 176. — Edel 39. — Jakob, Pr. 178, 181. — Jan, Styrm. 93. — Jørgen, Sorenskr. 39. — Lavrs 270. — Paaske, Sn. 167.
Prytz, Sl. 70.
Queisser, Georg 221. — Gottlob 221.
Quistgaard, Fam. 158. — Erhard, Pr. 158.
Raabe (de Raben), Helene 54 f., 193. — Maren 55. — Sigismund Jul., Ob.ltn. 54.
Ramløse, Hans, Pr. 184.
Rammel, Henr. 136.
Ramshart, Peter Petersen, Købm. 30.
Randers, Peder Jensen, Renteskr. 172.
Randulf, Johan, Provst 214. — Niels, Bisp 211.
Rantzau, Rantzow, Ditlev 221. — Ditl., Ob. 164. — Joachim 221. — Sophia 163.
Rasch, Anna 213. — Anna Dorot. 194. — Anne Dorthea 271 — Cath. 194. — Ditlev, Lodsolderm. 194. — Jakob, Laugm. 259, 261. — Marie Margr. 271. — Oluf, Pr. 271. — Ulr. Christine 271. — Ulr. Sofie 271.
Rasmus Konstabel, Kommandant 89.
Rasmussen, Axel, Væver 175. — Hans 181. — Hans 53. — Rasmus, Kanc.forv. 170. — Søren, Lensskriver 125.
Ravn, Anna Helck 41, 49. — Cecilia 155. — Claus Iversen, Raadm. 175. — Hans, Urtekr. 49. — Hansigne Anna 49. — Johanne Margr. 49.
Reedtz, Tønne 137. — Vibeke 158.
Reenberg, Claus, Mag. 187[3], 188[2]. — Peter Clausen, Mag. 184[3], 185[2].
Reensberg, Gabriel 161. — Magd. Sybilla 161.
Regelstad, Asgout Olsen 261.
Rehling-Qvistgaard, P. Chr., Forp. 158.
Reichau, Anna Sophia 164.
Reichborn, Sl. 151.
Reiersen, Rejersen, Anders 259. — Andr., Provst 230. — Anne Marie 260. — Christen, Pr. 258, 260. — Chr. 258. — Christine 230. — Daniel 259. — Elisabeth 240. — Jacob 260. — Lovise 226. — Niels Lunde, Legatstifter 230, 263. — Niels Lunde, Kancellist 230, 232 f. — Peter, Bogholder 225. — Randi 258 ff. — Regnert 259. — Regnert 259. — Torger, Pr. 258.
Reimers, Ellen Henr.dt. 260, 162. — Henr. Pedersen, Provst 259, 261 f.
Rendalen 151.
Rentz, Chrf., Amtskr. 212.
Repstorf, Hans, Hofbuntm. 166.
Resch, Frk., gift Møller 220.
Resen, Peder, Dr. 164, 175.
Restorp, Johannes 165.
Reventlow, Sl. 268. — Henr. 173.

Reverdil, E. S. F., Kab.sekr. 155.
Rhus (Rhud), Marie 28.
Riegels, Niels Ditlev, Historiker 150.
Riis, Bolette Marie 66.
Riise, Jakob, Km.sekr. 177.
Robring, Herman 175. — Johan 168. — Kirsten 175.
Rode, Charlotte Louise 238. — Erik, Overr.sagf. 238. — Ludv. Ferd. Jacobi, Stiftslæge 238. — Marie Lauritsdt. 28. — Steffen, Købm. 124.
Rodsten, Jens, Adm. 117, 172. — Palle 24. — Sidsel 24.
Roelofs, Dorot. 223.
Roeskilde, Johan Jacobsen 175.
Roger, Cath. Elisab. 271. — Peter, Billedh. 271.
Rohde, Sl. 268 f. — Jens Jensen, Toldforp. 246. — Magd. 174.
Rolands, Anne Marie 170.
Rollufsen, Caspar Erik 161 f.
Ronning, se Rønnow.
Rose, se Suldal.
Rosenkrandtz, Børge 168. — Erik 163. — Fr. Chr., Statsmin. 227, 229, 236 f. — Hille 170. — Holger 129. — Jørgen 135, 152. — Karen Elisab. 238. — Lisabeth, Frue 193. — Niels 170. — Niels Preben, Amtm. 238. — Otto Chrf. 173. — Sophie 173.
Rosenmeyer, Margr. 26.
Rosensparre, Birgitte 170.
Rosenstierne, Elisab. Sophie 156.
Rosenvinge, Henr. Willumsen 166. — Steen 166. — Willum 166.
Rosing, Anne Christine 239. — Claus, Pr. 94. — Claus Clausen, Kommandant 94. — Hans, Bisp 94. — Maria Anne 241, 244. — Michael Jul., Km.skriver 241. — Ulrik Fr., Pr. 239.
de la Ross, Cathr. 212.
Rostgaard, Fr. 204. — Hans, Fiskem. 171.
Rothe, Henrik, Apot. 182. — Tyge 147.
Rothkirth, Kirsten 172.
Rud, Knud Eriksen 152. — Otto 170.
Rudolph, Bolette Cathr. 66. — Hans Chr., Lærer 66. — Ædel Dorot. Marie 66.
Ruge, Herman, Pr. 43 f.
Ruhe, Jokum, Bøssem. 174.
Rumohr, Aug. Elisab. 173. — Ditlev 173. — Fr. 173. — Kay 173. — Otto 173. — Theodosius 173. — Vilh. 173.
Runkel, Niels Andersen, Købm. 171, 174.
Ruysen, Cornelis 175.
Ryberg, Eiler 183.
Rübner, Chr. Leonh., Apot. 187. — Magd. Maria 187.
Rye, Bodilla 211, 213.
Ryen, Gaard 151.
Rützou, Karen 249. — Peter, Pr. 249.
Rødiger, Henriette Juliane 99.
Rømeling, Hans Henr., Statsmin. 229 ff.
Rønne, Albert, Klokker 265. — Bolette 265.
Rønnow, Ronning, Helene 272. — Thomas 272.
Røring, Cath. 184.
Røst 152.
Saabye, Sl. 269.
Sachmann, Jens 165.
Safra, Henr., Ratsverwandt 162.
Sandnes-Stamnes Kirke 151.
Scavenius, se Schabo.
Schaaning, Jens Hansen 271. — Søren Jensen 271.
Schabo, Scavenius, Lauritz Ditlevsen 259, 261. — Bisp 261.
Schach-Rathlou, J. O. 154.
Schade, Cecilie 39. — Claus, sv. Hofmester 28. — Otto, Ob. 162. — Ove 130. — Sitzel 28.
Schanke, Skancke, Sl. 270. — Birgitte 94. — Hans, Stud. 191.
Schauenburg, Ernst, Gr. 130.
Scheel, Anna 239. — Christen 170. — Hans Lambert 239.
Schelderup, Skjelderup, Fam. 264. — Justr. 213.
Schierum, ... Mortensdt. 68.
v. der Schildt, Joost (Joseph), Kir. 96 f.
Schimmelmann, Chr., Gr. 114. — Ernst Conr. D. C. J., Greve 65, 67, 154.
Schive, Anna Sophia 155.
Schiøtt, Hans Jacob Alb., Seminarist 64 f., 67. — Nic., Mat.forv. 235.
Schlegel, Joh. Fr. Wilh., Prof. 147.
v. Schmettau, Eleon. Dor. Elisab. 100.
Schmidt, Smith, Fam. 151. — Chr. Valentinsen, Præceptor 140—143.

— Christine Peterine 69. — Gunder, Kd.støber 69.
Schonow, Anne 176.
Schougaard, Barbara Muhle 155.
Schreiber, Math., Pr. 205.
Schrøder, Sl. 267. — Andr., Raadm. 267. — Hans, Pr. 267. — Jens Peter, Skovrider 267. — Johan 174. — Johan E. 267. — Johannes, Pr. 267. — Johannes, Rektor 267. — Ludvig, Højskoleforst. 267.
Schult, Andr., Raadm. 168. — Jørgen, Hovm. 130.
Schultz, Hans 213. — Harmen 175. — Rachel 26. — ? 214.
Schumacher, Cathr. Elisab. 229, 240. — Cornelius, Kommitteret 229, 240. — Elisabeth 240. — Joachim, Vinhdl. 24.
Schumann, Hans Gabrielsen 173.
Schutz, Sus. 155. — Zacharias 155.
Schwartz, David 173. — F., Maler 68.
Schwingell, Magd. Syrine 193.
Schythe, Mathias, Provst 186.
Schytt, Jacobi, Mad. 181.
Schütz, Anne 171.
Schøller, Andr., Km.r. 213. — Chr., Assistentsr. 214. — Rasmus Christensen 164.
Schønfeldt, Peter 27, 172.
di Scio, Bastiano, Skuesp. 59.
Sebolt, Hans, Buntm. 162.
Secher, Sl. 218. — V. A. S., Rigsarkivar 218.
Sechmann, Baltzar, Raadm. 175.
Seefeldt, Chrf. Lavridsen 56. — Jørgen Christoffersen 56 f., 135.
Seehuus, Morten, Forf. 155. — Morten 259.
Seenders, Maren (Marie) Fr.dt. 24, 29 f.
Sehested, Anna 137, 140, 144. — Anne Margr. 137. — Arild Steen 137, 143, 145. — Axel 137. — Birgitte 138. — Cath. 163. — Christen Thomesen 130 f. — Claus Maltesen 129. — Hannibal 133, 135, 143. — Jens 133. — Jens 137, 143. — Jytte 137, 144. — Karen 137, 144. — Knud 137, 140, 143, 145. — Lisbet 137, 140. — Malte 130. — Margr. 137. — Mogens 129—144. — Niels 137, 140. — Sophie 137. — Sophie 142. — Steen Maltesen, Rigsmarsk 129, 152. — Ollegaard 137, 139 f., 144.
Seidelin, Hans, Borgm. 270. — Hans Hansen, Provst 270.
Seiler, Melchior 164.
Sell, Maria Henriette 98.
Selschier, Hans Chr. Harbou, Amtsforv. 193. — Margr. Elisab. 193.
Sibbern, Augusta 220.
Siemens, Peter 222.
Simonsen, Christen 260. — Niels, Byskr. 171.
Sinclair, Andr. 152 f. — Chr. 153.
Skafføgaard 245—250.
Skave, Birgitte 123.
Skeel, Ingeb. Albertsdt. 24.
Skeen, Søren Pedersen, Underfgd. 95.
Schinchel, Knud, Gen.kr.komm. 162, 168.
Skiptvet Herred 151.
Skivholm, Ped. Christensen, Kpl. 169².
Skougaard, Søren Pedersen, Fgd. 91.
Skram, Ellen Eriksdt. 172. — Maren 172. — Woldemar 172.
Slangerup, Hans Olufsen 175.
Sletting, Anna Cathr. 239. — Ebbe, Mønsterskriver 239. — Niels, Provst 239.
Smith, se Schmidt.
Snemann, Joh. Cathrine 271. — Margr. 271.
Snistorph, Abelone Jensdt. 25.
Snubbe I, Sl. 268. — II, Sl. 268. — III, Sl. 268.
Sohn, Claus, Køkkenskriver 171.
Solrød, Lars Nielsen, Degn 247. — Lene 247. — Mette Marie Laursdt. 247.
Sommer, Mads Bergenhagen, Pr. 240. — Maria Kirstine 240.
Sophia, Fr. II's Dronn. 152. — Amalie, Fr. III's Dronn. 132.
Sparre, Anna Svendsdt. 75. — Matthias Severin 75, 224. — Niels Hiersing 75, 224. — Svend, Mag. 75. — Søren Franck 75.
Spend, Sl. 268.
Spiegelberg, Chr., Skuespildir. 59. — Elisab. 59.
Spies, Cecilie Christiane 240. — Wilh., Byskr. 240.
Spitz, Cath. 185.
Splenters, Maria 222.
Sporman, Chr. 117. — Thøger 117.

Spystrup, Chrf. 175.
Stabel, Fr., Herr.fgd. 247. — Helene 247.
Stadfeld, Snebjørn, Herr.fgd. 147.
de Staël, A. L. G., Mad. 154 f.
Stampe, Henrik 154.
Stanley, Carl Fr., Billedh. 154.
Staur, Sl. 268.
Stavanger 151.
Staverskov, Sl. 268.
Steeg, Sl. 268.
Steen, Sl. 268.
v. Steendorph, Frantz 163.
Steenkul, Johan 164.
Steennæs, Erik 260.
Steensen, de Steensen, v. Steensen, Anna 73. — Georg, Gen.ltn. 73. — Steen, Etr. 73.
Steenstrup, Sl. 269.
Steman, Chr. Ludv., Fin.min. 48.
Stevens, Aplonia 223.
Stod 151.
Storm, Peder, Bogholder 232.
Stricht van Hoffmerssel, Anna Catr. 168.
Struensee, Joh. F. 154.
Struve, Elisab. Sophia 155.
Sturz, H. P., Forf. 154.
Stuve, Barthold, Hdlsm. 168.
v. Støcken, Henr., Kammererer 167.
Suhm, P. F. 154.
Suldal (Rose), Jon (Jonas) Rasmussen, Pr. 260.
Svendsen, Brynjolf, Bisp 174.
Svitzer, Sl. 269 f.
Synnestvedt, Anna Cec. Maria 240. — Magnus Urbanus, Vandinsp. 240.
Syv, Peder Pedersen, Pr. 85, 172.
Szembeck, Barbe Madeleine Elisab., Grevinde 108.
Sæbye, Chr. Andersen, Pr. 258.
Søbøtker, Andr., Hofskræder 166.
Søckeland, Cathr. 166.
Søetatens Krigskancelli 226—237.
Søndberg, Else Jensdt. 27.
Sørensen, Sl. 71. — Abraham, Skibskapt. 71. — Bertel 268. — Dorthe Soph. 71. — Ebba 71. — Einar Folke, Ritm. 71. — Godske 259. — Johan (Jean) Chr., Konsul 71. — Jonas, Skriver 165. — Karsten, Ldstingsskriver 124. — Laur., Borgm. 212. — Nannie 71. — Niels, Murm. 164. — Niels Georg, Amtsprovst 71. — Niels Georg, Gross. 71. — Olaf Tryggve, Ritm. 71. — Peder, Brygger i Helsingør 173. — Peder, Sorenskr. 94. — Peter, Fæster 219. — Søren, Pr. 259, 261.
Tanche, Janniche 261. — Mathias, Underoff. 260 f.
Tarkel, Markus 167.
Taulow, Sl. 270.
v. Taupadel, Sophie 169.
Tausan, Chr., Bisp. 258, 260. — Mads 258—261.
Termøhlen, Gertrud 212.
Tetens, Henr. Wederkinch, Pr. 64, 67.
Thesmann, Chr. Ditlef, Raadm. 168. — Elisab. 168. — Sophie Elisab. 168.
Thestrup, Frans, Bisp 188. — Ldsdommer 188.
Thies?, Hans 222.
Thikøb, Engelfred Antonette 250. — Hdlsm. 250.
Thiset, A., Arkivar 1, 3, 6 ff., 81 ff.
Thisted, Prok. 250.
Thomsen, Jørgen, Reg.kv.m. 37. — Marie Dorot. 37. — Niels, Pr. 162. — Niels, Selvejer 248. — Peder, Bager 173. — Søren, Raadm. 164. — Thomas, Murm. 175.
Thorhallesen, Egil, Provst 75.
Thornam, Else Maria 102. — Maria Christiane 102. — Peter Fr., Kanc.r. 102.
Thorschmede, Hans 164.
Thorsteinssen, Else Maria 75. — Siverd, Guldsm. 75.
Thorsøgaard 220.
Thorvaldsen, Art. 74 f. — Bertel 74. — Gottschalck 74.
Thott, Sl. 270. — Elsa Kirstine 272. — Ove, Ltn. 272.
Thuesen, Thørkel, Provst 165.
de Thura, Albert, Kapt. 247. — Margr. Cathr. 247.
Thye, Agnete Cathr. 32. — Anna Barbara Charl. 32, 34. — Marten Matthiessen, Pr. 32.
Thyrholm, Barbara 55. — Sorenskr. 55.
Thønnesen, Corn., Kommandant 89.
Tiel, Hans, Sn. 173. — Jens Jensen 182. — Johan 173.
Tillisch, Chr. Ludv., Kommandant 100. — Eleon. Dorth. Elisab. 100. —

Fr. Ferd., Kommandant 100. — Henriette Wilhelmine 100.
Tillufsen, Tjellufsen, Thellesen, Tillesen, Gørris, Kobm. 24, 29 f. — Lars 29, 87.
Tinglev, Sl. 270.
Todbjerg, T., Pr. 249.
Toland, John, Deist 200.
Top, Hans Peter, Bogholder 37.
Tousard, Gen. 109.
Toxværd, Hillebrand Hansen, Pr. 172.
Trane, Kirsten Andersdt. 188.
Trellov, Hans Pedersen, Kobm. 29.
Treslow, Johannes, Pr. 271.
Trojel, Peter, Borgm. 212.
Trolle, Sl. 269. — Anne 170. — Arvid 170. — Birgitte 170. — Borge 170. — Corfitz 170. — Herluf 170. — Hille 170. — Holger 170. — Lene 170. — Mette 170. — Niels, 166, 170.
Trondenes Kirke 151.
Trouillet, Marie 61.
Truelsen, Gerh. Guillaume, Seminarist 64, 67.
Tryde, Eggert Chrf., Forp. 75.
Trøner, Marie Strangesdt. 37.
Tvenstrup, Peder Jørgensen, Underfgd. 165.
Tvermoes, Sl. 270. — Anne Cath. 34. — Jacobine Margr. Carol. 34 f. — Mads Jacobsen, Agent 34, 270. — Marie Cathr. 35.
Tyrholm, Anna Barbara 194. — Apelone 194. — Asgout 261. — Hans Larsen, Kanc.r. 194. — Hans Larsen, Kobm. 194. — Ole 261.
Tønder, Andr., Præs. 98. — Helene Dorot. 215. — Ulr., Amtm. 215².
Ugglas, Sofia Elisab. (Lisinka), Friherreinde 71.
Uldrich, Hans, Gen.toldforv. 213.
Ulfeldt, Eiler 153. — Knud 136. — Laurids 133, 153.
Ulrik, Hert. 130 ff., 152.
Undall, Chr. Fr. Lauritzen, Kapt. 25. — Eleon. Marie 25.
Urbansen, Jacob, Borgm. 183.
Urne, Bente 166. — Johan, Maj. 166. — Sivert 169. — Sophie 108.
Urup, Axel 162.
Uttenmøhlen, Sophie 250.
de Wal, Henrik Isaksen 167.
Valentiner, Lucia Margr. 101.
Valkendorf, Chrf. 152.
Walset, Peder Bjørnsen 75 f.
Walter, Knud, Mater.skriver 167.
Waltpurger, Jokum, Slotsfgd. 162 ff.
Wandal, Dorot., Bispinde 212.
Vangensteen, Jens Johan 145—150.
Ware, Søren, Rektor 181, 186 f.
de Wat, Jac., Kapt. 167.
Watzen, Johan d. Y. 176. — Johan, kgl. Sukkerbager 176.
v. Weehlen, Anne Marie 169.
Wegner, Anna 260 f. — Bisp 260.
v. Vehlen, Jørgen, Raadm. 163, 166.
Weiby, Søren Sørensen 172.
Weidemann, Andr. Fr., Pr. 193. — Anne Marie 193. — Barbara Abigael 193. — Nic. Wilh., Pr. 193.
Weinigell, Christiane Sophie Magd. 247.
Wellingh, Maur., Greve 198.
Welsch, Sl. 270.
Welshuysen, Chr. 155.
Velten (Velthen), Johannes, Skuesp.-dir. 58 ff. — Frue 59.
Wendel, Bendt 272. — Helene 272.
Wennerwald, Mad. 157.
Werckmester, Virkmester, Agnetha 188. — Bente Catrina 186 f., 189. — Carsten 188. — Herman, Borgm. 183, 186 f., 189. — Herman Chr. 188. — Sidsel Marie 188. — Talke Marie 187.
Werner, Adam Fr., Notar. publ. 165.
Werring, Charl. Amal. 36. — Marie Cath. 36. — Rasmus, Rektor 36.
Westerberg, Georg, Kancellist 233 ff.
Westerby, Sl. 270. — Niels, Prok. 71 f., 270.
Westermann, Bernt, Overvrager 214. — Ester 214.
Weybek, se Weyler.
Weyer, Birgitte 192, 194 f. — Hercules, Apot. 54. — Maria 164. — Niels 156. — Niels Herculessen 54, 195.
Weyhe, Johan Heinr., Lagm. 92. — Poul Johansen, Pr. 98.
Weyle, Gregers 156.
Weyler (Weybek), Helene Cathr. 239.
Wichmann, Hans, Raadm. 170. — Jørgen Adrian 163 f. — Maren Hansdt. 170.

Widerøe, Flm. 46.
Wiedewelt, Johs., Billedh. 154.
Wieland, Jokum, Skom. 171.
Wienberg, Hans 174.
Wiese, Johanne Margr. 49. — Ludv., Købm. 49.
Vieth, Fam. 270.
Viffert, Corfitz 152.
Wilcken, Andr. 170.
Wildenrath Johan Carstensen 175.
Wilders, Anne Cathr. 173.
Wildskiott, Pouline 55.
Wilhelms, Hans, Gen.prov.m. 162.
Willadsen, Peder 167.
Willebrand, Johan Christoph, Etr. 230.
Willemsen, Mogens, Assessor 180.
Wilse, Jac. Nic., Pr. 147.
Winckelmann, Magdalene 23.
Vind, Wind, Berete 125. — Henr. 132. — Niels Hansen, Købm. 174.
Winding, Vinding, Hans 271. — Maren 271. — Margr. 271. — Rasmus, Prof. 173.
Wi ge, Hansigne Anna 49. — Niels, Kfr. 49. — Niels Pedersen 155.
Winter, Winther, Jens 185. — Steenine Elisab. Christine 49.
v. d. Wisch, Abel Cathr. 165. — Adelheid 223. — Chr. Albr. til Blansgaard 223. — Wolf 223.
Wissing, Jens Jensen, Hdlsm. 175. — Johannes, Seminarist 64 f., 67.
Wiuff, Sl. 270.
Wium, Henr., Kanc.forv. 226, 228.
Vogelius, Johan, Chrf., Pr. 44.
Volf, Sl. 269.
v. Wolframstorf, Henrik 223. — Magdalene 74, 223. — Moritz 74.
Wolpman, Dan. 212.
Worm, Jørgen Ernst 152. — Vilh. Olufsen, Notar. publ. 167.
Worsøe, Mette Sophie 250. — Provst 250[2].
Würger, Anna 185.
Væboe, Claus 170.
Værøy 152.
Wørner, Hendr., Vinhdl. 174.
v. Zahradek, Henrich Jahadechy 220.
Zander, Elisab. 170.
Zeithuber, Ob. 75 f.
Zeuten, Ulrik 271. — Ulr. Christine 271.
Ziegenhorn, Johs., Organist 166.
Ziervogel, Samuel, Apot. 185.
Zoega, Hans 161 f. — Sophia 161.
Zwergius, Joachim, Pr. 85.
Æreboe, Rasmus, Notar. publ. 155.
Ørn, Fr. Chr., Kancellist 230.
v. Øsede, Cathr. 171.
Øvli, Sl. 270. — Mikkel 216.

H. Hjorth Nielsen:

Dødsfald i Danmark

1917.

Tillæg til Personalhistorisk Tidsskrift.

København.

Trykt hos J. H. Schultz A/S.

1919.

Dødsfald i Danmark
1917.

Samlede af *H. Hjorth Nielsen.*

Aaberg, Karen, f. Albrechtsen, 15. 3., 63 A., Thisted. M: M. A., Red.
Aabye, Chr., Købm., Bankdir., Hillerød, 16. 6.
—, Carl Chr. Bie, Bankdir., Købm., 16. 6., H: Dora, f. Friedrichsen.
Aagaard, Helga Juliane Georgine, f. Echstrøm, 2. 9., Kbh.
—, Will. Vald., Købm., 11. 4., Aarhus.
Aanonsen, Zach. Osmund, fhv. Kvarterm. v. Øresunds Toldkamm., Færgebest., 1. 7., 98 A.
Aaris, Carl, kgl. Agent, Sparekassedir., 6. 1., 80 A., Sorø, H: Ida, f. Lauritzen.
Aarup, Else Caroline, f. Hansen, 26. 8., Kbh., M: A. A., Fabr.
—, Sv. Hartmann, 4. 6., 18 A., Nykøb. M., F: Rasm. A., Dir.
—, Th., fh. Snedkerm., 19 9.
Aas, Christina Charl., f. Lindstrøm, 6. 8.
Abel, J. M. A., fh. Stabstambour, 1. 1., H: Antonie, f. Møller.
Abell, Ingeb. Kathr., 6. 4.
—, Peter, Adjunkt, 23. 2., Hellerup, H: Kirstine, f. Fether.
Adolphsen, Joh. Fr., Bygm., 30. 4., Kbh., H: Anna.
Agerlin, Carl, fh. Bager af Frederikssund, 31. 10.
—, Ole, fh. Skibsf., 7. 11., H: Ane, f. Jansen.
Agersborg, Emilie, f. Klitgaard, 12. 6., Kbh., M: Th. A., Manufakturh.
Agerschou, Niels M., Rest., 11. 6., Kbh., H: Dorth. Kirst., f. Koster.
Agerskov, Anna Catharine, f. Hansen, 18. 11., Kbh., M: R. A., fh. Forp.
Ahlbo, G. J., Overassist., 24. 8., H: Inger.
Ahlefeldt, Einer Edv. Ferd., Greve, 24. 3., Hillerød.
—, Karen Marie, f. Seyerøe, 9. 2., M: E. A., Grønholt.
Ahlefeldt-Laurvig, Chr., Lehnsgreve, 28. 8., Tranekær.
Ahnfeldt, Joh. Henr., cand. jur., 27. 5., 26 A.
Ahrentz, Georg Hjort Wennemoes, 10. 8., St. Croix, 33 A.
Albeck, Anna Augusta, f. Prætorius, 1. 9., Frberg, M: Vilh. A.
Albrechtsen, H. E., Bankdir., 21. 1., Fr.havn.
—, Margr., Frk., 31. 3., Kbh.
—, N. P. Albr., Sagf., 27. 1.
Aller, Laura, f. Bjerring, 9. 10., Sophienholm, M: Carl A.
van Aller, Asta, 5. 4., Kbh.
—, Thorkil, fh. Kt.chef, 26. 5.
Allerup, Eman., Carl Emil, Maskinchef, 30. 9., Snekkersten, H: Emilie.
Allesøe, Pauline Jensine, 23. 4., 96 A., Kbh.
Alsing, Georg, fh. Marineovering., 13. 8., H: Laura.
Alstrup, Aage, 4. 3., Kbh.
—, Osvald, Form. i D. F. D. S., bekg 8. 8.
Ambt, Tekla Emilie, f. Johnsen, 4. 10., Kbh.
Amdrup, Aja Alice, f. Haase, 21. 4., Silkeborg, M: Herluf A., Trafikassist.
—, Alma Marguerite, f. Bloch, 4. 3., M: C. C. A., Kommandør.
—, Gustava, f. Thunmark, E. e. Overtsass. A., 3. 4., Kbh.

Amundsen, Caroline Wilhelmine, f. Andersen, 21. 1.
Andersen, Ax. Casper Havgaard, stud. theol., 4. 4., Kbh.
—, Elisa, f. Kaas, 16. 10., Kbh., M: Gust. A. A.
—, Elise Mathilde Amalie, f. Schacke, 10. 2., Frberg.
—, F. Moreau, Redaktionssekr., 3. 4., Odense, H: Franciska.
—, Ingeb., f. Lottrup, 23. 10.
—, Lars, dansk Vicekonsul, 9. 10., Falkenberg, 75 A., H: Anna, f. König.
—, Ludv. M., Købm., 20. 7., Silkeborg, H: Astrid, f. Arntzen.
—, Rasm., Bagerm., 14. 5., Kbh.
—, Søren, Købm., Middelfart, 1. 7.
—, Thora, Etr.inde, 16. 7., Kbh.
—, Vilh. Chr., fh. kgl. Kapelmusikus, bekg. 6. 2., 77 A., Kbh., H: Dine, f. Barth.
Andkjær, Hulda Emilie, 7. 1.
—, Sophie, f. Steuerwald, E. e. Politifuldm. J. C. A., St. Thomas, 21. 4.
Andreasen, Andr., Kapt., 15. 8.
Andresen, C. F. E., Justitsr., 7. 5., Kbh., 83 A.
—, L. B., Prokurist, 13. 3.
—, Ove Mich., fh. Maskinm. i D. F. D. S., 13. 7., H: Agnes, f. Brock.
Anker, Kamma, f. Kolling, 29. 6., Hellerup, M: Knud A., Bankfuldm.
Anthon, Har., 24. 5., H: Emmy, f. Lund.
Appel, Franciska, Enkefr., 11. 4.
Arboe, Thomas, fh. Arkitekt, Kapt., 8. 2., 80 A., Charlottenl., H: Charlotte, f. Petersen.
Arffmann, Johanne, 14. 5., Kbh.
Aschlund, Ketty Christiane, f. Neckelmann, bekg. 12. 5.
Asmussen, Constance, f. Nielsen, 10. 4., M: V. A.
—, Lars Aug., fh. Guldsmedem., 20. 9.
—, Sofie Wilhelmine, 15. 2., M: C. C. A., Toldkontrolør.
Asp, P. M., Fiskeeksportør, 4. 6., Fr.-havn, H: Emilie, f. Morthensen.
Aumont, Arthur, Journalist, 15. 7., Kbh.
Axelsen, Einer, Toldmedhj., 10. 1., Vejle.
Bach, Georg A., Dir., Bogtr., 10. 2.
—, Jacobine Marie, f. Meyer, 15. 10., Svendborg, M: P. J. B., fh. Sparekassebest.
Bache, Gust. Har., Overlæge, 10. 11.
Baden, Thecla, 6. 5., Stege.
Bagger, Maria Henriette, Frk. Konventualinde i Slagelse Kloster, 5. 4.
—, Valborg Jensine, f. Haakansen, 18. 10., Karrebæksm., M: Chr. B.
Bahn, Vilh., 5. 3., Frberg, H: Olga, f. Brunbæk.
Bahner, Caroline, 31. 5.
Bahnson, Carl, fh. Sgpr. i Skive, 15. 7., Frberg.
Balle, Georg, 9. 12., H: Josephine.
Bang, Camma, f. Jørgensen, 25. 4., M: Wilh. B., Grosserer.
—, Caroline, 24. 5., Kommunehosp.
—, Chr., Sgpr., Føllesley, 21. 11.
—, Conr., Gross., 6. 6., H: Nina.
—, Elisab. Caroline Medea, f. Tuxen 4. 5., Kbh.
—, Harriet Louise, f. Thalbitzer, 25. 5., Ringsted, M: H. A. B.
—, Margr., E. e. Skovrider B., Erholm, 13. 8., 84 A., Kbh.
—, Mathæus, Snedkerm., 22. 3.
Bardenfleth, Aage Alfr., Pr.lt., bekg. 23. 3., H: Bess.
Barfoed, Marie, 12. 5., Kbh., F: Harald B.
—, Thora, f. Læssøe, 17. 1., Kbh., M: Chr. B., pastor em.
v. Barner, G. A., Stationsforst., bekg. 27. 7., H: Johanne.
Barth, Hans Georg Daniel, Sgpr., 9. 5., H: Johanne, f. Nielsen.
Bartholdy, E. C. Marie, Enkefr., 21. 3., Frberg.
—, Thyra Emilie, 8. 9., Aalborg, F: Jakob B.
Basse, Carl Em., Kasserer, 17. 8., Hørsholm.
Bast, Margr. Henriette, f. Martini, 18. 7., 87 A., Vejle.
Bauer, Ernst Ludv., 20. 5., druknet v. Svendborg, F: Hjalmar B.
Baumann, Nolly, Fok., 19. 3.
Baur, Carl, Ltnt., 19. 5., falden i Luftkamp i Frankrig, F: Johs. B., Flensborg.
Bay, Elisab., f. Bluhme, 12. 10., Hellerup, M: Jul. B., cand. polit.

Bay, Niels Brock, 21. 5., 21 A., F: Holg. B.
Bayer, Elisab. Marie, 17. 7., Frberg.
—, Herm., fh. Bryggeribest. i Assens, 14. 10., H: Ingeb., f. Strøyberg.
Bech, L. A. M., Snedkerm., 23. 5.
—, Sophie Birgitte, 7. 7., Kbh.
Becher, Betty Rosa, f. Nathansen, 14. 2., Kbh., M: Thorv. B., Prokurist.
Bechgaard, Jul., Komponist, Prof., 4. 3.
Beck, Augusta, f. Wagenblast, 9. 11.
—, L. A. M., ps. Snedkerm. af Søetaten, 23. 5.
Becker, Armantine, f. Rostrup, 18. 5.
—, Carl Gust., fh. Klædegross., 24. 2., Frberg.
—, Frederikke, f. Foersom, 6. 1.
—, Johanne Elisab., Frk., fh. Lærerinde, Aarhus, 31. 3., Kommunehosp., Kbh.
Beckett, Rob. G., Gross., bekg. 5. 8., H: Eva.
Beeken, Mine Marie, Enkefr., 17. 11., 84 A., Kbh.
Beer, Marie, Enkefr., 20. 3., 92 A., Kbh.
Behrend, Ax., fh. Kt.chef, 19. 10., Br.: Wilh.
Behrens, V., Dir., 25. 10., Kolding.
Bekker, Ane Marie, f. Vest, Enkefr., 3. 8.
Bendixsen, Kr. Forv. v. St. Hans Hosp., 25. 9., Roskilde.
Bendtsen, Chr. Thomas Poul, Læge, 21. 2., Troense, H: Jørgine, f. Møller.
—, Ellen, 26. 5., F: C. V. B., Oberstlt.
Bendtzen, M. P., Kanc.r., Sparekassebogh., 27. 1., Pandrup.
Bendz, Agnes, 19. 1., Kbh.
v. Bennigsen, Henriette, f. Søderberg, 13. 4., Rudkøb.
Bentzen, Helene, 23. 6., Kbh.
—, Jac. Wilh., fh. Gross., 19. 12.
—, Marie, f. Deichmann, E. e. Billedhugger E. H. B., 6. 11.
—, Thora Amalie, Frk., 24. 9.
Benzon, Charles, 17. 3., Stubbekøb.
von Benzon, Emma Vilh. Aug., E. e. Mag. Carl v. B., 30. 3., Kbh.
Benzon, Lorentz Fr. Wald., fh. Maskinfabr., 23. 6., Kbh., H: Louise, f. From.
Berendt, Frederikke, f. Levin, begr. 30. 1., 70 A., M: Koppel B.
—, Johanne, f. Sander, bekg. 2. 2., 94 A.
—, Sophie, E. e. Gross. Eman. B., 25. 1., Kbh.
Berg, Beathe Marie, f. Stricker, 26. 9.
—, Carl Wilh., fh. Vægtfabr., 10. 12., Kbh.
—, Clara, Frk., 15. 11., Kbh.
—, Lorenz, 11. 11., H: Gerda, f. Børglum.
—, Mich. Andr., Pastor emer., 4. 4., H: Olivia, f. Bohr.
—, Vilh. Emil, Malerm., 2. 12.
Bergh, Axel, Sgpr., 1. 10., St. Thomas.
—, Hans Nic., Kt.chef, Ltnt., 18. 12.
Berglund, J. N., Skræderm., 6. 8.
Bergmann, Grith., f. Jansen Bacher, 6. 11.
—, Jens, fh. Skoleinsp., 6. 12., Frberg. H: Boline, f. Larsen.
v. Berner, Lili, 24. 4., Kbh.
Berner, Mogens, 17. 8., Christiania, F: Gilbert B.
Bertelsen, Sophie Elisabeth, f. Grave, E. e. Provst Otto Kyd B., 1. 1., Vammen Prg.
Berth, Laurits, Juvelerer, 23. 2., H: Alma.
Betzonich, Signe Lagertha, 26. 9., Moder: Signe B.
Beyer, P. J., Tømrerm., 18. 3., H: Christine.
Bie, Axel, 13. 9., H: Hedwig.
—, Mathilde, f. Møller, Enkefr., 19. 2., Kbh.
Biehl, Mathilde, bekg. 27. 1.
Biering, Jørg. Bang, Pastor emer., 9. 7., Frberg.
Bilfeldt, Aage Ad. Chr., 8. 9., Christiania.
—, Ludv. Emil Borch, Musiker, 30. 11.
Bille, Andr. Vilh., Assist., 23. 2., Kbh.
Biltsig, Anthon Th. Nielsen, Forst., kgl. Translatør, bekg. 14. 6.
Birch, Anna Caroline, f. Henriksen, E. e. Propr. J. Chr. B., 25. 2., Kbh.
—, Carl Gotfr., cand. phil., fh. Boghdlr., 23. 11. H: Josephe.
Birke, R., fh. Stationsforst., o. 1. 3.
Birkedal, Louise, f. Nyegård, 8. 2., Kbh., M: Uffe B.
Birkfeld, Lauritz, Kom.l., bekg. 25. 11.

Bjerregaard, Larsigne Othea, f. Jensen, Enkefr., 25. 11.
—, Rasm., Fabr., 28. 10., H: D. B.
Bjerring, Karl Em., fh. Forvalter, 3. 2., Kbh., H: Hansine.
Bjerrum, Laura, f. Jørgensen, E. e. Læge N. B., Nørre Lyndelse, 26. 6., St. Josephs Hosp.
Bjørn, Maria, f. Borgen, 29. 11., Kbh., S: P. W. B., Papirhdlr.
Blad, Louise, 26. 11., Kbh.
Blaunfeldt, Magd. Christine, 6. 11.
Blechingberg, Peter, fh. Postm., 8. 8., Kbh.
Blichfeld, Jacob K., fh. Landmand, 8. 2.
Blichfeldt, P. A., Lt., Overassist., 9. 1.
Blichmann, Anna, f. Lange, 25. 1., Mørkøv, M: P. J. B.
Bloch, Aage, 15. 7., Vejlefj. Sanat., F: Osc. B.
—, Christiane Henriette, f. Krøner, Enkefr., 4. 6., Kbh.
—, Louise, Etr.inde, 5. 3.
Bloés, Theod. Georg, fh. Boghdlr., 24. 1., Kbh., H: Hanne, f. Jansen.
Blædel, Anna Elisab., 25. 3.
—, Marie Dons, 12. 3., Holstebro.
Boeck, Emilie Conradine, f. Olsen, Enkefr., 23. 11., 86 A.
—, Petra Dorothea Camilla, 21. 6., Frberg.
Bohn, Emil, Branddir., 19. 8., Allinge, H: Sandrine.
Bohn-Jespersen, Joh. Peder Magn., ps. Overlærer, 19. 1., Nykøb. F.
Bohse, Fredr. Chr., Kom.l., 14. 7., H: Amalie, f. Mentz.
Boiesen, Emma Christine, E. e. Skomagerm. C. H. B., 29. 3., Kbh.
Boisen, Caroline, E. e. Pastor Harald B., 22. 4.
Bojesen-Trepka, J. J. T., Oberst, 5. 5.
Bokkenheuser, Louis Kristoffer, Driftsbest., 6. 1., 77¾ A., Haraldskjær, H: Louise, f. Høst.
Bolt, Thorv. Michal, Bogh., 26. 3., H: Sophie.
Bombak, A. C., fh. Skræderm., 4. 4., Kbh., H: Nathalie, f. Poulsen.
Bondo, Elisab., 16. 11., 15. A., Frberg, Moder: Kristine, f. Christensen.
Bonnesen, R. J., Hattemager, 4. 1., Middelf., H: Kirstine.
Bonnichsen, Cathr., 13. 9., M: AnthonB.
Boock, C. F. V., Landinsp., Afdelingschef, 27. 1., H: Mathilde.
Borgen, Johanne Olise Charlotte, f. Barchalia, Enkefr., 25. 10., Kbh., S: Wilh. B.
—, Maren, E. e. Restaurator C. A. B., 16. 12.
—, Mathilde Freder., f. Bræmer, E. e. Justitssekr. C. J. B., 20. 7., 87 A.
Bork, Fredr. Charles, Bogh., 4. 4., Kbh.
Borregaard, Sophie, f. Sternberg, 28. 8.
Borring, Melanie, Frk., 18. 8.
Borries, Caroline Josephine, f. Hastrup, 25. 11.
Borum, Frits Mikael, 2. 11., Rigshosp., H: Ida, f. Hansen.
Borup, Ane Kirst., f. Svane, 4. 6., Kbh.
—, Sofus, bekg. 30. 12., H: Dorothea.
Boserup, Ax., Forp. af Kokkedal, 26. 3.
—, Sofie Sabine, Kom.lærerinde, 10. 9., Viborg.
Brammer, Else, bekg. 14. 5., 11½ A., F: Carl B.
—, Sophie Elfrida, f. Rosendahl, 19. 2., 90 A., Frberg.
Brandt, Chr., Urmager, 11. 3.
—, Dolly, f. Kiølland, 13. 4., Veggerløse Prg., M: Chr. B.
—, Dorthea Julie, E. e. Skibsf. J. R. E. B. af Nakskov, 2. 6.
—, Marie Frederikke, f. Blom, bekg. 1. 2.
—, Otto Aug. la Cour, cand. jur., 3. 10., H: Hansine, f. Langballe, Kajerødg., Birkerød.
—, Thora Nicoline, 19. 11., M: A. H. N. B., Sadelmagerm.
Branth, Jakob Severin Deichmann, fh. Sgpr. t. Ousted-Taaning, 9. 12., Kolding.
Brasen, Niels Chr., 27. 2.
Brask, Bodil, 12. 4., Kbh., F: Axel Høeg B.
—, Henriette, Diakonisse, 6. 12., 59 A., Frberg.
Braun, Wilh., Dr., Kemiker, 5. 12., H: Amanda, f. Jørgensen.
Bredahl, Augusta, Bogholderske, 2. 9., Søborg.
—, Peter Severin, 12. 6., H: Vilh., f. Jørgensen.

Bredahl-Møller, H., Ritm., t. Vejstrupgaard, 18. 10., Svendborg Sygeh.
Bredal, A. C., fh. kgl. Hushovm., 6. 6.
Bregendahl, Mathilde, 13. 1., Kbh.
Breinholt, N. B., Etr., 25. 1., Kbh., H: Anna, f. Knudsen.
Bremer, Th., ps. Toldassist., bek. 19. 4., 94½ A., Nyborg, H: Emilie, f. Petersen.
Brendstrup, Laurentine, f. Hvalsøe, 8. 4., Frberg.
—, Vilh., Isenkr., o. 4. 8., Randers.
Brennecke, Eugénie, E. e. Ing.kapt. B., 18. 6., Kbh.
—, Julie Elisab., f. Brandt, 14. 7.
Breum, Ignatz, Købm., 24. 4., Odense.
Bricka, Laura, E. e. Rigsarkivar C. F. B., 21. 5., Hellerup.
Brix, Augusta, 7. 1., Frberg.
Broberg, Carl Aug., Konsul, 26. 10., H: Camilla, f. Blom.
Broch, Betty Marie, f. Grønsund, Enkefr., 16. 6., Kbh.
—, Pet. Charles, 29. 11., Kbh., H: Vilhelmine.
—, Sofie Johanne, f. Howalt, 19. 6., M: Axel B., Svendborg.
v. Brockdorff, Fr. Nic., Ass. v. Statsb., 26. 12., 35 A., Kbh.
—, Hansine Caroline, f. Nielsen, 10. 4., 90 A., Kbh.
Brockenhuus-Schack, Enkegrevinde, 25. 3., Kbh.
Brockmeyer, Marie, f. Als, Enkefr., 6. 2., Chr.havn.
Brodersen, Vilhelmine, Frk., bekg. 28. 8., 97 A., Helsingør.
Broe, Niels Peter, Varemægler, 17. 3., Kbh.
Broge, Charlotte, f. Bodenhagen, E. e. Gross. Vilh. B., 28. 7., S: Sophus B.
Brostrøm, C. J., fh. Planteskoleejer, 12. 7., Viborg.
Bruhn, Louise, fh. Kom.lærerinde, 6. 4., Kbh.
—, Nis Mathiesen, Konstruktør i Søet., 21. 8.
Bruun, Ax., afsk. Kapt., 3. 11., H: Thyra, f. Friis.
—, L. T., Pastor emer., 7. 4., 77 A., Aalborg, H: Joachimine.
—, Petrine, Enkefr., 26. 12.
—, Vilh., Arkitekt, 10. 1.
Bryde, Ida Vilh., Frk., 7. 11.
Brüel, Carl S., 22. 1., Kurgan.
Bryndum, Anna, Frk., 25. 1., Nice.
Brøchner, Niels, 1. 2., Holte.
Brøgger, Chr., Fuldm., 27. 8., Kbh., H: Thora, f. Bruun.
Buch, Antoinette, f. Aackerberg, 31. 3., Birkerød.
—, Holg. Otto Volmer, Glarm., 3. 10., H: Helmine, f. Munck.
—, S. A., Musiker, bekg. 19. 2.
Buchhave, Fanny Dorothea Louise, 31. 5., Thisted.
—, Ida, Frk., 9. 8., Thisted.
Buchwald, Johs., 30. 1.
—, N. A., fh. Sognepr. t. S. Højrup og Aarslev, 4. 7., Frberg, H: Valborg, f. Wissing.
Buck, Vald., ps. Lærer, 1. 2., Havnlev, H: Vilhelmine, f. Jensen.
Bucka, Marie, E. e. Gross. Marcus B., 11. 3., Flensborg.
Buemann, Michael, fh. Købm., 30. 10.
Buhl, Agnete, 10. 10., Kbh.
—, Marie, f. Andersen, 5. 11., M: Hans B.
Bundgaard, Mette Marie, f. Nielsen, begr. 8. 8., Kbh.
Bunkeflod, Margr. de Fine, f. Christensen, 26. 1., M: Holger de F. B.
Buntzen, Georg Fr., Børstenbinder, 11. 3.
Bus, Cathr., 20. 3., Sstr.: Emilie B.
Busck, Carl, Partikulier, 28. 1.
Bügel, Dan. Nic., Gross., 16. 10., Frberg Hosp.
—, Pouline (Polle) Jensine, f. Rosengreen, 10. 3., Frberg, M: H. B., fh. kgl. Skovfoged.
Bülow, Alba, Frk., Stiftsdame, 11. 4., Roskilde.
—, Dagm. Amal., f. Petersen, 14. 10., Kbh.
—, Lauritz, Bager, bekg. 11. 4., Kbh., H: Julie, f. Tornøe.
—, Ludv., Propr., 16. 3., Rytterholt.
—, Marie, Frk., 10. 11., Kbh.
—, Michael, Gross., 5. 6., 54 A., Kbh.
Bødcher, Emilie, f. Rostgaard, 8. 12., Frberg, M: Heinrich B.
Bøgelund-Jensen, Max, 26. 3., Kbh., H: Martha.
Bøggild, Bodil, E. e. Brygger L. B. i Finland, 5. 8., Ribe.

Bøggild, H. G., Prokurator, 24. 3., 81 A., Ribe, H: Caroline, f. Vesterby.
—, Maja, fh. Sygeplejerske, 30. 8., Kbh.
—, Petra Rissing, f. Plaug, E. e. cand. theol., Kom.l. P. B., 9. 12., 81 A.
Bogh, Jenny, Kom.lærerinde i Aarhus, 10. 11.
Bøhme, Lina, 7. 9., M: W. B., Xylograf.
Bøjlesen, A., Hotelejer, 22. 2., Assens.
Bølling, Sigr., Frk., 30. 12., Sstr.: Ida Huitfeldt.
Bønnelycke, K., fh. Red., 28. 11., Frberg Hosp.
—, Vald., Skibsf., bisat 23. 1., Kbh.
Børgesen, Jørg., Cigarfabr., 29. 8., Nyborg, H: Marie.
Bøtker, Math., Enkefr., 8. 11.
Bøytler, Sofie, f. Steinmetz, E e. Blikkenslagerm. Ad. B., bekg. 14. 12., Kbh.
Carlsen, Carl, Kunstmaler, 29. 5.
—, H. V. E., Kmr.inde, 21. 6., 88 A., St. Josefs Hosp.
—, Jens Dahl, fh. Insp. p. Kattrup. 5. 12., Kbh. Amtssygeh., H: Caroline.
—, Mich., O.retssagf., 12. 9., Frberg.
—, Petra Christine Sousanne, f. Nielsen, 7. 9., Skodsborg, M: A. C., Tømrerm.
Carstensen, Julie, Frk., 23. 1., 88 A., Frberg.
—, L., fh. Dampskibsf., 19. 3., Kbh., H: Margr.
Caspersen, Hans Fr., fh. Købm. af Særløse, 17. 2.
—, Sine, Enkefr., 28. 8., Kbh.
—, Wenzentine Charl. Elisab., f. Gether, 30. 12., Kbh., M: H. P. C., Oberst.
Casse, Christine Bothilde Petrea, f. Winding, 15. 5., Hørsholm, M: O.retsprok.
—, Emilie Freder., 25. 9.
—, Frits, Ing., 22. 3., Frberg.
Castella, Laurentze, f. Larsen, 31. 3., M: M. J. C., Bringe.
Castenskjold, Daisy Grevenkop, f. Krag-Juel-Vind-Frijs, 12. 1., London.
Cetti, Julie, Frk., fh. Inkassatrice, 4. 2.
Chorfitzen, Marie, E. e. Tømrerm. G. V. C., 24. 12.
Christensen, C., Sagf., 16. 2., Aalestrup, H: Hilma, f. Terndrup.
—, Christen, kgl. Fuldm., 4. 5.
—, Fr., Gross., 22. 5.
—, Ine, f. Wulff, E. e. Klosterlæge H. V. C., Gisselfeld, 6. 1., 84 A., Charlottenl.
—, Johan Carl, Kapt., Murerm., 26. 1., Helsingør.
—, L. P., fh. Lærer i Hylstrup, bekg. 31. 1., Sorø.
—, M., Dir., 14. 8., Kbh., H: Dorthea, f. Eskesen.
—, Michaela, E. e. Lærer v. Thisted Realsk. R. J. C. C., 28. 1., Kbh.
—, O., Stabssergent, Sygehusforv., o. 27. 5.
—, Olivia Christiane, f. Kirchheiner, adopt. Haarup, Enkefr., bekg. 1. 4., Kbh.
—, P., Fiskeeksportør, 19. 7., Kolding.
—, Wilh., Antikvitetshdlr., 21. 11., Kbh., H: Cathr.
Christgau, Herman Gottfr., Fuldm. i D. F. D. S., 14. 7., Kbh.
Christiansen, C., Prof., Dr. med. & jur., 28. 11., Kbh., H: Hansine, f. Ostenfeld.
Christonje, F. V., exam. polyt., 7. 10., H: Erna, f. Janssen.
Christophersen, Chr., fh. Arkitekt, 26. 1., H: Doris, f. Wätzold.
—, Chr., fh. Kapt., bekg. 2. 3., 80 A., K.
—, R. A., fh. Guldsmedem., o. 7. 9.
Claudewitz, Hansine Olivia, 2. 4., Kbh.
Claudi, Marie, Frk., 1. 2.
Clausen, Anna, f. Eisenreich, 19. 10., Frberg.
—, C. C. J., Arkitekt, 12. 10.
—, Vict., fh. Lærer, Køge, 17. 6.
Clemmensen, Dagmar Sofie, f. Becker, 6. 5., M: A. C., Arkitekt.
Cloos, Peter Vald., fh. Slagterm., 13. 11., 81 A., H: Caroline, f. Lundqvist.
Cock-Clausen, Aase, Enkefr., 8. 9., Frberg.
Cohen, Ad. Levin, fh. Manufakturh. i Kallundb., 16. 8.
Cold, Ida Athalie, f. Bruun, E. e. Distriktslæge, Dr. med. D. H. O. C., 21. 2., 92 A.
Colding, Ida, Frk., 5. 5., Kbh., Sstr.: Caroline Schiellerup, f. C.

Colditz, Julie, f. Richardt, Enkefr., 17. 10.
Collin, Edith Karen, 11. 4., 5½ A., F: Gustav C., Faktor.
Collstrup, Math., Frk., 24. 8., 75 A.
Conradsen, Har. Andr., fh. Forp. p. Roskilde adel. Jomfrukl., 12. 1., Kbh.
Cordius-Hansen, H. A., Urtekr., 14. 11., H: Thora, f. Greve.
Corfixen, Chr., Ing., 13. 6., 75 A.
Cornelius-Knudsen, Jens, kgl. Hofinstrumentm., 29. 4., Kbh.
Corneliussen, Chr. Hans, fh. Bogh., 25. 9.
la Cour, Erik, 10. 3., Charlottenl., F: Dan l. C.
—, Jcb., Red., 18. 9., Lyngby, H: Helen, f. Rode.
—, Thora Vilhelmine, f. Herskind, 24. 3., Skjærsø.
Crone, Thyra Piil, 11. 7., Vejlefj. Sanat.
Daase, H. H., Købm., 3. 3.
Dahl, Nanna, f. Kramp, 9. 1.
—, Niels Otto, Bogholder, 10. 12., Helsingør, H: Anna, f. Kragh.
—, Wilh. S., Gross., 25. 1., Kbh., H: Andrea, f. Wegener.
Dahlberg, Thorv. Vilh., 21 A., bekg. 14. 8., Frberg, F: Thorv. D., Isenkr.
Dahlenborg, Magd. Kathr., f. Pontoppidan, 1. 10., M: C. D., fh. Rektor.
Dahlerup, Hans, Pastor emer., 25. 5.
—, Vilh., Kapt., 13. 9., St. Josephs Hosp., H: Henriette, f. Lorenzen.
Dall, Ulrikka, 11. 11., M: Jul. D.
Dalsgaard, Marie, f. Hansen, E. e. Prof. Chr. D., 3. 11., Sorø.
Dam, Chr., fh. Propr., 2. 9., Aabyhøj.
—, Maren Andrea, f. Nielsen, 14. 7., Kbh., M: L. W. D., Skibsf.
—, Sophie Margr., f. Vermehren, 10. 3.
Dame, Th., fh. Mølleejer, 3. 3., Ballerup.
Danæus, Susanne Jacobine, f. Wittrup, Enkefr., 20. 5., Kbh.
Darre, E., Sgpr., 13. 2., Kallundborg, H: Henrica.
Daugaard, Andr. J. P., Snedkerm., 25. 12.
—, Christine Margr., Frk., 18. 12., 86 A., Ribe (D. af Biskop).
Davitzen, W. M., ps. Kapt., 5. 4., 78 A., Rønne, H: Julie, f. Sonne.
Decreaux, C. F., fh. Urmager, bekg. 29. 7., H: J., f. Møller.
Dede, Christiane, Enkefr., 18. 10., S: Aug. D.
Dedenroth, Marie, Enkefr., 19. 6., Kbh.
Deichmann, Esther, 8. 9., F: Stig D.
—, Julie Elisab., f. Holm, E. e. Skolebest. L. B. D., 18. 9., 80 A., Kbh.
v. Deurs, Elise, 12. 10., Kbh., Moder: Marie Elise v. D.
Dewulff, Käthe Henriette, 28. 7.
Diemar, Otto, Gross., 7. 2., 76 A., Kbh.
Digmann, J. A., Kanc.r., o. 29. 8., Nr. Sundby.
Dithmer, H. P., Murerm., 5. 6., Holbæk, H: Thora, f. Gottschalck.
Ditlevsen, Holg., Maskinm., 25. 8.
Djernis, Caroline, f. Lommer, Enkefr., 31. 12.
van Dockum, A. F., Skibsmægler, 10. 8., Hellerup, H: Ingeb.
Dohm, Harie, f. Petersen, 14. 9., Frberg, M: Th. D.
Dohn, Nielsine Cecilie, f. Mogensen, 22. 1., 90 A., S: N. C. A. D., Apot., Horsens.
Dons, Simon Arent, 22. 1., Svanholm.
Dorph, G. C. M., Stationsforst., 31. 8., Frhavn, H: Ulla.
Dorscheus, Anton, 22. 8.
Drescher, Ludv., Fabr., 14. 7., H: Bodil, f. Clemmensen.
Dreyer, Laura, Enkefr., 3. 5., 81 A.
Drøhse, Ernst Gustav, Krudtm., 26. 1., H: Emma, f. Brasen.
Due, Signe, Frk., 23. 5.
Duer, Hansine Henriette, f. Hauschild, 8. 10., Frberg, M: Claus D.
Duus, Harriet, f. Jacobsen, E. e. Auditør Aage E. D., 1. 5., Kbh.
—, Thora, f. v. d. Recke, Oberstinde, 23. 5.
Dyekjær, P. C., Sgpr. t. Faarevejle og Dragsholm, 28. 10., Kbh., H: Jenny, f. Hansen.
Dyhr, Ane Dorthea, f. Redder, 18. 2., 82 A., Kbh.
Dyhre, Vilhelmine, 29. 8., Esbjerg, M: H. T. D.
Dyrhauge, Otto Jul., cand. polyt., Afd.ing., 26. 8., H: Nancy, f. Petersen.

Dyrlund, Folmer, Dr. phil., 27. 2., 91 A.
Ebbe, Chr. Petersen, fh. Folketingsm., Lærer, o. 24. 6.
Ebbesen, Jac. Peter, Gross., 19. 1., Kbh.
Edlich, Abigael, f. Storm, E. e. Restaurator E. M. E., 15. 9., 84 A., Frberg.
Edvardsen, Marie, Enkefr., 23. 10., S: A. E., Kapt. i Artill.
Eegholm, Edv., Gross., 16. 4., Kbh.
Eggers, Cecilie Magdalene Nicoline, Frk., 29. 12.
—, Olga, f. Jensen, bekg. 13. 4., M: Fritz E., Overserg.
Ehlers, Agnes Birg., f. Arctander, Kfr.inde, 15. 6., 85 A.
—, Chr. W. F., ps. Overserg., 13. 8., Kbh.
Ehlert, J. H., fh. Pianofabr., 6. 2., Kbh.
Ehrencron, Regine Albertine, f. Bovett, E. e. Malerm. Ludv. E., 17. 3., 96½ A.
Eide, Chr. Severin, Herredsfuldm., 23. 11., Brædstrup, H: Augusta, f. Krüger.
Eigtved, Petra, Sygepl., 5. 12.
Eising, F. P., fh. Købm., 19. 10., 88 A.
Eixmann, Hansine Ludovica, f. Wilhelmsen, 5. 3., Kbh., M: F. E., fh. Overtelegrafist.
Elberling, Olivia Helene Caroline, 28. 5.
Eliasen, Math., f. Petersen, 14. 10., Frberg.
—, Wald., Tobaksfabr., 23. 7., 75 A., Frberg, H: Math.
Ellingsen, Vitha, fh. Viceinspektrice, 9. 1., Kbh.
Elmer, Jenny, f. Hansen, 15. 5., St. Josephs Hosp., M: Niels E., Kommunebogh.
Elmquist, Christiane, 13. 8., Shanghai, M: Edv. E.
Engelbrecht, Anna, 1. 8., Rigshosp.
Engelsted, G. S. V., fh. Sgpr. t. Ove og Valsgaard, 22. 4., 77 A., Grenaa.
Engelstoft, Helene, 17. 3., Odense, M: P. T. E.
Engholm, Gust. Wilh., 18. 10., Limhamn, H: Anna, f. Reventberg.
Engsig, Søren, Boghdlr., 30. 12., Frhavn, H: Dorthea.
Eriksen, Constance, f. Schnipp, E. e. Justitsr. F. E., 21. 10., Kbh.
Erhard-Hansen, Doris, f. Pfeil, fh. Operasangerinde, 1. 8.
Erichsen, Rosalie, f. Sabinsky, bekg. 6. 6., M: Carl F. E.
Erlitz, Frits, Kt.chef, 29. 1., Kbh.
Ernst, Tora Dorthea, 31. 7., Fredensborg.
Ertmann, Axel Wengler, Glarm., 11. 3., Kbh.
Esche, J. G., Ing. Dir., 16. 1., Kbh., H: Elisa, f. Krause.
Eskamp, W. H. C., fh. Overmaskinm., 29. 3.
Esmann, Caroline Marie, f. Borgen, 19. 9., Frberg.
—, Dederica, Etr.inde, 13. 5., Kbh.
v. Essen, Ida Frederikke, Frk., 15. 3., Randers.
Ette, Carl Rud., mag. scient., 14. 8., Kbh., H: Anna, f. Petri.
Evensen, A. C., Provst, 21. 10., Kbh., Moder: Anna E., Enkeprovstinde.
Ewald, Vilh., fh. Hovedkass., Justitsr., 24. 1., Kbh.
Eyber, Antoinette, f. Bülow, Enkefr., 5. 9., Kbh.
Faber, Einar, fh. Kt.chef i Privatbanken, 24. 11., Kbh.
—, Mauritz Trap Friis, Gross., 24. 4., Aarhus.
—, Vald., fh. Generalkons., 18. 12., London.
Fabricius, Constance, f. Møller, 14. 1., 77 A., Valby.
—, Lars Pet. Henr. Chr., 30. 7., Frberg, H: Harriet, f. Lindeburg.
—, Peter Fr., t. Lyngbygaard, bekg. 21. 12., Rigshosp., S: Holg. F.
Fabritius-Bregaro, Gertrud, stud. jur., 15. 11., 19 A.
Falck, A. T., fh. Overtoldinsp., 27. 6., H: Marie, f. Grau.
—, Edith, bekg. 13. 11., Moder: Charlotte Nathan.
Falkenberg, Gust., Friherre, svensk Minister i Madrid, 26. 8., H: Elisab., f. Hegel.
Falkensteen, Insp. v. Mosaisk Kirkeg., 15. 1.
Falkenstjerne, Holger Axel, 28. 11., Kbh.
Fangel, Wilhelmine, 10. 8.
Farsbølle, Chr., Justitsr., Hovedkass., 7. 11., St. Josephs Hosp., H: Ottilia, f. Pedersen.

Farsøe, Marie, f. Friis, 3. 4., Aabyhøj.
Faye, Gerh., Best. af Nakskov Sukkerfabr., bekg. 30. 1., Nakskov, H: Luise, f. Hagen.
Feddersen, Albinus, Gross., 15. 2., Frberg.
Feilberg, Lorry, Restauratør, 26. 6., 59 A., Frberg, H: Marie.
Feldthusen, Johs., Gaardejer, fh. Folketingsm., 21. 2., Høve H: Anne.
Felumb, Mathilde, Frk., 14. 6., 80 A.
Fensmark, Trine, 1. 2.
Fibiger, Ida Marie, 3. 6.
—, Thora, f. Holm, Enkefr., 12. 7.
Fiedler, Agnes Emilie, f. Gronemann, Enkefr., 25. 10., S: Hans F.
Fischer, Marie, Frk., 14. 1., St. Josephs Hosp., Br.: Joh. F.
—, Nicoline Kirstine, f. Holmberg, 14. 12., Frberg.
—, Victor, O.retssagf., 17. 5.
Flagstad, Edv. Emil, cand. jur., begr. 14. 7.
Flemming, Ax. Helms, 6. 12., Charlottenl., Moder: Elna F., f. Helms.
Flensborg, Gudrun, 26. 12., F: Emil F.
Fleron, Amanda, f. Christensen, 20. 5., Kbh., M: Anton F.
Fliess, Max, Gross., 19. 6.
Flindt, Egil Frits Johs., Afd.chef, 27. 10.
Fogh, Ax. Georg Fr., Læge, 13. 6., Hellerup.
Foldberg, Marie, f. Thomsen, Enkefr., 20. 1., Hillerød.
Folkmann, H. P., fh. Møller, 31. 3., 89 A., Jyderup.
Fonnesbech-Sandberg, Severin, Gross., 20. 9., Rungsted, H: Jenny.
Formann, Camilla Augusta, f. Reith, 11. 3.
Foss, Ingeb. Petrea, f. Holm, E. e. Urtekr. Soph. P. F., 7. 11.
Fraas, Ad. Skrike, Propr., 28. 9., Philipsdal.
Frandsen, Joh. Arent, Distriktslæge, 6. 4., Ørsted.
—, Wilh. Anders Niels, Prokurist, 8. 8.
Fratz, Ferd., Dir., 8. 6., Frberg, H: Marie, f. Farrer.
Frederiksen, Elisab., f. Emtkjær, bekg. 17. 7., M: Aug. F., Dir.
—, Emil, Bankbogh., Maribo, 16. 3., Kbh., H: Frantzisca, f. Stybe.
Frederiksen, Hanne, f. Aagaard, E. e. Skovrider F., Samsø, 11. 1., 90 A.
—, N. P., fh. Brygger i Horsens, 28. 8., 84 A., Kbh.
Frellesvig, Helga V. O., f. Müller, 14. 2., M: Fr. F.
Frese, Dorth. Kristine, f. Gjetting, 1. 9.
Friberg, Emilie, bekg. 21. 3., 80½ A., Br.: Villiam F.
Friedenreich, Harriet, 8. 3., Kbh.
Friedrichsen, Guntha Marie Sophie, f. Schrøder, E. e. Teglværksejer F. H. F., Nivaa, 20. 4., Kbh.
de Fries, Amanda, bekg. 26. 8., M: K. L. de F.
Friese, W., ps. Havneassist., 8. 8., H: Flora, f. Heine.
Friis, Christine, f. Dose, bekg. 16. 12.
—, D., Fabr., Vejle, 17. 3., Kbh., H: Emilie, f. Lund.
—, Frederik, Hofjægermester, 29. 1.
—, Louise Marie, Frk., fh. Lærerinde, 17. 7., Kbh.
—, Nicoline Marie, 5. 12., Kbh., M: F. F., fh. Bagerm.
—, O. C., Havneinspektør, 10. 5., Aalborg, H: Laura, f. Galster.
Frimodt, Aug. Louise, f. Lund, E. e. Gross. H. A. F., 31. 7., Vedbæk.
—, Mogens Victor, 3. 10., Birkerød.
Frisch, Jensine, bekg. 3. 3., 93 A., Horsens.
Fritz, Georg, Pastor emer., o. 8. 7.
Froberg, Eggert, fh. Lærer, 9. 8.
Frost, Carl Wald., fh. Fabr., 4. 11., H: Wilhelmine, f. Kohler.
—, K. H., Kurvemagerm., 25. 10., D: Olga Brundt, f. F.
Fryd, Vald., 4. 8.
Frydensberg, A. C., Børnehjemsforst., 5. 7., Tisvilde.
Frølich, Benedicte Ulfsparre, f. Treschow, 17. 12., Kbh.
Fuchs, Wilh., fh. Bogh. v. Statsb., 2. 7., 78 A., Kbh.
Fussing, Inger, 17. 9., Charlottenl., Moder: Nicoline F.
Fynboe, S. Chr., Konsul, 7. 7., 67 A., Lemvig.
Fürstnow, Hans Aug. Heinr., Telegrafist, 10. 1.
—, Fürstnow, Petrea, f. Andersen, 23. 8., M: Wilh. F.

Fæderholdt, Laura, f. Wilken, bekg. 8. 3., M: Carl F.
Færch, Viveque, f. Lange, 8. 10., Slagelse.
Gad, Agnes Eline Freder., Frk., fh. Lærerinde, 16. 7.
—, Johanne Marie, 7. 1.
—, J. P., fh. Godsforv., 2. 4., 92 A., Kbh.
—, Marie, 28. 4., D: Elna.
—, Theod., 9. 5.
—, Theod., Byfoged, 7. 3., Helsingør, H: Nini, f. Thaulov.
Gade, Anders Madsen, Sagf., 24. 8., Kbh., H: Mab.
Gall, C. E., fh. Bankdir., 9. 4., Odder.
Galle, Agnes, 2. 10., Glostrup, M: F. L. G.
Gamst, Carl Ferd., Smedem., 16. 10., Kbh.
Gandil, Betty Marie, 22. 5.
Garde, Charlotte, f. Schjær, 29. 1.
Garnn, Olga, 24. 8., Taarbæk, M: Johann G.
Gasmann, Chr., Godsejer, Fladsaa, 17. 1.
Gedalia, Sofie, f. Lund, 4. 5.
Gegner, Ad. Vilh., Dir., 22. 7., H: Ingrid, f. Bengtsson.
Geisler, Else, 20. 9., F: Aage G.
Geppel, Carl H. M., ps. Lærer, bekg. 14. 12., H: Sofie.
Gerhardt, Aline Mathilde, f. Thaulow, Enkefr., 30. 7., Kbh.
—, Laura, Enkefr., 29. 10.
Gerlach, Ida, f. Faber, 27. 4., Odense, M: Wilh. G.
Gesner, Louise, bekg. 13. 3.
Gether, Jutta, f. Jæhnigen, Enkefr., 16. 12.
Gildsig, Anton Peter Nielsen, Tapetfabr., 4. 11., Viborg, H: Cathr.
Gimbel, Th., Tømmerhdlr., 11. 2., Middelf.
Gjellerup, Jul., Forlagsbogh., 7. 6.
Gjerding, Frederikke, f. Høppner, 14. 3., Frberg.
Glase, Carl Chr. Ivar, fh. Telegrafbest., 7. 10.
Gluud, Anna Cathr., f. Brix, 30. 8.
Godskesen, Jens, fh. Toldkass. i Aalborg, 12. 4., Kbh., H: Sine, f. Møller.
Godt, Jensine, Margr., f. Gjerlev, 9. 3., Frberg Hosp., M: Anthon G.
Goldschmidt, J., Etr., fh. Dir., 15. 1., 90 A.
Gommesen, Vilh., Gross., 21. 11., Kastrup, H: Anna Høgh.
Goos, Augusta, f. Nyebølle, E. e. Borgm. i Stege W. G., 12. 4., Kbh.
—, C., Gehejmekfr., Dr. jur., 20. 12., Kbh.
Gottlieb, Henr., 18. 2., Faksinge Sanat., F: Fredr. G., Past. emer.
Graah, Johs., fh. Landmand, bekg. 9. 12., Kbh. Sygehj.
Gram, Agnes Camilla, 10. 4., Frberg.
Grau, Bryde Erik, 7. 3., F: Hans G.
—, H. Chr., fh. Gaardejer, 23. 10., Pøl.
Gravesen, Vald., Dir., 20. 6., H: Hulda, f. Worm.
Gregersen, Catharine Caroline, f. Riemann, 25. 10., Hellerup.
—, Petrea Wilhelmine, f. v. Muderspach, 18. 4., Frberg.
—, Poul Alberg, Savværksejer, 11. 2., Kjerteminde.
Greibe, Bernh., 30. 9., Kbh., H: Marie.
Greisen, Dagm., f. Tønnesen, 25. 9.
Greve, Adelheid, 15. 4., Berlin, M: P. A. G.
—, Louise, f. Lüders, 20. 1., Kbh.
Grønenberg, May, f. Mylius, 18. 9., Frberg, M: Carl G.
Groshenning, Ane Dorthea, 14. 9.
Groth, Franciska, f. Wilhjelm, Enkefr., 13. 3.
Grove, Joh., Borgm., 15. 2., Nibe, H: Augusta, f. Møller.
—, Will. Theod. Carsten, fh. Fabrikm., bekg. 8. 9., H: Sofie, f. Larsen.
Grove-Rasmussen, Carl, Apot., 15. 10., Frberg, H: Ida.
Grumstrup, Christine Regine, f. Barsø, 10. 6., 93 A.
Grundtvig, Hansine Elisab., 20. 4., Gentofte.
Grøn, Ada Curtois, Frue, 4. 5., Kbh.
Grøndahl, Rinda Vilhelmine, f. Lund, 13. 1., M: Vilh. G.
Grønlund, A. F., f. Møller, Enkefr., 28. 1., Kbh. Sygehjem.
—, Eleonora, f. Funch, 12. 2.
—, Holga, f. Fønss, 4. 11.
Grønning, Hansine Andrea, Enkefr., 6. 9., Aalborg.
Grønvold, Ax. Emil, Kornkontr., 4. 8., H: Astrid, f. Gath-Hansen.

Grønvold, Olivia Johanne Henriette, f. Seerup, 13. 8., Frberg, M: C. F. G.
Gude, Ida Charlotte, Frk., Konventualinde i Slagelse Kloster, 20. 10., Sstr.: Julie Weihe, f. G.
Guldberg, Jensine, f. Birch, Enkefr., 3. 5.
Gulstad, Laura M. S., Frk., 1. 6., Øresundshosp.
—, Louise, Frk., 9. 6., Helsingør.
Gyldendal, Bolette Sophie Amalie, Frk., 28. 2., Frberg.
Gyldenkrone, Marie Christine Josephine, Baronesse, E. e. Ritm., Baron G., 22. 7.
Güthler, Johanne Henriette, f. Svendsen, Enkefr., 28. 6.
Gotke, Emilie Victoria, f. Lund, 11. 9.
Haas, Peter, Gross., bekg. 23. 1.
Hagemann, Thrine, f. Jans, Enkefr., bekg. 3. 10.
Hahn, Theod., Snedkerm., 21. 3., Kbh.
Halberg, Caroline, f. Lyhmann, Enkefr., 7. 3., Kbh.
—, F. W., Maskinm., 2. 9., Kbh., H: Helene, f. Lund.
Hald, Olkjær, Kt.chef, 30. 8., Aalborg.
—, P. Tetens, Dr. med., 20. 9. Kommunehosp.
Haldkier, Carl Birch, fh. Boghdlr., 22. 8., Kbh.
Halkier, Gotfred, Gross., 22. 5., Kbh.
Hallgrimsson, Ellen, f. Luckner Feveile, 10. 1., Reykjavik, M: Svenn H., Bankkasserer.
Halling, Alfr. Georg, Krigsassessor, 5. 7., H: Marie.
—, Ax., mag. art., Underbibliotekar, 3. 9., Kbh., H: Signe, f. Rasmussen.
Halvorsen, Hedvig, 16. 6., Kbh.
—, K. A., ps. Kommunelærer, 5. 4., Kbh.
Hamburger, Cecilie, E. e. Kredslæge H., Esbjerg, 31. 7., Kbh.
Hammelev, A. T., Oberst, 15. 9., Kbh., H: Jacobine.
—, Jeff., Pr.lt., 22. 6., H: Josefa.
Hammer, H. V., fh. Maskinkonstr., 1. 6., H: Elvine.
—, Hans Chr. Bondrop, fh. Distriktsl., 28. 7., Roskilde, H: Margr., f. Ostermann.
—, Hansine Emilie, Frk., 16. 1., Frberg.
Hansen, Carl Josef, fh. Mægler, 20. 7., Frberg, H: Antonette, f. Erichsen.
—, Carl Oluf, Klasselot.koll., 18. 2., Næstved.
—, Chr. Adam, fh. Murerm., 1. 1., H: Stefania.
—, Chr. Aug. Jul., Kapt., fh. Distriktsforst., 18. 1., 83 A., Frberg, H: Vilhelmine, f. Ebeling.
—, Elna Marie Kofoed, f. Borum, 3. 1., M: E. K. H., Toldass.
—, Flora Antoinette Caroline, f. Gottschalck, 21. 12., M: J. P. H.
—, F. C., Justitsr., fh. Postm., Kallehave, 4. 1., Kbh., H: Margr., f. Dorph.
—, Ferd. Const., fh. Tømrerm., 2. 7., 80 A., Kbh.
—, Fr. Ferd., Juvelerer, 29. 8., 80 A., H: Jacobine, f. Møller.
—, Hans Chr., fh. Dampskibsf., 22. 3., 94 A., Kbh.
—, H. M., Dir., 19. 8., St. Josephs Hosp., H: Ingeborg, f. Bendsen.
—, J., Sagf., 20. 2., Kbh.
—, Jac. Ferd., Malerm., 26. 12., 80 A.
—, Johanne Kirstine, f. Bahnsen, Læge 3. 6., M: H. J. H., Læge.
—, L., fh. Lærer i Menstrup og Rude, 23 1., Hellerup, H: Martha.
—, Ludv., fh. Hdlsgartner, bekg. 29. 9., Sophiehøj, H: Thora.
—, M., Konsulinde, bekg. 20. 2., 92 A.
—, Peder, Gross., 28. 10., H: Karen, f. Kamp.
—, P. C. V., Prof., Dr. phil., 24. 3., Kbh.
—, P. V. E., fh. Fysikus, 23. 8., Rønne.
—, Sigv., Gross., 18. 1., H: Mathilde, f. Schertiger.
—, Thora, Assist. v. Statsb., bekg. 26. 8.
Hansen-Røjle, H. J., Red., Thisted, 11. 5.
Hanson, Ottilia, E. e. Prok. C. H., Grenaa, 26. 10., Maribo.
Hanssen, P. Kjær, Gross., 19. 3.
Harboe, Carl, Teglværksejer, o. 26. 10.
—, S., Mægler, 23. 4., H: Emma, f. Brehm.
Harder, Jørgen Carl, Hdlsrejsende, 8. 12., Frberg, H: Margrethe, f. Bolwig.
—, Laura, f. Rasmussen, 31. 8., M: Aug. H.

Harder, Paulli, Fabr., 19. 5., Odense, H: Andrea.
Harrsen, Ellen Amalie, f. Appeldorn, 12. 4., Herning, M: Harro H., Læge.
Harth-Olsen, Louise, f. Harth, bekg. 17. 10., Kbh., M: Edv.
Hartmann, Emmy, f. Bügel, E. e. Portrætmaler, Fotog. Leop. H., 1. 3.
Hartnack, Anna Marie Frederikke, f. Vulf, E. e. Skræderm. Rud. H., 4. 2., 91 A., Kbh.
Hartvigsen, Henr., Propr., 13. 2., 82 A.
Haslund, Otto, Prof., Maler, 30. 8., Koldby.
Hass, Anna, f. Mattsson, 16. 12., Faxe Sygehus.
Hasselager, A. K., fh. Overl. p. Herlufsholm, 20. 6.
Hasselbalch, Bartholomæus, fh. E. af Torslev Nørgaard, bekg. 10. 9.
—, Frederik, 1. 3., Aalborg, H: Henny.
Hasselmann, Josephine Theresia, E. e. Krigsass. C. F. H., 15. 11.
Hassing, Elisab. Andrea Parmone, 1. 5., Kbh.
—, Hulda Christiane, Frk., 22. 8.
—, Sigrid Helene, 7. 2., 26 A., Kbh.
—, Sven, 6. 10., Hellerup, F: V. H.
Hauerslev, Carol. Amal., f. Jensen, 17. 8., M: Christen H.
Haureberg, Peter, Gross., 28. 11., H: Emilie, f. Henningsen.
Heckscher, Anina, Frk., 24. 10., Kbh.
—, Fr., Gross., 21. 9., Hellerup.
Hedemann, Hans, Kommandør, 17. 11., Kbh., H: Henny, f. Riise.
Heegaard, P. A., Dr. med., 20. 11., H: Ina.
Hegelund, Anine Bolette, E. e. Bankkass. C. F. H., 11. 8., Kbh.
—, Ellen Marie, f. Jørgensen, 4./5. 1.
—, Rudolpfine, Frk., 25. 7.
Heggum, Gerda Emilie, 23. 12., Kbh.
—, Hedevig, f. Munch, 10. 1., M: E. H.
—, Thora Olivia Cecilie, f. Haagensen, 10. 3.
Heiberg, Gabriel, Provst, 22. 2., 85 A.
—, Lelia Adela, 22. 4., Kbh.
Heide, Elisab., Frk., 17. 1., Kbh.
—, Helene, 26. 11., M: S. H.
Heilbuth, Viggo, Bankfuldm., 13. 1., H: Sara, f. Oettinger.
Heimann, Ax., Gross., 23. 1.
—, Selig Isak, 9. 10., H: Flora, f. Cohen.
Hejde, Maria, Frk., Konventualinde i Odense adel. Kloster, 20. 6., 89 A., Odense.
Hellemann, Caroline, f. Svendsen, E. e. Forp. H., Sandbjerg, 19. 1., Kbh.
—, C. J., Ob.lt., 20. 1.
—, Thorv. Chr. Jul., 3. 2., 58 A., Vinderød, H: Cathrine.
Hellner, Marie, 3. 1.
Helms, Sophie, f. Fahrenkrogh, 8. 2., Kbh., S: Emil.
Helveg, Thorvald, Sgpr., 27. 2., Idestrup, H: Catrine.
Helweg-Larsen, Hans Frederik, O.retssagf., 2. 1., 71 A., Kbh.
Hemme, Ferd. Chr., fh. Instrumentm., 17. 4.
Hemmingsen, Hans, Styrmand, forlist, bekg. 1. 12., H: Marie.
Hempel, Carl, Entreprenør, 9. 3., Frberg, H: Elisa, f. Nielsen.
—, Vald., Kt.chef, 15. 8., H: Gerda, f. Dohlmann.
Henckel, Edel, f. Lazarus, E. e. Tobaksfabr. P. G. H., 1. 10., Vejle.
Henningsen, Anna, f. Wiese, 26. 4., Kbh.
—, Vald. G. A., fh. Dir., 10. 8., Klampenb.
Henrichsen, Erik, O.retssagf., 10. 12., Kbh.
—, Fritz, fh. Boghdlr., 28. 2., Frberg, H: Louise.
Henriksen, Anna, f. Hvalsøe, 22. 2., Davos.
—, Chr., Fuldm. u. Postv., 31. 1., Glostrup, H: Marie.
—, Pet. Andr., Kapt., 1. 11., 83 A., Nykøb. S.
Hentzen, J. W., Partikulier, 8. 2., Kbh., S: C. H., Overing.
Heramb, Herm., Læge i Stubbekøb., 4. 5., Kbh., H: Karen, f. Lemming.
Herbst, Anna Elisa Albertine, f. Aubertin, 1. 1.
Herdahl, N., Bogtr., 30. 6., Kbh.
—, Thyra, Tegnelærerinde, bekg. 9. 2., lille Engelsborg, Lyngby.
Herholdt, Antoinette, f. Bibow, E. e. Postm. H., Svendborg, 12. 3.

Herlin, Hilda, Marie Fransine, 15. 12., F: A. H. H., kgl. Hofskræder.
Herlov, J. E., Gross., 9. 12., H: Johanne f. Krüger.
Hermansen, A. Schack, Revisor u. Magistr., 22. 5.
—, Hugo Andr. Crone, Forv., 12. 8., Slagelse.
Herskind, A. P., 2. 1.
Hertz, Alvilde Mathilde, 8. 1.
—, Fanny, bekg. 28. 11.
—, Henr. Franklin, Gross., 12. 5., Kbh.
Heskjer, Herm., Bandagist, 3. 4., 71½ A., Kbh., H: Emma.
Hess, P., Etr., 20. 10., H: Elise.
Hestbech, Vilh., Købm., 24. 1., Kbh.
Heymann, Hanne, f. Adler, Etr.inde, 31. 1.
Hilarius-Kalkau, Vilhelmine Magd., f. Verdier, 26. 4., M: H. A. H.-K., Ob.lt.
Hilker, Chr. Fr., fh. Møller i Husum, 11. 8.
Himmelstrup, Kristian, fh. Lærer, 5. 6., Blanke, Fyn.
Hindsberg, Georg, 10. 6., 33 A.
Hindsbøl, C. A. V., Telegrafist, 11. 3., Petrograd.
Hinrichsen, Siegfr. Carl Petersen, Arkitekt, Tømrerm., 6. 3., Kbh.
Hiort-Lorenzen, H. R., Etr., Stiftsskr., 14. 6., Roskilde.
Hirschsprung, Agnes, Frk., 9. 6., Kbh.
Hjarup, Peter, fh. Urtekr., 22. 4., H: Karen.
Hjelm, Maria, f. Lindelof, 9. 12., Bogø, M: H. P. H.
Hjort, Niels, Dir., O.retssagf., 7. 11., Kbh., H: Camilla, f. Møller.
Hjorth, Ax., Partikulier, 21. 5., Frberg, H: Josepha, f. Asmussen.
—, Johanne Marie, f. Jørgensen, 7. 9., 72 A., M: A. S. H., Typograf.
Hofl, Ax. Const., Kapt. af Ing.korpset, 27. 5., Kbh.
—, A. J. C., Kapt., 28. 5.
—, Hilda Cathinca Hermine, 11. 2., Kommunehosp.
Hoffmann, Chr. Em., fh. Hdlsrejsende, 14. 4.
—, F. A., Ejendomshandler, 14. 12.
—, Hanna Gabrielle, Frk., 26. 2., Urtegaarden, Birkerød.
Hoffmann, Hansine, f. Delcomyn, E e. Skoleinsp. H., 10. 3.
—, Nathalia, Frk., 20. 6., Kbh.
Hoffmeyer, Pouline Louise, f. Hauberg, E. e. Kapt. Niels H., 19. 7., 76 A.
—, Thorv., stud. theol. 28. 8., Frberg.
de Hofman-Schmidtb, Vict. Chr., cand. pharm., 23. 8.
Holbek, Agnes, f. Baadsgaard, 1. 2., Holbæk, M: V. H., Oberst.
Holbøll, Emma, f. Kragh, 17. 1., Kbh., M: H. H., Gen.major.
Holch, Gust. Theod., fh. Købm., 13. 4., Kbh.
—, Svend Aage, Gross., 28. 7., Kbh., H: Laura.
Holck, Har. Jul., fh. Borgm., 24. 4., 74 A., Holte, H: Augusta, f. Fenger.
Holdt, J. L. P., Sgpr., 1. 10., Kjøng Prg., H: Christiane, f. Hummel.
Holgersen, Johanne Laurette, f. Klein, 25. 8., Kbh., M: Oskar H.
Holk, Gudrun, 8. 12., Frberg Hosp., 24 A., F: Paul Jensen H., Indremissionær.
Holler, Heinr., Assist. v. Statsb., 11. 7., Charlottenlund, H: Katinka, f. Brüel.
Holm, Astrid Jutta, f. Nyfelt, 16. 8., Kbh., M: C. W. H.
—, Augusta, f. Zabell, bekg. 11. 11.
—, Elisab., f. Biørn, Admiralinde, 9. 2., Kbh.
—, Emil, Etr., fh. Apot. og E. af Lerchenfeld, 31. 5., 97 A.
—, Octavius, fh. Forp. af Torp, 3. 2.
—, P. J., fh. Skibsf., 14. 10., S: Chr. H., Læge.
—, R. J., fh. Seminarieforst. i Vejle, 10. 9., Frberg.
—, Svea, f. Mærsk, 11. 1., Kbh., M: Jørg. H.
—, Thyra, f. Zehngraf, bisat 25. 6., M: Harald H., Odder Apotek.
—, Vilh., O.retssagf., bekg. 8. 7.
—, Wille, 28. 3., M: Johs. H., Frennegaard.
Holm-Nielsen, Hans Vilh., fh. Underkasserer, 29. 6.
Holst, Ad. Bartholin Jul., Kt.chef, 21. 8., Kbh., H: Anna, f. Holst.
—, Astrid, Koncertsangerinde, 24. 10., New York.

Holst, J. S., Lodsoldermand, 22. 7., Rørvig.
—, Marie, Lægemissionær, Dr. med., 18. 2., Indien.
—, Thora Hansine, f. Jensen, 21. 1., 41 A., Kbh., M: Vilh. H., Skibsf.
—, Vilh., Plantør, 18. 10., Kbh., H: Sofie, f. Saugmann.
Holstein, Leo, 23. 2.
v. Holstein, Ragnhild, 9. 1., Kbh.
Holstein-Rathlou, Gudrun, 6. 3., 4½ A., Skovshoved.
Homann, Magda Elisab., 4. 1.
Honnens, Theod. Wilh., fh. Bagerm., 14. 11., H: Marie.
Honoré, Karen Petræa, f. Bredahl, 10. 9., M: J. P. H., Bødker.
Hoppe, Jean, Bogholder, bekg. 29. 8.
Horn, Carl, fh. Bankkasserer, 25. 7., 90 A., Horsens.
Hornum, Sofie, Enkefr., bekg. 18. 3., 98 A.
Hoskiær, Har., Konsul, 30. 11., Kbh.
Hostrup, Laura Katr., f. Bentien, bekg. 21. 11.
Hou, Laura Birg., f. Barnewitz, 13. 10.
Hougaard, Ludv. Vilh., Rentier, 31. 5., Frberg.
Houmøller, Peter, Isenkr., 1. 6., Kbh., H: Olga, f. Pedersen.
Hovmand, Marie Andræa, f. Holm, 29. 4., Nørregaard pr. Rødby, M: Otto H.
—, Signe, 20. 2.
Howitz, Ida, Etr.inde, 14. 3., St. Josephs Hosp., S: Ob.lt. H.
Humble, Edv., fh. Handskefabr., 15. 8., Kbh., H: Christine, f. Andersen.
Hummel, Georg, 11. 5., H: Minna.
Hunderup, Niels, Ing., 6. 3., H: Ingeborg.
Husher, Caroline Amalie, f. Hansen, E. e. Kapt. Th. H., 18. 5., 88 A., St. Josephs Hosp.
v. Huth, G., Overlærer, 31. 3., H: Ch., f. Crone.
Hvalsøe, Ellen Marie, f. Jensen, 12. 10., Brabrand.
Hvass, Ch., fh. Godsejer, cand. theol., o. 18. 3.
Hvidberg, Peter Theod., fh. Forp. af »Bredeløkke«, 8. 4., H: Louise, f. Hartnack.
Hvidt, Edv., Justitiarius i Højesteret, 20. 12., Frberg, H: Lizzie, f. Rothe.
Hyllested, Louise, Frk., 31. 8., Kbh.
Häger, Rich., fh. Gross., 13. 11., Kbh., H: Math., f. Andersen.
Hækkerup, P. A., fh. Kordegn, 24. 5., 88 A., Præstø
Høegh, Anna, 17. 9., Kbh.
—, Julie, Frk., 21. 2., Hillerød.
Høffding, Mathilde, f. Valentiner, 22. 2., S: Henry H.
Høffner, Jens, Dir., 8. 6., Kbh., H: Anna, f. West.
Høgsholm, Aug., Vinhdlr., 26. 1., H: Anna, f. Nielsen.
Høier, Rasm., Godsejer, Sejlstrupg., f. 1. 3. 1848, 5. 7., Helsingfors.
Høm, Lauritz, Købm., 9. 6., Hallund pr. Brønderslev, H: Frederikke, f. Høgsted.
Høncke, Jacobine, f. Michelsen, 12. 2., Frberg.
Høst, Beate Albertine Sporon, f. Fiedler, E. e. Birkedommer H., 25. 1., Frberg.
—, Else Marie, Lærerinde, 20. 3.
—, Jørgine Pouline, E. e. Rebslagerm. Jul. H., 7. 2.
Høyer, Anders Müller, 13. 1., Kbh., H: Barbara, f. Jespersen.
—, Chr. Fr., fh. Form. i Marinen, 7. 2.
—, Hans, 10. 10., Lillerød, H: Alice, f. Brinkmann.
—, Julie Henriette, f. Johansen, 17. 12., 76 A., Frberg.
—, Jul. James, Styrmand, 4. 2., begr. 13. 3. p. St. Martin (Scillyøerne).
—, Ludv. Carl Chr., fh. Overskibsminør, Krigsass., 24. 11.
—, Thora, E. e. Gross. N. Th. H., 4. 3.
Ibsen, Alexis Julius Vilh., fh. kgl. Skovfoged, bekg. 13. 3., Kbh.
—, C. L., Propr., 10. 5., Hellerup, 80 A.
Ihrich, Leonh., Bogtr., Dir., 20. 4.
Ilsøe, Peter, Provst, 14. 12., Karlby, H: Ingeborg.
Ingerslev, Hans, Assist. v. Statsb., 18. 2., H: Cathinka, f. Spang.
—, Witta, Frk., 24. 10., Hillerød, Svoger: Etr. Dencker.
Ingerslev-Jensen, Otto, Fabr., 30. 8., Frberg, H: Ebba, f. Oxholm.

Ingvorsen, Marie, Enkefr., 12. 8.
Ipsen, Berthel, Fabr., 2. 10., Kbh., H: Anna.
—, Carol. Florentine, f. Køhler, 13. 6., Kbh.
—, Henriette, f. Behrens, Enkefr., 24. 10., Kbh. Sygehj.
—, Herm., Dir., 31. 5., Svendborg.
Iversen, Soph., Toldassist., 7. 12., H: Marie, f. Mortensen.
Jacobi, Emma, Enkefr., 15. 2.
—, Hugo Adolf, fh. Borgm., Kfr., 22. 1., Kbh., H: Harriet.
Jacobsen, Adolf, fh. Boghdlr., Justitsr., 14. 4., Kbh., H: Sofie.
—, Anna Kathr., f. Hansen, 19. 1., Højby, M: Chr. J., Dyrlæge.
—, Bessie, f. Ejlskov, 17. 4., Hellerup, M: Rob. J.
—, Christen, Gaardejer, Landvæsenskomm., 26. 2., Vejleby.
—, Emma Augusta, f. Rundin, 24. 11., Kbh.
—, J., Fabr., Bankdir., Aalestrup, o. 18. 3.
—, Juliane Wilhelmine, f. Wieckmann, Konventualinde, 8. 8.
—, Kathr., f. Blicher, E. e. Sgpr. F. Th. J., 9. 6., 91 A., Hellerup.
—, K.J., fh. Entreprenør, Stadsfæstem., 23. 4.
—, Laura, f. Raaum, E. e. fh. Tobaksfabr. Joh. G. J., 22. 6., 76 A., Frberg.
—, Marius, Gross., 14. 1., Lyngby.
—, Poul Levin, Ing., bekg. 12. 12., Mannheim, H: Alice.
—, S. Fischer, Annonceeksp., Translatør, 2. 6., H: Anna, f. Vieweg.
Jacoby, Gerda, 20. 3.
Jacobæus, Marie, 21. 12.
Jagd, Christoffer, Forv. p. Orebygaard, 5. 2., 70 A.
Jahn, Ad., Ing., 3. 3.
Jahncke, Anna Helene Dorthea, Vaskeribest.inde p. Rigshosp., 18. 11.
Jansen, Joh. Fredr., Gross., 23. 4., Kbh., H: Christine, f. Thorup.
Janssen, Caroline Elise Margr., f. Albinus, E. e. Hovedkasserer L. C. T. J., 19. 2., 91 A., S: Børge J.
Jantzen, Alb., Thorv., fh. Sgpr., 7. 1., Kbh.
Jensen, Andr. Chr. Aug., fh. Fabriksbest., 15. 4., Frberg, H: Georgine, f. Bluhme.
—, C., Gross., o. 4. 11.
—, Carl H., Sagf., 29. 8., Helsinge.
—, Christen, Ob.lt., 16. 7., Frberg, H: Christine, f. Kiær.
— (March), Christen, Teglværksejer, Lysbro, 11. 4.
—, Chr. A., Metalvarefabr., 4. 7.
—, Edv., Branddir., fh. Bankkass., 9. 6., 63 A., Nakskov, H: Lovise, f. Kruse.
—, Emil Chr., Gortlerm., 24. 2., Kbh., H: Franciska, f. Schjerling.
—, Frantz, Ing., 11. 7.
—, Hans, Gross., 23. 7., Kbh.
—, Inger Marie, f. Feiler, 11. 8., Charlottenl., M: Henr. G. J., Toldinsp.
—, Jenny, f. Bergman, E. e. Gross. Soph. M. J., 13. 9., Kbh.
—, Margr., f. Mynster, 27. 3., Roskilde, M: C. J., Apot.
—, Marie Magd. Thomasine, f. Schmidt, 21. 6., M: Prof. C. O. J.
—, N. Chr., fh. Forst. f. Kbh. Arbejdshjem, o. 16. 3.
—, Olivia, f. Mynster, 12. 4., Kbh.
—, P. A., Metalvarefabr., 20. 4.
—, R. A., fh. Toldforv. i Frksværk, 3. 8.
—, S. H., fh. Distriktsl., 31. 10., Fano, H: Jacobine, f. Nielsen.
—, Thora, f. Hald, bekg. 6. 11., Dalum Kloster.
—, Vilh. Emilie Henriette, f. Abel, 25. 10., M: P. Chr. J.
—, Wilh. Andrea, f. Granzow, bekg. 28. 2., Hellerup, M: H. C. J., fh. Sadelm.
de Jermiin, Frederikke, f. v. Arenstorff, E. e. Telegrafbest., 17. 6., Kbh.
Jespersen, Jens, fh. Købm. i Horsens, 15. 9.
—, Litta, f. Thaulow, Enkepastorinde, 25. 8., 91 A., Kbh.
—, Otto, fh. Propr., 23. 5., Splitsgaard.
Jessen, Marie, E. e. Malerm. H. H. J., bekg. 21. 8., Kbh.
—, Marie, 23. 9., Kbh., M: Ulr. J., Kt.chef.
—, Rigmor Helga, f. Wøldike, 14. 10., Frberg, M: Jul. J., Læge.

v. Jessen, Thomy, Kommandør, 31. 12., Kbh., H: Elisab., f. Schoustrup.
Johansen, Joh. Peter Georg, Læge, 1. 6., Nysted.
—, John Hans, Skibsf., bekg. 6. 11., H: Trine, f. Walløe.
—, Oline, f. Licht, 11. 8., Kbh.
Johnsen, Carl Peter, fh. Dampskibsf., 5. 3., Kbh.
—, Hannes, Kapt., 5. 2., Vordingborg, H: Fanny, f. Stapel.
—, M. H. C., Postkontr., Lt., 19. 1., Kbh., H: Agnes, f. Lund.
Joost-Petersen, P., Gross., 4. 3.
Jordan, Aage, Red., 22. 3., Kbh., H: Clara, f. Clausen.
Jordening, Anna Marie Elisab., 8. 8.
—, Emma Marie, Frk., 8. 5., Kbh.
Juel, Caroline, f. Schousboe, 8. 10., Frberg.
Juhl, Emilie Franciska, 11. 12., M: Jesper Nissen J., Kobm.
—, Johs. D. C., cand. pharm., 4. 11., Ordrup.
Juel, Nielsine Adolphine, f. Krogh, E. e. Fr. Ferd. J. t. Villestrup, 7. 3., 89½ A., Kbh.
Jung, Johanne, Frk., Konventualinde i Slagelse Kloster, 27. 9., 86 A.
Jungersen, Hector Frederik Estrup, Prof. v. Univ., 6. 3., Kbh., H: Anna, f. Volqvartz.
—, Thorkild, 13. 6., Halsted, F: H. G. H. J.
Juul, Aug. Vilh. Henr., f. Larsen, Enkefr., 30. 10., Kommunehosp.
Jürgensen, Chr. Karberg, fh. Propr., 3. 3.
—, Sophie, Enkefr., 3. 12.
Jørgensen, A., fh. Forp., 16. 11., 74 A., Gentofte.
—, Andrea, E. e. Kobm. Chr. J., Hobro, 27. 8., 89 A.
—, Ane Marie, f. Agerlin, 26. 7., Kbh.
—, Anth., ps. Lærer, 25. 9., Svendborg.
—, Aug., Assist i Finansmin., cand. jur., 12. 4., Kbh., H: Kristine.
—, C. M., Hdlsgartner, Nykøb. F., 15. 9.
—, H. A. V., fh. Disponent i D. F. D. S., 28. 4.
—, H. P., Pastor emer., 14. 2., Præstø.
Jørgensen, J. P., fh. Skibsf., 10. 9., St. Josephs Hosp.
—, Viggo E., Prokurist, 30. 5., Lyngby.
—, Will. Alexis, f. Ejer af Tyringegaard, 22. 3., Kbh., H: Adelaïde, f. Nissen.
Kaaber, Agnes Marie Dorth., f. Sørensen, 14. 9.
—, Jul. Ferd. Carl, Fuldm., 20. 2., H: Helga, f. Schendler.
Kaarsberg, P. J. F., Prof., Dr. med., 25. 3., Kbh., H: Henriette, f. Irminger.
Kaarsen, K. K. S., Førstelærer, 8. 12., Birkerød, H: Klara.
Kaas, Axel Alfr., fh. Frisør, 20. 3.
—, Rasmine, f. Rasmussen, E. e. fh. Skibsbygm. K., Thurø, 14. 3., D: Elna Rosenvinge.
Kallenbach, Herm. Carl Meinig, Slotsorganist, 23. 2., Kbh., H: Anna, f. Wolf.
Kamla, Carl A. D., fh. Slagterm., 9. 4.
—, Elise, 28. 7.
Karmark, M. Anker, Kapt., 7. 2., Odense.
—, Th., Kobm., Bankdir., 1. 8., Vejen.
Kaysen, Christiane, f. Thomsen, E. e. Lærer U. G. K., Visby, Sønderjyll., 15. 7., Roskilde.
Kehlet, Math., E. e. Urmager P. T. K., 5. 10., Kbh.
Kejser, N. S., Gross., 15. 10., Kbh.
Ketelsen, Johs. C. N., ps. Godseksp., 1. 3., St. Josephs Hosp., H: Petrea, f. Aabye.
Kieler, Victor, fh. Overl., 17. 2., Kbh., H: Laura.
Kierkegaard, A. K., Revisor, 9. 10.
Kierulf, Sophie, f. Voigt, 2. 4., Kbh., M: H. K.
Kihl, Hansigne, Enkefr., 23. 5., Frberg.
Kinzi, Einar Fr., Musæumsinsp., 28. 12.
—, Wald., Restaurator, 16. 12., H: Emma.
Kirchhofi, Cathinca, f. Selchau Hansen, 11. 4., Kbh.
Kirstein, Camillo Henri, Konsul, Vinhdlr., 14. 11., Bordeaux.
—, Fanny, 5. 2., 81 A.
Kissmeyer, K. F. H., Slotspræst, 16. 1., Asminderød.

Kistrup, Preben, Skoleinsp., 4. 10., Frberg, H: Anna.
Kittendorff, Einar, 14. 8., Charlottenl.
Kiær, Jul. Ferd., fh. E. af Østerskovg., bekg. 6. 6., H: Cecilie, f. Lindel.
Kiørboe, Frits, Dir., 25. 3., Krogenbjerg pr. Kvistgaard.
Kjellerup, Helene, f. Petersen, 27. 9., 29½ A., M: Aage K.
Kjersgaard, Maria Wilh., f. Hasselriis, 19. 4., Maribo, M: J. M. K.
—, Osc., Gross., 22. 7., Kbh., H: Cecilie.
Kjær, Augusta, f. Mohr., 8. 11., 83 A.
Kjærrulf, Mathea A., Enkefr., 31. 7.
Kjødt, V., Gross., 12. 1., Moder: Pastorinde M. K., Hillerød.
Kjølstad, Alma, 19. 2., Malmø, M: Oskar K.
Klarskov, Juliane, E. e. Gæstgiver Jørg. K., 26. 8., Kbh.
Klein, Johanne Math., f. Andresen, 9. 2., Kbh.
—, N. V., Malerm., 31. 7., H: Elise, f. Hansen.
Klingemann, Aage Theophilus, cand. phil., 9. 2., 24 A., Moder: Dagmar, f. Jansen.
—, Georg, Gross., 1. 7., 56 A., Frberg, H: Valborg.
—, S. A., Toldkontr., 27. 8., Horsens, H: Jacobine, f. Iisager.
Klingenberg, Hans, Købm., Etr., 27. 1., Aalborg, H: Otilie, f. Kjær.
—, Ottilie, f. Kjær, 10. 6., Aalborg.
Klingspor, Doroth., Enkefr., bekg. 5. 10. 78 A.
Klitgaard, Christen J., Kapt., 10. 5., Hellerup, H: Sigrid.
Kloch, Emma Therese Frederikke, f. Bagger, E. e. Købm. Henr. K., Skive, 11. 9., Kbh.
Klubien, Grete, 24. 7., F: Emil K.
Klüver, Mathilda, f. Enstreum, E. e. Skovrider K., 16. 3., Boserupgaard.
Klüwer, Laurentius, Bogholder, bekg. 8. 4., Kbh.
Klæbel, Marie, f. Buck, Enkefr., 25. 1., Kbh.
Knudsen, Carl Theod., fh. Skibsf., 16. 10.
—, Christiane, f. Kampmann, 29. 10., Nykøb. S., M: Gotfr. K., Sgpr.
Knudsen, H. G., Kommunesekretær, 24. 10., Glostrup.
—, Hans Oksen, fh. Ejer af Trojborg i Slesvig, 4. 5., Kbh.
—, Hugo, Tegner, 8. 1., Rigshosp.
—, Jakob, Forfatter, 21. 1., Birkerød, H: Helga.
—, Laur., Fabr., 18. 2.
Knudtzon, Fr. G., Dr. phil., Bogtr., 14. 5., Hellerup, H: Math., f. Lysell.
Knuth, Elisab., Grevinde, f. Holck-Winterfeldt, 24. 1., Kbh.
Knutzen, Will. Severin, Ass. v. Statsb., 19. 1., St. Josephs Hosp.
Koch, B. G., Branddir., 6. 1.
—, Charlotte Emilie, f. Reichel, bekg. 27. 3., 76 A., Kbh.
—, Elna, f. Petersen, 31. 7., M: Jul. K.
—, Emma Catarine Sophie, f. Jürss, E. e. Kapt. Theo. K., 30. 8., Kbh.
—, Ida, Forstanderinde, 2. 2., Kbh.
—, L., Provst, 18. 10., H: Caroline, f. Winding.
—, Rud., Insp., 22. 5., 80 A., Frberg.
—, Severine Henriette, f. Schlimann, E. e. Blikkenslagerm. Torv. Em. K., bekg. 16. 12., 75½ A.
—, Valborg Augusta, 20. 6.
Koefoed, Franziska, Frk., 3. 11.
—, Juliane Marie, 26. 4., Kbh.
—, N. G., Rentier, 1. 11., H: Yrsa, f. Thomsen.
—, O. P. C. V., fh. russ. Vicekonsul, 14. 10.
—, Peter, Etr., Overauditør, 11. 12., Frberg.
—, Petrea Nicoline, f. Møller, E. e. Skibsf. Lars K., bekg. 16. 4., 87 A.
—, V., fh. russ. Kons., 14. 10., Kbh., H: Sophie, f. Krag.
Kofoed, Caroline Marie, f. Greiberg, 28. 11., Sstr.: Henriette Borum.
—, Elisab., f. Lyster, 4. 6., Kbh., M: Vilh. K., fh. Isenkr.
—, Michael Gabriel, Ritm., 20. 3., 83¼ A., Nymølle pr. Neksø.
Kofod, Ane Marie, Enkefr., 24. 11.
Kolling, Gudr., 28. 5., Rønne, F: Georg K.
Kongsted, Karen Henriette, 6. 4.
Koops, Helene, Frk., 5. 8.
Koppel, Dagm. Gyritha Valdemardine, f. Sander, 28. 7.

Koppel, Sophia, Frk., 18. 12., 72 A., Kbh.
Kornerup, R. H. J., fh. Viceinsp., cand. theol., 22. 1., Kbh.
Kornerup-Bang, Jensine Elisab., Enkepastorinde, 27. 4., Kbh.
Korup, Marie, fh. Postm., 3. 8., Kbh.
Krabbe, Axel Vald., Kmjk., Fuldm., 20. 6., Kbh., H: Mary, f. Bjerring.
—, Harald, fh. Prof., Dr. med., 25. 4.
—, Neel, f. Wass, E. e. Skibsf. P. K., 25. 7.
—, Olufa, 9. 1.
Kraemer, L., f. Hveysel, E. e. Kapt. L. C. K., 27. 2.
Kragelund, A. C., Dr. med., Sygehuslæge, 22. 5., Hobro.
—, Christine, Frk., 1. 7., Kbh.
Kragerup, Carl, ps. Lærer, 9. 3., Soro, H: Augusta, f. Halvorsen.
Kragh, Anna Theresia, f. Hartmann, 30. 8., Kbh.
—, Marie, f. Thygesen, E. e. Præst, bekg. 28. 3.
—, Ove, 25. 1., Drejø Prg., F: Einar K.
—, Otto, fh. Lærer, 13. 7., Lyngby.
Kranold, C. F., Gen.major, Kmh., 30. 6., Aarhus.
Krarup, Emma, f. Meinert, 11. 1., Roskilde.
—, Niels Bygom, Apot., 23. 12., 83 A., Aarhus, H: Math. f. Winding.
—, Sophie, Frk., 20. 1., Vejle.
Krebs, Elise, fh. Oldfrue, 18. 7.
—, Margr., f. Finck, E. e. Garver H. K., 3. 2., Kbh.
—, Nic., Inspektør., 22. 2., Holbæk.
Kretzschmer, Fanny, f. Schieltved, Enkefr., 11. 12.
Krog, Anna, Frk., 18. 6., 76 A., S. Lucas Stiftelse.
Krogh, Bolette Birgitte, f. Andersen, 15. 5., Kbh., M: H. K.
—, Elisab., f. Sletting, E. e. Provst, 7. 4., Kbh.
—, Hans Jørgensen, fh. Møbelhdlr., 24. 9.
v. Krogh, Wilhelmine, Stiftsdame, 13. 5., Vejle.
Krohn, Margr., Frk., 1. 9., Kbh.
Kroll, Ernst, Postkontr., 27. 3., Frberg, H: Marie, f. Kragh.
—, Geo. A. Chr., 12. 9., Frberg, H: Anna.
Kromann, Peter Petersen, fh. Styrm., 7. 1., 78 A., Dragør, H: S., f. Pouls.
Kronmann, Chr., fh. Dir., bekg. 14. 8., Hellerup, H: Amalie.
Kronstrøm, Thora, f. Muurmann, E. e. Stenhuggerm., 29. 4.
Kruhøffer, O. J., Propr., Krebshusgaard, 10. 10.
Kruse, Carl Vald., ps. Overhornbl., 4. 9., 83½ A., Gentofte.
—, Ellen Sophie, f. Jensen, 21. 4., Haslev, M: Wilh. K.
—, Vilhelmine Eleonora, f. Prange, 2. 3., Kbh.
Krügell, Wald. Ludv. Soph. Aug., fh. Instrumentm., 6. 9., H: Anna, f. Nielsen.
Krüger, Anna, 15. 8., Kbh.
Kryger, Anny, 23. 2., Frberg, M: Holg. K.
—, Emil, 3. 5., Frberg, H: Anna, f. Jørgensen.
Krøger, Anna, E. e. Fabr. Joh. K., 16. 10., Kbh.
Krøll, Sofie, f. Olsen, 4. 5., Kbh., 82 A.
Krøyer, Andr. Alfr., Boghandler, 4. 5., Kbh., H: Jane.
—, C. F. H., Krigsass., 11. 11., H: Thora.
—, Johs. Dan., Købm., Nakskov, 3. 10., 59½ A., Kbh., H: Ida, f. Nepken.
Kuhlmann, Sophie, fh. Musiklærerinde, 10. 9., Kbhs. Sygehjem.
Kuld, Karla, f. Willumsen, 31. 3., M: Poul K., Arkitekt.
Kühl, Anna Cathr. Henr., f. Kapel, E. e. Kancr., Godsforv. V. K., 15. 8., Kbh.
Kyhnell, Anna Cathr. Diehn, 2. 4., Kbh.
Kyster, Jul., 10. 11., Aarhus.
Kähler, Herm. A., Keramiker, 16. 11.
—, Johanne, f. Larsen, 30. 3., Kbh.
Køhler, Hansine, f. Sibbern, 5. 4., Kbh.
Køster, Louise Pauline, f. Bay, E. e. Læge S. W. K., 21. 3.
Lachmann, Frederikke, f. Kalckar, Frue, 6. 12., Kbh.
—, Nicolai, Gross., 21. 9., Kbh., H: Johanne.
Lademann, Inger, 19. 2., Kbh., F: Fr. L.

Lakjer, Henriette Emilie, f. Henrichsen, 25. 1.
Lampe, Carl, Restaurator, 24. 10.
Lange, Anna Eleonora, 2. 8., 81 A., Aalborg.
—, Carl, Repræsentant, 1. 10.
—, Carl Fr. Pet., Sadelmagerm., ps. Underm. i tekn. Korps, 15. 9.
—, Cathr. Marie, f. Ostenfeld, bekg. 30. 3., 80 A.
—, Fr., Købm., 23. 3., Odense, H: Marie, f. Lefeldt.
—, S. Chr., fh. Købm., bekg. 11. 9.
—, Soph., fh. Kassekontrl. i Overform., 28. 11., Kbh.
—, Vilh., Landstingsm., Fabr., 18. 6., Slagelse.
Langermann, Ingus Elisæus, Fabr., 28. 12., Gentofte, H: Ellen, f. Stub.
—, Ingvartine, f. Breckling, E. e. Købm., J. E. L., 5. 4., 86 A., Kbh.
—, J. E., Forpagter, 6. 3., Faurholm v. Hillerød, H: Sophie, f. Limpricht.
Langhoff, Sophie, Frk., 23. 4., Frberg.
Langkilde, Rud. Conr., cand. pharm., 17. 9., 65½ A., Voxlev pr. Nibe, H: Margr.
Larsen, Christine, f. Boberg, Enkefr., 8. 9., Kbh.
—, Eduard, Ing., 8. 2., H: Asta, f. Borchorst.
—, Emilie Wilhelmine, f. Hoffmann, 19. 2., M: F. O. L., fh. Skibsekviperingshdlr.
—, Emmanuel, Magister, Sceneinstr., 16. 6., Frberg, H: Johanne Louise.
—, Ferd., Tømrerm., fh. Borgerrepr., 8. 2., Kbh.
—, Frederikke, f. Svedstrup, 8. 2., Ellebakken.
—, J. C., Vinhdlr., 14. 7., Randers.
—, J. L., fh. Herredsfg., 1. 5., Nakskov.
—, Lauritz, Telegrafbest., 23. 11., Thisted.
—, Louise Mary Augusta, f. Doggert, 17. 6., Charlottenl., M: cand. pharm. Jul. L.
— Niels, fh. Garverm. og Læderhdlr., 30. 4.
— N. S., Kom.lærer, 22. 5., Kbh., H: Eleonora.
Larsen, Nancy Emilie, f. Klüver, 18. 8., Frberg.
—, Nathalie, f. Seeger, 18. 12., Kbh., M: Alfr. L., Hovedbogh.
—, P. M., Sgpr., bisat 26. 11.
—, Peter, Posteksp., 5. 4., H: Katr., f. Andersen.
—, R., fh. Lærer i Vollerslev, 2. 8., Kbh.
—, S. E., Justitsr., fh. Bogh. i Nationalbanken, 27. 3.
—, Viggo Har., Overintendant, 5. 5., Kbh.
—, Wilh., Sparekassedir., Købm., 19. 12., Hillerød, H: Johanne.
—, Will., Dir., bekg. 22. 12., H: Margr.
Lassen, Ludv., Lt., Assist. v. Nationalmuseet, 5. 1.
—, Marie, f. Bøcher, Kanc.r.inde, 10.10.
Lau, Clare, 11. 8., 83 A.
Lauesen, Chr. M., fh. Købm., Kæmner, 9. 7., Bogense, H: Agnes.
Lauritzen, Frederikke, f. Pontoppidan, E. e. Tømmerhdlr. J. L., Ribe, 29. 11., 86 A.
—, Kay, Ing., cand. polyt., 25. 4.
—, N. P., Murerm., 28. 12., 78 A., H: Elisab., f. Ebbesen.
Leerskov, N. H., Urmager, 17. 11., H: Petrea, f. Rasmussen.
Lehmann, Emma, Frk., 29. 4.
—, Johanne, f. Cohn, 29. 3., 64 A.
Lemche, Peter Søren, fh. Gross., 28. 6., Hellerup, H: Anna, f. Wegmann.
Lense, Johanne Marie, 9. 7., M: F. L.
Lerche-Jørgensen, H. J., Toldinsp., 14. 12.
Leth, C. A., Gross., 4. 10., Kbh., H: Harriet.
—, Gust. Steensen, 25. 7., Hvolgaard, H: Othilde, f. Barner.
Leunbach, Hildur Emilie, 7. 12., Kbh.
Leutholtz, G. N., Gross., 24. 8., Kommunehosp.
Levin, Aage Affer, 6. 12., Kbh.
Levison, Wm., Red., 28. 9., Kbh.
Levy, Emilie, Frk., bekg., 18. 8., 74 A. gl.
—, George, Gross., 5. 3., H: Olga.
Levysohn, Bertha, 22. 4., 87 A., Kbh.
—, Mariane, Frk., 29. 11.
Lewinsky, Wilhelmine, f. Christensen, bekg. 18. 6., M: Wilh. L.

Licht, Mathias Kjeldsen de Fine, Pr.lt., Lodsoldermand, 23. 2., 57 A., Hals, H: Laura, f. Kabell.
Lie, Lars Joh., fh. Sanitetskommandørkapt. i den norske Flaade, 30. 11., Kbh.
Liebst, Marie, Enkefr., 9. 5.
Liep, Ane, E. e. Skytte Peter L., 14. 8., Kbh.
Lillelund, Christiane, 14. 6.
Lillienskiold, Fredr. Sannes, fh. Byfoged, 8. 7., Kbh., H: Susanne, f. Friis.
Limpricht, Emma, Frk., 28. 3., Kbh.
Lind, Bernh. Fr., Urtekr., 25. 12., H: Ingeb., f. Jacobsen.
—, Carl Emil, Krigsassessor, 12. 2.
—, Christence Marie, f. Praëm, 26. 5., Hillerød, M: Aage L.
—, J. B. K., Landinsp., 3. 10., Skive, H: Christine, f. Begtrup.
—, J. C. P., fh. Postm., 15. 6.
—, Niels Ferd., bekg. 12. 2., New York, F: Chr. L., Fabrikejer.
Lindberg, Ax., Fuldm., 24. 4., Kbh.
Lindhard, Thora Adelgunde, 21. 5., Kbh.
Lindemann, Nikoline, E. e. Snedkerm. S. A. L., 23. 12.
Lohse, Johanne, f. Jacobsen, 16. 10.
—, Math., f. Lybecker, E. e. Konsul George Ed. L., 21. 7.
Lorck, Christine, Frk., 31. 10., Nevø: Knud Jarner.
Lorentzen, Anders, Assurandør, bekg. 8. 3., Hærens Epidemiafd., H: Emma, f. Beitzel.
—, Cathr., f. Ahlmann, Professorinde, 4 7.
Lorenzen, Carl Emil, Propr., 11. 3., Edelsborg, H: Betty Sophie, f. Taft.
—, Emil, fh. Propr. t. Birkholm, 3. 10., Kbh.
Louishansen, L. O., Murerm., 19. 10., Frberg, H: Amalie, f. Hegner.
Lous, Erik, 11. 7., F: Knud L.
Lublin, Doris, f. Schultzer, 9. 3., M: M. M. L., Murerm.
Lumbye, Marie, f. Stibolt, Enkefr., 27. 9., Kbh.
Lumholtz, Georg Elliot, Bogholder, 26. 6., Middelf., H: Thora.
Lund, Andr., Bankdir., 28. 2., Assens, H: Marie, f. Doose.
—, Axel, Bankkasserer, 31. 3., Esbjerg, H: Dagny, f. Børgesen.
—, C. A. Elisab., Legationsraadinde, 15. 9.
—, Fredr., Administrator, 17. 7., Kbh.
—, Johanne, f. Abel, 9. 4., Kbh., M: Chr. L., Kt.chef.
—, J. P., Sgpr., Jandrup, o. 18. 8.
—, Manne Theodora, f. Ostermann, 22. 7., Kallundborg, M: Ole L.
—, Otto Johs., Kapt. i den franske Hær, 25. 11., Frankrig, Moder: Petra.
—, Pouline, f. Ravn, E. e. Købm. P. C. L., Ringsted, 11. 1., Gl. Køge.
—, Sofie Frederikke, E. e. Kapt. A. J. L., 8. 2., Kbh.
—, Ursu Margrethe, f. Holst, 5. 3., Næstved, M: Chr. L., Godsfuldm., Beldringe.
Lundberg, Ax., Fuldm. i Landmandsb., 24. 4.
Lundgren, Alice, 21. 8., Frberg.
Lundh, Carl H. P., fh. Apot. i Korsør, 6. 4.
Lundholm, F. W., Herreekviperingshdlr., o. 29. 4.
Lundstein, Carl Emil, Købm., Næstved, 5. 11., H: Signe.
Lunn, Sine, 16. 7., 88 A.
Lunøe, L. J., Højesteretsassessor, 13. 3., Frberg, H: Annie L.
—, Marie, 31. 1., Frberg, Br.: L. J. L., Højesteretsassessor.
Luxhøi, Emma Jensine, f. Svenstrup, E. e. Kommanderserg. P. A. L., 24. 7.
Lübbers, Eddy, 28. 7., F: A. L., Læge.
Lüders, Meta, Frk., bekg. 11. 5., Kbh.
Lynge, Emma, Frk., bekg. 10. 9.
Lütken, Anton, Højesteretsassessor, 12. 4.
—, Marie Charl. Freder., f. Daniels, 9. 12., St. Josephs Hosp., M: Gen.lt. L.
Lütz, Laura Amalie, f. Gjelstrup, E. e. Kobbersmedem. L., 29. 11., 87¾ A., Kbh.
Læssøe, Caroline Amalie, 11. 1., Kbh.
Løfiler, Nicoline, Frk., 17. 6., Kbh.

Løgstrup, Johs., ps. Togfører, 6. 1., Rudkøbing, H: Eline.
Lønborg, Agnes, 29. 7.
Longreen, Louise, Enkefr., bekg. 17. 11., Odense.
Lonholdt, Jenny Hansine Emilie, f. Thrane, 25. 5., Kbh.
Løser, Marie Amalie, f. Driefer, E. e. Bogtr., Kapt. E. C. L., 4. 6., Kbh.
Løve, Theod., Forvalter i D. F. D. S., 28. 11.
Løvenskiold, C. H. F. V. O. R., Lehnsbaron, 29. 6.
Løventhal, Eduard, fh. Missionær, 14. 6.
Løvgreen, Olivia Emilie Andrea, f. Knudsen, 11. 6., Kbh., M: Jul. L., fh. Rebslager.
Mackeprang, Betty, 20. 2.
Madelung, Carl Joh., Propr., 24. 4., Esrom Mølle.
Madsen, Anna Marie, f. Riegels, 14. 4., Viborg, M: Jørg. M., Kom.lærer.
—, Carl Em., eksam. jur., 8. 4., Kbh.
—, Charlotte, f. Storck, Bispinde, 11. 7., Vedbygaard.
—, Louise, f. Grandjean, Enkefr., 22. 8., Kbh.
—, Marie, f. Taagerup, E. e. Postm., cand. polit. L. F. V. M., 18. 1., Ringsted.
—, V. H. O., Gen.major, 14. 6., Kbh.
Madvig, Johanne, f. Santin, E. e. Læge P. A. M., 4. 2., Kbh.
Magens, Anna Marie, Frk., bekg. 24. 6.
Magnus, Croomard, fh. Kaligraf, 13. 11., St. Josephs Hosp., H: Caroline, f. Grau.
Mahrt, Chr. Heinr. Theod., Stationsforst., 8. 9., Vraa, H: Adelaide, f. Poulsen.
Mai, Poul, 9. 8., Lugano, 11 A.
le Maire, Julius, Overing., bekg. 3. 3., San Luis Potosi.
Malling, Ferd., fh. Gæstg., 12. 7.
—, Hulda, 10. 5., M: Ferd. M., Restaurator.
—, Mich., ps. Stationsforst., 4. 4., Frberg.
—, Sophie, Frk., 2. 12.
—, Vald., Gen.sekretær v. Postv., 15. 1., H: Anna, f. Faber.
Malmberg, C. F., Forretningsf., 5. 6.
Malmquist, Hanne Karoline, f. Frantz, E. e. Skomagerm. Fr. M., 20. 9., Kbh.
Mammen, Annette, Enkefr., 3. 2., 77 A., Aarhus.
Mandahl, Ane Katr., 28. 3.
Mansa, Anna Frederikke Vilhelmine, bekg. 17. 5., Randers, Moder: Anna M., f. Hoft.
Marcher, Lauritz Mich., Kontorist, bekg. 13. 12., Øresundshosp.
Marcker, Johs., Boghandler, 21. 3., Kbhv., H: Sofie.
Mariager, Gerhard Soph., New York, bekg. 5. 9.
Marquard, Constantia Isidora, 23. 9., 92 A.
Marstrand, Wilh., cand. polyt., 23. 1., 59 A.
Martensen, E. V., fh. Toldforv., 10. 7.
Mathiesen, Karen Marie Elisab., f. Dreyer, 14. 7., Kbh., M: Lorentz M., fh. Kolonibest.
Matzen, Anna Pouline, f. Alsted, Enkefr., 4. 5.
Mazar de la Garde, fh. Postm., 11. 2., H: Cecilia, f. Gandil.
Meier, J. L., Toldassist. i Stege, 19. 3.
Melander, Olga Alma Elvira, f. Nilsson, 6. 8., M: Louis.
Melchior, V., Skibbygm., 7. 8., Nyborg, H: Johanne.
v. d. Merwede, Ida, Frk., 24. 10., 81 A.
Meyer, Aug. Hartvig, Fabr., 5. 2., Kbh.
—, Chr., cand. pharm., 21. 1., Frederikssund.
—, Marie, f. Dalberg, E. e. Højesteretsassessor Fritz M., 28. 2.
—, Marie Grandjean, 30. 1., Moder: Vilhelmine, f. Grandjean.
—, Martin, Garverm., 19. 12., Kbh., H: Johanne.
—, Peter Thorv., Insp. v. Kbh.s Sporveje, 3. 8., H: Johanne.
Meyn, Laura, f. Wichmann, E. e. Herredsfoged M., bekg. 9. 12.
de Meza, Justus, 17. 7.
—, Vald, fh. Tandlæge, 23. 1., H: Magda, f. Plamboeck.
Michaëlis, Erik, 1. 4., Frberg, Moder: Flora M.
Michaelis, Louis, Sproglærer, 11. 2., H: Helga, f. Schultz.
Michaelsen, Amalie, f. Boldt, bekg. 26. 9., M: Carl M., Marskandiser.
—, Ingeb. Louise Nicoline, 9. 2., 56 A., Br.: Karl M., Vekselerer.

Michelsen, Ane Dorthea, f. Grønvold, 10. 9., Utterslev.
Middelboe, Stephan, 31. 10.
Mielche, Joh., Kunstmaler, 14. 5., Charlottenl., F: Chr. M., Pastor emer.
Milling, Johanne Margr., f. Thagaard, Enkefr., 18. 3., Kbh.
Milo, Julius, 10. 1., Odense.
Mindermann, Jul., Manufakturhdlr., bekg. 2. 10., H: Augusta, f. Hansen.
Mogensen, Chr. Husum, Konsul, 1. 10., Klampenb., H: Marie, f. Schmidt.
Mohr, Vald., 11. 4., Rigshosp.
Moldenhawer, Vilh., Etr., 16. 5., Kbh.
Mollerup, P. A., Malerm., Farvehdlr., Hobro, o. 12. 7.
—, W. A., Dr. phil., 23. 4., Klampenb., H: Caroline, f. Rothe.
Molter, Carl, Snedkerm., bekg., 11. 11., H: Clara, f. Smith.
Momme, Alfr., Bankbogh., 30. 9., Kbh., H: Elna, f. Hoppe.
Monies, Oline, 1. 4., Frberg.
Monrad, Inger Margr., 10. 5., Kbh., F: Chr. M.
—, Louise Esther, f. Brandt, E. e. Sgpr. S. H. M., 27. 8., Kbh.
Mortensen, C. A., Bogbinderm., 8. 4.
—, C. F. P., Kom.lærer, cand. phil., 13. 9., H: Thyra, f. Eriksen.
—, Marie, f. Hunderup, 2. 1., M: N. P. M., ps. Kapt.
Morthorst, Birgitte, f. Kruse, 25. 8., M: E. C. M., Vanløse.
de la Motte, Sofus, 9. 1., H: Nathalie.
Mouritsen, Martine, f. Thorndahl, 30. 8., Frberg, M: Simor M., Landinsp.
Mouritzen, Cathr., f. Nybo, 4. 8., M: Carl M.
Muhle, J. J., Skoleinsp., 17. 11., Hjørring, S: Jørg.
Muusmann, M. Q., fh. Adjunkt, 30. 3., H: Marie, f. de Linde.
Mygge, Meta Maria Augusta, Frk., 5. 4.
Myhre, Chr. Fr., fh. Bødkerm., 8. 10., H: Hansine.
de Mylius, Bodil, f. Hillerup, 29. 12., M: Einar de M.
Müller, Dorthea, E. e. Kammerskriver i Finans- og Indenrigsmin. J. C. Z. M., 17. 11.
Müller, Emmerich, 24. 1., Kbh., H: Signe.
—, Otto, Gross., Møbelhdlr., 21. 8., Kbh., H: Mathilde.
—, Otto, Papirhdlr., 2. 5., Kbh., H: Georgia, f. Licht.
—, Rasm., Justitsr., 20. 2., Haslev H: Kirstine.
Müllertz, Marie, Enkefr., 4. 5., Kbh.
Münster, Marie, f. Walsøe, E. e. Kapt. Thomas Georg M., 7. 6., 81 A., Fredericia.
Møller, Alfr., Læge, 2. 4., Kbh.
—, Andr. Peter, Jernbaneassist., Lt., 11. 4., Kbh., H: Alexandra, f. Segata.
—, Anna, f. Tvede, 20. 12., Duisburg.
—, C. F. h. Tandlæge, 20. 1.
—, Elisab., f. Nannestad, 30. 3., 58 A., Kalundb., M: H. P. M.
—, Fr., Hofpianofabr., 22. 12., Kbh., H: Ida, f. Schmidt.
—, Hansine Beathe, f. Ziemer, E. e. Borgm. M., Præstø, 6. 5., Kbh.
—, Holg., Posteksp., 28. 1., H: Ingrid, f. Brodersen.
—, Holg., Toldassist., 8. 7.
—, Holger Elias, Stamhusbesidder, Hofjægerm., 7. 3., Finsens Klinik, H: Marie, f. Rørdam.
—, Jakobine, f. Bartholdy, E. e. fh. Sgpr. Fr. B. M., Rønninge, 8. 8., 80 A., Frberg.
—, Jacobine Christine, f. de Kløcker, E. e. Sgpr. t. St. Ols og Allinge, 28. 3., Køge.
—, John Madsen, fh. Sgpr. i Kjærum, 15. 1., Odense, H: Sophie, f. Meier.
—, M. Luplau, Sanglærerinde, 4. 5.
—, P., Konsul, Dir., 20. 4., Fabr. »Dania« pr. Hobro.
—, P. W. L., fh. Forpagter, bekg. 29. 9., H: Marie.
—, R., Justitsr., fh. Kolonibest., o. 20. 2., Haslev.
—, Thora, f. Hoppe, 5. 6., Vedbæk.
Mønsted, Dagm., f. Schäffer, 26. 5., Hellerup, M: Ole M.
Mørch, Caroline Mathilde, f. Jensen, 28. 3.
—, Jens Wilcken, Kfr., fh. Overpostm., 14. 2., D: Ellen Waarsøe.
Mørck, Jul., Sagf., 11. 3., Sæby, H: Christine, f. Drewes.

Nannestad, Hansine, Frk., bekg. 22. 2., 84 A.
Neergaard, Anna, Frk.; 19. 8., Holte.
—, Anna Marie Hermandine, f. Spethmann, E. e. General Joh. Wald. N., 1. 4., 95 A., Kbh.
—, Harald de, 16. 7., Skovsgaard, H:-Dika.
—, Ida, f. Lüttichau, Hofjægerm.inde, 12. 12., 87 A.
—, Peder, Klasselot.kol., fh. E. af Dovergaard, 16. 5., Kbh., H: Marry.
Nellemann, R. S., Snedkerm., 1. 1., Randers.
Neovius, Edv. Rud., fh. Senator, Prof., Dr. phil., 26. 9., Kbh., H: Thyra, f. Hammerich.
Neumann, Fr. Peter, Revisor, 27. 2.
Nielsen, Anna Elisab., f. Edinger, Enkefr., 15. 3., Frberg.
—, Anna Marie, f. Jacobsen, E. e. Dyrlæge N. i Hornum, bekg. 11. 2., 82 A., Odense.
—, Bay, Murerm., bekg. 5. 9.
—, C. C., fh. Red., 12. 10.
—, C. C. A., Arkitekt, 13. 3., Frberg.
—, Carl Severin, fh. Lærer i lille Værløse, 5. 8.
—, Gerva Frederikke Vilhelmine, 13. 1., M: F. V. T. N., Overkonstr. v. Orlogsværftet.
—, Har., Postm., Intendant, 5. 8., Rødby.
—, Helga, Døvstummel.inde, bekg. 21. 11., Br.: Grümer N., ps. Intendant.
—, H. V. Holm, fh. Underkass. u. Kbh. Magistr., 29. 6.
—, Ida Jenny, E. e. Sgpr. N. H. G. N. (Ø. Tørslev), 5. 6., Kbh.
—, J. P., Fabr., 20. 8., Kbh., H: Johanne, f. Bøgsted.
—, Jens L., Dir., 29. 12., 44 A.
—, Juliette Amalie Marie, 9. 12., M: Erik N., Ob.lt.
—, Karl Georg, Vekselmægler, 18. 6., Hellerup, H: Emilie, f. Andresen.
—, Marentine Carol., f. Wandall, 3. 9., Frberg, M: Carl N., ps. Overpolitibetjent.
—, Mine, f. Just, 31. 7., Kbh., M: P. C. N., Blikkenslagerm.
—, Niels Peter Martinus, cand. jur., 6. 11., Fredericia, 26¾ A.
Nielsen, P., kgl. Agent, Brygger, 12. 7., Roskilde.
—, Wilh., Gross., Farvehdlr., 11. 2., H: Gudrun, f. Godskesen.
—, Will. Abilgaard, fh. Dyrlæge, 1. 5., Kbh.
Niendahl, V. Dyrlæge, 17. 11., Kolding.
Nissen, Donnalaura Maria, f. Nielsen, 19. 11., M: H. W. N., Musiklærer.
Nolsø, Peder Hendr. Andr., fh. Styrm., 13. 8.
Nonboe, Albertine, f. Fischer, 16. 6., Esbjerg, M: Sagf. N.
van Norde, Wilhelmine, f. Antonisse, Enkefr., bekg. 25. 4., Kbh.
Nordentoft, Emma, f. Mygdal, 8. 6., Frberg, M: Otto N., Overmaskiningenior.
—, P. C., fh. Landm., Bogholder, 21. 4., Kbh.
Nordmann, A. V. L., Smedem., 30. 12., H: Andrea, f. Hagemann.
Norgaard, Petrea Magdalene, f. Feller, E. e. Apot. N., Skive, 26. 1., Hellerup.
Nyborg, J. P., Kapt., 25. 12.
Nydam, Doris, 27. 6., M: J. N., Fabr.
Nyebolle, Carl, 15. 2., Kbh., H: Ellen, f. Junget.
Nyegård, Augusta, f. Birkedal, 22. 5., Soro.
Nyegaard, Marie, Frk., 17. 7., 79 A., Kbh.
—, Sophie, Frk., bekg. 25. 2.
Nygaard, Agga Lilly Arnesen, 11. 9., 11 A., F: F. N., Sejlmager.
Nyholm, Anne Dorothea, fh. Skolebest.inde, 15. 1., 97 A., Kbh.
—, Arthur, fh. Propr., 6. 3., 78 A., Kbh.
—, Chr. Balvig, 29. 9., Kbh.
—, Chr. F., ps. Postb., 17. 6., Kbh.
—, Juline Adelaide, 5. 4.
Nymann, Pet. Ad., fh. Trikotagefabr., 10. 10., Kbh., H: Fanny.
Næsted, Margr., f. Hviid, 27. 4.
Nørbye, Soffy, f. Behrens, 28. 5.
Nørgaard, P. C., Geb.etr., 20. 2., Kbh., H: Charlotte.
Obel, Kirsten Gudrun, 11. 11., F: Vald. O.
Odgaard, Kristen, Gaardejer, Bankdir., 2. 2., Smerupgaard.

Ohrt, A. N. C., fh. Insp. v. Grevsk. Reventlow-Sandbjerg, 12. 12., 89 A., Sorø.
Olesen, Simon, Trikotagefabr., 30. 12., Hellerup.
Olling, Adele Cathr., 26. 2., Charlottenl.
Olrik, Axel, Prof., Dr. phil., 17. 2., Kbh.
—, Hermina, f. Valentiner, Professorinde, 13. 5.
Olsen, Andr. J. C., Fabr., 9. 5.
—, Anker, Bankassist., 2. 7., 21 A., Stubbekøb.
—, Chr., fh. Forp. af Hellebækgaard, 24. 5.
—, Christiane, f. Scharff, 28. 12., Frberg, M: Lars O., Tømrer.
—, Ferd., Snedkerm., 26. 8., H: Kristine.
—, Fr., fh. Propr., bekg. 19. 7., Espergærde.
—, Gerlach Martin, Toldassist., 24. 10., H: Johanne.
—, Ida, 11. 4., Hellerup, M: Oluf O., Amtstuefuldm.
—, N. C., Justitsr., Sagf., Branddir., 31. 7., Rønne.
—, Niels Hansen, fh. Posteksp., Revisor, 1. 3., Frberg, H: Wilhelmine, f. Mortensen.
—, Thora Math., f. Seehusen, Etr.inde, 12. 3., Chr.havn.
—, Wilh., Gross., bekg. 15. 10., Gentofte, H: Elna.
Olwig, Adolph, Fabr., 30. 1., Kbh.
Ortved, Charlotte, f. Piper, 18. 5., Vanløse.
Ostenfeld, Hjalmar, Dir., 29. 11., Frberg, H: Ketty, f. Arndsen.
—, Petra, f. Fougner, 30. 4., Lyngby, M: Carl O.
Ostermann, Jacobine Margr., Frk., 3. 11., Kulhus, 75 A. gl.
Ottesen, J. J., ps. Posteksp., 5. 11., H: Elisab., f. Thomsen.
Otto, Anna, Enkefr., 25. 7.
—, Anine Karoline Koustrup, f. Schandorff, 29. 3.
—, Ax. Gudmund, 20. 10., Glasgow, H: Villy, f. Carøe.
—, Josephine, f. Selin, E. e. Silkevarehdlr. J. C. O., 15. 2., Kbh.
Ottosen, Jeppe, Møllestensfabr., 20. 5., Rønning.
Outzen, Johanne Emilie, E. e. ps. Førstelærer N. O., 25. 7., 89 A.
—, Theresia, 22. 2., Frberg.
Overgaard, Jacob, E. af Hindsels, 24. 7.
—, Anne Marie Olivia, f. Nielsen, 9. 8., M: A. M. O.
Oxholm, Henriette, Frk., 5. 12., Nykøb. p. F., Br.: Wald. O.
—, Margr., 23. 3., Kbh., F: Cay O.
Paaske, Marie, f. Michaelsen, 22. 9., M: T. J. J. P., fh. Skibsf.
Pade, Ambrosius Jul., Kt.chef i Aalborg Sparek., 3. 1., 53 A., Aalborg.
Pagh-Lomholt, Dina, f. Wulff, bekg. 20. 3., M: Thorstein P.-L.
Palludan, Georg Vald., Instrumentm., 15. 7., H: Marie, f. Olesen.
—, J. W., Bankdir., 17. 6., Varde.
Palnir, R. A., Sagf., 5. 7., Kbh.
Paludan, D. A., Optiker, 1. 8., Aarhus, H: Hedvig.
—, Otto Fr., Sgpr., 2. 10., Nr. Sundby, H: Sophie, f. Worm.
Pamperin, Wilh. Gottlieb, fh. Manufakturhdlr., 24. 6., 84 A.
Panduro, Rud., Læge, o. 20. 10., Skjørping.
Parsøe, Helga Adelaide Regine, f. Olsen, 23. 9., M: V. V. P., Fabriksing. i Marinen.
Pasbjerg, Caroline, E. e. Pastor L. G. P., 13. 8.
Paulsen, Agnes, Frk., 16. 7.
—, Mathilde, f. Moberg, E. e. Skovrider P., Rosenvold, 16. 1., Kbh.
—, Poul Fr., Kapt., 25. 12. i Middelhavet.
Paus, Nanna, f. Aschem, 3. 4., Bispebj. Hosp.
Pedersen, Caroline Izard, f. Beitzel, E. e. Kommandør Will. Izard P., 18. 2.
—, Ida Othilia, E. e. Revisor i Nationalbanken C. C. P., 26. 4.
—, Jakob Fredr., Dyrlæge, 29. 6., 64 A., Rynkeby.
—, Th., Sagf., 16. 2., Storehedinge, H: Maria, f. Nøsted.
Pedersen-Dan, Ritm., 24. 12., Hellerup, H: Jenny.
Pepke, Arthur, Skibsmægler, o. 14. 1., Rønne.

Petersen, A., fh. Stationsforst., Flakkebjerg, 6. 3., Kbh., H: Emma, f. Manley.
—, Alfr., fh. Købm., Sparekassedir., o. 1. 4.
—, Anders Peter, fh. E. af Bøllemoseg., 28. 9., 78 A., Frberg.
—, Camilla, f. Weilbach, Enkefr., 4. 5., Kbh.
—, Carl, Justitsr., Red., 14. 6., Kbh.
—, Carl, Sagf., Kanc.r., 6. 1., Odense, H: Signe.
—, Charl., E. e. Sgpr. t. Lunde F. L. P., 15. 12., D: Marie Jordan.
—, Chr. Geo. Vald., Gross., 29. 7., H: Valborg.
—, C. Th., Sagf., o. 16. 2., Storehedinge.
—, Eigil, Tegner, o. 14. 1.
—, Elisab. Eleonora Christine, f. Brendstrup, Frue, 23. 12.
—, Emil, Konsul, 1. 5., Rudkøb.
—, Emma Cathr., f. Ankersen, E. e. Skræderm. P. C. P., 24. 12., Kbh.
—, Fr., Provst, Landstingsm., 27. 4., Kbh., H: Sofie, f. Wesenberg.
—, H., Apot., 28. 3.
—, Holg., Gross., Landstingsm., 26. 5.
—, Ida Marie, 22. 2., Kbh., M: H. L. P., Arkitekt.
—, Jac., Kommercer., 13. 10., 69 A. gl., Frberg, H: Ottilia.
—, Jul., Bygningssnedkerm., bekg. 15. 5., H: Laura, f. Hansson.
—, Jul., fh. Teaterdir., 14. 9., H: Anna.
—, Jul. Magn., Professor, 1. 2., Kbh.
—, Marie, f. Bjørn, 3. 6., Holbæk, M: Carl P.
—, Otto, fh. Proprietær, Skovgaard, 17. 1.
—, P. M., Købm., 3. 7., Roskilde.
—, Rud., Brolægningsentrepr., 17. 5.
—, Sv., fh. Lærer i Gedesby, 8. 4., Frberg.
—, Thora Sabine Beatha, f. Visby, 13. 11., Aarhus, M: Chr. E. P.
—, Vald., Gross., 15. 11., Bukkehave pr. Hørsholm, H: Mariane, f. Fridrichsen.
—, Hinrichsen, Siegfr. Carl, Arkitekt, Tømrerm., 6. 3., Kbh.
Petersen-Rask, Chr., fh. Købm. i Randers, 15. 7.
Petitgas, Caroline, Enkefr., 14. 9., Charlottenl.
Pettersen, Augusta, f. Gad, i Chicago, bekg. 11. 2.
Petterson, Hansine Marie Antonline, E. e. Kt.chef, Justitsr., bekg. 7. 3.
Pflugmacher, Augusta, Enkefr., 19. 3., 89 A.
Philip, Carl Andr., Gross., bekg. 11. 6., Kbh., H: Astrid, f. Rønning.
Philipsen-Prahm, Helene Doroth., f. Holst, 15. 7.
Philipson, Alb., Gross., Selefabr., 9. 7.
—, Paritz, Gross., 26. 12., 82 A.
Pihl, Einer, 10. 7., Kbh., F: J. P. P.
Pingel, Camilla Octavia, 27. 8., Hellerup, M: M. F. P.
—, Marie, f. Ramlau, 20. 3., Hellerup, M: Hans P.
Pless, Thora Petrine Bernhardine, f. Ulrichsen, bek. 29. 8., M: Peter P., Skomagerm.
Plett, Carl, Købm., o. 8. 4., Esbjerg.
Polack, Ad., Insp., bekg. 28. 11., H: Sophie.
—, Leop., bekg. 13. 11.
—, Rebekka, f. Levison, 2. 3., Kbh., M: Leop. P.
Poulsen, Carl, Gross., cand. phil., 26. 7., Frberg.
—, F. J., Postm., 18. 2., Aalestrup, H: Elisabeth.
—, M., Fuldm., 18. 9., Kbh., H: Dagm.
—, R. P., Sparekassedir., 26. 5., Ravnsø.
—, S., Mægler, 17. 1., 70 A., Høng, H: Else, f. Olesen.
Preetzmann-Aggerholm, Elisa Vilh., f. Bertelsen, E. e. Apot. Ludv. P.-A., 6. 11., Kbh.
Preisler, Anna Elisa, E. e. fh. Isenkr. G. P., 7. 11.
—, Fredr., Instrumentm., 12. 7., Kbh., H: Karen, f. Hammer.
—, Hansigne, f. Christensen, Enkefr., 11. 5.
—, Nielsine Christiane, f. Strange, 2. 5., Frberg.
Pries, Emilie Cecilie, f. Truelsen, 20. 7., Kbh.
Prip, Alma, f. Trolle, 11. 12., M: Axel P.
—, Hans Henrik, 27. 11., Br.: Laurits P., Sgpr., Ourø.

Prom, Louise Amalie, 5. 4., Kbh.
Præstrud-Olsen, Carl, Gross., 11. 6., H: Wilh., f. Hansen.
Prætorius, Else Margr., f. 9. 7. 1838, 20. 1., Kbh.
Psilander, Vald., Skuespillor, 6. 3., Kbh.
Quaade, Lilli, 18. 3.
Qvistgaard, Ernst, kgl. Vejer og Maaler, bekg. 29. 9., 74 A.
Qwist, Herluf, Forp. p. Fuirendal, 20. 8., H: Anna, f. Møller.
Raabye, Dagm., 23. 2., Frberg.
Raahauge, Carl Chr. Marius, Bankass., bekg. 15. 8.
—, Kristine, fh. Lærerinde, 15. 11., Frberg, Sstr.: Julie R.
Rabe, Jens, Kapt., 5. 1., Spanien, H: Ellen, f. Tvede-Lind.
Raben, Nis Chr., Manufakturhdlr., 21. 5., 66 A.
Rabitz, Agnes Christine, f. Blichfeldt, 16. 3., M: Chr. R., Farum.
Rafn, Charles Otto Adolph, Fabr., 9. 9., Aalborg, H: Julie, f. Kuhlman.
Rahbek, Hans Peter Andr., Dekorationsmaler, 18. 12., Kbh., H: Olga.
—, Karl, stud. jur., 30. 3., F: Peder R., ps. Stabsserg.
Ramm, Emilie, f. Petersen, 13. 1., M: C. R., Cyklefabr.
—, P. G., Ob.lt., 21. 12., H: Christiane, f. Wolff.
Ramsing, Marie, Frk., 25. 10., Aarhus, Svigerinde: Minna R., f. Fabricius.
Rand, R. M., fh. Overbanem., 16. 9., Frberg, H: Marie.
Randel, Will., bekg. 20. 10., D: Myra.
Randrup, Aksel Aug., Slagterm., 3. 2., Kbh., H: Lydia.
—, Anna, f. Meulengracht, 30. 4., Charlottenl., D: Dora Voltesen, f. R.
—, C. A., Bogbinderm., 14. 2.
—, Ida Charl., E. e. Bogbinderm. C. A. R., 28. 11.
Randulff, Marie Vilh., Frk., 5. 4., Kbh.
Rasbech, P., fh. Skolebest., cand. theol., 9. 6., 84 A., Korsør.
Rasch, Ernst Thorv., Fogedbetj., 2. 3., H: Ellen, f. Hansen.
—, Flemine Cæcilie, f. Lange, E. e. Bogbinderm. C. J. F. R., 18. 3., 75 A., Kbh.
Rasch, Marie Emilie, f. Voldby, 1. 4., 79 A., Kbh.
—, O. Gotfr. F., cand. jur., Herredsfuldm., 11. 5.
—, Thora Olga, Musiklærerinde, E. e. Regnskabsf. N. C. R., 25. 5., Kbh.
Rask, Martha, f. Nielsen, 11. 5., M: H. R. R., Hasle.
Rasmusen, Poul, O.retssagf., 8. 9., H: Hansigne.
Rasmussen, Anna, E. e. Kapt., S. J. R., 20. 3., Kbh.
—, Betty, D. af Provst R., Stenstrup, 13. 10.
—, Christoffer, fh. Kunsthdlr., 11. 1., Kbh.
—, Elise Bisted, Kom.lærerinde, 28. 5., Kbh.
—, Fr., Brandinsp., 27. 4., 78 A., Grenaa, H: Vilhelmine, f. Juul.
—, H. P. B., Dir., 2. 5., Kolding, H: Elisab., f. Boysen.
—, Laura, f. Jung, Enkefr., 26. 9.
—, Lauritz Fabricius, Kom.lærer, 12. 11., H: Constance.
—, Niels, fh. Dyrlæge i Uby, 27. 12., Kbh., H: Sofie.
—, N. J., Gross., tidl. Købm. i Nakskov, 13. 12., Kbh.
—, O. A., Marineing., 7. 1., H: Franciska, f. Jacobsen.
—, P., fh. Købm., Slagelse, 3. 10.
—, Peter, Posteksp., 30. 3., 43 A., Odder, H: Else, f. Pilgård.
—, P. A., B., Justitsr., fh. Distriktslæge, bekg. 11. 2., H: Vilhelmine.
—, Sophie Louise, f. Fleischer, 11. 7., Lynge Prg.
Rathsack, Knud, Ing., 19. 8., Frberg, H: Ida, f. Baumann.
Ratzenburg, Eleonore, fh. Skolebest.-inde, 28. 12., Kbh.
Ravnkilde, Ilia Fibiger, Sygepl., 2. 12., Frberg, Br.: Johs. R.
Redsted, Caroline, E. e. Kapt., Postm. R., 19. 5., 85 A., Aalborg.
Reedtz-Thott, Gudr., Baronesse, 17. 7., Fedd., M: O. R.-T.
Reeh, Jensine, E. e. Lærer R., 5. 8.
Rehling-Qvistgaard, Ingeb., f. Engelsted, 19. 3., 42¼ A., M: P. Chr. R.-Q., Humleore pr. Kværkeby.
Reimer, Niels Staal, 17. 8., Nakskov.

Reinsholm, Ingrid, 22. 4., Svendborg, M: V. R., Overlæge.
Reith, Joachim Hannis, 18. 3., St. Josephs Hosp., H: Alvine.
Reitzel, Vilh., Murerform., 27. 5.
—, Will. Fr., fh. Faktor, 27. 11., 71 A., Kbh.
de Renouard, Arthur Kapt., 21. 1., Kbh., H: Elisabeth, f. Silberloh.
—, Oline, 9. 5., Kbh.
Repstorff, Helga Vilh. Kathr., f. Wolder, 18. 7., M: Oluf R.
—, Johanne, 14. 2.
Restorff, Frants A. W., Købm., 21. 1., Thorshavn.
Ricard, Sofie, fh. Skolebest.inde, 18. 1., Kbh.
Richardson, Edwin G., Præst, Dr., 20. 2.
Rich, Marie, f. Hasselbalch, Enkefr., 23. 11., Kbh., D: Dorthea Harpøth, f. Rich.
Richardt, Otto Axel Johan, 3. 12., H: Clara.
Richter, Chr., kgl. Agent, 12. 4., Kbh., H: Elisab.
—, Francisca, f. Smith, 4. 3., Kbh.
—, Kamilla, f. Sørensen, 10. 5., Karlstrup, M: Fr. R.
Rieffesthal, Carl Fr., 14. 11., Wologda, Rusland.
Riegels, H. F., Red., 19. 1., 87 A., Kbh.
Riis, Jeanette Christiane, E. e. Toldassist. Wolle Jessen R., Skelskør, 15. 7., Kbh.
Riisberg, C. A., fh. Propr., 7. 11., Roskilde, H: Marie.
Ringheim, Emilie, 28. 8.
Ringsted, Mathilde, 11. 9., Maribo.
Rodian, Camilla Antonie, 21. 10., S: Oluf R., Næstved.
Roed, Nathalia, 31. 10.
Roepstorff, Hans Peter Alb., 11. 12., H: Julie, f. Petersen Saabye.
Roerup, Rasm., Snedkerm., 12. 2., Kbh.
Rohde, Caroline, Frk., 25. 5., 90 A., Frberg, Br.: Th. R., Gen.major.
—, Maria, 4. 2., M: A. R.
Rom, C. Th., Gross., 26. 2., Kbh., H: Anna, f. Langberg.
Rosen, Carl Jul., fh. Ventilationsm., 19. 8., Kbh.
Rosenberg, Maria, f. Levinsohn, bekg. 23. 3.
Rosendahl Charlotte, Enkefr., 10. 6., 72 A.
Rosenqvist, Hanne Franciska, f. Lollesgaard, 24. 9., M: Vilh. R.
Rosenstand, Marie, Frk., 10. 12., Frberg.
—, Victor, 23. 3., Frberg, H: Frederikke.
Rosenørn, Cathr., Enkefr., 28. 3., Roskilde.
Rossing, Emerentze, Frk., 26. 10., 80 A., Frberg, Niece: Julie R.
—, Hedvig, 28. 4., 48 A., Ringsted.
Rostgaard-Nielsen, Margr., f. Redsted, 17. 11.
Rothe, Carl, 17. 12., H: Anna, f. Højssel.
Rottbøll, Alfr., fh. Vicekonsul i Florenz, 17. 12., Gentofte, H: Erna.
Roulund, Carl Chr., cand. polyt., 19. 8.
Ruben, Magn., cand. polyt., 28. 3., St. Hans Hosp.
Rude, Johs., 5. 6., Kbh., H: Louise, f. Ostermann.
Ruffert, C. F., Toldassist., 23. 8., Frberg, H: Camilla.
Rump, Ida, 3. 12., Charlottenl., F: Carl David R.
Ruschke, Eline, E. e. Dyrlæge R., 26. 3.
Rybner, Ad., 20. 9., Diakonissestift., H: Harriet, f. Bang.
Ryder, Marie Vilh., 31. 7.
Rygaard, Nanny, f. Møller, 25. 6., Kbh., M: S. S. R.
Rützebeck, Margr., 9. 1., M: H. R.
Røder, Anna, f. Niemann, Enkefr., 28. 8.
Rømer, Harry Will., 15. 1., 18½ A.
—, Julie, f. Hirth, E. e. Vinhdlr. Conr. R., 5. 4., Kbh.
Rønne-Olsen, Jenny, f. Ahnfeldt, E. e. Læge Benjamin R.-O., 27. 11., Kbh.
Rønning, Ingeb., f. Brandt, 7. 1., M: Prof. F. R.
—, Ingeb. Margr., 23. 11., F: G. W. R.
Rønnov, Johanne Frederikke Dorthea, 3. 12., 80 A.
Rørbye, Hans Bernth, 7. 1., F: V. R., Kapt.
—, Vilhelmine, f. Fischer, bekg. 4. 3., Frberg, M: Chr. R., Murerm.

Rørup - Østergaard, Fr. Wilh., fh. Købm., 21. 6., 89 A., Hillerød.
Saabye, Karen, f. Thomsen, 2. 12., Roskilde, M: Palle S., Skomagerm.
—, Osvald, 30. 1.
Sahlertz, Agnes, f. Kemp, Enkefr., 29. 4.
Sahlgreen, Emil Johs., Lt., 19. 5.
Salomon, Frederik Albert, Gross., 20. 11., H: Anna.
Sand, Albertine Fro, f. Olufsen, 30. 5., Frberg, M: G. S.
Sardes, Arthur, Gross., 22. 9., H: Helga, f. Christoffersen.
v. Sass, E. V., Ob.lt., 31. 3., Kbh.
Saugmann, Hartvig, Hospitalsforv., 30. 3.
Saurbrey, Hedevig, f. d'Origny, E. e. Stationsforst., Kapt. Viggo S., 14. 8., Farum.
Saxtorph, Anne Christine, f. Henriksen, 15. 1., M: C. S., Fyrm.
Schaar, Emilie, f. Schaldemose, bekg. 6. 6., Hellebæk.
Schaarup, Gust. Emil Conr., Sgpr. t. Obbekjær, 23. 12.
Schade, Frederikke Louise Charlotte, f. Faartoft, 16. 4., 72 A., Nykøb. M., M: A. H. S.
—, J. L., fh. Kobm. i Roskilde, 2. 9.
Schandorff, Vald. Wennemoes, 25. 4.
Scharling, Emilie Marie Cæcilie, Frk., 1. 10., Roskilde.
Schaumburg-Müller, Ernesta, Frk., 2. 4., Frberg.
Scheel, Agnes Elisab. Henriette, Frk., 18. 6., Kbh.
—, Chr. Jul., Fabr., 11. 5., Kbh.
—, Ditlev Flindt, Justitsr., 16. 1., 88 A., Tvedegaard.
—, Henr. Jørg., Greve, bekg. 14. 10., Trudsholm, H: Sophie Louise, f. Zytphen-Adeler.
Scheitel, Valborg, Frk., 13. 5.
Schelhase, Anna, f. Feuerlein, Enkefr., bekg. 18. 11.
Scheller, F. C., Kontreadmiral, 1. 3.
Scherwin, Anna Kirst., 13. 10., Hellerup.
Scheuermann, P. H., Kom.lærer, 7. 6., p. Bornholm.
Schierbeck, Chr., Læge, 22. 10., Adelaide, Sydaustral., H: Bertha, f. Hostrup-Schultz.
Schiern, Hans Chr., Ing., 4. 9., Kbh.
Schifter, Hylleborg, 9. 7., Kbh.
Schioldann, A. N., Justitsr., Murerm., 23. 2., Frberg, H: Frederikke, f. Meyer.
Schiønning, Jac., Købm., 13. 2., Løgstør.
Schiøtt, Emilie, E. e. Bankass., S., l. Næstved, 6. 1.
Schledermann, Amalie, 11. 11.
Schlegel, Regitze Sophie, f. Skeel, E. e. Justitiarius N. F. S., 2. 7., 90 A.
Schleisner, Anna, f. Nebelong, E. e. Apot. A. E. M. S., 7. 12., Kbh.
—, Halvor, Possementm., 3. 6., H: Frederikke.
Schlichting, Thora, Enkefr., 5. 11., Frberg.
Schmedes, Camilla, f. Ramm, 15. 7., Hellerup.
Schmidt, A. C., fh. Købm. i Aabenraa, 23. 7., 90 A., Kbh.
—, Fanny Othilia Vilh., f. Griess, 11. 10., Frberg Hosp., M: Carl S., Toldassist.
—, Frederikke Margr., f. Rottwitt, 16. 6., Kbh.
—, Julie, f. Guldager, Enkefr., 12. 11., Kbh.
—, Nathalie Florentine, f. Hutzen, 15. 12., Kbh.
—, Rasmus J., fh. Propr., 14. 1.
—, Sophie Dorothea, f. Christensen, E. e. Hospitalsforst., Konsul Thomas S., 20. 8., Helsingør.
—, Wilh. Aug., Gross., 4. 1., H: Freya, f. Jacobsen.
v. Schmidt-Phiseldeck, Carl, Landskabsmaler, 15. 4., Sorø, H: Anna, f. Åhman.
Schmith, Jac. Vilh., Grosserer, bekg. 18. 2.
Schnakenburg, Sophie Amalie, f. Bondo 3. 1., Odense.
Schneider, Jacques Peter Aug., Fuldm. i Finansm., 17. 6., Frberg, H: Gerda, f. Märk.
Schnoor, H. C., Murerm., 21. 4.
Schnurre, Esther, f. Heindrichsen, bekg. 18. 12., M: Aug. S., Bagerm.
Schou, Karen Joh., f. Ludvigsen, bekg. 17. 8., M: A. C. S.
—, Knud Iver, Telegrafist, 24. 9., Kbh.

Schou, Olivia, Kom.lærerinde, 11. 6.
Schoubye, S., Bankdir., Kapt., bekg. 10. 5.
Schoug, Julie Dorthea, f. Gram, 18. 2., M: Adolph S.
Schousboe, J. C. J. L., Sgpr., 17. 7., Taps., H: Margr.
—, Julie, Frk., 16. 7.
Schreiber, Julie Haraldine, f. Nielsen, E. e. Gross. Chr. S., 8. 7.
—, Jul., Gross., 5. 12., H: Caja, f. Svarrer.
Schrøder, C. V., fh. Maskinfabr., 12. 1., 84 A.
—, Fr. Chr., Dir., 22. 5., Lyngby, H: Agnes, f. Nielsen.
—, P., Købm., Køge, bekg. 11. 9.
Schultz, D. A. O., Guldsmedem., 23. 4., Helsingør.
—, G. B., Gross., 27. 1.
—, Henriette, f. Cappelen, Jægermesterinde, 18. 4., 87 A.
—, Martin, Gross., 6. 6., New York.
Schumacher, Elisa, 6. 9.
Schwartz, Frans, Maler, 13. 2., Valby.
Schwennesen, P. E. A., Dyrlæge, bekg. 24. 3., Stokkemarke.
Schwensen, Har., Klasselot.kol., 17. 1., Kbh.
—, Reinhold, Bibliotekar, tidl. E. af Helgenæs v. Nakskov, 29. 11., Kbh., H: Agathe, f. Neergaard.
Schytz, Hansine Rasmine, bekg. 11. 9., M: Charles S., fh. Bødkerm.
Schønecker, J. J., fh. Bogbinderm., 1. 8.
Schønfeldt, E. W. F. C., Fyrm., bekg. 28. 1.
Secher, J. M., fh. Overl. v. Ribe Katedralsk., 11. 11., Kbh., H: Sine.
Schested, Vald., Lt., Landinsp., 29. 9.
Seehusen, Helene Elisab., 15. 8.
Seeman, Ludvica, 4. 7., Sydney.
Schested, Karen Marie, f. Werdelin, bekg. 27. 9., 85 A.
—, Vald., Landinsp., 29. 9., 73 A., Broholm.
Seidelin, F. S., Justitsr., Prokurator, 24. 9., Vejle.
—, Margr. Louise, f. Buhl, Professorinde, 12. 6., Hellerup.
—, Math., f. Roed, 18. 10.
Seith, Knud N., Herredsfoged, 3. 9., Kallundborg, H: Jane, f. Knox.
Seitzberg, Anton, fh. Overregissør, 31. 3.
Selchau, Ernst Prom, Pastor, 22. 4., St. Josephs Hosp.
Seligmann, Rud., Gross., bekg. 28. 12., Kbh.
—, Will., Hdlsrejsende, 28. 3., Kbh., H: Anna.
de Serène d'Acqueria, Prosper Léon, falden 3. 5.
v. Setzkorn, U., Enkefr., bekg. 10. 6., Roskilde.
Sevel, Petrea, f. Kyhl, E. e. Skolel. S. af Broby, 18. 2., 83 A., Sorø.
Severin, Jul., 19. 11., S: Aage S.
Severinsen, A. S. Th., Skibsf., 10. 2., H: Marie, f. Kastrup.
Sibbern, Marie, f. Frederiksen, 9. 8., M: G. S., Kranfører.
Sidenius, Anna Magd., f. Bech, 3. 1., 89 A., Nykøb. Fl.
Sielle, Josephine, f. Malling, 9. 5., Kbh.
Siemsen, Henriette, bekg. 23. 4., Kbh.
Sigersted, Will., fh. Gross., 25. 5.
Simmelkiær, Joh., fh. Bankkass., 7. 2., Frberg, H: Jeanettie.
—, Maren Christine, 6. 6.
Simonsen, Simon, Kreditforeningsdir., 1. 7., 69 A., Lunderskov, H: Kirstine.
Simonsgaard, Peter, Maskinfabr., 20. 3.
Sinding, Joh. Freder. Louise, 15. 6., 78 A.
Sjørup, C., fh. Bryggeriinsp., 14. 10.
Skau, Peder, af Bukshave, 7. 3., 92 A.
Skebye, A., Forp., o. 28. 5., Nykøb. F.
Skou, Hans Madsen, Bogtr., 5. 9., Kbh., H: Henriette, f. Fangel.
Skow, H. K., f. Thomsen, E. e. Propr. Math. S., Orredgaard, 27. 12., Viborg.
Slomann, Emil, 21. 1., Moder: Thora.
Smidt, Signe, fh. Lærerinde, 21. 12., 88 A., Kbh.
Smidth, Hans, Kunstmaler, 5. 5.
Smith, Charlotte, f. Grundtvig, 25. 3., Kbh.
—, Gust. Vald. Jul., Ob.lt., 18. 5., Klostermose, H: Elisab., f. Schlichtkrull.
—, H. C., Købm., 29. 1., Odense.

Smith, Hans Ludv., Kunstmaler, 5. 5., 77 A.
—, Sophie, f. Metzgen, Enkefr., 18. 10.
Soelberg, Marie Christine, f. Hansen, 4. 2., 76 A., M: P. S., fh. Skomagerm.
Sohl, Hans, cand. polyt., 10. 5., Frberg Hosp., H: Ottilie, f. Behncke.
Soldath, Jacobine, Enke e. Skomagerm. G. S., 7. 9.
Sommer, L. C. A., Gross., 26. 2., Kbh.
Sondershausen, Anna, Enkefr., 21. 3.
Sonne, Anne Cathr., Frk., 30. 10.
—, Otto F., Ing., 13. 11., Nordamerika.
Sonnichsen, J. S., cand. jur., 31. 8.
Spandet, Elisabeth (Betsy), f. de Neergaard, 3. 11., Idagaard pr. Slagelse.
Spang, A., E. e. Adjkt. S., Ribe, 30. 6.
—, Kirstine, Frue, 9. 5.
Sperling, Math. Nielsine, 2. 5., Kbh.
—, Nicoline Marthe Nobel, 8. 12., Odense.
Sporon, Benj. Georg, Kmj., fh. kgl. Skovrider, 30. 3., 95 A., Frberg.
v. Spreckelsen, Martha Ellen Marie, f. Meyer, 11. 2., Frberg, M: Joh. v. S.
Spøhr, Georg, cand. jur., 6. 10., Kbh.
Staal, Alvilda, Frk., bekg. 12. 11., Kbh. Sygehj.
Staggemeier, Thalia, E. e. Oberst Otto S., 6. 5.
Stallknecht, Wald., Glarm., 19. 9.
Stampe, Anna, 3. 3., Kbh.
Starup, Josephine, 7. 8.
Stauning, Rosa, f. Lange, bekg. 8. 4., Kbh., M: Ernst S.
Stchelkunoff, Elisab., 17. 8., Kbh.
Steenbeck, Carl Joh. Peter, Bogholder, 27. 9.
Steenberg, Laur. Schack, fh. Badem., 24. 12., Kbh., H: Grethe.
Steenild, Jens, Maskinarb., 22. 2., Kbh., H: Hanne.
Steensen-Leth, Gust., Godsejer, 26. 7., Hvolgaard.
Stein, Johanne Albertine, f. Ahlberg, E. e. Købm. C. F. S., 21. 2., Kbh.
Steiner, Karl Vilh., Fuldm. i Overtoldinsp., 4. 3., Rigshosp., H: Harriet.
Stephensen, Magnus, fh. Landshøvding, 3. 4.
Stieper, Julie Aug., f. Westberg, 2. 10., Kbh., M: Chr. S.
Stochholm, Termine, f. Windfeld, E. e. Provst Carl S., 31. 1.
Stockfleth, Ob.inde, f. Treschow, 25. 4., Frberg.
—, Henning, Pr.lt., 1. 10.
Stockmarr, Soph., Kapelm., bekg. 30. 5.
Stolpe, Ane Cathr., f. Jensen, 20. 1., Kommunehosp.
Storch, Julie Octavia Mathilde, f. Nielsen, 10. 4., Kbh., M: Holg. S.
Storch-Nielsen, Anna, Enkefr., 4. 10., Kbh.
Storm, Elisab. Juliane Marie, fh. Skolebest.inde, 19. 3., Br.: J. O. S., Apot.
Stougaard, Johs., Gartner p. Ledreborg, 7. 2.
—, Katinka Victoria, f. Mønsted, 10. 1., M: J. S.
Stramboe, Hans Chr. Vilh., 19. 3., Kbh.
Stribolt, Amalie, f. Jacobsen, 7. 5.
Strobel, Sigrid, f. Nielsen-Skensved, 15. 11., Bispebj. Hosp., M: J. P. S., aut. Revisor.
Struer, Chr., fh. Landm., 11. 5.
—, Niels J., cand. pharm., 20. 6., Randers, H: Doris, f. Halberg.
Stub, Ursula, 25. 4., Kbh.
Stürup, Birgitte Kathr., Frk., Komlærerinde, bekg. 2. 5., 72 A.
Stølten, Heinr., Gross., 30. 5., H: Louise.
Suhr, Johs. Theodorus, Rentier, 17. 4.
Svarrer, Jens Nielsen, fh. Birkefuldm., 8. 4., H: Markusine Elise.
Svendsen, Emma Aug., E. e. Gen.postdir. C. S., 24. 2., Frberg.
—, Karen, f. Samuelsen, E. e. Propr. B. C. S., 15. 2., 68 A.
—, Mariane Kirst., f. Lundbye, 9. 4., Kbh., M: E. S. S., Prokurist.
—, N. O., Murerm., 7. 1., Hellerup, H: Franciska, f. Sichlau.
—, N. P., fh. Skibsf., 9. 9.
—, P. Th., ps. Toldkontr., 23. 1., Kbh., H: Anna, f. Juhl.
Synnestved, Dagmar Louise, 22. 12., Kbh.
Søeborg, Frits, fh. Fabr., 28. 1., Taarbæk, H: Caroline, f. Nielsen.
Sølling, Aage, Tandl., 5. 10., Odense.
Sønderby, Niels Chr., Gross., 20. 3., Esbjerg, H: Inge, f. Barfod.

Sørensen, Anna, f. Bentzen, E. e. Stationsforst., 29. 11.
—, B. M., fh. Ejer af Børkop Møllegaard, 12. 12., Frberg, H: Else.
—, Carl C., Købm., bekg. 10. 11., Nyborg, H: Laura.
—, Sørensen, Caroline Marie, f. Hassing, 27. 5., 85 A.
—, Johanne, f. Schierning, bekg. 6. 6.
—, Kirstine Emilie, fh. Institutbest.-inde, 17. 6., 78 A., Skive.
—, Rob., Assist. i Landmandsbanken, 24. 10., Kbh.
—, S. P., Mineralvandsfabr., 28. 8.
—, Vald., Gross., 27. 11., Kbh., H: Aldah.
Tabel, Laura, f. Quist, Enkefr., af Ringsted, 22. 3., 87 A., Nevø: Sagf. Chr. Fester.
Tafdrup, Karen Marie, 20. 3.
Tandrup, C. V., Repræsentant, 17. 9., H: Christine, f. Larsen.
Tang, Bertel Iversen, bekg. 22. 2., H: Bodil, f. Lund.
—, Laur. Chr., Sagf., 4. 6., Ringkøb., H: Juliane, f. Kier.
—, Uffe Chr., Forpagter, 18. 1., Aarhus, H: Elisab.
Tangjensen, C., Fabr., 25. 4.
Teilmann, Alberta, Frk., 9. 4.
de Teilman, Kirstine Marie, E. e. Kapt. Tøger Reenberg de T., bekg. 22. 12., 92 A.
Teilmann, Signe, Frk., 13. 4.
Teisen, Anna Petromine Augusta, 12. 7.
—, Marie, f. Bendtzen, 18. 7., 80 A., N. Sundby.
Terkelsen, Anna, 3. 4., M: P. T., Postm.
Tesch, Anna Marie, f. Hansen, 6. 4.
Tetzlaff, Karen Margr., f. Hansen, 29. 3., M: Carl T., ps. Postbud.
Thaarup, Vilhelmine, 7. 10., M: Frantz T., Revisor.
Thalbitzer, G. P., fh. Forp. af Thurebyholm, 24. 4., Kbh.
Thaning, Charlotte, Frk., 30. 3., Locamo, Schweiz.
—, Henriette, f. Schumacher, 22. 2., Frberg.
—, Immanuel, fh. prakt. Læge, bekg. 19. 7., Frberg, H: Cathr., f. Fick.
—, Vilh., Boghdlr., 18. 11., Frberg, H: Julie, f. Schleisner.
Thastum, L., Red., 12. 1., Kolding.
Theilmann, Osc. Engberg, 31. 1., F: F. B. T.
Thestrup, Clara, f. Hvilsom, 16. 9., Præstø.
Thiele, Hans Henr., bekg. 31. 10., Suva p. Fiji Øerne.
—, Malin, f. Eklund, 8. 5., M: Soph. T., Bogtr.
Thiesen, Hans Peter, 20. 4., H: B. T., f. Krumphardt.
—, Peder Chr. Leck, fh. Stationsforst. i Aarslev, 5. 8., Frberg.
Thiset, Anders, fh. Arkivar i Rigsark., 14. 7., Kbh., H: Olivia.
Thisted, Sophie Marie, f. Gerstrøm, 7. 8.
Thiessen, Anna Marie, Frk., 8. 6.
Thomsen, Anna Christine, E. e. isl. Købm. H. Th. A. T., 24. 3., Hyllested Prg.
—, Emilie, f. Schlegel, 26. 1., Vejle, M: S. T., Postm.
—, Henr. Ove, Læge, 11. 8., Kbh., H: Sylvia, f. Carl.
—, M., Gross., 19. 7., H: Johanne.
—, P., Dir., fh. Højskoleforst., 22. 4., Fjellerup.
—, Peder, Købm., 21. 3., Varde.
Thorndahl, L., Gross., 27. 4., Hellerup, H: Inger.
Thorning, Julie, f. Gjern, Enkefr., 11. 12.
Thoroddsen, Skuli, O.retssagf., Altingsm., 23. 7., Isafjord.
—, Thora, f. Pjetursson, 22. 3., Frberg, M: Th. T.
Thorsager, Nancy, f. Brown, 17. 8.
Thorsen, Chr., Gross., 23. 9., Taarbæk, H: Augusta.
—, J. P., fh. Købm. p. St. Thomas, 6. 3., Frberg.
—, S. M., Sagf., 15. 3., Hellerup, H: Johanne, f. Treschow.
Thorup, Chr., Købm., 24. 1., Hillerød, H: Olga.
Thostrup, Cathr. Marie, f. Benner, 11. 6., Randers, M: F. O. T.
—, Jørg. N., fh. Smedem., 26. 10., Valby, S: Georg T., Dyrlæge.
Thrane, Luise, f. Sørensen, bekg. 25. 8.
Thranum, Marie, f. Dige, 5. 10., Kbh.
Thuesen, Carl Ellis Jensenius, Konsul, Fabr., 6. 7., Nyborg, H: Anna Margr., f. Petersen.

Thune, J. A. G., exam. jur., 27. 2., Kommunehosp.
Thygesen, Eliot, Bankdir., 19. 3., 68 A., Randers.
Thøjring, H. C., fh. Kt.chef, Klasselot.-kol., 2. 8., Frberg, H: Olga.
Tietgen, Laura, Geh.kfr.inde, 31. 8.
Tilemann, Joh. Nicoline, 1. 10., Odense.
Tillisch, George Frederik, fh. Stiftamtm., Kmh., 28. 5., Hellerup.
—, Nic. Jakob Flemming, tidl. Forp., Gunderup, 10. 1., Kbh., H: Adela, f. Søltoft.
Tilly, Alb., Kapt., 9. 2., Kbh., H: Albertine, f. Hammel.
Tofft, Eline, Enkefr., 3. 3.
Toft, Ludovica, f. Hasseriis, 25. 9., Rigshosp., M: C. C. T., Oversergt.
Tofte, H. M., fh. Overlærer i Flensborg, 3. 1.
—, Oscar, Musiker, bekg. 1. 4.
Topp, Anna Louise, Frk., 13. 2.
—, Else Catrine, 9. 1., 84 A.
Torm, Anna, Frk., 21. 1.
Tranekjær, Chr., Malerm., 25. 3.
Trap, Caroline, 28. 8., Kbh.
Treschow, Hans, Red., 23. 5., H: Ellen, f. Nyholm.
Tribler, Axel Ludv., Bogbinder, 10. 3., Kbh.
Trier, Agnete, 10. 9., Askov Præstebolig, F: Jakob T.
—, Frederikke, f. Heilbuth, E. e. Dr. Sally T., 4. 8.
Troensegaard, C. F., bekg. 8. 3.
Trolle, Valborg Louise, f. Hindenburg, 27. 9., Kbh., M: Erik T., O.retsassessor.
Tuxen, Louise Amalie, Frk., 24. 11., Kbh.
—, Manna Magd., f. Meyer, 26. 3., Kommunehosp.
Tvede, Louise Frederikke, f. Jansen, 10. 9., Kbh., M: Hans T.
—, Svend Ax., Ing., cand. polyt., 14. 11.
Tvermoes, C. A., Herredsf., 25. 4., Nykøb. F., H: Agnes, f. Neuhaus
Tychsen, Helga, Enkefr., 8. 2.
Tüchsen, Oskar Edv., Skibsing., 18. 1., Kbh., H: Caroline.
Tønder, Henriette, f. Müller, 16. 3.
Tørring, Sørine, f. Sundbye, 16. 3., Odense.
Uggerløse, Agnes, f. Olsen, 7. 3., Charlottenl., M: Adolf U., Maskinchef.
Ulrich, Chr., 12. 5., Frberg, F: Fr. U.
—, Emilie, f. Ahlers, 24. 10., Kbh., S: Carl U.
—, Joh. Viggo, fh. Stationsforst., 26. 6., Helsingør, H: Ellen Gyrithe, f. Ulrich.
Ulrik, Fredr. Ferd., fh. Fysikus, 20. 2., 99 A.
Unger, Etly Ragnhild Olufa, 9. 1., M: Joh., U., Assist. u. Magistr.
Ussing, L. K. K., Pastor, 23. 1., Svendborg, H: G.
—, Werner Jasper Andr., cand. jur., 10. 5., 25 A.
Valentin, Karen Marie, Enkefr., bekg. 18. 9., 78 A.
Valentiner, Vilh. Theod., 21. 12., Kbh.
Vallentin, J. H., Skomagerm., 16. 11., H: Helga, f. Friis.
Vater, Camilla, f. Unna, E. e. Sgpr. 8. 11., 85 A.
Vedel, Albr. Fr. Vilh., 12. 8., Kommunehosp., H: Kirstine.
Vedsmand, J. C., Sagf., o. 17. 1.
Velschou, Jac. Emil Aug., Godsforv., 23. 8., Corselitze, H: Miss.
Vestergaard, Ester, Enkefr., 15. 4.
—, Frederik, Kfr., 3. 9., Aarhus, H: Elisab., f. Dyrlund.
Vett, Dagny, f. Lange, 22. 4., Kbh.
Vibe-Kierulff, Halfdan, 11. 9., F: Andreas V.-K.
Viendahl, V., Dyrlæge, 17. 11., 74 A., Kolding.
Vilandt, H., fh. Sygehuslæge, 3. 1., Ribe.
Villemoes, K., Bankdir., Teglværksejer, 10. 6., Nr. Lem.
Vilstrup, Lis, f. Kruse, 25. 12., Glostrup.
Vinding, Marie, f. Frederiksen, 30. 3., Kbh., M: Marinus Jensen V.
Vinterberg, Ingeb., f. Momberg, 6. 9., M: Adjunkt H. V.
Voegtle, Hans Th., Pr.lt., 14. 8., H: Ellen, f. Olsen.
Voetmann, Jens Chr. Dalsgaard, fh. Snedkerm., 24. 3., Kbh., H: Marie, f. Levring.
Vogelsang, F. C. V., fh. Stationsforst., 14. 8., Vordingb.
Vogler, Vald., Driftsinsp., 7. 4.

Vollmond, Julius, Gross., 10. 12., H: Bertha, f. Nagler.
Volqvartz, Astrid, 1. 11., Kbh., Sstr.: Inger Marie V.
Voltelen, Cathr., f. Stub, Enkefr., 14. 1., Kbh.
—, Maria, 12. 2., Kbh.
Wagner, Julie, f. Philipsen, 19. 9., Frberg, M: Jos. M. W.
—, Rosalie, f. Henriques, 18. 7., Kbh.
Walter, Dorth., E. e. Sgpr. W., Kirkesaaby, 17. 8.
Wandall, Fredr., cand. theol., begr. 23. 7., Kbh.
Wandel, Jens Chr., 14. 1.
Warming, C. E., Klasselot.kol., 28. 10., H: Lorentze.
—, Dagm., f. Harboe, 9. 4.
—, Olivia Petra, E. e. Tømrerm. W., 12. 9.
Wartenberg, Vilh., Typogr., Borgerrepr., 26. 12., H: Marie.
Wassard, Hansine Marie, 5. 2., M: P. Chr. W., Skomagerm.
Weber, Emil, Fuldm. i Finansmin., 5. 8., Charlottenl., H: Josey, f. Sass.
—, Wald., fh. Restaurator, 11. 2.
Wedel, Augusta Henriette Nielsine, Konventualinde, 30. 1., Kbh.
Wegener, E. H., 2. 3., H: Karen.
—, Kaj, 18. 12., Lyngby, F: Martin W.
—, Otto Johs., 21. 5., H: Anne Margr., f. Guldbrandsen.
Weilbach, Carl Vald., fh. Kapt., 18. 11., Lyngby, Sstr.: Dagm. Holten, f. W.
—, Fritze, f. v. Hedemann, Etr.inde, 3. 4., Kbh.
—, Marie, Frk., 28. 1.
Weile, Peter, 27. 4., Los Angelos.
Weimann, Caroline, Frk., 17. 8., Odense.
Weiss, Soph. Wilh., Kom.lærer, 21. 9., H: Ida, f. Larsen.
Weitzmann, Jac. Ludv., Mekaniker, 31. 8., Gilleleje.
Wellejus, W. W. A., fh. Banem., 5. 11., 82¾ A.
Weltzer, F. K. G. K., Sgpr. v. Fredens K., 6. 3.
Wendelboe-Madsen, Jul., Arkitekt, 23. 3., Kbh., H: Ida, f. Sjøgren.
Wendelin, S., Købm., 21. 10., Viborg.
Wendt, Louis Emil, Prokurist, 11. 7.
Weng, Hans Ludv., Havnebetj., 9. 8., H: Catr., f. Mortensen.
Werder, Jørg. Heinr., fh. Tobaksfabr., 13. 6., Kbh., H: Lydia Emilie, f. Friis.
Werner, Florentine, Frk., 15. 4., Slagelse nye Kloster.
—, Hanne Marie, f. Mouritsen, 20. 7.
—, Jul., 10. 2., 88 A., H: Catharina.
Wessel-Brown, Karen Vilhelmine, Frk., 25. 3., 74 A., Kbh.
West, Chr., fh. Købm., 20. 2., Kbh.
Westerby, Olga Marie, 6. 1., M: Niels W.
Westergaard, Chr. Thomsen, Kapt., 28. 7., 77 A.
Westh-Hansen, Georg, Dyrlæge, bekg. 31. 7., H: Marga, f. Bendtsen.
Wiberg, Andrea Elisab., E. e. Stationsforst. J. J. S. W., 11. 5., Kbh.
—, Anna Jensine, f. Behrens, E. e Sgpr. F. G. W., 15. 4.
—, Aug. Mathia, f. Kofoed, 18. 4., Allinge, M: A. R. W.
—, Nanna, f. Dahl, 28. 3., Kbh.
—, Oluf Theodor, Mejeriejer, 11. 12., Kbh., H: Anna.
Wichmann, Anders Chr., fh. Snedkerm., Aarhus, 30. 6., Charlottenl.
Wied, Mogens, stud. mag., 24. 5., Herlufsholm, Moder: Thora, f. Rønne.
Wiegandt, Emilie, bekg. 5. 11.
—, Leop., Oldermand, 30. 1.
Wielandt, Julie Louise Caroline, f. Reimers, Enkefr., 3. 8., Kbh.
Wieth, Niels, Tømrerm., bekg. 1. 3., 81½ A., Glostrup.
Wieth-Knudsen, Rosine Wilhelmine Marie, f. Wieth, 26. 1., 62 A.
Wiggers, Bothilde, 12. 1., Svendborg.
Wildt, Laura, f. Offenberg, 24. 11., M: O. W.
Wilhelmsen, Olga, 10. 6., Kbh., M: P. W., Gross.
Willadsen, C. N., fh. Blikkenslagerm., 1. 4.
Willemann, Joh. Christoph., Sagf., 30. 1., H: Marie, f. Berg.
Willemoes, Kristen, Teglværksejer, Bankdir., 10. 6., Teglgaarden, Lemvig, H: Anna.
Wilmer, Anker, Fabr., 4. 8., Kbh., H: Jenny.
Winberg, Isak, 4. 9., Kbh.

Windel, Amalie, Frue, 18. 11., 92 A., Kbh.
Windeløv, Otto, Læge, 31. 12., Kommunehosp., Moder: Marie W.
Winding, Anders Severin, Inkassator, 11. 4., H: Kirsten.
—, Cathinka, 22. 11.
Winkel, Math. Amalie Anrora, f. Nielsen, 9. 8., Kbh., M: Georg W., Bygningskond.
Winther, Anna Marie Nicoline, f. Kjærgaard, 26. 6., 87 A., Hjørring.
—, Carl, H.retssagf., 8. 8., Kbh.
—, Clara Augusta, f. Koefoed, 22. 3., Kbh., S.: Fr. W., O.retssagf.
—, Dagmar, f. Vedel, 6. 2., Korsør, M: Torkild W., Sgpr.
Wisbech, Margr., Enkefr., 7. 2., Rødby.
Wismann, Joh. B. J., ps. Overbaadsm., 19. 3., H: Ida.
—, Otto, Tømrerm., 5. 8., Kbh., H: Alma, f. Walløe.
Wissenberg, Olga Laura, f. Høyer, 6. 12., M: Vilh. W., Sgpr., Tilst v. Mundelstrup.
Wissing, Emilie, 6. 4., Kolding, Moder: Marie.
—, Poul Tolderlund, fh. Propr., Vonsildgaard, 6. 4., Kolding, H: Marie.
Wistoft, Ingeb., f. Poulsen, 19. 5., Kallundborg, M: J. W.
—, Laura, 22. 4., Kbh.
With, Jette S., Enkefr., 26. 10.
Wittusen, Joh. Vald., fh. Urtekr., 7. 8., H: Alma, f. Aagaard.
Woer, Jacobine, f. Thorsen, Enkefr., bekg. 16. 4.
Wohnsen, Amalie, Enkefr., 29. 5., Hellerup.
—, Sophie Amalie, 2. 12., 61 A., Br.: P. D. W.
Wolder, O. S. F., Kfr., fh. Overpostinsp., 6. 7., Hellerup, H: Karen, f. Theilmann.
Wolff, Carl Georg, 2. 10., Kbd., H: Elvilda.
—, Emilie, f. Schmiegelow, 19. 5. Frberg.
Wolsgaard, Christiane, 21. 6., Kbh.
Worre, Jac. Barner, Gross., 24. 10., H: Martine.
Wrisberg, Birg. Joh. Freder., 8. 8., Kbh.
Wulff, Anna, f. Krarup, E. e. Bankdir. P. B. W., Vejle, 13. 1.
—, Anna Elisab., 29. 4., Kbh. Sygehj., F: A. H. W., Kt.chef.
—, Anna Elise Christine, 4. 9.
—, Sigrid, Frk., 16. 1., Kbh.
Wøhlk, Jensigne, Enkefr., 4. 8.
Wøldike, Knud Hjalmar, Byf., 4, 4., Rønne.
Zahrtmann, Kristian, Kunstmaler, 22. 6.
Zerlang, Johan Reimer, Rektor, 3. 1., Aalborg.
Zeuthen, Anna, f. Rafn, 18. 2., M: Edv. Z., fh. Realskolebest.
Zoëga, Geir, Købm., 26. 3., Reykjavik.
Zoffmann, Elise, f. Galle, 6. 9., Næstved.
Zytphen Adeler, Otto, Hofjægerm., Baron, 20. 8.
Zøylner, Betty, f. Mathisson-Hansen, 25. 12., Rungsted, M: Axel Z.
Øllgaard, Christine, 17. 2., Kbh.
Ørbeck, Fanny K. M., f. Grosche, 17. 10., Struer, M: A. Ø., Stationsforst.
Ørnstrup, Ludv. Vilh. Aug., fh. Apotekbest., 14. 8., H: Ulrikka, f. Brandt.
Ørsnes, Peder Marinus, Gross., 6. 2., Kbh., H: Hulda.
Ørsted, Ellen Marie Oluffa, f. Olesen, 13. 7., Helsingør, M: H: C. Ø.
Østergaard, Josephine Caroline, f. Conrad, bekg. 15. 5., Frberg Hosp.
Østrup, Ernst Vilh., cand. polyt., 16. 4., H: Marie, f. Torst.
—, Jul., fh. Læderhdlr., 5. 10., Kbh., H: Cecilie.

A. W. Rasch:

Dødsfald i Norge

1917.

Tillæg til Personalhistorisk Tidsskrift.

København.

Trykt hos J. H. Schultz A/S.

1919.

Dødsfald i Norge
1917.

Samlede af *A. W. Rasch.*

(Det efter H: anførte Navn angiver den efterlevende Hustrus Pigenavn.)

Aabel, Jacob, Hoteleier, 37½ A., 26. 2., Hønefos, H: Marie A., f. Bøvre.
—, Christiane, f. Jensen, Gaardb. Jens A. Enke, 75 A., 15. 1., Hønefos.
Aagaard, Thorvald, Ingeniør, 31. 3., Chr.ania, H: Antonie, f. Aagaard.
Aakerman, Leif Meinert, 13 A., 25. 2., Chr.ania.
Aakran, Gunda, 58 A., 2. 8., Elverum.
Aamodt, Arnethe, f. Lien, 62¾ A., 6. 10., Modum.
—, Hans, Bager, 55½ A., 19. 7., Skibtvedt.
Aars, Christian Birch-Reichenwald, 4. 8., Chr.ania.
Aarstad, Mallie, fhv. Lærerinde, 71 A., 30. 9., Chr.ania.
Aarøe, Dagfin, Skibskapt., 34 A., i Marts, D/S. »Lalys« Torpedering.
Aas, Alita Johanne, 23. 10., Chr.ania.
—, Knud Bernhard, fhv. Kasserer, 25½ A., 16. 10., Chr.ania.
Aase, Sven, Kbmd., 46 A., 17. 6., T.hjem, H: Kiss, f. Helberg.
Aasland, Andr., Grosserer, 15. 11., Chr.ania, begr. V. Porsgrund.
Aass, Valborg, f. Sohlberg, 27. 3., Chr.ania.
Abrahamsen, Liva, f. Barth, 8. 5., Chr.sand.
Ackermann, Pauline, f. Bjørnstad, nær 78 A., 4. 4., Chr.ania.
Ahlers, Rudolph Alfred, 21. 8., Lisbonn.
Album, Elise, f. Capjon, 88 A., 4. 7., Chr.ania.
Allum, Edle Mathilde, 77 A., 30. 12., Chr.ania.
—, Jacob Mathias, 56 A., 14. 4., Johannisburg, Transvaal.
—, Halfdan Emil, Kbmd og Musikserg., 51 A., 31. 1., Drammen, H: Sigrid, f. Gundersan.
—, Julie, 31. 5., Chr.ania.
Alm, Ole, Sognepræst, 27. 5., Lillehammer.
Almløf, Mathilde, Skrædderm. S. A.s Enke, 77 A., 22. 12., Chr.ania.
Alstad, Louise Emilie, f. Steen, nær 86 A., 28. 1., T-hjem.
Ambjørnsen, Peter, 84½ A., 23. 6., Chr.ania.
Amble, Pernille, Enkefru, 90 A., 3. 4., Vikedal.
Ameln, Johan, 19. 6., Bergen.
Amundsen, Emma, f. Heffermehl, 26. 11., Stavanger.
—, Jacob Anthon, fhv. Skibsf., nær 78 A., 6. 8., Larvik.
—, Severine, f. Biørn, 75 A., 28. 1., Chr.ania.
Andersen, Christine, 81 A., 21. 8., Chr.ania.
—, Hanna, 87 A., 2. 3., Arendal.
—, Harald, Kaptejn, 47 A., 16. 3., Chr.ania, H: Caroline, f. Sørenssen.
—, Ole C., fhv. Toldkontrollør, 10. 11., Tønsberg, H: Jenny, f. Berrum.
Andrée, Alette, 80 A., 14. 1., Bergen.
Andresen, H. A., Kbmd., 69 A., 29. 11., Bygdø, H: Annette, f. Aslaksen.

Andresen, Hanna, Enkefru, 83 A., 22. 4., Chr.ania.
—, Petra, f. Juell, 88 A., 25. 9., Skøien.
Angell, Arvid, nær 22 A., 28. 5., Chr.-ania.
—, Fredrik Emil, 29. 10., Chicago.
—, Josephine, nær 86 A., 3. 2., Chr.-ania.
Angell-Torgness, Peter, 13. 3., Rjukan, H: Ragna Torgness, f. Schøyen.
Anker, Louise Marie, f. Wessel-Berg, 76 A., 18. 9., Breidablik pr. Risør.
Anthonisen, Karen Dorthea, f. Østbye, 71½ A., 28. 1., Moss.
Anzjøn, P. C., Brugsbestyrer, 74½ A., 16. 11., Namsos.
Apold, Jon, Lods, 24. 11., Indr. Arne.
Arctander, Kathrine, f. Kjelstrup, 26. 8., Chr.ania.
Arentz, Amalie Hortenze, 85½ A., 6. 3., Chr.ania.
—, Else Sofie, f. Hofgaard, 68½ A., 15. 2., Chr.ania.
—, Mauritz, fhv. Artillerikapt., 82 A., 5. 11., Chr.ania.
Argento, Alfonso, D. L., Missionær, nær 43 A., 3. 7., Hegre, H: Aasta A., f. Bjørgum.
Arnesen, Dorothea, 14. 4., Aarhus.
—, Georg Lauritz, fhv. Politisekretær, 84 A., 5. 2., Bergen.
—, Julie, 81 A., 28. 6., Chr.ania.
—, Mine, f. Norbeck, 12. 5., Bergen.
—, Nils, Agent, 50 A., 24. 2., Fredstad, begr. Nordstrand.
Arnevig, Marie, f. Bech, 56 Aa., 6. 10., Asker.
Arvesen, O., nær 87 A., 1. 7., Sagatun.
Asbjørnsen, Anna Dorthea, f. v. d. Fehr, 5. 2., Bergen.
Asche, Fridthjof, Dr., Assessor, Oberstl. 32 A., 26. 9., faldt i Flandern.
Askevold, Kathinka, f. Gran, 14. 4., Düsseldorf.
Aspelin, Gustaf, 60 A., 8. 5., Håtunaholm, ved Mälaren, kremert., Chriania, H: Elisa, f. Holmboe.
Astrup, Fredrikke, 66½ A., 1. 7., Bruflat.
—, Valgerd, f. Madsen, 25 A., 26. 12., T.hjem.
Aulie, Kaja, Enkefru, 14. 11., Moss.
Axelsen, O. C., Konsul, 67 A., 5. 3., Flekkefjord, H: Anna, f. Jansen.
Baanrud, Gunvall, Tandlæge, 16. 10., Kongsvinger.
Backer, Kjell, Sjøkadet, 20 A., 18. 5., Lystseilads ved Horten.
—, Thrina, f. Schwartz, 75 A., 13. 4., Chr.sand, begr. Glemminge.
Bader, Ragnhild, Lærerinde, 3. 7., Chri.ania.
Balchen, Antonette Helene, 4. 4., Fjøsanger.
Bang, Elisa, f. Christensen, 1. 6., Chr.-ania.
—, Gudveig, f. Havstad, 18. 7., Chr.-ania.
—, J. C., Lærer, nær 70 A., 1. 8., Vestfossen, H: Inga, f. Lie.
—, M. O., Kontrollør, 58 A., 20. 12., Chr.ania.
Barclay, Leif, Søn af Dr. H. V. B. og Hustru i New York, faldt som Flyver ved den franske Front i Juli?
—, Mine, f. Bruland, 89 A., 13. 1., Bergen.
Barth, Charlotte Margrethe, f. Hilditch, 22. 6., Chr.ania.
—, Inger Adelaide, 20. 10., Philadelphia.
Bauer, Fransiska, 26. 3., Chri.ania.
Baumann, A., fhv. Konditor, 84½ A., 9. 1., Chr.ania.
Bausbach, Georg, 62 A., 27. 5., Fr.-hald.
Beck, Ole J., Kbmd., 5. 3., Molde, H: Thorbjørg, f. Bergesen.
Becker, Bjørn Cathinko, 16½ A., 29. 1., Odda.
Behrens, Anna Marie, f. Eimstad, 17. 6., Bergen.
—, Joh. D., Skibsreder, 68 A., 29. 11., Bergen.
Beichmann, Ragnhild, 19. 10., Nordstrand.
Beilegaard, Emilie, 90 A., 24. 12., Kragerø.
Bellin, Alvilde, Enkefru, 15. 7., Chr.-ania.
Bennecke, Gustav Adolf, fhv. Skibskapt., 85½ A., 31. 10., Odderøen, H: Valborg, f. Boysen.
Bentzen, Fredrik William Rode, 27. 2., Chr.ania.
Berbom, Anna, f. Seeberg, 6. 1., Tønsberg.
Berentsen, Alexander, 31. 3., Chr.ania, H: Inger, f. Bech.

Berg, Arne, 20 A., 15. 12., Porsgrund.
—, Carl Edvard, 60 A., 24. 5., T.hjem., H: Gunda, f. Schive.
—, Constance, f. Mørch, 70 A., 8. 1., Chr.ania.
—, Halbarth, Grosserer, 71½ A., 23. 3., Stockholm, begr. Glemminge.
—, Hanna, f. Lange, Statsadv. H. B.s Enke, 69 A., 27. 1., Chr.ania.
—, Inga Laura, 27. 5., Chr.ania.
—, Louise, 72 A., 17. 9., Chr.ania.
—, Marie, f. Krøyer, 75 A., 1. 11., Chr.ania.
—, Ole, fhv. Kbmd., nær 80 A., 8. 2., T.hjem.
Berg-Domaas, Marit, Enkefru, 73½ A., 6. 7., Stabæk.
Berge, Anne Elisabeth, f. Kylleberg, 8. 7., Ravndal pr. Tønsberg.
Berger, A. O., fhv. Storttingsmand og Ordfører, 84 A., 27. 6., Eidsvold, H: Thora, f. Oulie.
—, Berger, fhv. Skibsf., 96 A., 17. 1., Drammen.
Bergersen, Laura, Enkefru, 83 A., 21. 5., Chr.ania.
Bergh, Arnt Christian, 17½ A., mellem 1. og 2. Marts, »Hermes« Sænkning i Nordsøen.
Bergh, Carl Eugen, Maskinist, 37 A., 11. 4., Chrisand, H: f. Nilsen.
—, Helene, Fyrforvalter, B.s Enke, 80 A., 24. 7., Chr.sand.
—, Helga, 3. 1., Chr.ania.
—, Wilfred, 16 10/12 A., 30. 5., Chriania.
Bergman, Hilda, 79 A., 2. 1., Fred-hald.
Bergmann, Gunda Marie, 11. 10., Chr.ania.
Bergseng, Agnes, Enkefru, 22. 11., Lillehammer.
Berle, Marie, f. Keyser, nær 92 A., 21. 12., Chr.ania.
Berner, Carl, Kapt., 8. 11., Plymouth.
—, Fredrik Martinius Steen, Sognepræst, nær 76 A., 24. 2., Chr.ania, H: Anna, f. Skougaard.
Bernstein, Hulda, 67 A., 1. 7., Chr.ania.
Bessesen, Besse J. C., fhv. Skibsf. og Fyrvogter, 1. 12., Grimstad, H: Thora, f. Bergendahl.
Bilgrei, Auguste, f. Frantz, nær 47 A., 17. 4., Chriania.
Billington, Elise, f. Petersen, 82 A., 9. 12., Fr.hald.
Billington, Johan L., fhv. Musiksergeant, 63½ A., 4. 4., Fred.stad, H: Marthea, f. Kristiansen.
Bing, Erik Ranaus, fhv. Sognepræst, 84 A., 23. 11., Chr.ania.
—, Lars Hess, 65 A., 24. 4., Slæpenden, H: Julie, f. Walding.
Birkeland, Christian, Professor, 15. 6., Tokio.
—, Halfdan, Apotheker, 23. 2., Chr.ania, H: Agno, f. Nonnestad.
Biørn, Henrich Bolman, 78½ A., 8. 5., Kragerø.
Bjerke, Casper, Kbmd., 64¼ A., 12. 11., Chr.ania.
Bjerring, Anna Morthine, 18. 1., Stenkjær.
Bjørn, Valborg, 60 A., 8. 11., Chr.ania.
Bjørnsen, Adolfine Pauline, 79 A., 16. 3., T.hjem.
Bjørnsgaard, Ragnvald, Tandlæge, 9. 9., Drangedal.
Bjørnstad, Agnes, f. Pauls, 8. 10., V. Aker.
—, Edv., fhv. Kbmd., 71 A., 29. 1., Moi, i Lund bgr., Chr.ania.
Black, R. Minto, Grubeingeniør, 12. 2., Chr.sund.
Blad, Karl Edvard, Baker, 65 A., 17. 11., Chr.ania, H: Amalie, f. Høyer.
Blakstad, Signe Margarethe, 7. 11., Chr.ania.
Blanc, Maximiliane Fredrikke, f. Müller, 29. 9., Nordstrand.
Blehr, Johan, Afdelingsingeniør, 28. 6., Chr.ania, H: Aagot, f. Heftye.
Blix, Hans N. L., 69 A., 23. 7., Chr.ania, H: Christiane, f. Erichsen.
Block, Andreas, Kunstmaler, 11. 5., Chr.ania, H: Ingeborg, f. Tellefsen.
Blom, Anne Christine Marie, f. Nickelsen, Sorenskriver Julius B.s Enke, 88½ A., 4. 1., Chr.ania.
—, Anton Gerhard Jynge, Sekretær, 17. 7., Chr.ania, H: Lulle, f. Hiorth.
—, Hanna, 45 A., 6. 12., Hamburg.
—, Ingeborg Marie, f. Andersen, 13. 11., Chr.ania.
—, Marie, f. Andresen, 46 A., 12. 2., Marquette, Michigan.
—, Marie, f. Mangor, Enkeprovstinde, 79½ A., 16. 3., Helsingfors.
Blydt, Erik, Mægler, 4 2., Bergen.

Blystad, A., Veterinærkapt., 77 A., 22. 6., Chr.ania.
Boalth, J. C., 73 A., 9. 5., Nordfordejd, H: Olga, f. Berg.
Bodahl, Inger Marie, 81 A., 20. 5., Sarpsborg.
—, L., Flødningsinspektør, 66 A., 5. 5., Kragerø.
Boe, Henrik August, 54 A., 14. 11., Blomvaag pr. Bergen.
Boeck, Cæsar, Professor, 17. 3., Chr.ania.
—, Sophie, f. Meyer, 14. 7., Chr.-ania.
Boesen, Bernt, fhv. Maskinm., 1. 10., Strømmen, begr. Oslo.
Bogstrand, Wiliam, 16½ A., 22. 11., Karlsrud pr. Gibostad.
Bolt, Alice, f. Knudsen, 62 A., 2. 4., Strand pr. Sandefjord.
Bonnevie, Carl Christian August, Stadsfysikus, 19. 12., Drammen, H: Wilhelmine, f. Heiberg.
Borch, Margrethe Othlie, f. Sørensen, 80¾ A., 27. 6., Chr.ania.
Borgen, Anders, Disponent, 35 A., 31. 1., Ø. Aker, H: Amanda, f. Gundersen.
—, Jensine Augusta, f. Hansen, 31. 3., Chr.ania.
—, Thomas, Læge, 9. 4., Chr.ania, H: Dagny, f. Holter.
Borhaven, Johanne, f. Jacobsen, 5. 3., Chr.ania.
Botten-Hansen, Hanna, f. Sang, 84½ A., 20. 10., Nordstrand.
Boye, Thea, nær 86 A., 8. 2., Chr.sund.
Boyesen, Anna, Enkefru, nær 87 A., 25. 5., Asker.
Boysen, Ragnvald, 10. 6., Chr.ania.
Braathen, N. P., 10. 4., Lier, H: Elise, f. Falch.
Brager, Hans, 2. 7., Chr.ania.
Brandt, Eva, Enkefru, 1. 3., Rønvik Asy., begr. Hammerfest.
—, Dolly, f. Kielland, 13. 4., Væggerløse Præstegaard, Falster.
—, Jens Christian Meinich, Ingeniør, 27 A., 14. 9., under et Studieophold i Zürich.
Braun, Sofie, f. Naruhn, 31. 3., Bygdø, begr. Reins Kloster.
Bredesen, Agnes, f. Gulbrandsen, 56 A., 17. 2., Chr.ania.
—, Erling, 25A., 6. 5., Åmot, Värmland.
—, Karl, nær 68 A., 13. 5., Brandval.
Bredrup, Ambrosia, 5. 2., Chr.ania.
Breien, H. A., Bruksejer, 76 A., 22. 5., Chr.ania.
—, Sara, f. Kvammen, 14. 1., Chr.ania, begr. Norderhov.
Breitholtz, Gudrun, 35 A., 7. 4., T.hjem.
Brekke, Th., fhv. Kirkesanger, nær 85 A., 25. 5., Lervik, Stord.
Bremer-Christensen, Amalie, 21. 4., Chr.ania.
Bresky, Jenny, Enkefru, 3. 7., Chr.-ania.
Brinchmann, Laura, f. Øwe, 29. 7., Chr.ania.
Broch, Chr. F., Sognepræst, 5. 5., Evanger, H: Cathrine, f. Holmsen.
Brochmann, Ragnar Jørgen, 16¼ A., 10 1., Bingsaker.
Brodahl, Knut A., Vognmd, 73 A., 18. 11., T.hjem.
Brodal, Anne Martha, 87½ A., 1. 2., T.hjem.
Brodtkorb, Anna, 9. 5., Mesnalien.
—, Johan Christian, Godsejer, 78 A., 3. 7., Tjøtta, H: Davida, f. Snarfeldt.
—, Thorvald, 31 A., 28. 5., New York.
Broen, Lars, 50 A., 19. 10., Stabæk, H: Karoline, f. Bugge.
Brolin, Axel, Ingeniør, Driftsbestyrer, 43 A., 21. 1., Hafslund.
Brostrup, J. C. R., fhv. Dampskibsf., 1. 1., Jarlheim, Lade, T.hjem.
Broust, Lina, nær 74 A., 23. 10., T.hjem.
Bru, Gunhilde, f. Hansen, 63 A., 2. 4., Bergen.
Bruhjell, Harald Ulrik, Studen, 20 A., 25. 8., Arendals Sygehus.
Bruhn, Mette, 29. 11., Chr.ania.
Brun, Christen, Biskop, 27. 4., Chr.-ania, H: Marie, f. Rogstad.
—, Dina, f. Arup, 80½ A., 18. 4., Sommerro pr. Tønsberg.
—, Helge, 69½ A., 4. 7., Arne, H: Anna, f. Bolstad.
Brunchorst, Jørgen, Dr. philos., Minister, 19. 5., Rom, H: Lili, f. Langaard.
Bruu, Henrikke Johanne, f. Melsom, 90 A., 10. 2., Tønsberg.
Bruun, Cathinka, f. Gløersen, 77 A., 5. 8., Chr.ania.

Bruun, Gusta, f. Jensen, 76 A., 1. 4., Chr.ania, begr. Chr.sund.
—, K. L., Apotheker, 57 A., 10. 2., Lier, H: Dagny, f. Goplen.
Bryhn, Henriette M., f. Hansen, nær 88 A., 17. 5., Bodø.
Bryn, Mary, 26. 4., Arendal.
Buchholdt, Marie, 14. 7., Frosta.
Buchholm, Cathinca, 84 A., 27. 12., Chr.ania.
Bugge, A. O., Lærer, 28. 8., Bergen.
—, A. P., Kapt., 78¼ A., 10. 12., Tønsberg.
—, Elisabeth Kristine, 36½ A., 16. 12., Horten.
—, Ludvig Steen, Provisor, 50 A., 4. 6., Chr.ania, H: Thonny, f. Larssen.
—, Margrethe, f. Støren, 6. 2., Chr.-ania.
—, Thora, 52 A., 7. 5., Askim, begr. Ø. Fred.stad.
—, Thora Margrethe, f. Due, 74 A., 22. 2., Larvik.
—, Ulrik, Skibskapt., 63 A., 23. 10., New York, H: Matty, f. Lunde i Chr.ania.
Bull, Abraham, Maskinist, 28. 1., ved »Heimdal I«s Minesprængning ved Englands Østkyst.
—, Constance, 79 A., 24. 8., Chr.ania.
—, Georg Andreas, fhv. Stadskonduktør., 1. 2., Bestum, H: Emilie, f. Hjelm.
—, Henrik Johan, fhv. Skibsreder, 88 A., 22. 2., Chr.ania.
—, P. Chr., Skibskapt., 47½ A., Marts, »Navarra«s Forlis.
Buchardt, Johan, fhv. kgl. Fuldm., 26. 2., Chr.ania.
Bursie, Anne Kristine, f. Heftye, 58 A., 7. 4., Lundboholm, Bor. Sverige. kremeret i Stockholm.
Buschmann, Karen Theodora, 19¾ A., 14. 1., Arendal.
Bülow-Hansen, Linken, nær 18 A., 10. 8., Chr.ania.
Bye, Hanna, 82 A., 21. 12., T.hjem.
Bærnholdt, Hanna, f. Ingier, 84 A., 6. 10., Farsund.
Bøckman, Anna, nær 73 A., 9. 7., T.hjem.
Bøckmann, Karoline Josefine, f. Johannessen, 15. 12., Fred.stad.
Bødtker, Louise, f. Friele, 87½ A., 6. 12., Rom.
Bølling, Sigrid, 30. 12., Kbhvn.
Børresen, Marie Caroline, f. Sohlberg, 28 A., 24. 2., Brevik.
—, Signora, 46 A., 21. 2., Chr.ania.
Cappelen, Ragnhild Sofie, f. Thrane, Organist C.s Enke, 78 A., 3. 10., Chriania.
Carlsen, Ellen, f. Hammarberg, 16. 5., Boma, Congo.
—, Wilhelm Frimann Karen Christine, Inspektør, 77 A., 23. 5., Chr.ania.
Carsen, Yngvar C., 41 A., 6. 1., Bergen, H; Laura, f. Hansen.
Caspersen, Anne Margrethe, 80½ A., 1. 6., Strømsø.
—, Johan Chr., fhv. Sjømand, 78 A., 3. 10., Chr.ania.
—, Søren, Regningsbud, 8. 6., Chr.-ania.
Castberg, Oscar, Billedhugger, 18. 6., Chr.ania.
Christensen, Christen, 82 A., 20. 9., Vik Sogn.
—, Lauritz, Apotheker, 59 A., 5. 9., Baldwin, Wisconsin.
—, M. A., kgl. Fuldm., 13. 11., Chr.-ania., begr. Bragernes.
—, Mimi, 1. 1., Chr.ania.
Christiansen, Louise, f. Schübeler, Kbmd. Bernh. C.s Enke, 68 A., 10. 1., Fred.stad.
—, Mads, fhv. Fabrikeier, 20. 11., Chriania.
—, Valborg Fredrikke, f. Caspersen, 12. 2., Chr.ania.
Clausen, J., Bestyrer, 16. 9., Brooklyn.
—, Thora, 13. 4., Ø. Aker.
Claussen, Charles Julius, 58½ A., 23. 4., Chicago.
Claussen, J. C., Ingeniør, 65 A., 1. 12., Chriania, H: Wilhelmine, f. Fischer.
Colberg, Emilie, 77½ A., 22. 5., T.hjem.
Conrad, Borghild, f. Gran, 31. 8., Chr.-ania.
—, Hans, Generalkonsul, 4. 3., Chr.-ania, H: Borghild, f. Gran.
Conradi, Magdalene Marie, fv. Telegrafistinde, 69 A., 1. 4., T.hjem.
—, Marna Norbom, 11. 10., Fred.-stad.
Cordtsen, Trine, Enkefru, 13. 3., Chr.-ania.

Corneliussen, Alfred, 72 A., 13. 8., Chr.sand.
—, J., Bageribestyrer, 26. 6., Laxevaag, H: Petra, f. Bendixen.
—, Margarete, Lærerinde, 20. 6., Chr.ania.
Coucheron, Cathrine, f. Smit, 2. 6., Chr.ania.
Crøger, Elisabeth Caroline Lodtz, 9. 4., Laxevaag.
Daae, Eilert Christian Christie, fhv. Skibskapt., 15. 12., Chr.ania.
—, Einar, 35½ A., 23. 8., T.hjem.
—, Valborg, f. Brissach, 26. 7., Chr.ania.
Dagsland, Alma Marie, f. Blad, nær 30 A., 19. 3., Bodø.
Dahl, Albert Wilhelm, Styrmand, 19. 12., »Sigrid II.s« Sænkning ved Lands End.
—, Anna Kristine, f. Johnsen, 71 A., 19. 7., Bergen
—, Anson Chr., fhv. Malerm., 64½ A., 20. 8., Borre, begr. Horten.
—, Elen, f. Haanes, Skolelærer Hans D.s Enke, 81 A., 24. 2., Røros.
—, Fredrik, Agent, 6. 9., Chr.ania.
—, Fredrik, 6. 8., Bergen, H: Agathe, f. Lekva.
—, Gerhard, fhv. Bagerme., 81 A., 11. 3., T.hjem, H: Anna, f. Schnabel.
—, Gerhard Geelmuyden, Soreskriver, 5. 5., Fred.stad.
—, Guttorm, Maskinist, 70 A., 19. 11., Bergen.
—, James L., Skibsreder, 90 A., 20. 1., Tønsberg.
—, John, 5. 10., Chr.ania.
—, Julie Fasmer, 16 A., 14. 12., Chr.ania.
—, Lorentze, f. Helgesen, 14. 11., Melvøy.
—, Lucie, 18. 1., Darmstadt.
—, Marthe, f. Hansen, 78 A., 29. 1., Bergen.
—, Mathea, 31. 12., Larvik.
—, Niels Johan, 40½ A., 26. 6., Chr.ania.
—, O. A., Postmester, nær 55 A., 3. 9., Sarpsborg.
—, Paul M., Styrmand, 9. 11., D/S. »Fritjof Eides« Torpedering.
Dahl, Peter Emil, Vaktmester, 10. 5., Chr.ania, H: Anne Birgitte, f. Holst.
—, Petronelle, 69 A., 1. 11., Elverum.
—, Severin Johan, fhv. Skibsf., 84 A., 17. 6., Flekkefjord, begr. Hittrø.
—, Sophie, f. Seim, 61 A., 19. 3., Gjøklep Gaard pr. Horten.
—, Trygve Lindegaard, 20½ A., 10. 1., T.hjem.
Dahlgren, Marie, f. Thunes, 29 A., 24. 12., Laxevaag.
Dahlø, Arne, Student, 23 A., 17. 2., Oscarsborg, begr. T.hjem.
Dall, Hans Chr., Damp.exped., 68 A., 27. 1., Chr.sund, H: Lise f. Sørensen.
Danholm, Mathea, 87 A., 10. 3., Molde.
Dedekam, Otilie, f. Grønn, 15. 5., Chr.ania.
Dedichen, Henriette, f. Thaulow, 16. 12., Chr.ania.
Deisz, Adam, 27. 4., Bergen.
Desmoineaux, Marie, f. Saxelund, 12. 5., Chr.ania.
Diehl, Wilhelm, 81 A., 7. 5., Tromsø.
Diesen, Peter A., fhv. Prokurist, 71 A., 7. 3., Nordstrand.
Dietrichson, Cathinca, f. Egidius, 85 A., 31. 3., Chr.ania.
—, Gotfrida, f. Bøckman, 81 A., 16. 5., Californien.
—, Lorentz Henrik Segelcke, Professor, 83 A., 6. 3., Chr.ania, H: Mathilde, f. Bonnevie.
Dietricks, Martha, f. Lea, ORsagf. N. J. D.s Enke, 24. 1., Hop pr. Bergen.
Dietz, Hilda, 8. 2., Chr.ania.
Dons, Peder Bork, Kbmd., 81 A., 23. 12., 1916, Lavangsnes, H: Anna, f. Lind.
—, Waldemar Theodor, nær 68 A., 2. 1., Chr.ania.
Dorff, Bernt, 11. 6., Chr.ania, H: Ingeborg, f. Halvorsen.
Duborgh, Anna, 26. 2., Chr.ania.
Due, Caroline J., Enkefru, 27. 5., Bygdø.
—, Hanna Catharina, 94 A., 28. 1., Chr.ania.
—, Valentine, f. Sibbern, 93 A., 1. 12., Chr.ania.
—, Wilhelm, Godsforvalter, 63 A., 30. 6., Hafslund pr. Sapsborg.

Dunker, Emil Martin, Zylograf, 64 A., 4. 4., Chr.ania, H: Betty, f. Roth.
Dybsjord, Ragnar, 18½ A., 27. 7., af Lungebet., paadraget ved »Kristianiafjord«s Grundstødning, begr. Hof, Jarlsberg.
Dybvik, Ragna, f. Jørgensen, 21. 3., Risør, begr. Chr.sand.
Dybwad, Peter, Malerme., 82½ A., 15. 12., T.hjem.
Døcker-Smith, Ingerid, f. Lysholm, 10. 5., Chr.ania.
Dønvig, J. M., Kapt., 21. 12., Chr.ania.
Ebbell, Petra, 11. 7., Vinderen.
Eckhardt, Charlotte, Enkefru, 61 A., 22. 8., Chr.ania.
Eckhoff, Edvard Hannevig, 23. 3., Chr.ania.
—, Hanna, f. Grundt, 86 A., 16. 1., Chr.ania.
Eckmann, Emil, Grosserer, 22. 11., Blankenburg, Thüringen, H: Ragnhild, f. Klingenberg i Kiel.
Edgren, Robert, fhv. Brugsforvalter, 79 A., 1. 6., Fred.hald, begr. Asak.
Eeg, Kristine, f. Olsen, 87 A., 5. 10., Bergen.
—, Mathilde, 89 A., 3. 10., Bergen.
Egeberg, Asta, 29. 5., Chr.ania.
—, Marie, f. Ullitz, 3. 2., Chr.ania.
—, Mathilde Kathinka, f. Johnsen, 61½ A., 9. 2., Chr.ania.
Eger, Alfred, Bureauchef, 76 A., 22. 3., Chr.ania, H: Marie, f. Schiander.
Egers, Maisen, 29. 9., Chr.ania.
Egidius, Georg, Bankkasserer, 33 A., 8. 2., Chr.ania, H: Konstance, f. Hansen.
Eide, Anna, f. Gørbitz, 4. 11., Strudshavn.
Eikrem, Emilie Ovedie, f. Dollis, 19. 9., Tromsø.
Eilertsen, Kristian, Arkitekt, 49 A., 6. 10., Drammen, H: Ragnhild, f. Ek.
Einersen, Bernt, Konsul, nær 73 A., 14 6., Grimstad.
Ekle, Ingeborg, 75 A., 9. 4., Tromsø.
Ekmann, Jenny, hjemmehørende i Hokstad, Indherred, 25 A., 14. 8., ved »Luna«s Torpedering.
Eliassen, A. E., Præst, 68 A., 1. 9., Asker, begr. Chr.ania.
Elle, Allette, f. Berntsen, 1. 11., Drøbak.
Ellefsen, Olaf, Overlærer, 25. 7., Chr.ania, H: Marie, f. Müller.
Ellingsen, Sophie, Enkefrue, 83 A., 26. 7., Chr.ania.
Ely, Laura, f. Berentzen, 11. 7., Bergen.
Engebretsen, Fredrik Wilhelm, Formand, 57½ A., 7. 4., Chr.ania, H: Bertha, f. Bredesen.
Engelbrechtsen, August Halling, 24. 4., Chr.ania, H: Ida, f. Ericson.
Engelschiøn, Gustav, Læge, 19. 5., Sandviken, H: Aagot, f. Schetelig.
Engelsen, Anna Cathrine, 86 A., 9. 8., T.hjem.
—, Halfred Gadebusch, 3. 2., Chr.ania, H: Mathilde, f. Krag.
Engelstad, Ida, 7. 1., Chr.ania.
Enger, L. A., Fabrikejer, nær 68 A., 11. 10., Chr.ania.
Engh, Anne Marie, Enkefru, 74 A., 7. 3., Chr.ania.
—, Julie, Augusta, 71 A., 13. 10., Chr.ania.
von Enzberg, Polly, f. Lunde, 8. 3., Chr.ania.
Erichsen, Martha, f. Gjerstad, 13. 3., Svelvik, begr. Chr.ania.
Erlandsen, Wilhelm, Trafikrevisor, 13. 12, Chr.ania.
Evjen, H. E., Grosserer, nær 68 A., 30. 10., Drammen.
Falckenberg, Peder, Bokholder, 83 A., 11. 11., Chr.ania.
Falk, Gustav, 90 A., 14. 10., Chr.ania.
—, Johan Henrik, 30. 1., Chr.ania, H: Anna, f. Andersen.
Falkenberg, Johan Arnt, Garverm., nær 47 A., 9. 12., Lillehammer, H: Rebekka, f. Jaavall.
Falkenberg, Sverre, 31 A., 19. 8., Bergen.
Fallan, Karl, Hovedbogholder, 27. 10., Chr.ania, H: Nancy, f. Meyer.
Farre, William, nær 21 A., 21. 4., Chr.ania.
Farup, Carsten Nicolai Bunde, 29 A., Septbr.? ved »Vikholmens Sænkning.
Fasth, Wiktor, Disponent, 27 A., 15. 8., V. Bærum, begr. Chr.ania.
Fasting, Georg, Oberstl., 85 A., 19. 12., Chr.ania, H: Elise, f. Robertson.

Faye, Emilie, f. Krogh, 72½ A., 16. 11., Chr.ania.
—, Thomas, 53 A., 13. 8., Chr.ania.
Fearnley, Thomas, Direktør, 65 A., 1. 2., Chr.ania, H: Bergliot, f Prom.
von der Fehr, Johan, Fotograf, 19. 7., Voss.
—, Kathinka, f. Nistad, 49 A., 19. 1., Bergen.
—, Lars, Inspektør, 24. 1., Chri.ania, H: Henriette, f. Andersen.
Feinsilber, Abel, 67½ A., 16. 12., Chr.ania.
Feiring, Sigurd, 54 A., 27. 10., Lillehammer, begr Chr ania, H: Laura, f. Lund
Feldtmann, Thomas Gerhard, fhv. Gaardb , 68½ A , 15 2 , Chr ania, H: Anna, f. Brandrud
de Fine, Petronelle Marie, Skibsf I de F s Enke, 81 A , 1 12 , Bergen
Finne, Johan F , Maskinist, 36 A , 3 6 , Bergen, H: Helene, f. Grinde.
Fjeldberg, Sverre, Sjøkadet, 19 A., 18. 5., Lystsejlads ved Harten.
Fladager, Arne, Malerm., 66 A., 6. 12., Chr.ania, H: Emilie, f. Bergseng.
Fleetwood, Sten, Friherre, Disponent, f. 3. 1., 1879, † 9. 6., Marbäck, begr. Stockholm, H: Borghild, f. Ørn.
Fleischer, Hjalmar, 31. 5., Orust, Sverige.
Flint, Marthine, f. Pettersen, 11. 10., Fred.hald.
Floek, Carl, Foged, 84½ A., 25. 2., Chr.ania.
Flood, Johannes, fhv. resid. Kapel. 28. 1., Chr.ania, begr. T.hjem.
Floor, Lilly, f. Sars, Enkefru, 18. 6., Bergen.
Fog, Adolf Jørgen, fhv. Præst og Adjunkt, 5. 6., Chr.ania.
—, Thinken, f. Winsens, 4. 12., Bergen.
Fogh, Alf Christian Hennig, nær 32 A., 1. 1., England, H: Anna, f. Nilsen.
Folkedahl, Johan W., Forgylder, 38 A., 17. 2., Bergen, H: Ameline, f. Andresen.
Foosnes, O. K., fhv. Statsraad, 71 A., 30. 7., Fosnes, Beitstaden.
Forseth, Marie, f. Baggerud, 17. 2., Vardal.
Foss, Anna, f. Ericson Hoff, 69 A., 23. 7., Bergen.
—, Leif T., Pastor, 14. 7., Arne pr. Bergen.
Fossum, Mathilde, nær 68 A., 30(?) 3., Paris.
Fougner, Anthon, 43 A., 23. 8., Charlottenlund pr. T.hjem, H: Tora f. Torkilsen.
—, Ida, 25. 11., Chr.ania.
Foyn, Benthe Marie, f. Foyn, 78¾ A., 29. 1., Tønsberg.
—, Maren, f. Pedersen, 84 A., 25. 1., Tønsberg, begr. Nøtterø.
—, Mathilde, f. Tonning, 23. 6., Chr.ania.
—, Sofie, Skibsr. S. C. F.s Enke, 80½ A., 15. 10., Føyenland pr. Tønsberg.
Francke, Wilh., Disponent, 67 A., 21. 10., Chr.ania, H: Emma, f. Timm.
Frantzen, Augusta Martine, 80 A., 11 7., Chr.ania.
Fredericksen, Frederick, Direktør, 67 A., 22. 4., Chr.ania, H: Johanne, f. Josephsen.
Fredriksen, Fredrikke, fhv. Skolebestyrerinde, 77 A., 6. 8., Chr.ania.
Frette, Gabrielle Andrea, f. Berg, 15. 4., Chr.ania.
Frey, Sofie, 85 A., 7. 12., Chr.ania.
Frich, D. Chr., Stiftsprovst, 3. 4., Chr.ania, H: Emilie, f. Richter.
—, David, fhv. Bagerm., 69 A., 26. 3., Nytaarsvigen, Bergen, H: Lina, f. Juergensen.
Frick, Sofie Amalie, f. Meyer, 13. 3., Bergen.
Fridtz, Olava, f. Torgersen, 79 A., 28. 1., Chr.ania.
Friis, Jacob O., 14. 10., Bergen, H: Aagot, f. Bratland.
Frimann, Johan Cold, 12. 3., Bergen.
Frisch, Olaf Bertram, 66 A., 4. 9., Chr.ania.
—, Rolf, 22½ A., 29. 5., Chr.ania.
Frogner, Carl, Gaardejer, nær 81 A., 20. 5., Chr.ania.
From, Haakon, Dampskibsf., 7. 12., omkom ved Ulykken i Halifax, H: Kitty, f. Finsen.
Frost, Franzy, 17. 5., Drammen.
—, Johanne Louise, f. Schmidt, 69 A., 24. 8., Andebu.

Frøberg, Hans Blom, Fabrikeier, 70 A., 16. 4., Skien, H: Ludvikke, f. Ludvigsen.
Frøding, Mathilda, 12. 7., Lillehammer.
Fugl, Chr., nær 80 A., 15. 1., Aalesund.
Furu, Marie, f. Andersen, 37 A., 21. 11., Granheim Sanatorium.
—, Olaf, Byfoged, 67 A., 18. 2., Chr.-sund, H: Johanne, f. Gude.
Fyhn, Hagbart, fhv. Brugsbestyrer, 80¾ A., 17. 4., Lausnes, Flatanger.
Fürstenau, Martin W., Kbmd., 62 A., 24. 12., V. Aker.
Færden, Anne, Enkefru, 1. 10., Chr.-ania.
—, Olaf, Oberstl., 16. 11., Holmen-kollen, H: Emilie, f. Falch.
Gaarder, Olaf, fhv. Handelsrej., 12. 8., Chr.ania.
—, Sara, f. Hovind, Garverm. i Ullensaker, Herm. G.s Enke, 92½ A., 19. 5., Chr.ania.
—, Trygve, 35 A., 8. 1., Helsingfors, H: Ellen, f. Braaten.
Gad, Theodor, Byfoged, 7. 3., Helsingør begr. Kbhvn., H: Nini, f. Thaulow.
Gamborg, Helene, f. Johannesen, 43 A., 10. 6., Chr.ania.
Geelmuyden, Knud, fhv. Udskiftningsformand, 93¼ A., 4. 1., Alverstrømmen.
—, Martine, f. Voss, 3. 3., Bergen.
Gellein, Oscar, 11. 11., T.hjem, H: Hanna, f. Brækkan.
Gierløff, Christian, 17 A., Marts, ved »Garants« Torpedering.
Giertsen, Freddy, R., Ingeniør, 26. 10., Camp Dodge, Jowa.
—, Walborg Eleonore, f. Siem, 12. 12., T.hjem.
Gjeilen, Johannes, Sjøkadet, 22 A., 18. 8., Aalesund.
Gjemre, Racin, Kapt., 27. 5., Stavanger, H: Laura, f. Lie.
Gjems, Albert Ole Møller, Second Lieutn., Royal Fusiliers, 22 A., 8. 8., falden i Flandern.
Gjertsen, Andrea, nær 70 A., 10. 2., Tønsberg.
—, Ludvig, fhv. Møllebestyrer, 19. 4., Fjeld.
—, Olaves J., 25½ A., 24. 10., Tjømø.
Gjesdal, Lina, f. Giertsen, 12. 1., Bergen.
Gjesdahl, Trine, 15. 6., Bergen.
Gjessen, O. G., Skibsreder, 58 A., 9. 6., Skudeneshavn, H: Tina, f. Utne.
Gjestland, Gudleif, Læge, 32 A., 27. 1., Chr.ania, H: Dagny, f. Aas.
Gjør, Nora Julie, f. Olsen, 75 A., 15. 11., Chr.ania.
Glad, Annethe Jørgine, f. Sivertsen, 74 A., Chr.ania.
Glosimodt, Olaf, Bogholder, 7. 6., Chr.ania.
Gløersen, Adolf Jørgen, fhv. Forvalter, 27. 11., Lysaker, H: Ida, f. Lund.
—, Maren, Enkefru, 88 A., 7. 7., Chr.-ania.
Graae, Emma, 2. 8., T.hjem.
Grahn, Caroline, 67 A., 30. 11., T.hjem.
Gramstad, Bolette Andrea, f. Riis, 64 A., 30. 8., Chr.ania.
Gran, Karen Helene, 78 A., 20. 11., Bergen.
Grann-Pedersen, Adolf Marselius, Løjtnant, 21 A., 6. 10., Chr.ania.
Grauers, Julius Bernhard, Kurvmaker, 80 A., 17. 12., Chr.ania.
Gregg-Larsen, Laura, 9. 8., Chr.ania.
Greve, Martha, f. Hauge, 64 A., 1. 2., Bergen.
—, Mary Ragnhilde, 18 A., 23. 10., Bergen.
Grieg, Alf, Bogtrykker, 23. 12., Bergen, H: Laila, f. Bentzon.
—, Alexander B., Kbmd., 81 A., 19. 2., Bergen.
—, Ingo, 30 A., 27. 3., Chicago.
—, Johanne Margrethe, 31. 3., (skal form. være 30. 4.), Bergen.
Grim, Peroline, 91¾ A., 11. 9., Bergen.
Grimelund, Johannes Martin, Kunstmaler, 75 A., 27. 10., Garches, Frankrige.
Grimsgaard, Agnes, Distriktslæge G.s Enke, 80½ A., 29. 5., Fyrrisdal, begr. Sarpsborg.
Groth, C. J. A., Overtoldb., 82 A., 26. 5., Moss, begr. Chr.ania, H: Hanna, f. Nilsen.
Grue, H. L., 21. 5., Chr.ania, H: Thora, f. Dorr.
Grung, Dankert, 19. 11., Bergen.
—, Wilhelmine, f. Christensen, 82½ A., 27. 3., Chr.ania.
Grüner, Charlotte, f. Iversen, 1. 2., Chr.ania.

Grüner, Christian Torberg Hegge, 56 A., 28. 4., Chr.ania, H: Sofie, f. Wille.
Grøn, Kristofa Jansen, 25. 1., Haugesund.
Grønland, Ole Christian, 63 A., 7. 2., V. Taten, H: Severine, f. Just.
Grønlie, Nicolai, Apotheker, 56 A., 21. 3., Græsvik.
Grønner, Hilmar, Organist, 17. 5., Chr.ania.
Grønning, Oline, Enke, 70 A., 4. 6., Soheimsviken.
Grøntoft, Hulda, 27. 9., Chr.sand.
Grønvold, Ingeborg, f. Tollum, 13. 11., T.hjem.
Gude, Eivind, Diplomingeniør, 25½ A., 31. 5., Petrograd, begr. Underbo, Larvik.
Guii, Hans Strange, Kbmd., 40 A., 7. 3., Chr.ania, begr. Holmestrand.
Gulbranson, Julie, f. Stenersen, 89 A., 21. 9., Lillehammer, begr. Chr.ania.
Gullichsen, Alexander, Konsul, 52 A., 16. 7., Kotka, Finland.
Gulowsen, Jacob A. N., Oberst, 78 A., 6. 5., Chr.ania.
Gundersen, Aagot, f. Allum, 26. 1., Chr.ania.
—, Leonarda, f. Wang, 6. 6., Nordstrand.
—, Moritz, 65 A., 7. 6., Bergen, H: Marie, f. Merlees.
Gørbitz, Johan, Boghandler, 22 A., 2. 3., Chr.ania.
Haanshus, Anne, f. Hov, nær 82 A., 20. 3., Nordre Fron.
—, L. F., Apotheker, 2. 6., Vinderen, H: Karen, f. Bøhme.
Haavaldsen, Aug., Konsul, 54 A., 23. 10., Chr.ania, H: Ragna, f. Sønnichsen.
Haffner, Helga, 76 A., 18. 2., Chr.ania.
Hagemann, Kaia, 23. 3., San Francisco.
Hagen, J., fhv. Distriktslæge, 8. 6., T.hjem, H: Magda, f. Borgen.
Hagerup, Alfred Ebenhard, Maskinist, 39 A., 4. 2., ved »Solbakken«s Sænkning.
—, Hagerup, Ragnhild, f. Selliseth, 9. 2., Fred.værn.
Haglund, Mathilde Ovidia, f. Sagen 32 10/12 A., 31. 3., Chr.ania.
Hall, A. F., Bogholder, 86 A., 9. 2., Chr.ania.
—, Antonie, 11. 7., Chr.ania.
—, J. C., Stadsdyrlæge, 78 A., 4. 9., Tromsø.
Halmrast, A. G., fhv. Kbmd., nær 92 A., 15. 7., Chr.ania.
Hals, Bodil, 10 7/12 A., 30. 7., Stokmarknes.
—, Fredrik, Kbmd., 21. 8., Stokmarknæs, H: Marie, f. Sandborg.
Halseth, O. J., Kbmd., 78 A., 3. 11., T.hjem.
Halvorsen, Alette, f. Sternberg, 31. 1., Chr.ania.
—, Axel Daniel, Ingeniør, 10. 1., Hamar, H: Emma, f. Spillmann.
—, Chr., fhv. Brugsfuld., nær 74 A., 30. 1., Ullern, H: Marie, f. Cron.
—, H. A., Maler, 42 A., 3. 5., Chr.ania, H: Mathilde, f. Karstensen.
—, Olaf Gunerius, fhv. Handelsm., 73 A., 9. 2., Chr.ania, H: Maren, f. v. Ely.
Hamborg, Janna, 20 A., 2. 2., Reise fra Chr.ania til Havnnæs.
Hammer, Johan, Grosserer, 75 A., 20. 11., Lillehammer, begr. T.hjem.
—, Selma Karoline, Tilsynslærerinde, 59 A., 2. 8., Bergen.
—, Ulrikke, f. Johannessen, 68 A., 19. 5., Chr.ania.
Handberg, C. B., Distriktslæge, 10. 11., Oksnes, begr. Chr.ania, H: Andrea, f. Befring.
Hanger, Sigurd O., Konsul, nær 49 A., 21. 1., Yankton, Syd Dakota, H: Camilla, f. Arntzen.
Hansen, Anna, f. Koht, nær 77 A., 27. 12., Tromsø.
— Cecilie, f. Samuelson, 8. 2., Chr.ania.
—, Emanuel, Stadsingeniør, 27 A., 12. 2., Hammerfest, H: Olga, f. Hoem.
—, H. P., fhv. Præst i Amerika, 13. 8., Oldernæs pr. Bergen, begr. Bergen, H: Marie, f. Petersen.
—, Hakon Frithjof, Maskinist, 11. 11., Chr.ania, H: Maren Louise, f. Tofte.
—, Inger Marie, f. Diesen, 90½ A., 8. 2., Chr.ania.

Hansen, Johan Nordal Brun, Sognepræst til Sundalen, 29½ A., 25. 3., Chr.sund.
—, Jona Fredrikke, f. Hveding, 60 A., 23. 2., T.hjem.
—, Marie Wilhelmine, f. Steen, 71 A., 7. 8., T.hjem.
—, Morten, ORsagf., 40 A., 20. 5., Fred.hald, H: Olga, f. Nielsen.
—, Sophie, Enkefru, 67 A., 16. 2., Chr.ania, begr. Kragerø.
—, Thorine, f. Torp, 78 A., 22. 5., Fred.stad.
Hanson, Stener, 70 A., 27. 4., Chr.-ania.
Hanssen, Julie Andrea, Student, 30. 7., Lillestrøm.
Hansson, Thora, Theaterchef, 11. 9., Stavanger.
Harbitz, Johannes Winding, Statsraad, 5. 9., V. Aker.
—, Maren Bolette, f. Helgelsen, 93 A., 3. 1., Arendal.
Harboe, Henrik, Kapt., 24. 4., Hamar, H: Gina Ingeborg, f. Tokstad.
Harildstad, E., fhv. Lærer, nær 86 A., 2. 2., Løiten.
Harmens, Christian Joachim Meyer, fhv. Kbmd., 66 A., 5. 11., Bergen.
—, Virginie, f. Plouen, 15. 10., Bergen.
Hartington, John, N. C. O. Sergent, 15. 7., ved den engelske Front i Flandern.
Hartmann, Arthur K. G., Kok, 26 A., 16. 10., »Nervieres Torpedering.
—, Marie Augusta Anker, f. Bachke, 9. 3., Chr.ania.
Hartwig, Christian Holst, Ingeniør, 47 A., 4. 9., New York.
Hastem, Sigvart, Oberstl., 15. 10., Rygge.
Hasselgreen, Carl A., Skrædder, nær 77 A., 12. 4., Bergen, H: Anna, f. Johannesen.
Hauff, Karen Lilly, 9. 6., Chr.ania.
Haugan, Peter A., Kontrollør, 49 A., 2. 6., T.hjem, H: Charlotte, f. Aagaard.
Hauge, J. S., fhv. Telegrafb., 86 A., 21. 7., Chr.ania.
—, Frida, 11. 4., Bergen.
Hausmann, Sofie, 21. 9., Aalesund, begr. Chr.ania.
Havig, Sara, f. Coldevin, 29. 9., Myrud i Vefsen.
Heckmann, Josefine, Frue, 8. 12., Oslo.
Heedels, Helene, f. Wang, 84½ A., 15. 12., Chr.ania.
Hegelund, Johanne, f. Lie, nær 91 A., 27. 9., Minde (Bergen).
Hegge, Anne Colban, nær 50 A., 7. 1., Sørkjøs.
—, Ingeborg Wille, 26. 12., Bjørum pr. Namsos, begr. Chr.ania.
—, Minea, f. Lund, 74 A., 25. 1., T.hjem.
—, Olaf Christian, henved 66 A., 19. 7., Chr.ania, H: Marie, f. Floer.
Heggelund, Johan, 80½ A., 10. 6., Bergen.
Heiberg, Cora, 3. 9., Chr.ania.
—, Marie A., 5. 2., Chr.ania
—, Minna, f. Rode, 12. 6., Chr.ania.
Heide, Ragnvald, Professor, 56 A., 14. 2., Paris, H: Ragna, f. Schibsted.
Heidenreich, Anna Erikka Berg, 7. 6., Chr.ania.
—, Dorthea, 11. 10., Chr.ania.
—, Oscar, Læge, Tandlæge, 5. 10., Chr.ania.
Heilmann, Carl, 80 A., 24. 4., T.hjem, H: Lina, f. Haugan.
Heintz, Victor, 21. 4., Stockholm, H: Thea, f. Henriksen.
Heiss, Julie, 5. 1., Chr.ania.
Heftye, Jacob Meyer, fhv. Bureauchef, nær 54 A., 5. 1., Chr.ania.
Helgesen, Andrea Elise Kristine, f. Grøgaard, nær 79 A., 4. 4., Skonevik.
—, Beate, f. Lampe, 8. 3., Paris.
Hellesen, Emil, Læge, 24. 1., Chriania.
Helmer, L. Chr., Stabsfanejunker, 29. 12., Gran, H: Martha, f. Helmen.
Helseth, M., Kbmd., 10. 2., Chr.ania, H: Nathalie, f. Sand.
—, Nathalie, 24. 9., Chr.ania.
Heltberg, Clara, 79 A., 19. 4., Chr.-ania.
Henckel, Lisette, 81 A., 1. 12., Grefsen.
Henning-Hognsnes, Theodor, 17. 1., Chr.sund.
Henningsen, Mette, f. Strøm, 74 A., 21. 11., T.hjem.
Hennum, Mathilde, nær 66 A., 18. 4., Nesodden, begr. Chr.ania.

Henrichsen, Christian Brun, 5. 3., Chr.ania, H:Emilie, Brun, f. Brun.
Henriksbø, Olai, 5. 6., Balestrand, H: Anna, f. Landmark.
Henriksen, Albertha, f. Blehr, 30. 5., Chr.ania.
—, Anne Louise, f. Forvald, 17. 2., Bergen.
—, Sigrid Anna, f. Grønning, 50 A., 10. 11., T.hjem.
Herland, Constance, f. Wergeland, 35 A., 11. 2., Nestun.
Hermansen, Ingeborg, f. Heie, 3. 10., Gravdal, Lofoten.
—, J. A., fhv. Snedkerm., 25. 3., Chr.ania, H: Pauline, f. Gammelin.
Herrebrøden, Dagny, f. Nyquist, nær 24 A., 27. 10., Berg.
Hersetter, Jacobine, 75 A., 1. 1., Chr.ania.
Hertzberg, Svendine, f. Reinert, 52¾ A., 30. 7., Chr.ania, begr. Holmestrand.
Hess, Brynjulf, 19. 3., Bergen.
Hesselberg, Nils, 28. 10., Chr.ania.
Hestehagen, Hanna, f. Becher, 93 A., 25. 4., Chr.ania.
Heyerdahl, H. E., Ingeniør, 22. 12., V. Aker, H: Alma, f. Hedrich.
—, Hilda, f. Haak, 18. 9., Chr.ania.
—, Hjalmar, Cand. phil., 31. 7., Chr.ania, H: Helene, f. Kihle.
—, Margrethe Marie Vibe, f. Lassen, 91 A., 21. 1., Chr.ania.
—, Ragnvald, Kbmd., 6. 1., Chicago.
Hille, Axel, 55 A., 5. 9., Rouen, H: Anguna H., f. Rynning i Blyth.
—, Oline, f. Johansen, 78½ A., 12. 5., Bergen.
Hilt, Carl Fredrik, 4. 3., Bergen.
Hirsch, Carl, 25. 4., Chr.ania, H: Borghild, f. Gasmann.
—, Sofie, f. Larsen, 28. 10., Høvig.
Hjersing, C. O., Bankkasserer, 48 A., 5. 2., Moss, H: Marthine, f. Dahl.
Hjort, Ove, 79 A., 9. 3., Chr.ania.
Hjorth, Anders Sevaldson, Dampskibsf., 33 A., 25. 10., ved Dsk. »Nytaares Forlis udenfor den franske Kyst, H: Ida, f. Roberts i Egersund.
—, Ferdinand, 16 A., 25. 1., Bark »Sogndal«.
Hoel, Harald, 22 A., 25. 9., Petrograd.
Hoff, Gunhilde, f. Jensen, 22. 9., Bergen.
—, Inger Marie, f. Hørgen, 73 A., 27. 4., Chr.ania.
—, Karelius, fhv. Kæmner, 80 A., 21. 1., Kongsvinger.
Hoffmann, Hanna, 57 A., 26. 2., Kbhvn.
Hofgaard, Helga, f. Borchsenius, 76½ A., 16. 3., Chr.ania.
Hofman, Anna Catharina Ulfert, nær 85 A., 3. 2., Chr.ania.
Holm, Andreas, Bankkasserer, 15. 9., Balstad pr. T.hjem.
—, Christofer, Tilsynsmand, 14. 10., Chr.ania, H: Thina, f. Vildaasen.
—, Karl Andreas, fhv. Snedkerme., 74½ A, 12.. 6., Chr.ania, H: Anette, f. Larsen.
—, Helene Marie, f. Mose, 62½ A., 26. 2., Ullensaker.
—, Petra, f. Wold, 5. 1., Chr.ania.
—, Wilhelmine, Schwindt, 13. 1., Bergen.
Holmberg, Jonetta, 34 A., 21. 7., Namdalen.
Holmboe, Hans Endre, fhv. Brugseier, 82 A., 29. 1., Chr.ania, H: Bertha, f. Alstad.
—, Jørgen Christian, fhv. Provst, 2. 12., Drøbak, H: Constance, f. Faye.
—, Maren Marie, 87½ A., 22. 12., Chr.ania.
—, Marie, f. Aareberg, 75 A., 6. 2., Chr.ania.
Holmer, J. H., fhv. Skibsf., nær 71 A., 13. 5., Mandal.
Holmquist, Adolf, Handelsgartner, 10. 11., Chr.ania, H: Hanna, f. Pedersen.
Holmsen, Karoline, 15. 12., Chr.ania.
—, Holm, 92 A., 27. 11., Enebak.
—, Knud Ryen, Ingeniør, 9. 11., New Yersey, Amerika.
—, Maren, f. Stovner, 67 A., 5. 11., Chr.ania.
Holst, Ellef Gustav Backer, 72 A., 5. 8., Holmestrand, H: Kirsten, f. Hølst.
—, H. J., fhv. Besigtelsesmand, 83½ A., 22. 3., Chr.ania, H: Stella, f. Nielsen.
— Marie, Lærerinde, 8. 12., Drammen.

Holst, Marie Birgitte, f. Brandt, 60 A., 23. 6., Moss.
—, Rebekka, f. Dons, 78 A., 8. 1., Tromsø.
—, Thora Sophie, f. Mathiesen, 20. 1., Chr.ania.
Holt, Thrine, 12. 3., Drammen.
Holter, Adolph, Grosserer, 84½ A., 10. 1., Chr.ania, H: Marie, f. Elstrand.
—, M., fhv. Standartjunker, 69 A., 9. 4., Nannestad, H: Kristine, f. Sagen.
—, Mikael Thomassen, nær 85 A., 7. 9., Nannestad.
Holtermann, Lina, nær 84 A., 21. 11., Chr.ania.
—, Nils Stockfleth Schultz, fhv. Gaardbruger, 21. 7., T.hjem, H: Marit, f. Dørum.
Holtsmark, Johanne Amalie, f. Koller, 1. 2., Chr.ania.
Homan, Wilhelmina Muter, f. Mac Lean, 22. 1., Chr.ania.
Horn, L. Chr., 55 A., 25. 4., Larvik.
—, Marie Christine, f. Wold, 77 A., 9. 10., Sarpsborg.
—, Sara, f. Koren, 30 A., 14. 1., Eger.
—, Sigrid, 17½ A., 6. 2., Bergen.
Houge, Marie Louise, 73 A., 4. 4., Bergen.
Houlder, Cathrine, 29. 1., Porsgrund.
Hovland, Tollef Holter, 60 A., 21. 9., Drammen.
Huitfeldt, Johanne Margrethe, f. Hagen, 27. 11., T.hjem.
Hult, Josefine, f. Engelsen, 38 A., 12. 10., Laxevaag.
Huseby, Hj., Fabrikant, 59 A., 6. 10., Chr.ania.
Hurum, Alf, Arkitekt, 55 A., 21. 7., Chr.ania, H: Margrethe, f. Greiner,
Huun, Johan Christian, 78 A., 18. 1., T.hjem.
Hvistendahl, Paul, Skibsmægler, 15. 8., Leith.
Hwallmann, Dina, f. Daae, 6. 3., Chr.ania.
Hyll, Laura, 74 A., 27. 4., T.hjem.
Hysing, Dorthea, f. Prebensen, 71 A., 23. 11., Larvik.
Hægstad, Gina, f. Klem, 64 A., 24. 8., Lillehammer, begr. Chr.ania.
Høegh, Egil, Arkivassistent, 20. 12., Chr.ania.
—, Lilly, 19 A., 24. 1., Chr.ania, Sandefjord.
—, Oscar, Doktor, 14. 6., La Crosse, Wisc.
—, Thekla, Enkefru, 7. 11., Tromsø.
Høilund, Ulrike Wilhelmine Hansen, f. Blom, 76 A., 25. 5., Bergen.
Høy, Judith, 4. 12., Ø. Aker.
—, Mathilde, f. Danielsen, 47 A., 27. 4., Ø.Aker.
Høyem, Andr., Postexpeditør, 77 A., 19. 11., T.hjem, H: Anna, f. Krogh.
Høyer, Ragna, f. Petersen, 23. 4., Bergen.
Jacobsen, Andreas C., 67½ A., 1. 11., Sande.
—, Edith, 20 A., 1. 10., Fred.stad, Ø.
—, H., Skibsreder, 23. 6., Fred.stad.
—, Hanna, f. Høegh, Decbr. 1916 eller Januar 1917, Minneapolis.
—, Hanna Henriette, nær 75 A., 15. 6., Stavanger.
—, Jacob, fhv. Gaardbruger, 72½ A., 20. 5., Gjøvik, H: Asta, f. Sommerfeldt.
—, Joh. Fr. Thorne, Grosserer, 81 A., 23. 4., Fred.stad, H: Johanne, f. Bredesen.
—, Leonora, f. Søderstrøm, nær 23 A., 15. 8., Bergen.
—, Ragna, 17 A., 20. 1., Chr.ania.
—, Therese, f. Jensen, 76 A., 13. 7., Chr.ania.
Jahn, Adolf, Ingeniør, 3. 3., Kbhvn.
—, Caroline, 95½ A., 2. 2., Elverum.
Jakwitz, Kathinka, Frue, 61 A., 14. 7., Chr.ania.
Jameson, Lizzie, 24 A., 7. 8., Nydalen.
Janson, Kristofer, i sit 77 A., 17. 11., Kbhvn.
Jansson, Bengt, Møllerm., nær 60 A., 9. 3., Nydalen, H: Kristina, f. Kullgren.
Ibsen, Hanne, f. Brunchorst, nær 86 A., 16. 11., Molde.
—, Ole Paus, 81 A., 11. 2., Fred.værn.
Jelstrup, Thomas Krenkel, Arkitekt, 17. 12., Chr.ania, H: Milly, f. Winter-Hjelm.
Jensen, Adelsteen, Kbmd., 1. 9., Chr.ania.

Jensen, Aida Gertrude, f. Salomon, 12. 9., Chr.ania.
—, Carl A., Kbmd., 26. 6., Chr.ania.
—, Edvin Bernhard, Guldsmed, 30 A., 23. 3., Chr.ania, H: Fanny, f. Werner.
—, Johs. G., Bogholder, nær 36 A., 9. 7., Chr.ania, H: Lisken, f. Juel.
—, K. Georg, Møllermester, 83 A., 22. 7., Chr.ania, H: Anna, f. Duhlin.
—, Marthine, f. Bjerregaard, 1. 10., Chr.ania.
—, Poul, Edvard, Havnefoged, nær 69 A., 12. 12., Kolbjørnsvik.
Jenssen, Anna Kristine, f. Lorentzen, 82 A., 18. 3., Høibakken, T.hjem.
—, Arvid Johannes, nær 20 A., 26. 11., T.hjem.
—, Charlotte Amalie, f. Dahl, 75 A., 5. 2., Chr.ania.
—, Jacobine, f. Zimmermann, 12. 2., Sandefjord.
—, Halvor, Kbmd., 10. 8., Ørkedalsøren.
Jentoft (Stoltenberg?), Henrik, 21. 1., Henningsvær.
Jess, Margrethe, 7. 12., Chr.ania.
Jessen, C. F., Amtsdyrlæge, 11. 4., Stavanger.
Ihle, Knut Martin, 74½ A., 8. 6., Chr.ania, H: Annette, f. Jørstad.
Ilseng, Matias, 51 A., 30. 9., Hamar.
Johannesen, Adelaide, f. Thorstensen, 44 A., 13. 11., Chr.ania.
—, Martin C., Cand. theol., 28. 8., Chr.ania.
—, Ole, Skolebestyrer, 71½ A., 29. 10., Chr.ania.
Johannessen, Jacobine, 58¾ A., 4. 12., Chr.ania.
—, Hanna Mathilde, f. Sørum, 10. 7., Chr.ania.
Johansen, Chr. ORsagf., 16. 12., Porsgrund, begr. Brevik.
—, Hilda, f. Hjorth, 30. 10., Bygdø.
— Jeanette, f. Schjøttelvig, 75 A., 27. 9., Chr.ania.
Johnsen, Caroline, 83 A., 25. 10., Chr.ania.
—, Gustav Kildal, Styrmand, 17. 12., Bremnes, H: Emma, f. Olsen.
Johnsen, Johan Martin, 57 A., 29. 11., Bergen, H: Martha, f. Thue.
Johnsson, Theodor H., Expert Statistician i Departementet i Washington, 65 A., 1. 7., Washington.
Jonas, Anna, f. Natvig, 17. 11., Rostock
Jonassen, Gabriel A., 19. 5., Stavanger, H: Fanny, f. Werring.
Irgens, Esther, f Jahnsen, 26 8., Fjøsanger.
—, Karen Marie, f. Andersen, nær 37 A., 10. 10., Chr.ania.
—, Leonard Christian Borchgrevink, Agent, 44 A , 10 6 , Chr.ania.
Isachsen, Isach, Havnefoged, 45 A , 2 1., Grimstad, H: Laura, f. Qvie.
Juhler-Paulsen, Rudolphine Wilhelmine Antoinette, f. Davidsen, 73 A., 6. 9., Chr.ania.
Just, Johan, Skibsf., 61 A., 29. 9., Chr.sand, H: Dorthea, f Malling.
Juul, Emilie, f. Erichsen, 17. 4., Chr.ania.
Iversen, Catharina, 14 11 , Chr ania, begr. Bergen
—, Jens Petter, Maskinarbeider, 63 A., 12. 10 , under et Besøg i Askim, H: Emma, f. Grahem.
—, Inga, f Petersen, 6. 12 , Høvik.
—, Lars, Kbmd., 79 A , 15 2., Chr.ania.
—, Marie, f Zimmermann, 25. 10., Horten.
Jaeger, Aggi, Fru, 4. 5., Wiesbaden
Jæger, Kristian, 24. 12 , Ask. pr. Bergen, H. Anna, f. Johnsen.
Jønsberg, Carl Johan, fhv. Telegrafbestyrer, nær 79 A., 21. 12., Chr.ania
—, Mathilde, f. Saatvedt, 43A., 27. 12., Chr.ania.
Jørgensen, Else, f. Rajahn, 1. 6., Sogndal.
—, Ingeborg, Enkefru, 81 A., 31. 12., Fr stad.
—, Jørgen Gersdorff, fhv. Fabrikejer, 26 2 , Kbhvn, H: Inga Gerstorff, f Christensen.
—, Marianne, f Falck, 6. 2., Solvorn, Sogn.

Kaas, Marie, f. Antonisen, 83 A., 30. 8., Chr.ania.
Kachelmacher, Ludvig, 57 A., 4. 7., Philadelphia.
Kahrs, Christian Alfred, Skibsf., 29. 3., paa Hospital i Frankrig.
—, Emilie Elisabeth, f. Røhr, Politimester K.s Enke, 84½ A., 5. 2., Chr.ania.
—, Fredrik, Dampskibsf., 10. 2., Glasgow.
Kallevig, Hans S., 21. 8., Hisø.
Kamptz, Wilhelm, 24. 2., Chr.ania.
Kase, Anna, begr. 15. 12., Moss.
Kank, Martha, 66 A., 27. 8., Tromsø.
Kaurin, Edvard, Læge, Direktør, 12. 5., Molde, H. Bolette, f. Nissen.
Kavli, David, Agent, 44 A., 29. 3., T.hjem.
—, Marie, 46 A., 12. 3., T.hjem.
Keilhau, Hans Wilhelm, fhv. Statsraad og Generalmajor, 31. 1., Larkollen.
Kielland, Clotilde, f. Stuber, nær 78 A., 5. 12., Chr.ania.
Kielland-Torkildsen, Nicolai, Bankdirektør, 8. 6., V. Aker, H. Anna, f. Normann.
Kiil, Ragna, 28 A., 14. 4., Skjærvø.
Killengreen, Johanne, f. Kjerschow, 20. 10., Chr.ania.
Kirchhoff, Cathinca, Enkefru, 11. 4., Kbhvn.
Kirsebom, Lucy, f. Heimbeck, 67½ A., 1. 5., Chr.ania, begr. Chr.sand.
Kittel, Birgitte, 81 A., 24. 5., Chr.ania.
Kittel-Nielsen, Ragnfrid Kirsten, f. Michelsen, 28 A., 14. 1., Nordstrand.
Kjelsen, Carl Henrik Kammeyer, Styrmand, 33 A., 28. 1., S/S Heimdal I.s Minesprængning.
—, Theodor Emil, ORsagf., 22. 1., Chr.ania, H: Christiane, f. Wesmann.
Kjelstrup, Otto Fabricius, Kapt., 76 A., 11. 2., Chr.ania.
Kjerulf, Johan, kgl. Fuldm., 25. 9., S. Undal.
Kjuus, Amund, ORsagf., 48 A., 23. 1., Chr.ania, H: Hildur, f. Schie.
Kjær, Augusta, f. Mohr, 8. 11., Kbhvn.
—, Georg, fhv. Barber, 71 A., 2. 7., Bergen, H: Anna, f. Rietzel.
Kjølset, Petra, f. Hammerstad, 51 A., 6. 5., Løkkens Verk, begr. Chr.ania.
Klaveness, Susanne, Skibsreder Chr. K.s Enke i Tacoma, ultimo Novbr. 1917, Brooklyn.
Klippenberg, Jørgen Karsten, 18 A., 24. 7., Chr.ania.
Klouman, Fredrik, Ingeniør, 11. 12., Leeds, H: Marie, f. Røer.
—, Otto, 65 A., 3. 8., Sisson, Cal.
Kloumann, Kaia, f. Løwold, Sorenskriver F. J. K.s Enke, 76 A., 7. 1., Chr.ania.
Klüver, Herman Oluf Døscher, 5. 10., Chr.ania, H: Marie, f. Nielsen.
—, Johan Wilhelm, 28. 12., Bergen, H: Augusta, f. Hansen.
—, Karen Elisabeth, 7. 4., Lysaker.
Knap, Charlotte, f. Aamodt, 51 A., 24. 6., Fred.hald.
—, Einar, Premierl., 23½ A., 12. 12., Chr.sand, begr. Chr.ania.
Knobelauch, Therese, f. Knudsen, 3. 9., Chr.ania.
Knoff, Anna, f. Homstvedt, 37 A., 11. 3., Chr.ania.
Knoop, D. G., Fabrikejer, 27. 9., Hop, Bergen.
Knudsen, Gunnar, Stud. oecon., 23½ A., 30. 10., Chr.ania.
—, Kirstine, f. Torgersen, 86½ A., 12. 2., Strømsø.
—, Knud Andreas, fhv. Rebslagerformand, 78 A., 29. 4., Bergen, H: Marie, f. v. d. Fehr.
—, Kristofer Langaard, Læge, 18. 12., T.hjem, H: Ragna, f. Tschudi.
—, Sofie Marie, f. Klevenberg, 72 A., 27. 1., Chr.ania.
—, Theodora, Skoleb. P. A. K.s Enke, nær 78 A., 26. 3., Chr.sand.
Knudtsen, S., Kontrollør, 84¾ A., 8. 10., Vang pr. Hamar.
Knudtzon, Jørgen Alexander, Professor, 7. 1., Chr.ania.
—, Odd, 17 A., 23. 10., Fred.hald.
Koch, Dina, 77 A., 6. 11., Bergen.
— Eivind 42½ A. 3. 3. under et Ophold i London, brændt der.
Kolderup Wilhelm Ferdinand, Adjunkt, nær 83 A. 1. 11. Chr.ania.
Kolstad, Marie, fhv. Lærerinde, 7. 1., Chr.ania.

Konstad R. Redaktør 2. 4. Hamar.
Kordt, Lina 64 A., 23. 9. Bergen.
Korsell, Per Johan, Skrædder, 62 A., 9. 10., Chr.ania, H: Anna, f. Løfgren.
v. Koss, Oscar, ORsagf., 31. 3., Florø.
Krabbe, Jonas, 11. 2., Storelvedalen.
Kramer, Ellen Marie, f. Petersen 17. 7., Bergen.
Kranz, Ragna, 24 A., 29. 11., Moss.
Krefting, Thea, f. Mørck, nær 85 A., 10. 2., Lundheim pr. Fred.stad.
Kristensen, Ole Edvard, fhv. Toldopsynsmand, 79 A., 16. 1., Horten H: Alette, f. Steen.
Krog, Anna Cathrine Koch, 76 A. 18. 6., Kbhvn.
— Axel Gustav, 29 A., 4. 6., Sandviken.
— Thormod Christian, 6. 12., Astoria Oregon.
Krogh, Einar, Agronom, 21 A., 15. 6., Tromsø.
—, Harald Erling, 18 A., 19. 3., ved »Bode«s Torpedering.
—, Sofie, f. Gaaseby, 9. 9., Stabæk, begr. Oslo.
von Krogh, Chr., Styrmand, 29 A., 2. 8., Chr.ania.
—, Karl K., Ingeniør, 28. 9., Västerås, begr. Chr.ania, H: Hanna, f. Knudsen paa Bygdø.
Krogstad, J., Disponent, 61 A., 17. 1., T.hjem, H: Marit, f. Løberg.
Krohn, Johan Cordt Harmens, Optikus, 3. 10., Bergen.
—, Johan Herman, fhv. Maltkontrollør, 87 A., 28. 4., Bækkelaget, H: Cathrine, f. Tiller.
Krum, Nicolai, Solner, Amtskonduktør, 77 A., 21. 12., Chr.ania, H: Marie, f. Bjørndalen.
Kruse, Olaf, 38 A., 6. 1., Boston.
Krüger, Annanias, 71 A., 17. 2., Biskopshavn, begr. Bergen.
Krøger, Fredrikke, 24. 6., Chr.ania.
Kuhnle, Jacob, fhv. Skibsf., 78 A., 18. 6., Bergen, H: Agathe, f. Sevald.
Kunde, Elise, f. Kellner, 22. 3., Bergen.
Kvam, Brynjulf, 21½ A., 1. 1., Chr.ania.
—, Eystein, fhv. Gaardbruger, 67 A., 1. 5., Melhus, H: Brynhild, f. Klepp.
Kynell, Johanne Dorthea, f. Andersen, 64 A., 18. 5., Chr.ania.
Kyrre, Fritjov, nær 16 A., 10. 6., Strømmen.
Költzow, Arne, Pr.løjtn., 1. 5., Kieller Flyvestation.
Köste, A. D., Distriktslæge, 25. 10., Falejdet.
Laading, Sigrid, 4. 3., i Nærheden af Genua.
Lahn, Chr. Aug., fhv. Telegrafb., 74½ A., 25. 9., Chr.ania, H: Drude, f. Riisnæs.
Lampe, Drude Cathrine, f. Daae, nær 100 A., 24. 1., Chr.ania.
—, Johannes, Samlagsb., 68½ A., 4. 5., Chr.ania, H: Dine, f. Gundersen.
—, Michaline Christine, f. Karstensen, 76 A., 29. 6., Bergen.
Landgraff, Agnes Margrehte, 68 A., 10. 4., Chr.ania.
—, Falthin Markus Wilhelm, 77 9/12 A., 21. 7., Chr.ania, H: Berthe, f. Bredesen.
Landmark, Bertha Christine, f. Gjemre, 76 A., 5. 3., Stavanger.
—, Charlotte, 19. 12., Oppegaard, begr. Ø. Aker.
—, Elise, f. Schram, 68 A., 5. 5., Chr.ania.
—, Jonas Rein, Provst, 24. 9., Førde.
—, Katharina Amalie, f. Hirsch, 23. 3., Førde.
—, Petra Mathilde, f. Nielsen, 13. 5., Foldals Gruber, begr. Elverum.
Lange, Julie, 30. 4., Chr.ania, begr. Lillehammer.
—, Vilhelm, Fabrikant, Medlem af Landstinget, R. D. O., 18. 6., Slagelse.
de Lange, Leif, 17. 4., Philadelfia.
Langeland, Ole, fhv. Storthingsmand, 72 A., 14. 6., Sunnelven.
Langfeldt, Sofus Karsten, 19¼ A., 2. 4., ved D/S. »Anna Fostenes« Torpedering i Nordsøen.
Larsen, Karen, f. Humlekjær, 55 A., 23. 12., Næs Herregaard pr. Fr.stad.
—, Lars, Fabrikant, 4. 6., Levanger, H: Oline, f. Meek.
—, Ludvig, Maskinmester, 52½ A., 10. 8., Bergen, H: Dagmar, f. Hoff

Larsen, Peder, fhv. Fabrikeier, nær 88 A., 8. 2., Bergen, H: Alette, f. Ruus.
—, Peter Gerhard, fhv. Dept.sekretær, 63 A., 29. 12., V. Aker, H: Sofie Margrethe, f. Faye.
Lassen, E. P., Kapt., 87 A., 28. 8., Langesund.
Lea, Axel, Bankkasserer, 57 A., 24. 11., Bergen, begr. Kvinherred, H: Benny, f. Matthiesen.
Lehmann, Osvald August, fhv. Dampskibsf., 43 A., 29. 12., Drøbak, H: Jeanette, f. Urdahl.
Leisner, Berth Marie, f. Aadnæs, 10. 8., V. Aker.
Lejeune, Maria Josefa, St. Franciskus Søster Agnes, 35 A., 4. 3., Bergen.
Lenning, Thor, Expeditør, 23 A., 12. 5., Chr.ania.
Mc Leod, Kathleen Beatrice, Sproglærerinde, 17. 6., Chr.ania.
Lesche, Amanda, 48 A., 14. 6., Chr.ania.
Lie, Bolette, f. Lied, 93½ A., 5. 2., Oldernes pr. Bergen.
—, Cecilie, 3. 7., Voxenkollen.
—, Finn, 18½ A., 9. 5., Chr.ania.
—, Gjert, Styrmand, 30. 11., Bergen, H: Serenne, f. Olsen.
—, Ingeborg, f. Olimb, 50 A., 3. 4., Hamar.
—, Johan, Bokholder, 66 A., 9. 8., Mo i Ranen, H: Agnes, f. Tiller.
—, Johan, 28. 1., Chr.ania, H: Thora, f. Michelsen.
—, Julie, f. Rønnerud, nær 77 A., 23. 10., Jevnaker.
—, Lars Johannes, fhv. Sanitetskommandørkapt., 30. 11., Kbhv.
—, Mathilde Amalie, f. Berg, 73 A., 21. 6., Haugesund og Chr.ania.
—, Oscar, 3. 5., Chr.ania, H: Marie, f. Frederiksen.
—, Peter, 82 A., 2. 4., T.hjem.
—, Rasmus Andreas, 73 A., 21. 5., Bergen.
—, Sara, f. Høyaas, 59 A., 17. 2., T.hjem.
—, Thea Susanne, f. Henriksen, 3. 4., Chr.ania.
—, Thora, f. Jacobsen, 15. 5., Asker.
—, Tor J., Malerme., 31 A., 25. 11., Chr.ania, H: Alfhild, f. Reistad.
—, Wendela, 13. 2., Chr.ania.
Liebich, Ørnulf Francis, nær 26 A., 18. 2., Chr.ania.
Lied, Sachrine, f. Udness, 20. 10., Chr.ania.
Lien, Johs C., fhv. Storthingsmand, 80 A., 27. 10., Rakkestad, H: Anne Marie, f. Lund.
Lilloe, Ragnhild Helene, f. Overn, 28 A., 28. 10., Chr.ania.
Linaae, Bolette, f. Krefting, 82½ A., 10. 11., Chr.ania.
Lind, Cecilie, f. Bergh, 74 A., 13. 5., Farsund, begr. Bergen.
—, Joh. S., 26. 3., Tromsø.
—, Michael, 24 A., Oktober, Philadelphia.
Lindblad, Louise Augusta, Bødkerme. A. P. L.s Enke, 23. 8., Chr.ania.
Lindbo, Lise, 68½ A., 16. 12., Lørenskogen.
Lindboe, Erling, Skibs., 36 A., 4. 2., »Solbakken«s Sænkning, H: Olga, f. Amundsen paa Stabæk.
—, Thorvald, 76 A., 13. 8., Chr.ania.
de Linde, Joseph Daniel, 26 A., 27. 4., Chr.ania, begr. Nordstrand.
Lindegaard, Frank, 13. 4., Chr.ania.
Lindeman, O. A., Hospitalspræst, 66½ A., 10. 10., Chr.ania, H: Kitty, f. Johansen.
Lindgaard, Sigrid, f. Olsen, nær 74 A., 8. 2., T.hjem.
Lindstrøm, Sofie, 19 A., 2. 5., Bergen.
Linnekogel, Auguste, 16. 5., Chr.ania.
Lionæs, Karen, f. Oftedahl, nær 85 A., 20. 9., Fred.stad.
Lodtz, Johs. C. M., fhv. Glasmester, 86½ A., 5. 4., Bergen.
Lohmann, Anna Rebekka, f. Johannesen, nær 79 A., 17. 8., Bergen.
—, Jacob Jansen, Restaurator, 82 A., 6. 6., Bergen.
—, Øivind, 26½ .., 27. 5., Baltimor.
Lonnevig, V. Graff, Oberstl., 7. 6., Chr.ania, H: Augusta, f. Ruus.
Loose, Valenthine Elisabeth, 5. 1., Bergen.
Lorange, Petra, 76 A., 27. 1., Fred.hald.
Lorck, Gerda, 14. 12., Düsseldorf.
Lorentzen, Esther, 23 A., 31. 5., Chr.ania.
—, Inga, 74 A., 29. 1., Grimstad.

Loss, Catty, f. Køhler, 78 A., 10. 3., Chr.ania.
Lossius, Hans M., 19. 2., Chr.sund, H: Jeanette, f. Knudtzon.
Lough, Harry Percy, 10. 1., Fargo, Docota.
Lous, Fredrik Falkenberg, Læge, 68 A., 26. 8., Minneapolis.
Ludvigsen, Carl L., Guldsmed, 54 A., 1. 11., Chr.ania, H: Eugenie, f. Norgreen.
Lund, Anna Valborg, 82 A., 6. 11., Bergen.
—, Antonette, f. Lund, 72 A., 21. 5., T.hjem.
—, Arnt O., Furer, 42 A., 12. 11., Børsen, H: Johanne, f. Sesseng.
—, Christian Havness, Redaktør, 74 A., 15. 3., Chr.ania.
—, Einar, 21. 3., Chico, Californien.
—, Einar Rudolf, Toldkontrollør, 50 A., 6. 6., Chr.ania, H: Marie, f. Stang-Mathiesen.
—, Eirik, 21 8/12 A., 6. 11., Aasen.
—, Erik, Havnefoged, 9. 12., Narvik. H: Sigrid, f. Sverdrup.
—, Gudrun Sofie, 25 A., 2. 9., Chr.-ania.
—, Herman Prøys, vpl. Premierl. i Marinen, 12. 12., Bergen.
—, Hulda Emilie, f. Rath, nær 60 A., 21. 6., Bjarkø.
—, J. C., Jernbaneformand, 67 A., 17. 11., Chr.ania, begr. Ullern.
—, Jacob, Chr., nær 90 A., 2. 1., Solheimsviken.
—, Johan, Bankchef, 58 A., 29. 5., Falkøping.
—, Karine, Enkefru, over 100 A., 20. 2., Fred.hald.
—, Kristine, 11. 6., Bergen.
—, Martha P., Enke, 69 A., 26. 3., Bergen, begr. Fane.
—, Maria, f. Blomstedt, 15. 8., Stockholm.
—, Nils, Murer, 85 A., 18. 1., T.hjem.
—, O. G., Kontorchef, 72 A., 8. 2., Fred.stad, H: Anna, f. Unger.
—, Ragnhild, f. Flaly, 9. 11., Øivindvik.
Lunde, Bernt R., Bødker, 67 A., 27. 10., Bergen, H: Karoline, f. Andreassen.
—, David, Skuespiller, 30. 6., Chr.ania.
Lunde, Hjørdis, 18. 11., Chr.ania.
—, Marie, 30. 9., Bergen.
—, Pauline, f. Paulsen, 63½ A., 17. 7., Eina, begr. Oslo.
Lundh, Andrea Marie, nær 75 A., 28. 9., Vaage.
Lyche, Hjalmar, Overlærer, 11. 12., Kongsvinger, begr. Chr.ania.
Lysgaard, Anna Louise Keilhau, fhv. Telegrafb., nær 74 A., 5. 1., Hølen.
Lütken, Oscar, ORsagf., 68 A., 21. 12., Chr.ania, H: Fredrikke, f. Scheel.
Lützow, Emilie, 82 A., 9. 5., Chr.ania.
Løcken, Marie, f. Tillesen, 94½ A., 25. 2., Chr.ania.
Lødrup, Agnes, f. Schøyen og Søn Carl, 6 A., 5. 4., omkom ved »City of Paris«s Sænkning i Middelhavet.
Lønø, Mons, Missionsprest, 52 A., 15. 11., Antsirabe, Madagaskar, H: Marie, f. Gundersen i Stavanger.
Løvig, Gunnar, Læge, 81½ A., 11. 7., Krydsherred, H: Karoline, f. Slevigen.
Maartmann, Otilie, f. Kopperud, 55 A., 27. 5., Chr.ania.
Madsen, Birgit, Stud. jur., 15. 12., Chr.-ania.
Madssen, Olavine, f. Strøm, 81 A., 13. 2., Bergen.
Magelsen, Gyda, 67 A., 7. 7., Chr.-ania.
Magelssen, Alette Münster, 83 A., 11. 1., Chr.ania.
—, Christian, Provst, 30. 4., Hamar, H: Pauline, f. Ødegaard.
—, Marie, f. Enger, 17. 3., Chr.-ania.
Magnus, Georg Washington, Organist, 53½ A., 24. 1., Stavanger.
Major, Ottilia, f. Pharo, 71 A., 10. 3., Chr.ania.
Malm, O., Dr. med., Veterinærdirektør, 16. 5., Chr.ania, H: Thora, f. Jevnager.
Mamen, Malene, f. Rustad, 75 A., 28. 4., Ski.
Marstrander, Wibekke, 68½ A., 31. 5., Fuse.
Martens, Anna Sophie, 12. 8., Bergen.
—, Eleonora, f. Giæver, Sognepræst Nikolai M.s Enke, nær 69 A., 18. 3., Chr.sand, V. Aker?
Matheson, Maria, 9. 8., T.hjem.

Mathiesen, Half, Brukseier, 4. 9., Chr.-ania, H: Olga, f. Breien.
—, Laura, nær 71 A., 15. 12., Horten.
Mehn, Sverre, Styrmand, nær 26 A., D/S. »Obj«s Sænkning i Ishavet. H: Birgit M. f. Sivertsen i Bergen. (Bergens Tidende 1/2 1919.)
Meidell, Johanne, 54 A., 24. 1., Chr.ania.
Meier, D. S., Skibsreder, 65 A., 14. 4., Chr.ania.
Meinich, Jetten, Frue, 81 A., 13. 12., Chr.ania.
Meisingset, Hans Larsen, 8. 7., Borøholm Fyr.
Melihn, Sara Dorthea, f. Johnsen, 86 8/12 A., 18. 2., Chr.ania.
Mellén, Gunnar, 10. 2., Gøteborg, H: Eva, f. Broch.
Melsom, Kristine, 22. 6., Chr.ania.
Meyer, Andrea Christofa Danholm, 25 A., 13. 5., Aastvedt pr. Bergen.
—, Emil, fhv. Sognepræst, 6. 4., Chr.-ania, H: Christiane, f. Uchermann.
—, Olivia Marie, f. Borge, 29. 5., Bergen.
—, Otto Henrik, fhv. Restaurator, 29. 7., Minde pr. Bergen.
—, Peter Johan Norman, fhv. Sognepræst, 76 A., 14. 8., Chr.ania.
—, Wollert Christian, Student, 26 A., 22. 11., T.hjem.
Michelsen, F. W., Revisor, 80 A., 10. 4., Chr.ania, H: Thekla, f. Mæhlum.
Minde, Anna, f. Arnesen, 41 A., 15. 9., Skjold.
Mjelde, O. Th., Læge i Spokane, Wash., nær 50 A., 16. 11., under et Ophold i Chicago.
Moe, Beret, f. Ryen, 84 A., 18. 11., T.hjem.
—, C. A., fhv. Provst, 92 A., 21. 3., T.hjem.
—, Christine Marie, f. Dahl, 25. 5., T.hjem.
—, Otto, Fuldm., 2. 5., Chr.ania, H: Johanne, f. Lange.
Mohn, Aagot, 18. 10., Bergen.
—, Albert Henrik, Skibsf., 27 A., 3. 9., Azorerne, H: Sigrid, f. Riisøen i Bergen.
—, Carl Johan, Grosserer, 21. 3., Chr.-ania.
—, Elisabeth, f. Wesenberg, 58 A., 16. 4., Bergen.
Mohn, Hugo, 23 A., 10. 9., Stabæk.
—, Peter Otto Grüner, 16. 10., Bergen.
Molberg, Michael, Handelsmand, nær 80 A., 29. 6., T.hjem, H: Olava, f. Ingebrigtsen.
Mondschein, Willy, Ingeniør, Flyver i den tyske Armé, 29 A., omkring 7. 7., faldt paa Vestfronten.
Monsen, Valborg, f. Eeg, 61 A., 28. 7., Bergen.
Mordt, Adolf, Gartner, 82½ A., 19. 1., Chr.ania?
Mortensen, Halldis, f. Bentzen, 4. 3., Chr.ania.
Moser, Hortense, 9. 7., Chr.ania.
Mosgaard, Johan Fredrik, fhv. Bryggerimester, 86½ A., 22. 4., Chr.-ania.
Moursund, Theodora, f. Giæver, 51 A., 15. 8., Tromsø.
Mowinckel, Magdalon, 45 A., 10. 2., Bergen, H: Inni, f. Lorange.
—, Mia, f. Werring, 23 A., 18. 11., Molde.
Myhre, Agnes, Lærerinde, 26 A., 27. 1., Herland.
—, Osmund, fhv. Snedkerm., 84 A., 13. 3., Chr.ania.
Myhrvold, Mina Mathilde, 5. 3., Chr.-ania.
Müller, Nils Sofus Jønsberg, Krigskommissær, 8. 7., Tromsø.
Müller, Valborg, 81½ A., 1. 12., Chr.-ania.
Møller, Dagmar Rosalie, f. Johnsen, 38 A., 25. 3., V. Aker.
—, Einar, Ingeniør, 26 A., 26. 3., Leysin, Schweiz.
Mørch, Edvard, 2. 2., Chr.ania.
—, Gudrun, 18. 5., Lystseilads ved Harten.
—, Nathalie, 69 A., 19. 4., Chr.ania.
Nagel, Marie Oline, 85 A., 12. 10., Chr.ania.
Necker, Fritz, 66 A., 4. 12., Chr.ania.
Neeb, Fredrik, Kbmd., 64 A., 7. 2., Fr.hald, H: Thomine, f. Aas.
Nelle-Møller, Fr., Oberstl., 26. 3., Chr.-ania, H: Agnes, f. Hoxmark.
Nelson, Line, nær 22 A., 14. 4., Hamar, begr. Chr.ania.
—, Valborg, f. Krog, 28½ A., 28. 12., Great Falls, Montana.
Nergaard, Elise, 12. 6., Flesberg.

Nickelsen, Niels S. S., fhv. Skolebestyrer og res. Kap., nær 83 A., 7. 2., Chr.ania.

—, Otto, fhv. Skibskap., nær 66 A., 18. 2., Modum pr. Fred.stad.

Nicolaysen, Christiane, f. Stibolt, 12. 6., Douarnenez, Frankrig.

Nielsen, Jan, Handelsgartner, 87½ A., 18. 5., Chr.ania.

—, Lydia Johanne Laura, f. Wrensted, 31. 12., Solbak pr. Fred.stad.

—, Martin, Bundtmager, 80½ A., 13. 3., Tromsø, H: Sofie, f. Friis.

—, Mathea, f. Hesbøl, kgl. Fuldm. Th. N.s Enke, 17. 1., Chr.ania.

Nieuwejaar, Gertrud Garmann Astrup, f. Krüger, 85 A., 7. 3., Hroarheiem pr. Os.

Nilsen, A., fhv. Stationsmester, Ski, 81 A., 8. 8., Solbakken pr. Risør.

—, Johanne Marie, f. Cederstrøm, 59 A., 10. 11., Bergen.

Nilsen-Bakker, Mathea, nær 79 A., 24. 10., Trøgstad.

Nord, Mina, 95 7/12 A., 13. 7., Chr.ania.

Nordahl, Anna, 63 A., 15. 4., Bergen.

—, Elise, Enkefru, 17. 1., Chr.ania.

Nordang, P. B., Landbrugsskolebestyrer, 53 A., 11. 2., Gjermundnes, H: Anna, f. Schjelderup.

Nordraak, Johanne Marie, 91 A., 20. 3., Fluberg.

Normann, Anna Birgitte, f. Storstad, 70 A., 29. 12., Levanger.

—, Olea, f. Melstrøm, Grosserer O. C. N.s Enke, 73½ A., Chr.ania, begr. V. Fr.stad.

—, Ragnvald Erik, 10. 7., Ørsvaag, H: Karen, f. Kjelland.

Nullmeyer, August Fr. Wilh., fhv. Maskinfabrikant, 79 A., 1. 7., Svartskog, H: Anthonie, f. Bakke.

Nyegaard, Augusta, f. Birkedal, 22. 5., Sorø.

Nygaard, Lauritz, fhv. Feierinspektør, 3. 4., Fred.stad, H: Karoline, f. Isaksen.

—, Ludvig Olai, 70 A., 11. 2., Engevik, H: Anna, f. Schrøder.

—, Øystein, 26¾ A., 9. 11., Slemdal.

Nysom, Charlotte, 76 A., 16. 2., Nordstrand, begr. Oslo.

Nærup, Augusta, 78 A., 25. 5., Horten.

Næss, Hans Bugge, fhv. Gaardb., 67½ A., 14. 2., Lyster.

Oddersland, T. Gj., 80 A., 14. 6., Arendal, H: Helene, f. Bentzen.

Oftebro, Hanna, Enkefru, 11. 4., Eshowe, Zululand.

Ohldick, Andreas Busch, Kbmd., nær 78 A., 3. 3., Bergen, H: Louise M., f. Weltzin.

Ohlmeyer, Otto, Lagermester, 3. 6., Chr.sand.

—, Sofie, f. Syvertsen, 19. 6., Chr.sand, 2 Uger efter sin Mand.

Ohlsen, Gudmunda, 22. 9., Chr.ania.

—, Oleanne, 17. 10., Chr.ania.

Ohme, Rasmus Høydahl, Direktør, 51½ A., 11. 4., Bestum.

Ohnstad, Erikke Christine, 77 A., 4. 6., Aurland.

Oldenborg, Hilda, f. Laumann, Direktør Jens Edv. O.s Enke, 77 A., 30. 7., Skien.

Olsen, Anna, f. Flak, 8. 10., Egersund,

—, Anne Margrethe, f. Bowitz, 16. 3., Bergen.

—, Anne Petronelle, f. Rosenberg, 72 1/12 A., 26. 4., Chr.ania.

—, Carl Julius, fhv. kgl. Fuldm., nær 82 A., 3. 2., Chr.ania.

—, Conrad, Tobaksfabrikant, nær 55 A., 4. 1., Chr.ania.

—, Gunhild Kristine, f. Holst, 53 A., 2. 8., Drammen.

—, Jenny, f. Foss, 47 A., 5. 9., Chr.ania.

—, Jacob Rytter, Skibsreder, 68 A., 12. 12., Bergen.

—, Johs., Skrædderm., 72 A., 28. 3., Chr.ania, H: Maren, f. Figenbaum.

—, Käthe, f. Foss, 30. 3., Fred.stad. kremert.

—, Ole Chr. Bugge, Stud., Ing., 25½ A., 27. 4., Fred.stad.

—, Ole Martin, Sliberib., 65 A., 15. 3., Stabæk, H: Alette, f. Schøyen.

—, Ole Peder, Konsul, nær 60 A., 25. 5., Larvik.

—, Sigurd Emanuel, Murer, 3. 10., Chr.ania, H: Martha, f. Giersch.

Olsen-Heiden, Mathilde, f. Heidenstrøm, 82½ A., 12. 11., Chr.ania.

Olstad, Tonna, f. Kurtze, 26. 4., Alnabru.

Omberg, Anthonie Mathilde, f. Røsholm, 81½ A., 28. 5., Lillestrøm.
Omdahl, Markus, Fabrikeier, 2. 7., Drammen.
Ommundsen, Cicilie, f. Hertervig, 91 A., 25. 11., Stavanger.
Onsum, Marion May, 37 A., 5. 6., Chr.ania.
Oppegaard, Hans, 17 A., 23. 12., Enebak.
Opsahl, Sofie Wiese, 29. 12., Lillehammer.
Ormstad, Sigrid, f. Mørch, Sorenskr. Edv. M.s Datter, 46 A., Decbr., Chicago.
Ostenfeld, Petra, f. Fougner, 30. 4., Kbhvn.
Oster, Abraham, 27 A., 27. 10., Chr.ania, H: Annie, f. Florence.
Ottesen, Ingeborg, 80¾ A., 16. 6., Nykronborg ved Bergen.
—, Ingrid, 21. A., 22. 12., Ø. Aker.
—, Kristen, Disponent, 53 A., 14. 9., Bergen, H: Hildur, f. Grung.
Ovidt, Lillemor, 28. 2., Bergen.
Owren, Antoinette, Frue, 27. 7., Grimstad.
—, Trygve, 33 A., 23. 3., Washington.
Oxholm, Petra Margarethe, 8. 2., Mandal.
Paasche, Augusta Marie, 8. 11., Bergen.
—, Emil Bernhard August, 19 A., Marts, »Edvard Grieg«s Sænkning.
—, Peter, Ingeniør, 82 A., 17. 3., Bergen.
—, Vineka Agnes Aimee, f. Hamilton, 25 A., 13. 1., Gefle.
Palm, Anna Dorthea, 70 A., 18. 9., Fred.hald.
Parelius, Margrethe Elisabeth Buck, 82 A., 16. 7., T.hjem.
Parr, Alfred, 58 A., 8. 2., Chr.ania.
—, Henriette, 29. 10., Lier.
Paulsen, Adolf Hoff, Agent, 7. 7., Chr.ania.
Paulson, Anna, f. Hagerup, 93 A., 24. 7., Bergen.
Paulsson, L. G. F., Distrktslæge, 10. 10., Gvarv, H: Valborg, f. Brantzæg
Paund, Thomas, 8. 11., Kinver, Stourbridge, England, H: Betzy, f. Nilsen.
Paus, Ellen, 17. 5., Bradford, England.
Paus, Nanna, f. Aschem, 3. 4., Bispeberg Hospital.
—, Oscar Lionel, Sekondl. 30. 7., Bradford.
Pauss, Pauline, 29. 6., Chr.ania.
Pedersen, Bjørn Trygve Elmenhorst, Stud. med., 19. 5., nedre Eker.
—, Emilie, f. Sommer, 63 A., 9. 3., Chr.ania.
—, Georg M., Hanskemager, 69 A., 19. 8., Strømme pr. Fjøsanger, begr. Bergen, H: Amalie, f. Herrmann.
—, Gina, f. Borgen, 70 A., 28. 7., Chr.ania.
—, Sigrid Ulrikke, f. Lund, 29 A., 16. 11., Philadelphia.
Pederson, Gust. Chr., 29. 3., Chr.ania, H: Betty, f. Reymert.
Pehrson, Johanna, 49 A., 12. 7., Chr.ania.
Perci, Carl Wilhelm, hv. Bank-kamrer, 74 A., 15. 6., Chr.ania.
Persen, Georg, Hotelejer, 23. 11., Chr.ania.
—, Jens Richard, Toldkontrollør, 17. 8., Chr.ania, H: Julie, f. Ajer.
Petersen, Benjamin Martin, Kbmd., 21. 1., London.
—, Caroline Johanne, 85 A., 2. 11., Chr.ania.
—, Diderik, Byfoged, nær 68 A., 16. 10., Molde, H: Grethe, f. Sunde.
—, Louise Stolz, 2. 12., Buenos Aires.
—, Martha, 86 A., 3. 5., T.hjem.
—, P. M., Reallærer, 72 A., 19. 10., Chr.ania, H: Mathilde, f. Henrichsen.
—, Stig Trygve, Styrmand, 22½ A., Marts, »Navarra«s Forlis.
Pharo, Caroline Johanne, f. Holby, 7. 2., Chr.sand.
Picard, Anne Marie, Madm., 10. 4., Tananarivo.
Pihl, Adèle, f. Holmboe, 26. 1., Chr.ania.
—, Ulrike Eleonore, fhv. Skolebestyrerinde, 77 A., 27. 10., Bergen.
Pisani, Josefine Edvarda, f. Rye, 5. 5. Bergen.
Plathe, August, 12. 8., Chr.ania.
Platou, Rudolf Falck, 30 A., 28. 12. Hamar.

Pohlmann, Karen, Enkefru, 29. 12., Skien.
—, Sophie, f. Eridsen, 82½ A., 18. 3., Porsgrund.
Poulsen, Eugenie, f. Hammond, 22. 11., Chr.ania.
—, Sara Marie Floer, 6. 10., Bergen.
Prahl, F. C., ORassessor, 2. 5., Bergen.
Preus, Alf, nær 15 A., 19. 2., Horten.
—, Hakon, 29. 1., Chr.ania, H: Wilhelmine, f. Schmidt.
Printz, Ragna, 28½ A., 1. 6., Chr.ania.
Probst, Albert, Bundtmager, 87½ A., 27. 3., Bergen, H: Christine, f. Pettersen.
Proet, Augusta, f. Smith, 69½ A., 25. 4., Horten.
Prydz, August, Oberstl., 4. 3., Chr.ania.
Pryser, Carl, 76 A., 4. 5., Chr.ania.
Prytz, J. E., Skolebestyrer, 68 A., 30. 12., Kongsvinger.
Prætorius, Eva, 20. 1., Chicago.
Prøitz, Anna, f. Gøhrling, Mægler P. P.s Enke, 14. 7., Nordstrand.
Qvist, Erik, Boghandler, 47½ A., 16. 1., Chr.ania, H: Valborg, f. Owren.
Qvower, Hjørdis, f. Lindtner, 27. 4., St. John, Canada.
Raabe, Henriette, f. Jervell, 16. 4., Chr.ania.
Rabe, Jens, Skibsf., 15. 1., Torrevieja.
Raffel, Dagmar, f. Hille, 33 A., 13. 3., Lillehammer.
Rambech, Anders, Apotheker, 21. 5., Fred.stad, H: Louise, f. Jørgensen.
Ramson (Ramm), Herman, 60½ A., 11. 7., Chr.ania.
Randers, Kristofer, 15. 3., Chr.ania.
Randulff, Marie Wilhelmine, 5. 4., Kbhvn.
Rasch, Carl O., 10. 4., Chr.ania, H:
—, Emma, f. Røhne, 4. 5., Chr.ania.
—, Hanna, 80¼ A., 20. 2., Fredrikshald.
—, Susanne Sofie, f. Erichsen, 89¼ A., 7. 6., Bergen.
Rasmussen, Emilie Christine, f. Folkedahl, 83½ A., 1. 3., Bergen.
—, Maren, f. Holmboe, 84 A., 19. 9., Havnnæs.
Reed, Sine, 80 A., 4. 9., Bergen.
Rehan, Heinrich Ferdinand, Bundtmager, 3. 6., Bergen.
Reiersen, Andrine, 84 A., 20. 9., Tønsberg.
—, Carla, 3. 10., Chr.ania.
—, Kurt, 22. 9., Bergen.
—, Peter Rye, nær 17 A., 4. 12., Tromsø.
Reimertz, Th., Kbmd., 42½ A., 28. 10., Larvik.
Rein, Christiane Mørch, fhv. Lærerinde, 27. 3. , Bergen.
Reinert, Peter Herføll, 26. 2., Hamburg.
Reinertsen, Karen, f. Aslaksen Rød, nær 81 A., 9. 2., Chr.ania.
Reinholdt, Thor, Kbmd, 11. 12., Kongsberg, H: Laura, f. Lorentzen.
Reiss, Lise, 80 A., 20. 1., Ø. Toten.
Renton, James, 13. 12., Ljan.
Resel, Th., Lærer og Bankkasserer, 6. 10., Børsen.
Reymert, Jacobine Ekholm, nær 85 A., 26. 6., Mandal.
Riiber, Margrethe, f. Hansen, 91¾ A., 30. 1., Stord.
Riis, Josephine, f. Nielsen, 6. 6., Chr.ania.
Ring, Andreas, fhv. Bryggerimester, 85 A., 21. 1., Chr.ania.
—, Gabriel Becker, Maskinist, 27. 4., Boston, Mass.
—, Sivert Sivertsen, 20. 3., Bergen.
Ripel, Kristina, 5. 4., Ski.
Riple, Dogfin, 7. 4., Solheimsviken.
Risting, Johan, Skibskapt., 18. 7., Chr.ania, H: Othilie, f. Røren.
Ritter, Carl Johan, Vognlakerer, 57 A., 3. 7., Chr.ania.
Robarth, Maggen, 22. 11., Lillestrøm begr. Oslo.
Rode, Charite, 80 A., 27. 2., Chr.ania.
—, Dikka, f. Ottesen, Provstinde, 81 A., 26. 2., Chr.ania.
Roede, Soffi, f. Lasson, 7. 3., Chr.ania.
Rogde, Wigleik, Skibsreder, 85 A., 6. 7., Bergen, H: Anna, f. Stangeland.
Rognaas, H. L., fhv. Kbmd., 83¾ A., 29. 10., Chr.ania, H: Hanna, f. Nærup.
Rohde, Alida Lossius, 78 A., 26. 2., Gyldenpris.
Rohde, Johannes Carl Mathias, Bryggeriejer, 30. 9., Gernrode am Harz, H: Ragna, f. Wichmann.

Rolfsen, A. D. J., kgl. Fuldmægtig, 73 A., 9. 9., Chr.ania.
—, Christen, 41 A., 14 1., Chr.ania, H: Astrid, f. Münter.
Roll, Albert Theodor Joseph, Oberst, 68 A., 21. 2., Gromlien pr. T.hjem.
Rolland, Anton, 27 A., 22. 3., Bergen.
Rolsted, Sine, f. Thorbjørnsen, 74 A., 2. 6., Skien.
Romie, Ivar Christen, 36½ A., 22. 10., Chr.ania.
von Rosen, Agnes Ingeborg, f. Asklund, 60 A., 2. 10., Helsingborg.
Rosenberg, Jens, 52 A., 31. 1., Chr.ania, H: Pauline, f. Hansen.
—, Peter Olaf, 33 A., 6. 11., Bergen, H: Hanna, f. Doksæter.
Rosenqvist, Sigwarda, f. Rynning, nær 88 A., 20. 4., Chr.ania.
Rosenvinge, Alexander, fhv. Skipper, 28. 6., Chr.ania.
—, Anna, 67½ A., 4. 9., Chr.ania.
Rostad, Gunda, f. Kjølstad, 68½ A., 11. 3., Fred.stad.
—, John, Ingeniør, 66 A., 27. 2., Ø. Aker, H: Bertha, f. Forberg.
—, L. Joh., Kbmd., 25. 3., Holmestrand, H: Thora, f. Høyer.
—, Mina, 65 A., 13. 12., T.hjem.
Rothman, Edith, 15. 6., Chr.ania.
Rude, Annette, f. Nilsen, 13. 8., Chr.ania.
Rung, Bjarne, 19 A., 9. 5., Chr.ania.
Rund, J. C., Sadelmagerm., 62 A., 16. 2., Strømsø, H: Martine, f. Gran.
Ruus, Wilhlemine, 81 A., 27. 6., Bergen.
Ryen, Ingeborg Marie, 24. 3., Chr.ania.
Rygh, Anne, 13. 11., Bergen.
Ræder, Johan, fhv. Kbmd., nær 87 A., 10. 3., T.hjem.
Røed, Fredrik, 4. 1., Antwerpen.
—, Truls, Bankdirektør, 70 A., 1. 7., Vikensund.
Røhne, Emilie, f. Schwaner, 17. 12., Chr.ania.
Røhr, C. F. C., fhv. Skibsf., 84 A., 18. 6., Chr.ania.
—, Hans Martin, Bogholder, 56 A., 13. 2., Chr.ania.
Rømcke, Christian, Distriktslæge, 69 A., 9. 2., Jeløen.
—, Gudbrand Tandberg, Sognepræst, nær 76 A., 31. 12., Chr.ania, begr. Fiskum.
Rømcke, Jessie, f. Mack Innes, 67 A., 18. 11., Melbourne.
Rønneberg, Hans Ramm, Rektor, 58 A., 19. 4., Bodø, H: Signy, f. Østberg.
Rønning, Dagny, 16 A., 24. 3., Rækkelaget.
—, Elise, 30. 12., Chr.ania.
—, Johan Gjert, fhv. Kbmd., 86 A., 26. 2., T.hjem.
—, Karen Sofie, f. Skjelbred, 81 A., 17. 1., T.hjem.
—, Sverre, nær 25 A., 19. 10., T.hjem.
Rørdam, J. Kr., Apotheker, 18. 5., Bergen, H: Rikke, f. Erichsen.
Saabye, Carl Stefanus, 43 A., 22. 3., Bækkelaget, H: Signe, f. Hansen.
Sagen, Ingeborg, 11. 9., Chr.ania.
—, Ole J., fhv. Toldopsynsmand, 67 A., 10. 5., Chr.ania.
Samuelsen, Sina, f. Paasche, 68½ A., 9. 1., Laxevaag.
Sand, Gustav Kjartan Francke, 10. 3., Tjømø.
—, Cathinka, f. Pettersen, 77 A., 28. 1., Chr.ania.
—, Fritz, 25 A., April(?), D/S. »Blaatinds« Torpedering.
Sandahl, Ludvig Elias, Bogtrykker 47 A., 27. 1., Bergen, H: Marie, f. Monsen.
Sandberg, Henriette, f. Beer, 18. 7., Chr.ania.
—, Olava, 14. 5., Chr.ania.
—, Trygve, Cand. jur. & økon., 34 A., 20. 7., Chr.ania.
Sandborg, Anne, Kbmd., P. Th. S.s Enke, 73 A., 3. 11., Devold, Ramsdalen.
—, Marie, 6. 3., T.hjem.
Sanne, Jacob, 30 A., 7. 9., Genua.
Sars, Ernst, Professor, 27. 1., Lysaker, begr. Chr.ania.
Saure, Olga, f. Brensdal, nær 40 A., 22. 2., Skudesnes.
Saxegaard, Ellen Johanne, f. Bugge, 14. 10., Drammen.
—, Anna Constance, f. Nord, Provst S.s Enke, 16. 10., Chr.ania, begr. Stranden, Sindmør.
Saxlund, Oscar, Toldb., 57 A., 21. 2., Chr.ania, H: Anna, f. Sætrang.
Scavenius, Per Collin, 1. 10., Chr.ania.

Schaathun, Fridtjov, Cand. juris., Lensmand, 45 A., 25. 5., Bergen, H: Ragnhild, f. Andersen.
Scharffenberg, Ulrik Ditlev, Departm. sekretær, nær 63 A., 31. 10., Chr.-ania, H: Cecilie, f. Oppegaard.
Schau, Mimmi Emilie Johanne, f. Pettersen, 24. 10., Chr.ania.
Schawland, Wilhelm Andreas, fhv. Musiksergent, nær 80 A., 7. 7., T.hjem.
Scheel, Jørgen Herman, Ingeniør, nær 78 A., 15. 3., Chr.ania.
Schie, Lise, f. Frogh, 75 A., 27. 4., Chr.ania.
Schirmer, G. R., fhv. Sorenskriver, 71 A., 17. 5., Norderhov.
Schiønberg, Eyvin, 43 A., 30. 1., Bergen.
Schiøtt, Fredrik, Bureauchef, 18. 2., Chr.ania.
—, Nils, Kommandørkapt., 18. 2., Chr.ania.
Schiøtz, Henrik, Inf.kapt., 24. 7., Chr.-ania.
Schjelderup, Hansine, 19. 10., Chr.ania.
—, Hjalmar, Cand. juris, 22. 6., Chr.-ania.
Schjong, Nils Fredrik Bruun, Læge, 5. 5., Hole, H: Marie, f. Strøm.
Schjølberg, Sverre, 33 A., Obtbr.?, Wash., Amerika.
Schjøtt, Lydia, f. Jordan, 24. 7., Bergen.
Schlytter, Cathrine, f. van Kervel, 62 A., 1. 11., Chr.ania.
Schmidt, Anna, f. Willoch, Auditør S.s Enke, nær 85 A., 30. 1., Horten.
—, Edv., fhv. Portier, 82 A., 15. 3., Chr.ania.
—, Tore, 5. 4., Chr.ania.
Schnelle, Julie, 78 A., 10. 5., Lillestrøm.
Schnittler, Johan, 49 A., 5. 12., Kbhvn. begr. Chr.ania.
Schou, Gunerius, Skomagerm., 80 A., 6 9., Chr.ania.
—, Ole, Snedker, nær 69 A., 28. 2., Chr.ania.
Schreiner, Johanne, 28. 8., Kviteseid, begr. Chr.ania.
Schrøder, William, 23 A., 28. 12., Chr.-ania.
Schult, Gustav Peter, Sekretær, 21. 10,. V. Aker.
Schultz, Henriette, f. Cappelen, Jægermesterinde, 87 A., 18. 4., Kbhvn.
—, Kirsten, 15. 4., Chr.ania.
—, Jacob, Sognepræst, 10. 6., Nes, Holtingdal, H: Kirsten, f. Dietrichson.
—, Thorvald, Artil.kapt, 12. 6., Bergen, H: Betzy, f. Fasting.
Schulz, Janna, Enkefru, nær 87 A., 2. 4., Chr.ania.
Schulze, Anhton Marius, Bruksbestyrer, nær 73 A., 4. 12., Kragerø, H: Anna, f. With.
Schuman, Astrid f. Dahl, 63 A., 8. 11., Bergen.
—, Helene Dorthea, 79 A., 19. 12., Skaanevik.
Schüren, Elise, f. Finne, 76 A., 12. 9., T.hjem.
Schønbæk, Talette, f. Halvorsen, 71 A., 25. 6., Chr.ania.
Schøning, Joachim, 25. 10., Chr.-ania, H: Lilli, f. Kirbebye.
Scobie, Anne Josephine, f. Arnesen, 80½ A., 18. 4., Chr.ania.
Scot, Elg Bjarne, 5. 3., Bratteklev, Fevig.
Scott, Mons, fhv. Sømand, nær 70 A., 12. 9., T.hjem, H: Regine, f. Knudsen.
Seeland, Georg, 40 A., 10. 10., Flekkefjord.
Seemann, Ragna, f. Svensen, 26. 3., Bergen, begr. i Aalesund.
Segaard, Caroline, Kbmd., Thv. S.s Enke, 39 A., 10. 7., Chr.ania.
Seiffert, Ragnhild, 24 A., 29. 11., Bergen.
Sell, Mathea Elise, 87 A., 27. 3., Chr.-ania.
Selmer, Egil, Arkitekt, 17. 4., Chr.ania, H: Julie, f. Næss.
—, Kathinka, f. Selmer, 25. 3., Holmestrand.
—, Reidar Juell, Ingeniør, 31 A., 1. 8., Segmon, Sverige, begr. Nordstrand.
Selvig, Karen, 18. 2., Lysaker.
Senober, Anders Eriksen, 85 A., 9. 9., Nittedal.
Sevaldsen, Amanda, f. Lund, 11. 7., Chr.ania.
Sibbern, Carsten, fhv. Ordfører, 76 A., 31. 8., Rygge.

Sibbern, Georg Conrad Huitfeldt, fhv. Politimester, 74 A., 28. 8., Nøtterø.
—, Karen Olga, 24½ A., 3. 4., Nannestad.
Sikkeland, Johs. J., Kbmd., nær 85 A., 3. 3., Sarpsborg.
Simsen, Reimer Witt, 25. 3., Chicago.
Sinding, Holger Theodor, fhv. Telegrafbestyrer, 5. 1., Chr.ania, H: Cathrine, f. Berg.
—, Lilly, f. Vauvert, 16. 11., Chr.ania.
Siverdtsen, Henrikke, f. Meyer, 75 A., 2. 11., Bergen.
Skaug, Martin, fhv. Litograf, 67½ A., 9. 12., T.hjem, H: Ragnhild, f. Lynum.
Skytte, Hans, Peder, 39 A., 21. 1., T.hjem.
Slotfeldt, Gudrun, 20³/₁₂ A., 11. 9., Chr.ania.
Smeby, Kristine, Enkefrue, 6. 4., Chr.ania.
Smedsrud, August, 55 A., 16. 12., Lysaker, H: Ragna, f. Dahl.
Smith, Emilie, f. Michelsen, 7. 10., Dale, Søndfjord.
—, Frithjof, Professor, Maler, 58 A., født i T.hjem, † i Oktober i Weimar.
—, Helene Sofie Ziesler, fhv. Lærerinde, 24. 5., Chr.ania.
Smith-Housken, O., Tandlæge, 63 A., 20. 11., Chr.ania.
Smitt, Sigmund, Advokat, 23. 2., Chr.ania.
Soelseth, Bjarne, Inf.kapt., 27 A., c. 20. 1., Ulykkestilfælde, begr. Porsgrund.
Sogn, Alf, Kontrollør, 29. 6., V. Aker.
—, Carl, 84 A., 27. 10., Chicago.
—, Christen, 22. 12., Chr.ania.
Solberg, Isak U., 54 A., 8. 2., Leinstranden.
—, Jørgine, 81 A., 5. 12., Skogn.
—, Marit, f. Domaas, 20. 1., Fokstuen.
—, Peter, Handelsreisende, 28. 3., Chr.ania, H: Rosa, f. Engelstad.
Solem, Anne, 80 A., 11. 1., Aalesund.
—, Gunvald, Cand. theol., 33 A., 31. 3., Chr.ania.
—, Ludowika Chatrine Must, f. Lie, 71 A., 10. 1., Chr.ania.
—, Richard, Agent, nær 76 A., 22. 3., T.hjem, H: Anna, f. Knudsen.
Solensteen, Andreas Joachim, Revisor, 64 A., 18. 5., Bergen, H: Annie, f. Olsen.
Solheim, Signe, f. Ellingsen, 29. 11., T.hjem.
Sollid, John, 28 A., 12 .3., Hiterdal, H: Margrethe, f. Fliflet.
Sollum, Janny, f. Leer, 38 A., 10. 6., T.hjem.
Solum, Sjanna, Frue, 28. 9., Strømsø.
Sommerschield, Johan, Konsul, 89 A., 25. 11., Namsos, H: Jensine, f. Friis.
Sommerschild, Otto Thomas, 3 A., 25. 3., Boston, Amerika.
Spangen, Gudrun Emilie, f. Søberg, 38 A., 19. 4., Løiten.
Sparre, Rosalie, 90 A., 11. 5., Chr.ania.
Spihlmann, Adolph, 18. 12., Hamburg.
Stabell, Carl Ludvig, fhv. Stadsingeniør, 77 A., 2. 9., Moss.
Stampe, Carl, Brugsejer, 60 A., 4. 9., Archangel, H: Mathilde, f. Shergold.
Stang, Bredo, Kabinetskammerherre, nær 82 A., 13. 5., Chr.ania.
Stangen, Gudrun Emilie, f. Søberg, 38 A., 19. 4., Løiten.
Steen, Birgitte, f. Didriksen, 61 A., 21. 2., Bergen.
—, Charles Malvin, Kontorbud, 23 A., 30. 3., Bergen.
—, Erik Moss, 20. 12., Chr.ania.
—, Johan Adolf, 70 A., 22. 1., Nordstrand, begr. T.hjem.
—, Halvor, Tilsynsmand, 52 A., 11. 4., Chr.ania.
—, Hans O., nær 75 A., 16. 7., Chr.ania.
—, Helene, 73 A., 6. 22., Bergen.
—, Henriette, 16. 12., Bergen.
—, Ole A., fhv. Dampskibsexp., 66¾ A., 7. 2., Førde.
—, Rolf, Fører, 34½ A., 21. 12., Lækter »Røskvåss Forlis, H: Astrid, f. Andersen i Bergen.
—, Selma, f. Møllerstedt, 15. 11., New-Orleans.
—, Serine, 76 A., 5. 1., T.hjem.
—, Sverre Ragnar, 20 A., 14. 6., Bergen.
Steenbuch, Cathrine Caroline, 15 A., 14. 6., Vallø.

Steensgaard, Erling, 18 A., 13. 3., V. Aker.
Steenstrup, Marie, f. Kielland, 17. 3., Væggerløse, Falster.
Steffens, Haagen Krog, Arkivar, 9. 5., Chr.ania.
Steffensen, Harald, Cand. jur., nær 60 A., 15. 3., S. Odalen, H: Emma, f. Christoffersen.
Stene, Birgitte, f. Dahl, nær 83 A., 11. 10., Chr.ania.
Stephansen, Marie, 71 A., 16. 6., Chr.-ania.
Stolt-Nielsen, Louise, f. Birkeland, 45 A., Voxenkollen, begr. Haugesund.
Stoltz, Eyvind, Bergingeniør, 33 A., 25. 12., Chr.-ania.
Stoppenbrink, W., Kbmd., 59 A., 18. 5., T.hjem, H: Elise, f. Olsen.
Stormer, Martin, O., 13. 1., Chr.ania.
Stousland, Jacobine, f. Thomsen, Billedhugger S.s Enke, 85 A., 19. 3., Chr.sand.
Strand, Hilmar Otto, Apoteker, 13. 4., Moss, H: Anna, f. Helberg.
Stribolt, Alf, 61 A., 24. 3., Chr.ania.
Strøm, Alfred, Jernbanekontorist, nær 44 A., 14. 1., Nordstrand, H: Ragna f. Pedersen.
Stræth, Ths. Andr., Kontorchef, 46 A., 24. 1., Chr.sand, H: Sara, f. Werge.
Strøm, Anna, 17. 8., Chr.ania.
—, Anna, f. Kjær, 10. 1., Bodø.
—, Berentine, f. Sivertsen, 7. 1., Bergen.
—, Johanne, Enkefru, 81 A., 6. 5., Drammen.
—, Marie, 69 A., 25. 5., Chr.ania.
—, Signe Elfrida, f. Syversen, 15. 2., Chr.ania.
Strømme, Louise, f. Irgens, 16. 10., Halse, begr. Elverum.
Stub, Caroline, f. Ludwigsen, 74½ A., 27. 1., Chr.ania.
Styhr, Sofie, fhv. Lærerinde, 12. 12., Chr.ania.
Styren, M. H., fhv. Hovedkasserer, 29. 10., Chr.ania.
Sukkestad, Alf., Apoteker, 20. 11., Bergen, H: Laura, f. Bøgh.
Sundberg, Carl J., Gartner, 80 A., 11. 2., Chr.ania, H: Amalie, f. Romann.
—, Marie, f. Eliason, 69 A., 29. 6., Chr.-ania.
Sundby, Dorthea, f. Buch, 86 A., 11. 12., Chr.ania.
Sundene, Magna Christofa, f. Nissen, 8. 2., Chr.ania.
Sundt, A. C., 86 A., 30. 5., Chr.ania.
—, Caroline, f. Wilhelmsen, 11. 3., Chr.ania.
—, Einar, Redaktør, 20. 9., Stockholm, bisat Chr.ania., begr. Eidsvold, H: Therese, f. Ellingsen.
—, Eivind, Grosserer, 46 A., 15. 4., Stabæk.
—, Georgine Fredrikke, 81 A., 9. 2., T.hjem.
—, P., Konsul, 76 A., 22. 4., Chr.ania.
Svanfeldt, Einar, 33 A., Sept.?, San Francisco.
Sveaas, Anders, Konsul, nær 77 A., 24. 8., Chr.ania, begr. Bragernæs.
—, Mathilde, f. Gregersen, 80 A., 9. 3., Guldskogen.
Svendsen, Bergitte Marie Helene Budde f. Sørensen, nær 90 A., 15. 11., Stavanger.
—, Ole, Emissær, 16. 3., Mosterhavn.
Svenøe, Bastiane, f. Myhre, nær 53 A., 5. 1., Ullensaker.
Sverdrup, Anton Edvard, Dep.sekretær, 54 A., 6. 1., Chr.ania.
—, Edvard Thurmann, Cand. jur., Toldkontrollør, 79 A., 11. 6., Chr.ania.
—, Georg, Kapt., 11. 1., Stabæk, H: Franziska, f. Værness.
—, George, 50 A., 19. 1., Balholm, H: Julie, f. Edwardsen.
—, Sophie, f. Dahl. 31. 8., Chr.ania.
Syversen, Sverre, 27 A., 29. 12., Chr.-ania, H: Karen Otilie, f. Torgersen.
Sæther, Hildur Adele, 17½ A., 2. 1., Chr.ania.
Sætre, H., 72 A., 30. 9., Trysil.
Søeberg, Otta, 1. 12., Chr.ania.
—, Thomas Konow, 56 A., 14. 5., Bygdø, H: Beate, f. Lorange.
Søborg, Lina Petrine, f. Thulin, 87 A., 24. 7., Grorud, begr. Oslo.
Sømoe, Karl Andresen, Toldopsynsmand, 22. 1., Chr.ania, H: Kristine, f. Eek.
Sønnichsen, Hjalmar, Bogholder, 29. 5., Spidsbergen.
Sørensen, Albert Martin, fhv. Disponent, 68 A., 8. 3., T.hjem, H: Elisa, f. Schjelderup.

Sørensen, Arnt Brodtkorb, 18½ A., 5. 5., Chr.ania.
—, Cecilie Marie, f. Klingenberg, 42½ A., 27. 9., Tromsø.
—, Ingeborg Mathea, Hovedbanekasserer M. S.s Enke, 89 A., 13. 11., Chr.ania.
—, Niels Georg, f. 21. 2., 1833, † 21. 7., Torreby, Sverige, H: Lisinka, f. af Ugglas.
—, Ovidia, f. Kül, 86 A., 4. 2., Tromsø.
—, Randine, 81 A., 29. 1., Chr.ania.
—, Tarald, fhv. Overlærer, 19. 8., Chr.ania.
—, Thekla, f. Didrichsen, 7. 3., Chr.ania.
Søyland, Hjørdis, 16 A., 8. 11., Flekkefjord.
—, T. J., Kbmd., 57 A., 16. 1., Flekkefjord, H: Kristiane, f. Nilsen.
Tandberg, Gabriel, fhv. Gaardbruger, 85½ A., 11. 9., Haug, Tyristranden, H: Maren, f. Haug.
—, Hanna, 28. 12., Hole, begr. Norderhov.
—, Lilla, 30. 4., Chr.ania.
Teilman, Marie, 7. 2., Larvik.
Tellefsen, Claudine, 93 A., 13. 2., Bergen, begr. Os.
—, Elise, 75 A., 18. 1., Chr.ania.
—, G. T., fhv. Toldb., 86½ A., 16. 3., Huse pr. Tønsberg.
Terkelsen, Inga, f. Sommer, 26. 8., Bergen.
Thaasen, Ellen, nær 90 A., 9. 1., Moss.
Thams, Bernh., Direktør, 40 A., 28. 3. Chr.ania, H: Thordis, f. Berg.
—, Ulf Lars Sparre, Dragonløjtn., 28 A., 12. 8., Chr.ania.
Thane, Gunhild Justine, 79 A., 19. 4., T.hjem.
—, Johannes Finne Brun, 52½ A. 13. 4., Minneapolis.
Thaulow, Harald, Apoteker, 27. 12., Larvik, H: Dorthea, f. Aas.
Theiste, Cathinka, f. Lagaard, 83½ A., 25. 2., Skien.
Thelander, Caroline, 67 A., 10. 1., Chr.ania.
Thesen, Ove Jacob Roll, Distriktslæge, 1. 4., Chr.ania.
Thiis, Abraham Bøckmann, 15. 1., Chr.ania.
—, Marie Ariadne, 9. 10., Kragerø.
Thilesen, Georg August, Statsraad, 80 A., 20. 12., Chr.ania.
Thingstad, Johan Bredo, 2. 7., Hopsejdet.
Thoen, Margit, 77 A., 4. 11., Chr.ania.
Thoft, Elisa, Enkefru, 13. 6., Arendal.
Thomle, Inger Mathea Andersen, 78 A., 19. 6., Nordre Land.
Thomassen, Berent J., Maskinist, 30. 8., Bergen, H: Anna, f. Steen.
Thomsen, Cathrine, f. Nielsen, 3. 9., Bergen.
Thoresen, Georg, Skibsf., 56 A., 22. 4., Sundet, Tvedestrand.
Thoresen, Petrine Christiane, f. Hals, 86½ A., 8. 5., Ski.
—, Valborg, f. Anker, 52 A., 28. 2., Drøbæk.
Thorkildsen, Andr., Kbmd., 5. 11., Drammen.
—, Johan Hille, Toldb., 27. 1., Stavanger.
—, Theodor, fhv. Fyrvogter, 88 A., 12. 8., Chr.ania, H: Julie, f. Haanshus.
Thormodsæter, Andreas, 1ste Maskinist, 1. 11., Hull.
Thorne, Menny, 16. 10., Chr.ania.
Thorp, Ragnhild, 28. 5., Chr.ania.
Thrane, Inger Marie, 18. 5., Bergen.
—, Johan M., Kemiker, 55½ A., 15. 8., Minde pr. Bergen, H: Minnie, f. Adams.
—, Johannes, 79 A., 14. 2., Bergen, H: Inger Marie, f. Larsen.
Thuesen, Ida Camilla, f. Syversen, 65½ A., 25. 3., Chr.ania.
Thurmann, Cathrine Sophie, 76 A., 16. 6., Holmestrand.
Thygesen, Gundelle Margrethe, f. Sverdrup, 70 A., 9. 4., Stavanger, begr. Balestrand.
—, M., Skipper, 60 A., 25. 10., Gibraltar.
Thyvold, Andrea, f. Landmark, 28. 1., Bergen.
Todsen, Lorentz Kamp, 81 A., 5. 3., Bergen.
Toft, Georg, nær 88 A., 15. 3., Arendal.
Tonning, Marie, 31. 12., Chr.ania.
Toresen, Oluf, ORsagf., 68 A., 1. 9., Chr.ania.

Torgersen, Emilie Eleonora, f. Solberg, 72 A., 5. 11., Chr.ania.
—, Erik, fhv. Slagterborger, 85 A., 14. 9., Chr.ania, H: Karoline, f. Halvorsen.
—, Olava, 24. 11., Larvik.
—, Sigurd Birger, 19 A., 6. 1., Chr.ania.
—, Theodor, Skibsreder, 1. 5., Chr.ania, begr. Haugesund.
—, Toralf Oscar, Handelsreisende, 40 A., 7. 4., Ullern, H: Sigrid, f. Larsen.
Torp, Anna, 22 A., 8. 9., Chr.ania.
—, Lauritz, Kbmd., 64 8/12 A., 19. 10., Chr.ania.
Torstenson, Laura Mathilde, f. Eckersberg, nær 85 A., 17. 9., Skien.
Totland, Marie, 22. 6., Chr.ania.
Treider, Amalie, 31. 7., Chr.ania.
von Trepka, Emilie, f. Jarmann, 24. 7., Chr.ania.
Tronstad, Anne, f. Falch, 23. 10., Stavanger.
Trost, Fredrikke, 93 A., 26. 5., Chr.sand.
Trumpy, Hugo, 61 A., Vicekonsul, 7. 11., Genua.
—, Sverre, 26. 10., Madison, Wisc.
Tønnesen, S. W., 14. 6., Høvik, H: Augusta, f. Bucher.
—, Valborg, f. Laumann, 77½ A., 2. 1., Chr.ania.
Tønnessen, Emil, Disponent, 70 A., 5. 12., T.hjem, H: Lina, f. Brekke.
—, T. C., 5. 2., Lund pr. Chr.sand.
Ullitz, Hanna, f. Knap, nær 74 A., 9. 4., Tønsberg.
Ulsteen, Jørgen, 79 A., 9. 3., Tune.
Ulvig, Dorothea Sofie Krohn, f. Wiese, nær 79 A., 5. 3., Sørbøvaag.
Ussing, Werner, Cand. jur., 25 A., 10. 5., Kbhvn.
Valentin, Antonius Olsen, Sekretær i den franske Legation, 33 A., 8. 10., Chr.ania.
Valeur, Julie, f. von Tangen, 86 A., 17. 2., Chr.ania.
Vauvert, Louise Duchesne, 4. 1., Porsgrund.
Vedeler, Georg W., Major, 4. 3., Bergen.
—, Theodor, 20. 9., Bergen.
Vethe, Anders, Kapt., 16. 12., Chr.ania.
Vetlesen, Anna, f. Nielsen, 6. 7., Bergen.
—, Karine, Diakonisse, 53 A., 30. 6., Chr.ania.
Vibe, Johanne, f. Nicolaysen, 27. 12., Chr.ania.
Vinje, A., Toldkasserer, fhv. Statsraad, 4. 12., Stavanger, begr. Skudesnes.
Vogt, Karen, 44. A., 1. 11., Chr.ania.
—, Rebekka, f. Bull, 21. 2., Chr.sand.
—, Stener Heyerdahl, Forstkandidat, 21. 5., Chr.ania.
Vold, Carl Edvard Odin, Dampskibsf. nær 66 A., 17. 11., ved »Sterkodder«s Minesprængning paa Folla, H: Hansine, f. Øyen i T.hjem.
Voss, Christian, 16¾ A., første Dage af Marts, »Hermes« Torpedering i Nordsøen.
Væringsaasen, Helge, henved 81 A., 23. 8., Elverum.
Waage, Dorthea, f. Paulsen, nær 73 A., 6. 8., Bergen.
Wahl, Arne Arvid, 19½ A., 3. 10., Sundalsøren,
—, Gina Sofie, f. Josefsen, 52 A., 2. 11., Drammen.
—, Ingebrigt Edvard, fhv. Kbmd., 66 A., 15. 2., T.hjem.
—, Karoline, Enkefru, 76½ A., 2. 3., T.hjem.
—, Louise Marie Pedersen, 12. 2., Chr.ania.
Wahlqvist, Pehr, Maskinist, 14. 4., D/S »Venus« Torpedering, H: Emilie, f. Omberg paa Høvik.
Walaker, Erik Nitter, Postaabner og Dampskibsexpeditør, 69½ A., 21. 12., Solvorm, Sogn, H: Barbra, f. Hæreid.
Wallendahl, Kathinca, f. Boalt, 25. 12., Bergen.
Walløe, C. L., fhv. Skibsf., 80 A., 20. 5., Chr.ania.
—, Ida Sophie, 39 A., 29. 3., Chr.ania.
—, Serine, 50 A., 8. 1., Chr.ania.
Walter, Serine Marie, f. Juell, 87½ A., 4. 5., Nestun pr. Bergen.
Wandrup, Johan, 11. 8., Chr.ania, H: Anna, f. Thomsen.
Wang, Augusta, f. Embregthsen, 68 A., 18. 3., Bergen.
—, Gabriel, Oberst, 53 A., 19. 12., Gravdal pr. Bergen, begr. Chr.ania. H: Henriette, f. Erichsen.

Wangen, Thorstein, 63 A., 9. 12., Aurland, H: Anna, f. Gjerløw.
Warloe, Mariane, f. Lied, 30. 1., Risør.
Welhaven, Karl Fredrik, fhv. Overtoldb., 88½ A., 1. 1., Chr.ania.
Weidemann, Birgit, 16 A., 16. 1., T.hjem.
—, Christopher, Kapt., 11. 5., London.
—, Halfdan Th., Dampskibsf., 39¾ A., 15. 6., Heimdal pr. T.hjem?
Weinroth, Gilda, f. Gulbrandsen, 1. 6., Aurdal.
Weisser, Henrik Hassel, Ingeniør, 4. 2., Stabæk, H: Helga, f. Mathisen.
Weltz, Johan Grimm, Fuldm., 55 A., 25. 11., Chr.ania.
Weltzin, Ludvig Munthe, Arkitekt, 61½ A., 27. 12., Potsdam, H: Laura, f. Wendelburg.
Wengren, Clara, f. Johannesen, 19. 2., Chr.ania.
Wennberg, Lucie, f. Stene, 85 A., 7. 3., Ranheim.
Wennevold, Astrid, 21. A., 21. 4., Chr.ania.
Werenskiold, Nanna, 7. 3., Chr.ania.
Wergeland, Hagb., kg., Fuldm., nær 63 A., 3. 2., Chr.ania.
Werner, Ingeborg Marie, f. Werner, 94½ A., 23. 2., Chr.ania.
—, Oskar Fredrik, Feiersvend, 61 9/12 A., 1. 10., Chr.ania, H: Sofie, f. Larsen.
Werring, Thora, 64 A., 8. 10., Chr.ania.
Wessel, H. H., fhv. Lensmand, 83 A., 8. 11., Chr.ania, H: Hanna, f. Giæver.
Wessmann, Magnus Samuel, fhv. Guldsmed, 92¾ A., 8. 10., Moss, H: Petronella, f. Monsen.
Wetlesen, J. E. S., 74 A., 2. 8., Sandefjord.
—, Jensine Dorothea Zernikow, f. Blix, 89 A., 12. 6., Chr.sund.
Wettergreen, Theodor, Byskriver, 30. 1., Bergen, H: Martha, f. Lampe.
Weyergang, Anna, nær 40 A., 29. 5., Mandal.
Whist, Rolf L., Sousdirektør i Norske Lloyd, 34 A., 18. 3., ved »Poluxs Sænkning, i Nordsøen.
Wiberg, Lucie, 10. 3., Bergen.
Wibeto, Andr. A., Kbmd., 15. 6., Porsgrund, H: Valborg, f. Christiansen.
Wide, Henriette Amalie, 10. 3., Tromsø.
Widding, J. L., fhv. Gaardb., 62 A., 17. 1., Chr.ania, H: Marie, f. Humlekjær.
Wiehe, Aug., Maler, 59½ A., 20. 2., Chr.ania.
—, O. J., fhv. Malerm., 79½ A., 13. 11., Chr.ania.
Wiencke, Agnete, f. Erland, 5. 7., Bergen.
Wiese, Harald, Skibskapt., 15. 8., Stavanger.
—, Klaus Krohn, fhv. Skolebestyrer, Cand. mag., 65 A., 26. 2., Strøm pr. Lillestrøm, H: Haltfrid, f. Oppegaard.
Wiger, Jens G., fhv. Bygmester, 67 A., 28. 11., Chr.ania, H: Gina, f. Bjerke.
Wiig, Johan Edv., Maler, 42½ A., 27. 8., T.hjem, H: Marie, f. Petersen.
—, Ruth, 15. 12., Chr.ania.
Wiik, Johan Fredrik, 16. 1., Chr.ania.
—, Solveig, 18½ A., 11. 4., Skovly pr. Nygaard, Bergen.
Willac, Lilly, 20 A., 3. 3., Chr.ania.
Wille, Margrethe, 36 A., 16. 9., Chr.ania.
Wiilumsen, H., Grosserer, nær 85 A., 8. 10., Chr.ania.
Wilmann, Bendix, 17. 2., Chr.ania.
Wiltshire, Ragnhild, (f. Hjort), 29. 6., China.
Winge, Johan, Stykjunker, 62 A., 5. 2., T.hjem, H: Berntine, f. Einarsen.
Wirach, Erling Andreas, Sømand, 17½ A., 22. 12., Bergen, begr. Oslo.
Wisnes, Georgine, f. Weisser, 66½ A., 28. 3., Chr.ania.
With, Agnes Waleska, Generalløjtn. W.s Enke, 21. 1., Chr.ania.
—, Louis Nicolay, 20. 7., Chr.ania.
Wittenstrøm, Anne Margrethe, 77 A., 21. 12., Chr.ania.
Wium, Maren Birgitte, f. Riis, 85 A., 11. 9., Strømsø.
Wivart, Marie, 80½ A., 3. 12., Chr.ania.
Wold, Edvard, Fyrvogter, 72 A., 21. 1., Tarven, H: Emma, f. Middelthun.

Wold, Gustav Adolf, Postexpeditør, 78 A., 3. 6., T.hjem, H: Kari, f. Nytrøen.
—, J., Sadelmagerm., 76½ A., 10. 10., Levanger.
Wolf, Aagot, f. Myhrvold, 30. 11., Dresden.
Wolff, Rando, Forstkandidat, 70 A., 4. 2., Molde.
Woll, Olaf, Postexpeditør, 1. 11., Bergen.
Wollan, Peter, Sekretær, Cand. jur., 16. 6., Chr.ania og T.hjem.
Woxen, Louise Emilie, nær 78 A., 29 10, Gran.
—, Ludvig Theodor, nær 79 A., 5. 1., Gran.
Woxholth, Anna, Frue, 14. 4., Frydenlund pr. Chr.ania.
Wright, Ovidia, 25. 1., Langesund.
Wulf, Theodor, Marts—April, Antwerpen.
Wulff, Henrik Edward, fhv. Toldopsynsmand, 78 A., 7. 12., Chr.ania. H: Cathrine, f. Johannesen.
—, Lambert, Bagerme., 57 A., 29. 12., Bergen.
—, Solveig, 4. 8., Bergen.
Wulfsberg, Bolette, f. Munthe, Dr. Nils W.s Enke, 71 A., 4. 12., Chr.-ania.
Wyller, Caroline, 92 A., 7. 4., Chr.ania.
—, M. K. C., Sekretær, nær 82 A., 3. 9., Chr.ania, H: Wilhelmine, f. Juell.
—, Sofie, f. Stenersen, 85 A., 4. 12., Chr.ania.
Young, Karl Johansen, 60 A., 22. 5., Chr.ania.
Zachariassen, Mathias, fhv. Bagerm., 84 A., 18. 11., Chr.ania, H: Amalie, f. Bettum.
—, Jens A., Kapt., nær 58 A., 24. 6., Glasgow, H: Fredrikke, f. Jensen.
Zernikow, Peter Nicolay, fhv. Skibsf., nær 88 A., 12. 9., Tønsberg.
Zetlitz, Thor, 10. 12., Lima, Ohio.
Ziener, Marie, 5. 5., Chr.ania.
Ziesler, Philippa, f. Aars, 4. 6.,Chr.-ania.
Zimmer, Selma Eugenie, f. Faye, 38 A., 19. 3., V. Aker.
Ødegaard, Gurine Brinch, 29. 11., Elverum.
—, Helga, f. Graff, 18. 11., Stabæk.
Øien, Selma Wilhelmine, f. Moe, 7. 11., Chr.-ania.
Ørbæk, Bjarne, 19. A., 14. 10., Tønsberg.
Øren, Ragna, nær 20 A., 7. 9., Eidsvaag.
Ørum, Lars H., Kapt., 4. 1., Bilbao.
Østberg, Johannes, Gymnasiast, 18 A., 20. 4., Chr.ania.
Østern, Margit Elfrida, Læge, 26½ A., 11. 5., Chr.ania.
Øvergaard, Minda, 5. 5., Chr.ania.
Øverland, Hans, Gaardb., 92 A., 5. 2., Bærum.
Øvre, Ingri, 21. 12., Chr.ania.
Øwre, Anna, f. Bull, 20. 12., Chr.ania, H: Cathrine, f. Kraft.
Øye, Ingeborg Wilhelmine, f. Tandberg, 60 A., 9. 6., Nes, Hallingdals.
Øyen, Georg Roshauw, 72 A., 22. 10., Chr.ania, H: Hilma, f. Marsteen i Chr.sund.
—, Mathilde, 25 A., 20. 4., T.hjem.